नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७२) काठमाडौं, असार ३१ गते, २०७९ साल (अतिरिक्ताङ्क २१

भाग २

नेपाल सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

नेपालको संविधान बमोजिम सङ्घीय संसदले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

संवत् २०७९ सालको ऐन नं. ७

नेपाल सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न राजस्व सङ्कलन गर्ने, कर घटाउने, बढाउने, छुट दिने तथा राजस्व प्रशासन सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, सङ्घीय संसदले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ।

(२) यो ऐनको दफा १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११, १२, १३, २१, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३३, ३४ र ३६ तुरून्त प्रारम्भ हुनेछन् र अन्य दफाहरू संवत् २०७९ साल साउन १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछन्।

२. **भन्सार महसुलः** (१) पैठारी हुने मालवस्तुमा अनुसूची-१ बमोजिम भन्सार महसुल लगाइने र असुल गरिनेछ।

(२) निकासी हुने मालवस्तुमा अनुसूची-२ बमोजिम भन्सार महसुल लगाइने र असुल गरिनेछ।

३. **भन्सार सेवा दस्तुरः** निकासी वा पैठारी हुने मालवस्तुको प्रति प्रज्ञापनपत्रमा निकासी बापत एक सय रुपैयाँ र पैठारी बापत पाँच सय रुपैयाँ भन्सार सेवा दस्तुर लगाइने र असुल गरिनेछ।

तर निकासी महसुल लाग्ने मालवस्तु, कूटनीतिक तथा महसुल सुविधामा निकासी वा पैठारी हुने मालवस्तु तथा महसुल तिरी अस्थायी पैठारी हुने मालवस्तु, हवाईमार्गबाट यात्रुले आफूसँगै लैजाने मालवस्तु र पाँच हजार रुपैयाँसम्म मूल्यको निकासी वा पैठारी हुने मालवस्तुमा भन्सार सेवा दस्तुर लाग्ने छैन।

४. **कृषि सुधार शुल्कः** अनुसूची-१ को दफा १६ मा उल्लेख भएका मालवस्तु पैठारी हुँदा पैठारी मूल्यमा सोही दफामा उल्लिखित दरले कृषि सुधार शुल्क लगाइने र असुल गरिनेछ।

तर त्यस्ता मालवस्तुको पैठारी हुँदा भन्सार महसुल लाग्ने रहेछ भने त्यस्तो पैठारीमा कृषि सुधार शुल्क लाग्ने छैन।

५. **अन्तःशुल्कः** नेपालभित्रको कारखानाबाट उत्पादन वा तयार भएका मालवस्तु वा पदार्थ, पैठारी भएका मालवस्तु वा पदार्थ वा सेवामा अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल गरिनेछ।

६. **मूल्य अभिवृद्धि करः** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर लगाइने र असुल गरिनेछ।

७. **स्वास्थ्य जोखिम करः** (१) विदेशबाट पैठारी हुने र स्वदेशमा उत्पादित बिँडीमा प्रति खिल्ली तीस पैसा, चुरोट र सिगारमा प्रति खिल्ली साठी पैसा र तयारी खाने सुर्ती, खैनी, गुट्खा, पान मसलामा प्रति किलोग्राम

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

साठी रुपैयाँका दरले समदरमा स्वास्थ्य जोखिम कर लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर पैठारीका बखत भन्सार बिन्दुमा र स्वदेशी उत्पादनका हकमा प्रतिष्ठानबाट निष्कासनका बखत असुल गरिनेछ।

(३) स्वास्थ्य जोखिम करको नियमन र प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

८. **शिक्षा सेवा शुल्कः** (१) विदेशमा अध्ययन गर्न जाने विद्यार्थीलाई शिक्षण शुल्क बापत विदेशी मुद्राको सटही सुविधा दिँदा त्यस्तो सटही रकममा दुई प्रतिशत शिक्षा सेवा शुल्क लगाइने र असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विदेशी मुद्राको सटही सुविधा उपलब्ध गराउने बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले शिक्षा सेवा शुल्क बापत सङ्कलन गरेको रकम अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र राजस्व खातामा जम्मा गरी सोको विवरण सहितको जानकारी सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले शिक्षा सेवा शुल्कको रकम दाखिल नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज बुझाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम सटही सुविधा लिई शिक्षा सेवा शुल्क बुझाएका तर विदेशमा अध्ययन गर्न जान नपाएका विद्यार्थीले विदेशी मुद्रा फिर्ता गरी शिक्षा सेवा शुल्क फिर्ता माग गरेमा आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम सम्बन्धित बैङ्क मार्फत फिर्ता दिइनेछ।

(५) शिक्षा सेवा शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

९. **पूर्वाधार विकास करः** नेपालमा पैठारी हुने पेट्रोल र डिजेलमा प्रति लिटर दश रुपैयाँको दरले पूर्वाधार विकास कर भन्सार बिन्दुमा लगाई असुल गरिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१०. **सडक निर्माण दस्तुरः** (१) नेपालभित्र पैठारी वा उत्पादन हुने सवारी साधनमा अनुसूची-३ बमोजिम सडक निर्माण दस्तुर लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको दस्तुर यो ऐन प्रारम्भ भएपछि पैठारी हुने सवारी साधनमा भन्सार बिन्दुमा भन्सार कार्यालयले र यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले पैठारी भई दर्ता हुन बाँकी रहेका तथा स्वदेशमा उत्पादन भई उपभोगमा आउने सवारी साधनको हकमा त्यस्ता सवारी साधन दर्ता गर्ने कार्यालयले दर्ता गर्दाको बखत असुल गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको सडक निर्माण दस्तुर सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम सङ्कलन भएको दस्तुरको विवरण मासिक रूपमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

११. **सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुरः** सडक मर्मत तथा सुधार गर्न विदेशबाट नेपालमा पैठारी हुने पेट्रोलमा प्रति लिटर चार रुपैयाँ र डिजेलमा प्रति लिटर दुई रुपैयाँ सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर भन्सार बिन्दुमा लगाई असुल गरिनेछ।

१२. **चलचित्र विकास शुल्कः** नेपालमा चलचित्र घरले प्रदर्शन गर्ने विदेशी चलचित्रको प्रवेश शुल्कमा अनुसूची-४ बमोजिम चलचित्र विकास शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

१३. **प्रदूषण नियन्त्रण शुल्कः** (१) नेपालभित्र बिक्री वितरण हुने पेट्रोल तथा डिजेलमा प्रति लिटर एक रुपैयाँ पचास पैसाका दरले प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क पैठारीकर्ताले असुल गरी प्रत्येक महिनाको शुल्क अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र शुल्क दाखिल नगरेमा सम्बन्धित पैठारीकर्ताबाट वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत ब्याज सहित असुल गरिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४) प्रदूषण नियन्त्रण शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१४. **टेलिफोन स्वामित्व शुल्कः** (१) टेलिफोन जडान गर्ने ग्राहकबाट टेलिफोन स्वामित्व शुल्क बापत पाँच सय रुपैयाँ असुल गरिनेछ। टेलिफोनको स्वामित्व परिवर्तन भएको अवस्थामा टेलिफोनको स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्तिबाट समेत त्यस्तो शुल्क असुल गरिनेछ।

तर मोबाइल टेलिफोनको हकमा प्रत्येक सिमकार्ड र रिचार्ज शुल्कको दुई प्रतिशतका दरले टेलिफोन स्वामित्व शुल्क लाग्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने निकायले असुल गरी प्रत्येक महिनाको शुल्क अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र शुल्क दाखिल नगरेमा सम्बन्धित निकायबाट वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत ब्याज सहित असुल गरिनेछ।

(४) टेलिफोन स्वामित्व शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१५. **दूरसञ्चार सेवा दस्तुरः** (१) टेलिफोन, मोबाइल, इन्टरनेट जस्ता दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने निकायले ग्राहकबाट लिने महसुलको दश प्रतिशत रकम दूरसञ्चार सेवा दस्तुर बापत असुल गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने अनुमति प्राप्त निकायबीच एकले अर्कोको नेटवर्क प्रयोग गरे बापत तिर्नु पर्ने शुल्क (इन्टर कनेक्सन चार्ज) र फिक्स ब्रोडब्याण्ड सेवा शुल्कको पचास प्रतिशतसम्मको मर्मत सम्भार शुल्कमा त्यस्तो दस्तुर लाग्ने छैन।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको दस्तुर दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने अनुमति प्राप्त व्यक्ति वा निकायले असुल गरी प्रत्येक महिनाको शुल्क अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र मूल्य अभिवृद्धि कर सहित राजस्व खातामा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र दस्तुर दाखिल नगरेमा सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायबाट त्यस्तो बाँकी रकममा मासिक पाँच प्रतिशतका दरले थप दस्तुर असुल गरिनेछ।

(५) दूरसञ्चार सेवा दस्तुरको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१६. **क्यासिनो रोयल्टी:** (१) नेपालमा रहेका क्यासिनो सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले क्यासिनो सञ्चालन गरे बापत वार्षिक पाँच करोड रुपैयाँ र आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको लागि वार्षिक एक करोड पचास लाख रुपैयाँ रोयल्टी तिर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि एउटा इजाजतपत्रबाट एक स्थानमा मात्र त्यस्तो खेल सञ्चालन गर्न पाइनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको रोयल्टी रकम सम्बन्धित क्यासिनो सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले पुस मसान्तभित्र चालीस प्रतिशत, चैत्र मसान्तभित्र सत्तरी प्रतिशत र बाँकी रकम असार मसान्तभित्र नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र रोयल्टी रकम दाखिल नगर्ने व्यक्ति वा संस्थाबाट सो प्रत्येक अवधि नाघेको तीन महिनासम्मको लागि उक्त रोयल्टी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरले थप शुल्क र सो अवधिपछि त्यस्तो बाँकी रोयल्टी रकममा तीस प्रतिशतका दरले वार्षिक थप शुल्क लगाई त्यस्तो रकम असुल गरिनेछ।

(५) क्यासिनो रोयल्टीको नियमन र प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयबाट हुनेछ।

१७. **सामाजिक सुरक्षा कोष सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-१ को दफा १ बमोजिम एकल प्राकृतिक व्यक्तिको वार्षिक पाँच लाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा सो

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आयमा एक प्रतिशतका दरले र दम्पत्तिको हकमा वार्षिक छ लाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशतका दरले कर लाग्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर रकम भुक्तानीका बखत स्रोतमा कट्टी गरी असुल गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम असुल गरिएको रकम छुट्टै राजस्व खातामा जम्मा गरिनेछ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निवृत्तभरण बापतको आय, निवृत्तभरण कोष र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा यस दफा बमोजिमको कर लाग्ने छैन।

१८. **दर घटाउन, बढाउन वा छुट दिन सक्ने:** (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले आवश्यकता अनुसार यो ऐन र प्रचलित अन्य कानून बमोजिम लगाइएका दस्तुर, शुल्क, महसुल वा करको दर घटाउन, बढाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले मुनाफारहित सार्वजनिक तथा सामुदायिक संस्था, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहका निकाय वा नेपाल सरकारको स्वामित्व भएका सङ्गठित संस्थालाई यस ऐन बमोजिम लाग्ने दस्तुर, शुल्क, महसुल वा करको दर घटाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले वैदेशिक ऋण वा अनुदान सहयोगमा सञ्चालन गरिने आयोजनाका लागि वा नेपाल सरकार वा लगानी बोर्डसँग भएको आयोजना विकास सम्झौता बमोजिम परियोजना विकासका लागि आयोजना वा आयोजनाले नियुक्त गरेका ठेकेदारको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नाममा पैठारी हुने मालवस्तुको पैठारीमा उल्लिखित शर्तको अधीनमा रही यस ऐन बमोजिम लाग्ने दस्तुर, शुल्क, महसुल वा करको दर घटाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ।

(४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिम दिइएको छुट सुविधाको कसैले दुरूपयोग गरेमा वा कुनै खास प्रयोजनको लागि छुट सुविधामा प्राप्त गरेको मालवस्तु अन्य कार्यमा प्रयोग गरेमा त्यसरी छुट दिइएको दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर रकम असुल गरी सो रकम बराबर जरिबाना गरी असुल गरिनेछ।

(५) यस दफा बमोजिम करको दर घटाइएको, बढाइएको वा कुनै दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिइएको विवरण प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले सङ्घीय संसदमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम दर घटाइएको, बढाइएको वा छुट दिइएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

१९. **<u>प्रक्रिया सरलीकरण वा बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्ने</u>**: (१) मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, अन्तःशुल्क ऐन, २०५८, आयकर ऐन, २०५८, भन्सार ऐन, २०६४ वा यस ऐनको कार्यान्वयनको क्रममा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्थामा गम्भीर खलल पुगेको वा सार्वजनिक आवागमनमा अवरोध भएको वा विपद्को कारणले उल्लिखित ऐनले प्रदान गरेको कुनै सुविधा उपभोग गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएमा, कुनै जटिलता देखिएमा वा उल्लिखित ऐन वा यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ पर्न गएमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अवधि थप गर्न, प्रक्रिया सरलीकरण गर्न वा कार्यान्वयनमा देखिएको बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बाधा अड्काउ फुकुवा गरेको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०. **विद्युतीय सेवा कर (डिजिटल सर्भिस ट्याक्स):** (१) गैरबासिन्दा व्यक्तिले नेपालका उपभोक्तालाई उपलब्ध गराएको विद्युतीय सेवाको कारोबार मूल्यमा दुई प्रतिशतका दरले विद्युतीय सेवा कर (डिजिटल सर्भिस ट्याक्स) लगाई असुल गरिनेछ।

तर विद्युतीय सेवाको वार्षिक बीस लाख रूपैयाँसम्मको कारोबारमा यस दफा बमोजिमको कर लाग्ने छैन।

(२) नेपालमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने व्यक्तिले आय वर्ष अनुसार आफ्नो कारोबारको विवरण तथा कर दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम तोकिएको समयभित्र विवरण दाखिल नगरेमा वार्षिक कारोबार रकमको शून्य दशमलव एक प्रतिशत प्रति वर्षका दरले हुने रकम शुल्क लाग्नेछ र कर तिर्नु पर्ने तोकिएको मितिसम्म कुनै व्यक्तिले कर दाखिल नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लाग्नेछ। त्यसरी दाखिल गर्नु पर्ने कर कम दाखिल गरेमा वा लुकाए छिपाएमा त्यसरी कम गरेको कर रकमको पचास प्रतिशत जरिबाना समेत लाग्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम कर दाखिला भएको आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिमको कर लाग्ने छैन।

(५) विद्युतीय सेवा करको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

२१. **कोभिड-१९ को सङ्क्रमणबाट प्रभावित कारोबारमा कर छुट सहुलियत सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:** (१) तीस लाख रुपैयाँसम्मको कारोबार वा तीन लाख रुपैयाँसम्म आय भई आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४) बमोजिम कर लाग्ने करदातालाई आय वर्ष २०७८/७९ मा लाग्ने करमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ।

(२) आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४क) बमोजिम कारोबारको आधारमा कर बुझाउने तीस लाख रुपैयाँदेखि एक करोड रुपैयाँसम्मको कारोबार भएका करदातालाई आय वर्ष २०७८/७९ मा लाग्ने करमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४) होटल, ट्राभल, ट्रेकिङ्ग, चलचित्र व्यावसाय (निर्माण, वितरण तथा प्रदर्शन), पार्टी प्यालेस, सञ्चार गृह (मिडिया हाउस) वा यातायात सेवाको एक करोड रुपैयाँभन्दा बढी कारोबार गर्ने बासिन्दा व्यक्तिलाई आय वर्ष २०७८/७९ मा आफ्नो व्यावसायिक उद्देश्य अनुरूपको आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम लाग्ने करमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

२२. **सूचना प्रविधिमा आधारित कारोबारलाई प्रोत्साहन सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** कुनै बासिन्दा व्यक्तिले आय वर्ष २०७९/८० मा बिजनेश प्रोसेस आउटसोर्सिङ्ग, सफ्टवेयर प्रोग्रामिङ्ग, क्लाउड कम्प्युटिङ्ग लगायतका सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रदान गर्ने कारोबार गरी सो बापत विदेशी मुद्रा आर्जन गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई आय वर्ष २०७९/८० मा विदेशी मुद्रामा प्राप्त गरेको आयको हदसम्म आयकर ऐन, २०५८ बमोजिमको करयोग्य आयमा एक प्रतिशत मात्र कर लाग्नेछ।

२३. **ढुवानी साधनको भाडा बापतको खर्च कट्टी सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** ढुवानी सेवा प्रदायक व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालनको लागि आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा स्थायी लेखा नम्बर नभएका प्राकृतिक व्यक्तिबाट ढुवानीका साधन भाडामा लिई त्यस्तो भाडा बापतको रकम भुक्तानी गर्दा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ को उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (८) बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी भुक्तानी गरेकोमा सो ऐनको दफा २१ को उपदफा (१) को खण्ड (घ२) बमोजिमको बीजक नभए पनि त्यसरी भुक्तानी गरिएको भाडा बापतको रकम सो आय वर्षको करयोग्य आय गणना गर्दा खर्च कट्टी गर्न पाउनेछ।

२४. **प्राइभेट फर्म तथा कम्पनी नवीकरण शुल्क मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ तथा कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम दर्ता भएका आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्मको वार्षिक विवरण नबुझाएका तथा नवीकरण नगरेका फर्म तथा कम्पनीले

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

संवत् २०७९ साल पुस मसान्तभित्र विवरण र जरिबाना तथा शुल्कको पाँच प्रतिशत रकम बुझाएमा बाँकी जरिबाना तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ।

२५. **करको दायरामा आउनेलाई कर, शुल्क तथा ब्याज मिनाहा हुनेः** (१) कुनै व्यक्तिले विगतमा कर लाग्ने आय आर्जन गरेको तर त्यसरी आर्जित आयमा कर नबुझाएको भए त्यस्ता व्यक्तिले स्थायी लेखा नम्बर लिई आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७ र २०७७/७८ को आय विवरण र सोमा लाग्ने कर संवत् २०७९ साल पुस मसान्तसम्म बुझाएमा सो बापत लाग्ने शुल्क तथा ब्याज मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आय विवरण र कर बुझाएमा सोभन्दा अघिका आर्थिक वर्षहरूको आय विवरण र सोमा लाग्ने कर, शुल्क तथा ब्याज मिनाहा हुनेछ।

(३) उपदफा (१) मा तोकिएको अवधिभित्र आय विवरण र सोमा लाग्ने कर दाखिल नगरेमा सो अवधि व्यतीत भएपछि त्यस्तो कर, शुल्क तथा ब्याज मिनाहा नगरी पूरै असुल गरिनेछ।

२६. **संयुक्त उपक्रम (ज्वाइण्ट भेञ्चर) करदातालाई बक्यौता मूल्य अभिवृद्धि कर छुट सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** (१) मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम दर्ता भएका संयुक्त उपक्रम (ज्वाइण्ट भेञ्चर) ले संवत् २०७८ साल चैत मसान्तसम्मको आफूले बुझाउनु पर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण र कर नबुझाएको भए बुझाउन बाँकी कर विवरण, सो विवरण बमोजिमको कर र ब्याजको पचास प्रतिशत रकम संवत् २०७९ साल पुस मसान्तसम्ममा बुझाएमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम लाग्ने जरिबाना, थप दस्तुर र बाँकी ब्याज मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका करदाताले संवत् २०७८ साल चैत मसान्तसम्मको आफूले बुझाउनु पर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण बुझाई कर दाखिला गर्न मात्र बाँकी रहेको भएमा बक्यौता

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

कर र व्याजको पचास प्रतिशत रकम संवत् २०७९ साल पुस मसान्तसम्म बुझाएमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम लाग्ने थप दस्तुर र बाँकी व्याज मिनाहा हुनेछ।

२७. **अन्तःशुल्क इजाजतपत्रवालालाई बक्यौता अन्तःशुल्क छुट सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** (१) अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम अन्तःशुल्क विवरण पेश गर्नुपर्ने स्वयं निष्काशन प्रणालीमा आधारित इजाजतपत्रवालाले संवत् २०७८ साल चैत मसान्तसम्मको आफूले बुझाउनु पर्ने अन्तःशुल्क विवरण र अन्तःशुल्क नबुझाएको भए उक्त बुझाउनु पर्ने बाँकी अन्तःशुल्क विवरण, सो विवरण बमोजिमको अन्तःशुल्क रकम र विलम्ब शुल्क बापतको पचास प्रतिशत रकम संवत् २०७९ साल पुस मसान्तसम्म बुझाएमा अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम लाग्ने जरिबाना र बाँकी विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका इजाजतपत्रवालाले संवत् २०७८ साल चैत मसान्तसम्मको आफूले बुझाउनु पर्ने अन्तःशुल्क विवरण बुझाई अन्तःशुल्क दाखिला गर्न मात्र बाँकी रहेको भएमा बक्यौता अन्तःशुल्क र विलम्ब शुल्क बापतको पचास प्रतिशत रकम संवत् २०७९ साल पुस मसान्तसम्म बुझाएमा अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम लाग्ने जरिबाना र बाँकी विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

२८. **मौज्दात लगत कट्टा सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** आन्तरिक राजस्व कार्यालयले स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन सहित लगत कट्टाको लागि सिफारिस गरिसकेको तर लगत कट्टाको निर्णय हुन नसकेका अन्तःशुल्क इजाजतपत्र प्राप्त उद्योगहरुले पन्ध्र वर्षभन्दा पुराना मौज्दात लगत कट्टाको लागि संवत् २०७९ साल पुसभित्रमा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा निवेदन दिएमा त्यस्तो मौज्दातको लगत कट्टा हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२९. **पूर्वानुमानित तथा कारोबारमा आधारित आय विवरण पेश गर्ने करदाताको लागि विशेष व्यवस्थाः** (१) आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४) तथा (४क) बमोजिम आय विवरण र कर दाखिला गरेका करदाताले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्मको आफ्नो कारोबार घोषणा गर्दा वास्तविक कारोबार अङ्क फरक परेको भएमा त्यस्ता करदाताले संवत् २०७९ साल चैत मसान्तभित्र प्रत्येक आर्थिक वर्षको वास्तविक कारोबार घोषणा गरी फरक परेको बिक्री रकमको एक दशमलब पाँच प्रतिशत कर दाखिल गरेमा करदाताले घोषणा गरेको हदसम्मको कर अन्तिम हुनेछ।

(२) आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४) तथा (४क) बमोजिम आय विवरण र कर दाखिल गरेका करदाताको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्मको वास्तविक कारोबार अङ्क फरक परेको आधारमा संवत् २०७९ साल जेठ १४ सम्म आयकर तर्फ संशोधित कर निर्धारण र मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ कर निर्धारण भई वक्यौता रहेका करदाताले कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको एक दशमलव पाँच प्रतिशत कर संवत् २०७९ साल चैत मसान्तसम्म दाखिला गरेमा वा यस्तो कर निर्धारण उपर चित्त नबुझाई कानून बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन वा अन्य न्यायिक निकायमा पुनरावेदन गरेको करदाताले मुद्दा फिर्ता लिई कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको एक दशमलव पाँच प्रतिशत कर दाखिल गरेमा बाँकी कर, थप दस्तुर, जरिबाना र शुल्क मिनाहा हुनेछ।

३०. **खोप उद्योग स्थापनाको लागि आवश्यक पर्ने मेशिन तथा उपकरणमा कर छुट सहुलियत सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** खोप उद्योग स्थापनाको लागि स्वीकृत स्किम बमोजिम आवश्यक पर्ने मेशिन उपकरणको पैठारीमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लाग्ने भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ।

३१. **तरल अक्सिजन उद्योग स्थापनाको लागि आवश्यक पर्ने मेशिन तथा उपकरणमा कर छुट सहुलियत सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** तरल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अक्सिजन उद्योग स्थापनाको लागि आवश्यक पर्ने भन्सार उपशीर्षक ८४२१.३९.१० मा पर्ने मेशिन उपकरणको पैठारीमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लाग्ने भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ।

३२. **घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको अन्तरिम प्रशासनः** अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिमको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन प्रदेश तथा गाउँपालिका वा नगरपालिकामा साधन, स्रोत, प्रविधि, जनशक्ति तथा कार्यालय व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयले प्रदेशले निर्धारण गरे बमोजिमको दर अनुसारको शुल्क उठाई सोही ऐनले व्यवस्था गरे बमोजिमको सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नेछ।

३३. **मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ मा संशोधनः** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को,-

(१) दफा २ को-

(क) खण्ड (ङ) को सट्टा देहायको खण्ड (ङ) राखिएको छः-

"(ङ) "दर्ता भएको व्यक्ति" भन्नाले दफा १०, १०क., १०ख. र १०ख१. बमोजिम कारोबार गर्न दर्ता भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ।"

(ख) खण्ड (ढ) को सट्टा देहायको खण्ड (ढ) राखिएको छः-

"(ढ) "दर्ता नम्बर" भन्नाले दफा १०, १.०क, १०ख. र १०ख१. बमोजिम प्रदान गरिएको दर्ता नम्बर सम्झनु पर्छ।"

(ग) खण्ड (ट१) पछि देहायका खण्ड (ट२) थपिएको छः-

"(ट२) "विद्युतीय सेवा" भन्नाले उपभोक्तालाई सेवा प्रदान गर्नका लागि सूचना प्रविधि अत्यावश्यक पर्ने र न्यूनतम मानवीय हस्तक्षेपमा स्वचालित रूपमा इन्टरनेट मार्फत प्रदान हुने देहाय बमोजिमका सेवालाई सम्झनु पर्छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) विज्ञापन सेवा,

(ख) चलचित्र, टेलिभिजन, सङ्गीत, ओभर द टप (ओ.टि.टि.) र सदस्यतामा आधारित यस्तै अन्य सेवा,

(ग) तथ्याङ्क सङ्ग्रह सम्बन्धी सेवा,

(घ) क्लाउड सेवा,

(ङ) गेमिङ्ग सेवा,

(च) मोबाइल एप्लिकेशन सम्बन्धी सेवा,

(छ) इन्टरनेट बजार स्थान सम्बन्धी (अनलाइन मार्केट प्लेस) सेवा र यस मार्फत उपलब्ध गराइने सेवा,

(ज) सफ्टवेयरको आपूर्ति र अद्यावधीकरण,

(झ) तथ्याङ्क, तस्बीर लगायतका डाउनलोड सेवा,

(ञ) परामर्श, सीप विकास तथा तालिम सेवा,

(ट) खण्ड (क) देखि (ञ) को अतिरिक्त अन्य यस्तै प्रकृतिका सेवा।"

(घ) खण्ड (ङ) पछि देहायका खण्ड (ङ१) थपिएको छः-

"(ङ१) "गैरबासिन्दा व्यक्ति" भन्नाले नेपालमा कारोबारको स्थायी ठेगाना नभएको, व्यावसायिक प्रतिनिधि वा कानूनी रूपमा मान्य प्रतिनिधि नभएको नेपाल बाहिरको व्यक्ति सम्झनु पर्छ।"

(२) दफा १०ख. पछि देहायको दफा १०ख१. थपिएको छः-

"१०ख१. **<u>विद्युतीय सेवा प्रदान गर्ने गैरबासिन्दा व्यक्तिको दर्ता सम्बन्धी व्यवस्थाः</u>** (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपालमा विगत बाह्र महिनामा बीस लाख रुपैयाँभन्दा बढी कर लाग्ने विद्युतीय सेवाको कारोबार गर्ने गैरबासिन्दा व्यक्तिले

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता हुनु पर्नेछ।

(२) विद्युतीय सेवाको कारोबार गर्ने गैरबासिन्दा व्यक्तिको दर्ता प्रक्रिया विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम दर्ता भएका विद्युतीय सेवाको कारोबार गर्ने गैरबासिन्दा व्यक्तिको कारोबार बन्द भएमा वा कारोबार गर्न छाडेमा विभागले निर्धारण गरेको प्रक्रिया बमोजिम दर्ता खारेज गराउनु पर्नेछ।"

(३) दफा १८ को उपदफा (१ख) मा रहेको "उपदफा (१) र (१क) बमोजिम" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "दफा १०ख१., उपदफा (१) र उपदफा (१क) बमोजिम" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

(४) दफा १९ को उपदफा (७क) पछि देहायको उपदफा (७ख) थपिएको छः-

"(७ख) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि १०ख१. बमोजिम दर्ता भएको व्यक्तिको कर भुक्तानी प्रक्रिया विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।"

(५) दफा २९ को उपदफा (१) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-

"(क) दफा ५ख. बमोजिम दर्ता गर्न कर अधिकृतले दिएको आदेश वा दफा १० को उपदफा (१) वा (२) उल्लङ्घन गरेमा वा दफा १०क. को उपदफा (१), दफा १०ख. को उपदफा (१) र दफा १०ख१. को उपदफा (१) बमोजिम दर्ता नभएमा प्रत्येक पटक बीस हजार रूपैयाँ, "

(६) दफा ३३ को-

(क) उपदफा (२) मा रहेका "आन्तरिक राजस्व" भन्ने शब्दहरू झिकिएको छ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छः-

"(३) उपदफा (१) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयको नाममा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको धरौटी खातामा दाखिल गरेको बैङ्क भौचर वा त्यस्तो रकम बराबरको बैङ्क जमानतपत्र पुनरावेदनपत्र साथ पेश गर्नु पर्नेछ।"

(७) अनुसूची-१ मा संशोधनः अनुसूची-१ को सट्टा देहायको अनुसूची-१ राखिएको छः-

अनुसूची-१

(दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

कर छुट हुने वस्तु तथा सेवाहरू

समूह १ : आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०६.०१		निष्क्रिय, उम्रन लागेको वा फूलेको गानो, गाँठो, गाँठिजरा, धनकन्द (कौर्म), क्राउन (रुखको जरा र स्तम्भ जोडिने बिन्दु स्थल), राइजोम (मूलजरो), चिकोरी बिरुवा र शीर्षक १२.१२ को जराहरू बाहेक अन्य जराहरु
	०६०१.१०.००	-निष्क्रिय गाँनो, गाँठो, गाँठिजरा, धनकन्द (कौर्म), क्राउन र मूलजरा
	०६०१.२०.००	-उम्रन लागेको वा फूलेको गाँनो, गाँठो, गाँठिजरा, धनकन्द (कौर्म), क्राउन, मूलजरा, चिकोरी बिरुवा र जराहरु
०६.०२		अन्य जीवित बिरुवा (जरा सहित), कलमीहरू, च्याउ र स्पाउन (च्याउ निस्किने सेतो त्यान्द्रो)
	०६०२.१०.००	-जरा नभएको कलमीहरू
	०६०२.२०.००	-खान हुने फल वा काष्ठफल (नट) का कलमी गरेका वा नगरेका रुख, बुटा र झाड
	०६०२.३०.००	-रोडोडेन्ड्रन्स (गुराँस) र अजालिया, कलमी गरेका वा नगरेका
	०६०२.४०.००	-कलमी गरेको वा नगरेको गुलाफ

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०६०२.९०.००	-अन्य
०६.०३		सजावट प्रयोजनको लागि वा फूलको गुच्छा बनाउनको लागि उपयुक्त टिपेको फूलको कोपिला वा टिपेको फूल, ताजा, सुकेको, रङ्गाएको, धोएको, संसेचित (इम्प्रिग्नेटेड्) वा अन्य प्रकारले तयार गरेको ।
		-ताजाः
	०६०३.११.००	--गुलाफहरू
	०६०३.१२.००	--कार्नेसनहरू
	०६०३.१३.००	--अर्किडहरू
	०६०३.१४.००	--क्रिसानथेममहरू
	०६०३.१५.००	--कुमुदिनी (लिली) हरू (लिलियम जातहरू)
	०६०३.१९.००	--अन्य
	०६०३.९०.००	-अन्य
०६.०४		गुच्छा वा गुलदस्ता बनाउने वा सजावटको लागि उपयुक्त हुने किसिमका ताजा, सुकेको, रङ्गाएको, धोएको, संसेचित वा अन्य किसिमले तयार गरेको रुखको पालुवा, हाँगाबिँगा र अन्य भागहरू (फूल र कोपिला बाहेक) बालवृक्ष, झाडी र अन्य बोट बिरुवाहरू झ्याउ, सुनाखरी र घाँसहरू ।
	०६०४.२०.००	-ताजा
	०६०४.९०.००	-अन्य
०७.०१		ताजा वा चिसो पारेको आलु ।
	०७०१.१०.००	-बिउ
	०७०१.९०.००	-अन्य
०७.०२	०७०२.००.००	ताजा वा चिसो पारेको गोलभेँडा
०७.०३		ताजा वा चिसो पारेको प्याज, शालौट, लसुन, छ्यापी वा यस्तै जातिका अन्य वनस्पतिहरू ।
	०७०३.१०.००	-प्याज र शालौट
	०७०३.९०.००	-छ्यापी र यस्तै लसुन प्याज जातिका सागपात

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०७.०४		ताजा वा चिसो पारेको बन्दाकोबी (क्याबेज), काउली, गाँठकोबी (कोलराबी), केल (एक किसिमको कोबी) र खान हुने काउली जातिका अन्य सागपात ।
	०७०४.१०.००	-काउली र ब्रोकोली
	०७०४.२०.००	-ब्रुसेल्स स्प्राउट (एक किसिमको चश्मे बन्दाकोबी)
	०७०४.९०.००	-अन्य
०७.०५		ताजा र चिसो लेट्यूस (जिरीको साग) र चिकोरी ।
		-लेट्यूस (जिरीको साग, सलाद) :
	०७०५.११.००	--क्याबेज लेट्यूस (हेड लेट्यूस)
	०७०५.१९.००	--अन्य
		-चिकोरी (कास्नी):
	०७०५.२१.००	--विटलफ चिकोरी
	०७०५.२९.००	--अन्य
०७.०६		ताजा वा चिसो पारेको गाजर, सलगम, सलादको लागि चुकन्दरको जरा, साल्सिफाई, सेलेरियाक (सलगम जस्तो जरा भएको साग), मूला र यस्तै खान हुने जराहरू ।
	०७०६.१०.००	-गाजर र सलगम
	०७०६.९०.००	-अन्य
०७.०७	०७०७.००.००	ताजा वा चिसो पारेको काँक्राहरू ।
०७.०८		ताजा वा चिसो पारेको कोसे तरकारीहरू (छोडाएको वा नछोडाएको) ।
	०७०८.१०.००	-केराउ
	०७०८.२०.००	-बोडी (सिमी समेत)
	०७०८.९०.००	-अन्य कोसे तरकारी
०७.०९		ताजा वा चिसो पारेको अन्य तरकारीहरू ।
	०७०९.२०.००	-कुरिलो
	०७०९.३०.००	-भान्टा
	०७०९.४०.००	-सेलरी, सेलेरियाल बाहेक
		-च्याउ (मसरुम र ट्रफल्स):

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०७०९.५१.००	--ऐगारिकस जातिको च्याउ (मसरुम) हरू
	०७०९.५२.००	--बोलेटस जातका च्याउहरू
	०७०९.५३.००	--क्यान्थारिलस जातका च्याउहरू
	०७०९.५४.००	--सीताके (लेन्टिनस इडोड्स)
	०७०९.५५.००	--मात्सुताके (ट्रिकोलोमा मात्सुताके, ट्रिकोलोमा म्याग्निभेलारे, ट्रिकोलोमा एनाटोलिकम ट्रिकोलोमा डयुलसिओलेन्स, ट्रिकोलोमा क्यालिगेटम)
	०७०९.५६.००	--ट्रफल्स (ट्युबर प्रजाति)
	०७०९.५९.००	--अन्य
	०७०९.६०.००	-खोर्सानी जातको फलफूलहरू
	०७०९.७०.००	-पालुँगो, न्यूजिल्याण्ड पालुँगो समेत
		-अन्य:
	०७०९.९१.००	--ग्लोब आर्टिचोकहरू
	०७०९.९२.००	--जैतुनहरू
	०७०९.९३.००	--फर्सी, कुभिन्डो र लौकाहरू (क्यूकरबिटा जातहरू)
	०७०९.९९.००	--अन्य
०७.१०		हिमीकृत सागपात (बफाएर वा उमालेर पकाएको वा नपकाएको) ।
	०७१०.१०.००	-आलु
		-कोसे तरकारी, छोडाएको वा नछोडाएको:
	०७१०.२१.००	--केराउहरू
	०७१०.२२.००	--बोडीहरू (सिमी समेत)
	०७१०.२९.००	--अन्य
	०७१०.३०.००	-पालुङ्गो न्यूजिल्याण्ड पालुङ्गो समेत
	०७१०.४०.००	-गुलियो वा स्वादिलो मकै
	०७१०.८०.००	-अन्य सागपात
	०७१०.९०.००	-मिश्रित सागपात
०७.११		अस्थायी रूपले सुरक्षित गरिएका तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोग गर्नका लागि उपयुक्त नहुने खालका वनस्पतिहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०७११.२०.००	-जैतुन (ओलिभ्स)
	०७११.४०.००	-काक्रोहरु
		-च्याउ (मसरुम्स) र भुइँमुनि हुने च्याउ (ट्रफल्स):
	०७११.५१.००	--ऐगारिकस जातिको च्याउ (मसरुम्स) हरू
	०७११.५९.००	--अन्य
	०७११.९०.००	-अन्य तरकारी; मिश्रित तरकारी
०७.१२		सुक्खा तरकारी, सिङ्गै, काटेको, ताछेको, टुक्र्याएको, फुटाएको वा धुलो बनाएको तर त्यसभन्दा बढी तयार नगरेको ।
	०७१२.२०.००	-प्याज
०७.१३		कोसा छोडाएको सुक्खा कोसे तरकारी, बोक्रा छोडाएको वा नछोडाएको वा दलेको वा नदलेको ।
	०७१३.१०.००	-केराउ
	०७१३.२०.००	-चना
		-बोडी (सिमी समेत):
	०७१३.३१.००	--बोडी
	०७१३.३२.००	--सानो रातो बोडी
	०७१३.३३.००	--बोडी (किड्नी बिन्स), सेतो पि बिन्स समेत
	०७१३.३४.००	--बाम्बरा बिन्स (एक प्रकारको बोडी) (भिग्ना सबटेरानिया वा भोआन्जिया सबटेरानिया)
	०७१३.३५.००	--तनेबोडी (काउपिज्) (भिग्ना अडगुइकुलाटा)
	०७१३.३९.००	--अन्य
		-मुसुरो:
	०७१३.४०.१०	--नफुटाएको, बोक्रा सहितको
	०७१३.४०.९०	--अन्य
	०७१३.५०.००	-बकुला र सिमी (ब्रोड बिन्स र हर्स बीन्स)
	०७१३.६०.००	-पिजन पिज (क्याजानस् क्याजन्) (एक प्रकारको केराउ)
	०७१३.९०.१०	---दलेको
	०७१३.९०.९०	---अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०७.१४		माड (श्वेतसार वा स्टार्च) वा इन्यूलिनको मात्रा उच्च भएका, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत वा सुकाइएको, टुका पारिएको वा नपारिएको (स्लाइस्ड) वा पेलेट्सको रूपमा भएको वा नभएको मानिओक, आरारुट, सालिम मिश्री (सालेप), उत्तरी अमेरिकामा हुने एक किसिमको सूर्यमूखी फूल (जेरुसलेम आर्टिचोक), सखरखण्ड र यस्तै जरा (रुट्स) र गाना (ट्युबर्स) हरू; सावुदानाको गुदी (सागो पीथ) ।
	०७१४.१०.००	-गुलियो जातको क्यासाभा कन्द (मनिओक)
	०७१४.२०.००	-सखरखण्ड
	०७१४.३०.००	-तरुलहरू (डिओस्कोरिया जातहरू)
	०७१४.४०.००	-पिँडालु (कोलोकासिया जातहरू)
	०७१४.५०.००	-यौसिया (जान्थोसोमा जातहरू)
	०७१४.९०.००	-अन्य
०८.०१		नरिवल, ब्राजिलनट, काजु, ताजा वा सुकेको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको
		-नरिवलः
	०८०१.१९.००	--ताजा
०८.०३		प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरू लगायत ताजा वा सुकाइएका केराहरू
	०८०३.१०.००	-प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरु
	०८०३.९०.००	-अन्य
०८.०४		खजूर (छोहोडा), अँजीर, भुईंकटहर, एभोकेडा (नास्पाती जस्तो फल), अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टीन, ताजा वा सुकेको
	०८०४.३०.००	-भुईंकटहर
	०८०४.४०.००	-एभोकेडो
	०८०४.५०.००	-अम्बा, आँप म्याङ्गोस्टीन (कुसुम फल)
०८.०५		सिटरस (सुन्तला जातका) फल, ताजा वा सुकेको)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०८०५.१०.००	-सुन्तला
		-मन्दारिनहरू (टान्जरिन र सतसुमाहरु समेत); क्लेमेन्टिनहरू र यस्तै सिटरस जातिका हाइब्रिडहरू:
	०८०५.२१.००	--मन्दारिनहरू (टान्जरिन र सतसुमाहरू समेत)
	०८०५.२२.००	--क्लेमेन्टिनहरू
	०८०५.२९.००	--अन्य
	०८०५.४०.००	- भोगटे र पमेलोहरू
	०८०५.५०.००	-कागती (लेमोन्स) (सिटरस लेमोन, सिटरस लिमोनम) र जिमिर (लाइम्स) (सिटरस औराण्टिफोलिया, सिटरस लाटिफोलिया) हरू
	०८०५.९०.००	-अन्य
०८.०६		ताजा अथवा सुख्खा अङ्गुर
	०८०६.१०.००	-ताजा
०८.०७		तरबुजा (खरबुजा) र मेवा ताजा
		-तरबुजा (मेलन्स) (वाटरमेलन्स समेत) :
	०८०७.११.००	--वाटरमेलन्स
	०८०७.१९.००	--अन्य
	०८०७.२०.००	-मेवा
०८.०८		स्याउ, नासपाती, क्विन्स (नासपाती जस्तो अमिलो फल वा श्रीफल), ताजा
	०८०८.१०.००	-स्याउ
	०८०८.३०.००	-नासपातीहरू
	०८०८.४०.००	-क्विन्स (श्रीफल)हरू
०८.०९		खुर्पानी (एप्रिकोट), चेरी (पैयुँफल), आरु (नेक्टारिन आरु समेत), आलुबखडा (प्लम) र चुत्रो (स्लो), ताजा
	०८.०९.१०.००	-खुर्पानी (एप्रिकोट)
		-चेरीहरू:
	०८.०९.२१.००	--अमिलो चेरी (प्रुनस् सेरासस्) हरू
	०८.०९.२९.००	--अन्य
	०८.०९.३०.००	-आरु, नेक्टारिन आरुसमेत

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०८०९.४०.००	-आलुबखडा (प्लम) र चुत्रो (स्लो)
०८.१०		अन्य फल, ताजा
	०८१०.१०.००	-स्ट्रबरी (भुइँ ऐसेलु, काफल)
	०८१०.२०.००	-रैस्पबेरी (ऐसेलु), ब्ल्याकबेरी (ध्याम्पे ऐसेलु), मलबेरी (किम्बु) र लोगानबेरी (रैस्पबेरी र ब्ल्याकबेरीको मिश्रित फल)
	०८१०.३०.००	-कालो, सेतो वा रातो किसमिस वा दाख वा मुनक्का (कर्अन्ट) र गुस्बेरीहरु
	०८१०.४०.००	-क्रेनबेरी, बिलबेरी र अन्य भ्याक्सिनियम जातिका फलहरु
	०८१०.५०.००	-किवि फ्रुट
	०८१०.६०.००	-दुराम्र (डुरियन्स) हरू
	०८१०.७०.००	-हलुवाबेतहरू
	०८१०.९०.१०	---अनार
	०८१०.९०.२०	---लिची
	०८१०.९०.९०	---अन्य
०९.०१		कफी भुटेको वा नभुटेको वा क्याफीन (कफीको क्षेरोद) छुटयाएको वा नछुटयाएको; कफीको ढुटो र बोक्रा; कुनै पनि अनुपातमा कफीको मात्रा रहेको कफीको बदलामा प्रयोग गरिने अर्को कुनै चीज
		-नभुटेको कफी :
	०९०१.११.००	--कफीको गेडा
०९.०२		चिया, सुगन्धित वा स्वादिष्ट गरिएको वा नगरिएको
	०९०२.२०.००	-चियाको पात
०९.०८		जाइफल, जाइपत्री र अलैंची
		-अलैंची तथा सुकुमेलहरू:
		--नधुल्याइएको:
	०९०८.३१.१०	---अलैंची
०९.१०		अदुवा, केशर, हलेदो (बेसार), तेजपात, पुदिना, तरकारीको (करी) र अन्य मसलाहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अदुवा:
		--नटुक्काइएको वा नपिँधेको:
	०९१०.११.१०	---ताजा
	०९१०.११.९०	---अन्य
		-बेसार:
	०९१०.३०.१०	---ताजा
	०९१०.३०.२०	---धुलो वा पिठो
	०९१०.३०.९०	---अन्य
१०.०१		गहुँ र मेसलिन
		-दुरुम गहुँ:
	१००१.११.००	--बीउ
	१००१.१९.००	--अन्य
		-अन्य :
	१००१.९१.००	--बीउ
	१००१.९९.००	--अन्य
१०.०२		राई
	१००२.१०.००	-बीउ
	१००२.९०.००	-अन्य
१०.०३		जौ (बाली)
	१००३.१०.००	-बीउ
	१००३.९०.००	-अन्य
१०.०५		मकै
	१००५.१०.००	-बीउ (गेडा)
	१००५.९०.००	-अन्य
१०.०६		धान
	१००६.१०.१०	---बीउ
	१००६.१०.९०	---अन्य
	१००६.२०.००	-कुटेको (तर राम्रो नफलेको)
	१००६.३०.१०	---बासमती चामल
	१००६.३०.९०	---अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१००६.४०.००	-कनिका
१०.०८		फापर, कोदो, क्यानरीका दानाहरू; अरु खाद्यान्नहरू
	१००८.१०.००	-फापर
		-कोदो:
	१००८.२१.००	--बीउ
	१००८.२९.००	--अन्य
११.०२		गहुँ र मेसलिन बाहेक अन्य खाद्यान्नको पिठो
	११०२.२०.००	-मकैको पिठो
	११०२.९०.००	-अन्य
११.०४		शीर्षक १०.०६ को चामल बाहेक अन्य प्रकारले तयार गरिएको (जस्तै भुस हटाइएको, चेप्टयाएको, च्याँखला पारेको, फलेको, टुक्रा पारेको वा खस्रो (पिँधेको); सिङ्गो, चेप्टयाएको, पातलो चेप्टो टुक्रा पारेको वा पिँधेको अन्नको बीजहरू
		-चेप्टयाएको वा च्याँखला पारेको अन्न:
	११०४.१२.००	--जुनेलोको
	११०४.१९.००	--अन्य खाद्यान्नको
		-अन्य किसिमले तयार पारेको अन्न (जस्तै भूस हटाएको, फलेको, टुक्रा पारेको वा पिँधेको) :
	११०४.२२.००	--जुनेलोको
	११०४.२३.००	--मकैको
	११०४.२९.००	--अन्य खाद्यान्नको
	११०४.३०.००	-अन्नको बीजाणु, सिङ्गै, चेप्टयाएको, च्याँखला पारेको वा पिँधेको
१२.०१		दलेको वा नदलेको भट्मास
	१२०१.१०.००	-बीउ
	१२०१.९०.००	-अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१२.०२		छोडाएको वा नछोडाएको, नभुटेको वा अन्य किसिमबाट नपकाइएको, खबटा छोडाएको वा नछोडाएको, फुटाएको वा नफुटाएको बदाम (मुमफली)
	१२०२.३०.००	-बीउ
		-अन्यः
	१२०२.४१.००	--नछोडाएको
	१२०२.४२.००	--छोडाएको, फुटाएको वा नफुटाएको
१२.०९		रोप्न हुने फलफूल, बीउ र बीजाणु (स्पोर्स)
	१२०९.१०.००	-चुकन्दर (सुगरबिट) का दानाहरू
		-पशु आहारको बिरुवा (फोरेज प्लाण्ट) का दानाहरूः
	१२०९.२१.००	--लुसिरिन (पशु आहारको घाँस) (अल्फाल्फा) का दानाहरू
	१२०९.२२.००	--क्लोभर (तीन पाते घाँस) (ट्रिफोलियम जातहरू) का दानाहरू
	१२०९.२३.००	--छेस्के घाँस (फेस्क्यू) का दानाहरू
	१२०९.२४.००	--केन्टकी नीलो घाँस (पोआ प्राटेन्सिस एल.) का दानाहरू
	१२०९.२५.००	--राई घाँस (लोलियम मल्टिफ्लोरम ल्याम., लोलियम पेरेन एल.) का दानाहरू
	१२०९.२९.००	--अन्य
	१२०९.३०.००	-फूलको निम्ति मुख्यतः खेती गरिएको जडीबुटीका अन्य बीउहरू
		-अन्यः
		--तरकारीका बीउः
	१२०९.९१.१०	---काउलीको
	१२०९.९१.२०	---बन्दागोबीको
	१२०९.९१.३०	---प्याजको
	१२०९.९१.४०	---मूलाको
	१२०९.९१.५०	---टमाटरको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१२०९.९१.९०	---अन्य
	१२०९.९९.००	--अन्य
१२.११		मुख्यतः सुगन्धित वस्तु बनाउने, औषधि बनाउने वा कीटनाषक औषधि बनाउने वा यस्तै प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने खालको, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत वा सुकेको, काटिएको वा नकाटिएको, पिँधेको वा नपिँधेको वा धुलो पारिएको वा नपारिएको बिरुवा र बिरुवाका अङ्गहरू (बियाँ र फल समेत)
	१२११.२०.००	-जीनसेनको जरा
	१२११.३०.००	-कोकाको पात (कोका लिफ)
	१२११.४०.००	-अफिमको पराल (पपी स्ट्रौ)
	१२११.५०.००	-इफेद्रा
	१२११.६०.००	-अफ्रिकी चेरी (प्रुनस अफ्रिकाना) को बोक्रा
	१२११.९०.१०	---यार्चागुम्बा
	१२११.९०.९०	---अन्य
१२.१२		ताजा, चिस्याइएको (चिल्ड), हिमीकृत (फ्रोजेन) वा सुकाइएको, पिँधेको वा नपिँधेको लोकष्ट बिन्स, सि–विड्स र अन्य अल्जी (समुन्द्री झार), चुकन्दर (सुगरबिट) र उखु; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका मुख्यतया मानव आहारमा प्रयोग हुने खालको फलको बियाँ (स्टोन्स) र कोयाहरू (केर्नेल) र अन्य वानस्पतिक उत्पादनहरु (चिकोरीयम इन्टाइबस स्यटिवम उपजाति (भेराइटी) को नभुटेको चिकोरीका जराहरू समेत)।
		-अन्य :
	१२१२.९३.००	--उखु

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१९.०४		खाद्यान्नलाई फुलाएर (स्वैलिङ्ग) वा भुटेर तयार गरेको खाद्य सामग्री, खाद्यान्नको उत्पादनहरू (जस्तै कर्न फ्लेक); अन्यत्र उल्लेख नगरिएको वा समावेश नभएको, पकाइएको वा अन्य किसिमबाट तयार गरिएको गेडा (ग्रेन) को रूपमा वा शल्क वा पाप्रा (फ्लेकको रूपमा भएको खाद्यान्नहरू (सेरियल्स) (मकै बाहेक) वा अन्य किसिमबाट तयार गरिएको अन्न (मैदा, छाँटा वा दलेको अन्न ग्रोट्स) र पिठो बाहेक) ।
	१९०४.९०.१०	---धानको भुजा
	१९०४.९०.२०	--- चिउरा
२१.०६	२१०६.९०.९४	----सोयाबडी मस्यौरा
२३.०१		मानिसले खान नहुने मासुको वा अफलको, माछाको वा कुष्टासियन्सको मोलस्कको वा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरको पिठो, मैदा र पेलेट्स; ग्रीभ्स (बोसो पगालेर बाँकी रहेको थेग्रो
	२३०१.१०.००	-मासु वा अफलको पिठो, मैदा र पेलेट्स; ग्रीभ्स (बोसो पगालेर बाँकी रहेको थेग्रो, माछाको बोसो)
	२३०१.२०.००	-माछाको वा क्रुष्टासियन्स, मोलस्क वा ढाडमा हाड नहुने जलचरको पिठो, मैदा र पेलेट्स्
२३.०२		खाद्यान्न वा दलहनको बोटबाट निफनेर वा पिँधेर वा अरु प्रक्रियाद्वारा उपलब्ध हुने पेलेटको रूपमा रहेको वा नरहेको ढुटो आउने चोकर र अन्य अवशेष ।
	२३०२.१०.००	-मकैको
	२३०२.३०.००	-गहुँको
	२३०२.४०.००	-अन्य खाद्यान्नको
	२३०२.५०.००	-कोसे सागपातहरूको
२३.०४	२३०४.००.००	भटमासको तेल निकाल्दा प्राप्त हुने पिना र अन्य ठोस अवशेष, पिँधेको वा नपिँधेको वा पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२३.०५	२३०५.००.००	बदामको तेल पेल्दा निस्केको, पिँधेको वा नपिँधेको, पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष ।
२३.०६		वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) को बोसो वा तेल निकाल्दा प्राप्त हुने शीर्षक २३.०४ वा २३.०५ मा परेको बाहेक पिँधेको वा नपिँधेको, पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष।
		-तोरी वा रायो (रेप अर कोल्जा) दानाः
	२३०६.४१.००	--न्यून इरुसिक अम्ल तोरी वा रायो (रेप अर कोल्जा) दानाहरु (सिड्स)
	२३०६.९०.००	-अन्य
२३.०९		जीवजन्तुको आहारको रूपमा प्रयोग हुने तयारी वस्तु
	२३०९.९०.००	-अन्य
५२.०१	५२०१.००.००	नफड्केको वा नकोरेको कपास
५२.०३	५२०३.००.००	फड्केको वा कोरेको कपास
५३.०१		कच्चा वा प्रशोधित नकातेको फ्ल्याक्स (सन वा त्यस्तै झार); फ्ल्याक्स वा सनको शिरोगुच्छ (टो) डोरी र अवशेष (धागोको अवशेष र गार्नेटेड स्टक समेत) ।
	५३०१.१०.००	-फ्ल्याक्स (सन) कच्चा वा रेशा छुट्ट्याउन पानीमा डुबाएको (रेटेड्)
		-फ्ल्याक्स चुटेको, डाँठबाट रेशा छुट्याइएको, कोरेको (ब्रोकेन, स्कच्ड, ह्याकल्ड) वा अरू किसिमले प्रशोधन गरेको, तर नकातेको :
	५३०१.२१.००	--चुटेको वा डाँठबाट रेशा छुट्याइएको (ब्रोकेन, स्कच्ड)
	५३०१.२९.००	--अन्य
	५३०१.३०.००	-फ्ल्याक्सको शिरोगुच्छ (टो) र अवशेष

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५३.०३		कच्चा वा प्रशोधित, तर नकातेको, सनपाट (जूट) र अन्य लचिलो रेशा भएको बोक्रा (बास्ट) को कपडाका रेशा (सन, गाँजा, भाँङ्ग, घोट्टा र रेमी बाहेक); यी रेशाहरूको शिरोगुच्छ (टो) र अवशेष (धागोको अवशेष र गार्नेटेड स्टक समेत) ।
	५३०३.१०.००	-काँचो वा पानीमा डुबाएर (रेटेड्) कुहाएको सनपाट र अन्य लचिलो रेशा भएको बोक्रा (बाष्ट) को कपडाको रेशा
द्रष्टव्यः- १. किसानले बिक्री गर्ने अप्रशोधित सुर्ती । २. माथि उल्लिखित भन्सार शीर्षक ०६.०१ देखि शीर्षक ०८.१० सम्मका मालवस्तुहरू होटल, रेष्टुरेण्ट, बार, गेष्टहाउस, क्याफ्टेरिया वा यस्तै अन्य संस्थाले गर्ने आपूर्तिमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछैन ।		

समूह २ : आधारभूत आवश्यकताका वस्तुहरू		
२५.०१		नुन (भान्सामा प्रयोग हुने (टेवल) नुन र विकृत (डिनेचर्ड) नुन समेत) र झोल पदार्थ भएको वा नभएको वा जम्ने पदार्थ (एण्टीकेकिङ्ग) वा फ्रि फ्लोइङ्ग एजेण्ट भएको शुद्ध सोडिएम क्लोराइड; सामुद्रिक पानी ।
	२५०१.००.९०	---नुन
२७.१०		कच्चा (क्रुड) बाहेक पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल; तौलमा ७० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी पेट्रोलियम तेल वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल भएका, यिनै तेल नै मुख्य घटक (बेसिक कन्स्टिच्यूएण्ट्स) भएका, अन्यत्र समावेश वा निर्दिष्ट नगरिएका तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स); रद्दी तेलहरू (वेष्ट आयल्स)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

		-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिन खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा तेल बाहेक) तथा अन्यत्र निर्दिष्ट वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएको, यिनै तेलहरू मुख्य घटक बेसिक कन्स्टिच्यूएण्ट) भएका तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स), जैविक डिजेल भएका बाहेक र रद्दी तेल (वेष्ट आयल) हरू बाहेक
		--अन्य:
	२७१०.१९.१०	---मट्टीतेल (सुपेरिअर किरोसिन आयल)
२७.१६	२७१६.००.००	विद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारण
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाकी (पार्टिकल); काठ चिरेको धुलो, काठको अवशेष, रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट (थिचेर बनाइएको चक्का), पेलेट (मट्याङ्ग्रा) वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको ।
	४४०१.११.०० ४४०१.१९.००	-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाविगा, दाउराको बाधेको बिटो वा यस्तै रूपमा: --कोणधारी (कोनिफेरस) --गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)
४४.०२		एकत्रित गरिएको वा नगरिएको काठको गोल, खबटा (शेल) को वा बियाँ (नट) को गोल समेत।
	४४०२.१०.००	-बाँसको
	४४०२.२०.००	-खबटा (शेल) वा बियाँ (नट) का
	४४०२.९०.००	-अन्य
द्रष्टव्यः- १. धारा तथा टेङ्गरबाट खुला रूपमा आपूर्ति हुने पिउने पानी ।		
समूह ३ : जीवजन्तु तथा सोको उपज		
०१.०२		जीवित चौपाया (बोभाइन) ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-गोजातीय चौपाया:
	०१०२.२१.००	--नश्ल सुधारका लागि विशुद्ध नश्लका
	०१०२.२९.००	--अन्य
		-भैंसी:
	०१०२.३१.००	--नश्ल सुधारका लागि विशुद्ध नश्लका
	०१०२.३९.००	--अन्य
	०१०२.९०.००	--अन्य
०१.०३		जीवित सुँगुर
	०१०३.१०.००	-नश्ल सुधारका लागि विशुद्ध नश्लका
		-अन्य :
	०१०३.९१.००	--५० केजी भन्दा कम वजनको
	०१०३.९२.००	--५० केजी वा सोभन्दा बढी वजन भएको
०१.०४		जीवित भेडा र बाख्रा
	०१०४.१०.००	-भेडा
	०१०४.२०.००	-बाख्रा
०१.०५		जीवित कुखुरा अर्थात, ग्यालुस डोमेष्टिकस् जातका कुखुरा, हाँस, टर्की र गिनी फाउल
		-१८५ ग्रामभन्दा बढी वजन नभएका:
	०१०५.११.००	--ग्यालुस डोमेष्टिकस जातका चराहरू (फाउल)
	०१०५.१२.००	--टर्कीहरू (पाताल मयूर)
	०१०५.१३.००	--हाँस (डक) हरू
	०१०५.१४.००	--हाँस (गिज) हरू
	०१०५.१५.००	--गिनिजातका चराहरू
		-अन्य:
	०१०५.९४.००	--ग्यालुस डोमेष्टिकस जातका चराहरू
	०१०५.९९.००	--अन्य
०१.०६		अन्य जीवित जीवजन्तु
		-स्तनपायी :
	०१०६.१४.००	--खरायोहरू
	०१०६.१९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-चराहरु:
	०१०६.३३.००	--सुतुरमुर्ग (अष्ट्रिच) हरु (ड्रोमाउस नोभाहोल्लान्डिया)
		-किराहरू:
	०१०६.४१.००	--माहुरीहरू
		-किराहरू:
	०१०६.९०.००	-अन्य
०२.०१		चौपाया (बोभाइन जातिको) ताजा वा चिसो पारेको (फ्रेस वा चिल्ड) मासु
	०२०१.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
	०२०१.२०.००	-हाड सहितको अन्य टुक्राहरू
	०२०१.३०.००	-हाड नभएको
०२.०२		चौपाया (बोभाइन जातिको) हिमीकृत (फ्रोजेन) मासु
	०२०२.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीर (करकास र हाफ करकास)
	०२०२.२०.००	-हाड सहितको अन्य टुक्राहरू
	०२०२.३०.००	-हाड नभएको
०२.०३		सुँगुरको मासु ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रेस, चिल्ड वा फ्रोजेन) ।
		-ताजा वा चिसो पारेको :
	०२०३.११.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
	०२०३.१२.००	--हाड सहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरू र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरू
	०२०३.१९.००	--अन्य
		-हिमीकृत (फ्रोजेन):
	०२०३.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
	०२०३.२२.००	--हाड सहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरू र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरू
	०२०३.२९.००	--अन्य
०२.०४		भेडा वा खसी बोकाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०२०४.१०.००	-भेडा (पाठो) को ताजा वा चिसो पारेको सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
		-भेडाको ताजा वा चिसो अन्य मासु:
	०२०४.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
	०२०४.२२.००	--हाड सहितको अन्य टुक्रा
	०२०४.२३.००	--हाड नभएको
	०२०४.३०.००	-भेडा (पाठो) को हिमीकृत (फ्रोजेन) सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)
		-हिमीकृत (फ्रोजेन) गरिएका भेडाका अन्य मासु:
	०२०४.४१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफकरकास)
	०२०४.४२.००	--हाड सहितको अन्य टुक्राहरू
	०२०४.४३.००	--हाड नभएको
	०२०४.५०.००	-खसी बोकाको मासु
०२.०६		चौपाया जीवजन्तु (बोभाइन), सुँगुर, भेडा, खसी बाख्रा, घोडा, गधा, खच्चर वा हिनिजहरूको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रोजेन) खान हुने कमसल मासु (इडिबल अफल) ।
	०२०६.१०.००	-चौपाया (बोभाइन) जीवजन्तुको ताजा र चिसो
		-चौपाया जीवजन्तु (बोभाइन) को हिमीकृत (फ्रोजेन):
	०२०६.२१.००	--जीब्रो
	०२०६.२२.००	--कलेजो
	०२०६.२९.००	--अन्य
	०२०६.३०.००	-सुँगुरको ताजा र चिसो पारेको
		-सुँगुरको हिमीकृत (फ्रोजेन) :
	०२०६.४१.००	--कलेजो
	०२०६.४९.००	--अन्य
	०२०६.८०.००	-अन्य ताजा वा चिसो पारेको
	०२०६.९०.००	-अन्य हिमीकृत (फ्रोजेन)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०२.०७		शीर्षक ०१.०५ को कुखुराको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु र खान हुने अफल ।
		-ग्यालुस डोमेष्टिकस जातका चराहरू (फाउल) को:
	०२०७.११.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिसो पारिएका (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.१२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)
	०२०७.१३.००	--ताजा वा चिस्याइएका (फ्रेस वा चिल्ड) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)
	०२०७.१४.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन) टुक्रा र अवशेष (ओफाल)
		-टर्कीहरूको :
	०२०७.२४.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.२५.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)
	०२०७.२६.००	--ताजा वा चिस्याइएका टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)
	०२०७.२७.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)
		-हाँस (डक) हरूको:
	०२०७.४१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.४२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)
	०२०७.४३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरु
	०२०७.४४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.४५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजेन)
		-हाँस (गीज) हरूको:
	०२०७.५१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.५२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०२०७.५३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरू
	०२०७.५४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.५५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजेन)
	०२०७.६०.००	-गिनी जातका चराहरूको
०३.०१		जीवित माछा ।
		-आलङ्कारिक माछा :
	०३०१.११.००	--ताजा पानीको
	०३०१.१९.००	--अन्य
		-अन्य जीवित माछा :
	०३०१.९१.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रुटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाए, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोकाष्टर)
	०३०१.९२.००	--बाम
	०३०१.९३.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरु, क्यारासिअस जातहरु, सेनोफारिङ्गोडोन इडिलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरु, सिर्हिनस जातहरु, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरु, ओस्टेचिलस हासेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरु)
	०३०१.९४.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरु (थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)
	०३०१.९५.००	--दक्षिणी ब्लुफिन टुनास (थुनस म्याकोई)
	०३०१.९९.००	--अन्य
०३.०२		शीर्षक ०३.०४ को माछाको फिलेट र अरु प्रकारको मासु बाहेकको ताजा वा चिसो पारेको माछा ।
		-माछा (साल्मोनाइड), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

	०३०२.११.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रुटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोयरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाए, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर)
	०३०२.१३.००	--प्यासिफिक सालमोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुशा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस ष्विट्शा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मसोउ र अङ्कोरिङ्कस रडुरस)
	०३०२.१४.००	--एटलाण्टिक सालमोन (सालमो सालार) र डान्यूब सालमोन (हुचो हुचो)
	०३०२.१९.००	--अन्य
		-चेप्टो माछा (प्लेरोनेक्टाइडाइ, बोथीडाइ, साइनोग्लोस्सीडाइ, सोलेडाइ, स्कोप्थाल्मीडाइ र सिथारीडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०२.२१.००	--हालिबुट
	०३०२.२२.००	--प्लेइस
	०३०२.२३.००	--सोले
	०३०२.२४.००	--टर्बोट्हरु (सेट्टा मेक्सिमा)
	०३०२.२९.००	--अन्य
		-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका) स्किपज्याक तुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०२.३१.००	--अल्बाकोर वा लामो पखेटा भएको टुना
	०३०२.३२.००	--पहेँलो पखेटा भएको टुना
	०३०२.३९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हेरिङ्गहरु (क्लुपिया हरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एड्कोभिज (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकेरेलहरू (रस्ट्रेलिगर जातहरु), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्षम्याकेरेल (ट्राचुरस जातहरू) ज्याकहरू, क्रेभेलहरु (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरू) मार्लिनहरू सेइलफिसहरू: स्पेरफिस (इस्टोपोरिडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०२.४१.००	--हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हेरेन्गस, क्लुपिया पल्लासी)
	०३०२.४२.००	--एड्रोभीहरु (इङग्रालिस जातहरू)
	०३०२.४३.००	--सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू) सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटस (स्प्राटस स्प्राटस)
	०३०२.४४.००	--म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस)
	०३०२.४५.००	--ज्याक र हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरुस जातहरू)
	०३०२.४६.००	--कोबिआ (राकिसेन्ट्रोन कानाडम)
	०३०२.४७.००	--सोर्डफिस (जिफियास ग्लाडिअस)
	०३०२.४९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवाहरुका माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः
	०३०२.५१.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस)
	०३०२.५२.००	--ह्याडुक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस)
	०३०२.५३.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स)
	०३०२.५४.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरु, यूरोफिसिस जातहरु)
	०३०२.५५.००	--अलास्का पलक (थेरागा कल्कोग्रामा)
	०३०२.५६.००	--ब्लु ह्वाइटिङहरू (माइक्रोमेसिस्टस पोटासु, माइक्रोमेसिस्टस अस्ट्रालिस)
	०३०२.५९.००	--अन्य
		-तिलापियाहरू (ओरओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरु), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियम जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः
	०३०२.७१.००	--तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू)
	०३०२.७२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०२.७३.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियम जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेओचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालेब्रामा जातहरू)
	०३०२.७४.००	--बाम (इल) हरू (एङ्गुइला जातहरू)
	०३०२.७९.००	--अन्य
		-अन्य माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक :
	०३०२.८१.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरू
	०३०२.८२.००	--रेइ र स्केटहरू (रेजिडाए)
	०३०२.८३.००	--टूथफिस (डिसोस्टिकस जातहरू)
	०३०२.८४.००	--सिबास (डिसेन्ट्रारकस जातहरू)
	०३०२.८५.००	--सिब्रिम (स्पेरिडाइ)
	०३०२.८९.००	--अन्य
०३.०३		शीर्षक ०३.०४ को माछाको फिलेट र अरु प्रकारको मासु बाहेकको हिमीकृत गरिएको माछा।
		-साल्मोनाइडाइ, उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक :
	०३०३.११.००	--शक आई सालमोन (रेड सालमोन) (ओङ्कोरिङ्कस नेर्का)
	०३०३.१२.००	--अन्य प्यासिफिक साल्मोन (अङ्कोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस शाविट्चा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्कोरिङ्कस रोडुरस)
	०३०३.१३.००	--एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र डयान्युव साल्मोन (हुचो हुचो)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०३.१४.००	--ट्राउट साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाई, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर)
	०३०३.१९.००	--अन्य
		-तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः
	०३०३.२३.००	--तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू)
	०३०३.२४.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू)
	०३०३.२५.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू)
	०३०३.२६.००	--बाम (इल) हरू (एङ्गुइला जातहरू)
	०३०३.२९.००	--अन्य
		-चेप्टो माछा (प्लेरोनेक्टाइडाइ, बोथीडाइ, साइनोग्लोस्सीडाइ, सोलेडाइ, स्कोप्थाल्मीडाइ र सिथारीडाइ), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०३.३१.००	--हलिबुट
	०३०३.३२.००	--प्लेइस
	०३०३.३३.००	--सोले
	०३०३.३४.००	--टर्बोट्हरू (सेट्टा मेक्सिमा)
	०३०३.३९.००	--अन्य
		-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका), स्किपज्याक तुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (काचुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०३.४१.००	--अल्बाकोर वा लामो पखेटा भएको टुना
	०३०३.४२.००	--पहेलो पखेटा भएको टुना
	०३०३.४३.००	--स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइडबोनितो) (काचुओनस पेलामिस)
	०३०३.४४.००	--विगआई टुना (तुनुस ओबेसस)
	०३०३.४५.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरू (थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)
	०३०३.४६.००	--दक्षिणी ब्लुफिन तुना (तुनुस म्याइकोआई)
	०३०३.४९.००	--अन्य

मुद्रण विभाग राजपत्र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एङ्कोभिज (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकेरेलहरू, (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्षम्याकेरेल (ट्राचुरस जातहरू) ज्याकहरु, केभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरु), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरु) मार्लिनहरु सेइलफिसहरू: स्पेरफिस (इस्टोपोरिडाइ), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०३.५१.००	--हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हेरेङ्गस, क्लुपिया पलासी)
	०३०३.५३.००	--सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिङ वा स्प्राट्स (स्प्राटस स्प्राटस)
	०३०३.५४.००	--म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस)
	०३०३.५५.००	--ज्याक र हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरुस जातहरू)
	०३०३.५६.००	--कोबिआ (राकिसेन्ट्रोन कानाडम)
	०३०३.५७.००	--सोर्डफिस (जिफियास ग्लाडिअस)
	०३०३.५९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछा उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः
	०३०३.६३.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस)
	०३०३.६४.००	--ह्याडुक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस)
	०३०३.६५.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स)
	०३०३.६६.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरू, यूरोफिसिस जातहरू)
	०३०३.६७.००	--अलास्का पलक (थेरागा कल्कोग्रामा)
	०३०३.६८.००	--ब्लु ह्वाइटिङहरू (माइक्रोमेसिस्टस पोटासु, माइक्रोमेसिस्टस अस्ट्रालिस)
	०३०३.६९.००	--अन्य
		-अन्य माछा उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः
	०३०३.८१.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरू
	०३०३.८२.००	--रेइहरू र स्केटहरू (राजिडाइ)
	०३०३.८३.००	--टूथफिस (डिसोस्टिकस जातहरू)
	०३०३.८४.००	--सिबास (डिसेन्ट्रारकस जातहरू)
	०३०३.८९.००	--अन्य
०३.०७		खबटाभित्र भएको वा नभएको, जीवित, ताजा, चिसो पारिएको, हिमीकृत, सुकाएको, नुनिलो पारिएको वा नून पानी हालेको मोलस्कहरु; खबटाभित्र भएको वा नभएको, धूमित गर्ने क्रममा वा गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित मोलस्कहरू ।
		-कटल फिस र स्क्विड्:
	०३०७.४२.००	--जीवित, ताजा वा चिस्याइएको
	०३०७.४९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०४.०१		दूध र तर, गाढा नपारिएको, चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको ।
	०४०१.१०.००	-तौलमा नौनीको मात्रा १ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको
	०४०१.२०.००	-तौलमा नौनीको मात्रा १ प्रतिशतभन्दा बढी तर ६ प्रतिशतभन्दा कम भएको
	०४०१.४०.००	-तौलमा नौनीको मात्रा ६ प्रतिशतभन्दा बढी भएको तर १० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको
	०४०१.५०.००	-तौलमा नौनीको मात्रा १० प्रतिशतभन्दा बढी भएको
०४.०६		चीज र दही (कर्ड) ।
	०४०६.१०.००	-ताजा चीज हे चीज समेत र दही (कर्ड)
०४.०७		ताजा, सुरक्षित वा पकाएको, चराचुरुङ्गीको नफुटाएका फुलहरु ।
		-चल्ला कोरल्नको लागि निषेचित फुलहरू:
	०४०७.११.००	--ग्यालुस डोमेस्टिकस प्रजातिका चराहरूको
	०४०७.१९.००	--अन्य
		- अन्य ताजा फुलहरू :
	०४०७.२१.००	--ग्यालुस डोमेस्टिकस प्रजातिका चराहरूको
	०४०७.२९.००	--अन्य
	०४०७.९०.००	-अन्य
०५.११		अन्यत्र नपरेको जीवजन्तुजन्य उत्पादनहरु; भाग १ वा ३ मा पर्ने मासु खान नहुने मरेका जनावरहरु ।
		-अन्य :
	०५११.९१.००	-- माछाको टुक्राटाक्री वा धुलो र सिपिको टुक्रा
		--अन्य :
	०५११.९९.९०	---हड्डीको धुलो

द्रष्टव्यः- माथि उल्लिखित भन्सार शीर्षक ०१.०२ देखि शीर्षक ०४.०७ सम्मका मालवस्तुहरू होटल, रेष्टुरेण्ट, बार, गेष्टहाउस, क्याफ्टेरिया वा यस्तै अन्य संस्थाले गर्ने आपूर्तिमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुने छैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

समूह ४ : कृषि सामग्रीहरु		
३१.०१	३१०१.००.००	रासायनिक उपचार गरिएको वा नगरिएको मिश्रित वा अमिश्रित जीवजन्तु वा वनस्पतिजन्य मलखादहरू; जीवजन्तुजन्य वा वनस्पतिजन्य पदार्थलाई मिश्रण गरी वा रासायनिक उपचारद्वारा उत्पादन गरिएका मलखादहरू ।
३१.०२		नाइट्रोजनयुक्त खनिज वा रासायनिक मलखादहरू।
	३१०२.१०.१०	---डिजल एक्सहस्ट फ्लुड
	३१०२.१०.९१	----टेक्निकल ग्रेड
	३१०२.१०.९९	----अन्य
		-एमोनियम सल्फेट; एमोनियम सल्फेट र एमोनियम नाइट्रेटको मिश्रण र डबल साल्ट (ब्लिवण):
	३१०२.२१.००	--एमोनियम सल्फेट
	३१०२.२९.००	--अन्य
	३१०२.३०.००	-जलीय घोलमा भएको वा नभएको एमोनियम नाइट्रेट
	३१०२.४०.००	-एमोनियम नाइट्रेटका साथ क्यालसियम कार्बोनेट वा अन्य अप्राङ्गारिक अउर्वरक तत्त्वहरुका मिश्रणहरू
	३१०२.५०.००	-सोडियम नाइट्रेट
	३१०२.६०.००	-क्यालसियम नाइट्रेट र एमोनियम नाइट्रेटको मिश्रणहरु र ब्लिवणहरू
	३१०२.८०.००	-युरिया र एमोनियम नाइट्रेटको जलीय वा एमोनियम घोलमा भएका मिश्रणहरू
	३१०२.९०.००	-अन्य, माथिका उपशीर्षकहरुमा नपरेका मिश्रणहरू समेत
३१.०३		फोस्फेटयुक्त खनिज वा रासायनिक मलहरू ।
		-सुपर फोस्फेटहरू:
	३१०३.११.००	--तौलमा ३५% वा सोभन्दा बढी डाइफोस्फोरस पेन्टाअक्साइड (पी२ओ५) भएका
	३१०३.१९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३१०३.९०.००	-अन्य
३१.०४		पोटासयुक्त (पोटासिक) खनिज वा रासायनिक मलहरू
	३१०४.२०.००	-पोटासियम क्लोराइड्
	३१०४.३०.००	-पोटासियम सल्फेट
	३१०४.९०.००	-अन्य
३१.०५		नाइट्रोजन, फोस्फरस र पोटासियममध्ये दुई वा तीन उर्वरक तत्त्वहरू भएका खनिज वा रासायनिक मलखादहरू; अन्य मलहरू; यस भागमा पर्ने गोटी, (टेबलेट) वा त्यस्तै आकारका वा कुल तौल १० के.जी. मा नबढ्ने गरी (प्याकेज) पुलिन्दाको रूपमा राखिएका सामानहरू ।
	३१०५.१०.००	-यस भागमा पर्ने गोटी (टेबलेट) वा त्यस्तै आकारका वा कुल तौल १० के.जी. मा नबढ्ने गरी पुलिन्दाको रूपमा राखिएका सामानहरू
	३१०५.२०.००	-नाइट्रोजन, फोस्फरस र पोटासियम जस्ता तीन उर्वरक तत्त्व भएका खनिज वा रासायनिक मल (फर्टिलाइजर) हरू
	३१०५.३०.००	-डाइएमोनियम हाइड्रोजनअर्थो फोस्फेट (डाइएमोनियम फोस्फेट)
	३१०५.४०.००	-एमोनियम डाइहाइड्रोजन - अर्थोफोस्फेट (मोनोएमोनियम फोस्फेट) र त्यसको डाइएमोनियम हाइड्रोजन अर्थोफोस्फेट (डाइएमोनियम फोस्फेट) का साथ भएका मिश्रणहरू
		-दुई उर्वरक तत्त्व, नाइट्रोजन र फोस्फोरस भएका अन्य खनिज वा रासायनिक मलहरू (फर्टिलाइजर) :
	३१०५.५१.००	--नाइट्रेट र फोस्फेट् भएका
	३१०५.५९.००	--अन्य
	३१०५.६०.००	-दुई उर्वरक तत्त्व, फोस्फोरस र पोटासियम भएका खनिज वा रासायनिक मलखादहरू (फर्टिलाइजरहरू)
	३१०५.९०.००	-अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३८.०८		कीटनाशक, कृतकान्तक, ढुसीनाशक, झारपातनाशक, अङ्कुरणरोधी (ऐन्टिस्प्राउटिङ्ग), उत्पादनहरु र वनस्पति वृद्धि नियामक (प्लान्ट ग्रोथ रेगुलेटर), विसङ्क्रामक र त्यस्तै उत्पादनहरु, खुद्रा बिक्रीका लागि आकार वा पुलिन्दा (प्याकिङ्ग) मा राखिएको वा तयारी सामान (प्रिपेरेशन) वा वस्तु (आर्टिकल) को रूपमा राखिएको (जस्तै, गन्धक उपचार गरेका धागो (ब्याण्ड), सलेदो (विक्स) तथा मैनबत्ती र झिङ्गा फसाउने कागज (फ्लाइपेपर्स) हरू) ।
		-अन्य :
		--कीटनाशक पदार्थहरू (इन्सेक्टीसाइड्स) :
	३८०८.९१.९०	---बालीनालीमा प्रयोग हुने कीटनाशक औषधिहरू
	३८०८.९२.००	--ढुसीनाशक पदार्थहरू (फङ्गीसाइड्स)
	३८०८.९३.१०	---झारपातनाशक (हर्बिसाइड्स)
	३८०८.९९.११	---मुसानाशक उत्पादन
३९.२३		मालसामानको ओसारपसार (कन्भेयेन्स) वा परिवेष्टन (प्याक) गर्ने प्लाष्टिकका सामानहरू; प्लाष्टिकका पौलो वा बुजो (स्टोपर्स) ढकनी (लिड्स), बिर्काहरू (क्याप्स) र अन्य बन्द गर्ने (क्लोजर्स) सामग्रीहरू ।
		-बाकस (कन्तुर वा सन्दुस) हरू, केस (बट्टा वा पेटी) हरु, टोकरी वा डालो (क्रेट्स) र यस्तै सामग्रीहरू :
	३९२३.१०.२०	---अण्डा राख्ने क्रेट
४८.१९		कागतको, कागतगाताको, कोषीय गद्दा (सेल्यूलोज वाडिङ) को वा कोषीय रेशाका जालीहरू (सेल्यूलोज फाइबर वेब्स) को डब्बा (कार्टोन), बाकस (बक्स), कन्तुर (केश), थैलो (ब्याग) र अन्य परिवेष्टन (प्याकिङ्ग) का आधानपात्रहरू (कन्टेनर्स); कार्यालयहरू, पसलहरू वा यस्तै ठाउँमा प्रयोग हुने खालका, कागत वा कागतगाताका डिब्बा सञ्चिका (बक्सफाइल), पत्रथाली (लेटर ट्रे), र यस्तै किसिमका वस्तुहरू ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४८१९.१०.१०	---अण्डा राख्ने क्रेट
५६.०८		डोरी (ट्वाइन), लखाकी (कर्डेज) वा रस्सा (रोप) का गाँठो पारी बनाइएका (नौटेड्) जालीः कपडा पदार्थको माछाको तयारी जाल र अन्य तयारी जालहरु ।
		-मानव निर्मित कपडा बुनिने (टेक्सटाइल) पदार्थका सामानहरूको :
	५६०८.११.००	--माछाको तयारी जालहरू
८२.०१		तलका हाते औजारहरूः कोदालो, साभेल, गैंती, पिक, हो (खन्ने सामान), फोर्क र रेक्स (बढार्ने); बन्चरो, खुर्पा जस्तो औजार (बील हुक) र यस्तै चिर्ने (ह्यूइङ्ग) औजारहरू; जुनसुकै किसिमका कलमी काट्ने कैंची (सेक्याट-र्स एण्ड प्रुनर्स); स्काइथ्स (दरौंती), सिकल (हँसियाँ), खुर्पी (हेनाइफ), झाडी छाँट्ने कैंची (हेज सियर्स), किलो वा पच्चड (टिम्बरवेज) र कृषि, बागवानी वा वनजङ्गलको काममा प्रयोग हुने अन्य औजारहरू ।
		-कोदालो र साभेल
	८२०१.१०.१०	---कोदालो
	८२०१.१०.९०	---अन्य
	८२०१.३०.००	-गैंती, पिक, हो (खन्ने सामान) र रेक (बढार्ने)
	८२०१.४०.००	-बञ्चराहरू, खुर्पाहरू र यस्तै चिर्ने औजारहरू
	८२०१.५०.००	-एक हातले चलाउने कैंची (सेक्याटर्स) र यस्तै एक हातले चलाउने कैंचीहरू (प्रुनर्स एण्ड शियर्स) (पोल्ट्री शियर्स समेत)
	८२०१.६०.००	–झाडी छाँट्ने कैंची (हेज शियर्स), दुई हातले छाँट्ने कैंची (प्रुनिङ्ग शियर्स) र यस्तै दुई हातले चलाउने कैंची
		-कृषि, बागवानी र वनजङ्गलमा प्रयोग हुने अन्य हाते औजारहरूः

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८२०१.९०.१०	---कृषि, बागवानी र वनजङ्गलमा प्रयोग हुने अन्य हाते औजारहरु
	८२०१.९०.९०	---अन्य
८७.०१		ट्रयाक्टरहरू (शीर्षक ८७.०९ का ट्रयाक्टरहरू बाहेक)।
		-एकल (सिङ्गल) एक्सल भएका ट्रयाक्टरहरू
	८७०१.१०.१०	---पावर टिलर, मिनी टिलर
	८७०१.१०.९०	---अन्य
		-सेमी ट्रेलरको लागि सडकमा गुड्ने ट्रयाक्टरः
		-- कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएकाः
	८७०१.२१.१०	--- १८ किलोवाटसम्मको
		--कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएकाः
	८७०१.२२.१०	--- १८ किलोवाटसम्मको
		--स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएकाः
	८७०१.२३.१०	--- १८ किलोवाटसम्मको
		--धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएकाः
	८७०१.२४.१०	--- १८ किलोवाटसम्मको
		--अन्यः
	८७०१.२९.१०	--- १८ किलोवाटसम्मको
	८७०१.३०.००	-ट्रयाक-लेइड ट्रयाक्टर
		-अन्य, निम्न इञ्जिन क्षमताका :
	८७०१.९१.००	--१८ किलोवाट ननाघेको
	८७०१.९२.००	--१८ किलोवाट नाघेको तर ३७ किलोवाट ननाघेको
	८७०१.९३.००	--३७ किलोवाट नाघेको तर ७५ किलोवाट ननाघेको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०१.९४.००	--७५ किलोवाट नाघेको तर १३० किलोवाट ननाघेको
	८७०१.९५.००	--१३० किलोवाट नाघेको

द्रष्टव्यः

(१) उपशीर्षक ७३१४.४९.०० मा पर्ने माछा पाल्ने तयारी केजहरू, उपशीर्षक ८४७९.८९.९९ मा पर्ने माछाको दाना खुवाउने अटोमेटिक फिडर।

(२) मौरी पालन उद्योगले पैठारी गर्ने मौरी पालनको लागि आवश्यक पर्ने मेटल व्यारल (७३१०.१०.०० र ७३१०.२९.००), रानी छेक्ने पाता, आधार चाका रोलर र हील प्लेट (७३२६.९०.००), मौरी ब्रुस (९६०३.९०.००), गियर पम्प (८४१३.८१.००) ।

(३) कृषि, बागवानी, तथा पुष्प फर्महरूले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रीन हाउस ।

(४) उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने बीउ उमार्न तथा रोप्न प्रयोग हुने ट्रे।

(५) भन्सार दरबन्दीको भाग २३, २८ र २९ मा पर्ने फिडसप्लिमेण्टको कच्चा पदार्थ, भन्सार दरबन्दीको उपशीर्षक २३०९.९०.०० मा पर्ने पशुपक्षीको दाना र फिडसप्लिमेण्ट, उपशीर्षक २५२१.००.०० को चुनढुङ्गाको धुलो ।

(६) सामान्य भाँडावर्तन बाहेकका शीर्षक ३९.२४ र ७३.२३ अन्तर्गत पर्ने कुखुराको दाना खुवाउने विशेष प्रकारको भाँडा र कुखुराको पानी पिउने विशेष किसिमका भाँडा ।

समूह ५ : औषधि उपचार तथा यस्तै स्वास्थ्य सेवाहरू		
२८.०४	२८०४.४०.१०	---मेडिकल ग्रेड
	२८०४.४०.९०	---अन्य
३०.०१		अङ्गसंरोपी चिकित्सामा (अर्ग्यानि-थेराप्यूटिकमा) प्रयोग हुने सुक्खा, धुलो पारेको वा नपारेको ग्रन्थीहरू (ग्लाण्ड्स) र अन्य अङ्गहरू; ग्रन्थी वा अन्य अङ्ग वा तिनका स्रावहरूका अङ्गसंरोपी चिकित्सामा प्रयोग हुने सारहरू (एक्स्ट्राक्ट्स); यकृतिन (हेपारिन) र यसका लवणहरू; अन्यत्र नपरेका वा निर्दिष्ट नगरिएका, रोगको उपचार वा रोकथामका लागि तयार गरिएका मानव वा जीवजन्तु सम्बन्धी अन्य तत्त्वहरू (सब्स्टान्स्) ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३००१.२०.००	-ग्रन्थी वा अन्य अङ्ग वा तिनका स्रावहरूको सार (एक्स्ट्राक्ट)
	३००१.९०.००	-अन्य
३०.०२		मानव रक्त; रोगको उपचार, रोकथामका लागि तयार गरिएको वा रोगलाई निदान गर्ने प्रयोजनका लागि बनाएको जीवजन्तुको रगत, एन्टिसेरा र अन्य रगतका हिस्साहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रद्यौगिकीय प्रक्रियाहरू (बायो टेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको; भ्याक्सिनहरू, विषहरू (टौक्सिन्स), सूक्ष्म जीवाणुका कल्चरहरू (मर्चा वा इस्ट बाहेक) र यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धनहरू (सेल कल्चर्स)
		-एन्टीसेरा, जीव प्रद्यौगिकीय प्रक्रियाहरूको माध्यमबाट उपलब्ध भए वा नभएका वा परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका अन्य रक्त खण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू:
	३००२.१२.००	--एन्टीसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू
	३००२.१३.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी (इम्युनोलोजिकल) उत्पादनहरू, अमिश्रित, खुद्रा बिक्रीको लागि संवेष्टन (प्याकिङ्ग) को रूपमा वा परिमित (मेजर्ड) मात्राहरु (डोजेज) को रूपमा नराखिएका
	३००२.१४.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी (इम्युनोलोजिकल) उत्पादनहरू, मिश्रीत, खुद्रा बिक्रीको लागि संवेष्टन (प्याकिङ्ग) को रूपमा वा परिमित (मेजर्ड) मात्राहरु (डोजेज) को रूपमा नराखिएका
	३००२.१५.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी (इम्युनोलोजिकल) उत्पादनहरू, खुद्रा बिक्रीको लागि संवेष्टन (प्याकिङ्ग) को रूपमा वा परिमित (मेजर्ड) मात्राहरु (डोजेज) को रूपमा नराखिएका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-खोप (भ्याक्सिन) हरू, विष (टक्सिन) हरू, सूक्ष्मजीवका संवर्द्धक (कल्चर) हरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै किसिमका उत्पादनहरू:
	३००२.४१.००	--मानव औषधिका लागि खोपहरू
	३००२.४२.००	--पशु औषधिका लागि खोपहरू
	३००२.४९.००	--अन्य
		-परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरू:
	३००२.५१.००	--कोषिका उपचार (थेरपी) का उत्पादनहरू
	३००२.५९.००	--अन्य
		-अन्य:
	३००२.९०.१०	---परीक्षण किट्स (डायगनोस्टिक किट्स)
	३००२.९०.९०	---अन्य
३०.०३		खुद्रा बिक्रीको लागि पोका (प्याकिङ्ग) नपारेको वा कुनै आकार नदिइएको वा मात्रा नतोकेको, उपचारात्मक वा प्रतिकारात्मक प्रयोजनको लागि दुई वा दुईभन्दा बढी वस्तु (घटकहरू) मिश्रित गरी बनेका औषधिहरू (शीर्षक ३०.०२, ३०.०५ वा ३०.०६ का वस्तुहरू बाहेक) ।
	३००३.१०.००	-पेन्सिलिन अम्ल बनावट (पेन्सिल्यानिक एसिड स्ट्रक्चर), वा स्ट्रेप्टोमाइसिनहरु वा तिनका व्युत्पतिहरू सहितका पेन्सिलिन वा तिनका व्युत्पत्तिहरू भएका
	३००३.२०.००	-अन्य प्रतिजीवी (एण्टिबायोटिक्स) भएका
		-अन्य, हार्मोनहरू वा शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू भएका :
	३००३.३१.००	--इन्सुलिन भएका
	३००३.३९.००	--अन्य
		-अन्य, अल्कालाइड्स वा तिनका व्युत्पतिहरू भएका:
	३००३.४१.००	--इफेड्राइन वा यसका लवणहरू भएका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३००३.४२.००	--सेउडोफेड्राइन (आइएनएन) वा यसका लवणहरू भएका
	३००३.४३.००	--नोरफेड्राइन वा यसका लवणहरू भएका
	३००३.४९.००	--अन्य
	३००३.६०.००	-अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएका मलेरियारोधी सक्रिय मुख्य घटकहरू भएका
		-अन्यः
	३००३.९०.१०	---होमियोप्याथिक, विशुद्ध आयुर्वेदिक, यूनानी औषधिहरू
	३००३.९०.९०	---अन्य
३०.०४		खुद्रा बिक्रीको लागि संवेष्टन (प्याकिङ्ग) को रूपमा वा परिमित (मेजर्ड) मात्राहरू (डोजेज) को रूपमा राखिएका छालापार (ट्रान्सडर्मल) भेषजावधारण (एडमिनिस्ट्रेशन) पद्धतिको रूपमा भएका समेत) उपचारात्मक (थेराप्यूटिक) वा प्रतिकारात्मक (प्रोफिल्याक्टिक) प्रयोगका मिश्रित वा अमिश्रित उत्पादनहरू भएका औषधहरू (मेडिकामेण्ट्स) (शीर्षक ३०.०२, ३०.०५ वा ३०.०६ का वस्तुहरू बाहेक) ।
	३००४.१०.००	-पेन्सिलिन अम्लको बनावट (पेन्सिल्यानिक एसिड सहितका) पेन्सिलिन वा तिनका व्युत्पतिहरू भएका, वा स्ट्रेप्टोमाइसिन वा तिनका व्युत्पतिहरू सहितका
	३००४.२०.००	-अन्य प्रतिजीवी (एण्टिवायोटिक) भएका
		-अन्य, हार्मोनहरू वा शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू भएकाः
	३००४.३१.००	--इन्सूलिन भएका
	३००४.३२.००	--कोर्टिकोस्टेरायड हारमोनहरू, तिनका व्युत्पत्तिहरू वा संरचनात्मक अनुषङ्गीहरू (स्ट्रक्चरल एनालग्स) भएका
	३००४.३९.००	--अन्य
		-अन्य, अल्कालाइड वा तिनका व्युत्पतिहरू भएका :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३००४.४१.००	--इफेडाइन वा यसका लवणहरु भएका
	३००४.४२.००	--सेउडोइफेड्राइन (आइएनएन) वा यसका लवणहरू भएका
	३००४.४३.००	--नोरफेड्राइन वा यसका लवणहरू भएका
	३००४.४९.००	--अन्य
	३००४.५०.००	-अन्य, भिटामिनहरू वा शीर्षक २९.३६ का अन्य उत्पादनहरू भएका
	३००४.६०.००	अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएका मलेरियारोधी सक्रिय मुख्य घटकहरू भएका
		-अन्य :
	३००४.९०.१०	---होमियोप्याथिक, आयुर्वेदिक (शुद्ध), यूनानी औषधिहरू
	३००४.९०.४१	----बत्तीसा, द्राक्षासव, त्रिफला, कब्जहर र केशरी जीवन
	३००४.९०.९०	---अन्य
३०.०५		नरम कपासको अस्तर (वाडिङ), जाली (गज), पट्टी (बेण्डेज) र त्यस्तै सामानहरु (उदाहरणको लागि पट्टी (ड्रेसिङ), टाँसिने प्लाष्टरहरु, लेपहरु (पुल्टिस), औषधि तत्वले संसिक्त (इम्प्रिग्नेट) गरिएको वा बाहिरपट्टि लेप लगाएको (कोटेड) वा औषधि, चिरफार, दन्त्यचिकित्सा वा पशुचिकित्साको उद्देश्यको लागि खुद्रा बिक्रीको पुलिन्दा वा आकारमा राखिएको ।
	००५.१०.१०	---टाँसिने जाली (एडिहसभ गज)
	००५.१०.२०	---टाँसिने प्लाष्टर
	३००५.१०.३०	---टाँसिने टेप
	३००५.१०.९०	---अन्य
	००५.९०.१०	---औषधियुक्त कपास (मेडिकेटेड कटन उल)
	३००५.९०.२०	---पट्टी (बेन्डेज)
	३००५.९०.३०	---सर्जिकल टेप
	००५.९०.९०	---अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३०.०६		यस भागको द्रष्टव्य ४ मा उल्लेख भएका औषधि निर्माण (फार्मास्यूटिकल) का वस्तुहरू ।
	३००६.६०.००	-हारमोनहरू, शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू वा शुक्रकीट घातक (स्पर्मीसाइड्स) हरुमा आधारित रासायनिक गर्भ निरोधक (कण्ट्रासेप्टिभ) विरचनहरू (प्रिपरेसन्स)
३७.०१		कागज, पेपरबोर्ड वा कपडा (बुनिएको) पदार्थहरु बाहेक जुनसुकै पदार्थ (म्याटेरियल) को समतल (चेप्टो वा फ्ल्याट), प्रकाशग्राही (सेन्सिटाइज्ड) र नखोलिएको (अनुद्भासित वा अनएक्सपोज्ड) छायाँचित्रण (फोटोग्राफिक) को प्लेट (पट्टिका वा चित्रपृष्ठ) र फिल्महरू; चेप्टो, प्रकाशग्राही, नखोलेको, प्याकमा भएको वा नभएको अविलम्ब छापिने फिल्म (इन्स्टयान्ट प्रिन्ट फिल्म) ।
	३७०१.१०.००	-एक्स-रे को लागि
३८.२२		-पृष्ठाङ्कनमा भएका नैदानिक (डायगनास्टिक) वा प्रयोगशालाका प्रतिकारक (रिएजेण्ट) हरू, पृष्ठाङ्कनमा भएका वा नभएका, परीक्षण कीटहरूको रूपमा राखिएका वा नराखिएका तयारी नैदानिक वा प्रयोगशालाका प्रतिकारकहरू:
	३८२२.११.००	-- मलेरियाको लागि
	३८२२.१२.००	--जिका र एइडिज जातका लामखुट्टेबाट सर्ने अन्य रोगहरूका लागि
	३८२२.१३.००	--रक्त समूह छुट्टयाउनका लागि
	३८२२.१९.००	--अन्य
३८.२४		ढलाइघर (फाउण्ड्री) को लागि ढलाइको साँचोहरू (माउल्ड्स) वा आन्तरिक साँचोहरू (कोर्स) निमित्तका विरचित (प्रिपेयर्ड) योजक द्रव्य (बाइण्डर्स) अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रासायनिक वा समवर्गी उद्योगहरूका रासायनिक उत्पादनहरू तथा विरचनहरू (प्रिपरेसन्स) (प्राकृतिक उत्पादनका मिश्रण समावेश भएका त्यस्ता वस्तुहरू समेत)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य:
	८२४.९९.२०	---मृगौलाका बिरामीको उपचारमा प्रयोग हुने ठोस वा तरल डाइलाइसिस बाथ कन्सेन्ट्रेट
४०.१४		कडा रबर बाहेक, भल्कनाइज्ड रबरको, कडा रबरको फिटिङ भएको वा नभएको स्वास्थ्य (हाइजेनिक) वा फार्मोस्यूटिकल (औषधि) सम्बन्धी सामानहरू (टिट्स (दूधदानीको मुन्टो) समेत)
	४०१४.१०.००	-सिथ् कन्ट्रासेप्टिभ्स (आच्छद गर्भनिरोधक)
६६.०२		हिंड्ने वा टेक्ने लट्ठी, बस्ने लट्ठी, चाबुक वा कोर्रा (व्हिप्स), घोढचढीको कोर्रा (राइडिङ्ग कोर) र यस्तै सामानहरू ।
	६६०२.००.१०	-दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने सेतो छडी
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड सहित) र साइड कार रहित वा सहित साइकलमा सहायक मोटर जडान गरेको साइडकारहरू ।
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको इण्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:
	७११.२०.९१	---५० सि.सि. नाघेको तर १५५ सि.सि. ननाघेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने गरी बनाइएको स्कुटर
	७११.२०.९९	---१५५ सि.सि. नाघेको तर २५० सि.सि. ननाघेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने गरी बनाइएको स्कुटर
८७.१३		प्रेरक यन्त्रयुक्त (मोटराइज्ड) वा अन्य किसिमले यन्त्रद्वारा (मेकानिकली) प्रणोदित (प्रोपेल्ड) भए वा नभएको, अशक्त व्यक्तिहरुका निमित्तका परिवहनहरू ।
	८७१३.१०.००	-यान्त्रिक धक्का दिने व्यवस्था नभएको
		-अन्य:
	८७१३.९०.१०	---इलेक्ट्रिक हिल चेयर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७१३.९०.९०	---अन्य
८७.१४		शीर्षक ८७.११ देखि ८७.१३ सम्मको गाडीहरूको पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामग्रीहरू ।
	८७१४.२०.००	-अशक्त व्यक्तिहरू (डिसएबल्ड पर्सन) निमित्तका गाडीहरु (क्यारिजेज)
९०.२१		हाडजोर्नी (विकृताङ्ग) उपचार सम्बन्धी उपकरणहरु, वैशाखी समेत, शल्यचिकित्सा सम्बन्धी पेटी र गद्दादार पेटीहरु (ट्रस); काम्रो र अन्य हाड भाँचिएकोमा प्रयोग हुने उपकरणहरु; शरीरका कृत्रिम भागहरु, शरीरका असक्षमता वा दोषको क्षतिपूर्तिका लागि प्रयोग हुने, कान सुन्ने र यस्तै अन्य लगाउने, बोक्ने वा शरीरभित्र रोप्ने उपकरणहरु
	९०२१.५०.००	-मुटुको मांसपिण्डलाई जगाउनको लागि राखिने एक प्रकारको यन्त्र (पेसमेकर), पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू बाहेक
	०२१.९०.१०	---वैशाखीहरु
	०२१.९०.२०	---सुन्ने सामानहरु (हेयरिङ्ग एड्स) को पार्टपुर्जाहरु
	०२१.९०.३०	---मुटुभित्र प्रत्यारोपण गरिने भल्भ र स्टेन्टहरु
	०२१.९०.९०	---अन्य
९४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टपुर्जाहरू ।
	४०१.८०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने कमोड चियर
	४०३.२०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने धातुको वाकर
	४०३.७०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने प्लाष्टिकको वाकर

द्रष्टव्य:-

(१) स्वास्थ्य सेवा ।

(२) रक्त सञ्चार सेवाको लागि आवश्यक पर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले पैठारी गर्ने रगत राख्ने प्लाष्टिकका थैला (९०१८.९०.२०), ट्रान्सफ्युजन सेट (९०१८.९०.९०) तथा रक्त परीक्षण रिएजेण्ट निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न औजार उपकरणहरु तथा रसायनहरू।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) मृगौला रोगको उपचारका लागि आवश्यक उपकरणहरु ।

(४) दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने स्लेटस्टाइलस (८४७१.९०.००), ब्रेल नोटटेकर (८४७१.३०.९०), ब्रेलो (ब्रेल प्रिन्टर) (८४४३.३२.००, ८४४३.३९.०० र ८४४३.३१.००), रङ्गसूचक, पानीसूचक र प्रकाशसूचक यन्त्रहरू (८५३१.८०.००), आवाज दिने थर्मोमिटर (९०२५.१९.९०), ब्रेल टाइपराइटर (८४७२.९०.९०), ब्रेल घडी (९१०२.९९.००), एबाकस (९०१७.२०.००), मेग्नीफाइङ्ग ग्लास (९०१३.८०.००), ब्रेल कम्पास (९०१४.१०.००), ब्रेल इम्बोसर (८४४३.३९.००), ब्रेल स्टेनसिल मेशिन (८४७२.१०.००)।

(५) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थ; शीर्षक ११.०८ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने माड (स्वेतसार), उपशीर्षक १३०२.१९.०० मा पर्ने जडीबुटीका सार, शीर्षक १५.२१ मा पर्ने मौरीको वनस्पति तथा अन्य मैन, उपशीर्षक १७०१.१४.९० मा पर्ने उखुको अन्य चिनी, उपशीर्षक १७०२.११.०० मा पर्ने ल्याक्टोज, उपशीर्षक १७०२.३०.१० र १७०२.३०.२० मा पर्ने ग्लुकोज, उपशीर्षक १७०२.३०.३० मा पर्ने डेक्स्ट्रोज र उपशीर्षक १७०२.९०.९० मा पर्ने फ्रुक्टोज वा अन्य चिनी, उपशीर्षक १९०५.९०.४० मा पर्ने औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्टी क्यासे), उपशीर्षक २२०७.१०.१० र २२०७.२०.९० मा पर्ने इथानोल, उपशीर्षक २२०७.१०.२० र २२०७.२०.१० मा पर्ने रेक्टिफाइड स्प्रिट, उपशीर्षक २५१९.९०.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम अक्साइड, शीर्षक २७.१२ मा पर्ने ह्वाइट सफ्ट प्याराफिन र पेट्रोलियम जेली, शीर्षक ३२.०३ र ३२.०४ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने रङ्ग, शीर्षक ३२.०५ मा पर्ने कोटिङ्ग मेटेरियल्स, उपशीर्षक ३३०१.९०.०० मा पर्ने एसेन्सियल आयल, उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने सुगन्धयुक्त तत्त्व, उपशीर्षक ३४०२.४९.०० मा पर्ने टिवइन ८० सोडियम लौरिल सल्फेट, उपशीर्षक ३४०४.२०.०० र ३४०४.९०.०० मा पर्ने मैन, उपशीर्षक ३५०१.९०.०० मा पर्ने सोडियम केसिनेट, उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने इन्जाइम, उपशीर्षक ३९०५.९९.०० मा पर्ने पोलिभिनायल पिरालोडोन (भिनायल एसिटेड) एसिटेड, उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने कारबोमर्स, उपशीर्षक ३९१०.००.०० मा पर्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

प्राथमिक रूपका सिलिकनहरु, शीर्षक ३९.१२ मा पर्ने माइक्रोक्रिस्टिलाइन सेलुलोज, शीर्षक ३९.१४ मा पर्ने को-पोलिमर टेप्ट मेकिङ्ग, उपशीर्षक ४०१४.९०.०० मा पर्ने रबर स्टोपर, उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने लेबल, उपशीर्षक ७०१०.१०.०० मा पर्ने एम्पुल, उपशीर्षक ७६१२.१०.०० मा पर्ने आल्मोनियमका लचकदार ट्युब तथा उपशीर्षक ८३०९.९०.१० मा पर्ने पी.पी.क्याप; शीर्षक ३९.२०, ३९.२१ र ४८.१९ का सबै उपशीर्षक एवं उपशीर्षक ३९२३.१०.१०, ३९२३.१०.९०, ३९२३.३०.९०, ३९२३.५०.००, ७०१०.९०.००, ७६०७.११.००, ७६०७.१९.००, ७६०७.२०.०० र ९६०२.००.०० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल तथा उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने १५ एम.एल. सम्म क्षमताका मेजरिङ्ग कपहरू तथा इन्ट्रा ओकुलर लेन्स (आइ.ओ.एल.) उत्पादनमा प्रयोग गर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थ।

(६) औषधि उद्योग आफैंले पैठारी गर्ने औषधि उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल्स तथा लेबुल।

(७) औषधी व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योग तथा अस्पतालको अनुसन्धान तथा विकासमा प्रयोग हुने शीर्षक ९०.१८ र ९०.२७ मा पर्ने उपकरणहरू र आँखा उपचारका लागि आवश्यक इन्ट्रा ओकुलर लेन्स उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने यन्त्र उपकरण, कच्चा पदार्थ र सहायक सामग्री।

(८) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिशमा औषधिको रूपमा प्रयोग हुने स्लाइन पानी उत्पादन गर्ने उद्योगले आयात गर्ने स्लाइन पानीको प्याकिङ्ग सामाग्री उत्पादन गर्न प्रयोग हुने प्लाष्टिक दाना ।

(९) सरकारी, सरकारी अनुदान प्राप्त र सामुदायिक अस्पतालले पैठारी गर्ने औषधिय एवं शल्यचिकित्सा सम्बन्धी यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू र स्वास्थ्य सामग्री ।

(१०) नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थाले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्युबिङ्ग; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलासिस बेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी; मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

९०१८.१२.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याव, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिसन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्यूटेड टोमोग्राफी (सी.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सिलरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर, प्रोटिन माइक्रोएरी प्लेटफर्म र मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सी.आर., उपशीर्षक ९०२७.८०.१० मा पर्ने हेमाटोलोजी एनालाइजर, ब्लड केमेष्ट्री एनालाइजर, क्लिनिकल केमेष्ट्री एनालाइजर र इम्युनोकेमेष्ट्री एनालाइजर; उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटीक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई) मेशिन ।

(११) स्वास्थ्य मन्त्रालयको नाममा वा मन्त्रालयले तोकेको स्वास्थ्य संस्था वा निकायलाई सहयोग स्वरूप हस्तान्तरण गर्ने शर्तमा विभिन्न सङ्ग संस्था निकाय वा व्यक्तिले पैठारी गर्ने कोभिड-१९ सङ्क्रमणको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि आवश्यक भाग ३० मा पर्ने औषधि, शीर्षक ३९.२६, ६२.०७, ६२.०८, ६२.१० र ६२.११ मा पर्ने मेडिकल तथा सर्जिकल काममा प्रयोग हुने वस्तु (पी.पी.ई.) उपशीर्षक ३८२१.००.०० मा पर्ने भाइरल ट्रान्सपोर्ट मिडिया, शीर्षक ३८.२२ मा पर्ने पि.सि.आर. टेष्ट कीट, आर.डि.टी. टेष्ट कीट, पि.सि.आर. रिएजेन्ट र एक्सट्राक्सन किट्स, उपशीर्षक ४०१५.१२.०० मा पर्ने सर्जिकल ग्लोभ्स, उपशीर्षक ६३०७.९०.२० मा पर्ने फेस मास्क, भन्सार उपशीर्षक ८४१९.२०.१० मा पर्ने अटोक्लेभ मेशिन, उपशीर्षक ९०२५.११.०० र ९०२५.१९.१० मा पर्ने डिजिटल इन्फ्रारेड थर्मोमिटर (थर्मल गन), उपशीर्षक ९०१९.२०.३० मा पर्ने मेडिकल भेन्टिलेटर, उपशीर्षक ९०१८.९०.३० मा पर्ने पोर्टेवल पि.सि.आर. मेशिन मेशिन, र उपशीर्षक ९००४.९०.०० मा पर्ने प्रोटेक्टिभ गगल्स, उपशीर्षक २८०४.४०.१० मा पर्ने मेडिकल ग्रेड अक्सिजन (लिक्विड एण्ड ग्यास्यिस अक्सिजन), उपशीर्षक ९०१९.२०.९० मा पर्ने हेल्मेटस् फर नन्-इनभेसिभ भेन्टिलेटर्स, उपशीर्षक ७३११.००.१० मा पर्ने अक्सिजन सिलिन्डर, लिक्विड अक्सिजन कन्टेनर, लिक्विड अक्सिजन ट्याङ्क, अक्सिजन क्यानिस्टर, आई.एस.ओ. कन्टेनर्स् फर सिपिङ्ग अक्सिजन र क्रोजेनिक रोड

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ट्रान्सपोर्ट ट्याङ्क फर अक्सिजन, उपशीर्षक ८४२१.३९.१० मा पर्ने भ्याक्युम प्रेसर स्विङ्ग एडजोर्प्सन (भि.पि.एस.ए.), प्रेसर स्विङ्ग एडजोर्प्सन (पि.एस.ए.) अक्सिजन प्लान्ट्स् र क्रोजेनिक अक्सिजन एयर सेपेरेसन युनिट्स (ए.एस.यु.), उपशीर्षक ८४८१.८०.२० मा पर्ने अक्सिजन सिलिन्डर भल्भ, उपशीर्षक ९०१८.३१.०० मा पर्ने सिरिन्ज पम्प, इन्फ्युजन पम्प, उपशीर्षक ९०१८.३९.०० मा पर्ने हाइ फ्लो नेसल क्यानुला र उपशीर्षक ९०१८.१९.२० मा पर्ने आइ.सि.यु मनिटर, उपशीर्षक ९०१९.२०.१० मा पर्ने अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर; उपशीर्षक ९०१९.२०.२० मा पर्ने भेन्टयुरी मास्क, रिजर्भ्वायर मास्क, भेन्टिलेटर मास्क र नन् इन्भेसिभ भेन्टिलेटर मास्क; उपशीर्षक ९०१९.२०.९० मा पर्ने भेन्टिलेटर सर्किट, अक्सिजन कनेक्टर्स एण्ड ट्युबिङ्ग, ह्युमिडिफायर्स् एण्ड भाइरल फिल्टर्स् फर भेन्टिलेटर्स, ओरो-नेसल मास्क एण्ड नेसल मास्क फर नन् इन्भेसिभ भेन्टिलेटर्स; उपशीर्षक ८४२२.३०.०० मा पर्ने अक्सिजन फिलिङ्ग सिस्टम; उपशीर्षक ८४०५.१०.०० मा पर्ने अक्सिजन जेनेरेटर कम्प्रेसर, ट्युबिङ्ग, उपशीर्षक ९०२६.८०.१० मा पर्ने अक्सिजन फ्लोमिटर र अक्सिजन रेगुलेटर्स, र उपशीर्षक ९४०२.९०.१० मा पर्ने आइ.सि.यु. बेड, उपशीर्षक ९०२७.८०.१० मा पर्ने ब्लड ग्यास एनालाइजर।

(१२) आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागको सिफारिसमा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थ।

समूह ६ : शिक्षा
(क) विद्यालय तथा विश्वविद्यालयमा हुने अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यहरू ।
(ख) नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्व भएका संस्थाहरूबाट प्रदान गर्ने व्यावसायिक वा पेशागत तालिम वा पुनर्ताजगी तालिमहरू ।
(ग) विद्यालय तथा विश्वविद्यालयहरूले प्रदान गर्ने शिक्षण सेवा ।
(घ) शिक्षण संस्थाले सोही संस्थाको प्रयोजनको लागि स्वयंले सञ्चालन गरेका चमेना गृह (क्यान्टिन), छात्रावास (होस्टेल) र यातायात सेवाको कारोबार ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

समूह ७ : किताब अखबार र मुद्रित सामग्रीहरु		
४८.०१	४८०१.००.००	रोलमा वा पातामा भएको अखबारी कागत (न्यूज प्रिन्ट) ।
४९.०१		एकोहोरो पाता भएको वा नभएको मुद्रित किताबहरू, विवरण पत्रिकाहरू (बोस्यूर्स, पर्चा वा पत्रिका (लिफ्लेट्स) र त्यस्तै मुद्रित वस्तुहरू ।
	४९०१.१०.००	-पटयाएको वा नपटयाएको, एकोहोरो पाता भएको
		-अन्य :
	४९०१.९१.००	--शब्दकोषहरू र विश्वकोषहरू र तिनका क्रमबद्ध भाग वा खण्डहरू (इन्स्टलमेन्टहरू)
	४९०१.९९.००	--अन्य
४९.०२		चित्र भएको वा नभएको वा विज्ञापनका सामग्री भएको वा नभएको समाचारपत्र, पत्रपत्रिका र आवधिक पत्र पत्रिकाहरु ।
	४९०२.१०.००	-कम्तीमा एक हप्तामा चार पटक प्रकाशित
	४९०२.९०.००	-अन्य
४९.०४	४९०४.००.००	गाता हालेको वा नहालेको, निदर्श चित्र भएको वा नभएको, हस्तलिखित वा छापेको सङ्गीत किताब ।
४९.१०		जुनसुकै प्रकारको मुद्रित पात्रो (क्यालेण्डर) ।
	४९१०.००.१०	---परम्परागत पात्रो
	४९१०.००.९०	---अन्य

द्रष्टव्यः-

(१) अखवार र पत्रपत्रिकाको मुद्रण तथा प्रकाशन ।

(२) ई-बुक तथा ई-पत्रिका शुल्क।

समूह ८ : कलात्मक र कालीगढी सेवा
(क) चित्रकला, मूर्तिकला, वास्तुकला तथा यस्तै प्रकारका अन्य हस्तकलाहरू र तत्सम्बन्धी सेवा ।
(ख) पुस्तकालय, सङ्ग्रहालय, कला सङ्ग्रहालय र चिडियाघर प्रवेश शुल्क ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

समूह ९ : यात्रुवाहक यातायात तथा ढुवानी सेवाहरू		
हवाई यात्रा, यान्त्रिक पुलबाट हुने सेवा, सार्वजनिक यात्रुवाहक यातायात (केवुलकार बाहेक) ढुवानी साधनको भाडा, ढुवानी सेवा (आपूर्तिसँग सम्बन्धित ढुवानी बाहेक) तथा कार्गो सेवा।		
समूह १० : व्यावसायिक वा पेशागत सेवा		
कलाकार, खेलाडी, लेखक, नमूनाकार, अनुवादक, दोभाषेले संस्थागत वा व्यक्तिगत रूपमा प्रदान गर्ने पेशागत सेवा, विदेशमा जनशक्ति आपूर्ति गर्ने सेवा ।		
समूह ११ : अन्य वस्तु तथा सेवा		
(अ) मालवस्तुहरू:		
		कच्चा (क्रुड) बाहेक पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल; तौलमा ७० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी पेट्रोलियम तेल वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल भएका, यिनै तेल नै मुख्य घटक (बेसिक कन्स्टिचुएण्ट्स) भएका, अन्यत्र समावेश वा निर्दिष्ट नगरिएका तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स); रद्दी तेलहरू (वेष्ट आयल्स)
		-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिन खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरु (कच्चा तेल बाहेक) तथा अन्यत्र निर्दिष्ट वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएको, यिनै तेलहरु मुख्य घटक (बेसिक कन्स्टिचुएण्ट्स) भएका तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स), जैविक डिजेल भएका बाहेक र रद्दी तेल (वेष्ट आयल) हरू बाहेक :
		--अन्य :
२७.१०	२७१०.१९.७०	---जुट व्याचिङ आयल तथा टेक्सटाइल आयल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.१५		काठका, परिवेष्ठन (प्याकिङ्ग) का खोलहरू, बाकसहरू, क्रेटहरू, ड्रमहरू र यस्तै परिवेष्ठन सामग्रीहरू; काठका केबुल-ड्रमहरू; काठका प्यालेटहरू, बक्स-प्यालेटहरू र अन्य लोड बोर्डहरु (सामान चढाउने तख्ताहरू); काठका प्यालेट कलरहरू ।
	४४१५.१०.००	-मौरीको घार र टि-चेष्ट
४९.०७		अङ्कित मूल्य (फेस भ्यालु) को मान्यता भएको (रिकोग्नाइज्ड) वा कुनै मुलुकभित्र प्रचलनमा रहेका वा नयाँ प्रकाशन (इस्यू) का अप्रयुक्त (अनयूज्ड) हुलाक टिकट (पोस्टेज स्ट्याम्प) वा राजस्व टिकट (रिभेन्यू स्ट्याम्प) वा यस्तै किसिमका टिकटहरू (स्ट्याम्प्स); टिकटको छाप भएका कागज (लिफा); बैङ्क नोटहरू; चेकफर्महरू; स्टक शेयर वा बण्ड प्रमाणपत्रहरू र यस्तै किसिमका स्वत्वाधिकारका कागजपत्रहरू ।
	४९०७.००.१०	---बैङ्क नोटहरु
	४९०७.००.२०	---अङ्कित मूल्य (फेस भ्यालु) को मान्यता भएको (रिकोग्नाइज्ड) वा कुनै मुलुकभित्र प्रचलनमा रहेका वा नयाँ प्रकाशन (इस्यू) का अप्रयुक्त (अनयूज्ड) हुलाक टिकट (पोस्टेज स्टयाम्प)
	४९०७.००.३०	---हवाई पत्रहरु
	४९०७.००.४०	---राहदानीहरु
	४९०७.००.५०	---अन्तःशुल्क टिकट
	४९०७.००.६०	---चेक फर्म/चेकबुक
	४९०७.००.७०	---स्टक शेयर वा बण्ड प्रमाणपत्रहरु
	४९०७.००.९०	---अन्य
५१.०१		नफड्केको वा नकोरेको ऊन ।
		-चिप्लो, कत्रेको-धोएको (फ्लीस-वास्ड) ऊन, समेतः
	५१०१.११.००	--सोर्न (खुर्केको, कत्रेको) ऊन
	५१०१.१९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-चिप्लो हटाएको कार्बोनीकृत नगरेको:
	५१०१.२१.००	--सोर्न (खुर्केको, कत्रेको) ऊन
	५१०१.२९.००	--अन्य
	५१०१.३०.००	-कार्बोनाइज्ड (कार्बोनीकृत)
५२.०५		खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको ८५ प्रतिशत वा सो भन्दा बढी कपासको तौल भएको कपासको धागो (सिउने धागो बाहेक) ।
		-नकोरेको रेशाको एक्लो धागो:
	५२०५.११.००	--७१४.२९ डेसिटेक्स वा बढी नापको (१४ मेट्रिक सङ्ख्याभन्दा ननाघेको) ।
	५२०५.१२.००	--७१४.२९ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (१४ मेट्रिक सङ्ख्याभन्दा माथिको तर ४३ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.१३.००	--२३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (४३ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ५२ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.१४.००	--१९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको (५२ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ८० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.१५.००	--१२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको (८० मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको)
		-कोरेको रेशाहरूको एक्लो धागो:
	५२०५.२१.००	--७१४.२९ डेसिटेक्स वा बढी नापको (१४ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.२२.००	--७१४.२९ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको (१४ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ४३ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	५२०५.२३.००	--२३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको (४३ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ५२ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.२४.००	--१९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको तर १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको (५२ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ८० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.२६.००	--१२५ डेसिटेक्सभन्दा कम तर १०६.३८ डेसिटेक्स भन्दा कम नभएको (८० मेट्रिक सङ्ख्या भन्दा बढी तर ९४ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको) नापको
	५२०५.२७.००	--१०६.३८ डेसिटेक्सभन्दा कम तर ८३.३३ डेसिटेक्स भन्दा कम नभएको (९४ मेट्रिक सङ्ख्या भन्दा बढी तर १२० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको) नापको
	५२०५.२८.००	--८३.३३ डेसिटेक्सभन्दा कम (१२० मेट्रिक सङ्ख्या भन्दा बढी) नापको
		-नकोरेको रेशा बहुल (मल्टिपल) दोब्राएका (फोल्डेड) वा केबल्ड धागो :
	५२०५.३१.००	--प्रति एकल धागो ७१४.२९ डेसिटेक्स वा बढी नापको (प्रति एकल धागोमा १४ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.३२.००	--प्रति एकल धागो ७१४.२९ डेसिटेक्स भन्दा कमको तर २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (प्रति एकल धागोमा १४ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ४३ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.३३.००	--प्रति एकल धागो २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कमको तर १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (प्रति एकल धागोमा ४३ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ५२ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	५२०५.३४.००	--प्रति एकल धागो १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कमको तर १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (प्रति एकल धागोमा ५२ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ८० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.३५.००	--प्रतिएकल धागो १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नापको (प्रति एकल धागोमा ८० मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको)
		-कोरेको रेशाको बहुल (मल्टिपल) (दोब्राएको) वा केवल्ड धागो :
	५२०५.४१.००	--प्रति एकल धागोमा ७१४.२९ डेसिटेक्स वा बढी नापको (प्रति एकल धागोमा १४ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.४२.००	--प्रतिएकल धागोमा ७१४.२९ डेसिटेक्सभन्दा कमको तर २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (प्रतिएकल धागोमा १४ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ४३ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.४३.००	--प्रतिएकल धागोमा २३२.५६ डेसिटेक्सभन्दा कमको तर १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापका (प्रतिएकल धागोमा ४३ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ५२ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.४४.००	--प्रतिएकल धागोमा १९२.३१ डेसिटेक्सभन्दा कमको तर १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम नभएको नापको (प्रतिएकल धागोमा ५२ मेट्रिक सङ्ख्या नाघेको तर ८० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको)
	५२०५.४६.००	--प्रति एकल धागो नापमा १२५ डेसिटेक्सभन्दा कम तर १०६.३८ डेसिटेक्सभन्दा घटी नभएको (८० मेट्रिक सङ्ख्याभन्दा बढी तर ९४ मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको प्रति एकल धागो)
	५२०५.४७.००	--प्रति एकल धागो नापमा १०६.३८ डेसीटेक्सभन्दा कम तर ८३.३३ डेसिटेक्सभन्दा घटी नभएको (९४ मेट्रिक सङ्ख्याभन्दा बढी तर १२० मेट्रिक सङ्ख्या ननाघेको प्रति एकल धागो)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	५२०५.४८.००	--प्रति एकल धागो नापमा ८३.३३ डेसिटेक्स भन्दा कम (१२० मेट्रिक सङ्ख्याभन्दा बढी प्रति एकल धागो)
५२.०७		खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको कपासको धागो (सिउने धागो बाहेक) ।
	५२०७.१०.००	-तौलमा ८५ प्रतिशत वा बढी कपास भएको
	५२०७.९०.००	-अन्य
५३.०६		फ्ल्याक्स धागो (सनको धागो) ।
	५२०६.१०.००	-एकल (सिङ्गल)
	५२०६.२०.००	-बहुल (दोब्राएको) वा केबुल्ड
५३.०७		सनपाटको धागो वा सङ्ग्रेत ५३.०३ का अन्य लचिलो रेशादार बोक्रा (बाष्ट) का कपडा बनाउने (वयनीय) धागो ।
	५३०७.१०.००	-एकल (सिङ्गल)
	५३०७.२०.००	-बहुल (दोब्राएको) वा केबुल्ड
५३.१०		सनपाट (जूट) का बुनिएका कपडाहरू वा शीर्षक ५३.०३ का अन्य लचिलो रेशा भएका बोक्रा (बाष्ट) का रेशाहरुबाट बनेका कपडाहरू ।
	५३१०.१०.००	-अविरञ्जित (अनब्लिच्ड)
	५३१०.९०.००	-अन्य
६२.११		ट्र्याक सुटहरू, स्कीसुटहरू र पौडिँदा लगाउने लुगाहरू, अन्य पोशाकहरू (लुगाफाटाहरू) ।
		-लोग्ने मान्छेको वा केटाहरूको अन्य लुगाफाटाहरू (गार्मेण्टस):
	६२११.३२.२०	--- लुङ्गी र धोती
		-स्वास्नी मान्छेको वा केटीहरूको अन्य लुगाफाटाहरू (गार्मेण्टस):
	६२११.४२.२०	--- साडी, लुङ्गी र धोती

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७१.०१		कारीगरी गरिएको वा नगरिएको, छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, अडेसा नलगाएको (माउण्टेड) वा नजडेको (सेट) रूपमा नभएको प्राकृतिक वा संवर्द्धित मोती; प्राकृतिक वा संवर्द्धित परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको मोती ।
	७१०१.१०.००	-प्राकृतिक मोतीहरू
		-संवर्द्धित मोतीहरू :
	७१०१.२१.००	--कारीगरी नगरिएको (अनवर्क्ड)
	७१०१.२२.००	--कारीगरी गरिएको (वर्क्ड)
७१.०२		कारीगरी गरिएको वा नगरिएको, तर अडेसा लाग्ने गरी नबनाएको वा नजडेको रूपमा रहेको हीरा (डायमण्ड) ।
	७१०२.१०.००	-नछानिएको
		-औद्योगिक :
	७१०२.२१.००	--कारीगरी नगरिएको वा सामान्य चिरेको, फुटाएको वा आकार दिएको (ब्रुटेड)
	७१०२.२९.००	--अन्य
		-उद्योग बाहेक :
	७१०२.३१.००	--कारीगरी नगरिएको वा सामान्य चिरेको, फुटाएको वा आकार दिएको (ब्रुटेड)
	७१०२.३९.००	--अन्य
७१.०३		कारीगरी गरिएको वा नगरिएको वा छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, अडेसा नलगाएको वा नजडेको (सेट) रूपमा रहेको बहुमूल्य पत्थरहरू (हिराहरू बाहेक); परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको, नछुट्याएको बहुमूल्य पत्थरहरू (हिराहरू बाहेक) र अर्ध बहुमूल्य पत्थरहरू ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७१०३.१०.००	-कारीगरी नगरिएको वा सामान्य चिरेको वा खस्रो आकारको
		-अरु केही बनाएको :
	७१०३.९१.००	--लालमणि (रुविज), नीलमणि (स्याफिर्य) र पन्ना (एमरल्ड)
	७१०३.९९.००	--अन्य
७१.०५		प्राकृतिक वा संश्लेषित बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थरको धुलो ।
	७१०५.१०.००	-हिराको
	७१०५.९०.००	-अन्य
		(२) बहुमूल्य धातुहरू र बहुमूल्य धातुले ढाकिएको धातु (मेटल्स क्ल्याड)
७१.०६		अप्रभावित वा अर्धनिर्मित रूपमा वा धुलोको रूपमा चाँदी (सुन वा प्लाटिनममा चाँदीको जलप लगाइएको) ।
	७१०६.१०.००	-धुलो
		-अन्य :
	७१०६.९१.००	--अप्रभावित
	७१०६.९२.००	--अर्धनिर्मित
७१.०८		अप्रभावित वा अर्धनिर्मित रूपका वा धुलो रूपका सुन (प्लाटिनममा सुनको जलप लगाएको समेत)।
		-मुद्रा बाहेकको :
	७१०८.११.००	--धुलो
	७१०८.१२.००	--अन्य प्रभावित रूपका
	७१०८.१३.००	--अन्य अर्धनिर्मित रूपका
	७१०८.२०.००	-मुद्रा सम्बन्धी
७१.०९	७१०९.००.००	अर्धनिर्मितभन्दा बढी काम नगरेको सुनले ढाकिएका आधारभूत धातुहरू वा चाँदी ।
		गरगहना, सुन वा चाँदीका सामान बनाउने बाँडाले तयार गरेका सामानहरू र अन्य सामानहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७१.१३		बहुमूल्य धातुको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको आधारभूत धातुको गरगहनाका सामानहरू र तिनका पार्टपुर्जाहरू ।
		-बहुमूल्य धातुको, बहुमूल्य धातुमा जलप लगाएको वा नलगाएको वा ढाकिएको वा नढाकिएको :
	७११३.११.००	--चाँदीको, अन्य बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको, बहुमूल्य धातुले ढाकेको वा नढाकेको
		--अन्य बहुमूल्य धातुको, अन्य बहुमल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको वा बहुमूल्य धातुले ढाकेको वा नढाकेको
	७११३.१९.१०	---सुनको
	७११३.१९.९०	---अन्य बहुमूल्य धातुको
	७११३.२०.००	-बहुमूल्य धातुले ढाकिएको अन्य आधारभूत धातुको
७१.१८		मुद्रा ।
	७११८.९०.००	-अन्य
८४.०१		न्यूक्लियर रियाक्टर; इन्धन तत्त्व (काट्रिजेज), न्यूक्लियर रियाक्टरको लागि अविकिरणित (नन-इराडिएटेड); अणु छुट्याउने (आइसोटोपिक सेपरेसन) मेशिन र उपकरणहरू ।
	८४०१.१०.००	-न्यूक्लियर रियाक्टर (नाभिकीय अभिक्रियक)
	८४०१.२०.००	-अणु छुट्याउने (आइसोटोपिक सेपरेसन) का मेशिन र औजारहरू र तिनका पार्टपुर्जाहरू
	८४०१.३०.००	-इन्धन तत्त्व (काट्रिजेज), नन्इराडिएटेड (अविकिरणित)
८४.०२		भाप (स्टिम) र अन्य वाफ उत्पादन गर्ने (भेपर जेनेरेटिङ्ग) बोइलरहरू (निम्न चापको भाप उत्पादन गर्न पनि सक्षम केन्द्रीय तापन (सेण्ट्रल हिटिङ्ग) तातो पानीको वाष्पिय (बोइलर) वाहेक); अति तापित पानीका वाष्पित्र (बोइलर) हरू
		-भाप (स्टिम) र अन्य वाफ (भेपर) उत्पादन गर्ने बोइलर:

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४०२.११.००	--प्रतिघण्टामा ४५ टनभन्दा बढी उत्पादन गर्ने जलनलिका वाष्पित्र (वाटर ट्युब बोइलर)
	८४०२.१२.००	--प्रतिघण्टामा ४५ टनसम्म उत्पादन गर्ने जलनलिका वाष्पित्र (वाटर ट्युब बोइलर)
	८४०२.१९.००	--अन्य वाफ उत्पादन गर्ने बोइलर, हाइब्रिड बोइलर समेत
	८४०२.२०.००	-अति तापित जल वाष्पित्र (वाटर बोइलर)
८४.०३		शीर्षक ८४.०२ बाहेकको सेन्ट्रल हिटिङ्ग बोइलर (केन्द्रीय तापन वाष्पित्र) ।
	८४०३.१०.००	-बोइलर (वाष्पित्र)
८४.०४		शीर्षक ८४.०२ वा ८४.०३ को बोइलरसँग प्रयोग गरिने सहायक संयन्त्र (जस्तै, किफायती (इकोनोमाइजर), अतितापक, (सुपरहिटर्स) ध्वाँसोनाशक (सूट रिमुभर्स) ग्याँस हटाउने, (ग्याँस रिमुभर्स); भाप (स्टिम) वा अन्य वाफ शक्ति इकाईहरू (भेपर पावर यूनिट्स) का निमित्तका द्रवणित्र (कण्डेन्सर्स) ।
	८४०४.१०.००	-शीर्षक ८४.०२ वा ८४.०३ को बोइलरका साथ प्रयोग हुने सहायक संयन्त्र (प्लाण्ट)
	८४०४.२०.००	-भाप (स्टिम) वा अन्य वाफ (भेपर) का इकाई (पावर यूनिट) का लागि कन्डेन्सरहरू (द्रवणित्र)
८४.०५		शोधित्र (प्यूरिफायर) सहित वा रहित उत्पादित ग्याँस (प्रोडयूसर ग्याँस) वा भाप-अँगार ग्याँस (वाटर ग्याँस) का उत्पादकहरू (जेनेरेटर्स); शोधित्र सहित वा रहित एसिटाइलिन ग्याँस उत्पादक र त्यस्तै जलीय प्रक्रियाका (वाटर प्रोसेस) ग्याँस उत्पादकहरू (ग्याँस जेनेरेटर्स) ।
	८४०५.१०.००	-शोधित्र (प्यूरिफायर) सहित वा रहित उत्पादित ग्याँस (प्रोडयूसर ग्याँस) वा भाप-अँगार ग्याँस (वाटर ग्याँस) का उत्पादकहरू (जेनेरेटर्स); शोधित्र सहित वा रहित एसिटाइलिन ग्याँस उत्पादक र त्यस्तै जलीय प्रक्रियाका (वाटर प्रोसेस) ग्याँस उत्पादकहरू (ग्याँस जेनेरेटर्स)
८४.०६		भाप टर्बाइन्स र अन्य वाफ टर्बाइन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४०६.१०.००	-जलपोत प्रणोदन (मेरीन प्रोपल्सन) का लागि जलचक्रहरू (टर्बाइन्स)
		-अन्य : जलचक्रहरू (टर्बाइन्स) :
	८४०६.८१.००	--४० मेगावाटभन्दा बढी उत्पादन (आउटपुट) को
	८४०६.८२.००	--४० मेगावाटमा नबढ्ने उत्पादन (आउटपुट) को
८४.०७		स्पार्क-इग्निसन रेसिप्रोकेटिङ वा रोटरी इन्टरनल कम्बशन पिष्टोन इञ्जिन ।
	८४०७.१०.००	-हवाईजहाजको इञ्जिन
८४.०९		शीर्षक ८४.०७ वा ८४.०८ का इञ्जिनहरूमा पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगको लागि उपयुक्त पार्टपुर्जाहरू ।
	८४०९.१०.००	-हवाईजहाजको इञ्जिनको लागि
८४.१०		हाइड्रोलिक (जलवाही) टर्बाइन, पानी पाइग्रा (वाटर ह्विल) र तिनका रेगुलेटरहरु (नियामकहरू) ।
		-जलवाही (वाटर) टर्बाइन र पानी पाइग्राहरु (वाटर ह्विल):
	८४१०.११.००	--१,००० कि. वा. सम्म शक्तिका
	८४१०.१२.००	--१,००० कि.वा. भन्दा बढी तर, १०,००० कि. वा. सम्म शक्तिको
	८४१०.१३.००	--१०,००० कि.वा. भन्दा बढी शक्तिको
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थ माथि तान्ने साधन (एलिभेटर्स) ।
		-अन्य सेन्ट्रिफ्युगल (अपकेन्द्री) पम्पः
		---खनिज इन्धन (ग्यासोलिन) बाट सञ्चालन हुनेः
	८४१३.७०.११	----२ देखि ८ हर्ष पावर क्षमताका
	८४१३.७०.९९	----व्याट्रीबाट चल्ने पानी तान्ने पम्प (डि.सी. पम्प)
८४.१६		तरल इन्धनको लागि, संपिष्ट (पल्भराइज्ड) ठोस इन्धनका लागि वा ग्याँसको लागि भट्टीको दाहक (फर्नेस बर्नर); आगोमा इन्धन झोक्ने यन्त्र (मेकानिकल स्टोकर), तिनका यान्त्रिक जाली (मेकानिकल ग्रेट्स) समेत, यान्त्रिक क्षार विसर्जक (मेकानिकल यास डिसचार्जर) र यस्तै उपकरणहरू।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४१६.१०.००	-तरल इन्धनको लागि भट्टीका दाहक (फर्नेस बर्नर)
	८४१६.२०.००	-अन्य भट्टीका दाहकहरू (फर्नेस बर्नर्स), संयोजन दाहक (कम्बिनेशन बर्नर) समेत
	८४१६.३०.००	-आगोमा इन्धन झोंक्ने यन्त्र, तिनका यान्त्रिक जालि (मेकानिकल ग्रेट्स) समेत, यान्त्रिक क्षार विसर्जक (मेकानिकल यास डिसचार्जर) र यस्तै उपकरणहरू
८४.१७		औद्योगिक वा प्रयोगशालामा आगो बाल्ने भट्टी र चुल्हो, इन्सिनेरेटर (खरानी पार्नेः भष्मक) समेत, अविद्युतीय ।
	८४१७.१०.००	-धातु वा पाइराइट वा धाउ (ओर्स) पोल्ने, पगाल्ने वा अरु ताप उपचारको लागि प्रयोग हुने भट्टी वा चुल्हो
	८४१७.२०.००	-बेकरी ओभेन्स (चुल्हो), बिस्कुट बनाउने चुल्हो समेत
	८४१७.८०.००	-अन्य
८४.१९		तताउने (हिटिङ्ग), पकाउने (कुकिङ्ग), पोल्ने (रोस्टिङ्ग), आसवन गर्ने (डिस्टिलिङ्ग), परिशोधन गर्ने (रेक्टिफाइङ्ग), रोगाणुरहित गर्ने (स्टेरिलाइजिङ्ग), पाश्चरीकरण गर्ने (पाश्चराइजिङ्ग), बफाउने (स्टिमिङ्ग), सुकाउने (ड्राइङ्ग), भापमा परिणत गर्ने इभ्यापोरेटिङ्ग), बाफ बनाउने (भेपोराइजिङ्ग), द्रवित गर्ने (कण्डेन्सिङ्ग) वा चिस्याउने (कुलिङ्ग) जस्ता तापमान परिवर्तन (चेञ्ज अफ टेम्परेचर) सँग सम्बद्ध प्रक्रियाद्वारा पदार्थहरूको उपचार निमित्तका, विद्युत्तापित भए वा नभएका भट्टीहरू (फर्नेसस्), चुल्हाहरु (ओभेन्स) तथा शीर्षक ५१ का अन्य उपकरणहरू बाहेक), यन्त्रावली (मेशिनरी), संयन्त्र (प्लान्ट) वा प्रयोगशालाका उपकरणहरू, घरायसी प्रयोजनमा प्रयोग हुने खालका यन्त्रावली वा संयन्त्र बाहेक; तात्क्षणिक वा सञ्चयन जल तापित्रहरू (इन्स्टान्टेनियस वा स्टोरेज वाटर हिटर्स), अवैद्युतिक (नन-इलेक्ट्रिक) ।
	८४१९.२०.१०	---अटोक्लेभ्स
	८४१९.२०.९०	---अन्य औषधिय (मेडिकल), शल्यचिकित्सा सम्बन्धी (सर्जिकल) वा प्रयोगशाला सम्बन्धी (लेबोरेटरी) विसङ्क्रामकहरु (स्टेरिलाइजर्स)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-सुकाउने यन्त्रहरू (ड्रायर्स):
	८४१९.३३.००	--हिमशुष्कीकरण उपकरणहरू (लायोफिलाइजेसन एप्न्याटस), हिमशुष्कीकरण एकाइ (फ्रिज ड्राइङ युनिट) र पचका किसिमका सुकाउने उपकरणहरू (स्प्रे ड्रायर्स)
	८४१९.३४.००	--अन्य, कृषि उत्पादनको लागि
	८४१९.३५.००	--अन्य, काठ, कागजको पल्प, कागज र कागजगाताको लागि
	८४१९.३९.००	--अन्य
	८४१९.४०.००	-आसवन वा परिशोधन संयन्त्रहरू (डिस्टिलिङ्ग वा रेक्टिफाइङ्ग प्लाण्ट)
	८४१९.५०.००	-ताप विनिमय इकाईहरू (हिट एक्सचेन्ज यूनिट्स)
	८४१९.६०.००	-वायु वा ग्याँस तरल पार्ने यन्त्रावली (मेशिनरी फोर लिक्विफाइङ्ग एयर वा ग्याँस)
		-अन्य यन्त्रावली, संयन्त्र र उपकरण:
	८४१९.८१.००	--उष्णपेय (हट ड्रिङ्क) बनाउन वा भोजन पकाउन वा तताउनको लागि
	८४१९.८९.१०	---कुलिङ्ग टावर
	८४१९.८९.९०	---अन्य
८४.२०		धातुहरू वा काँचको लागि बाहेकका कालेण्डरण (क्यालेण्डरिङ्ग) वा बेलन (रोलिङ्ग) यन्त्रहरू र तिनको निमित्तका बेलनहरू (सिलिण्डर्स) ।
	८४२०.१०.००	-क्यालेण्डरण (क्यालेण्डरिङ्ग) वा अन्य बेलन यन्त्रहरू (रोलिङ्ग मेशिन)
८४.२१		अपकेन्द्रित्र (सेन्ट्रिफ्यूजेज), अपकेन्द्रणशोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर्स) समेत; तरल र ग्याँस निमित्तका निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्यूरिफाइङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी) र उपकरणहरू (एपरेटस) ।
		-अपकेन्द्रित्र (सेन्ट्रिफ्यूजेज), अपकेन्द्रण शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर्स) समेत:
	८४२१.११.००	--क्रिम सेपारेटर्स (तर पृथकित्र: तर छुट्याउने)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४२१.१२.००	--लुगा सुकाउने (क्लोद्स-ड्रायर्स)
	८४२१.१९.००	--अन्य
		-तरल पदार्थको लागि निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्यूरिफाइङ्ग) का यन्त्रावली र उपकरणहरू (मेशिनरी एण्ड एपरेटस):
	८४२१.२१.००	--पानी छान्न वा परिशोधन गर्नको लागि
	८४२१.२२.००	--पानी बाहेकका अन्य पेय (बिभरेज) छान्न वा परिशोधन गर्नको लागि
		-ग्याँसको लागि निस्पन्दन वा परिशोधन यन्त्रावली (मेशिनरी) वा उपकरणहरू (एपरेटस):
	८४२१.३९.१०	---मेडिकल ग्रेड अक्सिजनका लागि प्रेशर स्वीङ्ग एडसोप्स्न अक्सिजन प्लान्ट र क्रोजेनिक अक्सिजन एयर सेपरेसन प्लान्ट
	८४२१.३९.९०	---अन्य
८४.२२		थाल, थाली, तश्तरी सफा गर्ने यन्त्रहरू (डिस वाशिङ्ग मेशिन); बोटल वा अन्य आधानपात्र (कण्टेनरहरू) सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग) वा सुकाउने (ड्राइङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी); बोटलहरु, बट्टाहरू (क्यान्स) डिब्बाहरू (बौक्सेस), झोलाहरू (ब्यागस) वा अन्य आधानपात्रहरू (कण्टेनर्स) भर्न (फिलिङ्ग), बन्द गर्न (क्लोजिङ्ग), मुख बन्द गर्न वा सिलबन्दी गर्न (सिलिङ्ग) वा नामपत्र (लेबल) लगाउन (लेबेलिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावली; बोटलहरु, जारहरू, नलिका (ट्युब) हरू र यस्तै आधानपात्र (कण्टेनर) हरू संपुटन (क्याप्सुलिङ्ग) गर्न निमित्त का यन्त्रावली; अन्य परिवेष्ठन (प्याकिङ्ग) वा आवृत (र्‍यापिङ्ग) गर्ने यन्त्रावली (ताप-आकुञ्चन आवृत्तन यन्त्र (हिट स्रिङ्ग र्‍यापिङ्ग मेशिनरी समेत); पेय पदार्थ (बिभरेज) लाई वायु मिश्रण (एयरेटिङ्ग) गर्न निमित्तका यन्त्रावली ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-थाल, थाली तश्तरी सफा गर्ने यन्त्रहरू (डिश वाशिङ्ग मेशिन) :
	८४२२.१९.००	--अन्य
	८४२२.२०.००	-बोतलहरू वा अन्य आधानपात्रहरू (कण्टेनर) सफा गर्ने र सुकाउने निमित्तको यन्त्रावली (मेशिनरी)
	८४२२.३०.००	-बोतलहरू, बट्टाहरू (क्यान्स), डिब्बाहरु (बौक्सेज), झोलाहरू (ब्याग्स) वा अन्य आधानपात्रहरू (कण्टेनर्स) भर्न (फिलिङ्ग), बन्द गर्न (क्लोजिङ्ग), मुखबन्द वा सिलबन्द गर्न (सिलिङ्ग) वा नामपत्रण (लेबेलिङ्ग) गर्न निमित्तका यन्त्रावली; बोतलहरू, जारहरू, नलिकाहरू (ट्युब्स) र त्यस्तै आधानपात्र (कण्टेनर) हरूलाई संपुटन (क्याप्सुलिङ्ग) गर्न निमित्तका यन्त्रावली; पेय पदार्थ (बिभरेजेज) लाई वायु मिश्रण (एयरेटिङ्ग) गर्न निमित्तका यन्त्रावली
	८४२२.४०.००	-अन्य परिवेष्ठन (प्याकिङ्ग) वा आवृत्तन (र्‍यापिङ्ग) यन्त्रावली-ताप-आकुंचन आवृत्तन यन्त्रावली (हिट-स्रिङ्ग र्‍यापिङ्ग मेशिनरी) समेत
८४.२३		तौलने यन्त्रावली (वेइङ्ग मेशिनरी) (५ सेण्टिग्राम (सीजी) वा त्यो भन्दा राम्रो सुग्राहिता (सेन्सिटिभिटी) भएका तराजुहरू (ब्यालेन्सेज) बाहेक), भार वा ढक (वेट) द्वारा सञ्चालित गणना (काउण्टिङ्ग) वा सत्यापन (चेकिङ्ग) गर्ने यन्त्रहरू; भारमापक यन्त्र (वेइङ्ग मेशिन) का सबै किसिमका ढकहरू (वेट्स) ।
		-अन्य तौलने यन्त्रावली (वेइङ्ग मेशिनरी) :
	८४२३.८९.००	--अन्य
८४.२६		पानी जहाजका उत्थंबहरु (सामान उठाउने यन्त्रः डेरिक्स); केनहरू, केबुल केन समेत; केन जडान भएका गतिशील (मोबाइल) उचाल्ने ढाँचाहरू (लिफ्टिङ्ग फ्रेम्स), स्ट्रयाडल क्यारियर्स र वर्कस् ट्रक्स (कामको लागि प्रयोग हुने ट्रकहरू) ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-ओभरहेड ट्राभेलिङ्ग क्रेनहरू, ट्रान्सपोर्टर (परिवाहक) क्रेनहरू, गैन्ट्री क्रेनहरू, ब्रिजक्रेनहरू, गतिशील (मोबाइल) उचाल्ने ढाँचाहरू (लिफ्टिङ्ग फ्रेम्स) र स्ट्रैडल क्यारियर्स :
	८४२६.११.००	--स्थायी अवलम्ब (फिक्स्ड सपोर्ट) मा भएको ऊर्ध्वस्थ (ओभरहेड) भ्रमणशील (ट्राभेलिङ्ग) क्रेनहरु
	८४२६.१२.००	--टायर माथि भएको गतिशील (मोबाइल) लिफ्टिङ्ग फ्रेमहरु र स्ट्रैडल क्यारियरहरु
	८४२६.१९.००	--अन्य
	८४२६.२०.००	-टावर क्रेनहरु
	८४२६.३०.००	-पोर्टल वा पेडेस्टल जीव क्रेनहरु
		-स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड), अन्य यन्त्रावली :
	८४२६.४१.००	--टायर माथि भएको
	८४२६.४९.००	--अन्य
		-अन्य यन्त्रावली :
	८४२६.९१.००	--रोड भेहिकलमा जडान (माउण्ट) गर्न अभिकल्पित (डिजाइन) गरिएको
	८४२६.९९.००	--अन्य
८४.२८		अन्य उचाल्ने (लिफ्टिङ्ग), व्यवस्था गर्ने (ह्याण्डलिङ्ग), भारी चढाउने (लोडिङ्ग) वा भारी ओहाल्ने (अनलोडिङ्ग) यन्त्रावली (उदाहरणतः लिफ्टहरू, एस्केलेटरहरू, कन्भेयरहरु, टेलिफेरिकहरू) ।
		-मालसामानहरू (गुड्स) वा पदार्थहरु (म्याटेरियल्स) का लागि अविरत कार्य गर्ने (कन्टिन्यूअस (एक्सन) एलिभेटरहरू र कन्भेयरहरू:
	८४२८.३१.००	--भूमिगत प्रयोग (अण्डरग्राउण्ड युज) को लागि विशेष रूपले अभिकल्पना गरिएको (डिजाइण्ड)
	८४२८.३२.००	--अन्य, बाल्टिन किसिमका (बकेट टाइप)
	८४२८.३३.००	--अन्य, पट्टा किसिमका (बेल्ट टाइप)
	८४२८.३९.००	--अन्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४२८.४०.००	-चल सोपान (एक्सेलेटर्स) हरू र गतिशील (मुभिङ्ग) संचरण मार्ग (वाकवेज) हरू
	८४२८.६०.००	-टेलिफेरिक्स, चेयरलिफ्ट्स, स्कि-ड्रयागलाइन्स रज्जु रेगमार्ग (फुनिकुलर्स) को लागि कर्षण यन्त्र रचना (ट्रयाक्सन मेकानिज्म)
	८४२८.९०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.२९		स्वयं प्रणोदित (सेल्फ-प्रोपेल्ड) बुल्डोजरहरू, एङ्गलडोजरहरू, ग्रेडरहरू, लेभेलरहरू, स्क्रेपरहरू, यान्त्रिक शावेलहरू, एक्सक्या-भेटरहरू, शावेल लोडर्सहरू, ट्याम्पिङ्ग मेशिन र सडक पेल्ने (रोड रोलर्स) हरू ।
		-बुल्डोजरहरू र एङ्गलडोजरहरू:
	८४२९.११.००	--बाटो बनाउने (ट्रयाकलेइङ्ग)
	८४२९.१९.००	--अन्य
	८४२९.२०.००	-ग्रेडरहरू र लेभलरहरू (सम्याउने)
	८४२९.३०.००	-स्क्रेपरहरू
	८४२९.४०.००	-ट्याम्पिङ्ग यन्त्रहरू र सडक पेल्ने रोलरहरू
		-यान्त्रिक शावेलहरू, एक्सक्याभेटर र शावेल लोडरहरू:
	८४२९.५१.००	--फ्रण्ट-ईण्ड शावेल लोडरहरू
	८४२९.५२.००	--३६०° धुर्णमान अधिरचना (रिभोल्भिङ्ग सुपरस्ट्रक्चर) सहितका यन्त्रावली (मेशिनरी)
	८४२९.५९.००	--अन्य
८४.३०		जमिन (अर्थ), धातुहरु (मिनरल्स) वा धाउहरू (ओर्स) को लागि स्थानान्तरण गर्ने वा हटाउने (मुभिङ्ग), वर्गीकरण गर्ने वा तल सन्तुलित गर्ने (ग्रेडिङ्ग), सम्याउने (लेभेलिङ्ग), ताछने (स्क्रेपिङ्ग), उत्खनन गर्ने (एक्सकेभेटिङ्ग), भर्ने (ट्याम्पिङ्ग), सुसंहत गर्ने (कम्प्याक्टिङ्ग), निष्कर्षण गर्ने (एक्सट्र्याक्टिङ्ग) वा प्वाल पार्ने (बोरिङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी) ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४३०.१०.००	-खामो गाड्ने (पाइल ड्राइभर) र खामो उखेल्ने (पाइल एक्सट्र्याक्टर)
	८४३०.२०.००	-हिउँ जोत्ने (स्नो-प्लोज) र हिउँ-भाती (स्नो-ब्लोअर्स)
		-कोइला (कोल) वा चट्टान (रक) काट्ने (कट्टर्स) र सुरुङ्ग खन्ने (टनेलिङ्ग) मेशिनरी :
	८४३०.३१.००	--स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
	८४३०.३९.००	--अन्य
		-अन्य छिद्रण गर्ने (बोरिङ्ग) वा खन्ने (सिङ्किङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी):
	८४३०.४१.००	--स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
	८४३०.४९.००	--अन्य
	८४३०.५०.००	-अन्य यन्त्रावली, स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
		-अन्य यन्त्रावली, स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड) नभएको :
	८४३०.६१.००	--पुर्ने वा बन्द गर्ने (ट्याम्पिङ्ग) वा सुसंहत गर्ने (कम्प्याक्टिङ्ग) यन्त्रावली
	८४३०.६९.००	--अन्य
८४.३२		भूमि तयार गर्ने (स्वायल प्रिपरेशन) वा खेती गर्ने (कल्टिभेशन) निमित्तका कृषि (एग्रिकल्चर), उद्यान कृषि (हर्टिकल्चर) वा वानिकी (वनजङ्गल) (फोरेष्ट्री) सम्बन्धी यन्त्रावली (मेशिनरी); शाद्वल भूमि (दुबो सहितको भूमिः लौन) वा खेलकूद मैदान (स्पोर्ट्स ग्राउण्ड) पेल्ने बेलनहरु (रोलर्स)।
	८४३२.१०.००	-हलोहरू (प्लोज)
		-ह्यारोहरू, स्क्यारिफायर्स, कल्टिभेटरहरू, विडर्स (झार निकाल्ने) र हो हरू :
	८४३२.२१.००	--डिस्क ह्यारो
	८४३२.२९.००	--अन्य -बीउ छर्ने (सिडर्स), बिरुवा रोप्ने (प्लाण्टर्स) र प्रत्यारोपक (ट्रान्सप्लाण्टर्स) यन्त्रहरू:

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४३२.३१.००	--जमिन खनजोत नगरी (नो-टील) सोझै बीउ छर्ने, बिरुवा रोप्ने र बिरुवा प्रत्यारोपण गर्ने यन्त्रहरू
	८४३२.३९.००	--अन्य
		-विष्टाजन्य-मल छर्ने (म्यान्योर स्प्रेडर्स) र मलखाद वितरकहरु (फर्टिलाइजर डिष्ट्रीब्युटर) :
	८४३२.४१.००	--विष्टाजन्य-मल छर्ने (म्यान्योर स्प्रेडर्स)
	८४३२.४२.००	--मलखाद वितरकहरू (फर्टिलाइजर डिष्ट्रीब्युटर)
	८४३२.८०.००	-अन्य यन्त्रावली (मेशिनरी)
८४.३३		बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) वा दाना छुट्याउने (दाई गर्ने: थ्रेसिङ्ग) यन्त्रावलीहरु (मेशिनरी), पराल (स्ट्र) वा घाँस पराल (फोडर) बिटा पार्ने यन्त्र (बेलर्स); घाँस (ग्रास) वा सुकेको घाँस (हे) काट्ने (मोअर्स); शीर्षक ८४.३७ का यन्त्रावली (मेशिनरी) बाहेकका फुलहरू (एग्स), फलहरू (फ्रुट्स) वा अन्य कृषि उत्पादनलाई सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग), छुट्याउने (सोर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्ने (ग्रेडिङ्ग) कामका यन्त्रहरू (मेशिन) ।
		-शाद्वल भूमि (लौन), नगरोद्यान (पार्क) वा खेलकूदको मैदान (स्पोर्ट्स ग्राउण्ड) निमित्तका लावक यन्त्र (घाँस काट्ने: मोअर्स) :
	८४३३.११.००	--क्षैतिज समतल घुमेर काट्ने साधन भएको, शक्ति चालित (कटिङ्ग डिभाइस रोटेटिङ्ग इन होराइजेण्टल प्लेन, पावर्ड)
	८४३३.१९.००	--अन्य
	८४३३.२०.००	-अन्य घाँस काट्ने (मोअर्स), ट्रयाक्टरमा जडान गर्ने कटर बार्स समेत
	८४३३.३०.००	-अन्य घाँस तयार गर्ने (हे मेकिङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी)
	८४३३.४०.००	-पराल वा चारा (स्ट्र वा फोडर) बिटा बनाउने यन्त्र (बेलर्स), (पिकअप बेलर्स)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रावली; दाईं गर्ने वा गेडा झार्ने (थ्रेसिङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी):
	८४३३.५१.००	--हार्भेस्टर-थ्रेसरको संयोजन (कम्बाइन)
	८४३३.५२.००	--अन्य थ्रेसिङ्ग मेशिनरी
	८४३३.५३.००	--जरा वा गानो (रुट वा ट्युबर) को बाली सङ्ग्रह गर्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४३३.५९.००	--अन्य
	८४३३.६०.००	-फुल वा अण्डाहरु (एग्स), फल (फ्रुट) वा अन्य कृषिजन्य उत्पादन सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग), छुट्याउने (सौर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गन (ग्रेडिङ्ग) यन्त्रहरु
८४.३४		दूध दुहुने यन्त्रहरू (मिल्किङ्ग मेशिन) र दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली (डेरी मेशिनरी) ।
	८४३४.१०.००	-दूध दुहुने यन्त्रहरू (मिल्किङ्ग मेशिन)
	८४३४.२०.००	-दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली (डेरी मेशिनरी)
८४.३५		दाखको आसव (वाइन), स्याउको आसव (साइडर), फलको रस (फ्रुट जूस) हरू वा यस्तै पेय पदार्थहरू (बिभरेजेज) को उत्पादन (म्यानुफ्याक्चर) मा प्रयोग हुने संपीडक दाब यन्त्रहरू (प्रेसेस), दलित्र वा पेल्नेयन्त्र (क्रसर्स) र यस्तै यन्त्रावली ।
	८४३५.१०.००	-यन्त्रावली
८४.३६		अन्य कृषि सम्बन्धी (एग्रिकल्चरल), उद्यान कृषि (हर्टिकल्चर) सम्बन्धी, वानिकी वा वनजङ्गल सम्बन्धी (फोरेष्ट्री), पक्षीपालन (पोल्ट्री-किपिङ्ग) वा मौरी पालन (बी-किपिङ्ग) सम्बन्धी यन्त्रावली, यान्त्रिक (मेकानिकल) वा ताप (थर्मल) उपकरण (इक्विपमेण्ट) जडान भएको अङ्कुरण संयन्त्र (जर्मिनेशन प्लाण्ट) समेत; पक्षीहरुको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरु (पोल्ट्री इन्क्युवेटर्स र ब्रुडर्स) ।
	८४३६.१०.००	-जनावरहरूको घाँस चारा (एनिमल फिडिङ्ग स्टफ्स) तयार गर्ने यन्त्रावली

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-पक्षीपालन यन्त्रावली; पक्षीहरुको चल्ला काढ्ने बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटर्स र ब्रुडर्स):
	८४३६.२१.००	--पोल्ट्री इन्क्यूबेटर्स र ब्रूडर्स
	८४३६.२९.००	--अन्य
	८४३६.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
		-अङ्गहरू (पार्टस्):
	८४३६.९१.००	--पक्षीपालन (पोल्ट्री किपिङ्ग) यन्त्रावली वा पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने (पोल्ट्री इन्क्युबेटर्स र ब्रुडर्स) को
८४.३७		बीज (सिड), दाना (ग्रेन) वा सुकेको दाल सम्बन्धी (लेगुमिनस) वनस्पतिहरू सफा गर्न, छुट्याउन वा छाँट्न (सौर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्न (ग्रेडिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरु; कृषि क्षेत्र किसिमका (फार्म-टाइप मेशिनरी) यन्त्रावली बाहेक, पेषण उद्योग (मिलिङ्ग इण्डस्ट्री) मा प्रयोग हुने वा अन्न (सेरियल्स) वा सुकेको दलहन वनस्पति (ड्राइड लेगुमिनस; भेजिटेबल) को काम निमित्तको यन्त्रावली ।
	८४३७.१०.००	-बीज (सिड) दाना (ग्रेन) वा सुकेको दलहन वनस्पति (ड्राइड लेगुमिनस भेजिटेबल्स) सफा गर्ने, छुट्याउने वा वर्गीकरण (ग्रेडिङ्ग) गर्ने यन्त्रहरू
	८४३७.८०.००	-अन्य यन्त्रावली (मेशिनरी)
८४.३८		प्राणीजन्य (एनिमल) वा अवाष्पशील वनस्पति (फिक्स्ड भेजिटेबल) वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेलको निष्कर्षण (एक्सट्र्याक्सन) वा तयार (प्रिपरेशन) गर्न निमित्तका यन्त्रावली बाहेक, खाद्य वा पेय पदार्थको औद्योगिक तयारी वा उत्पादनको लागि चाहिने यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका यन्त्रावली (मेशिनरी)।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४३८.१०.००	-बेकरी मेशिनरी (पाउरोटी जस्ता खाद्य परिकार सम्बन्धी यन्त्र) र म्याकरोनी, स्पागेटी वा यस्तै उत्पादनहरू निर्माण गर्न (म्यानुफ्याक्चर) का लागि चाहिने यन्त्रावली
	८४३८.२०.००	-मिठाइ (कन्फेक्सनरी), कोको वा चकलेट उत्पादन (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका यन्त्रावली
	८४३८.३०.००	-चिनी निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका यन्त्रावली
	८४३८.४०.००	-मदिरा उत्पादनका यन्त्रावली (ब्रुअरी मेशिनरी)
	८४३८.५०.००	-मासु (मिट) वा मासुको लागि पालिएका घरेलु पक्षीको मासु (पोल्ट्री) तयार गर्न निमित्तका यन्त्रावली
	८४३८.६०.००	-फलहरु (फ्रुट्स), काष्ठफलहरू (नट्स) वा वनस्पतिहरू (भेजिटेबल्स) तयारी पार्न निमित्तका यन्त्रावली
		-अन्य यन्त्रावली (मेशिनरी) :
	८४३८.८०.१०	---टि-सर्टिङ्ग मेशिन, सि.टि.सि. मेशिन, चिया फरमेन्टिङ्ग मेशिन, टि-ड्रायर मेशिन, एल.टि.पी. मेशिन
	८४३८.८०.९०	---अन्य यन्त्रावली
८४.३९		रेशादार कोशमय पदार्थहरू (फाइबर्स सेल्युलोजिक म्याटेरियल) को लेदो (पल्प) बनाउन निमित्तको वा कागत वा कागतगाता (पेपरबोर्ड) बनाउन वा परिष्करण (फिनिशिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावली ।
	८४३९.१०.००	-रेशादार कोषमय पदार्थहरू (फाइबर्स सेल्युलोजिक म्याटेरियल) को पल्प बनाउन निमित्तका यन्त्रावली
	८४३९.२०.००	-कागज वा कागजगाता (पेपरबोर्ड) बनाउन निमित्तका यन्त्रावली
	८४३९.३०.००	-कागज वा कागजगाता परिष्कार (फिनिशिङ्ग) गर्न निमित्तका यन्त्रावली
८४.४०		पुस्तकको गाता बाँध्ने (बुक-बाइण्डिङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी), पुस्तक सिउने यन्त्रहरू (बुक-सिउइङ्ग मेशिन) समेत ।
	८४४०.१०.००	-यन्त्रावली (मेशिनरी)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.४१		कागतको पल्प (पेपर पल्प), कागत वा कागतगाता तयार गर्न (मेकिङ्ग अप) निमित्तका अन्य यन्त्रावली, सबै किसिमका काट्ने यन्त्रहरु (कटिङ्ग मेशिन) समेत ।
	८४४१.१०.००	-काट्ने यन्त्रहरु (कटिङ्ग मेशिन)
	८४४१.२०.००	-थैला (ब्यारस), बोरा (स्याक्स) वा खाम (एनभेलोप) बनाउने यन्त्रहरू
	८४४१.३०.००	-ढालेर बनाउने (मोल्डिङ्ग) बाहेकका, डिब्बा, बट्टा, बक्सा, कन्तुर, नली, पीपा (कार्टोन, बक्स, केस, ट्युब, ड्रम) वा यस्तै आधानपात्रहरू (कण्टेनर्स) बनाउन निमित्तका यन्त्रहरू (मेशिन)
	८४४१.४०.००	-कागतको पल्प (पेपर पल्प), कागत वा कागतगाता (पेपर वा पेपरबोर्ड) मा ढलान गरी सामान बनाउन (मोल्डिङ्ग आर्टिकल्स) निमित्तका यन्त्रहरु
	८४४१.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.४२		पाताहरू (प्लेट्स), बेलनहरू (सिलिन्डर्स) वा अन्य मुद्रण अवयवहरू तयार गर्न वा बनाउनका लागि चाहिने यन्त्रावली, औजार र उपकरणहरू (शीर्षक ८४.५६ देखि ८४.६५ सम्मका यन्त्र र औजारहरू बाहेक); पाताहरू (प्लेट्स), बेलनहरू (सिलिन्डर्स) र अन्य मुद्रण अवयवहरू; मुद्रण प्रयोजनका लागि तयार पारिएका पाताहरू (प्लेट्स), बेलनहरू (सिलिन्डर्स) र लिथोग्राफिक स्टोनहरू (उदाहरणको लागि समतल पारिएको (प्लेण्ड), कणिकाङ्कित (ग्रेण्ड) वा चम्काइएको (पोलिश्ड) ।
	८४४२.३०.००	-यन्त्रावली, औजार (एपरेटस) र उपकरण (इक्विपमेण्ट)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.४३		प्लेटहरू, सिलिण्डरहरू र शीर्षक ८४.४२ का छपाइका अन्य उपादानहरूद्वारा मुद्रण कार्यको लागि प्रयोग हुने छाप्ने (मुद्रण) यन्त्रावली; अन्य मुद्रण यन्त्रहरू, प्रतिलिपि उतार्ने यन्त्रहरू, र फ्याक्स गर्ने यन्त्रहरू, संयोजित भएका वा नभएका; तिनका अङ्गहरू र सहायक वस्तुहरू (पार्टस् एण्ड एसेसरिज) ।
		-प्लेटहरू, सिलिण्डरहरू र शीर्षक ८४.४२ का छपाइका अन्य उपादानहरूद्वारा मुद्रण कार्यको लागि प्रयोग हुने छाप्ने (मुद्रण) यन्त्रावली:
	८४४३.११.००	--अफसेट मुद्रण यन्त्रावली, रिल फेड
	८४४३.१२.००	--अफसेट मुद्रण यन्त्रावली, सिट फेड (कागतको ताउमा छाप्ने), कार्यालय प्रकारको (अफिस टाइप) (नदोबारिएको अवस्थामा एकापट्टि २२ से.मि.भन्दा बढी नभएको र अर्कोपट्टि ३६ से.मि. भन्दा बढी नभएको ताउ (सिट) हरू प्रयोग हुने)
	८४४३.१३.००	--अन्य अफसेट मुद्रण यन्त्रावली
	८४४३.१४.००	--लेटर प्रेस प्रिन्टिङ्ग मेशिनरी, रिल फेड, फ्लेक्सोग्राफिक प्रिण्टिङ्ग बाहेक
	८४४३.१५.००	--लेटर प्रेस प्रिन्टिङ्ग मेशिनरी, रिल फेड बाहेक, फ्लेक्सोग्राफिक प्रिण्टिङ्ग बाहेक
	८४४३.१६.००	--फ्लेक्सोग्राफिक प्रिण्टिङ्ग मेशिनरी
	८४४३.१७.००	--उत्कीर्णन मुद्रण यन्त्रावली (ग्र्याबुअर प्रिण्टिङ्ग मेशिनरी)
	८४४३.१९.००	--अन्य
८४.४४	८४४४.००.००	मानव निर्मित (म्यान-मेड) वयनीय पदार्थ (टेक्सटाइल म्याटेरियल) लाई निःश्रवण वा उत्सारण गर्ने (एक्स्ट्रुडिङ्ग), आहरण वा निकर्षण (ड्रइङ्ग) गर्ने, खस्रो बनावटको लागि प्रकृया गर्ने (टेक्सचरिङ्ग) वा काट्ने (कटिङ्ग) काम निमित्तका यन्त्रहरू ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.४५		वयनीय रेशाहरू (टेक्सटाइल फाइबर्स) तयार पार्ने (प्रिपेयरिङ्ग) यन्त्रहरू, काल्ने (स्पिनिङ्ग), दोहोरो पार्ने (डबलिङ्ग) वा बटार्ने (ट्वीस्टिङ्ग) यन्त्रहरू र वयनीय धागो (टेक्सटाइल यार्न) उत्पादन गर्न निमित्तका अन्य यन्त्रावली; टेक्सटाइल रिलिङ्ग वा वाइण्डिङ्ग (वेफ्ट वाइण्डिङ्ग समेत) यन्त्रहरू र शीर्षक ८४.४६ वा ८४.४७ का यन्त्रहरूमा प्रयोग गर्न वयनीय धागो (टेक्सटाइल यार्न) तयार पार्ने काम निमित्तका यन्त्रहरु ।
		-वयनीय रेशा (टेक्सटाइल फाइबर्स) तयार गर्ने यन्त्रहरू :
	८४४५.११.००	--काडिङ्ग मेशिन
	८४४५.१२.००	--कौम्बिङ्ग मेशिन (कोर्ने यन्त्र)
	८४४५.१३.००	--ड्रइङ्ग वा रोभिङ्ग मेशिन
	८४४५.१९.००	--अन्य
	८४४५.२०.००	-वयनीय वस्तु काल्ने (टेक्सटाइल स्पिनिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.३०.००	-वयनीय वस्तु दोहोरो पार्ने (डबलिङ्ग) वा बटार्ने (ट्वीस्टिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.४०.००	-टेक्सटाइल वाइण्डिङ्ग (वेफ्ट-वाइण्डिङ्ग समेत) वा रिलिङ्ग मेशिनहरू
	८४४५.९०.००	-अन्य
८४.४६		बुन्ने यन्त्रहरु (विभिङ्ग मेशिन) (करघा: लूम्स) ।
	८४४६.१०.००	-३० से.मी. भन्दा कम चौडाइ भएको कपडा (फ्याब्रिक्स) बुन्नको लागि
		-३० से.मी. भन्दा बढी चौडाइ भएको कपडा बुन्नको लागि, थुर्री-किसिमको (शटल टाइप):
	८४४६.२१.००	--शक्तिचालित करघा (पावर लूम)
	८४४६.२९.००	--अन्य
	८४४६.३०.००	-३० से.मी. भन्दा बढी चौडाइ भएको कपडा बुन्नको लागि, थुर्रीहीन किसिमको (शटललेस टाइप)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.४७		निटिङ्ग मेशिन, स्टिच बाइण्डिङ्ग मेशिन र धातु वा रेशमको तार मिश्रित धागो (गिम्प्ड यार्न), टूल (सूक्ष्म रेशमी जाली), फिता (लेस), कारचोपी (इम्ब्राइडरी), शोभोपकरण (ट्रिमिङ्गस), रेशमी पट्ट (ब्रेड) वा जाली (नेट) बनाउन निमित्तका यन्त्रहरु र गुच्छादार बनाउन (टफ्टिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरु।
		-सर्कुलर निटिङ मेशिन :
	८४४७.११.००	--बेलन (सिलिण्डर) को व्यास (डायमिटर) १६५ मीमी भन्दा बढी नभएको
	८४४७.१२.००	--बेलन (सिलिण्डर) को व्यास (डायमिटर) १६५ मी.मी. भन्दा बढी भएको
	८४४७.२०.००	-फ्ल्याट निटिङ्ग मेशिनस स्टिच बाइण्डिङ्ग मेशिन
	८४४७.९०.००	-अन्य
८४.४९	८४४९.००.००	टुक्रा (थान) (इन द पिस) वा आकृतिमा (इन शेप्स) भएका जमोठ (फेल्ट) वा ननउभेन्सको निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) वा परिष्करण (फिनिशिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावली (मेशिनरी), फेल्ट ह्याट्स बनाउनको लागि चाहिने यन्त्रावली समेत; ह्याटहरू बनाउनको लागि ब्लकहरू ।
	८४४९.००.१०	---फेस मास्क बनाउने मेशिन
	८४४९.००.२०	---अन्य मेशिन
	८४४९.००.९०	---पार्टपुर्जा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.५१		वयनीय (टेक्सटाइल) धागोहरू (यार्नस्), कपडाहरू (फ्याब्रिक्स) वा कपडा पदार्थका तयारी सामानहरू (मेड अप टेक्सटाइल आर्टिकल्स), धुन (वाशिङ्ग), सफा गर्न (क्लिनिङ्ग), निचोर्न (रिङ्गिङ्ग), सुकाउन (ड्राइङ्ग), इस्तरी गर्न (आइरनिङ्ग), प्रेसिङ्ग (फ्यूजिङ्ग प्रेसहरू समेत) गर्न, अविरञ्जित गर्न (ब्लिचिङ्ग), रञ्जित गर्न (डाइङ्ग), परिष्करण गर्न (ड्रेसिङ्ग) फिनिशिङ्ग), लेपन गर्न (कोटिङ्ग) वा संसिक्त गर्न (इम्प्रिग्नेटिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावली मेशिनरी, (शीर्षक ८४.५० का यन्त्रहरू बाहेक) र लिनोलियम जस्ता कृत्रिम आच्छादन (फ्लोर कभरिङ्गस) हरूको निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) मा प्रयुक्त तलवस्त्र (बेस फ्याब्रिक) वा अन्य आधार (सपोर्ट) मा लेदो (पेस्ट) को लेप गर्न निमित्तका यन्त्रहरू; तान्तव (टेक्सटाइल), कपडाहरू (फ्याब्रिक) रिलमा बेर्ने (रिलिङ्ग), रिलबाट फुकाउने (अनरिलिङ्ग), पटयाउने (फोल्डिङ्ग), काट्ने (कटिङ्ग) वा छिद्रदार बुट्टा पार्ने (पिडकिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू ।
		-सुकाउने (शोषक) यन्त्रहरू :
	८४५१.२९.००	--अन्य
	८४५१.३०.००	-इस्तरी गर्ने यन्त्र र प्रेसहरू (फ्यूजिङ्ग प्रेसहरू समेत)
	८४५१.४०.००	-धुने (वाशिङ्ग), विरञ्जित गर्ने (ब्लिचिङ्ग) वा रञ्जित गर्ने (डाइङ्ग) यन्त्रहरू
	८४५१.५०.००	-कपडालाई रिलमा बेर्ने (रिलिङ्ग), रिलबाट फुकाउने (अनरिलिङ्ग), पट्टयाउने (फोल्डिङ्ग), काट्ने (कटिङ्ग) वा छिद्रदार बुट्टा पार्ने (पिडकिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू
	८४५१.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.५२		सिउने कल (सीउइङ्ग मेशिन), शीर्षक ८४.४० को पुस्तक सिउने (बुक सीउइङ्ग) कल (मेशिन) बाहेक सिउने कलको लागि विशेष रूपले अभिकल्पित (डिजाइण्ड) फर्निचर, आधारहरू (बेसेस) र ढकनी (कभर्स) हरू; सिउने कलको सियो (सीउइङ्ग मेशिन निडल्स) हरू ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य सिउने कलहरू:
	८४५२.२१.००	--स्वचालित इकाईहरू (अटोमेटिक यूनिट्स)
	८४५२.२९.००	--अन्य
८४.५३		काँचो छाला (हाइड्स, स्किन्स) वा पाको छाला (लेदर) तयार गर्ने (प्रिपेयरिङ्ग), प्रशोधन गर्ने (ट्यानिङ्ग) वा सोको काम गर्ने (वर्किङ्ग) वा काँचो छाला (हाइड्स, स्किन्स) वा पाको छाला (लेदर) का पाउपोश वा अन्य वस्तुहरु बनाउने वा मर्मत गर्ने यन्त्रावली (मेशिनरी), सिउने कल बाहेक ।
	८४५३.१०.००	-काँचो छाला (हाइड्स, स्किन्स) वा पाको वा परिष्कृत छाला (लेदर) तयार गर्न (प्रिपेयरिङ्ग), प्रशोधन गर्न (ट्यानिङ्ग) वा सोको काम गर्न निमित्तका यन्त्रावली (मेशिनरी)
	८४५३.२०.००	-पाउपोश बनाउन वा मर्मत गर्न निमित्तका यन्त्रावली
	८४५३.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.५४		धातुकर्म (मेटालर्जी) मा वा धातुको ढलाई कारखाना (फाउण्ड्री) हरूमा प्रयोग हुने खालका, संपरिवर्तकहरू (कन्भर्टर्स), डाडुहरू (ल्याडल्स), धातुका सिल्ली वा ईटहरू (इनगौट) बनाउने साँचाहरू (मौल्ड्स) र ढलाइ गर्ने (कास्टिङ्ग) यन्त्रहरू (मेशिन) ।
	८४५४.१०.००	-संपरिवर्तकहरू (कन्भर्टर्स)
	८४५४.२०.००	-धातुका सिल्ली वा इँट बनाउने साँचाहरु (इनगौट मोल्ड्स)
	८४५४.३०.००	-धातुका ढलाई गर्ने यन्त्रहरू (काष्टिङ्ग मेशिन)
८४.५५		धातु बेलन गर्ने (मेटलरोलिङ्ग) कारखानाहरु (मिल्स) र तिनका लागि चाहिने बेलनहरू (रोल्स) ।
	८४५५.१०.००	-नल कारखाना (ट्युब मिल्स) हरू
		-अन्य बेलन गर्ने कारखानाहरू (रोलिङ्ग मिल्स):
	८४५५.२१.००	--ताप (हौट) वा ताप र शीतको संयोजन (कम्बिनेशन हट एण्ड कोल्ड)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४५५.२२.००	--शीत (कोल्ड)
	८४५५.३०.००	-बेलन कारखाना (रोलिङ्ग मिल) को बेलनहरू (रोल्स)
८४.५६		पदार्थको अपसारण (रिमुभल) द्वारा, लेजर वा अन्य प्रकाश वा फोटोन किरण (बिम) द्वारा, अल्ट्रासोनिक, एलेक्ट्रोडिस्चार्ज, विद्युत-रसायन (एलेक्ट्रो-केमिकल), एलेक्ट्रोन किरण (बिम), आयोनिक-बिम वा प्लाज्मा आर्क प्रकृयाहरूद्वारा कुनै पनि पदार्थको काम गर्ने यन्त्रऔजारहरू (मेशिन टुल्स); वाटर-जेट कटिङ मेशिन ।
		-लेजर वा अन्य प्रकाश वा फोटोन किरण प्रकृयाहरुद्वारा सञ्चालित
	८४५६.११.००	--लेजरद्वारा सञ्चालित
	८४५६.१२.००	--अन्य प्रकाश वा फोटोन किरण प्रकृयाहरूद्वारा सञ्चालित
	८४५६.२०.००	-अल्ट्रासोनिक प्रकृयाद्वारा सञ्चालित
	८४५६.३०.००	-इलेक्ट्रो-डिस्चार्ज प्रकृयाद्वारा सञ्चालित
	८४५६.४०.००	-प्लाज्मा आर्क प्रकृयाहरूद्वारा सञ्चालित
	८४५६.५०.००	-वाटर-जेट कटिङ्ग मेशिनहरू
	८४५६.९०.००	-अन्य
८४.५७		धातुमा काम गर्ने मशिनिङ्ग सेण्टरहरु, यूनिट कन्स्ट्रक्सन मेशिनहरु (सिङ्गल स्टेशन) र मल्टिस्टेशन ट्रान्सफर मेशिनहरू ।
	८४५७.१०.००	-मेशिनिङ्ग सेण्टरहरू
	८४५७.२०.००	-यूनिट कन्स्ट्रक्सन यन्त्रहरू (सिंगल स्टेशन)
	८४५७.३०.००	-मल्टीस्टेसन ट्रान्सफर यन्त्रहरू
८४.५८		धातु (मेटल) मा भएका फोहरमैला र दागहरू हटाउन (रिमुभिङ्ग मेटल) निमित्तका लेथहरु (टर्निङ्ग सेण्टर्स समेत) ।
		-समतल (होराइजेण्टल) लेथहरू:
	८४५८.११.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४५८.१९.००	--अन्य
		-अन्य लेथहरू:
	८४५८.९१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५८.९९.००	--अन्य
८४.५९		शीर्षक ८४.५८ को लेथहरू (खराद) (टर्निङ्ग सेण्टर लगायत) बाहेक, धातुको दागहरू सफा गरी उजिल्याएर छेड्ने (ड्रिलिङ्ग), प्वाल पार्ने बोरिङ्ग), चम्काउने (मिलिङ्गि), पेंच वा घाट बनाउने (थ्रेडिङ्ग वा टयापिङ्ग) कार्य निमित्तका यान्त्रिक औजारहरू (मेशिन-टुल्स) (वे-टाइप यूनिट हेड मेशिन समेत)।
	८४५९.१०.००	-वे-टाइप यूनिट हेडयन्त्र (मेशिन)
		-अन्य छेदक यन्त्रहरू (ड्रिलिङ्ग मेशिन):
	८४५९.२१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.२९.००	--अन्य
		-अन्य छेड्ने चम्काउने (बोरिङ्ग–मिलिङ्ग) यन्त्रहरु :
	८४५९.३१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.३९.००	--अन्य
		-अन्य प्वाल पार्ने (बोरिङ्ग) यन्त्रहरू (मेशिन) :
	८४५९.४१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.४९.००	--अन्य
		-नि-टाइप, मिलिङ्ग मेशिनहरू :
	८४५९.५१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.५९.००	--अन्य
		-अन्य मिलिङ्ग मेशिनहरू:
	८४५९.६१.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.६९.००	--अन्य
	८४५९.७०.००	-भाले पोथी पेंच काट्ने वा घाट बनाउने अन्य यन्त्रहरु (थ्रेडिङ्ग वा टयापिङ्ग मेशिन)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.६५		काठ (उड), कर्क, हाड (बोन), कडा रबर, कडा प्लास्टिक वा यस्तै कडा पदार्थको काम गर्न निमित्तका यान्त्रिक औजारहरू (मेशिन-टुल्स) (किला ठोक्ने (नेलिङ्ग), मसिनो तारको सिलाइ (स्टेपलिङ्ग), सरेसले टाँस्ने (ग्लूइङ्ग) वा अन्य किसिमबाट संयोजन गर्ने (अदरवाइज एसेम्बलिङ्ग) कामका यन्त्रहरू समेत ।
		-अन्य :
	८४६५.९२.००	--रण्डा गर्ने वा समतल गर्ने (प्लेनिङ्ग), मिलिङ्ग वा मोल्डिङ्ग (कटिङ्ग गरेर) मेशिनहरू
८४.७०	८४७०.९०.००	-क्यास मेशिन
८४.७४		ठोस (चूर्ण (पाउडर) वा लेदो (पेष्ट) समेत रूपमा भएका, माटो (अर्थ), पत्थर (स्टोन), धाउहरु (ओर्स) वा अन्य धात्विक तत्त्वहरू (मिनरल सब्स्टान्सेज) लाई छुट्याउने (सौर्टिङ्ग), छान्ने (स्क्रिनिङ्ग), अलग गर्ने (सेपरेटिङ्ग), धुने (वाशिङ्ग), पेल्ने (क्रशिङ्ग), पिंध्ने (ग्राइण्डिङ्ग), मिसाउने (मिक्सिङ्ग) वा मुछ्ने (निडिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावली; चूर्ण वा लेदो (पाउडर वा पेस्ट) रूपमा (भएको) ठोस खनिज इन्धनहरू (सोलिड मिनरल फ्यूएल्स), चिनियाँ माटाको लेदो (सेरामिक पेष्ट), कडा नभइसकेको सिमेण्ट (अनहार्डेण्ड सिमेण्ट), प्लाष्टर पदार्थहरू (प्लाष्टरिङ्ग म्याटेरियल्स) वा अन्य खनिज उत्पादनहरुलाई एकत्रित गर्न (एग्लोमरेटिङ्ग), आकार दिन (शेपिङ्ग) वा ढलान गर्न (मौल्डिङ्ग) निमित्तका यन्त्रावलीहरु; बालुवा (स्याण्ड) को ढलान गर्ने साँचोहरू (फाउण्ड्री मोल्ड्स) बनाउने यन्त्रहरू ।
	८४७४.१०.००	-सोर्टिङ्ग, स्क्रिनिङ्ग, सेपरेटिङ्ग वा वाशिङ्ग मेशिनहरू
	८४७४.२०.००	-क्रशिङ्ग वा ग्राइण्डिङ्ग मेशिनहरू
		-मिक्सिङ्ग वा निडिङ्ग मेशिनहरू:
	८४७४.३१.००	--कङ्क्रीट वा मोटार मिक्सरहरू
	८४७४.३२.००	--बिटुमिनसाथ खनिज तत्त्वहरू मिश्रण गर्ने यन्त्रहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४७४.३९.००	--अन्य
	८४७४.८०.००	-अन्य यन्त्रावली (मेशिनरी)
८४.७५		वैद्युतिक (इलेक्ट्रिक) वा इलेक्ट्रोनिक दीपिका (ल्याम्प), नलिका (ट्युब) वा भाल्भ वा दीप्तिकंद (फ्ल्यास बल्बः चिम) हरूलाई काँचको खोल (ग्लास इनभेलप) भित्र जडान (एसेम्ब्लिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू; काँच वा काँचका सामान निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) वा तापकार्य (हौट वर्किङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू ।
	८४७५.१०.००	-इलेक्ट्रिक वा इलेक्ट्रोनिक ल्याम्पहरू, ट्युबहरु वा भल्भहरू वा फ्ल्याशबल्बहरुलाई काँचको खोल (ग्लास इनभेलप्स) हरूभित्र जडान (एसेम्बलिङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू
		-काँच वा काँचका सामान (ग्लास वा ग्लासवेयर) निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) वा ताप कार्य (हौट वर्किङ्ग) निमित्तका यन्त्रहरू:
	८४७५.२१.००	--चक्षुस-तन्तु वा काँचका तन्तु (ओप्टिकल फाइवर्स) र त्यसको पूर्वरूप (प्रिफर्म) बनाउन निमित्तका यन्त्रहरू
	८४७५.२९.००	--अन्य
	८४७५.९०.००	-अन्य
८४.७७		यस भागका अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, रबर वा प्लाष्टिकको काम गर्न (वर्किङ्ग) निमित्तका वा यी पदार्थहरूका उत्पादनहरू (प्रोडक्ट्स) को निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका यन्त्रावली (मेशिनरी) ।
	८४७७.१०.००	-इन्जेक्सन-मौल्डिङ्ग मेशिनहरू
	८४७७.२०.००	-एक्सटुडर्स
	८४७७.३०.००	-ब्लो-मोल्डिङ्ग मेशिनहरू
	८४७७.४०.००	-भ्याकुअम मोल्डिङ्ग मेशिनहरु र अन्य थर्मोफोर्मिङ्ग मेशिनहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-ढलान गर्न (मौल्डिङ्ग) निमित्तका वा अन्य ढङ्गबाट बनाउने(अदरवाइज फोर्मिङ्ग) अन्य यन्त्रावली:
	८४७७.५१.००	--हावादारी (न्यूम्याटिक) टायरहरु ढलान गर्न (मोल्डिङ्ग) वा पुनः तला (पैतला) हाल्न (रिट्रिडिङ्ग) वा भित्री ट्युबहरू ढलान गर्न वा अन्य ढङ्गबाट बनाउन (अदरवाइज फोर्मिङ्ग) को लागि
	८४७७.५९.००	--अन्य
	८४७७.८०.००	-अन्य यन्त्रावली (मेशिनरी)
८४.७८		सुर्ती वा तमाखु तयार गर्न वा बनाउन (प्रिपयरिङ्ग वा मेकिङ्गअप) निमित्तको यन्त्रावली (मेशिनरी) यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका ।
	८४७८.१०.००	-यन्त्रावली (मेशिनरी)
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, व्यक्तिगत कार्य (इन्डिभिजुअल फङ्सन्स) भएका यन्त्रहरू र यान्त्रिक साधित्रहरु (मेकानिकल अप्लायन्सेस) ।
	८४७९.१०.००	-सार्वजनिक निर्माण (पब्लिक वर्क्स), भवन निर्माण (बिल्डिङ्ग) वा यस्तै कार्य निमित्तका यन्त्रावली
	८४७९.२०.००	-जीवजन्तुजन्य वा अवाष्पशील वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक बोसो वा तेल तयार गर्ने वा निष्कर्षण निमित्तका यन्त्रावली
	८४७९.३०.००	-काठ (उड) वा अन्य काष्ठीय (लिग्नियस) पदार्थहरुका पार्टिकल बोर्ड वा फाइबर बिल्डिङ्ग बोर्ड निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका प्रेस (दावक यन्त्र) हरू र काठ वा कर्कको उपचार निमित्तका यन्त्रावली
	८४७९.४०.००	-डोरी रस्सा बनाउने (रोप वा केवल-मेकिङ्ग) यन्त्रहरू तार बनाउने यन्त्र
		-अन्य यन्त्रहरू र यान्त्रिक उपकरणहरू :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४७९.८१.००	--धातुको उपचार (ट्रिटिङ्ग) को लागि, तारको कुण्डली बेर्ने वैद्युतिक यन्त्र (इलेक्ट्रिक वायर क्वाइल (वाइण्डर्स) समेत
	८४७९.८२.००	--मिक्सिङ्ग, निडिङ्ग, क्रशिङ्ग, ग्राइण्डिङ्ग, स्क्रिनिङ्ग, सिफ्टिङ्ग, होमोजेनाइजिङ्ग, इमल्सिफाइङ्ग वा स्टरिङ्ग मेशिनहरू
	८४७९.८३.००	--शीत (कोल्ड) समस्थितिक (आइसोस्टेटिक) प्रेसहरू
		--अन्य :
	८४७९.८९.१०	---साबुन उद्योगको मेशिनरी
	८४७९.८९.२०	---सिमेन्स सिलिङ फिलिङ मेशिन
	८४७९.८९.३०	---फोहरमैला प्रशोधन गरी पुनः उत्पादन गर्ने मेशिनरी
	८४७९.८९.४०	---गार्वेज कम्प्याक्टर मेशिन
	८४७९.८९.५०	---औषधि उत्पादन गर्ने मेशिनरी
	८४७९.८९.७०	---जैविक इन्धन उत्पादन गर्ने मेशिनरी
	८४७९.८९.८०	---जुट वा कपडाबाट झोला उत्पादन गर्ने मेशिनरी
८४.८०		धातु ढलाइशाला (फाउण्ड्री) को लागि ढलाईका बक्साहरु (मोल्डिङ्ग बौक्सेस); मोल्ड बेसहरु; ढलाई नमूनाहरु (मौल्डिङ्ग प्याटर्न्स); धातु, मेटल कारबाइड्, काँच, खनिज पदार्थहरु, रबर वा प्लाष्टिक ढाल्ने साँचोहरु (मोल्ड्स) (धातुको सिलिका (इनगौट) ढाल्ने साँचो बाहेक) ।
	८४८०.१०.००	-मेटल फाउण्ड्रीको लागि मोल्डिङ्ग बक्सहरू
	८४८०.२०.००	-मोल्डबेसहरू
	८४८०.३०.००	-मोल्डिङ्ग प्याटर्न्स
		-धातु वा धातुको कार्बाइडका निमित्तका साँचो (मोल्ड) हरू:
	८४८०.४१.००	--अन्तःक्षेप (इन्जेक्सन) वा संपीडन (कम्प्रेशन) किसिम (टाइप) को

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४८०.४९.००	--अन्य
	८४८०.५०.००	-काँच निमित्तको ढाल्ने साँचो (मोल्ड्स)
	८४८०.६०.००	-खनिज पदार्थहरु निमित्तको ढलाईको साँचो (मोल्ड्स)
		-रबर वा प्लाष्टिक निमित्तको ढलाईको साँचो (मोल्ड्स) :
	८४८०.७१.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन टाइप्स
	८४८०.७९.००	--अन्य
८५.०२		इलेक्ट्रिक जेनेरेटिङ्ग सेटहरु र रोटरी कन्भर्टरहरु
		-अन्य जेनेरेटिङ्ग सेटहरु:
	८५०२.३१.००	--हावाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने हावा मिलका एसेसरिज र पार्टपुर्जा
८५.०३		शीर्षक ८५.०१ वा ८५.०२ को मेशिनमा मुख्यतया वा सम्पूर्ण रूपले प्रयोग गर्न योग्य पार्टपुर्जाहरु।
	८५०३.००.१०	---हावाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने हावा मिलका एसेसरिज र पार्टपुर्जा
८५.०४		विद्युतका ट्रान्सफर्मरहरु, स्टयाटिक कन्भर्टर्स (जस्तै- रेक्टीफायर) र इण्डक्टर ।
	८५०४.४०.९०	---सोलार चार्ज कन्ट्रोलर, ८० प्रतिशतभन्दा बढी क्षमता भएको सोलार इन्भर्टर ।
८५.१४	८५१४.३९.१०	---शवदाह मेशिन
८५.४१		अर्धसंवाहक साधनहरु (उदाहरणको लागि डायोडहरू, ट्रान्जिष्टरहरू, अर्धसंवाहकमा आधारित पारक्रमित्रहरू (ट्रान्सडयूसर्स); प्रकाशग्राही अर्धसंवाहक साधनहरू, प्यानेलहरूको रूपमा बनाइएका वा नबनाइएका वा मोडयूलहरूको रूपमा संयोजन गरिएका वा नगरिएका फोटोभोल्टिक सेल समेत; अन्य लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी) सँग संयोजन गरिएका वा नगरिएका लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी); माउण्टेड पिजो-इलेक्ट्रिक क्रिष्टलहरू।
	८५४१.४९.१०	---सोलार प्यानल र मोडयुल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सो भन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू ।
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) मात्र भएको :
	८७०२.१०.४९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-कम्प्रेसन–इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुबै भएको :
	८७०२.२०.४९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:
	८७०२.३०.४९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको :
	८७०२.४०.४९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-अन्य :
	८७०२.९०.४९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरु र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ बाहेकका), स्टेसन वागेन र रेसिङ कार समेत ।
		-अन्य गाडीहरु, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएको :
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. ननाघेको:
	८७०३.२१.९९	----एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.२२.९०	---सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघेको तर १,५०० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.२३.१९	----सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.२३.२९	----सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०३.२३.३९	----सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको तर ३,००० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.२४.९०	---सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) भएका अन्य गाडीहरू :
	८७०३.३१.९०	---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.३२.१९	----सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.३२.२९	----सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
	८७०३.३३.९०	---सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-अन्य गाडीहरु, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको:
८७.०५		मूलतः व्यक्ति वा वस्तुहरूको यातायातका लागि बनाइएका बाहेकका खास उद्देश्यका मोटर गाडीहरू (जस्तै अवरोध गर्ने लहरी (ब्रेक डाउन लरी), क्रेन लहरीहरू, दमकलहरू (फायर फाइटिङ्ग भेइकल), कङ्क्रीट मिश्रण लहरी, सडक बढार्ने कामका लहरीहरू, स्प्रेइङ लहरीहरू, घुम्ती, वर्क सप, घुम्ती रेडियोलोजिकल इकाईहरू ।
	८७०५.३०.००	-दमकलहरू (फायर फाइटिङ भेइकल)
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटर गाडीका लागि इञ्जिनसँग जोडिएका चेसिस ।
	८७०६.००.५०	---विद्युतीय मोटरबाट चल्ने टेम्पोको चेसिस

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८८.०२		शीर्षक ८८.०६ को मानवरहित हवाईजहाज बाहेकको अन्य हवाईजहाज (एयरक्राफ्ट) (उदाहरणको लागि, हेलिकोप्टरहरु, हवाईजहाज (एरोप्लेन) हरू); अन्तरिक्षयान (स्पेसक्राफ्ट) (उपग्रह) (स्याटेलाइट) समेत र ग्रहानुपथ (सवोर्विटल) र अन्तरिक्षयान (स्पेसक्र्याफ्ट) प्रक्षेपण वाहनहरू (लाउञ्च भेहिकल्स) ।
		-हेलिकोप्टरहरू :
	८८०२.११.००	--सामान नहाल्दाको (हेलिकोप्टरको मात्र) तौल २,००० के.जी. ननाघेको
	८८०२.१२.००	--सामान नहाल्दाको (हेलिकोप्टरको मात्र) तौल २,००० के.जी. नाघेको
	८८०२.२०.००	-हवाईजहाज र अन्य वायुयान, सामान नहाल्दाको तौल २,००० के.जी. ननाघेका
	८८०२.३०.००	-हवाईजहाज र अन्य वायुयान, सामान नहाल्दाको तौल २,००० के.जी. नाघेको तर १५,००० के.जी. ननाघेको
	८८०२.४०.००	-हवाईजहाज र अन्य वायुयान, सामान नहाल्दाको तौल १५,००० के.जी. नाघेको
८८.०५		हवाईजहाज उडाउने गियर; डेक-एरेष्टर वा यस्तै गियर; उडान अभ्यास सम्बन्धी सामान (ग्राउण्ड फ्लाइङ्ग ट्रेनर); माथि उल्लिखित सामानहरूका पार्टपुर्जाहरु ।
	८८०५.१०.००	-हवाईजहाज उडाउने गियर र तिनका पार्टपुर्जाहरू; डेक एरेष्टर वा त्यस्तै गियर र तिनका पार्टपुर्जाहरू

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(आ) अन्य वस्तु तथा सेवाहरू

१. शीत भण्डारले उपलब्ध गराउने कृषि पैदावार भण्डारण सेवा

२. उपशीर्षक ८४७९.८९.६० मा पर्ने साइलो र साइलोमा गरिने कृषि पैदावार भण्डारण बापतको सेवा।

३. हुलाक सेवा (नेपाल सरकारबाट सञ्चालित मात्र)

(क) चिठीपत्र, पैसा तथा पुलिन्दा परिवहन वा हस्तान्तरण सम्बन्धी सेवा ।

(ख) चिठीपत्र, पैसा तथा पुलिन्दा परिवहन हस्तान्तरण सम्बन्धी सेवाको लागि आवश्यक पर्ने अन्य सेवाहरू ।

४. नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहद्वारा प्रदान गर्ने सेवाहरू ।

५. वित्तीय सेवा, जीवन बीमा सेवा, दुर्घटना बीमा, स्वास्थ्य बीमा, पुनर्बीमा सेवा, कृषि बाली बीमा, फलफुल बीमा, मौरी बीमा, पशु बीमा, पक्षी बीमा, मत्स्य बीमा, लघु बीमा, समाशोधन गृह (क्लियरिङ्ग हाउस) सेवा, मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर), मुद्रा सटही (मनि एक्सचेञ्ज), स्वीफ्ट सेवा, हायर पर्चेज कारोबार, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण सेवा, पूँजी बजार व्यवसाय, धितोपत्र व्यवसाय, मर्चेन्ट बैङ्किङ्ग व्यवसाय, कमोडिटी फ्यूचर मार्केट र धितोपत्र तथा कमोडिटी दलाल व्यवसाय।

६. नेपालमा विद्युतीय रिक्सा उत्पादन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने विद्युतीय रिक्सामा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.०८ अन्तर्गतका पार्टपुर्जा र सहायक सामग्री ।

७. वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने सौर्य शक्तिबाट विद्युत उत्पादन गर्न र सौर्य उर्जाबाट मात्र सञ्चालन हुने तथा सौर्य ताप उर्जा उत्पादनमा प्रयोग हुने निम्न उपशीर्षकमा पर्ने वस्तुहरुः

(क) ७४१०.२१.००, ७६०७.१९.००, ८४०३.१०.००, ८४०३.९०.००, ८४१२.८०.००, ८४१९.३३.००, ८५१६.६०.११, ८५१६.६०.१२ र ८५१६.६०.१९

(ख) सौर्य टुकीमा प्रयोग हुने १२ भन्दा कम भोल्ट र १० भन्दा कम एम्पिएर क्षमताका उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियम आयन ब्याट्री।

८. उद्योग विभागको सिफारिसमा जुट उद्योगले आफ्नो उद्योगको सञ्चालनको लागि पैठारी गर्ने स्पेयर पार्ट्स।

९. ऊनी गलैंचा तथा गलैंचाको ऊनी धागो कताइ, रङ्गाइ, धुलाइ र बुनाइ।

१०. स्वेदशमै हातले बुनिने स्वीटरमा प्रयोग हुने ऊनी धागो (कृत्रिम र एक्रेलिक बाहेक)।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११. नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएको कुनै दैवी प्रकोप वा परोपकारको लागि अनुदानमा प्राप्त हुने वस्तुहरू।

१२. यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना अन्तर्गत पैठारी गरिएको भन्सार महसुल नलाग्ने व्यक्तिगत प्रयोजनका वस्तुहरू।

१३. जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरण आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार र सोसँग सम्बन्धित पार्टपुर्जा तथा त्यस्ता उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ (स्टील सिट) लगानी बोर्डको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजनाले सोझै वा सो आयोजनाको ठेकेदारले पैठारी गरी आयोजनालाई आपूर्ति गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।

१४. संवत् २०८२ साल चैत्र महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुई सय मेगावाटभन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।

तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इञ्जिनियरिङ्ग डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

१५. कूटनैतिक नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनैतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन आयोजना समाप्तिपछि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गरी सरकारी निकायमा हस्तान्तरण गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. कूटनैतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य निकायहरूले (सरकारी एवं गैरसरकारी सङ्घ संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले १५ वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्रयाप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।

१७. निजी प्रयोगको लागि नेपाली नागरिकले मूल्य अभिवृद्धि कर छुटमा पैठारी गरिएका सवारी साधनका धनीको मृत्यु भई सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा विभागको स्वीकृतिको आधारमा त्यस्ता सवारी साधनहरूमा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ।

१८. नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थीहरु ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि ३० सिट वा सोभन्दा बढी क्षमताको एक थान बस आयात गर्दा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ । यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्षसम्म बिक्री वितरण, हस्तान्तरण र नामसारी गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्नेछ।

१९.बण्डेड वेयर हाउस वा नगद धरौटी (पासबुक) को सुविधा नलिएका उद्योगहरूले आफूले निकासी गर्ने मालवस्तु उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ एवं नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल पैठारी गरी सोबाट उत्पादित तयारी मालवस्तु तोकिएको अवधिभित्र तोकिएको प्रक्रिया अनुसार निकासी गरेमा त्यस्ता कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ एवं प्याकिङ्ग मेटिरियल पैठारी गर्दा भन्सार बिन्दुमा लागेको कर नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सोही सूचनामा तोकिए बमोजिमका मालवस्तुमा तोकिए बमोजिमको मितिदेखि तोकिए बमोजिमको समदरमा भन्सार बिन्दुबाटै मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता दिइनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०. नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल र नेपाल प्रहरीको प्रधान कार्यालयको नाममा पैठारी हुने निम्नलिखित सामानहरूमा सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिसमा छुट प्रदान गरिनेछ :-

(क) सैनिक, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको प्रयोगका खरखजाना, हातहतियार, गोलिगट्ठा, बारुद र तिनका स्पेयरपार्टस, विशेष प्रकारको तेल र टल्लीहरू, एक्सेसरिज, बिस्फोटक पदार्थ, सैनिक सामग्री उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ तथा सुरक्षाको निमित्त प्रयोग गर्ने मेशिनरी औजार र पार्टपुर्जाहरू तथा संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सैनिक, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको डफ्फाको प्रयोगका लागि लगतमा राखी लगेका आर्मड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हात हतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु।

(ख) शान्तिसुरक्षा कायम गर्न आवश्यक पर्ने मेशिनरी औजारहरू, भीड नियन्त्रणका सामानहरू, अपराध अनुसन्धानको लागि आवश्यक उपकरण तथा अन्य सामानहरू तथा सञ्चार मन्त्रालयको सिफारिसमा सैनिक जवान, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीले प्रयोग गर्ने सञ्चार सम्बन्धी सामानहरू।

(ग) सैनिक जवान, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी तथा घोडा खच्चरहरुको स्वास्थ्य उपचारको लागि आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण, औषधि र तत्सम्बन्धी सामानहरू।

(घ) सैनिक जवान, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरीको अभ्यास तथा तालिममा प्रयोग हुने सामानहरू।

(ङ) नेपाली सेनाले प्रयोग गर्ने इञ्जिनियरिङ्ग सर्भे र निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने हेभि अर्थमुभिंग प्लान्ट, औजार र सो सम्बन्धी पार्ट्स, अप्टिकल इक्वीपमेन्ट तथा रक्षा मन्त्रालयद्वारा तोकिए बमोजिमको डिफेन्स स्टोरका सामानहरू।

(च) नेपाली सेनाले प्रयोग गर्ने क्याम्पिङ्ग इक्वीपमेण्ट तथा स्पेशल फोर्स र प्याराटुपरलाई आवश्यक पर्ने विभिन्न सामानहरू।

(छ) नेपाली सेनाको नाममा पैठारी हुने हवाईजहाज, हेलिकप्टर र तीनका पार्टपुर्जा, प्यारासुट (ब्याग समेत) टुल्स, लुब्रिकेन्ट्स तथा ग्राउण्ड इक्वीपमेन्टहरू।

(ज) अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजारहरू ।

(झ) वैज्ञानिक प्रयोगशालालाई आवश्यक पर्ने सामानहरू।

(ञ) दैवी प्रकोप उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने सामानहरू।

२१. ब्याट्रीको पुनः प्रशोधन गर्ने उद्योगले सो प्रयोजनको लागि खरिद गर्ने मेशिन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२. निर्यात प्रयोजनको लागि उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी गर्ने सेवा।
२३. ट्रेकिङ्ग तथा टुर प्याकेज सम्बन्धी सेवा।

समूह १२ : भवन र जग्गा
(क) घर र जग्गाको खरिद बिक्री तथा बहाल (होटल, गेष्टहाउस र एपार्टमेण्टले उपलब्ध गराउने होटल, गेष्ट हाउस सरहको व्यावसायिक रूपमा सञ्चालित निकायले उपलब्ध गराउने सेवा बाहेक)
समूह १३ : बाजी, क्यासिनो र चिट्ठा
(क) बाजी वा जुवा खेलाउनका निमित्त प्रदान गरिने सुविधा सम्बन्धी क्रियाकलाप, चिट्ठा।
द्रष्टव्यः (१) माथि समूह १ देखि ११ सम्मका मालवस्तुको हकमा चार अङ्कको शीर्षक अन्तर्गत आठ अङ्कको उपशीर्षकमा नाम वा विवरण उल्लेख भएका मालवस्तुका हकमा उपशीर्षक तथा मालवस्तुको नाम वा विवरण दुवै मिलेको भए मात्र कर छुट हुने र "अन्य" उपशीर्षक अन्तर्गत पर्ने किटानी नाम वा विवरण उल्लेख नभएका मालवस्तुलाई छुट दिन बाधा पर्ने छैन। कर छुट गरिएका वस्तु तथा सेवाको व्याख्या तथा वस्तुको हार्मोनाइज्ड कोड आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले थपघट तथा परिमार्जन गर्न सक्नेछ। (२) कर लाग्ने वस्तुमा कुनै छुट वा कर फिर्ता दिन मनासिब देखेमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी छुट दिन सक्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८) अनुसूची-२ मा संशोधनः मूल ऐनको अनुसूची-२ को सट्टा देहायको अनुसूची-२ राखिएको छः-

अनुसूची–२

(दफा ७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

शून्य दरमा कर लाग्ने वस्तु तथा सेवा

१. निर्यात हुने वस्तु : वस्तुको आपूर्ति देहाय बमोजिम भएको छ भन्ने कुरा प्रमाणित भएमा :-

(क) निर्यात गरेको, वा

(ख) नेपाल बाहिर गन्तव्य स्थान भएको अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा स्टोरको रूपमा राखिएको, वा

(ग) नेपाल बाहिर गन्तव्य स्थान भएको अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा खुद्रा बिक्री वा आपूर्ति वा उपभोग गर्नका लागि राखिएको ।

२. नेपालबाहिरको व्यक्तिलाई आपूर्ति हुने सेवा :

(क) नेपालभित्र बसोबास भएको व्यक्तिले नेपालमा कुनै व्यावसायिक कारोबार, व्यावसायिक प्रतिनिधित्व वा कानूनी रूपमा मान्य प्रतिनिधि नभएको नेपाल बाहिरका व्यक्तिलाई आपूर्ति गरेको सेवा,

(ख) नेपालभित्र बसोबास भई दर्ता भएको व्यक्तिले नेपाल बाहिर बसोबास भएको व्यक्तिलाई गरेको वस्तु वा सेवाको आपूर्ति।

३. नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिसमा कूटनीतिक सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा नियोगले तथा महसुल सुविधा प्राप्त कूटनीतिक नियोगमा कार्यरत व्यक्तिले पैठारी गर्ने वस्तु तथा सेवा।

४. साविकको कुनै सन्धि वा सम्झौतामा पैठारी गर्दा बिक्री कर छुट प्रदान गरिएको भए सम्बन्धित आयोजनाको सिफारिसमा ती सन्धि वा सम्झौता बहाल रहेसम्म दर्ता भएका करदातासँग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

स्थानीय खरिद गरेमा त्यस्तो आपूर्तिमा शून्य दरको सुविधा प्रदान गरिनेछ।

५. प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएको विशेष आर्थिक क्षेत्रमा सञ्चालन भएको उद्योगलाई बिक्री गरिने कच्चा पदार्थ तथा उत्पादित सामान।

६. जलविद्युत आयोजनाका लागि आवश्यक पर्ने मेशिनरी औजारहरु र तिनका पार्टपुर्जा, यन्त्र उपकरणहरू, पेनस्टक पाईप वा सो बनाउन प्रयोग हुने फलामे पाता स्थानीय उद्योगबाट उत्पादन हुने भई सोही उद्योगबाट सम्बन्धित आयोजनामा सोझै वा सो आयोजनाका ठेकेदारमार्फत आयोजनालाई आपूर्ति गर्ने भएमा लगानी बोर्डको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा विभागले तोकेको प्रकृया बमोजिम सो उद्योगलाई सो कारोबारमा शून्य दरको सुविधा प्रदान गरिनेछ।

७. घरेलु तथा साना उद्यमीहरूले स्वदेशमा उत्पादन गरेका मूर्तिकला, चित्रकला, वास्तुकला र त्यस्तै प्रकारका अन्य हस्तकलाहरूका सामान नेपालका स्वीकृत निर्यात गृह (एक्सपोर्ट ट्रेडिङ्ग हाउस) मार्फत विदेश निकासी गरेमा त्यस्ता सामान उत्पादन गर्दा प्रयोग भएका कच्चा पदार्थमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर विभागले तोकेको प्रक्रिया पूरा गरेपछि फिर्ता दिइनेछ।

८. अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने स्कुटर पैठारी वा स्थानीय खरिद गर्दा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर त्यस्तो स्कुटर यातायात व्यवस्था कार्यालयमा निजको नाममा दर्ता भएको अवस्थामा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिसमा पैठारी गर्दा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

स्थानीय खरिद गर्दा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर आन्तरिक राजस्व विभागबाट फिर्ता गरिनेछ। त्यसरी फिर्ता गरिएको मूल्य अभिवृद्धि कर अपाङ्गता भएका व्यक्ति बाहेक अन्य व्यक्तिलाई बिक्री गरेमा असुल गरिनेछ।

९. नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट कर छुटको सहमति लिई सम्पन्न भएको द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सम्झौता बमोजिम नेपालमा आयोजना सञ्चालन गर्ने सिलसिलामा आवश्यक पर्ने स्वीकृत माष्टर लिष्ट बमोजिमका मेशिनरी, उपकरण र निर्माण सामग्री स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादन हुने भई सोही उद्योगबाट सम्बन्धित आयोजनामा सोझै वा सो आयोजनाको ठेकेदार मार्फत आपूर्ति गर्ने भएमा त्यस्तो आपूर्तिमा विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम त्यस्तो उद्योगलाई सो कारोबारमा शून्य दरको सुविधा प्रदान गरिनेछ।

१०. वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादन हुने विद्युतीय सवारीमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड ब्याट्री ।

३४. <u>अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा संशोधनः</u> अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को,-

(१) दफा १०घ. को उपदफा (१) को-

(क) खण्ड (झ) को सट्टा देहायको खण्ड (झ) राखिएको छः-

"(झ) इजाजतपत्र नलिई कुनै व्यक्तिले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको कारोबार गरेमा,"

(ख) खण्ड (झ) पछि देहायको खण्ड (ञ) थपिएको छः-

"(ञ) अन्तःशुल्क टिकटको मौज्दात किताब अनुसार हुनुपर्ने मौज्दात भन्दा बढी वा घटी मौज्दात फेला परेमा।"

(२) दफा १६ को,-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) उपदफा (१) खण्ड (ख) मा रहेका "पैठारी" भन्ने शब्द पछि "वा सेवा प्रदान" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(ख) उपदफा (२) खण्ड (ख) मा रहेका "नक्कली अन्तःशुल्क टिकटको प्रयोग गरी" भन्ने शब्दहरू पछि "वा अन्तःशुल्क टिकटको प्रयोग नगरी" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(ग) उपदफा (४) को

(१) खण्ड (ठ) मा रहेका "उपदफा (३) को" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(२) खण्ड (ध१) पछि देहायको खण्ड (ध२) थपिएको छः-

"(ध२) अन्तःशुल्क टिकटको घटी मौज्दात फेला परेमा लाग्ने अन्तःशुल्क रकमको शतप्रतिशत रकम र बढी मौज्दात फेला परेमा बढी भए जति टिकट मौज्दात आम्दानी बाँध्न लगाई एक लाख रुपैयाँ."

(३) दफा १९ को उपदफा (६ख) पछि देहायको उपदफा (६ग) थपिएको छः-

"(६ग) उपदफा (६क) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयको नाममा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको धरौटी खातामा दाखिल गरेको बैङ्क भौचर वा त्यस्तो रकम बराबरको बैङ्क जमानतपत्र पुनरावेदनपत्र साथ पेश गर्नु पर्नेछ।"

(४) <u>अनुसूचीमा संशोधनः</u> अनुसूचीको सट्टा देहायको अनुसूची राखिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)
अन्तःशुल्क दरबन्दी

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तु वा सेवाको विवरण	अन्तःशुल्क दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
०२.०१		चौपाया (बोभाइन जातिको) ताजा वा चिसो पारेको (फ्रेस वा चिल्ड) मासु।	
	०२०१.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०१.२०.००	-हाड सहितको अन्य टुक्राहरु	५
	०२०१.३०.००	-हाड नभएको	५
०२.०२		चौपाया (बोभाइन जातिको) हिमीकृत (फ्रोजेन) मासु।	
	०२०२.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीर (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०२.२०.००	-हाड सहितको अन्य टुक्राहरु	५
	०२०२.३०.००	-हाड नभएको	५
०२.०३		सुँगुरको मासु ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रेस, चिल्ड वा फ्रोजेन)।	
		-ताजा वा चिसो पारेको :	
	०२०३.११.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०३.१२.००	--हाड सहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२०३.१९.००	--अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हिमीकृत (फ्रोजेन) :	
	०२०३.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०३.२२.००	--हाड सहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२०३.२९.००	--अन्य	५
०२.०४		भेडा वा खसी बोकाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु।	
	०२०४.१०.००	-भेडा (पाठो) को ताजा वा चिसो पारेको सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
		-भेडाको ताजा वा चिसो अन्य मासु:	
	०२०४.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०४.२२.००	--हाडसहितको अन्य टुक्रा	५
	०२०४.२३.००	--हाड नभएको	५
	०२०४.३०.००	-भेडा (पाठो) को हिमीकृत (फ्रोजेन) सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
		-हिमीकृत (फ्रोजेन) गरिएका भेडाका अन्य मासु:	
	०२०४.४१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफकरकास)	५
	०२०४.४२.००	--हाडसहितको अन्य टुक्राहरु	५
	०२०४.४३.००	--हाड नभएको	५
	०२०४.५०.००	-खसी बोकाको मासु	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०२.०५	०२०५.००.००	घोडा, गधा, खच्चर र हिनिजहरुको ताजा, चिसो, वा हिमीकृत (फ्रोजेन) मासु।	५
०२.०६		चौपाया जीवजन्तु, (बोभाइन), सुँगुर, भेडा, खसी बाख्रा, घोडा, गधा, खच्चर वा हिनिजहरुको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रोजेन) खान हुने कमसल मासु, (इडिबल अफल)।	
	०२०६.१०.००	-चौपाया (बोभाइन) जीवजन्तुको ताजा र चिसो	५
		-चौपाया जीवजन्तु (बोभाइन) को हिमीकृत (फ्रोजेन):	
	०२०६.२१.००	--जीब्रो	५
	०२०६.२२.००	--कलेजो	५
	०२०६.२९.००	--अन्य	५
	०२०६.३०.००	-सुँगुरको ताजा र चिसो पारेको	५
		-सुँगुरको हिमीकृत (फ्रोजेन):	
	०२०६.४१.००	--कलेजो	५
	०२०६.४९.००	--अन्य	५
	०२०६.८०.००	-अन्य ताजा वा चिसो पारेको	५
	०२०६.९०.००	-अन्य हिमीकृत (फ्रोजेन)	५
०२.०७		सङ्केत ०१.०५ को कुखुराको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु र खान हुने अफल।	
		-गयालुस डोमेष्टिकस जातका चराहरु (फाउल) को:	
	०२०७.११.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिसो पारिएका (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.१२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०२०७.१३.००	--ताजा वा चिस्याइएका (फ्रेस वा चिल्ड) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
	०२०७.१४.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन) टुक्रा र अवशेष (ओफाल)	५
		-टर्कीहरुको :	
	०२०७.२४.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.२५.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)	५
	०२०७.२६.००	--ताजा वा चिस्याइएका टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
	०२०७.२७.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
		-हाँस (डक) हरुको:	
	०२०७.४१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.४२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)	५
	०२०७.४३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरु	५
	०२०७.४४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.४५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजेन)	५
		-हाँस (गीज) हरुको:	
	०२०७.५१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.५२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजेन)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०२०७.५३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरु	५
	०२०७.५४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.५५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजेन)	५
	०२०७.६०.००	-गिनी जातका चराहरुको	५
०२.०८		ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत अन्य मासु र खान हुने अफल मासु।	
	०२०८.१०.००	-खरायोको	५
	०२०८.३०.००	-प्रधान स्तनी (नर बानर) हरु (प्राइमेट) को	५
	०२०८.४०.००	-तिमिङ्गल (ह्वेल) हरू, सौंस वा गुँज डल्फिन) हरू र शिंशुक (परपस) हरू (तिमिगण श्रेणीका स्तनपायीहरू) को; समुन्द्रीगाई (मैनेटी) र हस्तिमकर (डुगङ्ग) हरू, जलीय स्तनधारी (सिरेनिया) श्रेणीका स्तनपायीहरूको; सिलहरु, सी लायनहरु र वालरसहरु (पाइनिपेडिया उपश्रेणीका स्तनपायीहरु) को	५
	०२०८.५०.००	-सरीसृपहरु (सर्प र कछुवा समेत) को	५
	०२०८.६०.००	-ऊँट र अन्य ऊँटजातीय जन्तुहरु (क्यामेलिडाई) को	५
	०२०८.९०.००	-अन्य	५
०२.०९		नखारिएको वा अन्य प्रकारले निस्सारण नगरिएको, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत, लवणित, नून पानीमा डुबाएको, सुकाएको वा धूमित मासु नभएको सुँगुरको बोसो (पिग फ्याट) र कुखुराकोबोसो (पौल्ट्री फ्याट)।	
	०२०९.१०.००	-सुँगुर (पिग) हरुको	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०२०९.९०.००	-अन्य	५
०२.१०		मासु र खान हुने अफल मासु (नून हालेको, नून पानीमा डुबाएको, सुकाएको वा धूमित (स्मोक्ड) र खान हुने (इडिबुल) धुलो मासु (फ्लोअर्स एण्ड मिल्स) समेत।	
		-सुँगुरको मासु :	
	०२१०.११.००	--हाड सहितका अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२१०.१२.००	--भुँडी र भुँडीका टुक्राहरु	५
	०२१०.१९.००	--अन्य	५
	०२१०.२०.००	-चौपाया (बोभाइन) को मासु	५
		-अन्य, मासु वा मांसावशेष (अफल) का खान हुने धुलो र पिठो समेत :	
	०२१०.९१.००	--प्रधान स्तनी (नर बानर) (प्राइमेट) को	५
	०२१०.९२.००	--तिमिङ्गल (ह्वेल) हरु, सोंस वा गुँज (डल्फिन) हरु, तथा शिंशुक (परपस) हरु (तिमिगण सिटासिया) श्रेणीका स्तनपायीहरू) को; समुन्द्रीगाई (मैनेटी) तथा हस्तिमकर (डुगङ्ग) हरू, जलीय स्तनधारी (सिरेनिया) श्रेणीका स्तनपायीहरूको; सिलहरु, सी लायनहरु र वालरसहरु (पाइनिपेडिया उपश्रेणीका स्तनपायीहरु) को	५
	०२१०.९३.००	--सरीसृप (सर्प र कछुवा समेत) को	५
	०२१०.९९.००	--अन्य	५
०३.०१		जीवित माछा ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-आलङ्कारिक माछाः	
	०३०१.११.००	--ताजा पानीको	१०
	०३०१.१९.००	--अन्य	१०
		-अन्य जीवित माछाः	
	०३०१.९१.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाए, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोकाष्टर)	१०
	०३०१.९२.००	--बाम	१०
	०३०१.९३.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडिलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हासेल्टी, लेप्टोब्बार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू)	१०
	०३०१.९४.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरु (थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)	१०
	०३०१.९५.००	--दक्षिणी ब्लुफिन टुनास (थुनस म्याकोई)	१०
	०३०१.९९.००	--अन्य	१०
०३.०२		शीर्षक ०३.०४ को माछाको फिलेट र अरु प्रकारको मासु बाहेकको ताजा वा चिसो पारेको माछा ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-माछा (साल्मोनाइडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.११.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोयरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाए, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर)	१०
	०३०२.१३.००	--प्यासिफिक सालमोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुशा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस श्विट्शा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मसोउ र अङ्कोरिङ्कस रडुरस)	१०
	०३०२.१४.००	--एटलाण्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र डान्यूब सालमोन (हुचो हुचो)	१०
	०३०२.१९.००	--अन्य	१०
		-चेप्टो माछा (प्लेरोनेक्टाइडाइ, बोथीडाइ, साइनोग्लोस्सीडाइ, सोलेडाइ, स्कोप्थाल्मीडाइ र सिथारीडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.२१.००	--हालिबुट	१०
	०३०२.२२.००	--प्लेइस	१०
	०३०२.२३.००	--सोले	१०
	०३०२.२४.००	--टर्बोट्हरु *(सेट्टा मेक्सिमा)*	१०
	०३०२.२९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका) स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.३१.००	--अल्बाकोर वा लामो पखेटा भएको टुना	१०
	०३०२.३२.००	--पहेलो पखेटा भएको टुना	१०
	०३०२.३३.००	--स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस)	१०
	०३०२.३४.००	--बिगआई तुना *(तुनुस ओबेसस)*	१०
	०३०२.३५.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरु *(थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)*	१०
	०३०२.३६.००	--दक्षिणी ब्लुफिन तुना *(तुनुस म्याकोआई)*	१०
	०३०२.३९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एङ्कोभिज (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकेरेलहरू, (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्ष म्याकेरेल (ट्राचुरस जातहरू) ज्याकहरू, केभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् बिलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरू), मार्लिनहरू, सेइलफिसहरू, स्पेरफिस (इस्टोफोरिडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.४१.००	--हेरिङ्गहरु (क्लुपिया हेरेन्गस, क्लुपिया पल्लासी)	१०
	०३०२.४२.००	--एङ्कोभिहरु (इङ्ग्रालिस जातहरु)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०२.४३.००	--सार्डिनहरु (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरु) सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरु), ब्रिसलिन वा स्प्राटस (स्प्राटस स्प्राटस)	१०
	०३०२.४४.००	--म्याकरेल *(स्कम्बर स्कम्ब्रस्, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस्, स्कम्बर जापोनिकस)*	१०
	०३०२.४५.००	--ज्याक र हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरुस जातहरु)	१०
	०३०२.४६.००	--कोबिआ (राकिसेन्ट्रोन कानाडम)	१०
	०३०२.४७.००	--सोर्डफिस (जिफियास ग्लाडिअस)	१०
	०३०२.४९.००	--अन्य	१०
		-ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.५१.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस)	१०
	०३०२.५२.००	--ह्याड्डक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस)	१०
	०३०२.५३.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स)	१०
	०३०२.५४.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरु, यूरोफिसिस जातहरु)	१०
	०३०२.५५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०२.५६.००	--ब्लु ह्वाइटिङहरु (माइक्रोमेसिस्टस पोटासु, माइक्रोमेसिस्टस अस्ट्रालिस)	१०
	०३०२.५९.००	--अन्य	१०
		-तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिचिथस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.७१.००	--तिलापियाहरु (ओरेओक्रोमिस जातहरु),	१०
	०३०२.७२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरु, सिलुरस जातहरु, क्लारिअस जातहरु, इक्टालुरस जातहरु)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०२.७३.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेओचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालेब्रामा जातहरू)	१०
	०३०२.७४.००	--बाम (इल) हरु (एङ्गुइला जातहरु)	१०
	०३०२.७९.००	--अन्य	१०
		-अन्य माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०२.८१.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरु	१०
	०३०२.८२.००	--रेइ र स्केटहरु (रेजिडाए)	१०
	०३०२.८३.००	--टूथफिस (डिसोस्टिकस जातहरु)	१०
	०३०२.८४.००	--सिबास (डिसेन्ट्रारकस जातहरु)	१०
	०३०२.८५.००	--सिब्रिम (स्पेरिडाइ)	१०
	०३०२.८९.००	--अन्य	१०
		-कलेजो, फुल, प्रजनन ग्रन्थी, पखेटा, टाउको, पुच्छर, पेट र अन्य खान हुने कमसल मत्स्यमांश:	१०
	०३०२.९१.००	--कलेजो, फुल र प्रजनन ग्रन्थी	१०
	०३०२.९२.००	--सार्कको पखेटा	१०
	०३०२.९९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३.०३		शीर्षक ०३.०४ को माछाको फिलेट र अरु प्रकारको मासु बाहेकको हिमीकृत गरिएको माछा ।	
		-साल्मोनाइडाइ, उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.११.००	--शक आई सालमोन (रेड सालमोन) (ओङ्कोरिङ्कस नेर्का)	१०
	०३०३.१२.००	--अन्य प्यासिफिक साल्मोन (अङ्कोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस शाविट्चा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्कोरिङ्कस रोडुरस)	१०
	०३०३.१३.००	--एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र डयान्युव साल्मोन (हुचो हुचो)	१०
	०३०३.१४.००	--ट्राउट साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाई, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर)	१०
	०३०३.१९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.२३.००	--तिलापियाहरु (ओरेओक्रोमिस जातहरु)	१०
	०३०३.२४.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरु, सिलुरस जातहरु, क्लारिअस जातहरु, इक्टालुरस जातहरु)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०३.२५.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू)	१०
	०३०३.२६.००	--बाम (इल) हरु (एङ्गुइला जातहरु)	१०
	०३०३.२९.००	--अन्य	१०
		-चेप्टो माछा (प्लेरोनेक्टाइडाइ, बोथीडाइ, साइनोग्लोस्सीडाइ, सोलेडाइ, स्कोप्थाल्मीडाइ र सिथारीडाइ), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.३१.००	--हलिबुट	१०
	०३०३.३२.००	--प्लेइस	१०
	०३०३.३३.००	--सोले	१०
	०३०३.३४.००	--टर्बोटहरु (सेट्टा माक्सिमा)	१०
	०३०३.३९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका), स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (काचुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.४१.००	--अल्बाकोर वा लामो पखेटा भएको टुना	१०
	०३०३.४२.००	--पहेलो पखेटा भएको टुना	१०
	०३०३.४३.००	--स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (काचुओनस पेलामिस)	१०
	०३०३.४४.००	--बिगआई तुना (तुनुस ओबेसस)	१०
	०३०३.४५.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरु (थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)	१०
	०३०३.४६.००	--दक्षिणी ब्लुफिन तुना (तुनुस म्याइकोआई)	१०
	०३०३.४९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एङ्गोभिज (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकेरेलहरू (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्ष म्याकेरेल (ट्राचुरस जातहरू) ज्याकहरू, क्रेभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरू), मार्लिनहरू, सेइलफिसहरू, स्पेरफिस (इस्टोफोरिडाइ), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.५१.००	--हेरिङ्गहरु (क्लुपिया हेरेङ्गस, क्लुपिया पलासी)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०३.५३.००	--सार्डिनहरु (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरु), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरु), ब्रिसलिङ वा स्प्राट्स (स्प्राटस स्प्राटस)	१०
	०३०३.५४.००	--म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस),	१०
	०३०३.५५.००	--ज्याक र हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरुस जातहरु),	१०
	०३०३.५६.००	--कोबिआ (राकिसेन्ट्रोन कानाडम)	१०
	०३०३.५७.००	--सोर्डफिस (जिफियास ग्लाडिअस)	१०
	०३०३.५९.००	--अन्य	१०
		-ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछा, उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:	
	०३०३.६३.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस)	१०
	०३०३.६४.००	--ह्याड्डक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस)	१०
	०३०३.६५.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स)	१०
	०३०३.६६.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरु, यूरोफिसिस जातहरु)	१०
	०३०३.६७.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०३.६८.००	--ब्लु ह्वाइटिङ्गहरु (माइक्रोमेसिस्टस पोटासु, माइक्रोमेसिस्टस अस्ट्रालिस)	१०
	०३०३.६९.००	--अन्य	१०
		-अन्य माछा, ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः	
	०३०३.८१.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरु	१०
	०३०३.८२.००	--रेइहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	१०
	०३०३.८३.००	--टूथफिस (डिसोस्टिकस जातहरु)	१०
	०३०३.८४.००	--सिबास (डिसेन्ट्रारकस जातहरु)	१०
	०३०३.८९.००	--अन्य	१०
		-कलेजो, फुल, प्रजनन ग्रन्थी, पखेटा, टाउको, पुच्छर, पेट र अन्य खान हुने कमसल मत्स्यमांशः	
	०३०३.९१.००	--कलेजो, फुल र प्रजनन ग्रन्थी	१०
	०३०३.९२.००	--सार्कका पखेटा	१०
	०३०३.९९.००	--अन्य	१०
०३.०४		ताजा, चिसो पारेको र हिमीकृत माछाको फिलेट र अरु माछा, मसिनो पारी टुक्राएको र नटुक्राएको समेत।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू) का ताजा र चिस्याइएका फिलेटहरू :	
	०३०४.३१.००	--तिलापियाहरु (ओरेओक्रोमिस जातहरु) का	१०
	०३०४.३२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरु, सिलुरस जातहरु, क्लारिअस जातहरु, इक्टालुरस जातहरु) का	१०
	०३०४.३३.००	--नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) का	१०
	०३०४.३९.००	--अन्य	१०
		-अन्य माछाका ताजा वा चिसो पारेको फिलेटहरु :	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०४.४१.००	--प्यासिफिक साल्मोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस शाविट्चा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्कोरिङ्कस रोडुरस), एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र डयान्युब साल्मोन (हूचो हुचो) का	१०
	०३०४.४२.००	--ट्राउट साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाइ, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) का	१०
	०३०४.४३.००	--च्याप्टो माछा (फ्लाट फिस) (ल्यूरोनेक्टिडाइ, बोथिडाइ, साइनो ग्लोसीडाइ, सोलेइडाइ, स्कोपथाल्मिडाइ तथा सिथारीडाइ) का	१०
	०३०४.४४.००	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका	१०
	०३०४.४५.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	१०
	०३०४.४६.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस जातहरु) का	१०
	०३०४.४७.००	---डगफिस र अन्य सार्कहरु	१०
	०३०४.४८.००	--रेइहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	१०
	०३०४.४९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य, ताजा वा चिसो पारेको :	
	०३०४.५१.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०
	०३०४.५२.००	--साल्मोनीडाइका	१०
	०३०४.५३.००	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, क्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका	१०
	०३०४.५४.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	१०
	०३०४.५५.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस जातहरु) का	१०
	०३०४.५६.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरु	१०
	०३०४.५७.००	--रेइहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	१०
	०३०४.५९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू) का हिमीकृत फिलेटहरू:	
	०३०४.६१.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरु) का	१०
	०३०४.६२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरु, सिलुरस जातहरु, क्लारिअस जातहरु, इक्टालुरस जातहरु) का	१०
	०३०४.६३.००	--नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) का	१०
	०३०४.६९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका हिमीकृत फिलेटहरु :	
	०३०४.७१.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस) का	१०
	०३०४.७२.००	--ह्याडुक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस) का	१०
	०३०४.७३.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स) का	१०
	०३०४.७४.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरु, यूरोफिसिस जातहरु) का	१०
	०३०४.७५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा) का	१०
	०३०४.७९.००	--अन्य	१०
		-अन्य माछाका हिमीकृत फिलेटहरु:	
	०३०४.८१.००	--प्यासिफिक साल्मोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस शाविट्चा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्कोरिङ्कस रोडुरस), एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र डयान्युब साल्मोन (हुचो हुचो) का	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०४.८२.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाइ, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) का	१०
	०३०४.८३.००	--च्याप्टो माछा (फ्लाट फिस) (ल्यूरोनेक्टिडाइ, बोथिडाइ, साइनो ग्लोसीडाइ, सोलेइडाइ, स्कोप-थाल्मिडाइ तथा सिथारीडाइ) का	१०
	०३०४.८४.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	१०
	०३०४.८५.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस जातहरु) का	१०
	०३०४.८६.००	--हेरिङ्ग (क्लुपिया हेरेङ्गस, क्लुपिया पलासी) का	१०
	०३०४.८७.००	--टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका), स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस) का	१०
	०३०४.८८.००	--डगफिस, अन्य सार्कहरु, रेइहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	१०
	०३०४.८९.००	--अन्य	१०
		-अन्य हिमीकृतः	
	०३०४.९१.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस)	१०
	०३०४.९२.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस एसपीपी)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०४.९३.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०
	०३०४.९४.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा कालकोग्रामा)	१०
	०३०४.९५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा कालकोग्रामा) बाहेक ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका	१०
	०३०४.९६.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरु	१०
	०३०४.९७.००	--रेइहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	१०
	०३०४.९९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३.०५		सुकाएको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको माछा; धूमित पारेको, धूमित गर्नु अघि वा धूमित गर्दा पाकेको वा नपाकेको।	
	०३०५.२०.००	-सुकाएको, धूमित पारेको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको माछाको कलेजो, फुल र प्रजनन ग्रन्थी	१०
		-सुकाएको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको तर धूमित नगरेका माछाको फिलेटहरु:	
	०३०५.३१.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०५.३२.००	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका	१०
	०३०५.३९.००	--अन्य	१०
		-माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, धूमित माछा, फिलेटहरु समेतः	
	०३०५.४१.००	--प्यासिफिक सालमोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुशा, अङ्कोयरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस श्विवत्शा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मसोउ र अङ्कोरिङ्कस रोडुरस), एटलाण्टिक सालमोन (साल्मो सालार) र डान्यूब सालमोन (हुचो हुचो)।	१०
	०३०५.४२.००	--हेरिङ्स् (हिलसा)	१०
	०३०५.४३.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाइ, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) को	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०५.४४.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०
	०३०५.४९.००	--अन्य	१०
		-माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, सुकाएको माछा, नून हालेको वा नहालेको तर धूमित नगरेको:	
	०३०५.५१.००	--कड्	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०५.५२.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०
	०३०५.५३.००	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछा, कड (ग्याडस मोरुवा, ग्याडस ओगाक, ग्याडस म्याक्रोसेफालस) बाहेकः	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०५.५४.००	--हेरिङ्गहरू (क्लुपिया हरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एङ्कोभिज (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकेरेलहरू (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्ष म्याकेरेल (ट्राचुरस जातहरू), ज्याकहरू, क्रेभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरू), मार्लिनहरू, सेइलफिसहरू, स्पेरफिस (इस्टोपेरिडाइ)	१०
	०३०५.५९.००	--अन्य	१०
		-माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, नून हालेको तर नसुकाइएको वा धूमित नगरेको र नूनपानीमा राखेको माछा :	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०५.६१.००	--हेरिङ्स् (हिलसा)	१०
	०३०५.६२.००	--कड्	१०
	०३०५.६३.००	--एन्कोभिज	१०
	०३०५.६४.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्थाल्मिच्थिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेड्हरू (चान्ना जातहरू)	१०
	०३०५.६९.००	--अन्य	१०
		-माछाको पखेटा, टाउकाहरु, पुच्छरहरु, भुँडीहरु र माछाको अन्य खानयोग्य कमसल मासुः	
	०३०५.७१.००	--सार्कका पखेटाहरु	१०
	०३०५.७२.००	--माछाको टाउका, पुच्छर र भुँडीहरु	१०
	०३०५.७९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३.०६		खबटाभित्र भएको वा नभएको जीवित, ताजा, चिसो पारेको, हिमीकृत, सुकेको, नुनिलो गरेको वा नून पानीमा हालेको क्रुष्टासियन; खबट भित्र भएको वा नभएको, धूमित गर्ने प्रक्रियामा वा धूमित गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित क्रुष्टासियन; खबटाभित्र भएको पानीमा उमालेर वा बफाएर पकाएको, चिसो, हिमीकृत, सुख्खा र नुनिलो पारिएको वा नपारिएको, नून पानीमा हालेको वा नहालेको क्रुष्टासियनहरु।	
		-हिमीकृत (फ्रोजेन):	
	०३०६.११.००	--रक लब्स्टार र अन्य सामुन्द्रिक माछा (क्रौफिस)	१०
	०३०६.१२.००	--लब्स्टार	१०
	०३०६.१४.००	--क्रयाब्स (गँगटो)	१०
	०३०६.१५.००	--नर्वे लब्स्टरहरु (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	१०
	०३०६.१६.००	--चिसो पानीका स्रिम्पहरु र प्राउनहरु (पाण्डालस जातहरु, क्राङ्गन क्राङ्गन)	१०
	०३०६.१७.००	--अन्य स्रिम्पहरु र प्राउनहरु	१०
	०३०६.१९.००	--अन्य	१०
		-जीवित, ताजा वा चिस्याइएका :	
	०३०६.३१.००	--रक लोब्स्टर र अन्य सामुन्द्री क्रफिस (पालिनुरस जातहरू, पानुलिरस जातहरू, जसस् जातहरू)	१०
	०३०६.३२.००	--लोब्स्टरहरू (होमारस जातहरू)	१०
	०३०६.३३.००	--गँगटाहरू	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०६.३४.००	--नर्वे लोब्स्टर (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	१०
	०३०६.३५.००	--चिसो पानीका स्रिम्पहरू र प्राउनहरू (पन्डालस जातहरू, क्रान्गोन क्रान्गोन)	१०
	०३०६.३६.००	--अन्य स्रिम्पहरू र प्राउनहरू	१०
	०३०६.३९.००	--अन्य	१०
		-अन्य:	
	०३०६.९१.००	--रक लोब्स्टर र अन्य सामुन्द्री क्रफिस (पालिनुरस जातहरू, पानुलिरस जातहरू, जसस् जातहरू)	१०
	०३०६.९२.००	--लोब्स्टरहरू (होमारस जातहरू)	१०
	०३०६.९३.००	--गँगटाहरू	१०
	०३०६.९४.००	--नर्वे लोब्स्टर (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	१०
	०३०६.९५.००	--स्रिम्पहरू र प्राउनहरू	१०
	०३०६.९९.००	--अन्य	१०
०३.०७		खबटाभित्र भएको वा नभएको, जीवित, ताजा, चिसो पारिएको, हिमीकृत, सुकाएको, नुनिलो पारिएको वा नून पानी हालेको मोलस्कहरु; खबटाभित्र भएको वा नभएको, धूमित गर्ने क्रममा वा गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित मोलस्कहरू ।	
		-सीपी (ओइस्टर) हरु :	
	०३०७.११.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारिएको	१०
	०३०७.१२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.१९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-स्क्यालोपहरू तथा पेक्टिनिडाइ परिवारका अन्य मोलस्कहरू:	
	०३०७.२१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.२२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.२९.००	--अन्य	१०
		-शम्बुक (मुसेल्स) :	
	०३०७.३१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.३२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.३९.००	--अन्य	१०
		-कटल फिस र स्क्विड:	
	०३०७.४२.००	--जीवित, ताजा र चिस्याइएको	१०
	०३०७.४३.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.४९.००	--अन्य	१०
		-अक्टोपस (अष्टभुजी जल जन्तु) :	
	०३०७.५१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.५२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.५९.००	--अन्य	१०
	०३०७.६०.००	-सामुन्द्रिक चिप्लेकिरा बाहेकका अन्य चिप्लेकिराहरु	१०
		-क्लामहरु, काकलहरु र आर्क सेलहरु (आर्सिडाइ, आर्कटिसिडाइ, कार्डिडाइ, डोनासिडाइ, हिटेलीडाइ, म्याक्ट्रिडाइ, मेसोडेसम्याटिडाइ, माइडाइ, सेमिलिडाइ, सोल्कर्टिडाइ, सोलेनिडाइ, ट्रिडाक्निडाइ, र वेनेरिडाइ परिवारहरु) :	
	०३०७.७१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.७२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.७९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-एब्यालोन (हालिओटिस जातहरू) र स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू) :	
	०३०७.८१.००	--जीवित, ताजा वा चिस्याइएको एब्यालोन (हालिओटिस जातहरू)	१०
	०३०७.८२.००	--जीवित, ताजा वा चिस्याइएको स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू)	१०
	०३०७.८३.००	--हिमीकृत एब्यालोन (हालिओटिस जातहरू)	१०
	०३०७.८४.००	--हिमीकृत स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू)	१०
	०३०७.८७.००	--अन्य एब्यालोन (हालिओटिस जातहरू)	१०
	०३०७.८८.००	--अन्य स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू)	१०
		-अन्य:	
	०३०७.९१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.९२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.९९.००	--अन्य	१०
०३.०८		कुष्टासियन र मोलस्कहरु बाहेकका, जीवित, ताजा, चिस्याएका, हिमीकृत, सुकाइएका, नुनिलो पारिएका वा नुनिलो पानीमा राखिएका ढाडमा हाड नहुने जलचरहरु; धूमित गर्ने क्रममा वा धूमित गर्नुअघि पकाइएका वा नपकाइएका कुष्टासियन र मोलस्कहरु बाहेकका ढाडमा हाड नहुने धूमित जलचरहरु।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-समुन्द्री-क्युकम्बरहरु (स्टिकोपस जापोनिकस, होलोथुरिओइडिया) :	
	०३०८.११.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०८.१२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०८.१९.००	--अन्य	१०
		-समुन्द्री अर्चिनहरू (स्ट्रोङ्गिलोसेन्ट्रोटस जातहरू, प्यारासेन्ट्रोटस लिभिडस, लोजेचिनस अल्बस, इचिनस एस्कुलेन्टस) :	
	०३०८.२१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०८.२२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०८.२९.००	--अन्य	१०
	०३०८.३०.००	-जेलीफिस (रोपिलेमा जातहरु)	१०
	०३०८.९०.००	-अन्य	१०
०३.०९		माछा, क्रुष्टासियनहरू, मोलस्कहरू तथा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरका मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त पिठो, मैदा र गुटिका (पेलेट) हरू	
	०३०९.१०.००	-माछाका	१०
	०३०९.९०.००	-अन्य	१०
०४.०२		गाढा पारिएको वा चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हालिएको दूध र तर ।	
		-तौलमा नौनीको मात्रा १.५ प्रतिशतभन्दा कम भएको धुलो, दाना वा अन्य ठोस रूपमाः	
	०४०२.१०.१०	---चिल्लो हटाइएको दूध (स्कीम्ड मिल्क)	५
	०४०२.१०.९०	---अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तौलमा नौनीको मात्रा १.५ प्रतिशतभन्दा बढी भएको धुलो, दाना वा अन्य ठोस रूपमाः	
	०४०२.२१.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	५
		--अन्यः	
	०४०२.२९.९०	---अन्य	५
		-अन्यः	
	०४०२.९१.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	५
	०४०२.९९.००	--अन्य	५
०८.०१		नरिवल, ब्राजिल नट, काजु, ताजा वा सुकेको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको ।	
		-नरिवलः	
	०८०१.११.००	--सुकेको	१५
	०८०१.१२.००	--भित्री खबटा (इन्डोकार्प) सहित	१५
	०८०१.१९.००	--अन्य	१५
		-ब्राजिल नट्सः	
	०८०१.२१.००	--बोक्रा सहित	१५
	०८०१.२२.००	--बोक्रा छोडाएको	१५
		-काजुः	
	०८०१.३१.००	--बोक्रा सहित	१५
	०८०१.३२.००	--बोक्रा छोडाएको	१५
०८.०२		अन्य काष्ठफलहरु, ताजा वा सुकाएको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको।	
		--बदाम (अलमण्ड):	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०८०२.११.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.१२.००	--खबटा फुटाएको	१५
		-ह्याजेलनट वा फिलबर्ट :	
	०८०२.२१.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.२२.००	--खबटा फुटाएको	१५
		-ओखर (वालनट) :	
	०८०२.३१.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.३२.००	--खबटा फुटाएको	१५
		-कटुस (चेस्टनट) हरु (कास्टानिया जातहरु):	
	०८०२.४१.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.४२.००	--खबटा फुटाएको	१५
		-पिस्ता (पिष्टासियो) हरु:	
	०८०२.५१.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.५२.००	--खबटा फुटाएको	१५
		-म्याकाडामिया नटहरु :	
	०८०२.६१.००	--खबटा सहित	१५
	०८०२.६२.००	--खबटा फुटाएको	१५
	०८०२.७०.००	-कोलानट (कोला जातहरु)	१५
	०८०२.८०.००	-सुपारी (अरिका नट) हरु	प्रति कि.ग्रा. रु.१००।-
		-अन्य:	
	०८०२.९१.००	--सिम्टा (पाइन नट्स), खबटा सहित	१५
	०८०२.९२.००	--सिम्टा (पाइन नट्स), खबटा फुटाएको	१५
	०८०२.९९.००	--अन्य	१५
०८.०३		प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरु लगायत ताजा वा सुकाइएका केराहरु ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०८०३.१०.००	-प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरु	५
	०८०३.९०.००	-अन्य	५
०८.०४		खजूर (छोहोडा), अँजीर, भुईंकटहर, एभोकेडा (नास्पाती जस्तो फल), अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टीन, ताजा वा सुकेको ।	
		-खजूर (छोहोडा):	
	०८०४.१०.१०	---ताजा	१५
	०८०४.१०.२०	---सुकेको	१५
		-अँजीर:	
	०८०४.२०.१०	---ताजा	५
	०८०४.२०.९०	---अन्य	१०
	०८०४.३०.००	-भुईंकटहर	५
	०८०४.४०.००	-एभोकेडो	५
	०८०४.५०.००	-अम्बा, आँप म्याङ्गोस्टीन (कुसुम फल)	५
०८.०६		ताजा अथवा सुख्खा अङ्गुर।	
	०८०६.२०.००	-सुकाएको	१०
०८.०९		खुर्पानी (एप्रिकोट), चेरी (पैयुँफल), आरु (नेक्टारिन आरु समेत), आलुबखरा (प्लम) र चुत्रो (स्लो), ताजा।	
	०८०९.१०.००	-खुर्पानी (एप्रिकोट)	१०
०८.१२		अस्थायी रूपमा सुरक्षित गरिएको तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोगको लागि उपयुक्त नहुने खालका फलफूल र काष्ठफलहरू।	
	०८१२.१०.००	-पैयूँ (चेरिज)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०८१२.९०.००	-अन्य	१०
०८.१३		शीर्षक ०८.०१ देखि ०८.०६ सम्मको बाहेक सुकाएको फलफूल; यस भागका काष्ठफल वा सुक्खा फलफूलहरुको मिश्रणहरु।	
	०८१३.१०.००	-खुर्पानी (एप्रीकोट्स)	१०
	०८१३.२०.००	-सुकाएको आरुबखडा (प्रुन्स)	१०
	०८१३.४०.००	-अन्य फलफूल	१०
	०८१३.५०.००	-यो भागको काष्ठफलहरु वा सुक्खा फलफूलहरुको मिश्रण	१०
०९.०४		सुकेको वा पिंधेको खुर्सानी र मरिच ।	
		-मरिच:	
		--नधुल्याएको:	
	०९०४.११.१०	---पिपला	१५
	०९०४.११.२०	---सेतो मरिच	१५
	०९०४.११.३०	---कालो मरिच	१५
	०९०४.११.४०	---टिमुर (सिचुवान पिपर)	१५
	०९०४.११.९०	---अन्य	१५
		--धुल्याएको:	
	०९०४.१२.१०	---मरिच	१५
	०९०४.१२.९०	---अन्य	१५
०९.०६		दालचिनी र दालचिनीको रुखको फूलहरु।	
		-नधुल्याइएको र टुक्रा नपारिएको:	
	०९०६.११.००	--दालचिनी	१०
	०९०६.१९.००	--अन्य	१०
	०९०६.२०.००	-धुल्याइएको र टुक्रा पारेको	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०९.१०		अदुवा, केशर, हलेदो (बेसार), तेजपात, पुदिना, तरकारीको (करी) र अन्य मसलाहरु ।	
		-अदुवाः	
		--नटुक्काइएको वा नपिँधेकोः	
	०९१०.११.१०	---ताजा	५
	०९१०.११.९०	---अन्य	५
	०९१०.१२.००	--टुक्रा पारेको वा पिँधेको	५
	०९१०.२०.००	-केशर	५
		-बेसारः	
	०९१०.३०.१०	---ताजा	५
	०९१०.३०.२०	---धुलो वा पिठो	५
	०९१०.३०.९०	---अन्य	५
११.०६		शीर्षक ०७.१३ को सुकेको कोसे वनस्पति (दलहन) को, शीर्षक ०७.१४ को साबुदाना (सागो) को वा जराको वा गाना (ट्युबर्स) को वा भाग ८ का उत्पादनहरुको मैदा, पिठो र धुलो (पाउडर) ।	
	११०६.१०.००	-शीर्षक ०७.१३ को सुकेको कोसे वनस्पति (दलहन) को	२०
	११०६.२०.००	-शीर्षक ०७.१४ को सावुदाना वा जरा वा गानाहरुको	२०
	११०६.३०.००	-भाग ८ का उत्पादनहरुको	२०
१२.०७		छोडाएको वा नछोडाएको अन्य तेलहन र तेल आउने फलफूलका गेडाहरु ।	
		-अन्यः	
	१२०७.९१.००	--अफिमको दाना	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१२०७.९९.००	--अन्य	१५
१४.०१		मुख्यतया बुन्न वा बाट्न (चोया वा पोयाको रूपमा) प्रयोग गरिने वनस्पति पदार्थ (जस्तै बाँस, राटान (लहरे ताड), नर्कट, निँगालो, रश, ओसियर (बैंस वा विलो जातिको बेत विशेष) वा ताड र सुकाएको वा अन्य प्रक्रियाद्वारा सेतो पारेको वा रङ्गाएको अन्नको पराल वा छुवाली ।	
	१४०१.१०.००	-बाँस	१०
	१४०१.२०.००	-राटान (लहरे ताड)	१०
	१४०१.९०.००	-अन्य	१०
१४.०४		अन्यत्र नपरेको वनस्पति उत्पादन ।	
	१४०४.२०.००	-कपासको मसिनो भुवा (लिन्टर्स)	५
		-अन्यः	
	१४०४.९०.१०	---अर्ध तयारी खयरकत्था (कत्था रस)	प्रति किलो रु.१७।-
	१४०४.९०.२०	---खयर कत्था	प्रति किलो रु.१५५।-
	१४०४.९०.३०	---बिँडी बेर्ने पातहरु	५
	१४०४.९०.४०	---पानको पातहरु	१०
	१४०४.९०.५०	---रुद्राक्षका दानाहरु	१०
	१४०४.९०.६०	---अर्गेलीको बोक्रा	१०
	१४०४.९०.७०	---रिट्ठा (सोपनट)	१०
	१४०४.९०.८०	---अम्रिसो	१०
	१४०४.९०.९०	---अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६.०१	१६०१.००.००	ससेज र मासु, अफल मासु, रगत वा किराहरूका यस्तै प्रकारका उत्पादनहरू; यी उत्पादनहरूमा आधारित तयारी खाद्य पदार्थहरू।	१५
१६.०२		अन्य तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको मासु, अफल मासु, रगत र किराहरू।	
	१६०२.१०.००	-समरुपी परिकार	१५
	१६०२.२०.००	-कुनै जनावरको कलेजोको	१५
		-शीर्षक ०१.०५ को चरा चुरुङ्गीको:	
	१६०२.३१.००	--टर्कीको	१५
	१६०२.३२.००	--ग्यालुस डोमेष्टिक जातका चराहरु (फाउल्स) को	१५
	१६०२.३९.००	--अन्य	१५
		-सुँगुरको:	
	१६०२.४१.००	--फिला र फिलाको टुक्रा	१५
	१६०२.४२.००	--अगाडिको फिला र त्यसको टुक्रा	१५
	१६०२.४९.००	--अन्य, मिश्रण समेतको	१५
	१६०२.५०.००	-चौपाया (बोभाइन) जिवजन्तुको	१५
	१६०२.९०.००	-अन्य, कुनै जनावरको रगतको परिकार समेत	१५
१६.०३	१६०३.००.००	मासु, माछा, क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य जलीय इनभर्टिब्रेटको सार र रस।	१५
१६.०४		तयारी र सुरक्षित माछा; क्याभिर (माछाको फुल) र माछाको फुल (क्याभिर) को प्रतिस्थापक (सब्स्टीच्यूट)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-सिङ्गै वा टुक्रा माछा तर केस्रा नपारेको:	
	१६०४.११.००	--साल्मोन	१५
	१६०४.१२.००	--हेरङ्गस्	१५
	१६०४.१३.००	--स्प्राट माछाको सार्डिन्स, सार्डिनेला र ब्रिसलिङ	१५
	१६०४.१४.००	--टुनाहरू, स्किपज्याक टुना र बनितो (सार्डा प्रजाति)"	१५
	१६०४.१५.००	--म्याकारल	१५
	१६०४.१६.००	--एन्कोभिज	१५
	१६०४.१७.००	--बाम (ईल) हरु	१५
	१६०४.१८.००	--सार्कको पखेटाहरु	१५
	१६०४.१९.००	--अन्य	१५
	१६०४.२०.००	-अन्य तयारी वा सुरक्षित माछा	१५
		-क्याभियर र क्याभियरका प्रतिस्थापकहरु:	
	१६०४.३१.००	--क्याभियर	१५
	१६०४.३२.००	--क्याभियरका प्रतिस्थापकहरु	१५
१६.०५		तयारी वा सुरक्षित क्रुष्टासियन्स, मोलस्क र अन्य ढाडको हाड नभएको (इनभर्टिब्रेट) जलचरहरु।	
	१६०५.१०.००	-गँगटो	१५
		-झिँगे माछा (स्क्रिम्प र प्राउन) हरु:	
	१६०५.२१.००	--हावा नछिर्ने भाँडोमा नराखिएको	१५
	१६०५.२९.००	--अन्य	१५
	१६०५.३०.००	-लोब्स्टर	१५
	१६०५.४०.००	-अन्य कुष्टासियन्स	१५
		-बाहिरी खबटा हुने जीव (मोलस्क) हरु:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१६०५.५१.००	--सिपी (ओइस्टर) हरु	१५
	१६०५.५२.००	--घुँगी (स्कालोप) हरु, रानी घुँगी (क्वीन स्कालोप) हरु समेत	१५
	१६०५.५३.००	--मसलहरु	१५
	१६०५.५४.००	--कटल माछा र स्क्विड्	१५
	१६०५.५५.००	--अक्टोपस	१५
	१६०५.५६.००	--क्लाम, कोकल र आर्क सेलहरु	१५
	१६०५.५७.००	--एबालोन	१५
	१६०५.५८.००	--शङ्खेकिरा (स्नेल) हरु, समुन्द्री शङ्खेकिरा (सी स्नेल) हरु बाहेक	१५
	१६०५.५९.००	--अन्य	१५
		-अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरु:	
	१६०५.६१.००	--समुन्द्री क्युकम्बरहरु	१५
	१६०५.६२.००	--समुन्द्री अर्चिनहरु	१५
	१६०५.६३.००	--जेलीफी माछा	१५
	१६०५.६९.००	--अन्य	१५
१७.०१		ठोस रूपमा उखु वा चुकन्दर र रासायनिक तवरबाट शुद्ध गरिएको सुक्रोज (उखुको चिनी)	
		-रङ्गाउने र सुवास स्वाद आउने पदार्थ नमिसाएको कच्चा चिनी:	
		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएको उखुको चिनी:	
	१७०१.१३.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल, रु.१३८।-
		--उखुको अन्य चिनी:	
	१७०१.१४.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल, रु.१३८।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७.०३		चिनी बनाउँदा निस्कने शिरा वा उखुको रस (टेमा छुवा खुदो समेत)	
	१७०३.१०.००	-उखुको खुँदो (मोलासेस)	प्रति क्वीन्टल, रु.९६।-
	१७०३.९०.००	-अन्य	प्रति क्वीन्टल, रु.९६।-
१७.०४		कोका नभएको चिनीको मिठाई (सेतो चक्लेट सहित)।	
	१७०४.१०.००	-चिनीले छोपेको वा नछोपेको वा मीठो लेप लगाएको वा नलगाएको चुइङ्गम	१५
	१७०४.९०.००	-अन्य	१५
१८.०५	१८०५.००.००	कोकोको धुलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ नहालेको।	५
१८.०६		चक्लेट र अरु कोको मिसिएका खाद्य पदार्थहरु।	
	१८०६.१०.००	-कोकोको धुलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ हालेको	१५
	१८०६.२०.००	-२ केजी भन्दा बढी तौलको ढिका (ब्लक वा स्ल्याव) वा डण्डी (बार) को रूपमा रहेका अन्य परिकार, तरल, माँडा, धुलो, दानादार वा अन्य थुप्रो (बल्क) को रूपमा भाँडोमा हालिएको वा तुरुन्त वेष्ठन गरिएको (इमिडियट प्याकिङ्ग) मा २ केजी भन्दा बढी भएको	१५
		-अन्य, ढिका, चाका र डण्डीको रूपमा:	
	१८०६.३१.००	--भरिएको	१५
	१८०६.३२.००	--नभरिएको	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्यः	
	१८०६.९०.१०	---पूर्णतः निःस्नेहित (डिफ्याटेड) आधार (बेसिस) मा गणना गरिंदा, तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशतभन्दा बढी भएको वा ६ प्रतिशत नभए पनि पूर्ण रूपमा चकलेटले बाहिरपट्टि लेपित (कोटेड) गरिएको शीर्षक १९.०४ का उत्पादनहरु	१५
	१८०६.९०.९०	---अन्य	१५
१९.०२		स्पेगेटी, म्याकारोनी, नूडल्स, लसान्या, नोकी, राभिओली, क्यानेलोनी कुकुहरु जस्ता पकाइएका वा नपकाइएका, (मासु वा अन्य पदार्थ) भरिएका वा नभरिएका वा अन्य किसिमबाट तयार पारिएका पाष्ताका परिकारहरु; तयार गरिएको वा नगरिएको कुकुहरु।	
		-नपकाएको पास्ता (मुछेको पिठो), नभरेको (नट स्टफ्ड) वा अन्य प्रकारको तयारीः	
	१९०२.११.००	--फुल हालेको	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०२.१९.००	--अन्य	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०२.२०.००	-पकाएको वा नपकाएको वा अन्य प्रकारले तयार गरेको भरेको पास्ता (मुछेको पिठो)	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०२.३०.००	-अन्य पास्ता (मुछेको पिठो)	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०२.४०.००	-कुकु (उत्तरी अफ्रिकी खाद्य पदार्थ)	प्रति किलो रु.१७।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१९.०५		कोको परेको वा नपरेको पाउरोटी, पेष्ट्री, केक, बिस्कुट र अरु रोटी सम्बन्धी सामान; कम्युनियम, वेफर्स (पकाएको रोटी बिर्कोको काम गर्ने), औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सूल, (एम्टी क्यासे) सिलिङ वेफयर्स (टाल्ने रोटी), राइस पेपर (तोफु, ममचा बनाउने पिठोको रोटी जस्तो पदार्थ) र अन्य यस्तै उत्पादन।	
	१९०५.१०.००	-झुरुम झुरुम जाने रोटी (क्रीप्स ब्रेड)	१५
	१९०५.२०.००	-अदुवा हालेको एक किसिमको रोटी (जिन्जर ब्रेड)	१५
		-गुलियो बिस्कुट; वेफल (पिठो मुछेर बनाइएका एक किसिमको खरो रोटी) र वेफर्स (पातलो रोटी):	
	१९०५.३१.००	--गुलियो बिस्कुटहरु	१५
	१९०५.३२.००	--पिठो मुछेर बनाइएको एक किसिमको खरो (क्रिस्प) रोटी (वेफल) र पातलो रोटी (वेफर्स)	१५
	१९०५.४०.००	-पाउरोटीको धुलोबाट बनेको रोटी वा बिस्कुट (रस्क), टोस्ट गरेको रोटी र त्यस्तै उत्पादन	१५
		-अन्य:	
	१९०५.९०.१०	---पिज्जा	१५
	१९०५.९०.२०	---कुरकुरे, कुरमुरे, लेज, चिजवल	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०५.९०.३०	---पापड	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१९०५.९०.५०	---अन्यत्र उल्लेख नभएका बिस्कुटहरु	१५
	१९०५.९०.६०	---केक, कुकिज र पेष्ट्री	१५
	१९०५.९०.७०	---पाउरोटी	१५
		---कुरमुरे, चटपटे प्रकृतिका अन्य क्रिस्प सेभरी खाद्य उत्पादनहरु:	
	१९०५.९०.८१	----फ्राई नगरिएका	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०५.९०.८९	----अन्य	प्रति किलो रु.१७।-
	१९०५.९०.९०	---अन्य	१५
२०.०१		भिनेगार (सिरका) वा एसिटिक एसीडद्वारा तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको वनस्पति, फलफूल, काष्ठफल र अन्य खान हुने बोट बिरुवाका अङ्गहरु।	
	२००१.१०.००	-काँको (क्यूकम्बर र घेरकिन्)	१५
	२००१.९०.००	-अन्य	१५
२०.०२		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीड बाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको गोलभेडा।	
	२००२.१०.००	-सिङ्गो वा टुक्रा गोलभेडा	१५
	२००२.९०.००	-अन्य	१५
२०.०३		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीड बाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको च्याउ र जमीनमुनि फल्ने च्याउ।	
	२००३.१०.००	-छत्रक (ऐगारिकस) जातिका च्याउहरु	१५
	२००३.९०.००	-अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०.०४		भिनेगार वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट सुरक्षित गरिएको वा तयार गरिएको, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरु बाहेक, हिमीकृत (फ्रोजेन) अन्य वनस्पतिहरु।	
		-आलुहरु:	
	२००४.१०.१०	---फ्रेन्च फ्राई	१५
	२००४.१०.९०	---अन्य	१५
	२००४.९०.००	-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रणहरु	१५
२०.०५		भिनेगार वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट सुरक्षित गरिएको वा तयार गरिएको, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरु बाहेक, हिमीकृत नगरिएका (नट फ्रोजेन) अन्य वनस्पतिहरु।	
	२००५.१०.००	-समरुपी वनस्पति	१५
		-आलुहरु:	
	२००५.२०.१०	---आलु चिप्स	प्रति के.जि. रु.१७
	२००५.२०.९०	---अन्य	१५
	२००५.४०.००	-केराउ	१५
		-बोडी, सिमी:	
	२००५.५१.००	--छोडाएको बोडी, सिमी	१५
	२००५.५९.००	--अन्य	१५
	२००५.६०.००	-कुरिलो	१५
	२००५.७०.००	-जैतुन	१५
	२००५.८०.००	-गुलियो मकै	१५
		-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रण:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२००५.९१.००	--बाँसको तामा	१५
	२००५.९९.००	--अन्य	१५
२०.०६	२००६.००.००	चिनीबाट सुरक्षित (प्रिजर्भ्ड, पानी झिकिएको (ड्रेण्ड), चिनीको पाप्रा जमाइएको (ग्लेस) वा चिनीले आच्छादित गरिएको (क्रिस्टालाइज्ड) वनस्पतिहरु (भेजिटेवल्स), फल, काष्ठफल (नट्स), फलको बोक्रा र बोट बिरुवाका अन्य अङ्गहरु।	१५
२०.०७		चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हाली वा नहाली, पाक प्रास (अब्टेण्ड बाइ कुकिङ्ग) गरिएका जाम, फलफूलको जेली, मार्मालेडस्, फलफूल वा काष्ठफल (नट) को सुरुवा (प्यूरी) वा फलफूल वा काष्ठफलको माडा (पेष्ट)।	
	२००७.१०.००	-समरुपी परिकारहरु	१५
		-अन्य:	
	२००७.९१.००	--अमिलो फलफूल	१५
	२००७.९९.००	--अन्य	१५
२०.०८		स्प्रिट वा चिनी वा गुलियो पदार्थ हाली सुरक्षित गरिएको वा अन्य प्रकारले तयार गरिएको अन्यत्र नपरेको फलफूल, काष्ठफल र अन्य बोट बिरुवाको खान हुने अङ्गहरु।	
		-एकै ठाउँमा मिसाएको वा नमिसाएको काष्टफल, बदाम र अरु बीज :	
	२००८.११.००	--बदाम (मम्फली)	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--अन्य; मिश्रण समेतः	
	२००८.१९.१०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको चना	१५
	२००८.१९.२०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको काजु	१५
	२००८.१९.३०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको पिस्ता	१५
	२००८.१९.४०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको बदाम	१५
	२००८.१९.९०	---अन्य	१५
	२००८.२०.००	-भुईंकटहर	१५
	२००८.३०.००	-अमिलो फलफूलहरु	१५
	२००८.४०.००	-नासपाती	१५
	२००८.५०.००	-खुर्पानी	१५
	२००८.६०.००	-पैयूँ	१५
	२००८.७०.००	-आरु, नेक्टारिन जातिको आरु समेत	१५
	२००८.८०.००	-स्ट्रबेरी (भुईं ऐसेलु, काफल)	१५
		-उपशीर्षक २००८.१९ बाहेकको मिश्रण सहितको अन्य :	
	२००८.९१.००	--ताडीको रुखको माथिल्लो टुप्पो (पाम हार्टस)	१५
	२००८.९३.००	--क्रयानबेरीहरू (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस); लिङ्गनबेरीहरू (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) ।	१५
	२००८.९७.००	-- मिश्रणहरु	१५
		--अन्यः	
	२००८.९९.९०	---अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०.०९		चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा नहालेको, स्प्रीट नहालेको र नकुहाएको फलफूल वा सुक्खाफलको रस (अङ्गुरको काँचो रस र नरिवलको पानी समेत) र वानस्पतिक रसहरू ।	
		-सुन्तलाको रस (ओरेन्ज जुस):	
	२००९.११.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन)	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.१२.००	--हिमीकृत नगरिएको, वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.१९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
		-भोगटेको रस; पमेलोको रस:	
	२००९.२१.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.२९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
		-अन्य कुनै जम्बिर जाति (सिटरस) को एकल फलको रस:	
	२००९.३१.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.३९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
		-भुईंकटहरको रस (पाइनेपल जूस):	
	२००९.४१.००	--वृक्ष मूल्य २० भन्दा बढी नभएको	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.४९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.५०.००	-गोलभेडाको रस (टमाटो जूस)	प्रति लिटर रु.११।-
		-अङ्गुरको रस (ग्रेप जूस) (अङ्गुरको काँचो रस) (ग्रेप मष्ट) समेत:	
	२००९.६१.००	--वृक्ष मूल्य ३० ननाघेको	प्रति लिटर रु.११।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२००९.६९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
		-स्याउको रस (एप्पल जुस) :	
	२००९.७१.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.७९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
		-अन्य कुनै एउटै फलफूल, सुक्खाफल वा वनस्पतिको रसः	
	२००९.८१.००	--क्रयानबेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस) को रस; लिङ्गनबेरी (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) को रस	प्रति लिटर रु.११।-
		--अन्यः	
	२००९.८९.१०	---आँपको रस	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.८९.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
	२००९.९०.००	-रसको मिश्रण	प्रति लिटर रु.११।-
२१.०१		कफी, चिया वा मेटका सार, रस वा सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) र तिनै रस वा सान्द्रको आधार लिई वा कफी चिया र मेटको आधार लिई बनाइएको तयारी पदार्थहरु भुटिएको चिकोरी र अरु भुटिएका कफी प्रतिस्थापक (सब्स्टिच्युट) र तिनबाट प्राप्त सार, रस र सान्द्रहरु।	
		-कफीको सत्व, सार र सान्द्र (एक्स्ट्राक्ट्स, एसेन्स र कन्सेन्ट्रेट), र यी सत्व, सार वा सान्द्रलाई वा कफीलाई अंश (बेसिस) बनाई तयार गरिएका परिकारहरुः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२१०१.११.००	--सत्व, सार र सान्द्रहरु	१०
	२१०१.१२.००	--सत्व, सार वा सान्द्रलाई अंश (बेसिस) बनाई वा कफीलाई अंश बनाई तयार गरिएका परिकारहरु	१०
	२१०१.२०.००	-चिया वा मेटका सार, रस वा सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) र तिनका सार, रस वा सान्द्रको आधार लिई वा चिया र मेटलाई आधार लिई बनाइएको तयारी पदार्थहरु	१०
	२१०१.३०.००	-भुटिएको चिकोरी र भुटिएका कफी प्रतिस्थापक (सब्स्टिच्युट) र तिनीहरुका सार तत्व र सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) हरु	१०
२१.०३		सस र ससको लागि चाहिने परिकार; मिश्रित मसला र मिश्रित मर्मसला; सर्स्यूंको पिठो, मैदा र तयारी सर्स्यूं (मष्टार्ड) ।	
	२१०३.३०.००	-सर्स्यूंको पिठो र मैदा र तयारी सर्स्यूं	१०
२१.०५	२१०५.००.००	कोको मिसिएको वा नमिसिएको आइसक्रिम र अन्य खान योग्य आइस।	२०
२१.०६		अन्यत्र नपरेको खाद्य पदार्थ।	
		-अन्य:	
	२१०६.९०.१०	--दालमोठ, नमकिन, भुजिया र चमेना	५
	२१०६.९०.२०	सुर्ती रहित पान मसला	प्रति किलो रु.८२१।-
	२१०६.९०.६०	सुर्ती रहित सुगन्धित सुपारी	प्रति किलो रु.३५०।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२.०२		चिनी हालेको वा अन्य गुलियो बनाउने पदार्थ हालेको वा स्वादिष्ठ बनाइएको पानी, खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी (एरिटेड) समेत, र शीर्षक २०.०९ को फलफूल वा सुक्खाफल वा वनस्पतिको रस समावेश नभएको अन्य अल्कोहल रहित पेय पदार्थहरू।	
		-अन्यः	
	२२०२.९१.००	--अल्कोहल रहित बियर	प्रति लिटर रु.३०।-
		--अन्यः	
	२२०२.९९.१०	---ईनर्जी ड्रिङ्क्स	प्रति लिटर रु.५०।-
	२२०२.९९.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.२५।-
२२.०३	२२०३.००.००	जौबाट बनेको बियर।	प्रति लिटर रु.२२८।-
२२.०४		ताजा अङ्गुरको वाइन र अल्कोहल हाली सुरक्षित गरिएको (फोर्टिफाइड) वाइन समेत शीर्षक २०.०९ को बाहेक काँचो अङ्गुरको रस (ग्रेप मस्ट)	
		-स्पार्किङ वाइनः	
	२२०४.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.१०.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.१०.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य वाइन; काँचो अङ्गुरको रस, अल्कोहल हालेर कुहुन रोकेको वा ढीलो गरेको:	
		--२ लिटर वा कम जाने भाँडोमा रहेको:	
	२२०४.२१.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२१.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२१.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-
		-- २ लिटरभन्दा बढी तर १० लिटर ननाघ्ने भाँडोमा रहेको:	
	२२०४.२२.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२२.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२२.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-
		--अन्य:	
	२२०४.२९.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२९.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.२९.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-
		-अन्य काँचो अङ्गुरको रस (ग्रेप मस्ट):	
	२२०४.३०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२२०४.३०.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०४.३०.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-
२२.०५		भरमाउथ र वास्ना आउने सार वा सुगन्धित बोट बिरुवा मिश्रित ताजा अङ्गुरको अन्य वाइन।	
		-२ लिटर वा कम जाने भाडामा रहेको:	
	२२०५.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०५.१०.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०५.१०.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-
		-अन्य:	
	२२०५.९०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०५.९०.२०	---१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४४४।-
	२२०५.९०.३०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५१६।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२.०६		अन्य कुहाएको (फर्मेण्टेड) पेय पदार्थहरु (उदाहरणतः स्याउबाट बनेको साइडर, नासपातीबाट बनेका पेरी, कुहाएको मह र पानी मिलाएको मिड, साके); अन्यत्र नपरेका वा समावेश नभएका कुहाएको पेय पदार्थहरु (फर्मेण्टेड् बिभरेजेज) को मिश्रण स्प्रिटर कुहाइएका पेय पदार्थहरु (फर्मेण्टेड् बिभरेजेज) तथा अमारक पेय पदार्थ (नन्अल्कोहोलिक बिभरेजेज) हरुको मिश्रण।	
	२२०६.००.१०	---छयाङ्ग (कन्ट्री बियर)	प्रति लिटर रु.४३।-
	२२०६.००.२०	---सेम्पेन, सेरी, मिड, पेरी, साइडर	प्रति लिटर रु.५१६।-
	२२०६.००.३०	---साके	प्रति लिटर रु.५१६।-
	२२०६.००.४०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको जडीबुटी मिश्रित मदिरा, कक्टेल (अल्कोहलिक र अल्कोहलिक/नन्अल्कोहलिक मिश्रण) तथा अन्य फर्मेण्टेड मदिराहरू	प्रति लिटर रु.५१६।-
	२२०६.००.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.५१६।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२.०७		८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सो भन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र जुनसुकै अल्कोहल शक्ति भएको डिनेचर्ड इथाइल अल्कोहल र अन्य स्प्रिट	
		-८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सोभन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहलः	
	२२०७.१०.१०	---अनडिनेचर्ड इथायल अल्कोहल	प्रति लिटर रु.८०।-
	२२०७.१०.२०	---आयतनमा ८० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी अल्कोहल भएका मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने रेक्टिफाइड स्प्रिट	प्रति लिटर रु.८०।-
	२२०७.१०.३०	---ई.एन.ए. (एक्स्ट्रा न्युट्रल अल्कोहल)	प्रति लिटर रु.८६।-
	२२०७.१०.४०	---एनहाइड्रस इथानोल (९९ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.१२।-
	२२०७.१०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.८६।-
		-जतिसुकै अल्कोहल शक्ति भएको डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र अन्य स्प्रिटः	
	२२०७.२०.१०	---डिनेचर्ड स्प्रिट (८० देखि ९९ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.३०।-
	२२०७.२०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.८६।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२.०८		८० प्रतिशतभन्दा कम घनत्व अल्कोहल शक्ति भएको अविकृत (अनडिनेचर्ड) एथिल अल्कोहल; अरख (स्पिरिट्स), मदिरा (लिकर्स) र अन्य मादक (स्पिरिचुअस) पेयहरु (बेभरेजेज)।	
		-अङ्गुरको वाइन वा अङ्गुर मार्कबाट निकालिएको स्प्रिट (ब्राण्डी):	
	२२०८.२०.१०	---वाइन वा ब्राण्डीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने सबै प्रकारका मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्य:	
	२२०८.२०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.२०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.२०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.२०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-ह्वीस्कीहरु:	
	२२०८.३०.१०	---ह्वीस्कीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		---अन्य:	
	२२०८.३०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.३०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.३०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.३०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-उखुको उत्पादनहरुलाई कुहाएर चुलाई गरी निकालिएको रम र अन्य स्प्रिट:	
	२२०८.४०.१०	---रम र अन्य स्प्रिटहरुको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने उखुको उत्पादनहरुलाई कुहाएर चुलाई गरी निकालिएको स्प्रिट समेतका मादक द्रबहरु	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्य:	
	२२०८.४०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.४०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२२०८.४०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.४०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-जीन र जेनेभाः	
	२२०८.५०.१०	---जिन र जेनेभाको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्यः	
	२२०८.५०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.५०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.५०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.५०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-भोड्काः	
	२२०८.६०.१०	---भोड्काको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्यः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२२०८.६०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.६०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.६०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.६०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-मदिरा (लिकर्स) तथा उद्दीपक (कर्डियल्स):	
	२२०८.७०.१०	---मदिरा (लिकर्स) तथा उद्दीपक (कर्डियल्स) को कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्य:	
	२२०८.७०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.७०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.७०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२२०८.७०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
		-अन्य:	
	२२०८.९०.१०	---अन्य मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रबहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२२८।-
		---अन्य:	
	२२०८.९०.११	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	२२०८.९०.१२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१३०६।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७४१।-
	२२०८.९०.१३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१२१५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१७३५।-
	२२०८.९०.१४	----४० यु.पि. शक्तिको (३४.२३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.६१०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१०१७।-
	२२०८.९०.१५	----५० यु.पि. शक्तिको (२८.५३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.४७२।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९४४।-
	२२०८.९०.१६	----७० यु.पि. शक्तिको (१७.१२ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.४२।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३८।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२२०८.९०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१७५०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२०५९।-
	द्रष्टव्य	तर आयातित मदिराको हकमा माथि उल्लिखित दरबन्दीमा तोकिएको अल्कोहलको मात्रामा एक प्रतिशतसम्म फरक भएमा सोही दरबन्दी लाग्नेछ र एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक भएमा नजिकको उच्चदरको दरबन्दी अनुसार अन्तःशुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।	
२३.०९		जीवजन्तुको आहारको रूपमा प्रयोग हुने तयारी वस्तु।	
	२३०९.१०.००	-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको कुकुर वा बिरालाको खाना	१०
२४.०१		अनिर्मित (अन्म्यानुफ्याक्चर्ड) सुर्ती; सुर्तीको अवशेष	
	२४०१.१०.००	-डाँठबाट नछुट्याइएको वा ननिकालिएको सुर्ती (नट स्टेम्ड/स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०।-
	२४०१.२०.००	-आंशिक वा पूर्ण रूपमा डाँठबाट छुट्याइएको वा निकालिएको सुर्ती (स्टेम्ड/ स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०।-
	२४०१.३०.००	-सुर्तीको अवशेष	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०।-
२४.०२		सुर्ती वा सुर्तीको प्रतिस्थापक (सब्स्टिच्युट) बाट बनेको सिगार, चुरोट (चेरुट्स), सानो सिगार (सिगारिलस) र चुरोट (सिगरेट)।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२४०२.१०.००	-सुर्तीको सिगार, चुरोट (चेरुट) र सानो सिगार (सिगारीलस)	प्रति खिल्ली रु.३०।-
		-सुर्तीको चुरोट (सिगरेट):	
	२४०२.२०.१०	---फिल्टर नभएको	प्रति एम रु.७१०।-
		---फिल्टर भएको:	
	२४०२.२०.२१	----७० मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.१६३५।-
	२४०२.२०.२२	----७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.२२२५।-
	२४०२.२०.२३	----७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.२८८०।-
	२४०२.२०.२४	----८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइको	प्रति एम रु.३९६५।-
		-अन्य:	
	२४०२.९०.१०	---तयारी बिँडी	प्रति एम रु.९४।-
	२४०२.९०.२०	---सबै प्रकारका सिगार	प्रति खिल्ली रु.३०।-
	२४०२.९०.९०	---अन्य	प्रति खिल्ली रु.३०।-
२४.०३		अन्य निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुर्ती र प्रतिस्थापक सुर्ती; समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्टिचूएटेड) सुर्ती; सुर्तीको रस र सार।	
		-कुनै पनि अनुपातमा सुर्तीको प्रतिस्थापक (सब्स्टिच्युट) भएको वा नभएको धूमपान गर्ने सुर्ती :	
	२४०३.११.००	--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लिखित वाटर पाइप टोव्याको (तमाखु)	प्रति कि.ग्रा. रु.२०००।-
		--अन्य:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२४०३.१९.१०	---पाइप टोबाको	प्रति कि.ग्रा. रु.२०००।-
	२४०३.१९.२०	--चुरोट तथा बिँडीको लागि प्रशोधित सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.३४३।-
	२४०३.१९.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.३४३।-
		-अन्य:	
	२४०३.९१.००	--समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्टिचूएटेड) सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
		--अन्य:	
	२४०३.९९.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ) र गुट्खा र निकोटीनयुक्त पान मसलाहरु तथा यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरु	प्रति कि.ग्रा. रु.८२१।-
	२४०३.९९.२०	---चूना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीको लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
	२४०३.९९.३०	---खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट् टोबाको); धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
		--अन्य:	
		---अन्य:	
	२४०३.९९.९१	----हुक्का फ्लेवर	प्रति कि.ग्रा. रु.१४००।-
	२४०३.९९.९९	----अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
२४.०४		दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका सुर्ती, पुनर्निर्मित सुर्ती, निकोटिन, सुर्ती वा निकोटिनका प्रतिस्थापकहरू भएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका उत्पादनहरू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू:	
	२४०४.११.००	--सुर्ती भएको वा पुनर्निर्मित सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
	२४०४.१२.००	--अन्य, निकोटिन भएको	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
	२४०४.१९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.४६०।-
		-अन्य:	
	२४०४.९१.००	--मुखबाट (ओरल) प्रयोगको लागि	८०
	२४०४.९२.००	--छालाको माध्यमबाट (ट्रान्सडर्मल) प्रयोगको लागि	८०
	२४०४.९९.००	--अन्य	८०
२५.१५		अलि अलि टुक्राएको वा करौतीद्वारा काटेको वा अरु किसिमले काटेको विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी भएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता मार्वल (सङ्गमर्मर), ट्राभरटिन, इकोजिन र अन्य चूनद्वारा स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा)।	
		-मार्वल सङ्गमर्मर र ट्राभरटिन:	
	२५१५.१२.००	--करौतीद्वारा अलि अलि काटिएको वा अरु किसिमले काटेको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता	५
	२५१५.२०.००	–इकोजिन वा अन्य चून मिश्रित स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५.१६		करौंतीद्वारा वा अन्य किसिमले अलि अलि ताछिएको, काटिएको वा टुक्राइएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाताको रूपमा रहेको ग्रेनाइट (कडा पत्थर), पर्फाइरी, रेशा नभएको आग्नेय चट्टान, वेसाल्ट, बलौटे ढुङ्गा र स्मारक एवं भवन बनाउने अन्य ढुङ्गा।	
		-कडा पत्थर (ग्रेनाइट) :	
	२५१६.१२.००	--करौंतीद्वारा अलि अलि काटिएको वा अन्य प्रकारले काटेको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता	१५
		-बलौट ढुंगा:	
	२५१६.२०.१०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका गिट्टी र बाटुलिएका ढुङ्गाहरू (पेवर्स), २.५ इञ्चसम्मका	१५
	२५१६.२०.२०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	१५
	२५१६.२०.३०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका ढुङ्गाहरू र बालुवाको मिश्रण, छर्रा	१५
	२५१६.९०.००	-अन्य स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा	१५
२५.२३		पोर्टलेण्ड सिमेण्ट (चुन ढुङ्गा र दुमट माटोलाई भट्टीमा पोल्दा बनिने सिमेण्ट), एलुमिनस सिमेण्ट (एलुमिनियम अक्साइड युक्त सिमेण्ट), स्लाग सिमेण्ट, सुपर सल्फेट सिमेण्ट र अन्य यस्तै हाइड्रोलिक सिमेण्टहरु (पानीमा कडा हुने सिमेण्ट), रङ्गीन वा रङ्गहीन अथवा क्लिङ्कर (धातुमल) को रूपमा।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट :	
	२५२३.२१.००	--कृत्रिम रूपले रङ्गाएको वा नरङ्गाएको सेतो सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.२९.००	--अन्य (पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट खैरो)	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.३०.००	-आलुमिनस सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.९०.००	-अन्य हाइड्रोलिक सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-
३२.०८		अजलीय माध्यममा प्रक्षिप्त (डिस्पर्स्ड) वा घुलित (डिजोल्भ्ड) संश्लेषित पोलिमरहरु (बहुभाव) वा रासायनिक ढङ्गबाट परिवर्तित (मोडिफाइड) संश्लेषित पोलिमरहरुमा आधारित रङ्गलेप (पेन्टस) र रोगन (वार्निस) हरु (इनामेल र प्रलाक्षारस समेत); यस भागको द्रष्टव्यमा परिभाषा गरे अनुसारका घोलहरु(सोल्यु शन)।	
	३२०८.१०.००	-पोलिष्टरमा आधारित	७
	३२०८.२०.००	-एक्रेलिक वा भिनाइन पोलिमरहरुमा आधारित	७
	३२०८.९०.००	-अन्य	७
३२.०९		जलीय माध्यममा डिष्पर्स्ड (प्रक्षिप्त) वा डिजल्भ (घुलित) गरिएको कृत्रिम पोलिमरहरु (बहुभाग) वा रासायनिक तवरले परिवर्तन गरिएको प्राकृतिक पोलिमरहरुमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट) र रोगन (वार्निस) इनामेल र प्रलाक्षारस (ल्याकर्स) समेत)।	
		-एक्रेलिक वा भिनाइल पोलिमरमा आधारितः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३२०९.१०.१०	---एक्रेलिक इमुल्सन	७
	३२०९.१०.९०	---अन्य	७
	३२०९.९०.००	-अन्य	७
३२.१०		अन्य रङ्ग लेप (पेन्ट) र रोगन (वार्निस) (इनामेल, प्रलाक्षारस ल्याकर र डिस्टेम्पर समेत) छाला तयारी गर्ने (लेदर फिनिसिङ्ग) काममा प्रयोग हुने खालका तयारी वाटर पिगमेन्ट (जलीय वर्णक)	
	३२१०.००.१०	---सडकमा चिन्ह लगाउने थर्मोप्लाष्टिक रङ्गलेप (थर्मोप्लाष्टिक रोड मार्किङ्ग मेटेरियल)	७
	३२१०.००.९०	---अन्य	७
३२.१४		सिसाकार (ग्लेजियर) को पुट्टी, ग्राफ्टीङ्ग पुट्टी, रेजिन सिमेण्ट, कौक (सन्धिबन्धक) यौगिकहरु र अन्य माष्टिक (खोटो) हरु; चित्रकारको भरौट (फिलिङ्ग) हरु, गृहमुख (फ्यासाड), भित्री भित्तो, भुई र तल्लो छत (सिलिङ्ग) र यस्तै ठाउँको लागि सतहको किरण परावर्तन निरोधक उत्पादनहरु।	
	३२१४.१०.००	-काचनकर्ता (सिशाको काम गर्ने ग्लेजियर) को पोटीन (पुट्टी), रोपण वा कलम बाँध्ने (ग्राफ्टीङ्ग) पोटीन (पुट्टी), रेजिन सिमेण्टहरु, सन्धिबन्धक (कौकिङ्ग) यौगिकहरु (कम्पाउण्डस) र अन्य मास्टिक्स (खोटाहरु); चित्रकार (पेण्टर) को भरौट (फिलिङ्गस)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३२१४.९०.००	-अन्य	५
३३.०२		उद्योगमा कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गरिने खालका, सुगन्धयुक्त तत्वहरु (ओडोरिफेरश सब्सटान्सेज) का मिश्रणहरु (मिक्सचर्स) र एक वा बढी त्यस्ता तत्वहरुको आधार (बेसिस) भएका मिश्रणहरु (मद्यसारीय (अल्कोहोलिक) घोल (सोल्यूसन) हरु समेत); पेय पदार्थहरु (बेभरेजेज) को उत्पादन (म्यानुफ्याक्चर) निमित्त प्रयोग हुने खालका, सुगन्धयुक्त तत्वहरु (ओडोरिफेरस सब्सटान्सेस) मा आधारित अन्य तयारी वस्तुहरु (प्रिपरेसन्स)।	
		-खाद्य वा पेय उद्योगमा प्रयोग हुने खालको:	
	३३०२.१०.१०	---मद्यसारीय (अल्कोहोलिक) घोल (सोल्युसन) हरुमा प्रयोग हुने सुगन्धयुक्त तत्वहरु (ओडोरिफेरश सब्सटान्सेज)	५
३३.०३	३३०३.००.००	सुगन्धित वा शरीर सफाई सम्बन्धी पानी।	१५
३३.०४		सौन्दर्य वा रूप-सज्जा (मेक-अप) का सामानहरु (औषधि बाहेकको), छालाको सुरक्षाको लागि प्रयोग गरिने वस्तुहरु; घाम छल्ने वा घामद्वारा (छाला) रङ्गाउने (सनट्यान) सामानहरु समेत; हात र नङ प्रशाधनहरु (मेनिक्योर) वा गोडाको उपचार सम्बन्धी (पेडिक्योर) सामानहरु।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३३०४.१०.००	-ओठ सज्जा (लिप मेकअप) का सामानहरु	१५
	३३०४.२०.००	-आँखा सजाउने (आइ मेकअप) का सामानहरु	१५
		-हात गोडाका नङ उपचार सम्बन्धी प्रसाधनहरु:	
	३३०४.३०.१०	---नङपोलिस	१५
	३३०४.३०.९०	---अन्य	१५
	३३०४.९१.००	--संपीडित (कम्प्रेस्ड) गरेको वा नगरेको पाउडर	१५
		--अन्य:	
	३३०४.९९.१०	---अनुहारमा लगाउने क्रिम	१५
	३३०४.९९.३०	---शरीरमा लगाउने लोसन	१५
	३३०४.९९.५०	---छालाको सुरक्षाको लागि प्रयोग गरिने खुद्रा बिक्री प्याकमा रहेको पेट्रोलियम जेली	१५
	३३०४.९९.९०	---अन्य	१५
३३.०५		कपालमा प्रयोग गरिने सामानहरु।	
	३३०५.१०.००	-स्याम्पूहरु	१५
	३३०५.२०.००	-स्थायी रूपमा कपाल सिधा गर्ने वा घुमाउरो बनाउने साधनहरु	१५
	३३०५.३०.००	-कपाल रङ्गाउने प्रलाक्षारस	१५
		-अन्य:	
	३३०५.९०.१०	---कपालमा लगाउने तेल	१५
	३३०५.९०.२०	---कपालमा लगाउने रङ्ग	१५
	३३०५.९०.३०	---कपालमा लगाउने क्रिम	१५
	३३०५.९०.४०	---कपालमा लगाउने कण्डिसनर	१५
	३३०५.९०.९०	---अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३३.०६		मुख सम्बन्धी (ओरल) वा दाँत सम्बन्धी (डेण्टल) स्वास्थ्य (हाइजिन) निमित्तका तयारी वस्तुहरु (प्रिपरेसन्स), दन्त स्थिरक लेदो र चूर्ण (डेन्चर फिक्सेटिभ पेष्ट्स र पाउडर्स) समेत; अलग अलग (इनडिभिजुअल) खुद्रा बिक्रीको प्याकेजमा भएको दाँतहरुको चेप (बीचको भाग) सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (यार्न) (डेण्टल फ्लस् वा दाँत वा दाँतको चेप सफा गर्न बनाइएको मुलायम खालको धागो)।	
	३३०६.१०.००	-दन्त मञ्जनहरु (डेण्टिफ्रीसेस)	१५
	३३०६.२०.००	-दाँतहरुको चेप सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (डेण्टल फ्लस)	१५
	३३०६.९०.००	-अन्य	१५
३३.०७		दाही बनाउने (प्रिशेभ, शेभिङ्ग र आफ्टरशेभ) सामानहरु, गन्ध हटाउने, नुहाउने सामानहरु, रौं खुइल्याउने सामानहरु र अन्यत्र नपरेका, अन्य सुगन्धित श्रृङ्गारिक वा सर सफाइका सामानहरु; विसङ्क्रामक तत्त्वहरु भएको वा नभएको, सुगन्धित भएको वा नभएको कोठा गन्धहारक (डिओडोराइजर) सामानहरु।	
	३३०७.१०.००	-दाही बनाउने (प्रिशेभ, सेभिङ्ग र आफ्टरशेभ) सामानहरु	१५
	३३०७.२०.००	-व्यक्तिगत गन्ध हटाउने र पसीना रोक्ने सामानहरु	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३३०७.३०.००	-सुगन्धित नुहाउने लवण र स्नानका सामानहरु	१५
		-कोठा सुगन्धित पार्ने वा कोठाको दुर्गन्ध हटाउने सामग्रीहरु धार्मिक काममा प्रयोग हुने सुगन्धित सामानहरु समेतः	
	३३०७.४१.००	--"अगरबत्ती" र अन्य बालेपछि सुगन्धित हुने सामानहरु	१५
	३३०७.४९.००	--अन्य	१५
	३३०७.९०.००	-अन्य	१५
३४.०१		साबुन; साबुन भएका वा नभएका छड वा डण्डी (बार) टिकिया (केक), साँचोमा ढालेर (मोल्डेड) बनेका रूप वा आकृतिका, बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा विरचनहरु (प्रिपरेसन्स) साबुन भए वा नभएका तरल (लिक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएको र खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत गरिएका (पुट अप फर रिटेल सेल) नुहाउन (वासिङ द स्कीन) निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा विरचन (प्रिपरेसन्स) हरु; साबुन (सोप) वा अपमार्जक (डिटर्जेण्ट) द्रव्य संसिक्त (इम्प्रिग्नेटेड), विलेपित (कोटेड) वा आवृत्त (कभर्ड) भएका कागत, गद्दा (वाडिङ्ग), जमोठ (फेल्ट) र वयनेतर वस्तु (ननवुभेन्स)।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३४०१.११.००	--ट्वाइलेट (शारीरिक सफाइ) को प्रयोगको लागि (औषधिमूलक उत्पादन समेत	५
	३४०१.१९.००	--अन्य	५
		-अन्य रूपका साबुनः	
	३४०१.२०.१०	---सोडियम फ्याट्टी एसीड साल्ट (सोप नुडल्स)	५
	३४०१.२०.९०	---अन्य	५
	३४०१.३०.००	-छाला सफा गर्ने (नुहाउने) कार्य निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने, तरल (लिक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएका खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत भएका प्राङ्गारिक उत्पादन (प्रोडक्ट्स) तथा विरचनहरु (प्रिपरेसन्स)	५
३४.०२		प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने कारकहरु (एजेन्ट) (साबुन बाहेक); बाह्य भागमा असर पार्ने तयारी वस्तुहरु, धुने (वासिङ्ग) उत्पादनहरु (धुने सहायक सामान समेत) र शीर्षक ३४.०१ मा उल्लेख भएका बाहेक साबुन भएको वा नभएको सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग) सामानहरु।	
		-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका वा नराखिएका एनआयोनिक प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट) हरू:	
	३४०२.३१.००	--लिनियर अलकाइलबेञ्जिन सलफोनिक अम्लहरू र तिनका लवणहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३४०२.३९.००	--अन्य	५
		-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका वा नराखिएका अन्य प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट) हरू:	
	३४०२.४१.००	--क्याटआयोनिक	५
	३४०२.४२.००	--नन-आयोनिक	५
	३४०२.४९.००	--अन्य	५
		-खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका तयारी वस्तुहरू:	
	३४०२.५०.१०	---डिटरजेन्ट पाउडर	५
	३४०२.५०.९०	---अन्य	५
	३४०२.९०.००	-अन्य	५
३८.१४	३८१४.००.००	प्राङ्गारिक संयुक्त द्रवक (सोल्भेन्ट) र पातलो पार्ने (थिनर) पदार्थ, अन्यत्र नपरेको; प्रलेप (पेन्ट) र रोगन (वार्निस) हटाउने वा मेट्ने तयारी सामानहरु।	प्रति लि. रु.२२।-
३९.१७		प्लाष्टिकका, नलीहरु, पाइपहरु र होजहरु (लामो लचकदार नलीहरु) र तिनका जडानहरु जस्तै जोर्नीहरु, इल्बोज (कुहुनो), प्लान्जहरु (बाहिर निस्कने भाग)।	
	३९१७.१०.००	-फिँज नउड्ने प्रोटिन वा कोषीय वस्तुहरुका कृत्रिम आन्द्राभुँडी (ससेज केसिङ्स)	५
		-नलीहरु, पाइपहरु र होजेज (लामो लचकदार नलीहरु), दहो:	
	३९१७.२१.००	-इथाइलिनको पोलिमरको	५
	३९१७.२२.००	--प्रोपिलिनको पोलिमरको	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३९१७.२३.००	--भिनायल क्लोराइडको पोलिमरको	५
	३९१७.२९.००	--अन्य प्लाष्टिकको	५
		-अन्य नलीहरु, पाइपहरु र होजहरु (लामो लचकदार नलीहरु):	
	३९१७.३१.००	--न्यूनतम धड्काको चाप (बर्स्ट प्रेसर) २७.६ एमपीए भएको लचकदार नलीहरु, पाइपहरु र होजहरु (लामो लचकदार नलीहरु)	५
	३९१७.३२.००	--अन्य, सबल (रिइन्फोर्स्ड) नगराइएका वा अरु किसिमबाट अन्य पदार्थहरुका साथ नमिसाइएका, फिटिङ (उपकरण पार्टपुर्जा जस्ता सामानहरु) बाहेकका	५
	३९१७.३३.००	--अन्य, सबल नगराइएका वा अन्य पदार्थहरु नमिसाइएका, फिटिङ (उपकरण, पार्टपुर्जा जस्ता सामानहरु) सहितका	५
	३९१७.३९.००	--अन्य	५
	३९१७.४०.००	-फिटिङहरु (उपकरण, पार्टपुर्जा जस्ता सामानहरु)	५
३९.१८		टाइलहरुको रूपमा वा रोलमा आफै टांसिने वा नटाँसिने प्लाष्टिकको भुई ढकनी (फ्लोर कभरिङ); यस भागको द्रष्टव्य ९ मा उल्लिखित प्लाष्टिकका भित्ता र सिलिङ्गका ढाक्ने वस्तुहरु (कभरिङस) ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरको:	
	३९१८.१०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुई ढकनी (फ्लोर कभरिङ्ग)	५
	३९१८.१०.९०	---अन्य	५
		-अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९१८.९०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुई ढकनी (फ्लोर कभरिङ्ग)	५
	३९१८.९०.९०	---अन्य	५
३९.२०		अकोशीय (नन्सेलुल्यर) र असवल (नट्रिइन्फोस्ड), अस्तर नहालिएको वा पटलित (लेमिनेट) नगरिएको, आधार (सपोर्ट) नहालिएको वा यस्तै अरु सामानसँग नजोडिएका प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्म, फ्वाईल र स्ट्रिपहरु।	
		-इथाइलिनको पोलिमरको:	
	३९२०.१०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.१०.९०	---अन्य	५
		-प्रोपिलिनको पोलिमरको:	
	३९२०.२०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.२०.९०	---अन्य	५
		-स्टाइरिनको पोलिमरको:	
	३९२०.३०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.३०.९०	---अन्य	५
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरहरुको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--तौलको हिसाबले ६ प्रतिशतभन्दा घटी सुघट्यकारी (प्लाष्टिसाइजर्स) नरहेको:	
	३९२०.४३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४३.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२०.४९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४९.९०	---अन्य	५
		-एक्रेलिक पोलिमरको:	
		--पोलि (मिथाइल मिथाक्रिलेट) को:	
	३९२०.५१.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.५१.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२०.५९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.५९.९०	---अन्य	५
		-पोलिकार्बोनेटहरु, अल्किडरेजिन्स, पोलिएलिल इष्टरहरु वा अन्य पोलिष्टरहरु:	
		--पोलिकार्बोनेटहरुको:	
	३९२०.६१.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६१.९०	---अन्य	५
		--पोलि (इथाइलिन टेरिफ्थालेट) को	
	३९२०.६२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६२.९०	---अन्य	५
		--असंतृप्त पोलिष्टरहरुको:	
	३९२०.६३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६३.९०	---अन्य	५
		--अन्य पोलिष्टरहरुको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३९२०.६९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६९.९०	---अन्य	५
		-सेलुलोज वा यसका रासायनिक व्युत्पत्तिहरुको:	
		--पुनर्उत्पादित सेलुलोजको:	
	३९२०.७१.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७१.९०	---अन्य	५
		--सेलुलोज एसिटेटको:	
	३९२०.७३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७३.९०	---अन्य	५
		--अन्य सेलुलोज व्युत्पत्तिहरुको:	
	३९२०.७९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७९.९०	---अन्य	५
		-अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
		--पोलि (भिनायल ब्युटाईरन) को:	
	३९२०.९१.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९१.९०	---अन्य	५
		--पोलियामाइडको:	
	३९२०.९२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९२.९०	---अन्य	५
		--एमिनो-रेजिन्सको:	
	३९२०.९३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९३.९०	---अन्य	५
		--फेनोलिक रेजिन्सको:	
	३९२०.९४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९२०.९९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९९.९०	---अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३९.२१		प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्म, फ्वाइलहरु र स्ट्रीपहरु।	
		-कोशमय (सेलुलर):	
		--स्टाइरिनको पोलिमरको:	
	३९२१.११.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.११.९०	---अन्य	५
		--भिनायल क्लोराइड पोलिमरको:	
	३९२१.१२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१२.९०	---अन्य	५
		--पोलियूरेथेनको:	
	३९२१.१३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१३.९०	---अन्य	५
		--पुनर्उत्पादित (रिजेनरेटेड) कोष (सेलुलोज) को:	
	३९२१.१४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
	३९२१.१९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१९.९०	---अन्य	५
		-अन्य:	
		--अन्य:	
		---मुद्रण गरिएको:	
	३९२१.९०.११	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट सिट्स	५
	३९२१.९०.१९	----अन्य	५
		---अन्य:	
	३९२१.९०.९१	----थर्माकोल	५
	३९२१.९०.९२	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट सिट्स	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३९२१.९०.९९	----अन्य	५
३९.२२		प्लाष्टिकका स्नानगार (वाथ्स) हरु, बहुधार स्नानागार (सावर वाथ्स) हरु, पानी आउने र निस्कने व्यवस्था सहितको डुँड (सिङ्क) हरु, प्रक्षालनाधार (वाश-बेसिन), सबडेट हरु, ल्याभोटरी प्यानहरु, आसनहरु (सिट्स) र ढकनीहरु (कभर्स), प्रक्षालन जलाधार (फ्लसिङ्ग सिस्टर्न्स) हरु र यस्तै सरसफाइका समानहरु (स्यानीटरी वेयर)	
	३९२२.१०.००	-स्नानागार (वाथ्स) हरु, बहुधार स्नानागार (शावर वाथ्स) हरु डुँड (सिङ्कस) हरु तथा प्रक्षालनाधार (वास बेसिन्स हरु)	५
	३९२२.२०.००	-ल्याभोटरी सिटहर (आसनहरु) र ढकनीहरु (कभरहरु)	५
	३९२२.९०.००	-अन्य	५
३९.२३		मालसामानको ओसारपसार (कन्भेयेन्स) वा परिवेष्टन (प्याक) गर्ने प्लाष्टिकका सामानहरु; प्लाष्टिकका पौलो वा बुजो (स्टोपर्स) ढकनी (लिड्स), बिर्काहरु (क्याप्स) र अन्य बन्द गर्ने (क्लोजर्स) सामग्रीहरु।	
		-बाकस (कन्तुर वा सन्दूस) हरु, केस (बट्टा वा पेटी) हरु, टोकरी वा डालो (क्रेटस) र यस्तै सामग्रीहरु:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३९२३.१०.१०	---प्लाष्टिकका परिवेष्टन (प्याक) गर्ने ट्युबहरु	५
	३९२३.१०.२०	---अण्डा राख्ने क्रेट	५
	३९२३.१०.९०	---अन्य	५
		-बोरा वा थैलो (स्याक्स) र झोलाहरु (ब्यागहरु) कोन्स (डोको, सोली जस्ता सामानहरु) समेत) :	
	३९२३.२१.००	--इथाइलिनका पोलिमरहरुका	५
	३९२३.२९.००	--अन्य प्लाष्टिकहरुको	५
		-कार्बाइज (चोया इत्यादि बुनी मोहेको ठूलो बोतल), बोतलहरु फ्लास्कहरु र त्यस्तै सामानहरु:	
	३९२३.३०.१०	---पेट बोतल (बोतल प्रिफर्म)	५
	३९२३.३०.९०	---अन्य	५
	३९२३.५०.००	-पौलो वा बुजोहरु (स्टोपर्स), ढकनीहरु (लिड्स), बिर्काहरु (क्याप्स) र अन्य बन्द गर्ने सामग्रीहरु (क्लोजर्स)	५
		-अन्य:	
	३९२३.९०.१०	---कम्पोजिट एल.पि.जी. ग्याँस सिलिण्डर	५
	३९२३.९०.९०	---अन्य	५
३९.२४		प्लाष्टिकका भोजनपात्रहरु (टेबुल-वेयर), भान्साका पाक उपकरणहरु (किचेन वेयर), अन्य घरायासी सामानहरु र सरसफाइ सम्बन्धी (हाइजेनिक) वा शौच र श्रृङ्गार (ट्वाइलेट) का समानहरु	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-टेबुलका भोजनपात्रहरु (टेबुलवेयर), भान्साका पाक उपकरणहरु (किचेनवेयर):	
	३९२४.१०.१०	---बच्चालाई दूध खुवाउने बोतल	५
	३९२४.१०.२०	---मेलामाइनका भाँडा	५
	३९२४.१०.९०	---अन्य	५
	३९२४.९०.९०	---अन्य	५
३९.२५		अन्यत्र नपरेको कर्मीका प्लाष्टिकका ज्यावलहरु (बिल्डर्स वेयर)	
	३९२५.१०.००	-३०० लि. भन्दा बढी क्षमताका रिजर्भायर्स ट्याङ्कस, तरल पदार्थ राख्ने बडाबडा भाडा (भ्याट्स) र त्यस्तै कन्टेनरहरु	५
	३९२५.२०.००	-ढोकाहरु, झ्यालहरु र तिनका फ्रेम (चौकोसहरु) र ढोकाका सँघारहरु	५
	३९२५.३०.००	-सटर (कपाट) हरु, झ्यालका झिलमिल पर्दाहरु (भेनेसियन ब्ल्याण्डससमेत) र त्यस्तै सामानहरु र तिनका अवयव (पार्टस) हरु	५
		-अन्य:	
	३९२५.९०.१०	---रुफिङ्ग सिट र रुफिङ्ग टायल	५
	३९२५.९०.२०	---पफ स्याण्डवीच वाल एण्ड रुफ प्यानल	५
	३९२५.९०.३०	---अलुमिनियम कम्पोजिट प्यानल	५
	३९२५.९०.९०	---अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३९.२६		प्लाष्टिकका अन्य सामग्रीहरु र शीर्षक ३९.०१ देखि ३९.१ सम्मका अन्य पदार्थहरुका सामानहरु।	
	३९२६.१०.००	-कार्यालय वा विद्यालयका आपूर्तिहरु (सप्लाईज)	५
		-परिधान सामग्रीहरु (लुगाफाटो र सहायक परिधान सामग्रीहरु (क्लोदिङ एक्सेसरीज) (पञ्जा (ग्लोभ्स), मिटेन्स (बुढी औंला एकातिर अरु चारवटा औंला एकैठाउँ अर्कोतिर ढाक्ने गरी तयार गरेको पञ्जाहरु) र औंलाहरु खुलै रहने खालका पञ्जाहरु (मिट्स) समेतः	
		---ग्लोभ्सः	
	३९२६.२०.१९	----अन्य	५
		---गाउनः	
	३९२६.२०.२९	----अन्य	५
		---एप्रोनः	
	३९२६.२०.३९	----अन्य	५
		---फेस सिल्डः	
	३९२६.२०.४९	----अन्य	५
	३९२६.२०.९०	---अन्य	५
	३९२६.३०.००	-फर्निचरका काउचहरुका फिटिङ्गहरु, उपकरण, पार्टपुर्जा जस्ता सामानहरु वा यस्तै सामानहरु	५
	३९२६.४०.००	-लघु प्रतिमाहरु (स्टयाट्यूट्स)	५
		-अन्यः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		---अन्य:	
	३९२६.९०.९१	----त्रिपाल र पालहरु	५
	३९२६.९०.९२	----लेवल र ट्यागहरु	५
	३९२६.९०.९४	----कपडा झुण्डयाउने ह्याङ्गरहरु	५
	३९२६.९०.९५	----प्लाष्टिकको कृत्रिम घाँसको टर्फ	५
	३९२६.९०.९९	----अन्य	५
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धुलो, काठको अवशेष, रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट (थिचेर बनाइएको चक्का), पेलेट (मट्याइएका) वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको ।	
		-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा:	
	४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०१.१९.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-काठको चोइटा चोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल):	
	४४०१.२१.००	--देवदार जातिका (कोनिफरस)	५
	४४०१.२२.००	--देवदार जाति बाहेकका (नन्कोनिफेरस)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-काठको धुलो, अवशेष र पत्रुलाई मुढा, ब्रिकेट, गुटिका (पेलेट) हरू वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको:	
	४४०१.३१.००	--काठका गुटिका (उड पेलेट) हरु	५
	४४०१.३२.००	--काठका ब्रिकेटहरू	५
	४४०१.३९.००	--अन्य	५
		-एकत्रित नगरिएको काठको धुलो, अवशेष र पत्रु:	
	४४०१.४१.००	--काठको धुलो	५
	४४०१.४९.००	--अन्य	५
४४.०२		एकत्रित गरिएको वा नगरिएको काठको गोल, खबटा (शेल) को वा बियाँ (नट) को गोल समेत ।	
	४४०२.१०.००	-बाँसको	५
	४४०२.२०.००	-खबटा (शेल) वा बियाँ (नट) का	५
	४४०२.९०.००	-अन्य	५
४४.०३		बोक्रा वा काठको बाहिरी नरम भाग ताछेको वा नताछेको वा मोटा मोटी ढङ्गले चारपाटे पारेको अपरिमार्जित काठ।	
		-रङ्गलेप (पेन्ट) वर्णक रङ्ग (स्टेन), क्रिओसोट वा अन्य संरक्षित (प्रिजर्भेटिभ) हरूद्वारा उपचार गरिएको:	
	४४०३.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०३.१२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-अन्य, कोणधारी (कोनिफेरस):	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०३.२१.००	--सल्ला (पाइनस प्रजातिहरू)को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	५
	४४०३.२२.००	--सल्ला (पाइनस जातहरू) को, अन्य	५
	४४०३.२३.००	--देवदारू (एबिएस प्रजातिहरू) र सरल (पिसिया प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	५
	४४०३.२४.००	-देवदारु (एबिएस जातहरू) र स्प्रुस (पिसिया जातहरू) को, अन्य	५
	४४०३.२५.००	--अन्य, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	५
	४४०३.२६.००	--अन्य	५
		-अन्य, उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
	४४०३.४१.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बाको	५
	४४०३.४२.००	--टिक	५
	४४०३.४९.००	--अन्य	५
		-अन्य:	
	४४०३.९१.००	--ओकको	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०३.९३.००	--बीच (फागस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मी. वा बढी भएको	५
	४४०३.९४.००	--बीच (फागस जातहरू) को, अन्य	५
	४४०३.९५.००	--भोजपत्र (बेटुला प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मी. वा बढी भएको	५
	४४०३.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला जातहरू) को, अन्य	५
	४४०३.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस जातहरू) को	५
	४४०३.९८.००	--मसला (युकलिप्टस जातहरू) को	५
		--अन्य:	
	४४०३.९९.१०	---५ इञ्च वा सोभन्दा कम मोटाइमा लम्बाइमा चिरेको	५
	४४०३.९९.९०	---अन्य	५
४४.०४		हुपको काठ; काठको चिरेको खाँवा (पोल); तिखारेको तर लम्बाइमा नचिरेको काठको घोचा (पाइल), किलो (पिकेट) र एकापट्टि तिखारिएको घोचो (स्टेक); साधारण रूपले काँटछाँट गरेको तर नदोव्याएको, नबङ्ग्याएको, अरुथोक नबनाएको टेक्ने लट्ठी, छाताको डण्डी, औजारको डण्डी वा त्यस्तै सामान बनाउन उपयुक्त हुने खालको काठको छडी, चोइटाचोइटी काठ (चिपउड) र यस्तै ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

	४४०४.१०.००	-देवदार जातिको (कोनिफरस)	५
	४४०४.२०.००	-देवदार जातिको बाहेक (नन्कोनिफरस)	५
४४.०५	४४०५.००.००	काठको ऊन; काठको पिठो ।	५
४४.०६		रेल वा ट्रामको काठका पटरीहरु (स्लिपर) (क्रस-टाइज) ।	
		-असंसिक्त (नट इम्प्रिग्नेटेड):	
	४४०६.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०६.१२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	५
		-अन्य:	
	४४०६.९१.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०६.९२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	५
४४.०७		लम्बाइमा चिरेको वा काटेको (चिप्ड), ताछेको (स्लाइस्ड) वा बोक्रा हटाएको (पिल्ड) रण्डा लगाएको वा नलगाएको, अपघर्षक लगाई चिल्याएको वा नचिल्याएको वा छेउमा जोड (इन्ड ज्वाइन्टेड) गरिएको वा नगरिएको ६ एम एम भन्दा बढी मोटाइको काठ ।	
		-कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०७.११.००	--सल्ला (पाइन्स जातहरू) को	५
	४४०७.१२.००	--देवदारु (एबिएस जातहरू) र स्पुरस (पिसिया जातहरू) को	५
	४४०७.१३.००	--एस-पी-एफ (सरल (पिसिया प्रजातिहरू), सल्लो (पाइनस प्रजातिहरू) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू)) को	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०७.१४.००	--हेम-फर (पश्चिमी हेमलक (सुगा हेटेरो फिल्ला) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू) को"	५
	४४०७.१९.००	--अन्य	५
		-उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
	४४०७.२१.००	--महोगनी (स्वीटेनिया एस.पी.पी.)	५
	४४०७.२२.००	--भिरोला, इमबुइया र बाल्सा	५
	४४०७.२३.००	--टिक	५
	४४०७.२५.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बाको	५
	४४०७.२६.००	--सेतो लोआँ, सेतो मेरान्ती, सेतो सराया, पहेंलो मेरान्ती र अलान	५
	४४०७.२७.००	--सापेली	५
	४४०७.२८.००	--इरोको	५
	४४०७.२९.००	--अन्य	५
		-अन्य:	
	४४०७.९१.००	--ओकको	५
	४४०७.९२.००	--बीचको	५
	४४०७.९३.००	--मेपलको (एसर एस पी पी)	५
	४४०७.९४.००	--पैयूँ (चेरी) को (प्रुनुस एस पी पी)	५
	४४०७.९५.००	--एश वृक्ष (ओलिभ जातको रुख) को (फ्रेजेनियस एस पी पी)	५
	४४०७.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला जातहरू) को	५
	४४०७.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस जातहरू) को	५
	४४०७.९९.००	--अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.०९		जुनसुकै किनारा वा मोहडातर्फ एकनाससँग आकार दिइएको (जिब्रो बनाइएको (टङ्ग), खोल्सा (खाँच) बनाइएको (ग्रुभ्ड), खुडकिलो आकारको खांद बनाइएको (रिबेटेड), कुना वा किनारा मोडेको (च्याम्फर्ड) भी आकारमा जोडिएको, गुटका पारेको (बिडेड), नक्कासी गरेको (मोल्डेड), डोलोपारेको (राउण्डेड) वा यस्तै रन्डा, खाक्सी लगाइएको वा नलगाइएको, अन्त्य छेउ (इण्डस्) मिलाइएको वा नमिलाइएको ज्वाइण्ट गरिएको वा नगरिएको काठ (भुईंमा बिछ्याउने नजोडिएको स्ट्रीप र फाइजेज) समेत ।	
	४४०९.१०.००	-देवदार जातिको	५
		-देवदार जाति बाहेकको:	
	४४०९.२१.००	--बाँसको	५
	४४०९.२२.००	--उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको	५
	४४०९.२९.००	--अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.१०		काठको वा अन्य काष्टिय (लिग्नियस) पदार्थहरुको, लस्याइलो पदार्थ (रेजिन्स) वा अन्य प्राङ्गारिक बन्धक तत्त्वहरु (ओर्गानिक बाइण्डिङ् सब्स्टान्सेस) ले सङ्गुलित (एग्लोमरेटेड्) गरिएको वा नगरिएको कणिका फलक (काठका मसिना कण, धुलो, टुक्राटाक्रीलाई जमाएर बनाइएको फलकः (पार्टिकल बोर्ड), अनुकूलित तन्तु फलक (ओरियन्टेड स्ट्याण्ड बोर्ड) (ओएसवि) तथा यस्तै किमिसका फलक (बोर्ड) (उदाहरणको लागि तन्तु फलक (वेफर बोर्ड) ।	
		-काठको:	
	४४१०.११.००	--टुक्राटाक्रीलाई जमाएर बनाइएको फल्याक (पार्टिकल बोर्ड)	५
	४४१०.१२.००	--अनुकूलित तन्तु फल्याक (ओरियन्टेड स्ट्याण्ड बोर्ड)	५
	४४१०.१९.००	--अन्य	५
	४४१०.९०.००	-अन्य	५
४४.११		लिसो वा अन्य प्राङ्गारिक तत्त्वले (टाँसेर) जोडेको वा नजोडेको काठ वा अन्य काष्ठीय पदार्थ (लिग्नियस म्याटेरियल) का फाइवर बोर्ड (रेशादार फल्याक)।	
		-मध्यम घनत्वका फाइबर बोर्ड (रेशादार फल्याक):	
	४४११.१२.००	--मोटाइ ५ मि.मि. ननाघेको	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४११.१३.००	--मोटाइ ५ मि.मि. नाघेको तर ९ मि.मि. ननाघेको	१०
	४४११.१४.००	--मोटाइ ९ मि.मि. नाघेको	१०
		-अन्य:	
	४४११.९२.००	--घनत्व ०.८ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर नाघेका	१०
	४४११.९३.००	--घनत्व ०.५ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर नाघेका तर ०.८ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर ननाघेका	१०
	४४११.९४.००	--घनत्व ०.५ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर ननाघेका	१०
४४.१२		प्लाईउड, भेनियर्ड पट्टिका (प्लानेल) र त्यस्तै पत्र पत्र गरी अस्तर हालेर बनाएको काठ।	
	४४१२.१०.००	-बाँसको	१०
		-अन्य प्लाईउड, पूर्ण रूपमा काठका पाताहरु भएको (बाँस बाहेक), प्रत्येक प्लाई ६ मि.मि. मोटाइ ननाघेका:	
	४४१२.३१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४१२.३३.००	--अन्य, एल्डर (एल्नस् जातहरू), आश (फ्राक्सिनस् जातहरू), बीच (फागस जातहरू), भोजपत्र (बर्च) (बेटुला जातहरू), चेरी (प्रुनस् जातहरू), कटुश (चेस्टनट) (च्यास्टानिया जातहरू), एल्म (अल्मस् जातहरू), मसला (युकलिप्टस जातहरू), हिकोरी (क्यार्या जातहरू), हर्ष चेस्टनट (एस्कुलस् जातहरू), लाइम (तीलिया जातहरू), म्यापल (एसर जातहरू) (एसपीपी), ओक् (क्युर्कस् जातहरू), प्लेनट्री (प्लाटानस जातहरू), लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस् जातहरू), रोबिनिया (रोबिनिया जातहरू), टुलिपउड (लिरिओडेन्ड्रन जातहरू) वा ओखर (जुग्लान्स जातहरू) प्रजातिका गैरशङ्कुधारी काठको कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) भएको	१०
	४४१२.३४.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उपशीर्षक ४४१२.३३.०० मा उल्लेख नभएका प्रजातिका गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.३९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) कोणधारी काठको भएको	१०
		-भिनियरबाट बनाइएको पटलित काठको फल्याक (लेमिनेटेड भिनियर्ड लम्बर) (एलभीएल):	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४१२.४१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्यपत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.४२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्यपत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.४९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको"	१०
		-ब्लक बोर्ड, लेमिन बोर्ड र ब्याटेन बोर्ड:	
	४४१२.५१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.५२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.५९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको"	१०
	४४१२.९१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.९२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.९९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.१३	४४१३.००.००	ब्लक, पाताहरु, पट्टीहरु वा प्रोफायल आकारका घनीकृत काठ।	१०
४४.१४		चित्रकारीहरू (पेन्टिङ्गस्) फोटोहरू (फोटोग्राफ्स), ऐनाहरू (मिरर्स) र यस्तै प्रकारका वस्तुहरुका लागि काठका फ्रेमहरु	
	४४१४.१०.००	-उष्णप्रदेशीय काठका	१०
	४४१४.९०.००	-अन्य	१०
४४.१८		सिकर्मीका घरमा जडान गर्ने काठका सामानहरु, काठका, सेलुलर (कोषीय) प्यानेल (फ्लेक) हरु, एकत्र (एसेम्बल) गरिएको भुई ढाक्ने (फ्लोरिङ्ग) पाताहरु जडान भएको छानो छाप्ने फ्लेकहरु (सिङ्गल र शेकहरु) ।	
		-झ्यालहरू, खुला झ्यालहरू (फ्रेन्च-विन्डोज) र तिनका फ्रेमहरू:	
	४४१८.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१०
	४४१८.१९.००	--अन्य	१०
		-ढोकाहरू, तिनका चौकोस (फ्रेम) हरू र सँघार (थ्रेसहोल्ड) हरू:	
	४४१८.२१.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१०
	४४१८.२९.००	--अन्य	१०
	४४१८.३०.००	-उपशीर्षक ४४१८.८१.०० देखि ४४१८.८९.०० सम्मका उत्पादन बाहेकका स्तम्भ (पोस्ट) हरू र निदाल (बिम) हरू	१०
	४४१८.४०.००	-कङ्क्रीट निर्माण कामको लागि प्रयोग हुने सटरिङ (फर्मा) काठ	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४१८.५०.००	-छानो छाप्ने काठ र शेकहरु	१०
		-एकत्र (एसेम्वल) गरिएको भुई ढाक्ने (फ्लोरिङ्ग) पाताहरू:	
	४४१८.७३.००	--बाँसको वा कम्तीमा माथिल्लो तह बाँसको भएको	१०
	४४१८.७४.००	--अन्य, आलङ्कारिक भुई (मोज्याक फ्लोर) हरूका लागि	१०
	४४१८.७५.००	--अन्य, बहुपत्री (मल्टीलेयर)	१०
	४४१८.७९.००	--अन्य	१०
		-अभियन्त्रित (इञ्जिनियर्ड) संरचनागत (स्ट्रकचरल) काठका उत्पादनहरू:	
	४४१८.८१.००	--सरेस (ग्लु) ले पटलित (लेमिनेटेड) गरिएका काठ (ग्लुलम)	१०
	४४१८.८२.००	--तिर्यक-पटलित (क्रस लेमिनेटेड) गरिएका काठ (सीएलटी वा एक्स-लम)	१०
	४४१८.८३.००	--आई बिमहरू	१०
	४४१८.८९.००	--अन्य	१०
		-अन्य:	
	४४१८.९१.००	--बाँसको	१०
	४४१८.९२.००	--कोषमय (सेल्युलर) काठका प्यानलहरू	१०
	४४१८.९९.००	--अन्य	१०
४४.१९		टेबुल र भान्सामा प्रयोग हुने काठका सामानहरू ।	
		-बाँसको:	
	४४१९.११.००	--ब्रेड बोर्ड, चपिङ्ग बोर्ड र यस्तै प्रकारका बोर्डहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४१९.१२.००	--चपस्टिकहरू	५
	४४१९.१९.००	--अन्य	५
	४४१९.२०.००	-उष्णप्रदेशीय काठका	५
	४४१९.९०.००	-अन्य	५
४४.२०		काठको उत्कृति वा जडान (मात्रवेट्री) को काम र जडाइ गरेको (इनलेड) काठ; जवाहरात वा चक्कु, काँटा, स्याँगी, चम्चा र त्यस्तै किसिमका सामानको लागि सानो काठका बाकस र कन्तुरहरु; काठका साना मूर्तिहरु र अन्य अलङ्कारहरु; भाग ९४ मा नपरेका फर्निचरका काठका सामग्रीहरु ।	
		-साना मूर्तिहरू र अन्य अलङ्कारहरू :	
	४४२०.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	५
	४४२०.१९.००	--अन्य	५
	४४२०.९०.००	-अन्य	५
४४.२१		काठका अन्य सामग्रीहरु ।	
	४४२१.१०.००	-कपडा झुण्ड्याउने (ह्याङ्गर)	५
	४४२१.२०.००	-शव पेटिकाहरू (कफिन्स्)	५
		-अन्य:	
		--बाँसको:	
	४४२१.९१.३०	---दाँत कोट्याउने सिन्का (टुथपिक)	५
	४४२१.९१.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	४४२१.९९.३०	---दाँत कोट्याउने सिन्का (टुथपिक)	५
	४४२१.९९.९०	---अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४८.०३	४८०३.००.००	ट्वाइलेट वा फेसियल टिस्यु स्टक, टावेल वा न्याप्किन स्टक र गार्हस्थ वा सरसफाइको प्रयोजनमा प्रयोग हुने खालको यस्तै किसिमको कागत, सेलुलोज वाडिङ्ग र सेलुलोज रेशा (फाइबर्स) हरुका जालीहरु (वेब्स), रोल वा ताउ (सिट्स) मा भएको, खुम्च्याइएको (क्रेप्ड) वा नखुम्च्याइएको, चाउरी पारिएको (क्रिङ्कल्ड) वा नपारिएको, उत्थितालङ्कृत गरिएको (एम्बोस्ड) वा नगरिएको, छिद्रित (परफोरेटेड्) वा अछिद्रित, सतह रङ्गाइएको (सर्फेस कलर्ड) वा नरङ्गाइएको, सतह सिङ्गारिएको (सर्फेस डेकोरेटेड्) वा नसिङ्गारिएको, छापिएको वा नछापिएको।	५

मुद्रण विभाग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४८.१८		घरायसी वा सरसफाइको प्रयोजनका निमित्त प्रयोग हुने खालको, ३६ से.मी. भन्दा कम चौडाइको रोलमा भएको, वा नाप (साइज) वा आकार (शेप) मा काटिएको; सरसफाइका कागत (ट्वायलेट पेपर) र यस्तै किसिमका कागत, कोषीय गद्दा (सेलुलोज वाडिङ्ग) वा कोषीय रेशाका जालीहरु (वेब्स अफ सेलुलोज फाइबर्स), कागतको गुभो (पेपर पल्प), कागत, कोषीय गद्दा (सेलुलोज वाडिङ्ग), वा कोषीय रेशाका जालीहरु (वेब्स अफ सेलुलोज फाइबर्स) का रुमालहरु (हैण्डकरचिफ्स), परिमार्जन तन्तुपत्र (क्लिन्सिङ्ग टिसूज) हरु, तौलियाहरु, टेबुलपोशहरु (टेबलक्लथ), गम्छा (सर्भिएट्स), तन्नाहरु (बेडसिट्स) र यस्तै घरायसी प्रयोग, सरसफाइ सम्बन्धी (स्यानिटरी) वा अस्पताल सम्बन्धी सामानहरु, पोशाक सामग्री (आर्टिकल्स अफ एपारेल) र परिधान सहायक वस्तुहरु (क्लोदिङ्ग एक्सेसरीज) ।	
	४८१८.१०.००	-ट्वाइलेट पेपर (सरसफाइका कागत)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४८१८.२०.००	-रुमालहरु (ह्याण्डकरचिफ्स), परिमार्जन वा आनन परिमार्जन तन्तुपत्र (क्लिन्सिङ्ग वा फेसियल टिस्युज) र तौलियाहरु (टवेल्स)	५
	४८१८.३०.००	-टेवलपोश (टेबलक्लथ) र गम्छाहरु (सर्भिएट्स)	५
	४८१८.५०.००	-पोशाक र परिधान सहायक सम्बन्धी वस्तुहरु	५
	४८१८.९०.००	-अन्य	५
६३.०५		वस्तुहरु संपुटन (प्याकिङ्ग) गर्न प्रयोग हुने खालको (सामान भर्ने) बोरा र झोला।	
		-मानव निर्मित तान्तव पदार्थहरु (टेक्सटाइल म्याटेरियल्स) का:	
	६३०५.३३.००	--अन्य, पोलिइथाइलिन वा पोलिप्रोपलिनका पट्टी वा यस्तै वस्तु	५
६४.०४		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा मिश्रित छालाको बाहिरी तलुवा भएका र कपडाका सामानहरुको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।	
		-रबर वा प्लाष्टिकको बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश:	
		--खेलकुदका पाउपोश टेनिस जुत्ताहरु, बस्केटबल जुत्ताहरु, जिम (व्यायामशालाका) जुत्ताहरु, तालीमका जुत्ताहरु र यस्तै:	
	६४०४.११.१०	---सुतीको माथिल्लो भाग भएको क्यानभास जुत्ता	२०
६४.०५		अन्य पाउपोश।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-कपडाका सामानहरुको माथिल्लो भाग भएका:	
	६४०५.२०.१०	---सुती कपडाबाट तयार गरिएको (सुतीको क्यानभास जुत्ता)	२०
६६.०१		छाताहरु र घाम छेक्ने छाताहरु (सन अम्ब्रेलाज), (हिँड्ने वा टेक्ने लट्ठी भएको छाता, बगैंचे छाता र त्यस्तै छाताहरु समेत) ।	
	६६०१.१०.००	-बगैंचे छाता वा यस्तै छाताहरु	१५
६७.०२		कृत्रिम फूलहरु, पल्लव (फोलिएज) र फल र तिनका भागहरु (पार्टस); कृत्रिम फूलहरु, पल्लव र फलबाट बनेका वस्तुहरु।	
	६७०२.१०.००	-प्लाष्टिकको	१०
		-अन्य पदार्थको:	
	६७०२.९०.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	१०
	६७०२.९०.९०	---अन्य	१०
६८.०२		शीर्षक ६८.०१ का वस्तुहरु बाहेकका स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरेका ढुङ्गा (स्लेट बाहेक) र तिनका सामानहरु, प्रिष्ठ सामग्री (व्याकिङ्ग) भएको वा नभएको प्राकृतिक ढुङ्गा (स्लेटसहित) का सङ्गमर्मरका ठोस दाना (मोज्याक क्युब्स) र यस्तै समाना प्राकृतिक ढुङ्गा (स्लेटसहित) का कृत्रिम रूपले रङ्गाइएका दानाहरु रोडा, गिर्खा, टुक्राहरु र धुलो (स्लेट सहित)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

		-चेप्टो वा समतल सतह भएको सामान्य रूपले काटिएको वा चिरेको अन्य स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरिएको ढुङ्गा र तिनका वस्तुहरु:	
	६८०२.२१.००	--सङ्गमर्मर, सरन्ध पत्थर (ट्राभरटाइन) र पत्थरिलो पदार्थ (अलावाष्टर)	५
	६८०२.२३.००	--पत्थर वा चट्टान (ग्रेनाइट)	१५
	६८०२.२९.००	--अन्य ढुङ्गाहरु	५
		-अन्य:	
	६८०२.९१.००	--सङ्गमर्मर, सरन्ध्र पत्थर (ट्राभरटाइन) र पत्थरिलो पदार्थ (अलावाष्टर)	५
	६८०२.९२.००	--अन्य चुनदार ढुङ्गा	५
	६८०२.९३.००	--पत्थर वा चट्टान (ग्रेनाइट)	१५
	६८०२.९९.००	--अन्य पत्थरहरु	५
६८.०८		सिमेण्टी, प्लाष्टर वा अन्य जोड्ने खनिज पदार्थद्वारा एकत्रित भएका वनस्पति रेशा, परालका रेशा, काठ रण्डा लगाउँदा आउने काठको धुलो र टुक्रा काठको अवशेष (काठको धुलो समेत) बाट बनेका सँघार, फल्याक, झिंगटी, चौकोस र यस्तै प्रकारका सामानहरु।	
	६८०८.००.१०	---काठको धुलो, सिमेण्ट र विभिन्न बाइण्डिङ केमिकल्स मिश्रण गरी बनेको विभिन्न मोटाइका बोर्डहरु	५
	६८०८.००.९०	---अन्य	५
६८.०९		प्लाष्टरका सामानहरु वा प्लाष्टरको मिश्रणमा आधारित सामानहरु ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-नसजाइएका वा नसिंगारिएका फल्याकहरु, पाताहरु, सँघारहरु, झिंगटीहरु र यस्तै सामानहरु:	
	६८०९.११.००	--कागज वा कागजबोर्डको तह चढाइएको (फेस्ड) वा मजबुत गरिएको (रिइनफोर्स्ड)	५
	६८०९.१९.००	--अन्य	५
	६८०९.९०.००	-अन्य सामानहरु	५
६८.१०		मजबूत गरिएको वा नगरिएको सिमेण्ट कङ्क्रीट वा कृत्रिम ढुङ्गाका सामानहरु ।	
		-झिँगटीहरु, फल्यागस्टोनहरु, इटाहरु यस्तै सामानहरु:	
		--निर्माणका चौकोस (ब्लक) र इटाहरु:	
	६८१०.११.१०	---अटोक्लेभ्ड एरेटेड कङ्क्रीट चौकोस (ए. ए. सी. ब्लक)	५
	६८१०.११.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	६८१०.१९.१०	---अनफायर्ड मोडिफाइड क्ले मेटेरियल (एम.सि.एम.) ट्राभरटिन र यस्तै उत्पादनहरु	५
	६८१०.१९.९०	---अन्य	५
		-अन्य सामानहरु:	
	६८१०.९१.००	--निर्माण वा सिभिल इञ्जिनियरिङ्गको पूर्व विरचित संरचनाका अवयवहरु	५
	६८१०.९९.००	--अन्य	५
६८.११		अस्बेष्टस-सिमेण्ट, सेलुलोज (जालिदार) रेशा-सिमेण्ट वा यस्तै सामानहरु ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	६८११.४०.००	-अश्मतन्तु (अस्बेष्टस) भएको	५
		-अश्मतन्तु (अस्बेष्टस) नभएको:	
	६८११.८१.००	--कर्कट पाताहरु (कोरुगेटेड सिट्स)	५
	६८११.८२.००	--अन्य पाताहरु, सँघारहरु, झिङ्गटीहरु र यस्तै सामानहरु	५
	६८११.८९.००	--अन्य सामानहरु	५
६८.१३		अश्मतन्तु (एसबेष्टस), अन्य खनिज तत्वहरु वा सेल्युलोजका आधारका, कपडा वा अन्य पदार्थका साथ समायोजन (कम्बाइन) भए वा नभएको ब्रेक, क्लच र यस्तै समानहरुका लागि, जडान नभएका (नट माउन्टेन्ट) घर्षण पदार्थ वा तिनका सामानहरु (जस्तै, चाँदर रोल, पाटा (स्ट्रिप), खण्ड (सेग्मेण्ट), चक्का (डिस्क), वासर्स, प्याडहरु)।	
		-अश्मतन्तु (एसबेस्टस) भएका:	
	६८१३.२०.१०	---ब्रेक लाइनिङ्ग र प्याडहरु	५
	६८१३.२०.९०	---अन्य	५
		- अश्मतन्तु (एसबेस्टस) नभएका:	
	६८१३.८१.००	--ब्रेक लाइनिङ्ग र प्याडहरु	५
	६८१३.८९.००	--अन्य	५
६९.०७		माटोका फ्लेगहरू र पेभिङहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू; अस्तर (व्याकिङ्ग) भएको वा नभएको सङ्गमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थ र यस्तै सामानहरू; फिनिसिङ्ग सेरामिक्स।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-फ्लेगहरू र पेभिङहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू, उपशीर्षक ६९०७.३० र ६९०७.४० का बाहेक:	
	६९०७.२१.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% ननाघेको	५
	६९०७.२२.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% नाघेको तर १०% ननाघेको	५
	६९०७.२३.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट १०% नाघेको	५
	६९०७.३०.००	-सङ्गमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थहरू (मोज्याक क्युब्स) र यस्तै, उपशीर्षक ६९०७.४० का बाहेक	५
	६९०७.४०.००	-फिनिसिङ्ग सेरामिक्स	५
७०.०३		अवशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (पत्र वा लेयर) भएको वा नभएको, पाता (सिट्स) वा प्रोफाइलको रूपमा भएको, अरु कुनै किसिमको काम नगरिएको, ढालेको काँच (काष्ट ग्लास) र वेल्लित काँच (रोल्ड ग्लास)।	
		-तारविहिन पाता :	
	७००३.१२.००	--सम्पूर्ण रूपमा रङ्गाएको (बडी टिण्टेड्), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड्), रङ्ग चढाइएको (फ्ल्यास्ड) वा अवशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (लेयर) भएको	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७००३.१९.००	--अन्य	५
	७००३.२०.००	-तार भएको पाता	५
	७००३.३०.००	-प्रोफाइल	५
७०.०४		अवशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अन्य कुनै काम नगरिएको, पाता (सिट्स) को रूपमा भएको तन्क्याएर बनाइएको (ड्रन) काँच वा हावा फुकेर वा ग्याँस भरेर बनाइएको (ब्लोन) काँच।	
	७००४.२०.००	-सम्पूर्ण रूपमा रङ्गाएको (बडी टिन्टेड्), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड), रङ्ग चढाएको (फ्ल्यास्ड) वा अबशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (लेयर) भएको	५
	७००४.९०.००	-अन्य	५
७०.०५		अवशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अन्य किसिमबाट कुनै काम नभएको, पाता (सिट्स) मा भएको फ्लोट ग्लास (काँच) र सतह घर्षित (ग्राउण्ड) वा चमकाइएको (पोलिस्ड) काँच।	
	७००५.१०.००	-अवशोषक, प्रतिबिम्बीय वा अप्रतिबिम्बीय तह (लेयर) भएको, तार-विहीन (नन-वायर्ड) काँच।	५
		-अन्य तार विहीन काँच :	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७००५.२१.००	--सम्पूर्णतः रङ्गाएको (बडी टिण्टेड) ओपासिफाइड, फ्ल्यास्ड वा मेरेली सर्फेस ग्राउण्ड	५
	७००५.२९.००	--अन्य	५
	७००५.३०.००	-तार भएको काँच	५
७०.०६	७००६.००.००	शीर्षक ७०.०३, ७०.०४ वा ७०.०५ का काँचहरु, निहुरेको (बेन्ट), किनाराको काम गरेको (एज वर्क्ड), खोपेको (इनग्रेभ्ड), प्वाल पारेको (ड्रिल्ड), इनामेल लगाएको वा अन्य प्रकारले बनाएको तर अन्य पदार्थसँग जोडी आकार नदिएको वा जडान नगरेको।	५
७०.०७		कडा बनाएको वा पटलित काँच भएको सुरक्षित काँच।	
		-कडा बनाएको (तापित) सुरक्षित काँचः	
	७००७.११.००	--गाडी, जहाज, अन्तरिक्षयान वा सवारीका साधनमा समाविष्ट गर्न योग्य आकार र नापका	५
	७००७.१९.००	--अन्य	५
		-पटलित सुरक्षित काँच :	
	७००७.२१.००	--गाडी, जहाज, अन्तरिक्षयान वा सवारीका साधनमा समाविष्ट गर्न योग्य आकार र नापको	५
	७००७.२९.००	--अन्य	५
७०.०८	७००८.००.००	काँचको बहुभित्तीय अवरोधक इकाइ (मल्टिपल वाल्ड इन्सुलेटिङ युनिट)।	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७०.०९		फ्रेम भएको वा नभएको काँचको ऐना, पछाडिको दृश्य देखिने ऐना समेत।	
	७००९.१०.००	-गाडीको पृष्ठदृश्य देखिने ऐना	५
		-अन्य:	
	७००९.९१.००	--फ्रेम नहालेको	५
	७००९.९२.००	--फ्रेम हालेको	५
७१.१७		नक्कली गहना ।	
		-आधारभूत धातुको, बहुमूल्य धातुको जलप लगाएका वा नलगाएका:	
	७११७.११.००	--बाहुलाको टाँक र टाँकहरु (कफलिङ्क र स्टड)	१०
	७११७.१९.००	--अन्य	१०
	७११७.९०.००	-अन्य	१०
७२.०६		इँट आकारको (इनगोट) वा अन्य प्रारम्भिक रूपका फलाम र अमिश्रित इस्पात (नन्एल्वाय स्टील। (शीर्षक ७२.०३ को फलाम बाहेक) ।	
	७२०६.१०.००	-इँट आकारको (इनगट)	प्र.मे.टन रु.३५००।
	७२०६.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.३५००।
७२.०७		फलाम वा अमिश्रित इस्पात (नन्एल्वाय स्टील) का अर्ध तयारी उत्पादनहरु ।	
		-वजनमा ०.२५ प्रतिशत भन्दा कम कार्वन भएको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२०७.११.००	--नापमा मोटाइको दुई गुना भन्दा कम चौडाइ भएको, आयतकार (वर्गाकार समेत) तिर्यक्च्छेदन भएको	प्र.मे.टन रु.३५००।
	७२०७.१२.००	--अन्य, चारपाटे (आयताकार) (वर्गाकार बाहेक) क्रससेक्सन (तिर्यक्च्छेदन) भएको	प्र.मे.टन रु.३५००।
	७२०७.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.३५००।
	७२०७.२०.००	-वजनमा ०.२५ प्रतिशत वा सो भन्दा बढी कार्वन भएको	प्र.मे.टन रु.३५००।
७२.०९		६०० मि.मि. वा सो भन्दा बढी चौडाइ भएको, आच्छादित (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड्) वा लेपित (कोटेड्) नगरिएको, शीतबेलित (कोल्डरोल्ड) (कोल्डरिडचूस्ड) फलाम वा अमिश्रित (नन्-एल्वाय) इस्पातका फ्ल्याटरोल्ड उत्पादनहरु।	
		-कुण्डली (क्वायल) मा भएको शीत-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिडयूस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका:	
	७२०९.१५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.१६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.१७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि. ननाघ्ने मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.१८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-कुण्डली (क्वायल) मा नभएका, शीत-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिडयूस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका:	
	७२०९.२५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.२६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.२७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि.ननाघ्ने मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.२८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२०९.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।
७२.१०		६०० मि.मि.वा सो भन्दा बढी चौडाइको, आच्छादित, (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड) वा लेपित (कोटेड्) गरिएका फलाम वा अमिश्रित इस्पात (नन्एल्वाय) का फ्ल्याटरोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-अन्य किसिमबाट जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको:	
	७२१०.४१.००	--कर्कटीकृत (गरागरा पारिएको वा कोरुगेटेड्)	प्र.मे.टन रु.४५००।
७२.११		६०० मि.मि. भन्दा कम चौडाइको, आच्छादित (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड्) वा लेपन (कोटेड्) नभएको फलामका वा अमिश्रित (नन्-एल्वाय) स्पातका फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-ताप-बेलन (हट-रोल्ड) बाहेक अन्य काम नभएको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२११.१३.००	--चारै तर्फ (अन फोर फेसेज) वा क्लोज्ड बक्स पासमा बेलिएको (रोल्ड), १५० मि.मि. भन्दा बढी चौडाइको र ४ मि.मि. मा नघट्ने गरी मोटाइ भएको, कुण्डली (क्वायल) मा नभएको र उच्चाबच बुट्टा (प्याटर्न इन रिलीफ) नभएको।	प्र.मे.टन रु.७५००।
	७२११.१४.००	--अन्य, ४.७५ मि.मि. वा बढी मोटाइको	प्र.मे.टन रु.७५००।
	७२११.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।
		-शीत बेलन (कोल्ड-रोल्ड) (कोल्ड रिडयुस्ड) बाहेक अन्य काम नभएको:	
	७२११.२३.००	--तौलको हिसाबले कार्बनको मात्रा ०.२५% भन्दा कम भएको	प्र.मे.टन रु.७५००।
	७२११.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।
	७२११.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।
७२.१३		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका (नन् एल्वाय) का लाप्सा र डण्डीहरु (बार्स एण्ड रड्स), तापबेलित (हटरोल्ड), असममित रूपले बेहिएको कुण्डली (क्वायल) हरु।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२१३.१०.००	-बेलन प्रक्रिया (रोलिङ्ग प्रोसेस) कै समयमा उत्पन्न भङ्गुरीकरण (इण्डेण्टेसन), धर्साहरु (रिब्स), खाँचहरु (ग्रुभ्स) वा अन्य विकृतिहरु (डिफोर्मेसन) हरु भएका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.२०.००	-अन्य, फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.४५००।-
		--१ मि.मि. भन्दा कम नापको व्यास भएको वृत्ताकार तिर्यकच्छेद (क्रस सेक्सन) को:	
	७२१३.९१.१०	---८ मि.मि. ननाघेको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.९१.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.१४		गढेको (फोर्ज्ड), तापबेलित (हटरोल्ड), ताप कर्षित (हट ड्रन) वा ताप बहिष्कृत (हट एक्स्ट्रुडेड्) बाहेक अन्य काम नगरिएको फलाम वा अमिश्रित (नन् एल्वाय) इस्पातका अन्य लाप्सा (बार्स) डण्डी (रड) हरु, बेलनक्रिया पछि बटारिएका (ट्विस्टेड्) यस्ता वस्तुहरु समेत ।	
	७२१४.१०.००	-गढेको (फोर्ज्ड) (तातो पारी पिटेर बनाएको)	प्र.मे.टन रु.२५००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२१४.२०.००	-बेलन प्रक्रिया (रोलिङ्ग प्रोसेस) कै समयमा उत्पन्न भएका भङ्गुरीकरण (इण्डेण्टेसन), धर्साहरु (रिब्स), खाँचहरु (ग्रुभ्स) वा अन्य विकृतिहरु (डिफोर्मेसन्स) भएका वा बेलन क्रिया (रोलिङ्ग) पछि बटारिएका (ट्रिवस्टेड):	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७२१४.३०.००	-अन्य, फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.२५००।
		-अन्य :	
	७२१४.९१.००	--चतुर्भुजाकृति (वर्गाकार बाहेक) को तिर्यक परिच्छेद (क्रस-सेक्सन) को	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		--अन्य :	
	७२१४.९९.१०	---पुनर्बेलन योग्य (रिरोलेवल) लाप्सा र डण्डी अधिकतम लम्बाइ १८०० मि.मि. चौडाइ ६०० मि.मि. र मोटाइ ५ मि.मि. र सो भन्दा बढी भएको	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७२१४.९९.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
७२.१५		फलाम वा अमिश्रित इस्पात (नन् एल्वाय स्टील) का अन्य लाप्सा डण्डीहरु।	
	७२१५.१०.००	-शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत (कोल्ड-फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएको, फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.२५००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२१५.५०.००	-अन्य, शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७२१५.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
७२.१६		फलाम वा अमिश्रित (नन्-एल्वाय स्टील) इस्पातका ऐङ्गल (कोण) शेप्स (आकार) र सेक्सनहरु (भागहरु)।	
	७२१६.१०.००	-तापबेलित (हट रोल्ड), तापकर्षित (हटड्रन) वा ताप बहिष्कृत (हट एक्सट्रुडेड्) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. भन्दा कम उचाइ भएको यू.आइ. वा एच भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-तापबेलित, ताप कर्षित वा ताप बहिष्कृत बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. भन्दा कम उचाइ भएको एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स) :	
	७२१६.२१.००	--एल सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.२२.००	--टि सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको यू. आइ. वा एच् भागहरु (सेक्सन्स):	
	७२१६.३१.००	--यू सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.३२.००	--आई सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.३३.००	--एच सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.७५००।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२१६.४०.००	-तापबेलित तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कुनै काम नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको, एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.५०.००	-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, कोणहरु (एङ्गल्स) आकार (शेप्स) र भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.७५००।
		-शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका, कोणहरु (एङ्गल्स), आकारहरु (शेप्स) र खण्डहरु (सेक्सन्स) :	
	७२१६.६१.००	--समतल बेलन (फल्याट रोल्ड) उत्पादनहरुबाट उपलब्ध	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.६९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-अन्य :	
	७२१६.९१.००	--समतल-बेलन (फ्ल्याट-रोल्ड) उत्पादनहरुबाट शीत-निर्मित (कोल्ड-फोर्म्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) गरिएका	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
७२.१७		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका तारहरु (वायर)।	
	७२१७.१०.००	-जलप वा लेप नलगाइएको, चमकदार (पोलिस्ड) बनाइएको वा नबनाइएको	प्र.मे.टन रु.१००००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२१७.२०.००	-जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७२१७.३०.००	-अन्य अपधातु (बेस मेटल) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७२१७.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
७२.२३	७२२३.००.००	खिया नलाग्ने इस्पातका तार (वायर)।	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
७२.२५		६०० मि.मि. वा सोभन्दा बढी चौडाइको अन्य मिश्रित इस्पात (एल्वाय स्टील) का फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-सिलिकोन-वैद्युतिक इस्पातको:	
	७२२५.११.००	--ग्रेन ओरिएण्टेड	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
	७२२५.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
	७२२५.३०.००	-अन्य, तापबेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको, कुण्डली (क्वायल) मा भएको	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
	७२२५.४०.००	-अन्य, तापबेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको कुण्डली (क्वायल) मा नभएको	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
	७२२५.५०.००	-अन्य, शीतबेलित (कोल्ड रोल्ड) (कोल्डरिडयुस्ड) बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
		-अन्य:	
	७२२५.९१.००	--विद्युत प्रक्षेपण प्रक्रियाद्वारा जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.४५०० ।
	७२२५.९२.००	--अन्य किसिमबाट जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.४५०० ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२२५.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।
७२.२७		तापबेलित (हटरोल्ड), असममित रूपले बेह्रिएका कुण्डली (क्वायल) मा भएका अन्य मिश्रित इस्पातका लाप्सा र डण्डीहरु ।	
	७२२७.१०.००	-उच्च वेग भएका इस्पातको	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२२७.२०.००	-सिलिकन म्याँगनिज इस्पातका	प्र.मे.टन रु.४५००।
	७२२७.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।
७२.२९		अन्य मिश्रित इस्पातका तार (वायर)।	
	७२२९.२०.००	-सिलिको-म्याँगनिज इस्पातको	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७२२९.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
७३.०७		फलाम वा इस्पातको नली वा पाइप जडानहरु (जस्तै-कप्लिङ, एल्वोज, स्लीभ)।	
		-काष्ट फिटिङ्ग (ढालेर जडान गरेको):	
	७३०७.११.००	--अनम्य (नन्-म्यालिएबल) काष्ट आइरनको	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
		-अन्य, स्टेनलेस स्टीलको:	
	७३०७.२१.००	--फ्लान्जेज	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.२२.००	--थ्रिडेड (चुडीदार) एल्वोज, बेण्डस र स्लीभ्स	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.२३.००	--वट (कुन्दा) वेल्डिङ्ग फिटिङ्ग	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
		-अन्य:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७३०७.९१.००	--फ्लेन्जेज	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.९२.००	--थ्रिडेड (चुडीदार) एल्बोज, बेण्डस र स्लीभ्स	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.९३.००	--बट (कुन्दा) वेल्डिङ्ग फिटिङ्ग	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०७.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।
७३.०८		फलाम वा इस्पातको संरचनाहरु (स्ट्रक्चर्स) (शीर्षक नं ९४.०६ को पूर्व विरचित भवनहरु बाहेक) र संरचनाका अङ्गहरु (जस्तै, पुल, पुल-खण्डहरु, लक-गेट, टावर्स, लेटिस मास्ट, छतहरु, छतका संरचनाहरु, ढोकाहरु र झ्यालहरु र तिनका संरचनाहरु र ढोकाका सँगारहरु, सटरहरु, वेदिका (ब्यालुस्ट्रेड), खम्बाहरु र स्तम्भहरु); फलाम र इस्पातका पाता, डण्डी, एङ्गल्स, आकार, सेक्सन, ट्युब र यस्तै संरचनाका प्रयोगको निम्ति तयार गरिएका सामानहरु।	
	७३०८.१०.००	-पुल र पुलका खण्डहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०८.२०.००	-टावर र ल्याटिस माष्ट	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०८.३०.००	-ढोका, झ्याल र तिनका चौकोसहरु र ढोकाका सँघारहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०८.४०.००	-खट बाँध्ने (स्क्याफोल्डिङ्ग), सटरिङ, (फर्मा) प्रोपिङ वा पिट प्रोपिङ (टेवा दिने) का यस्तै उपकरणहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।
	७३०८.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७३.०९	७३०९.००.००	जुनसुकै पदार्थ (संपीडित वा तरलीकृत ग्याँस बाहेक) को लागि, यान्त्रिक वा ताप सम्बन्धी उपकरण जडान नभएको, अस्तर हालेको वा नहालेको, ताप निरोध गरिएको वा नगरिएको ३०० लीटर भन्दा बढी क्षमताको फलाम वा इस्पातबाट बनेका रिजर्भायर (पानीपोखरी), टङ्की, पिपा र यस्तै आधानपात्र (कन्टेनर) हरु।	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.११		फलाम वा इस्पातको संपीडित वा तरलीकृत (कम्प्रेस्ड वा लिक्वीफाइड) ग्याँस हाल्ने घरायसी, व्यापारिक (औद्योगिक बाहेक) प्रयोजनका एल. पि. जि. सिलिण्डरहरु।	
	७३११.००.२०	---एल.पि. ग्याँस सिलिण्डर	५
	७३११.००.९०	---अन्य	५
७३.१२		बिद्युतीय अवरोधक नभएको, फलाम वा इस्पातको बाटिएको (स्ट्राण्डेड्), तार, डोरी, केबुल, संग्रथित (प्लेटेड्) फित्ताहरु (बेण्डस्) घुएत्रो हान्ने डोरी (स्लिङ्ग) र यस्तै।	
	७३१२.१०.००	-बाटिएको (स्ट्राण्डेड्) तार (वायर), डोरी र केबुल	प्र.मे.टन रु.१००००।
	७३१२.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१००००।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७३.१३	७३१३.००.००	फलाम वा इस्पातको काँटा-तार (बार्ब्ड वायर); बटारेको (ट्विस्टेड्) हुप वा एक्लो च्याप्टो तार, काँडा भएको वा नभएको र खुकुलो गरी बाटेको फलाम वा इस्पातको वार बार्ने काममा आउने दोहोरो तार (डबल वायर) ।	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.१४		फलाम वा इस्पात तारको कपडा, (अन्तहीन फित्ता समेत) ग्रिल, जाली र फेन्सिङ्ग (घेरा); फलाम वा इस्पातको एक्सप्यान्डेड् मेटल ।	
		-बुनिएको कपडा (बुभेन क्लथ):	
	७३१४.१२.००	--यन्त्रावली (मेशिनरी) को लागि अन्त्यहीन फित्ताहरु (एण्डलेस बेण्ड्स), स्टेनलेस स्टीलका	प्र.मे.टन रु.१००००
	७३१४.१४.००	--अन्य बुनिएको कपडा, स्टेनलेस स्टीलको:	प्र.मे.टन रु.१००००
	७३१४.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१००००
	७३१४.२०.००	-अधिकतम तिर्यक्च्छेदन (क्रस-सेक्सनल) माप (डायमेन्सन) ३ मि.मि. वा बढी भएको तारको र जालीको नाप (मेश साइज) १०० वर्ग से.मि. वा बढी भएको, प्रतिच्छेदन (इण्टरसेक्सन) मा रसायन गरिएको (वेल्डेड्) ग्रिल, जाली (नेटिङ्ग) र घेरा (फेन्सिङ्ग)	प्र.मे.टन रु.१००००

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य ग्रिल, जाली (नेटिङ्ग) र घेरा (फेन्सिङ्ग), प्रतिच्छेदनमा रसायन गरिएको:	
	७३१४.३१.००	--जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप गरिएको	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७३१४.३९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
		-अन्य कपडा, ग्रिल, जाली (नेटिङ्ग) र घेरा (फेन्सिङ्ग):	
	७३१४.४१.००	--जस्ताको जलप वा लेप गरिएको	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७३१४.४२.००	--प्लाष्टिक लेपन (कोट) गरिएको	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७३१४.४९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
	७३१४.५०.००	-बरफी जाली (एक्सपेण्डेड मेटल)	प्र.मे.टन रु.१०००० ।
७३.१५		फलाम वा इस्पातका सिक्री (चेन) र तिनका अङ्गहरु ।	
		-सन्धित ग्रन्थियुक्त (आर्टिकुलेटेडलिङ्क) सिक्री र तिनका अङ्गहरु:	
	७३१५.११.००	--रोलर सिक्री	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.१२.००	--अन्य सिक्री	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.१९.००	--अङ्गहरु	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.२०.००	-स्कीड चेन (सिक्री)	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
		-अन्य सिक्री:	
	७३१५.८१.००	--स्टड लिङ्क	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.८२.००	--अन्य वेल्डेड् लिङ्क	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.८९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५०० ।
	७३१५.९०.००	-अन्य अङ्गहरु	प्र.मे.टन रु.२५०० ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७३.१७	७३१७.००.००	फलाम वा इस्पातको कीला, मसिना कीला, रेखण पिन (ड्रइड पिन), कोरुगेटेड नेल, स्टयापल (शीर्षक ८३.०५ बाहेकका) र यस्तै सामानहरु, अरु पदार्थको टाउको भएका वा नभएका तर तामाको टाउको भएका सामान बाहेक ।	प्र.मे.टन रु.१००००।
७३.२०		फलाम वा इस्पातको कमानी र कमानीमा प्रयोग हुने पत्ती (लिभ्स)।	
		-पत्तीदार कमानी र तिनका पत्तीहरु:	
	७३२०.१०.९०	--अन्य	५
७३.२४		फलाम वा इस्पातको सरसफाइ सम्बन्धी सामान र तिनका पार्टपुर्जाहरु।	
	७३२४.१०.००	-स्टेनलेस स्टीलको सिङ्क र वास बेसिन	५
		-स्नानागार:	
	७३२४.२१.००	--इनामेल गरेको वा नगरेको काष्ट आइरनका	५
	७३२४.२९.००	--अन्य	५
		-अन्य, पार्टपुर्जाहरु समेत:	
	७३२४.९०.१०	---पार्टपुर्जाहरु	५
	७३२४.९०.९०	---अन्य	५
७६.०४		अलुमिनियम लाप्सा, डण्डीहरु र प्रोफाइल।	
		-मिश्रित अलुमिनियमको:	
	७६०४.२१.००	--खोक्रो प्रोफाइल	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७६०४.२९.००	--अन्य	१०
८३.०१		आधारभूत धातुबाट बनेको ताल्चा (प्याडलक) र ताल्चाहरु (लक्स) हरु (साँचोले सञ्चालन हुने, संयोजन (कम्बिनेशन) ले सञ्चालन हुने वा विद्युतले सञ्चालन हुने); ताल्चा सहितका अपधातुका अन्तराप र अन्तराप सहितका फ्रेमहरु; माथि उल्लेख भएका कुनै पनि वस्तुहरुको लागि अपधातुका साँचोहरु।	
	८३०१.२०.००	-मोटर गाडीमा प्रयोग हुने खालका ताल्चाहरु (लक्स)	५
८३.०२		फर्निचर, ढोका, भन्याङ्गको खुडकिला, झ्याल, ब्लाइण्ड, कोच, काँठी, कन्तुर, चेष्ट (बाकस) कास्केट र यस्तै सामानमा प्रयोग गर्न उपयुक्त अपधातुका जडान सामग्रीहरु (माउण्टीङ्ग, फिटिङ्ग) र यस्तै सामग्रीहरु; आधारभूत धातुको टोप राख्ने (ऱ्याक, टोप झुण्डयाउने सिँगौरा, ब्राकेट र यस्तै जडानहरु; आधारभूत धातुको माउण्टिङ्ग भएको गुलाबपाश (क्यास्टोर्स); आधारभूत धातुको स्वचालित ढोका बन्द गर्ने सामान (अटोमेटिक डोर क्लोजर्स)।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८३०२.३०.००	-मोटर गाडीको लागि उपयुक्त अन्य जडान सामग्रीहरु (माउण्टिङ्गस, फिटिङ्गस) र यस्तै सामग्रीहरु	५
८४.०९		शीर्षक ८४.०७ वा ८४.०८ का इञ्जिनहरुमा पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगको लागि उपयुक्त पार्टपुर्जाहरु।	
		-अन्य:	
		--पूर्णतया वा मुख्यतया स्पार्क इग्निसन इन्टरनल कम्बशन पिष्टन इञ्जिनमा प्रयोगका लागि उपयुक्त :	
	८४०९.९१.१०	---मोटर गाडीको	५
		--अन्य:	
	८४०९.९९.१०	---मोटर गाडीको	५
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थ माथि तान्ने साधन (एलिभेटर्स)	
	८४१३.३०.००	-इन्टरनल कम्बशन पिष्टोन इञ्जिनको लागि इन्धन, लुब्रिकेटिङ वा कुलिङ मिडियम पम्प	५
८४.२१		अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्युजेज), अपकेन्द्रण शोष (सेन्ट्रिफ्युगल ड्रायर्स) समेत, तरल र ग्याँस नित्तिका निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्युरिफाइङ्ग) यन्त्रावली (मेशिनरी) र उपकरणहरु (एपरेटस)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तरल पदार्थको लागि निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्युरिफाइङ्ग) का यन्त्रावली उपकरणहरु (मेशिनरी एण्ड एपरेट्स):	
	८४२१.२३.००	--ईन्टरनल कम्बशन इञ्जिनको लागि लेत पेट्रोल निस्यन्दकहरु (फिल्टर्स)	५
		-ग्याँसको लागि निस्पन्दन वा परिशोधन यन्त्रावली (मेशिनरी) वा उपकरणहरु (एपरेटस):	
	८४२१.३१.००	--इन्टरनल कम्बस्शन इञ्जिनको वायु अन्तग्रहण निस्पन्दकहरु (इनटेक एयर फिल्टर्स)	५
८४.७२		अन्य कार्यालय यन्त्रहरु (अफिस मशिन्स) (उदाहणतः हेक्टोग्राफ वा स्टेन्सिल डुप्लिकेटिङ्ग मेशिनहरु, एड्रेसिङ्ग मेशिनहरु, अटोम्याटिक ब्याङ्कनोट डिस्पेन्सरहरु, क्वाइन सौर्टिङ्ग मेशिनहरु (मुद्रा छाँट्ने यन्त्र), क्वाइन काउण्टिङ्ग वा च्यापिङ्ग मेशिनहरु, पेन्सिल शार्पेनिङ्ग मेशिनहरु, परफोरेटिङ्ग वा स्टयाप्लिङ्ग मेशिनहरु)।	
		-अन्यः	
	८४७२.९०.१०	---अटोमेटिक टेलर मेशिन	१५
	८४७२.९०.२०	---अटोम्याटिक ब्याङ्क नोट डिस्पेन्सरहरु	१५
	८४७२.९०.३०	---परफोरेटिङ्ग मेशिनहरु	१५
	८४७२.९०.४०	---स्टयाप्लिङ्ग मेशिनहरु	१५
	८४७२.९०.९०	---अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.७७		यस भागका अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, रबर वा प्लाष्टिकको काम गर्न (वर्किङ्ग) निमित्तका वा यी पदार्थहरुका उत्पादनहरु (प्रोडक्ट्स) को निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका यन्त्रावली (मेशिनरी)।	
	८४७७.१०.००	-इन्जेक्सन-मोल्डिङ्ग मेशिनहरु	५
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, व्यक्तिगत कार्य (इनडिभिजुअल फङ्सन्स) भएका यन्त्रहरु र यान्त्रिक साधित्रहरु (मेकानिकल अप्लायन्सेस)।	
		-अन्य यन्त्रहरु र यान्त्रिक उपकरणहरु:	
	८४७९.८३.००	--शीत (कोल्ड) समस्थितिक (आइसोस्टेटिक) प्रेसहरू	५
		--अन्य:	
		---अन्य:	
	८४७९.८९.९१	----एयर ह्युमिडिफायर र डिह्युमिडिफायर	५
	८४७९.८९.९९	----अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८४.८०		धातु ढलाइशाला (फाउण्ड्री) को लागि ढलाइका बक्साहरु (मोल्डिङ्ग बौक्सेस); मोल्ड बेसहरु; ढलाइ नमूनाहरु (मौल्डिङ्ग प्याटर्स); धातु, मेटल कारबाइड, काँच, खनिज पदार्थहरु, रबर वा प्लाष्टिक ढाल्ने साँचोहरु (मोल्ड्स) (धातुको सिलिका (इनगौट) ढाल्ने साँचो बाहेक)।	
		-रबर वा प्लाष्टिक निमित्तको ढलाइको साँचो (मोल्ड्स) :	
	८४८०.७१.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन टाइप्स	५
८४.८१		नल (पाइप) हरु, वाष्पित्र वा ब्वायलरको बाह्यावरण (ब्वायलर शेल), जलाशय (टैङ्कस), भ्याटहरु वा यस्तै वस्तुहरुको लागि टुटीहरु (ट्याप्स, कौक्स), भल्भहरु र यस्तै उपकरणहरु, प्रेसर रिडयुसिङ्ग भल्भ र ताप स्थैतकीय ढङ्गले नियन्त्रित (थर्मोस्टाटिकली कन्ट्रोल्ड) भल्भहरु समेत	
	८४८१.१०.००	-प्रेसर रिडयुसिङ्ग भल्भहरु	५
	८४८१.२०.००	-ओलियो हाइड्रोलिक वा न्युम्याटिक ट्रान्समिसन निमित्तका भल्भहरु	५
	८४८१.३०.००	-चेक (ननरिटर्न) भल्भहरु	५
	८४८१.४०.००	-सेफ्टि वा रिलिफ भल्भहरु	५
		-अन्य उपकरणहरु (अप्लायन्सेस):	
	८४८१.८०.९०	--अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५.०७		चारपाटे (वर्गाकार समेत) भएको वा नभएको विद्युत सञ्चित गर्ने यन्त्र (एकुमुलेटर); तिनका छुट्याउने यन्त्र (सेपरेटर) समेत।	
	८५०७.१०.००	-पिष्टन इञ्जिन जगाउन प्रयोग हुने प्रकारको सीसा अम्ल (लीड-एसीड)	१०
	८५०७.२०.००	-अन्य लीड एसीड एकुमुलेटर	१०
	८५०७.३०.००	-निकल क्याडमियम	५
	८५०७.५०.००	-निकल-धातु हाइड्राइड	५
		-अन्य एकुमुलेटरः	
	८५०७.८०.१०	---पावर बैङ्क (ब्याट्री प्याक)	१०
	८५०७.८०.९०	---अन्य	१०
८५.०८		निर्वात मार्जनीहरु (भ्याकुम क्लिनर्स)	
		-स्वचालित विद्युतीय मोटरयुक्तः	
	८५०८.११.००	--१५०० वाटभन्दा बढी शक्ति नभएको र धुलो जम्मा गर्ने थैली (डष्ट ब्याग) वा अन्य ग्रहण क्षमता (रिसेप्टेकल क्यापासिटी) २० लिटर ननाघेको	५
	८५०८.१९.००	--अन्य	५
	८५०८.९०.००	-अन्य निर्वात मार्जनीहरु (भ्याकुम क्लिनर्स)	५
	८५०८.७०.००	-अङ्गहरु (पार्टस)	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५.११		विद्युत इग्निसन वा स्पार्क इग्निसन वा कम्प्रेसन इग्निसन इन्टरनल कम्बसन इञ्जिनको लागि स्टार्टिङ्ग उपकरणहरु (जस्तै- इग्निसन म्याग्नेटोस्, म्याग्नेटो डाइनामोज (चुम्बकीय डाइनामो), इग्निसन क्वायल, स्पार्किङ्ग प्लग र ग्लो प्लग, स्टाटर मोटर); जेनेरेटर (जस्तै–डाइनामा, अल्टरनेटर्स) र यस्तो इञ्जिनमा जोड्ने कट आउटहरु।	
	८५११.१०.००	-स्पार्किङ प्लग	५
	८५११.३०.००	-डिष्ट्रिब्युटर्स; इग्निसन क्वायल	५
	८५११.४०.००	-स्टार्टर मोटर र दोहोरो काम हुने स्टार्टर जेनेरेटर	५
	८५११.५०.००	-अन्य जेनेरेटर	५
	८५११.८०.००	-अन्य उपकरणहरु	५
८५.१२		विद्युतको प्रकाश दिने वा सूचना दिने उपकरणहरु (शीर्षक ८५.३९ का सामान बाहेक), साइकल वा मोटर साइकलमा प्रयोग हुने विण्ड स्क्रिन, वाइपर, डिफ्रोष्टर र डेमिष्टर।	
	८५१२.१०.००	-साइकलमा प्रयोग हुने प्रकाश वा दृष्टिसूचक औजारहरु	५
	८५१२.२०.००	-अन्य प्रकाश वा दृष्टिसूचक (भिजुअल सिग्नलिङ्ग) औजारहरु	५
	८५१२.३०.००	-ध्वनिसूचक (साउण्ड सिग्नलिङ्ग) औजारहरु	५
	८५१२.४०.००	-विण्ड स्क्रिन विपर, डिफ्रोष्टर र डेमिष्टर	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५१२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु	५
८५.१३		आफ्नै स्रोतबाट शक्ति सञ्चालन गरी बल्ने बोक्न हुने विद्युतको बत्ति (जस्तै डाइब्याट्रिज, एक्युमुलेटर र म्याग्नटोज), शीर्षक ८५.१२ को उपकरणहरु बाहेक।	
	८५१३.१०.००	-बत्तीहरु	५
८५.१७		टेलिफोन सेटहरु, सेलुलर सञ्जालहरु वा अन्य तार विहीन सञ्जालहरुका लागि प्रयोग हुने स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू समेत; ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडा प्रसारण वा सङ्ग्रहण निमित्तका उपकरणहरु, तार सहित वा तारविहीन सञ्जाल (जस्तैः स्थानीय वा बृहत क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरु समेत, शीर्षक ८४.४३, ८५.२५, ८५.२७ वा ८५.२८ का प्रसारण वा सङ्ग्रहण उपकरणहरु बाहेक।	
		-टेलिफोन सेटहरु; सेलुलर सञ्जालहरु वा अन्य तार विहीन सञ्जालहरुका लागि प्रयोग हुने स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू समेतः	
	८५१७.१३.००	--स्मार्ट फोनहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५१७.१४.००	--सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तार विहीन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने टेलिफोनहरू"	२.५
		-ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडा प्रसारण वा सङ्ग्रहण निमित्तका उपकरणहरु, तार सहित वा तार रहित सञ्जाल (जस्तैः स्थानीय वा बृहत् क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरु समेतः	
	८५१७.६१.००	--आधार स्थानहरु (बेस स्टेशन्स)	५
		--ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडालाई सङ्ग्रहण गर्ने परिवर्तन गर्ने र प्रसारण वा पुनरुत्पादन गर्ने यन्त्रहरु, स्वीचिङ्ग र राउटिङ्ग उपकरणहरु समेतः	
	८५१७.६२.१०	---स्मार्ट घडी	१५
	८५१७.६२.२०	---नेटवर्किङ्ग स्वीच	५
	८५१७.६२.३०	---राउटर	५
	८५१७.६२.९०	---अन्य	५
	८५१७.६९.००	--अन्य	५
		-पार्टपुर्जाहरूः	
	८५१७.७१.००	--सबै प्रकारका एरियल र एरियल रिफ्लेक्टरहरू; तिनीहरुका प्रयोगयोग्य पार्टपुर्जाहरू	१०
	८५१७.७९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५.१८		सूक्ष्म ध्वनिवाहक (माइक्रोफोन) हरु र त्यस निमित्तका धारकहरु (स्ट्याण्डस); संलग्नक (इनक्लोजर) मा आरोपित (माउण्टेड्) भए वा नभएका ध्वनि विस्तारक यन्त्रहरु (लाउड् स्पीकर्स); सूक्ष्मध्वनि बाहक (माइक्रोफोन) सम्मिलित (कम्बाइण्ड) भएको वा नभएको कर्ण श्रवणयन्त्र (हेड फोन) हरु तथा कर्ण श्रवणयन्त्र (इयर फोन) हरु, र एक सूक्ष्मध्वनि बाहक (माइक्रोफोन) तथा एक वा एक भन्दा बढी ध्वनि विस्तारक यन्त्र (लाउडस्पीकर) हरु भएका समुच्चय (सेट) हरु; श्रव्यावृत्ति वैद्युतिक विस्तारक (अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायर) हरु; वैद्युतिक ध्वनि प्रवर्द्धक यन्त्र (इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लीफायर) का समुच्चयहरु (सेट्स)	
	८५१८.१०.००	-माइक्रोफोन र तिनका अडेसाहरु	१०
		-बट्टाभित्र अडयाइएका वा नअडयाइएका लाउड स्पिकरहरु:	
	८५१८.२१.००	--बट्टाभित्र अडयाइएका सिङ्गल लाउड स्पिकर	१०
	८५१८.२२.००	--एउटै बट्टाभित्र अडयाइएका मल्टिपल लाउड स्पिकर	१०
	८५१८.२९.००	--अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५१८.३०.००	-सूक्ष्मध्वनि वाहक (माइक्रोफोन) संयुक्त भए वा नभएका शीर्षवणयन्त्र (हेडफोन) हरु र कर्णश्रवणहरु (इयर फोन) हरु, र एउटा सूक्ष्म ध्वनिवाहक (माइक्रोफोन) यन्त्र र एक वा सोभन्दा बढी ध्वनि विस्तारक यन्त्र (लाउड् स्पीकर) हरु भएका समुच्चयहरु (सेट्स)	१०
	८५१८.४०.००	-अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायर	१०
	८५१८.५०.००	-विद्युतको आवाज बढाउने सेटहरु (इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लिफायर सेट)	१०
८५.२३		डिस्कहरु, टेपहरु, सुगठित अवस्थाका वाष्पीकरण नहुने (सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटाइल) सञ्चय उपकरणहरु, "स्मार्ट कार्डहरु" र ध्वनि वा अन्य प्रवृत्तिलाई अभिलेखन गर्न निमित्तका अन्य माध्यम, अभिलेखन गरिएका वा नगरिएका डिस्क उत्पादनका लागि प्रयोग हुने म्याट्रिसहरु र माष्टरहरु, तर भाग ३७ का उत्पादनहरु बाहेक।	
		-चुम्बकीय माध्यमः	
	८५२३.२९.००	--अन्यः	५
		-चाक्षुषीय (अप्टिकल) माध्यमः	
	८५२३.४१.००	--रेकर्ड नगरिएको	५
		--अन्यः	
	८५२३.४९.१०	---सफ्टवेयर भएका	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५२३.४९.९०	---अन्य	५
		-अर्धसंवाहक (सेमिकन्डक्टर) माध्यमः	
	८५२३.५१.००	--सुगठित अवस्थाका वाष्पीकरण नहुने (सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटाइल) सञ्चय उपकरणहरु	५
		--स्मार्ट कार्डहरुः	
	८५२३.५२.१०	---सिम कार्ड	५
	८५२३.५२.२०	---मेमोरी कार्ड	५
	८५२३.५२.९०	---अन्य	५
	८५२३.५९.००	--अन्य	५
	८५२३.८०.००	-अन्य	५
८५.२५		सङ्ग्रहण उपकरण (रिसेप्सन ऐपरेटस) वा ध्वनि अभिलेखन (साउण्ड रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन (रिप्रोडयूसिङ्ग) उपकरण (एपरेटस) समाविष्ट भए वा नभएको, रेडियो प्रसारण (रेडियो-ब्रोडकास्टिङ्ग) वा टेलिभिजन निमित्तका प्रसारण उपकरण (ट्रान्समिसन एपरेटस); टेलिभिजन क्यामराहरु; डिजिटल क्यामराहरु र भिडियो क्यामरा-रिकर्डर्स।	
	८५२५.६०.००	-सङ्ग्रहण उपकरण (रिसेप्सन एपरेटस्) समाविष्ट ट्रान्समिसन उपकरणहरु	५
		-टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरूः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लेख भए बमोजिमका उच्च गतिका वस्तुहरू:	
	८५२५.८१.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८१.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८१.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भए बमोजिमका विकिरणबाट बचाउने (रेडियसन-हार्डेन्ड) वा विकिरण सहिष्णु (रेडिएसन-टोलरेन्ट) वस्तुहरू:	
	८५२५.८२.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८२.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८२.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य ३ मा उल्लेख भए बमोजिमका रात्रि दृष्टि (नाइट भीजन) वस्तुहरू:	
	८५२५.८३.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८३.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८३.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
		--अन्य	
	८५२५.८९.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८९.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८९.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५.२८		रेडियो प्रसारण (ब्रोडकास्ट) ग्राहकहरु (रिसिभर्स) अथवा ध्वनि वा भिडियो अभिलेखन (रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन (रिप्रोडयूसिङ्ग) उपकरणहरु (एपरेटस) समाविष्ट (इनकरपोरेटिङ्ग) भएका वा नभएका, टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरण (एपरेटस); टेलिभिजन सङ्ग्रहण उपकरणहरु समाविष्ट नभएका मोनिटरहरु (परीविक्षकहरु) र प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु ।	
		-प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु:	
	८५२८.६२.००	--शीर्षक ८४.७१ को स्वचालित आँकडा प्रशोधन यन्त्रमा सोझै जोडन सकिने वा सो यन्त्रका साथमा प्रयोग गर्नका लागि अवकल्पित (डिजाइन्ड)	१०
		-रेडियो ब्रोडकाष्ट रिसिभरहरु वा ध्वनी वा दश्य अभिलेखन वा पुनरुत्पादन उपकरणहरु समावेश भएका वा नभएका टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण उपकरणहरु:	
		--अन्य रङ्गिन:	
		---अनएसेम्बल अवस्थाको:	
	८५२८.७२.११	----४८ इञ्च सम्मका	१०
	८५२८.७२.१९	----अन्य	१०
		---अन्य:	
	८५२८.७२.९१	----४८ इञ्च सम्मका	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५२८.७२.९९	----अन्य	१०
८५.२९		शीर्षक ८५.२४ देखि ८५.२८ सम्मका उपकरणहरुको लागि पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगयोग्य पार्टपुर्जाहरु।	
		-अन्य:	
	८५२९.९०.१०	--टेलिभिजन रिसिभरका	१०
८५.३१		शीर्षक ८५.१२ वा ८५.३० बाहेकका विद्युतीय ध्वनि वा दृश्य सूचक उपकरणहरु (जस्तै-घण्टी, साइरन, इण्डिकेटर प्यानेल, चोर घण्टी (बर्गलर एलार्म) वा आगलागीको घण्टी (फायर अलार्म)	
	८५३१.२०.००	-तरल स्फटिक सामग्री (एल.सी. डी.) वा प्रकाश इमिटिङ डायोड्स (एल.इ.डी.) समाविष्ट इण्डिकेटर प्यानेल	१०
	८५३१.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु	१०
८५.३२		स्थिर भ्यारिएवल र मिलाउन हुने विद्युतीय सन्धारित्र (क्यापासिटर) (प्रि-सेट)।	
	८५३२.१०.००	-५०/६० हर्ज सर्किटको प्रयोगको लागि तयार गरिएको स्थिर सन्धारित्र (क्यापासिटर) र ०.५ के.भि. (पावर क्यापासिटर) भन्दा कम क्षमता नभएको रिएक्टीभ शक्ति सञ्चालन गर्न सक्ने भएको	१०
		-अन्य स्थिर सन्धारित्र (क्यापासिटर):	
	८५३२.२१.००	--ट्यान्टालम	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५३२.२२.००	--आल्मुनियम इलेक्ट्रोलाइटिक	१०
	८५३२.२३.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, सिङ्गल लेयर	१०
	८५३२.२४.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, मल्टिलेयर	१०
	८५३२.२५.००	--कागज वा प्लाष्टिकको डाइईलेक्ट्रिक	१०
	८५३२.२९.००	--अन्य	१०
	८५३२.३०.००	-भ्यारिएवल वा एडजष्टेवल (मिलाउन हुने) (प्रि–सेट) क्यापासिटर	१०
	८५३२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु	१०
८५.३३		विद्युत प्रतिरोधक (रेसिष्टर) (रियोस्टयाट् र पोटेन्शीयोमिटर समेत), ताप प्रतिरोधक बाहेक।	
	८५३३.१०.००	-स्थिर कार्बन प्रतिरोधक, कम्पोजिसन वा फिल्म जस्ता	१०
		-अन्य स्थिर प्रतिरोधकः	
	८५३३.२१.००	--२० बाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.२९.००	--अन्य	१०
		-तार जोडिएको घटबढ हुने (भ्यारिएवल) प्रतिरोधक, रियोस्टयाट्स र पोटेन्शीयोमिटरः	
	८५३३.३१.००	--२० बाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.३९.००	--अन्य	१०
	८५३३.४०.००	-अन्य घटबढ हुने प्रतिरोधक, रियोष्टयाट्स र पोटेन्शीयोमिटर समेत	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५३३.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु	१०
८५.३४	८५३४.००.००	प्रिन्टेड सर्किट (छापिएका परिपथहरु)।	१०
८५.३६		१००० भोल्टसम्मको भोल्टेज भएको बाल्ने निभाउने (स्वीचिङ) वा विद्युतीय परिपथको लागि वा विद्युत परिपथमा वा सँग जोड्नको लागि चाहिने वैद्युतिक उपकरणहरु (जस्तै, स्वीच, रिले, फ्युज, सर्ज सप्रेसर, प्लग, सकेट, ल्याम्प-होल्डर र अन्य संयोजकहरु (कनेक्टर्स) जक्सन बक्सेस); चाक्षुषीय तन्तुहरु (अप्टिकल फाइवर्स), चाक्षुषीय तन्तुका मुट्ठा वा मोटा तारहरु निमित्तका संयोजकहरु (कनेक्टर्स)	
	८५३६.५०.००	-अन्य स्वीचहरु	१५
		-ल्याम्प होल्डर, प्लग र सकेटहरु:	
	८५३६.६९.००	--अन्य	१५
	८५३६.९०.००	-अन्य उपकरणहरु	१५
८५.४०		तातो, चिसो क्याथोड वा फोटोक्याथोड भल्भस् र ट्युबस् (जस्तै-भ्याकुम वा भेपोर वा ग्यास फिल्ड भल्भ र ट्युब, मर्करी आर्क रेक्टीफाइङ भल्भ र ट्युब, क्याथोड रे ट्युब, टेलिभिजन क्यामरा ट्युब)।	
		-क्याथोड-रे, टेलिभिजन पिक्चर ट्युब, भिडियो मनिटर क्याथोड-रे ट्युब समेत:	
	८५४०.११.००	--रङ्गीन	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५.४३		यो भागको अन्यत्र नपरेको व्यक्तिगत कामका विद्युतीय औजार र उपकरणहरु।	
	८५४३.४०.००	-इलेक्ट्रोनिक चुरोटहरू (सिगरेट्स) र यस्तै प्रकारका व्यक्तिगत विद्युतीय वाष्पीकरणका (भेपोराइजिङ) साधनहरू	३०
	८५४३.७०.००	- अन्य यन्त्रहरु र उपकरणहरु	३०
८५.४४		विद्युतरुद्ध (इन्सुलेटेड), (इनामेल लगाएको वा एनोडाइज समेत), तार (वायर), केबुल (को–एक्सेल केबुल समेत) र कनेक्टरसँग जोडिएको वा नजोडिएको अन्य इन्सुलेटेड कण्डक्टर; अप्टिकल फाइबर केबुल, तार, विद्युत कण्डक्टर वा कनेक्टर जोडेको वा नजोडेको प्रत्येक ढाकिएका रेशाहरु (शिद्ड फाइबर) बाट बनेको तार।	
		-१००० भोल्टसम्मको लागि अन्य इलेक्ट्रिक कण्डक्टरहरु:	
	८५४४.४२.००	--कनेक्टरसँग जोडिएका	१५
	८५४४.४९.००	--अन्य	१५
	८५४४.७०.००	-अप्टिकल फाइवर केबुल	१०
८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरु बोक्ने मोटर गाडीहरु।	
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) भएको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०२.१०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सिट भएको)	५
	८७०२.१०.२०	--मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको)	३५
	८७०२.१०.३०	--माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सिट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.१०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.१०.४९	----अन्य	६०
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतिय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.२०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सिट भएको)	५
	८७०२.२०.२०	--मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको)	३५
	८७०२.२०.३०	--माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सिट भएको)	४०
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.२०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	४०
	८७०२.२०.४९	----अन्य	४०
		-स्पार्क इग्निसन इन्टरनल कम्वसन प्रिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.३०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सिट भएको)	५
	८७०२.३०.२०	--मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको)	३५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०२.३०.३०	---माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	४०
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.३०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	४०
	८७०२.३०.४९	----अन्य	४०
		-अन्य:	
	८७०२.९०.१०	---बसहरु (२५ भन्दा बढी सिट भएको)	५
	८७०२.९०.२०	---मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको)	३५
	८७०२.९०.३०	---माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सिट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.९०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.९०.४९	----अन्य	६०
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरु र अन्य मोटर गाडीहरु (शीर्षक ८७.०२ बाहेकका), स्टेसन वागेन र रेसीङ कार समेत।	
		-मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरु गल्फ कार र यस्तै गाडीहरु:	
	८७०३.१०.१०	---मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरु	६०
	८७०३.१०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरु, स्पार्क इग्नीसन इन्टरनल कम्बसन पिस्टोन इञ्जिन भएका:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--सिलिण्डर क्षमता १००० सी.सी. ननाघेकोः	
		---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरु (अटोरिक्सा)	
	८७०३.२१.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	५५
	८७०३.२१.१९	----अन्य	५५
		---अन्यः	
	८७०३.२१.९१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.२१.९९	----अन्य	६०
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघेको तर १,५०० सी.सी. ननाघेकोः	
	८७०३.२२.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६५
	८७०३.२२.९०	---अन्य	६५
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर ३,००० सी.सी. ननाघेको	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेकाः	
	८७०३.२३.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	७५
	८७०३.२३.१९	----अन्य	७५
		---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेकाः	
	८७०३.२३.२१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	८५
	८७०३.२३.२९	----अन्य	८५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		---सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको तर ३,००० सी.सी. ननाघेका:	
	८७०३.२३.३१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	९५
	८७०३.२३.३९	----अन्य	९५
		--सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघेको:	
	८७०३.२४.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	१०५
	८७०३.२४.९०	---अन्य	१०५
		-अन्य गाडीहरु, कम्प्रेशन इग्नीसन इन्टरनल कम्बसन पिस्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३१.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.३१.९०	---अन्य	६०
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको:	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३२.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	७५
	८७०३.३२.१९	----अन्य	७५
		---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३२.२१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	९०
	८७०३.३२.२९	----अन्य	९०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको:	
	८७०३.३३.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	१०५
	८७०३.३३.९०	---अन्य	१०५
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.४०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	४५
	८७०३.४०.९०	---अन्य	४५
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.५०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	४५
	८७०३.५०.९०	---अन्य	४५
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.६०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	४५
	८७०३.६०.९०	---अन्य	४५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.७०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	४५
	८७०३.७०.९०	---अन्य	४५
		-अन्य गाडीहरु, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको:	
		---मोटरको पिकपावर १०० किलोवाटभन्दा बढीको तर २०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.५९	----अन्य	३०
		---मोटरको पिकपावर २०० किलोवाटभन्दा बढीको तर ३०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.६९	----अन्य	४५
		---मोटरको पिकपावर ३०० किलोवाटभन्दा बढीको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.७९	----अन्य	६०
		---अन्य:	
	८७०३.८०.९९	----अन्य	६०
		-अन्य:	
	८७०३.९०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाको	६०
	८७०३.९०.९०	---अन्य	६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८७.०४		वस्तु वा सामानहरु ढुवानीको प्रयोगका अन्य मोटर गाडीहरु।	
	८७०४.१०.००	-राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरु	५
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.२१.१०	---मूलत सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जन भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.२१.२०	---मूलत सामानको ओसा पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.२१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.२१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	५
	८७०४.२१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरु	५
	८७०४.२१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.२१.९०	---अन्य	५
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) ५ टन नाघेका तर २० टन ननाघेका:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.२२.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.२२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.२२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.२२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.२२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.२२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	५
	८७०४.२२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.२२.९०	---अन्य	५
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) २० टन नाघेका:	
	८७०४.२३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.२३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.२३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.२३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.२३.५०	---सिमेण्ट बल्कर	५
	८७०४.२३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट टयाङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.२३.९०	---अन्य	५
		-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टर्नल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिनमात्र भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.३१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.३१.२०	--- मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.३१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.३१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.३१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.३१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.३१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) ५ टन नाघेका:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.३२.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.३२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.३२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.३२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.३२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.३२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	५
	८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.३२.९०	---अन्य	५
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.४१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.४१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.४१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.४१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.४१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.४१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.४१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघेका तर २० टन ननाघेकाः	
	८७०४.४२.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जन भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.४२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.४२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.४२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.४२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.४२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.४२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.४२.९०	---अन्य	५
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) २० टन नाघेका:	
	८७०४.४३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.४३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.४३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.४३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.४३.५०	---सिमेण्ट बल्कर	५
	८७०४.४३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.४३.९०	---अन्य	५
		-स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.५१.१०	--- मूलत: सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.५१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.५१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.५१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.५१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.५१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.५१.९०	---अन्य	५
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघेका:	
	८७०४.५२.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.५२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.५२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.५२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.५२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.५२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.५२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.५२.९०	---अन्य	
	८७०४.९०.००	-अन्य	५
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटर गाडीका लागि इञ्जिनसँग जोडिएका चेसिस।	
	८७०६.००.२०	-मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको) का	३५
	८७०६.००.३०	-माइक्रोबसहरु (११ देखि १४ सम्म सिट भएको) का	५५
	८७०६.००.४०	-जीप कार र भ्यानहरुका	६०
	८७०६.००.५०	-तिन पाङ्ग्रे गाडीहरु (अटोरिक्सा) का	५५
		---पिकअप गाडीहरुका:	
	८७०६.००.६१	----डबल क्यावको	६०
	८७०६.००.६२	----सिङ्गल क्यावको	५०
	८७०६.००.६३	----डेलिभरी भ्यानको	३०
	८७०६.००.७०	-राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरुका	५
	८७०६.००.८०	-बस, ट्रकहरुका	५
	८७०६.००.९०	-अन्य	५
८७.०७		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटर गाडीका मुख्य भाग (बडी) (क्याब समेत)।	
	८७०७.१०.००	-शीर्षक ८७.०३ का गाडीका लागि	५
	८७०७.९०.००	-अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८७.११		मोटरसाइकलहरु (मोपेड सहित) र साइड काररहित वा सहित साइकलमा सहायक मोटर जडान गरेको साइडकारहरु।	
	८७११.१०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	४०
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
		--अनएसेम्वल्ड अवस्थाका:	
	८७११.२०.११	----५० सी.सी. नाघेको तर १२५ सी.सी. ननाघेको	४०
	८७११.२०.१२	----१२५ सी.सी. नाघेको तर २०० सी.सी. ननाघेको	४०
	८७११.२०.१९	----२०० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको	८०
		---अन्य:	
	८७११.२०.९१	----५० सी.सी. नाघेको तर १२५ सी.सी. ननाघेको	४०
	८७११.२०.९२	----१२५ सी.सी. नाघेको तर २०० सी.सी. ननाघेको	५०
	८७११.२०.९९	----२०० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको	८०
		-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघेको तर ५०० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन:	
	८७११.३०.१०	---अनएसेम्वल्ड अवस्थाका	४०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७११.३०.९०	---अन्य	१०
	८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघेको तर ८०० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	१००
	८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	१००
	८७११.९०.००	-अन्य	४०
९०.१०		यो भागको अन्यत्र उल्लेख नभएको वा समावेश नभएको तस्वीर सम्बन्धी (चलचित्र सम्बन्धी समेत) प्रयोगशालाहरुमा प्रयोग हुने उपकरण र औजारहरु; नेगेटोस्कोप; प्रोजेक्सन स्क्रीन (प्रक्षेपक पर्दा)।	
	९०१०.९०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामानहरु	१०
९०.११		सूक्ष्म फोटोग्राफी (फोटोमाइक्रोग्राफी), सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी वा माइक्रोप्रोजेक्सन (सूक्ष्म प्रक्षेपण) को लागि समेत संयुक्त चाक्षुष सूक्ष्मदर्शी यन्त्रहरु (कम्पाउण्ड अप्टिकल माइक्रोस्कोप)।	
	९०११.१०.००	-स्टीरियोस्कोपिक माइक्रोसकोप्स	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९०११.२०.००	-सूक्ष्म फोटो खिच्ने (फोटोमाइक्रोग्राफी), सूक्ष्म चलचित्र खिच्ने (सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी) वा सूक्ष्म प्रक्षेपण (माइक्रो प्रोजेक्सन) का अन्य सूक्ष्म दर्शक यन्त्रहरु (माइक्रोस्कोप्स)	५
	९०११.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामानहरु	५
९०.१२		चाक्षुष (अप्टिकल) सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरु (माइक्रोस्कोप्स) बाहेकका सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरु; विवर्तित उपकरणहरु (डिफ्रयाक्सन एपरेटस)।	
	९०१२.१०.००	-दूरवीक्षण यन्त्रहरु (माइक्रोस्कोप्स), अप्टिकल माइक्रोस्कोपहरु बाहेक; विवर्तन उपकरणहरु (डिफ्याक्सन एपरेटस्)	५
	९०१२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामग्रीहरु	५
९०.१७		खिच्ने, चिनो लगाउने, वा गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरु (जस्तै- खिच्ने मेशिन, नक्सा उतार्ने यन्त्र, प्रोटेक्टर, नक्साका सेटहरु, स्लाइड् रुलहरु, डिस्क क्याल्कुलेटर); यस भागमा अन्यत्र नपरेको, हातले लम्बाइ नाप्ने औजारहरु (जस्तै- नाप्ने डण्डी र फित्ता वा माइक्रोमिटर, क्यालिपर्स)।	
	९०१७.२०.००	-अन्य खिच्ने, चिनो लगाउने र गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरु	५
	९०१७.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामग्रीहरु	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

९०.२६		ग्याँस वा अरु तरल पदार्थका प्रवाह, तह, दवाव वा अन्य विविधता (भेरियवल्स) नाप्ने वा परीक्षण गर्ने (जस्तै-प्रवाहमापक, सतहमापक, म्यानोमीटर (हावा वा वाष्पको दवाव नाप्ने यन्त्र) तापमापक) औजार र उपकरणहरु, शीर्षक ९०.१४, ९०.१५, ९०.२८ वा ९०.३२ का औजार र उपकरणहरु बाहेक।	
	९०२६.१०.००	-तरलको प्रवाह वा सतह नाप्न वा परीक्षण गर्नको लागि	५
	९०२६.२०.००	-दवाव नाप्न वा परीक्षण गर्नको लागि	५
		-अन्य औजारहरु र उपकरणहरु:	
	९०२६.८०.९०	---अन्य	५
	९०२६.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामग्रीहरु	५
९०.३०		ओसीलोस्कोप (दोलनदर्शी), स्पेक्ट्रम (वर्णपट) विश्लेषक र शीर्षक ९०.२८ का मापक (मिटर) बाहेकका विद्युतको मात्रा नाप्ने वा परीक्षण गर्नको लागि प्रयोग हुने अन्य औजारहरु र उपकरणहरु; अल्फा, बिटा, गामा, एक्स-रे, कस्मिक (अन्तरिक्ष) वा अन्य आयोनाइजिङ (विद्युत अणु) विकिरण (रेडीएसन) नाप्ने वा पत्ता लगाउने औजार र उपकरणहरु।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागवाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९०३०.४०.००	-विशेषतः दूरसञ्चारको लागि निर्मित अन्य औजारहरु र उपकरणहरु (जस्तै-क्रस-टकमीटर, गेन मिजरिङ्ग गर्ने औजारहरु, डिस्टोर्सन फ्याक्टर मिटर, सोफोमिटर)	५
	९०३०.९०.००	-पार्टपुर्जाहरु र सहायक सामग्रीहरु	५
९४.०१		विछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन गर्न सकिने वा नसकिने सिट (आसन) (शीर्षक ९४.०२ बाहेक) र तिनका पार्टपुर्जाहरु।	
	९४०१.२०.००	-मोटरगाडीहरुमा प्रयोग हुने आसनहरु	१०
		-उचाइ घटीबढी गर्न सकिने घुम्ने आसनः	
	९४०१.३१.००	--काठका	१०
	९४०१.३९.००	--अन्य	१०
		-बगैंचाको आसन वा क्याम्पिङ उपकरण बाहेकका विछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन हुने आसनहरूः	
	९४०१.४१.००	--काठका	१०
	९४०१.४९.००	--अन्य	१०
		-वेत, ओजियर, बाँस वा यस्तै पदार्थका आसनहरुः	
	९४०१.५२.००	--बाँसको	१०
	९४०१.५३.००	--लहरेताड (र्‍याटन) को	१०
	९४०१.५९.००	--अन्य	१०
		-काठको फ्रेम भएको आसनः	
	९४०१.६१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त आसन (अपहोलस्टर) हरु	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९४०१.६९.००	--अन्य	१०
		-धातुको फ्रेम सहितको अन्य आसनहरु:	
	९४०१.७१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त आसनहरु	१०
	९४०१.७९.००	--अन्य	१०
		-अन्य आसनहरु:	
	९४०१.८०.९०	---अन्य	१०
९४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टपुर्जाहरु।	
	९४०३.१०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने धातुका फर्निचर	१०
		-अन्य धातुका फर्निचर:	
	९४०३.२०.९०	---अन्य	१०
	९४०३.३०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	९४०३.४०.००	-भान्छामा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	९४०३.५०.००	-सुत्ने कोठामा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	९४०३.६०.००	-अन्य काठका फर्निचर	१०
		-प्लाष्टिकका फर्निचर:	
	९४०३.७०.२०	---बेबी वाकर	१०
	९४०३.७०.९०	---अन्य	१०
		-अन्य पदार्थका फर्निचर, बेत, ओसियर, बाँस वा यस्तै पदार्थहरुको समेत:	
	९४०३.८२.००	--बाँसको	१०
	९४०३.८३.००	--लहरेताड (न्याटन) को	१०
	९४०३.८९.००	--अन्य	१०
९४.०६		पूर्व निर्मित भवन।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-काठको:	
	९४०६.१०.९०	---अन्य	१०
		-अन्य:	
	९४०६.२०.००	-इस्पातका प्रमापीय भवनका एकाइहरू (मडयुलर बिल्डिङ्ग युनिट्स)	१०
	९४०६.९०.९०	---अन्य	१०
९५.०३	९५०३.००.००	ट्राइसाइकल, स्कुटर, पेडल कार र यस्तै पाङ्ग्रा भएका खेलौनाहरु; पुतलीको कोक्रो (क्यारेज); पुतली; अन्य खेलौना; आकार घटाएको ("स्केल") नमूनाहरु र यस्तै मनोरञ्जनात्मक नमूनाहरु, चल्ने वा नचल्ने; सबै प्रकारका बुद्धिका खेलौनाहरु (पजल्स)।	१०
९५.०४		भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरु, टेबुल वा पार्लर गेमहरू, मुद्रा, बैङ्क नोटहरू, बैङ्क कार्डहरू, टोकनहरू वा भुक्तानी सम्बन्धी अन्य साधनहरूद्वारा सञ्चालन हुने पिनटेबलहरू, बिलियार्डहरु, क्यासिनो खेलका विशेष टेबुलहरु र स्वचालित बाउलिङ उपकरणहरू, मनोरञ्जनका यन्त्रहरू समेत ।	
	९५०४.२०.००	-सबै प्रकारका बिलियार्ड खेलका सामानहरु र सहायक सामानहरु	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९५०४.३०.००	-स्वचालित बाउलिङ्ग एली उपकरण (इक्विपमेण्ट) बाहेक, मुद्रा (क्वाइन) हरु, कागजी मुद्रा (बैङ्क नोट) हरु, बैङ्क कार्डहरु, टोकन वा भुक्तानीका अन्य माध्यमद्वारा सञ्चालन गरिने (अपरेटेड्) अन्य खेलहरु (गेम्स)	१०
	९५०४.४०.००	-खेल्ने तासहरु	१०
	९५०४.५०.००	-उपशीर्षक ९५०४.३० का बाहेकका भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरु	१०
	९५०४.९०.००	-अन्य	१०
९५.०५		आनन्दोत्सवका सामानहरु वा अन्य मनोरञ्जनका सामानहरु, जादूविद्या (चटक) र असाधारण ठट्टा (नोभेल्टी जोक) समेत।	
		-क्रिसमस उत्सवका सामानहरु:	
	९५०५.१०.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	१०
	९५०५.१०.९०	---अन्य	१०
	९५०५.९०.००	-अन्य	१०
९५.०८		रोटेपिङ्ग (राउण्डएबाउट्स), झोलुङ्गे पिङ्ग (स्वीङ्गस), लक्षवेधन दीर्घा वा तारो हान्ने खेल खेल्ने ठाउँ (शूटिङ्ग ग्यालरी) र अन्य मेला क्षेत्रका मनोरन्जनहरु, घुम्ती सरकस (ट्राभेलिङ्ग सरकस) तथा जङ्गली जन्तु समूह (मेनाजरीज) को घुम्ती प्रदर्शनी; घुम्ती रङ्गमञ्च (ट्राभेलिङ्ग थिएटर्स) हरु	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९५०८.१०.००	-घुम्ती सरकस तथा जङ्गली जन्तु समूहको घुम्ती प्रदर्शन (ट्राभेलिङ्ग मेनाजरिज)	१०
	९५०८.९०.००	-अन्य	१०

द्रष्टव्यः-

(१) मदिराको अन्तःशुल्क गणना गर्दा प्रति एल.पि. लिटर वा प्रति लिटरमध्ये जुन बढी हुन्छ सोही दरमा गणना गरी असुल गरिनेछ।

(२) कुनै पनि मदिराको कक्टेल गरेमा उपशीर्षक २२०६.००.४० बमोजिमको दरबन्दी लाग्नेछ।

(३) एम्बुलेन्स, शव वाहन, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कूटर र व्याट्रीबाट चल्ने टेम्पोको चेसिसमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन। अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने स्कूटर पैठारी वा स्थानीय खरिद गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो स्कूटर यातायात व्यवस्था कार्यालयमा निजको नाममा दर्ता भएपछि नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिसमा पैठारी गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट र स्थानीय खरिद गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क विभागबाट फिर्ता गरिनेछ।

(४) घरेलु प्रविधिबाट उत्पादन गरिने सिन्के चाउचाउ (Ready to eat नभएको) मा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

(५) यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना बमोजिम प्राप्त सुविधा अन्तर्गत भन्सार महसुल छुटमा पैठारी गरिएको व्यक्तिगत प्रयोजनका वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

(६) चालीस वा सोभन्दा बढी सिट क्षमताका कम्तीमा पाँच वटा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बस सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था वा सङ्घ तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका तयारी बस एवं तिनका चेसिसमा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। त्यसरी पैठारी गरेका सवारी साधनहरू पैठारी गरेको मितिले दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वितरण वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।

(७) नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थी ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि ३० सिट वा सोभन्दा बढी क्षमताको दुई थान बस आयात गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।

(८) औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को अनुसूची-१० मा उल्लेख भएका अति अविकसित क्षेत्रमा स्थापित स्थानीय फलफूलमा आधारित उद्योगबाट उत्पादित ब्राण्डी, वाइन र साइडरको उत्पादनमा यस अन्तःशुल्क दरबन्दी अनुसार लाग्ने अन्तःशुल्कमा असी प्रतिशत छुट हुनेछ।

(९) स्वदेशमा उत्पादन हुने शीर्षक २२.०४ र २२.०५ मा पर्ने वाइनमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा पैंतीस प्रतिशत, शीर्षक २२.०६ मा पर्ने साइडर र अङ्गुर बाहेकका अन्य फलफूलबाट उत्पादन हुने उपशीर्षक २२०६.००.९० मा पर्ने वाइनमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा चालीस प्रतिशत छुट हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१०) एसेम्बल गरी सवारी साधन उत्पादन गर्ने उद्योगले अनएसेम्बल्ड अवस्थाका शीर्षक ८७.०२, ८७.०३ र ८७.११ मा पर्ने सवारी साधन पैठारी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क र त्यस्ता उद्योगले उत्पादन गरेको तयारी साधन बिक्री गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(११) शीर्षक ०२.०१, ०२.०२, ०२.०३, ०२.०४, ०२.०५, ०२.०६, ०२.०७, ०२.०८, ०२.०९, ०२.१०, ०३.०१, ०३.०२, ०३.०३, ०३.०४, ०३.०५, ०३.०६, ०३.०७, ०३.०८, ०३.०९, ०४.०२, ०८.०१, ०८.०२, ०८.०३, ०८.०४, ०८.०६, ०८.०९, ०८.१२, ०८.१३, ०९.०४, ०९.०६, ०९.१०, ११.०६, १२.०७, १४.०१, १४.०४, १५.०९, १५.१७, १६.०१, १६.०२, १६.०३, १६.०४, १६.०५, २०.०१, २०.०२, २०.०३, २०.०४, २०.०६, २०.०७, २०.०८, २१.०५, २४.०१, २५.१५, २५.१६, ३९.१७, ४४.०१, ४४.०२, ४४.०३, ४४.०४, ४४.०५, ४४.०६, ४४.०७, ४४.०९, ४४.१०, ४४.११ ४४.१२, ४४.१३, ४४.१४, ४४.१८, ४४.१९, ४४.२०, ४४.२१, ४८.०३, ६८.०२, ६८.०८, ६८.०९, ६८.१०, ६८.११, ६९.०७, ७२.०७, ७२.०९, ७२.१०, ७२.११, ७२.१३, ७२.१४, ७२.१५, ७२.१६, ७२.१७, ७२.२३, ७२.२४, ७२.२५, ७२.२९, ७३.०७, ७३.०८, ७३.०९, ७३.१२, ७३.१३, ७३.१४, ७३.१५, ७३.१७, ७६.०४, ९४.०१, ९४.०३ र ९४.०६ तथा उपशीर्षक ०४०२.१०.१०, ०४०२.१०.९०, ०४०२.२१.००, ०४०२.२९.९०, ०४०२.९१.००, ०४०२.९९.००, १४०४.९०.२०, १४०४.९०.३०, १४०४.९०.४०, १४०४.९०.५०, १४०४.९०.६०, १४०४.९०.७०, १४०४.९०.८०, १६०१.००.००, १७०१.१३.१०,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७०१.१४.१०, १७०४.१०.००, १७०४.९०.००,
१९०५.१०.००, १९०५.२०.००, १९०५.३१.००,
१९०५.३२.००, १९०५.४०.००, १९०५.९०.१०,
१९०५.९०.३०, १९०५.९०.५०, १९०५.९०.६०,
१९०५.९०.७०, २००५.१०.००, २००५.२०.९०,
२००५.४०.००, २००५.५१.००, २००५.५९.००,
२००५.६०.००, २००५.७०.००, २००५.८०.००,
२००५.९१.००, २००५.९९.००, २१०१.११.००,
२१०१.१२.००, २१०१.२०.००, २१०१.३०.००,
२१०६.९०.१०, ३९२१.९०.११, ३९२१.९०.९२,
३९२३.१०.२० ३९२४.१०.१०, ४८१८.१०.००
४८१८.२०.०० ४८१८.३०.०० ४८१८.५०.००
४८१८.९०.०० ६४०४.११.१०, ६४०५.२०.१०,
७३११.००.२०, ७३११.००.९०, ७३२०.१०.९०,
८५०७.१०.००, ८५०७.२०.००, ८५४४.७०.००,
९४०६.१०.९०, ९४०६.२०.०० र ९४०६.९०.९० मा पर्ने वस्तुको आन्तरिक उत्पादनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

(१२) शीर्षक २१.०६ को उपशीर्षक २१०६.९०.२०, २१०६.९०.६० र भन्सार शीर्षक २४.०३ को उपशीर्षक २४०३.९९.१०, २४०३.९९.२०, २४०३.९९.३० र भन्सार शीर्षक २४.०४ को उपशीर्षक २४०४.११.००, २४०४.१२.०० र २४०४.१९.०० का वस्तुमा कुल तौल प्रति किलोग्राममा अन्तःशुल्क लाग्नेछ।

(१३) शीर्षक ३३.०३, ३३.०४, ३३.०५, ३३.०६, ३३.०७ का स्वदेशी उत्पादनमा पाँच प्रतिशत लाग्नेछ ।

(१४) मदिरा, वियर र चुरोटको उत्पादक, पैठारीकर्ता वा सोको बिक्रेताले त्यस्तो वस्तुको बिक्री गर्ने खुद्रा मूल्य आर्थिक वर्षको सुरुमा र मूल्य परिवर्तन भएको अवस्थामा परिवर्तन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

हुनासाथ सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी जानकारी गराउनु पर्नेछ।

(१५) अन्तःशुल्क दरबन्दी प्रयोजनको लागि निर्धारित आठ अङ्कको भन्सार उपशीर्षकलाई तथ्याङ्क प्रयोजनको लागि महानिर्देशकले अङ्क थप गर्न सक्नेछ।

(१६) अन्तःशुल्क लाग्न सक्ने वस्तुको व्याख्या तथा हार्मोनाइज्ड कोड तोक्ने काम आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले गर्न सक्नेछ।

३५. **आयकर ऐन, २०५८ मा संशोधनः** आयकर ऐन, २०५८ को,-

(१) दफा ११ को,-

(क) उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएको छः-

"तर कुनै फर्म, कम्पनी, साझेदारी तथा सङ्गठित संस्थाको रूपमा दर्ता भई गरेको कृषि व्यवसाय, तरकारीलाई डिहाइड्रेड गर्ने व्यवसाय र कोल्ड स्टोर व्यवसाय सञ्चालन गरी प्राप्त गरेको आयमा लाग्ने करमा शतप्रतिशत कर छुट हुनेछ।"

(ख) उपदफा (३) को खण्ड (ख) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका "कर्णाली प्रदेश" भन्ने शब्दहरू पछि "र सुदूरपश्चिम प्रदेशका पहाडी जिल्लाहरु" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(ग) उपदफा (३घ) को खण्ड (क) मा रहेका "संवत् २०८२ साल" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "संवत् २०८३ साल" भन्ने शब्दहरु, सोही खण्डको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका "संवत् २०८२ साल" भन्ने शब्दहरू को सट्टा "संवत् २०८५ साल" भन्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

शब्दहरू र "दुई सय" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "चालीस" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

(घ) उपदफा (३ङ) को खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छः-

"(ग) नेपालमा उत्पादन भएका वस्तु निर्यात गरी प्राप्त भएको आयमा खण्ड (क) वा (ख) बमोजिमको छुटपछि कायम हुने करमा थप पचास प्रतिशत।"

(ङ) उपदफा (३ब) मा रहेका "तीन वर्ष" भन्ने शब्दहरू को सट्टा "पाँच वर्ष" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(च) उपदफा (३ब) पछि देहायको उपदफा (३भ) र (३म) थपिएका छन्:-

"(३भ) विद्युतीय सवारी उत्पादन तथा एसेम्बल गर्ने उद्देश्यले संवत् २०८२ साल असार महिनासम्म स्थापना हुने उद्योगलाई कारोबार सुरु गरेको मितिले पाँच वर्षसम्म लाग्ने करमा चालीस प्रतिशत छुट हुनेछ।

(३म) कृषि औजार उत्पादन गर्ने उद्देश्यले संवत् २०८२ साल असार महिनासम्म स्थापना हुने उद्योगलाई कारोबार सुरु गरेको मितिले पाँच वर्षसम्म लाग्ने करमा शतप्रतिशत छुट हुनेछ।"

(२) दफा ११ग. झिकिएको छ।

(३) दफा २१ को उपदफा (३) को स्पष्टीकरणको खण्ड (ग) मा रहेका "बैङ्क खातामा जम्मा हुने गरी गरिएको भुक्तानी" भन्ने शब्दहरू पछि ", नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट स्वीकृत प्राप्त डिजिटल वालेटको माध्यमबाट हुने भुक्तानी" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(४) दफा ५७ को उपदफा (१क) को ठाउँठाउँमा रहेको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"शेयरवाला" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "शेयरवाला वा साझेदार" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

(५) दफा ६५ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) पछि देहायको स्पष्टीकरण थप गरिएको छः-

"स्पष्टीकरणः यस दफाको प्रयोजनको लागि "योगदानमा आधारित हित" भन्नाले दफा ६३ को उपदफा (३) बमोजिम तोकिएको सीमाभित्र रही गरिएको अवकाश योगदानसँग सम्बन्धित हितलाई सम्झनु पर्दछ।"

(६) दफा ८८ को उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (१२) पछि देहायको खण्ड (१३) थपिएको छः-

"(१३) साहित्यिक लेख वा रचना बापत बासिन्दा व्यक्तिलाई रोयल्टी रकम भुक्तानी गर्दा भुक्तानी रकमको एक दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले।"

(७) दफा ९५क. को उपदफा (५) को-

(क) खण्ड (क) मा रहेका "दुई दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पाँच प्रतिशतका दरले" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) खण्ड (ख) मा रहेका "पाँच प्रतिशतका दरले" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सात दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(८) दफा ९७ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) मा रहेको "वा" भन्ने शब्द झिकी सो खण्डपछि देहायको खण्ड (ग१) थपिएको छः-

"(ग१) त्यस्तो आय वर्षमा दफा ९५क. को उपदफा (६ख), (६ग), (६घ) मा उल्लेख भए बमोजिमको आय मात्र हुने बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति।"

(९) दफा ११४ को उपदफा (१) को खण्ड (ञ) मा रहेका "उजुरी" भन्ने शब्दको सट्टा "निवेदन" भन्ने शब्द राखिएको छ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१०) दफा ११६ को-

(क) उपदफा (६) मा रहेका "आन्तरिक राजस्व" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(ख) उपदफा (६) पछि देहायको उपदफा (७) थपिएको छः-

"(७) उपदफा (५) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयको नाममा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको धरौटी खातामा दाखिल गरेको बैङ्क भौचर वा त्यस्तो रकम बराबरको बैङ्क जमानतपत्र पुनरावेदनपत्र साथ पेश गर्नु पर्नेछ।"

(११) अनुसूची १ मा संशोधनः अनुसूची १ को-

(१) दफा १ कोः-

(क) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छः-

"(१) कुनै आय वर्षमा बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको करयोग्य आयमा यस अनुसूचीको उपदफा (२), (४) र (४क) को अधीनमा रही देहाय बमोजिमको दरले कर लाग्नेछः—

(क) पाँच लाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशत,

(ख) पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर सात लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (क) बमोजिम पाँच लाख रुपैयाँसम्म पाँच हजार रुपैयाँ र पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा दश प्रतिशत,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) सात लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर दश लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ख) बमोजिम सात लाख रुपैयाँसम्म पच्चीस हजार रुपैयाँ र सात लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा बीस प्रतिशत,

(घ) दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर बीस लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ग) बमोजिम दश लाख रुपैयाँसम्म पचासी हजार रुपैयाँ र दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा तीस प्रतिशत र

(ङ) बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी कर योग्यआय भएमा बढी भएजति कर योग्य आयको खण्ड (घ) बमोजिम लागेको करको दरमा थप बीस प्रतिशत अतिरिक्त कर।

तर एकलौटी फर्म दर्ता भएका करदाताको हकमा, निवृत्तभरण बापतको आय, निवृत्तभरण कोष र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा खण्ड (क) बमोजिमको कर लाग्ने छैन।"

(ख) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छः-

"(२) कुनै आय वर्षमा ऐनको दफा ५०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बमोजिम छनौट गर्ने कुनै दम्पतीको करयोग्य आयमा यस अनुसूचीको उपदफा (४) र (४क) को अधीनमा रही देहाय बमोजिमको दरमा कर लाग्नेछः-

(क) छ लाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशत,

(ख) छ लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर आठ लाख रुपैयाँसम्मको करयोग्य आय भएमा खण्ड (क) बमोजिम छ लाख रुपैयाँसम्म छ हजार रुपैयाँ र छ लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा दश प्रतिशत,

(ग) आठ लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर एघार लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ख) बमोजिम आठ लाख रुपैयाँसम्म छब्बीस हजार रुपैयाँ र आठ लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा बीस प्रतिशत,

(घ) एघार लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर बीस लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ग) बमोजिम एघार लाख रुपैयाँसम्म छयासी हजार रुपैयाँ र एघार लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा तीस प्रतिशत,

(ङ) बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी करयोग्य आय भएमा बढी भएजति करयोग्य आयको खण्ड (घ) बमोजिम लागेको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

करको दरमा थप बीस प्रतिशत अतिरिक्त कर।

तर एकलौटी फर्म दर्ता भएका करदाताको हकमा, निवृत्तभरण बापतको आय, निवृत्तरण कोष र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा खण्ड (क) बमोजिमको कर लाग्ने छैन।"

(ग) उपदफा (३) को सट्टा देहायको उपदफा (३) राखिएको छः-

"(३) उपदफा (४) मा उल्लिखित व्यवस्था देहायको अवस्थामा लागू हुनेछः-

(क) बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको सम्बन्धमा कुनै आय वर्षमा पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी आय भएको वा ऐनको दफा ५० बमोजिमको छनौट गरेको बासिन्दा दम्पतीको सम्बन्धमा कुनै आय वर्षमा छ लाख रुपैयाँभन्दा बढी आय भएको,

(ख) गैरव्यावसायिक करयोग्य सम्पत्तिको निःसर्गबाट प्राप्त खुद लाभ सो प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतीको आय र तदनुरूप करयोग्य आयको गणनामा समावेश भएको।"

(घ) उपदफा (४) को सट्टा देहायको उपदफा (४) राखिएको छः-

"(४) उपदफा (३) को अधीनमा रही

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

देहायका व्यक्तिलाई देहाय बमोजिम कर लाग्नेछः-

(क) देहायका रकममध्ये जुन बढी छ त्यस्तो रकममा त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतीको त्यस्तो रकम मात्र करयोग्य आय भए सरह मानी यस अनुसूचीको उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको दरले कर लाग्नेछः-

(१) त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतीको जम्मा करयोग्य आयबाट त्यस्तो लाभको रकम घटाई बाँकी हुन आउने रकम,

(२) प्राकृतिक व्यक्तिको सम्बन्धमा पाँच लाख रुपैयाँ वा दम्पतीको सम्बन्धमा छ लाख रुपैयाँ।

(ख) त्यस्तो करयोग्य आयको बाँकी रकममा दश प्रतिशतका दरले कर लाग्नेछ।

तर,

(१) निःसर्ग भएको गैरव्यावसायिक करयोग्य सम्पत्ति (जग्गा तथा घरजग्गा) को स्वामित्व पाँच वर्ष वा पाँच वर्ष भन्दा बढी भएको छ भने पाँच प्रतिशतका दरले कर लाग्नेछ।

(२) निःसर्ग भएको गैरव्यावसायिक करयोग्य सम्पत्ति (जग्गा तथा घरजग्गा) को स्वामित्व पाँच वर्ष

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भन्दा कम रहेको छ भने सात दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले कर लाग्नेछ।

(३) नेपाल धितोपत्र बोर्डमा सूचीकरण भएको निकायमा तीन सय पैसट्ठी दिनभन्दा बढी अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको निःसर्गबाट प्राप्त लाभको हकमा पाँच प्रतिशत र तीन सय पैसट्ठी दिन वा सो भन्दा कम अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको निःसर्गबाट प्राप्त लाभको हकमा सात दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले कर लाग्नेछ।"

(ङ) उपदफा (४) पछि देहायको उपदफा (४क) थपिएको छः-

"(४क) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि व्यवसाय सञ्चालनमा संलग्न नरहेको कुनै बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको दफा ९५क. को उपदफा (६ख), (६ग), (६घ) बमोजिमको आयमा एक प्रतिशतले कर लाग्नेछ।"

(च) उपदफा (१२) मा रहेका "पच्चीस हजार रुपैयाँ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "चालीस हजार रुपैयाँ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) दफा २ को उपदफा (३) को सट्टा देहायको उपदफा (३) राखिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"(३) सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम दर्ता भएको सहकारी संस्थाले कर छुट हुने कारोबार बाहेकको कारोबार गरेमा देहाय बमोजिमका दरले कर लाग्नेछः—

- नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएकोमा सात दशमलव पाँच प्रतिशत,
- उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएकोमा दश प्रतिशत,
- महानगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएकोमा पन्ध्र प्रतिशत"

३६. <u>भन्सार ऐन, २०६४ मा संशोधनः</u> भन्सार ऐन, २०६४ को,-

(१) दफा २ को-

(क) खण्ड (ड) को सट्टा देहायको खण्ड (ड) राखिएको छः-

"(ड) "पैठारी" भन्नाले विदेशी मुलुकबाट नेपालभित्र मालवस्तु ल्याउने काम सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कन्टेनर सेवा सञ्चालन गर्ने गरी नेपालमा दर्ता भएको सिपिङ्ग कम्पनीले विदेशमा खरिद गरेको तर भौतिक रूपमा भन्सार कार्यालयमा ल्याउन सम्भव नरहेको कन्टेनरको जाँचपासको कार्यलाई समेत जनाउँदछ।"

(ख) खण्ड (स) पछि देहायको खण्ड (ह) थप गरिएको छः-

"(ह) "आन्तरिक परिवहन" भन्नाले नेपालभित्र पैठारी गर्ने उद्देश्यले ल्याइएको मालवस्तु प्रवेश सीमास्थित कुनै भन्सार कार्यालयमा घोषणा मात्र गरी जाँचपासको निमित्त अन्य भन्सार कार्यालयमा लैजाने कार्य सम्झनु पर्छ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) दफा ५७ को-

(क) उपदफा (१८) को सट्टा देहायको उपदफा (१८) राखिएको छः-

"(१८) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको कसूर गरेमा यस दफामा अन्यत्र उल्लिखित जरिबाना र महसुलका अतिरिक्त त्यस्तो मालवस्तुको मूल्यको तीन सय प्रतिशत थप जरिबाना असुल गरी मालवस्तु छाडिदिने वा त्यस्तो मालवस्तु जफत गरी सो मालवस्तुको मूल्यको दुई सय प्रतिशत जरिबाना गरिनेछः-

(१) दफा २० को उपदफा (२) को खण्ड (क), (ख) वा (ग) बमोजिम जाँचपास भएका मालवस्तु पैठारीकर्ताले भन्सार क्षेत्रबाट उठाई लैजानुअघि वा भन्सारक्षेत्र बाहिर लगिसकेपछि अधिकारप्राप्त अधिकारीले पुनः जाँच गर्दा पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको भन्दा मालवस्तुको नाम, प्रकृति, भौतिक विशेषता, चारित्रिक गुण, नाप, आकार, गुणस्तर तथा परिमाणमा फरक पाइएमा,

(२) दफा ८९च. बमोजिम आन्तरिक परिवहन गर्ने कन्टेनरमा लगाइएको भू-मण्डलीय स्थिति निर्धारण प्रणाली (जीपीएस) जडित ताला तथा मालवस्तु चलान भएको स्थानमा लगाइएको सिलसिलेवार नम्बर सहितको सिल दुरूस्त नभएमा।"

(ख) उपदफा (१८) पछि देहायको उपदफा (१८क.) थपिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"(१८क) काबु बाहिरको परिस्थिति बाहेक दफा ८९च. बमोजिम आन्तरिक परिवहनको लागि तोकिएको सडक मार्ग प्रयोग नगरेमा वा तोकिएको समयावधिभित्र तोकिएको भन्सार कार्यालयमा नपुगेमा पचास हजार रुपैयाँदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना गरिनेछ।"

(३) दफा ६२ को उपदफा (२) पछि देहायका उपदफा (२क) र (२ख) थपिएका छन्:-

"(२क) उपदफा (१) बमोजिम राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिँदा निर्धारित भन्सार महसुल रकममध्ये विवाद रहित भन्सार महसुल रकम बुझाई विवादित भन्सार महसुल र जरिबानाको शतप्रतिशत रकम धरौटी राख्नु पर्ने वा त्यस्तो रकम बापत बैङ्क जमानत दिनु पर्नेछ।

(२ख) उपदफा (२क) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयको नाममा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा रहेको धरौटी खातामा दाखिल गरेको बैङ्क भौचर वा त्यस्तो रकम बराबरको बैङ्क जमानतपत्र पुनरावेदनपत्र साथ पेश गर्नु पर्नेछ।"

३७. **बहाल रहने अवधि:** यस ऐनको दफा २, ३, ४, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१ र ३२ बमोजिमका व्यवस्थाहरू सङ्घीय ऐनबाट अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक संवत् २०८० साल असार मसान्तसम्म बहाल रहनेछन्।

३८. **ऐन संशोधन भएको मानिने:** यस ऐनको दफा ३३, ३४, ३५ र ३६ बमोजिम भएको संशोधनलाई सम्बन्धित ऐनमा संशोधन भएको मानिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-१

(दफा २ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

१. **<u>भन्सार महसुलः</u>** (१) विदेशबाट नेपालभित्र पैठारी हुने मालवस्तुमा आर्थिक ऐन, २०७८ को अनुसूची-१ मा उल्लिखित शीर्षक, उपशीर्षक, मालवस्तुका विवरणहरू र अन्य व्यवस्थाहरूमा समेत देहाय बमोजिम संशोधन र थप गरी भन्सार महसुल दर लगाइएको छ। यसमा उल्लिखित संशोधन र थप बाहेकका परिच्छेद र भागका द्रष्टव्यहरू, शीर्षक, उपशीर्षकहरू, मालवस्तुका विवरणहरू र मालवस्तुको पैठारीका दरहरू समेत आर्थिक ऐन, २०७८ बमोजिम नै हुनेछन्।

शीर्षक	उपशीर्षक	मालवस्तुको विवरण	पैठारी भन्सार महसुल दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
१	२	३	४
		आर्थिक ऐन, २०७८ को अनुसूची-१ को,- (१) भाग २ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (क) पछि देहायको नयाँ खण्ड (ख) थप गरी साविकको खण्ड (ख) र (ग) लाई क्रमशः खण्ड (ग) र (घ) कायम गरिएको छः-	
		"(ख) खान हुने, निर्जीव किराहरु (शीर्षक ०४.१०);"	
		(२) भाग ३ को द्रष्टव्य २ पछि	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		देहायको नयाँ द्रष्टव्य ३ थपिएको छः-	
		"३. शीर्षकहरू ०३.०५ देखि ०३.०८ सम्मले मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त मैदा, पिठो र पेलेट (गुटिका) हरूलाई समेट्दैनन् (शीर्षक ०३.०९)।"	
		(३) उपशीर्षक ०३०२.३ को शब्दावलीको सट्टा देहायको शब्दावली राखिएको छः-	
		"-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका) स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः"	
		(४) उपशीर्षक ०३०२.३३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०२.३३.००	--स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस)"	१०
		(५) उपशीर्षक ०३०२.५५.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०२.५५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा)"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(६) उपशीर्षक ०३०३.४ को शब्दावलीको सट्टा देहायको शब्दावली राखिएको छः-	
		"-टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका), स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (काचुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०३.९१.०० देखि ०३०३.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेकः"	
		(७) उपशीर्षक ०३०३.४३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०३.४३.००	--स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (काचुओनस पेलामिस)"	१०
		(८) उपशीर्षक ०३०३.६७.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०३.६७.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा)"	१०
		(९) उपशीर्षक ०३०४.७५.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०४.७५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा) का"	१०
		(१०) उपशीर्षक ०३०४.८७.०० को सट्टा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०४.८७.००	--टुनाहरु (थुनुस प्रजातिका), स्किपज्याक टुना (स्ट्राइप-बेल्लाइड बोनितो) (कात्सुओनस पेलामिस) का"	१०
		(११) उपशीर्षक ०३०४.९४.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०४.९४.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा)"	१०
		(१२) उपशीर्षक ०३०४.९५.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०४.९५.००	--अलास्का पलक (थेराग्रा काल्कोग्रामा) बाहेक ब्रेरमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरुका माछाका"	१०
		(१३) शीर्षक ०३.०५ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०३.०५		सुकाएको, नुनिलो पारेको वा नून	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पानीमा हालेको माछा; धूमित पारेको, धूमित गर्नुअघि वा धूमित गर्दा पाकेको वा नपाकेको।"	
		(१४)उपशीर्षक ०३०५.१०.०० हटाइएको छ।	
		(१५) शीर्षक ०३.०६ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०३.०६		खबटाभित्र भएको वा नभएको जीवित, ताजा, चिसो पारेको, हिमीकृत, सुकेको, नुनिलो गरेको वा नून पानीमा हालेको क्रुष्टासियन; खबटा भित्र भएको वा नभएको, धूमित गर्ने प्रक्रियामा वा धूमित गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित क्रुष्टासियन; खबटाभित्र भएको पानीमा उमालेर वा बफाएर पकाएको, चिसो, हिमीकृत, सुख्खा र नुनिलो पारिएको वा नपारिएको, नून पानीमा हालेको वा नहालेको क्रुष्टासियनहरु।"	
		(१६) उपशीर्षक ०३०६.१९.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०६.१९.००	--अन्य"	१०
		(१७) उपशीर्षक ०३०६.३९.००	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०६.३९.००	--अन्य"	१०
		(१८) उपशीर्षक ०३०६.९९.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०३०६.९९.००	--अन्य"	१०
		(१९) शीर्षक ०३.०७ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०३.०७		खबटाभित्र भएको वा नभएको, जीवित, ताजा, चिसो पारिएको, हिमीकृत, सुकाएको, नुनिलो पारिएको वा नून पानी हालेको मोलस्कहरु; खबटाभित्र भएको वा नभएको, धूमित गर्ने क्रममा वा गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित मोलस्कहरू ।"	
		(२०) ०३०७.२ देखि ०३०७.२९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएको छः-	
		"-स्क्यालोपहरू तथा पेक्टिनिडाइ परिवारका अन्य मोलस्कहरूः	
	०३०७.२१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	१०
	०३०७.२२.००	--हिमीकृत	१०
	०३०७.२९.००	--अन्य"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२१) उपशीर्षक ०३०७.९ को शब्दावलीको सट्टा देहायको शब्दावली राखिएको छः-	
		"-अन्यः"	
		(२२) शीर्षक ०३.०८ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०३.०८		क्रुष्टासियन र मोलस्कहरु बाहेकका, जीवित, ताजा, चिस्याएका, हिमीकृत, सुकाइएका, नुनिलो पारिएका वा नुनिलो पानीमा राखिएका ढाडमा हाड नहुने जलचरहरु; धूमित गर्ने क्रममा वा धूमित गर्नुअघि पकाइएका वा नपकाइएका क्रुष्टासियन र मोलस्कहरु बाहेकका ढाडमा हाड नहुने धूमित जलचरहरु।"	
		(२३) उपशीर्षक ०३०८.९०.०० पछि देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरु थप गरिएका छन्:-	
"०३.०९		माछा, क्रुष्टासियनहरू, मोलस्कहरू तथा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरका मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त पिठो, मैदा र गुटिका (पेलेट) हरू	
	०३०९.१०.००	-माछाका	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	०३०९.९०.००	-अन्य"	१०
		(२४) भाग ४ को द्रष्टव्य १ पछि देहायको द्रष्टव्य २ थप गरी साविकको द्रष्टव्य २ देखि ४ सम्मलाई क्रमशः द्रष्टव्य ३ देखि ५ कायम गरिएको छः- "२. शीर्षक ०४.०३ को प्रयोजनको लागि दही (योगर्ट) जमाएको (कन्सन्ट्रेटेड) वा वासनायुक्त हुन सक्छ र यसमा चिनी वा गुलियो पार्ने अरू पदार्थ, फलफूल, सुक्खा फलहरु, कोको, चकलेट, मसलाहरु, कफी वा कफीका सारहरु, वनस्पति, बनस्पतिका अङ्गहरु, रोटी बनाउने पदार्थहरू राखिएका हुन सक्छन् तर त्यस्तो थप गरिएको तत्त्व दूधका कुनै अवयवलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा विस्थापित गर्ने प्रयोजनको लागि प्रयोग हुदैन र त्यस्तो उत्पादनले दही (योगर्ट) को चारित्रिक विशेषतालाई कायम राखेको हुन्छ।"	
		(२५) भाग ४ को साविकको द्रष्टव्य ४ हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य ५ मा देहायको नयाँ खण्ड (क) राखी साविकको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		खण्ड (क) देखि (ग) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (ख) देखि (घ) कायम गरिएको छः-	
		"(क) मानवीय उपभोगका लागि अनुपयुक्त निर्जीव किराहरू (शीर्षक ०५.११);"	
		(२६) भाग ४ को द्रष्टव्य ५ पछि देहायको द्रष्टव्य ६ थपिएको छः-	
		"६. शीर्षक ०४.१० को प्रयोजनको लागि "किराहरू" भन्ने शब्दले मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त किराका मैदा र पिठोका साथै ताजा, चिसो पारिएको, हिमीकृत, सुकाइएका, धूमित गरिएका, नुनिलो पारिएका वा नून पानीमा हालिएका खान योग्य पूर्ण वा अङ्गको रूपमा भएका निर्जीव किराहरूलाई जनाउँछ। तर यसले अन्य तरिकाले तयार गरिएका वा सुरक्षित गरिएका खान योग्य निर्जीव किराहरूलाई समेट्दैन। (सामान्यतः परिच्छेद ४)"	
		(२७) शीर्षक ०४.०३ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०४.०३		दही (योगर्ट); मही (बटर	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		मिल्क), दही (कर्डल्ड मिल्क) र तर)क्रिम(, केफिर र अन्य कुहाएर (फर्मेन्टेड) वा अम्लीकरण (एसिडीफाइड) गरिएको दूध र तर (क्रिम), जमाइएको वा नजमाइएको वा चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हालिएको वा नहालिएको वा स्वादिष्ट पारिएको वा नपारिएको वा फलफूल, सुक्खा फलफूल वा कोको सहित वा रहित ।"	
		(२८) उपशीर्षक ०४०३.१०.०० हटाइएको छ ।	
		(२९) शीर्षक ०४.०३ पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"०४०३.२०.००	-दही (योगर्ट)"	१५
		(३०) शीर्षक ०४.१० र सो अन्तर्गतका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"०४.१०		अन्यत्र उल्लेख नगरिएका वा समावेश नगरिएका किराहरू र अरू जीवजन्तु उत्पत्तिका खान योग्य उत्पादनहरु।	
	०४१०.१०.००	-किराहरू	१०
	०४१०.९०.००	-अन्य"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(३१) भाग ७ को द्रष्टव्य ४ पछि देहायको द्रष्टव्य ५ थपिएको छः- "५. शीर्षक ०७.११ त्यस्ता वनस्पतिहरूमा लागू हुन्छ जुन प्रयोग गर्नुभन्दा पहिले धुवानी वा भन्डारणको समयमा अस्थायी सुरक्षाको लागि मात्र उपचार गरिएका हुन्छन् (उदाहरणको लागि सल्फरडाइअक्साइड ग्यासद्वारा, नुन पानीमा, गन्धक पानीमा वा अरु परिरक्षक घोलहरूमा राखेर), तर तिनीहरू त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोगको लागि उपयुक्त हुदैनन्।"	
		(३२) उपशीर्षक ०७०४.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०७०४.१०.००	-काउली र ब्रोकोली"	१०
		(३३) उपशीर्षक ०७०९.५१.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
	"०७०९.५२.००	--बोलेटस जातका च्याउहरू	१०
	०७०९.५३.००	--क्यान्थारिलस जातका च्याउहरू	१०
	०७०९.५४.००	--सीताके (लेन्टिनस इडोड्स)	१०
	०७०९.५५.००	--मात्सुताके (ट्रिकोलोमा मात्सुताके, ट्रिकोलोमा	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		म्याग्निभेलारे, ट्रिकोलोमा एनाटोलिकम ट्रिकोलोमा ड्युलसिओलेन्स, ट्रिकोलोमा क्यालिगेटम)	
	०७०९.५६.००	--ट्रफल्स (ट्युबर प्रजाति)"	१०
		(३४) शीर्षक ०७.११ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०७.११		अस्थायी रूपले सुरक्षित गरिएका तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोग गर्नका लागि उपयुक्त नहुने खालका वनस्पतिहरू"	
		(३५) उपशीर्षक ०७१२.३३.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"०७१२.३४.००	--सीताके (*लेन्टिनस इडोड्स*)"	१०
०७.१३		कोसा छोडाएको सुखा कोसे तरकारी, बोक्रा छोडाएको वा नछोडाएको वा दलेको वा नदलेको ।	
		-केराउः	
	०७१३.१०.१०	---नफुटाएको बोक्रा सहितको	३०
	०७१३.१०.९०	---अन्य	३०
		(३६) भाग ८ को द्रष्टव्य ३ पछि देहायको द्रष्टव्य ४ थपिएको छः-	
		"४. शीर्षक ०८.१२ त्यस्ता फलफूल र काष्ठफलहरूमा लागू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		हुन्छ जसलाई प्रयोग गर्नुभन्दा पहिले ढुवानी वा भन्डारणको समयमा तिनीहरुको अस्थायी सुरक्षालाई सुनिश्चित गर्नको लागिमात्र उपचार गरिएका हुन्छन् (उदाहरणको लागि सलफरडाइअक्साइड ग्यासद्वारा, नुन पानीमा, गन्धक पानीमा वा अरु परिरक्षक घोलहरूमा राखेर), तर तिनीहरू त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोगको लागि उपयुक्त हुदैनन्।"	
०८.०२		अन्य काष्ठफलहरु, ताजा वा सुकाएको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको ।	
	०८०२.८०.००	-सुपारी (अरिका नट) हरु	रु. १००।प्रति कि. ग्रा.
		(३७) उपशीर्षक ०८०२.९०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य:	
	०८०२.९१.००	--सिम्टा (पाइन नट्स), खबटा सहित	१०
	०८०२.९२.००	--सिम्टा (पाइन नट्स), खबटा फुटाएको	१०
	०८०२.९९.००	--अन्य"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(३८) उपशीर्षक ०८०५.४०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"०८०५.४०.००	- भोगटे र पमेलोहरू"	१०
		(३९) शीर्षक ०८.१२ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"०८.१२		अस्थायी रूपमा सुरक्षित गरिएको तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोगको लागि उपयुक्त नहुने खालका फलफूल र काष्ठफलहरू।"	
		(४०) भाग १० को द्रष्टव्य १को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छः	
		"(ख) यस भागमा कुटेको वा बोका छुट्याएका किसिमका अन्नहरुलाई समावेश गरिएको छैन। तथापि, भूस हटाइएको मिलमा मार्जित वा परिस्कृत, चम्किलो पारेको, उसिनेको, अथवा कनिका भएको चाममलाई शीर्षक १०.०६ मा नै वर्गीकरण गरिएको छ । यसै प्रकारले सापोनिनलाई अलग	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		गर्नको लागि पूर्ण वा आंशिक रूपमा बीजकोष (पेरिकार्प) हटाइएको तर अरू कुनै प्रक्रियाहरू नगरिएको किन्वा लाई शीर्षक १०.०८ बाटै वर्गीकरण गरिन्छ।"	
		(४१) भाग १२ को उपशीर्षक १२११.५०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थपिएको छः-	
	"१२११.६०.००	-अफ्रिकी चेरी (प्रुनस अफ्रिकाना) को बोक्रा"	१०
		(४२) परिच्छेद ३ को मूल पाठको सट्टा देहायको मूल पाठ राखिएको छः-	
		"परिच्छेद-३ जीवजन्तु, वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो र तेल तथा तिनीहरुका विदरण (क्लिभेज) बाट उत्पादित वस्तुहरु; तयारी खान हुने बोसोहरु; जीवजन्तु वा वानस्पतिक मैनहरू"	
		(४३) भाग १५ को मूल पाठको सट्टा देहायको मूल पाठ राखिएको छः-	
		"भाग-१५ जीवजन्तु, वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		र तेल तथा तिनीहरुका विदरण (क्लिभेज) बाट उत्पादित वस्तुहरु; तयारी खान हुने बोसोहरु; जीवजन्तु वा वानस्पतिक मैनहरू"	
		(४४) भाग १५ को "उपशीर्षक-द्रष्टव्य" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "उपशीर्षक द्रष्टव्यहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(४५) भाग १५ को उपशीर्षक द्रष्टव्यहरूपछि देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ राखी साविकको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ लाई उपशीर्षक द्रष्टव्य २ कायम गरिएको छः-	
		"१. उपशीर्षक १५०९.३०.०० को प्रयोजनको लागि विशुद्ध जैतुन (अलिव) को तेलमा ओलेइक अम्लमा व्यक्त गरिएको स्वतन्त्र अम्लीयपन प्रति १०० ग्राममा २.० ग्रामभन्दा बढी हुँदैन र कोडेक्स एलिमेनटेरियस स्टान्डर्ड ३३-१९८१ मा उल्लिखित चारित्रिक गुणहरू अनुसार यसलाई अन्य विशुद्ध जैतुनको तेलका वर्गहरूबाट छुट्टयाउन सकिन्छ।"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(४६) उपशीर्षक १५०९.१०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
	"१५०९.२०.००	-बढी विशुद्ध जैतुन (अलिव) को तेल	१०
	१५०९.३०.००	-विशुद्ध जैतुन (अलिव) को तेल	१०
	१५०९.४०.००	-अन्य विशुद्ध जैतुन (अलिव) को तेल"	१०
		(४७) शीर्षक १५.१० को सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"१५.१०		रासायनिक परिवर्तन नगरेको, प्रशोधन गरेको वा नगरेको केवल जैतुनबाट निकालिएको अन्य तेल र तैलांश, यी तेल वा तैलांशसँग वा शीर्षक १५.०९ अन्तर्गतको तेल र तैलांशहरूसँगको मिश्रण समेत ।	
	१५१०.१०.००	-जैतुनको छोक्रा (पमेस) को कच्चा तेल	१०
	१५१०.९०.००	-अन्य"	१०
		(४८) शीर्षक १५.१५ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"१५.१५		रासायनिक परिवर्तन नगरेको, प्रशोधन गरेको वा नगरेको विच्छेदन बिना बाफमा परिवर्तन	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		नहुने अन्य वनस्पति (फिक्स्ड भेजिटेवल) को वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो र तेल (जोजोबाको तेल समेत) तथा तिनको तैलांश ।"	
		(४९) उपशीर्षक १५१५.५०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थपिएको छः-	
	"१५१५.६०.००	-सूक्ष्मजैविक बोसो र तेल तथा तिनको तैलांश"	१०
		(५०) शीर्षक १५.१६ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"१५.१६		आंशिक वा पूर्ण रूपले उदजनीकृत (हाइड्रोजनेटेड), इण्टर इस्टेरिफाइड, रिइस्टेरिफाइड वा इलाइडिनाइज्ड, प्रशोधन गरिएको वा नगरिएको तर त्यसभन्दा बढी केही नगरिएको जीवजन्तुजन्य वा वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो र तेल तथा तिनको तैलांश।"	
		(५१) उपशीर्षक १५१६.२०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थपिएको छः-	
	"१५१६.३०.००	-सूक्ष्मजैविक बोसो र तेल तथा तिनको तैलांश"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(५२) शीर्षक १५.१७ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"१५.१७		मार्गारिन (कृत्रिम नौनी); शीर्षक १५.१६ अन्तर्गतका खान हुने बोसो, तेल र तिनका तैलांश बाहेक यस भागका जीवजन्तुजन्य वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) विभिन्न बोसो वा तेल वा तिनका तैलांशहरुको खान हुने मिश्रण वा तयारी वस्तुहरु।"	
		(५३) शीर्षक १५.१८ को सट्टा देहायको शीर्षक राखिएको छः-	
"१५.१८	१५१८.००.००	शीर्षक १५.१६ को बाहेक उमालिएको, अक्सीकरण गरिएको, वाष्प रहित गरिएको, गन्धक मिसाइएको, ब्लोन, वायु नभएको ठाउँमा वा अक्रियाशील ग्याँस भएको ठाउँमा ततार्इर सङ्गठित पारिएको (पोलिमराइज्ड) वा अन्य किसिमले रासायनिक रूपमा परिवर्तन गरिएको जीवजन्तुजन्य, वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो र तेल तथा तिनको तैलांश; अन्यत्र उल्लेख नगरिएको वा समावेश नभएको खान नहुने जीवजन्तुजन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वा वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक विभिन्न बोसो र तेल तथा यस भागको विभिन्न बोसो वा तेलको तैलांशको मिश्रणहरु वा अन्य तयारी वस्तु।"	
		(५४) परिच्छेद ४ को मूल पाठको सट्टा देहायको मूल पाठ राखिएको छः-	
		"परिच्छेद -४ तयारी खाद्य पदार्थ; पेय पदार्थ, स्प्रिट्स र सिरका (भेनेगार); सुर्ती र निर्मित सुर्तीका प्रतिस्थापकहरू; निकोटिन भएका वा नभएका दहन बिना सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका उत्पादनहरू"	
		(५५) भाग १६ को मूल पाठको सट्टा देहायको मूल पाठ राखिएको छः-	
		"भाग-१६ मासु, माछा, क्रुष्टासियन (झिङ्गेमाछा, गँगटो आदि) वा मोलस्क (कडा बाह्य भाग भएका जन्तुहरु) वा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचर (इनभर्टिब्रेट) हरू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वा किराहरूका तयारी परिकारहरु"	
		(५६) भाग १६ को द्रष्टव्य १ र द्रष्टव्य २ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य १ र द्रष्टव्य २ राखिएका छन्:-	
		"१. यस भागले भाग २ वा ३, भाग ४ को द्रष्टव्य ६ वा शीर्षक ०५.०४ मा उल्लिखित प्रक्रियाहरुद्वारा तयार गरिएका वा सुरक्षित गरिएका किराहरूका साथै मासु, अफल मासु, माछा, क्रुष्टासियनहरु वा मोलस्कहरू वा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरूलाई समेट्दैन । २. ससेज, मासु, अफल मासु, रगत, किराहरू, माछा वा क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य ढाडको हाड नभएका जलचरहरु वा तिनीहरुको कुनै संयोजन (मिश्रण) को २० प्रतिशतभन्दा बढी वजन भएका खाद्य पदार्थमात्र यो भाग अन्तर्गत पर्दछन्। कुनै खाद्य पदार्थमा माथि उल्लेख भएका दुई वा दुईभन्दा बढी उत्पादनहरु समावेश भएमा जुन घटक (कम्पोनेन्ट) वा घटकहरूको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		मात्रा बढी हुन्छ भाग १६ को त्यसैको सम्बन्धित शीर्षक अन्तर्गत त्यसलाई वर्गीकरण गरिनेछ। यी प्रावधानहरू शीर्षक १९.०२ को भरेको (स्टफ्ड) खाद्य पदार्थ वा शीर्षक २१.०३ वा २१.०४ अन्तर्गतका परिकारमा लागू हुँदैनन्।"	
		(५७) भाग १६ को उपशीर्षक द्रष्टव्य १ को सट्टा देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ राखिएको छः- "१. उपशीर्षक १६०२.१०.०० को प्रयोजनको लागि "समरुपी (होमोजनाइज्ड) परिकार" भन्नाले खुद्रा विक्रीका लागि कन्टेनरमा राखिएको २५० ग्राम खुद तौल ननाघेको मासु, अफल मासु, रगत वा किराहरू राम्रोसँग समरुपी गरिएको शिशु वा साना केटाकेटीको आहार वा पोषणका उद्देश्यले तयार गरिएको खाद्य पदार्थलाई जनाउँछ। यो परिभाषाको कार्यान्वयनको लागि कुनै वस्तुलाई स्वादिष्ट (सिजनिङ) गर्न, सुरक्षा गर्न वा अन्य कुनै उद्देश्यका लागि थोरै मात्रामा अन्य संघटक (वस्तु) प्रयोग	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भएको भए पनि त्यसको गणना गरिने छैन। त्यस्ता परिकारहरूमा मासु, अफल मासु वा किराहरूको थोरै परिमाणमा स-साना देख्न सकिने टुक्राहरु देख्न हुन सक्नेछन् । शीर्षक १६.०२ का सबै उपशीर्षकहरुमा यो उपशीर्षक प्रमुख हुनेछ ।"	
		(५८) शीर्षक १६.०१ को सट्टा देहायको शीर्षक राखिएको छः-	
"१६.०१	१६०१.००.००	ससेज र मासु, अफल मासु, रगत वा किराहरूका यस्तै प्रकारका उत्पादनहरू; यी उत्पादनहरूमा आधारित तयारी खाद्य पदार्थहरू।"	१५
		(५९) शीर्षक १६.०२ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"१६.०२		अन्य तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको मासु, अफल मासु, रगत र किराहरू।"	
		(६०) उपशीर्षक १६०४.१४.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"१६०४.१४.००	--टुनाहरू, स्किपज्याक टुना र बनितो (सार्डा प्रजाति)"	१५
		(६१) भाग १८ को द्रष्टव्य १	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		को सट्टा देहायको द्रष्टव्य १ राखिएको छः-	
		"१. यस भागमा नपर्नेः (क) ससेज, मासु, अफल मासु, रगत, किराहरू, माछा वा क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य ढाडमा हाड नभएका जलचरहरु वा तिनीहरुको कुनै संयोजन (मिश्रण) को २० प्रतिशतभन्दा बढी वजन समावेश भएका तयारी खाद्य पदार्थहरू (भाग-१६); (ख) शीर्षक ०४.०३, १९.०१, १९.०२, १९.०४, १९.०५, २१.०५, २२.०२, २२.०८, ३०.०३ वा ३०.०४ का तयारी वस्तुहरू।"	
		(६२) भाग १९ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-	
		"(क) शीर्षक १९.०२ को भरेको (स्टफ्ड) खाद्य पदार्थको सन्दर्भमा बाहेक ससेज, मासु, अफल मासु, रगत, किराहरू, माछा वा क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य ढाडमा हाड नभएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		जलचरहरु वा तिनीहरुको कुनै संयोजन (मिश्रण) को २० प्रतिशतभन्दा बढी वजन भएका तयारी खाद्य पदार्थहरू (भाग १६);"	
		(६३) भाग २० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (ख) थप गरी साविकको खण्ड (ख) देखि (घ) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (ग) देखि (ङ) कायम गरिएको छः-	
		"(ख) वानस्पतिक बोसो र तेलहरू (भाग १५);"	
		(६४) भाग २० को द्रष्टव्य १ को साविकको खण्ड (ख) हाल कायम गरिएको खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छः-	
		"(ग) ससेज, मासु, अफल मासु, रगत, किराहरू, माछा वा क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य ढाडमा हाड नभएका जलचरहरु वा तिनीहरुको कुनै संयोजन (मिश्रण) को २० प्रतिशत भन्दा बढी वजन समावेश भएका तयारी खाद्य पदार्थहरू (भाग १६);"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(६५) उपशीर्षक २००८.९३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"२००८.९३.००	--क्यानबेरीहरू (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस); लिङ्गनबेरीहरू (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) ।"	१५
		(६६) शीर्षक २०.०९ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
२०.०९		"चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा नहालेको, स्प्रीट नहालेको र नकुहाएको फलफूल वा सुक्खाफलको रस (अङ्गुरको काँचो रस र नरिवलको पानी समेत) र वानस्पतिक रसहरू ।"	
		(६७) उपशीर्षक २००९.२ को शब्दावलीको सट्टा देहायको शब्दावली राखिएको छः-	
		"-भोगटेको रस; पमेलोको रसः"	
		(६८) उपशीर्षक २००९.८ को शब्दावलीको सट्टा देहायको शब्दावली राखिएको छः-	
		"-अन्य कुनै एउटै फलफूल, सुक्खाफल वा वनस्पतिको रसः"	
		(६९) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		२००९.८१.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"२००९.८१.००	--क्यानबेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस) को रस; लिङ्गनबेरी (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) को रस"	रु.६०। प्र.लि.
		(७०) भाग २१ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ङ) पछि देहायको नयाँ खण्ड (च) थप गरी साविकको खण्ड (च) र (छ) लाई क्रमशः खण्ड (छ) र (ज) कायम गरिएको छः-	
		"(च) शीर्षक २४.०४ का उत्पादनहरू;"	
२१.०३		सस र ससको लागि चाहिने परिकार; मिश्रित मसला र मिश्रित मर्मसला; सर्स्यूंको पिठो, मैदा र तयारी सर्स्यूं (मष्टार्ड) ।	
	२१०३.१०.००	-भटमासको चटनी (सस)	३०
	२१०३.२०.००	-गोलभेडाको अचार (केचप) र अन्य गोलभेडाको चटनी (सस)	३०
		-अन्यः	
	२१०३.९०.१०	---मिश्रित मसला र मिश्रित मर्मसला	३०
	२१०३.९०.२०	---अचार	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२१०३.९०.९०	---अन्य	३०
२१.०४		सुप र ब्रोथ र सोको लागि चाहिने परिकारहरु समरुपी मिश्रित खाद्य परिकार।	
	२१०४.१०.००	-सुप र ब्रोथ र सोको लागि चाहिने परिकारहरु	२०
	२१०४.२०.००	-समरुपी मिश्रित खाद्य परिकार	२०
२१.०६		अन्यत्र नपरेको खाद्य पदार्थ ।	
		-अन्य:	
	२१०६.९०.५०	---पाचक, रोचक र यस्तै वस्तुहरु	२०
	२१०६.९०.६०	---सुर्ती रहित सुगन्धित सुपारी	प्रति कि.ग्रा. रु.१००/-
		--अन्य:	
	२१०६.९०.९१	----फुड सप्लीमेन्ट (खाद्य परिपुरक आहारहरु)	३०
		(७१) शीर्षक २२.०२ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"२२.०२		चिनी हालेको वा अन्य गुलियो बनाउने पदार्थ हालेको वा स्वादिष्ठ बनाइएको पानी, खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी (एरिटेड) समेत, र शीर्षक २०.०९ को फलफूल वा सुक्खाफल वा वनस्पतिको रस समावेश नभएको अन्य अल्कोहल रहित पेय	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पदार्थहरू।"	
		--अन्य:	
	२२०२.९९.१०	---इनर्जी ड्रिङ्क्स	प्रति लिटर रु.१००/-
२२.०७		८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सोभन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र जुनसुकै अल्कोहल शक्ति भएको डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र अन्य स्प्रीट ।	
		-८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सो भन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल:	
	२२०७.१०.१०	---अनडिनेचर्ड इथायल अल्कोहल	प्रति लिटर रु.६०/-
	२२०७.१०.२०	---आयतनमा ८० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी अल्कोहल भएका मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने रेक्टिफाइड स्प्रिट	प्रति लिटर रु.६०/-
	२२०७.१०.३०	---ई.एन.ए. (एक्स्ट्रा न्युट्रल अल्कोहल)	प्रति लिटर रु.६०/-
	२२०७.१०.४०	---एनहाइड्रस इथानोल (९९ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.६०/-
	२२०७.१०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.६०/-
		-जतिसुकै अल्कोहल शक्ति भएको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र अन्य स्प्रीटः	
	२२०७.२०.१०	---डिनेचर्ड स्प्रिट (८० देखि ९९ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.६०/-
	२२०७.२०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.६०/-
		(७२) शीर्षक २३.०६ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"२३.०६		वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) को बोसो वा तेल निकाल्दा प्राप्त हुने शीर्षक २३.०४ वा २३.०५ मा परेको बाहेक पिंधेको वा नपिंधेको, पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष ।"	
		(७३) भाग २४ को मूल पाठको सट्टा देहायको मूल पाठ राखिएको छः-	
		"भाग -२४ सुर्ती र निर्मित सुर्तीका प्रतिस्थापकहरू; निकोटिन भएका वा नभएका दहन बिना सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उत्पादनहरू"	
		(७४) भाग २४ को द्रष्टव्य १ पछि देहायका द्रष्टव्य २ र द्रष्टव्य ३ थपिएका छन्:-	
		"२. यस भागको शीर्षक २४.०४ र अरू कुनै शीर्षकमा वर्गीकरणयोग्य उत्पादनहरूलाई शीर्षक २४.०४ मा नै वर्गीकरण गर्नु पर्दछ। ३. शीर्षक २४.०४ को प्रयोजनको लागि "दहन नगरी सासले तान्ने (इनहेलेशन विदाउट कम्बसन)" भन्ने अभिव्यक्तिको अर्थ दहन नगरी ताप पुऱ्याउने (हिटेड डेलिभरी) वा अन्य माध्यमबाट सासले तान्ने (इनहेलेशन) भन्ने सम्झनु पर्छ।"	
२४.०२		सुर्ती वा सुर्तीको प्रतिस्थापक (सब्स्टिच्युट) बाट बनेको सिगार, चुरोट (चेरुट्स), सानो सिगार (सिगारिलस) र चुरोट (सिगरेट)।	
	२४०२.१०.००	-सुर्तीको सिगार, चुरोट (चेरुट) र सानो सिगार (सिगारिलस)	प्र.हजार छिल्ली रु.९०००।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य:	
	२४०२.९०.२०	---सबै प्रकारका सिगार	प्र.हजार खिल्ली रु.९०००।-
	२४०२.९०.९०	---अन्य	प्र.हजार खिल्ली रु.९०००।-
२४.०३		अन्य निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुर्ती र प्रतिस्थापक सुर्ती, समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्टिचूएटेड) सुर्ती, सुर्तीको रस र सार ।	
		-अन्य:	
		--अन्य:	
	२४०३.९९.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ), गुट्खा र यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरु	८०
	२४०३.९९.२०	---चुना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीको लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती	८०
	२४०३.९९.३०	---खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट् टोबाको), धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	८०
		---अन्य:	
	२४०३.९९.९१	----हुक्का फ्लेवर	८०
	२४०३.९९.९९	----अन्य	८०
		(७५) भाग २४ को शीर्षक २४.०३ पछि देहाय बमोजिमको शीर्षक र सोका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"२४.०४		दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका सुर्ती, पुनर्निर्मित सुर्ती, निकोटिन, सुर्ती वा निकोटिनका प्रतिस्थापकहरू भएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका उत्पादनहरू	
		-दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू:	
	२४०४.११.००	--सुर्ती भएको वा पुनर्निर्मित सुर्ती	४०
	२४०४.१२.००	--अन्य, निकोटिन भएको	४०
	२४०४.१९.००	--अन्य	४०
		-अन्य:	
	२४०४.९१.००	--मुखबाट (ओरल) प्रयोगको लागि	४०
	२४०४.९२.००	--छालाको माध्यमबाट (ट्रान्सडर्मल) प्रयोगको लागि	४०
	२४०४.९९.००	--अन्य"	४०
		(७६) भाग २५ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (घ) पछि देहायको नयाँ खण्ड (ङ) थप गरी साविकका खण्ड (ङ) देखि (झ) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (च) देखि (ञ) सम्म कायम गरिएको छः- "(ङ) डोलोमाइट न्यामिङ् मिश्रण	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(शीर्षक ३८.१६);"	
		(७७) शीर्षक २५.१८ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"२५.१८		करौंतीले अलि अलि काटेर वा अन्य ढङ्गले काटेर वा मोटामोटी रूपले ताछेर बनाइएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) रूपको ढिक्का वा पाता (ब्लक वा स्ल्याब्स) लगायतको भष्मित (क्यालिसण्ड) वा संपुञ्जित (सिण्टर्ड) भए वा नभएको डोलोमाइट ।"	
		(७८) उपशीर्षक २५१८.३०.०० हटाइएको छ।	
२६.१८	२६१८.००.००	फलाम र इस्पातको उत्पादन गर्दा निस्कने दानादार स्ल्याग (धातु मलहरु)।	प्र.मे.टन रु.१०००/-
२६.१९	२६१९.००.००	फलाम र इस्पातको उत्पादन गर्दा निस्कने ग्रानुलेटेड (दानादार) स्ल्याग (धातु मल) बाहेकका धातु मलहरु (स्ल्याग, ड्रस, स्केलिङ र अन्य अवेशषहरु)।	प्र.मे.टन रु.१०००/-
		(७९) भाग २७ को उपशीर्षक द्रष्टव्य ५ को सट्टा देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य ५ राखिएको छः-	
		"५. शीर्षक २७.१० का	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षकहरुको प्रयोजनका लागि "जैविक डिजेल (बायोडिजेल)" भन्ने उक्तिले इन्धनका रूपमा प्रयोग गर्ने किसिमको प्रयोग भएको वा नभएको जनावर वा वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) को बोसो र तेलबाट निकालिएको बोसे अम्ल (फ्याट्टी एसिड) को मोनो अल्काइल इष्टरहरुलाई बुझाउँदछ ।"	
२७.१३		पेट्रोलियम कोक, पेट्रोलियम बिटुमिन र पेट्रोलियम तेलका अन्य अवशेषहरु वा बिटुमिनयुक्त खनिज तेलका अवशेषहरु ।	
		-पेट्रोलियम कोकः	
	२७१३.११.००	--अभष्मित	५
	२७१३.१२.००	--भष्मित	५
		(८०) परिच्छेद ६ को द्रष्टव्य ३ पछि देहायको द्रष्टव्य ४ थपिएको छः-	
		"४. वर्णन गरिएको नाम वा कार्यको आधारमा कुनै वस्तुको विवरण परिच्छेद ६ को एक वा बढी शीर्षकहरूसँग र शीर्षक ३८.२७ संग पनि मेल खाने भएमा शीर्षक ३८.२७ अन्तरगत वर्गीकरण नगरी	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वस्तुको नाम र कार्य अनुसार सान्दर्भिक शीर्षकमा वर्गीकरण योग्य हुन्छ।"	
२८.३६		कार्बोनेटहरु; पेरोक्सोकार्बोनेटहरु (परकार्बोनेटहरु); एमोनियम कार्बोनेट भएको व्यापारिक एमोनियम कार्बोनेट ।	
	२८३६.२०.००	-डाइसोडियम कार्बोनेट	५
	२८३६.३०.००	-सोडीयम हाइड्रोजन कार्बोनेट (सोडियम वाइकार्बोनेट)	५
	२८३६.४०.००	-पोटासियम कार्बोनेटहरु	५
	२८३६.५०.००	-क्यालिसियम कार्बोनेट	५
	२८३६.६०.००	-बेरियम कार्बोनेट	५
		-अन्यः	
	२८३६.९१.००	--लिथियम कार्बोनेटहरु	५
	२८३६.९२.००	--स्ट्रोनटियम कार्बोनेट	५
	२८३६.९९.००	--अन्य	५
		(८१) भाग २८ को उपशीर्षक २८४४.४०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्ः-	
		"-उपशीर्षक २८४४.१०.०० २८४४.२०.०० वा २८४४.३०.०० बाहेकका रेडियोधर्मी तत्त्व र आइसोटप्स र यौगिकहरु; यी तत्त्वहरु, आइसोटोपहरू वा यौगिकहरु	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भएका एल्लोइहरू, डिष्पर्सनहरू (सर्मेट समेत) मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरु; रेडियोधर्मी अवशेषहरू:	
	२८४४.४१.००	--ट्रिटियम र यसका यौगिकहरू; ट्रिटियम वा यसका यौगिकहरू भएका एल्लोइहरू, डिष्पर्सनहरू (सर्मेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू	१०
	२८४४.४२.००	--एक्टिनियम-२२५, एक्टिनियम-२२७, क्यालिफोर्नियम-२५३, क्यूरियम-२४०, क्यूरियम-२४१, क्यूरियम-२४२, क्यूरियम-२४३, क्यूरियम-२४४, आइन्स्टेनियम-२५३, आइन्स्टेनियम-२५४, ग्याडोलिनियम-१४८, पोलोनियम-२०८, पोलोनियम-२०९, पोलोनियम-२१०, रेडियम-२२३, यूरेनियम-२३०, यूरेनियम-२३२ र तिनका यौगिकहरू; यी तत्त्वहरू र यौगिकहरू भएका एल्लोइहरू, डिष्पर्सनहरू (सर्मेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू	१०
	२८४४.४३.००	--अन्य रेडियोधर्मी तत्त्वहरू, आइसोटप्सहरू र यौगिकहरू; यी तत्त्वहरु, आइसोटोपहरू वा	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		यौगिकहरु भएका अन्य एल्लोइहरू, डिष्पर्सनहरू (सर्मेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू	
	२८४४.४४.००	--रेडियोधर्मी अवशेषहरू"	१०
		(८२) उपशीर्षक २८४५.१०.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
	"२८४५.२०.००	-बोरान -१० मा समृद्ध (इनरिच) गरिएको बोरान र यसका यौगिकहरू	१०
	२८४५.३०.००	-लिथियम-६ मा समृद्ध (इनरिच) गरिएको लिथियम र यसका यौगिकहरू	१०
	२८४५.४०.००	-हिलियम-३"	१०
		(८३) भाग २९ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (छ) को सट्टा देहायको खण्ड (छ) राखिएको छः-	
		"(छ) माथि खण्ड (क), (ख), (ग), (घ), (ङ) वा (च) मा उल्लिखित उत्पादनहरूमा तिनीहरुलाई परिचय (चिन्न सकिने गर्न) वा सुरक्षाको लागि धुलो प्रतिरोधी पदार्थ वा रङ्गाउने पदार्थ वा गन्ध भएको पदार्थ वा वान्ता हुने वा वाक वाक लाग्ने पदार्थ (इमेटिक) सँग मिसाइएको, तर मिश्रित पदार्थले	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उत्पादनलाई साधारण प्रयोग बाहेक विशेष किसिमको प्रयोगमा ल्याउन सकिने नबनाइएको;"	
		(८४) भाग २९ को द्रष्टव्य ४ मा रहेको अन्तिम अनुच्छेदको सट्टा देहायको अनुच्छेद राखिएको छः-	
		"शीर्षक २९.११, २९.१२, २९.१४, २९.१८ र २९.२२ को "अक्सिजन फङ्सन" को उद्देश्यका लागि लक्षणात्मक प्राङ्गारिक अक्सिजन भएका सम्बन्धित शीर्षकहरूको समूहलाई शीर्षक २९.०५ देखि २९.२० सम्मका अक्सिजन-फङ्सनहरूका लागि सीमित गरिनु पर्दछ ।"	
		(८५) २९०३.३ देखि २९०३.३९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अचक्रीय (एसाईक्लिक) हाइड्रोकार्बनहरूका सन्तृप्त (स्याचुरेटेड) फ्लुअरिनयुक्त व्युत्पत्ति (डेरिभेटिभ) हरू:	
	२९०३.४१.००	--ट्राइफ्लुरोमिथेन (एचएफसी-२३)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२९०३.४२.००	--डाइफ्लुरोमिथेन (एचएफसी-३२)	१०
	२९०३.४३.००	--फ्लुरोमिथेन (एचएफसी-४१), १,२-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२) र १,१-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२ए)	१०
	२९०३.४४.००	--पेन्टाफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१२५), १,१,१- ट्राइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१४३ए) र १,१,२-ट्राइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१४३)	१०
	२९०३.४५.००	--१,१,१,२- टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४ए), र १,१,२,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४)	१०
	२९०३.४६.००	--१,१,१,२,३,३,३,- हेप्टाफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२२७इए), १,१,१,२,२,३-हेक्साफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२३६सीबी), १,१,१,२,३,३-हेक्साफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२३६इए) र १,१,१,३,३,३-हेक्साफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२३६एफए)	१०
	२९०३.४७.००	--१,१,१,३,३-पेन्टाफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२४५एफए) र १,१,२,२,३-पेन्टाफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२४५सीए)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२९०३.४८.००	--१,१,१,३,३-पेन्टाफ्लुरोबुटेन (एचएफसी-३६५ एमएफसी) र १,१,१,२,२,३,४,५,५,५-डेकाफ्लुरोपेन्टेन (एचएफसी-४३-१० एमईई)	१०
	२९०३.४९.००	--अन्य	१०
		-अचक्रीय (एसाईक्लिक) हाइड्रोकार्बनहरूका सन्तृप्त नगरेको (अन्स्याचुरेटेड) फ्लुअरिनयुक्त व्युत्पत्ति (डरिभेटिभ) हरू:	
	२९०३.५१.००	--२,३,३,३-टेट्राफ्लुरोप्रोपेन (एचएफओ-१२३४ वाईएफ),१,३,३,३-टेट्राफ्लुरोप्रोपेन (एचएफओ-१२३४जेडई) र (जेड)-१,१,१,४,४,४-हेक्साफ्लुरो-२-बुटेन (एचएफओ-१३३६ एमजेडजेड)	१०
	२९०३.५९.००	--अन्य	१०
		-अचक्रीय (एसाईक्लिक) हाइड्रोकार्बनहरूका ब्रोमिनयुक्त (ब्रोमिनेटेड) वा आयोडिनयुक्त (आयोडिनेटेड) व्युत्पत्ति (डरिभेटिभ) हरू:	
	२९०३.६१.००	--मेथल ब्रोमाइड (ब्रोमोमिथेन)	१०
	२९०३.६२.००	--एथलिन डाइब्रोमाइड (आइएसओ) (१,२-	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		डाइब्रोमोइथेन)	
	२९०३.६९.००	--अन्य"	१०
		(८६) २९०३.७१.०० देखि २९०३.७६.०० सम्मका उपशीर्षकहरुको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
	"२९०३.७१.००	--क्लोरोडाइफ्लुरोमिथेन (एचसीएफसी-२२)	१०
	२९०३.७२.००	--डाइक्लोरोट्राइफ्लुरोइथेन्स (एचसीएफसी-१२३)	१०
	२९०३.७३.००	--डाइक्लोरोफ्लुरोइथेन्स (एचसीएफसी-१४१,१४१बी)	१०
	२९०३.७४.००	--क्लोरोडाइफ्लुरोइथेन्स (एचसीएफसी-१४२,१४२बी)	१०
	२९०३.७५.००	--डाइक्लोरोपेन्टाफ्लुरोप्रोपेन्स (एचसीएफसी-२२५,२२५सीए,२२५सीबी)	१०
	२९०३.७६.००	--ब्रोमोक्लोरोडाइफ्लुरोमिथेन (हेलन-१२११), ब्रोमोट्राइफ्लुरोमिथेन (हेलन-१३०१) र डाइब्रोमोटेट्राफ्लुरोइथेन्स (हेलन-२४०२)"	१०
		(८७) शीर्षक २९.०९ को शीर्षक पाठमा रहेको "इथर पेरोक्साइडहरू" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "इथर पेरोक्साइडहरू, एसिटल र हेमिएसिटल	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पेरोक्साइडहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(८८) शीर्षक २९.३० मा देहाय बमोजिमको उपशीर्षक थप गरिएको छः	
	"२९३०.१०.००	-२-(एन,एन-डाइमेथाइलअमिनो) एथानेथियोल"	१०
		(८९) शीर्षक २९.३१ र सो अन्तर्गतका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"२९.३१		अन्य प्राङ्गारिक-अप्राङ्गारिक यौगिकहरू	
	२९३१.१०.००	-टेट्रामेथल लिड र टेट्राएथल लिड (सिसा)	१०
	२९३१.२०.००	-ट्राइबुटाइलिन यौगिकहरू	१०
		-ह्यालोजनिकृत नगरिएका प्राङ्गारिक-फसफोरस व्युत्पत्तिहरू:	
	२९३१.४१.००	--डाइमेथल मेथलफोस्फोनेट	१०
	२९३१.४२.००	-- डाइमेथल प्रोपाइलफोस्फोनेट	१०
	२९३१.४३.००	--डाइएथल इथलफोस्फोनेट	१०
	२९३१.४४.००	--मेथलफोस्फोनिक अम्ल	१०
	२९३१.४५.००	--मेथलफोस्फोनिक अम्लका लवणहरू र (एमिनोइमिनोमेथल) युरिया (१:१)	१०
	२९३१.४६.००	--२,४,६-ट्राइप्रोपाइल-१,३,५,२,४,६-	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		ट्राइअक्साट्राइफोस्फिनेन २,४,६-ट्राइअक्साइड	
	२९३१.४७.००	--(५-एथल-२-मेथल-२-अक्सिडो-१,३,२-डाइअक्साफोस्फिनान-५-वाइएल) मेथल मेथल मेथलफोस्फोनेट	१०
	२९३१.४८.००	--३,९-डाइमेथल-२,४,८,१०-टेट्राअक्सा-३,९-डाइफोस्फसपिरो [५.५] अन्डिकेन ३,९-डाइअक्साइड	१०
	२९३१.४९.००	--अन्य	१०
		-ह्यालोजनिकृत प्राङ्गारिक-फसफोरस व्युत्पत्तिहरू:	
	२९३१.५१.००	--मेथलफोस्फोनिक डाइक्लोराइड	१०
	२९३१.५२.००	--प्रोपाइलफोस्फोनिक डाइक्लोराइड	१०
	२९३१.५३.००	--ओ-(३-क्लोरोप्रोपाइल) ओ-[४-३ नाइट्रो-(ट्राइफ्लुअरोमेथल) फेनल] मेथलफोसफोनोथियोनेट	१०
	२९३१.५४.००	--ट्राइक्लोरोफन (आइएसओ)	१०
	२९३१.५९.००	--अन्य	१०
	२९३१.९०.००	-अन्य"	१०
		(९०) उपशीर्षक २९३२.९५.०० पछि देहायको उपशीर्षक थपिएको छ:-	
	"२९३२.९६.००	--कार्बोफ्युरान (आइएसओ)"	१०
		(९१) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		२९३३.३३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"२९३३.३३.००	--अलफेण्टानिल (आइएनएन), अनिलेराइडिन (आइएनएन), बेजिट्रामाइड (आइएनएन), ब्रोमाजेपाम (आइएनएन), कारफेन्टानिल (आइएनएन), डाईफेनोक्सिन (आइएनएन), डाइफेनोक्जिलेट (आइएनएन), डाइपिपानोन (आइएनएन), फेण्टानिल (आइएनएन), केटोबीमाइडोन (आइएनएन), मेथलफेनिडेट (आइएनएन), पेन्टाजोसिन (आइएनएन), पेथीडिन (आइएनएन), पेथीडाइन (आइएनएन), इण्टरमेडियट ए, फेनसाइक्लिडिन (आइएनएन) (पीसीपी), फेनोपेरिडिन (आइएनएन), पिप्राडोल (आइएनएन), पिरिट्रामाइड (आइएनएन), प्रोपिरम (आइएनएन), रेमिफेन्टानिल (आइएनएन) र ट्राईमेपेरिडिन (आइएनएन); तिनका लवणहरु (साल्ट्स्)।"	१०
		(९२) उपशीर्षक २९३३.३३.०० पछि देहायका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
	"२९३३.३४.००	--अन्य फेन्टानिलहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू	१०
	२९३३.३५.००	--३-किनुक्लाइडिनोल	१०
	२९३३.३६.००	--४-एनिलिनो-एन-फेनेथलपाइपरडिन (एएनपीपी)	१०
	२९३३.३७.००	--एन-फेनेथल-४-पाइपरडोन (एनपीपी)"	१०
		(९३) उपशीर्षक २९३४.९१.०० पछि देहायको उपशीर्षक थपिएको छः-	
	"२९३४.९२.००	--अन्य फेन्टानिलहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू"	१०
		(९४) उपशीर्षक २९३६.२४.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"२९३६.२४.००	--डी- वा डीएल-प्यान्टोथेनिक अम्ल (भिटामिन बी५) र यसका व्युत्पत्तिहरू"	१०
		(९५) २९३९.४ देखि २९३९.४९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-इफेड्राका अल्कालइडहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू:	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२९३९.४१.००	--इफेड्रिन र यसका लवणहरू	१०
	२९३९.४२.००	--स्युडोइफेड्रिन (आइएनएन) र यसका लवणहरू	१०
	२९३९.४३.००	--क्याथिन (आइएनएन) र यसका लवणहरू	१०
	२९३९.४४.००	--नोरइफेड्रिन र यसका लवणहरू	१०
	२९३९.४५.००	--लेवोमेटामफेटामिन, मेटामफेटामिन (आइएनएन), मेटामफेटामिन रेसमेट र तिनका लवणहरू	१०
	२९३९.४९.००	--अन्य"	१०
		(९६) २९३९.७ देखि २९३९.७९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य, वानस्पतिक उत्पत्तिका:	
	२९३९.७२.००	--कोकिन, इगोनिन; तिनका लवणहरू, एस्टरहरू र तिनका अन्य व्युत्पत्तिहरू	५
	२९३९.७९.००	--अन्य"	५
		(९७) भाग ३० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ:-	
		"(ख) सुर्तीको सेवनलाई रोक्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले बनाइएका निकोटिनयुक्त चक्की (ट्याबलेट) हरू, चुइङ्गम वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		छालामा टाँस्ने पद्धति (ट्रान्सडर्मल सिस्टम) का चक्का (प्याच) हरू जस्ता उत्पादनहरू (शीर्षक २४.०४);"	
		(९८) भाग ३० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (छ) को अन्त्यमा रहेको "वा" हटाइएको छ।	
		(९९) भाग ३० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ज) मा रहेको पूर्णविराम "।" हटाई अर्धविराम र वा "; वा" राखिएको छ।	
		(१००) भाग ३० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ज) पछि देहायको खण्ड (झ) थप गरिएको छः	
		"(झ) शीर्षक ३८.२२ का नैदानिक प्रतिकारक (रिएजेन्ट) हरू।"	
		(१०१) भाग ३० को द्रष्टव्य ४ को खण्ड (ङ) को सट्टा देहायको देहायको खण्ड (ङ) राखिएको छः-	
		"(ङ) सक्रिय औषधिहरू भएका भए पनि पहिचान गरिएको चिकित्सीय जाँच (क्लिनिकल ट्रायल) को प्रयोगको लागि परिमित मात्रामा राखिएका प्लेसबोहरू र ब्लाइन्डेड (वा डबल ब्लाइन्डेड) चिकित्सीय	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		परीक्षण कीट (ट्रायल कीट) हरू।"	
		(१०२) शीर्षक ३०.०२ को शीर्षक पाठमा रहेको "यस्तै किसिमका उत्पादनहरू" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धनहरू (सेल कल्चर्स)" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ।	
		(१०३) उपशीर्षकहरू ३००२.११.०० र ३००२.१९.०० हटाइएका छन्।	
		(१०४) उपशीर्षकहरू ३००२.२०.०० र ३००२.३०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-खोप (भ्याक्सिन) हरू, विष (टक्सिन) हरू, सूक्ष्मजीवका संवर्द्धक (कल्चर) हरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै किसिमका उत्पादनहरू:	
	३००२.४१.००	--मानव औषधिका लागि खोपहरू	माफी
	३००२.४२.००	--पशु औषधिका लागि खोपहरू	माफी
	३००२.४९.००	--अन्य"	माफी
		(१०५) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		३००२.४९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थपिएका छन्:-	
		"-परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरू:	
	३००२.५१.००	--कोषिका उपचार (थेरपी) का उत्पादनहरू	माफी
	३००२.५९.००	--अन्य"	माफी
		(१०६) उपशीर्षक ३००६.२०.०० हटाइएको छ।	
		(१०७) शीर्षक ३००६.९२.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ।	
	"३००६.९३.००	--पहिचान गरिएको चिकित्सीय जाँच (क्लिनिकल ट्रायल) को प्रयोगको लागि परिमित मात्रामा राखिएका प्लेसबोहरू र ब्लाइन्डेड (वा डबल ब्लाइन्डेड) चिकित्सीय परीक्षण किट (ट्रायल किट) हरू"	१०
		(१०८) भाग ३२ को उपशीर्षक ३२०४.१७.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ:-	
	"३२०४.१८.००	--क्यारोटिन्वाइड (चहकिलो पहेंलो, सुन्तला र रातो प्राकृतिक रङ्ग) रङ्ग्याउने पदार्थहरू र तिनमा आधारित तयारी वस्तुहरू"	१०
३२.०८		अजलीय माध्यममा प्रक्षिप्त	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(डिस्पर्स्ड) वा घुलित (डिजोल्भ्ड) संश्लेषित पोलिमरहरु (बहुभाव) वा रासायनिक ढङ्गबाट परिवर्तित (मोडिफाइड) संश्लेषित पोलिमरहरुमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट्स) र रोगन (वार्निस) हरु (इनामेल र प्रलाक्षारस समेत); यस भागको द्रष्टव्य ४ मा परिभाषा गरे अनुसारका घोलहरु (सोल्युशन) ।	
	३२०८.१०.००	-पोलिष्टरमा आधारित	४०
	३२०८.२०.००	-एक्रेलिक वा भिनाइन पोलिमरहरुमा आधारित	४०
	३२०८.९०.००	-अन्य	४०
३२.०९		जलीय माध्यममा डिष्पर्स्ड (प्रक्षिप्त) वा डिजल्भ (घुलित) गरिएको कृत्रिम पोलिमरहरु (बहुभाग) वा रासायनिक तवरले परिवर्तन गरिएको प्राकृतिक पोलिमरहरुमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट) र रोगन वार्निस) (इनामेल र प्रलाक्षारस (ल्याकर्स) समेत) ।	
		-एक्रेलिक वा भिनाइल पोलिमरमा आधारितः	
	३२०९.१०.१०	---एक्रेलिक इमुल्सन	४०
	३२०९.१०.९०	---अन्य	४०
	३२०९.९०.००	-अन्य	४०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३२.१०		अन्य रङ्गलेप (पेन्ट) र रोगन (वार्निस) (इनामेल, प्रलाक्षारस (ल्याकर) र डिष्टेम्पर समेत) र छाला तयारी गर्ने (लेदर फिनिशिङ्ग) काममा प्रयोग हुने खालका तयारी वाटर पिगमेन्ट (जलीय वर्णक) ।	
	३२१०.००.१०	---सडकमा चिन्ह लगाउने थर्मोप्लाष्टिक रंङ्गलेप (थर्मोप्लाष्टिक रोड मार्किङ्ग मेटेरियल)	४०
	३२१०.००.९०	---अन्य	४०
		(१०९) भाग ३४ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-	
		"(क) मोल्ड रिलिज सामग्रीको रूपमा प्रयोग हुने खालका जीवजन्तुजन्य, वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेलबाट बनाइएका खाद्य सामग्रीहरू वा मिश्रणहरू (शीर्षक १५.१७);"	
३४.०१		साबुन; साबुन भएका वा नभएका छड वा डण्डी (वार) टिकिया (केक), साँचोमा ढालेर (मोल्डेड) बनेका रूप वा आकृतिका, बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		विरचनहरु (प्रिपरेसन्स) साबुन भए वा नभएका तरल लक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएको र खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत गरिएका (पुट अप फर रिटेल सेल) नुहाउन (वासिङ द स्कीन) निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा विरचन (प्रिपरेसन्स) हरु; साबुन (सोप) वा अपमार्जक (डिटर्जेण्ट) द्रव्य संसिक्त (इम्प्रिग्नेटेड), विलेपित (कोटेड) वा आवृत्त (कभर्ड) भएका कागत, गद्दा (वाडिङ्ग), जमोठ (फेल्ट) र वयनेतर वस्तु (नन्वुभेन्स) ।	
		-छड, केक, ढालिएका टुक्राहरु वा आकारको रूपमा भएको साबुन र बाह्य भागमा असर गर्ने (सर्फेस एक्टीभ) प्राङ्गारिक उत्पादनहरु, र साबुन वा धुने (डिटरर्जेन्ट) पदार्थले संसिक्त, लेपित र आक्षादित कागत, गद्दा, जमोठ र ननउभेनहरु:	
	३४०१.११.००	--ट्वाइलेट (शारीरिक सफाइ) को प्रयोगको लागि (औषधिमूलक उत्पादन समेत	३०
	३४०१.१९.००	--अन्य	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य रूपका सावुनः	
	३४०१.२०.९०	---अन्य	३०
	३४०१.३०.००	-छाला सफा गर्ने (नुहाउने) कार्य निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने, तरल (लिक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएका खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत भएका प्राङ्गारिक उत्पादन (प्रोडक्ट्स) तथा विरचनहरु (प्रिपरेसन्स)	३०
		(११०) भाग ३४ को ३४०२.१ देखि ३४०२.२०.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका वा नराखिएका एनआयोनिक प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट) हरू:	
	३४०२.३१.००	--लिनियर अलकाइलबेन्जीन सल्फोनिक अम्लहरू र तिनका लवणहरू	१०
	३४०२.३९.००	--अन्य	३०
		-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका वा नराखिएका अन्य प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट) हरू:	
	३४०२.४१.००	--क्याटआयोनिक	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३४०२.४२.००	--नन-आयोनिक	३०
	३४०२.४९.००	--अन्य	३०
		-खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका तयारी वस्तुहरू:	३०
	३४०२.५०.१०	---डिटरजेन्ट पाउडर	३०
	३४०२.५०.९०	---अन्य"	३०
		(१११) उपशीर्षक ३४०२.९०.१० र ३४०२.९०.९० हटाई देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"३४०२.९०.००	-अन्य"	३०
		(११२) शीर्षक ३६.०३ को सट्टा देहायको शीर्षक ३६.०३ र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"३६.०३		सुरक्षा फयुजहरु; विष्फोट गराउने (डिटोनेटिङ्) तार (कर्ड) हरू; परकसन वा विष्फोटक डिटोनेटिङ) क्यापहरू; आगो सल्काउने साधन (इग्निटर) हरू; विद्युतीय विष्फोटक (डिटोनेटर) हरू।	
	३६०३.१०.००	-सुरक्षा फयुजहरु	२०
	३६०३.२०.००	-विष्फोट गराउने तार (डिटोनेटिङ् कर्ड) हरू	२०
	३६०३.३०.००	-परकसन क्यापहरू	२०
	३६०३.४०.००	-विष्फोट गराउने (डिटोनेटिङ)	२०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		क्यापहरू	
	३६०३.५०.००	-आगो सल्काउने साधन (इग्निटर) हरू	२०
	३६०३.६०.००	-विद्युतीय विष्फोटक (इलेक्ट्रिक डिटोनेटर) हरू"	२०
		(११३) भाग ३७ को द्रष्टव्य २ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य २ राखिएको छः-	
		"२. यस भागमा "छायाँचित्रण" (फोटोग्राफिक) भन्ने शब्दले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष ढङ्गले, प्रकाश क्रियाद्वारा वा अन्य प्रकारका विकिरणद्वारा तापसुग्राही (थर्मोसेन्सिटिव) लगायत प्रकाशग्राही (फोटोसेन्सीटिभ) सतह (सर्फेस) मा दृश्य (भिजिवल) आकृति (इमेजेज) निर्माण हुने प्रक्रिया (प्रोसेस) लाई जनाउँछ ।"	
		(११४) भाग ३८ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ख) पछि देहायको नयाँ खण्ड (ग) राखी साविकको खण्ड (ग) देखी (ङ) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (घ) देखि (च) कायम गरिएको छः-	
		"(ग) शीर्षक २४.०४ का उत्पादनहरू;"	
		(११५) भाग ३८ को द्रष्टव्य ४	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-	
		"(क) कसिङ्गर फोहर (वेष्ट) बाट छुट्याइएका (सेग्रीगेटेड) अलग अलग (इनडिभिजुअल) पदार्थहरु वा वस्तुहरु उदाहरणको लागि प्लाष्टिक, रबर, काठ, कागज, तान्तव वस्तुहरु (धागो, कपडा, डोरी, आदिः टेक्सटाइल) काँच वा धातुहरुको उत्सर्जन (वेष्ट), वैद्युतिक (इलेक्ट्रिकल) र विद्युत सम्बद्ध (इलेक्ट्रोनिक) उत्सर्जन र पत्रुहरू (प्रयोग भइसकेका व्याट्रीहरू लगायत) जुन यस दरबन्दीको तिनीहरूको उपयुक्त शीर्षकहरू मै पर्दछन्;"	
		(११६) भाग ३८ को द्रष्टव्य ७ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य ७ राखिएको छ :-	
		"७. शीर्षक ३८.२६ को प्रयोजनका लागि "जैविक डिजेल" भन्ने उक्तिले प्रयोग भएको वा नभएको जनावर, वनस्पति वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) को बोसो र तेलबाट निकालिएको इन्धनका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		रूपमा प्रयोग गर्ने किसिमको बोसे अम्ल (फ्याट्टी एसिड) को मोनो-अन्काईल एष्टरहरूलाई बुझाउँदछ ।"	
		(११७) भाग ३८ को उपशीर्षक द्रष्टव्य १ को सट्टा देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ राखिएको छः-	
		"१. तल उल्लेख भएका एक वा सोभन्दा बढी पदार्थहरू भएका शीर्षक ३८.०८ मा पर्ने वस्तुहरूलाई मात्र उपशीर्षक ३८०८.५२.०० र ३८०८.५९.०० ले समेट्दछन्:- अलाक्लोर (आइएसओ); अल्डिक्राव (आइएसओ); आल्ड्रिन (आइएसओ); अजिन्फोस-मेथल (आइएसओ); बिनापाक्रिल (आइएसओ); क्यामफेक्लोर (आइएसओ) (टोक्साफेन); क्याप्टाफोल (आइएसओ); कार्बोफ्यूरान (आइएसओ); क्लोरडेन (आइएसओ); क्लोरडिमेफर्म (आइएसओ); क्लारोबेन्जाइलेट (आइएसओ); डीडीटी (आइएसओ) (क्लोफेनोटेन (आइएनएन), १,१,१-ट्राइक्लोरो-२,२- विस	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(पी-क्लोरोफिनायल) इथेन); डियल्ड्रिन (आइएसओ, आइएनएन); ४,६-डाइनाइट्रो-ओ-क्रिसोल (डीएनओसी (आईएसओ)) वा यसका लवणहरू; डिनोसेब (आइएसओ), यसका लवणहरू वा एष्टरहरू; एन्डोसल्फान (आइएसओ); इथाइलिन डिब्रोमाइड (आइएसओ) (१,२-डाइब्रोमोथेन); इथाइलिन डाइक्लोराइड (आइएसओ) (१,२-डाइक्लोरोइथेन); फ्लूओरोएसेटामाइड (आइएसओ); हेप्टाक्लोर (आइएसओ); हेक्जाक्लोरोबेन्जीन (आइएसओ); १,२,३,४,५,६-हेक्जाक्लोरोसाइक्लोहेक्जेन (एचसीएच (आइएसओ)), लिन्डेन (आइएसओ, आइएनएन) समेत; पारोको यौगिकहरू; मेथामाइडोफोस (आइएसओ); मोनोक्रोटोफोस (आइएसओ); अक्सिरेन (इथाइलिन अक्साइड); प्याराथिअन (आइएसओ); प्याराथिअन-मिथाइल (आइएसओ) (मिथाइल-प्याराथिन); पेन्टाक्लोरोफेनोल	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(आइएसओ), यसका लवण वा एष्टरहरू; परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनिक अम्ल र यसका लवणहरू; परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनामाइडहरू; परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनाइल फ्लोराइड; फोस्फामिडोन (आइएसओ); २,४,५-टी (आइएसओ) (२,४,५-ट्राइक्लोरोफेंनोक्सिएसेटिक अम्ल), यसका लवणहरू वा यसका एष्टरहरू; ट्राईबुटाईलटिन यौगिकहरू; ट्राइक्लोरोफन (आइएसओ)।"	
		(११८) भाग ३८ को उपशीर्षक द्रष्टव्य ३ को सट्टा देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य ३ राखिएको छ:-	
		"३. उपशीर्षक ३८२४.८१.०० देखि ३८२४.८९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूमा तल उल्लेख भएका एक वा सोभन्दा बढी पदार्थहरू भएका मिश्रण र तयारी वस्तुहरू मात्र पर्दछन्:- अक्सिरेन (इथाइलिन अक्साइड), पोलिब्रोमिनेटेड बाइफिनायल्स (पीबीबी हरू); पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरु (पीसीबीहरू),	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पोलिक्लोरिनिकृत टरफेनलहरू (पीसीटीहरू); ट्रिस (२,३-डिब्रोमोप्रोपाइल) फोस्फेट; अल्ड्रिन (आइएसओ), क्याम्फेक्लोर (आइएसओ) (टक्साफेन); क्लोर्डेन (आइएसओ); क्लोर्डेकोन (आइएसओ); डीडीटी (आइएसओ) (क्लोफिनोटेन (आइएनएन), १,१,१-ट्राइक्लोरो-२,२-विस पी (क्लोरोफिनायल) इथेन); डियल्ड्रिन आइएसओ, आइएनएन), डेल्ड्रिन आइएसओ, आइएनएन); इन्डोसल्फान आइएसओ); एनड्रिन आइएसओ); हेप्टाक्लोर आइएसओ); माइरेक्स (आइएसओ); १, २,३,४,५,६-हेक्जाक्लोरोसाइक्लोहेक्जेन (एचसीएच (आइएसओ)), लिन्डेन आइएसओ, आइएनएन) समेत; पेन्टाक्लोरोबेन्जीन (आइएसओ); हेक्जाक्लोरोबेन्जीन (आइएसओ); परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनिक अम्ल, यसका लवणहरू; परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनामाइडहरू; परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनाइल	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		फ्लोराइड; टेट्रा-, पेन्टा-, हेक्जा-, हेप्टा- वा अक्टाब्रोमोडाइफिनायल इथरहरू; सर्ट-चेन क्लोरिनयुक्त प्याराफिनहरू। सर्ट-चेन क्लोरिनयुक्त प्याराफिनहरू तलको सूत्र सहित तौलमा ४८ प्रतिशतभन्दा बढी क्लोरिनीकरण डिग्री भएका मिश्रणहरू हुन्:- $C_xH_{(2x-y+2)}Cl_y$, जहाँ X=१०-१३ र Y=१-१३ ।"	
		(११९) शीर्षक ३८.१६ को सट्टा देहायको शीर्षक ३८.१६ राखिएको छः-	
"३८.१६	३८१६.००.००	शीर्षक ३८.०१ का उत्पादनहरु बाहेक परिवर्तनीय (रिफ्रयाक्टरी) सिमेण्टहरु, जोड्ने साधन (मोर्टार्स) कङ्क्रिट्स र यस्तै सम्मिश्रणहरू, डोलोमाइट च्यामिङ मिश्रण समेत।"	१०
		(१२०) शीर्षक ३८.२२ को सट्टा देहायको शीर्षक ३८.२२ र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"३८.२२		पृष्ठाङ्कनमा भएका नैदानिक (डायगनास्टिक) वा प्रयोगशालाका प्रतिकारक (रिएजेण्ट) हरू, शीर्षक ३०.०६ का (प्रतिकारकहरु)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		बाहेक पृष्ठाङ्कनमा भएका वा नभएका, परीक्षण किटहरूको रूपमा राखिएका वा नराखिएका तयारी नैदानिक वा प्रयोगशालाका प्रतिकारकहरू; प्रमाणित सन्दर्भ सामग्रीहरू।	
		-पृष्ठाङ्कनमा भएका नैदानिक (डायगनास्टिक) वा प्रयोगशालाका प्रतिकारक (रिएजेण्ट) हरू, पृष्ठाङ्कनमा भएका वा नभएका, परीक्षण कीटहरूको रूपमा राखिएका वा नराखिएका तयारी नैदानिक वा प्रयोगशालाका प्रतिकारकहरू:	
	३८२२.११.००	-- मलेरियाको लागि	५
	३८२२.१२.००	--जिका र एइडिज जातका लामखुट्टेबाट सर्ने अन्य रोगहरूका लागि	५
	३८२२.१३.००	--रक्त समूह छुट्टयाउनका लागि	५
	३८२२.१९.००	--अन्य	५
	३८२२.९०.००	-अन्य"	५
		(१२१) उपशीर्षक ३८२४.७ देखि ३८२४.७९.०० सम्मका उपशीर्षकहरू हटाइएका छन्।	
		(१२२) उपशीर्षक ३८२४.८८.०० को उपशीर्षक पाठमा रहेको "हेक्जा- हेप्टा-"भन्ने शब्दहरूको सट्टा "हेक्सा-,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		हेप्टा-" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्:-	
		(१२३) उपशीर्षक ३८२४.८८.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"३८२४.८९.००	--सर्ट-चेन क्लोरिनेटेड प्याराफिनहरू भएका"	१०
		(१२४) उपशीर्षक ३८२४.९१.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"३८२४.९२.००	--मेथाइलफस्फोनिक अम्लका पोलिग्लाइकोल एस्टरहरू"	१०
		(१२५) शीर्षक ३८.२६ पछि देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
"३८.२७		अन्यत्र उल्लेख नगरिएका वा समावेश नगरिएका मिथेन, इथेन वा प्रोपेनका ह्यालोजनीकृत व्युत्पत्तिहरू भएका मिश्रणहरू	
		-हाइड्रोक्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (एचसीएफसीहरू) भएका वा नभएका क्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (सीएफसीहरू), परफ्लुरोकार्बनहरू (पीएफसीहरू) वा हाइड्रोफ्लुरोकार्बनहरू (एचएफसीहरू); हाइड्रोब्रोमोफ्लुरोकार्बनहरू (एचबीएफसीहरू) भएका; कार्बन	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		टेट्राक्लोराइड भएका; १,१,१-ट्राइक्लोरोइथेन (मेथल क्लोरोफर्म) भएका:	
	३८२७.११.००	--हाइड्रोक्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (एचसीएफसीहरू), परफ्लुरोकार्बनहरू (पीएफसीहरू) वा हाइड्रोफ्लुरोकार्बनहरू (एचएफसीहरू) भएका वा नभएका, क्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (सीएफसीहरू) भएका	१०
	३८२७.१२.००	--हाइड्रोब्रोमोफ्लुरोकार्बनहरू (एचबीएफसीहरू) भएका	१०
	३८२७.१३.००	--कार्बन टेट्राक्लोराइड भएका	१०
	३८२७.१४.००	--१,१,१-ट्राइक्लोरोइथेन (मेथल क्लोरोफर्म) भएका	१०
	३८२७.२०.००	-ब्रोमोक्लोरोडाइफ्लुरोमिथेन (ह्यालोन-१२११), ब्रोमोट्राइफ्लुरोमिथेन (ह्यालोन-१३०१) वा डाइब्रोमोटेट्राफ्लुरोइथेनहरू (ह्यालोन-२४०२) भएका	१०
		-परफ्लुरोकार्बनहरू (पीएफसीहरू) वा हाइड्रोफ्लुरोकार्बनहरू (एचएफसीहरू) भएका वा नभएका तर क्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (सीएफसीहरू) नभएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		हाइड्रोक्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (एचसीएफसीहरू) भएका:	
	३८२७.३१.००	--उपशीर्षकहरू २९०३.४१.०० देखि २९०३.४८.०० सम्मका वस्तुहरूको तत्वहरू भएका	१०
	३८२७.३२.००	--अन्य, उपशीर्षकहरू २९०३.७१.०० देखि २९०३.७५.०० सम्मका वस्तुहरूको तत्वहरू भएका	१०
	३८२७.३९.००	--अन्य	१०
	३८२७.४०.००	-मेथल ब्रोमाइड (ब्रोमोमिथेन) वा ब्रोमोक्लोरोमिथेन भएका	१०
		- ट्राइफ्लुरोमिथेन (एचएफसी-२३) वा परफ्लुरोकार्बनहरू (पीएफसीहरू) भएका तर क्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (सीएफसीहरू) वा हाइड्रोक्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (एचसीएफसीहरू) नभएका:	
	३८२७.५१.००	--ट्राइफ्लुरोमिथेन (एचएफसी-२३) भएका	१०
	३८२७.५९.००	--अन्य	१०
		-अन्य हाइड्रोफ्लुरोकार्बनहरू (एचएफसीहरू) भएका तर क्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (सीएफसीहरू) वा हाइड्रोक्लोरोफ्लुरोकार्बनहरू (एचसीएफसीहरू) नभएका:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३८२७.६१.००	--१,१,१- ट्राइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१४३ए) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले १५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका	१०
	३८२७.६२.००	--अन्य, माथिका उपशीर्षकहरूमा समावेश नभएका, पेन्टाफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१२५) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले ५५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका तर एसाइक्लिक हाइड्रोकार्बनहरू (एचएफओहरू) का सन्तृप्त नगरिएका फ्लुरिनयुक्त व्युत्पत्तिहरू नभएका	१०
	३८२७.६३.००	--अन्य, माथिका उपशीर्षकहरूमा समावेश नभएका, पेन्टाफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१२५) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले ४० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका	१०
	३८२७.६४.००	--अन्य, माथिका उपशीर्षकहरूमा समावेश नभएका, १,१,१,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४ए) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले ३० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका तर एसाइक्लिक हाइड्रोकार्बनहरू (एचएफओहरू) का सन्तृप्त नगरिएका फ्लुरिनयुक्त	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		व्युत्पत्तिहरू नभएका	
	३८२७.६५.००	--अन्य, माथिका उपशीर्षकहरुमा समावेश नभएका, डाइफ्लुरोमिथेन (एचएफसी-३२) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले २० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका र पेन्टाफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१२५) को मात्रा द्रव्यमानको हिसाबले २० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएका	१०
	३८२७.६८.००	--अन्य, माथिका उपशीर्षकहरूमा समावेश नभएका, उपशीर्षकहरू २९०३.४१.०० देखि २९०३.४८.०० सम्मका वस्तुहरूको तत्वहरू भएका	१०
	३८२७.६९.००	--अन्य	१०
	३८२७.९०.००	-अन्य"	१०
		(१२६) परिच्छेद -७ को द्रष्टव्य २ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य २ राखिएको छः-	
		"२. शीर्षक ३९.१८ वा ३९.१९ का वस्तुहरु बाहेक, मोटिफ (बुट्टा) अक्षरहरु (क्यारेक्टर्स) वा चित्रात्मक प्रतिकृतिहरु छापिएका र ती कुराहरु ती वस्तुका प्राथमिक प्रयोगको लागि केवल सहायक (सब्सिडियरी) होइनन् भने	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		त्यस्ता प्लास्टिक, रबर वा तिनबाट बनेका वस्तुहरु भाग ४९ मा पर्दछन् ।"	
		(१२७) भाग ३९ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (ब) मा रहेका "ल्याम्प्स (चिम), र बत्तीका सरसामानहरु (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१२८) उपशीर्षक ३९०७.२०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य पोलिइथरहरू:	
	३९०७.२१.००	--बिस (पोलिअक्सिइथिलिन) मेथल फोस्फोनेट	१०
	३९०७.२९.००	--अन्य"	१०
		(१२९) उपशीर्षक ३९११.१०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ:-	
	"३९११.२०.००	-पोली (१,३-फेनाइलिन मेथल फोस्फोनेट)"	१०
३९.१८		टाइलहरुको रूपमा वा रोलमा आफै टाँसिने वा नटाँसिने प्लाष्टिकको भुई ढकनी (फ्लोर	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		कभरिङ); यस भागको द्रष्टव्य ९ मा उल्लिखित प्लाष्टिकका भित्तो र सिलिङका ढाक्ने वस्तुहरु (कभरिङस) ।	
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरको:	
	३९१८.१०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुई ढकनी (फ्लोर कभरिङ)	४०
	३९१८.१०.९०	---अन्य	४०
		-अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९१८.९०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुई ढकनी (फ्लोर कभरिङ)	४०
	३९१८.९०.९०	---अन्य	४०
३९.१९		रोलमा भएका वा नभएका, प्लाष्टिकका आफै टाँसिने प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्महरु, फ्वाइल, टेप, स्ट्रीप र अन्य चेप्टो आकारका वस्तुहरु ।	
	३९१९.१०.००	-२० से.मी. चौडाइ ननाघेको रोलमा भएका	४०
	३९१९.९०.००	-अन्य	४०
३९.२०		अकोषीय (नन्सेलुल्यर) र असवल (नट्रिइन्फोस्ड), अस्तर नहालिएको वा पटलित (लेमिनेट)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		नगरिएको, आधार (सपोर्ट) नहालिएको वा यस्तै अरु सामानसँग नजोडिएका प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्म, फ्वाईल र स्ट्रिपहरु ।	
		-इथाइलिनको पोलिमरको	
	३९२०.१०.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.१०.९०	---अन्य	३०
		-प्रोपिलिनको पोलिमरको:	
	३९२०.२०.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.२०.९०	---अन्य	३०
		-स्टाइरिनको पोलिमरको:	
	३९२०.३०.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.३०.९०	---अन्य	३०
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरहरुको:	
		--तौलको हिसाबले ६ प्रतिशतभन्दा घटी सुघट्यकारी (प्लाष्टिसाइजर्स) नरहेको:	
	३९२०.४३.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.४३.९०	---अन्य	३०
		--अन्य:	
	३९२०.४९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.४९.९०	---अन्य	३०
		-एक्रेलिक पोलिमरको:	
		--पोलि (मिथाइल मिथाक्रिलेट)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		को:	
	३९२०.५१.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.५१.९०	---अन्य	३०
		--अन्य:	
	३९२०.५९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.५९.९०	---अन्य	३०
		-पोलिकार्बोनेटहरु, अल्किडरेजिन्स, पोलिएलिल इष्टरहरु वा अन्य पोलिष्टरहरु:	
		--पोलिकार्बोनेटहरुको:	
	३९२०.६१.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.६१.९०	---अन्य	३०
		--पोलि (इथाइलिन टेरिफ्थालेट) को	
	३९२०.६२.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.६२.९०	---अन्य	३०
		--असंतृप्त पोलिष्टरहरुको:	
	३९२०.६३.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.६३.९०	---अन्य	३०
		--अन्य पोलिष्टरहरुको:	
	३९२०.६९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.६९.९०	---अन्य	३०
		-सेलुलोज वा यसका रासायनिक व्युत्पत्तिहरुको:	
		--पुनर्उत्पादित सेलुलोजको:	
	३९२०.७१.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.७१.९०	---अन्य	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--सेलुलोज एसिटेटको:	
	३९२०.७३.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.७३.९०	---अन्य	३०
		--अन्य सेलुलोज व्युत्पत्तिहरुको:	
	३९२०.७९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.७९.९०	---अन्य	३०
		-अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
		--पोलि (भिनायल बुटाईरल) को:	
	३९२०.९१.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.९१.९०	---अन्य	३०
		--पोलियामाइडको:	
	३९२०.९२.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.९२.९०	---अन्य	३०
		--एमिनो-रेजिन्सको:	
	३९२०.९३.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.९३.९०	---अन्य	३०
		--फेनोलिक रेजिन्सको:	
	३९२०.९४.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.९४.९०	---अन्य	३०
		--अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९२०.९९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२०.९९.९०	---अन्य	३०
३९.२१		प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्म, फ्वाइलहरु र स्ट्रीपहरु ।	
		-कोशमय (सेलुलर):	
		--स्टाइरिनको पोलिमरको:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	३९२१.११.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२१.११.९०	---अन्य	३०
		--भिनायल क्लोराइड पोलिमरको:	
	३९२१.१२.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२१.१२.९०	---अन्य	३०
		--पोलियुरेथेनको:	
	३९२१.१३.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२१.१३.९०	---अन्य	३०
		--पुनर्उत्पादित (रिजेनरेटेड) कोष (सेलुलोज) को:	
	३९२१.१४.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२१.१४.९०	---अन्य	३०
		--अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
	३९२१.१९.१०	---मुद्रण गरिएको	३०
	३९२१.१९.९०	---अन्य	३०
		-अन्य:	
		---मुद्रण गरिएको:	
	३९२१.९०.११	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट सिट्स	३०
	३९२१.९०.१९	----अन्य	३०
		---अन्य:	
	३९२१.९०.९१	----थर्माकोल	३०
	३९२१.९०.९२	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट सिट्स	३०
	३९२१.९०.९९	----अन्य	३०
		(१३०) भाग ४० को उपशीर्षक ४०१५.११.०० हटाइएको छः-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(१३१) भाग ४० को शीर्षक ४०.१५ पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४०१५.१२.००	--औषधोपचार, शल्यचिकित्सा, दन्तोपचार वा पशुचिकित्सामा प्रयोग हुने किसिमका"	५
		(१३२) भाग ४२ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (ञ) मा रहेका "ल्याम्प र लाइटिङ फिटिङ्गहरु" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
४२.०२		कन्तुर, सुटकेसहरु, भ्यानिटी केसहरु, एक्जुक्यूटिभ केसहरु, ब्रिफ केसहरु, किताब राख्ने झोला (स्कूल स्याचेल), चश्माका खोलहरु (स्पेक्टयाकलस् केस), बाइनाकुलरका केसहरु, क्यामराका केसहरु, बाद्य यन्त्रका केसहरु, बन्दुकका खोलहरु, काठी पेटीसाथ जोडिएको पिस्तोलको खोल (होल्स्टर) हरु र त्यस्तै कन्टेनर (आधान पात्र) हरु; यात्रा (ट्राभेलिङ्ग) मा प्रयोग गरिने झोलाहरु, खाद्य वा पेय पदार्थ राख्ने तापावरोधित थैलो (इन्सुलेटेड् फुड् अर	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वेभरेज बेग्स), ट्वाइलेट (श्रृङ्गारका वा सरसफाइका) झोलाहरु, रुकस्याक, हातेझोला (हैण्डब्याग), किनमेलको झोला (शपिङ्ग ब्याग), वालेट्स, थैलीहरु (पर्सेस), नक्सा राख्ने केसहरु, सिगरेट केसहरु, सुर्तीका थैलाहरु, औजार राख्ने झोलाहरु, खेलकूदका झोलाहरु, बोतल केसहरु, गरगहनाका बाकसहरु, पाउडर बक्सहरु, कटलरी केसहरु र त्यस प्रकारको औजारका केसहरु र त्यस्तै कन्टेनर (आधानपात्र) हरु, छालाका वा संयोजित छाला (कम्पोजिशन लेदर) का वा प्लाष्टिक चादर (सिटिङ्ग) का, कपडा पदार्थका, वल्कनीकृत रेशाका वा पेपरबोर्डका, वा पूर्णतः वा मुख्यतः त्यस्ता पदार्थले वा कागतले ढाकिएका ।	
		-कन्तुरहरु (ट्रङ्क), सुटकेसहरु, भेनिटी-केसहरु, एक्जीक्यूटिभ-केसहरु, ब्रिफकेसहरु, किताव राख्ने झोला (स्कूल स्याचेल) र त्यस्तै कन्टेनरहरु (आधानपात्र):	
	४२०२.११.००	--बाहिरी भाग छालाको वा मिश्रित	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(संयोजित) छालाको भएको	
	४२०२.१२.००	--बाहिरी भाग प्लाष्टिकको वा टेक्सटाइल (कपडा) का पदार्थ भएको	३०
	४२०२.१९.००	--अन्य	३०
		-काँधमा झुण्ड्याउने पट्टी (स्ट्रयाप) भए वा नभएको हाते झोला (हेण्ड व्याग), हेण्डल नभएको समेतः	
	४२०२.२१.००	--बाहिरी भाग छालाको वा मिश्रित (संयोजित) छालाका भएको	३०
	४२०२.२२.००	--बाहिरी भाग प्लाष्टिकको चादरको वा टेक्सटाइल पदार्थ भएको	३०
		--अन्यः	
	४२०२.२९.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	३०
	४२०२.२९.९०	---अन्य	३०
		-सामान्यतः खल्ती (पोकेट) वा हाते झोला (हेण्ड व्याग) मा राखेर बोकिने सामानहरुः	
	४२०२.३१.००	--बाहिरी भाग छालाको वा मिश्रित (संयोजित) छालाको भएको	३०
	४२०२.३२.००	--बाहिरी भाग प्लाष्टिकको चादरको वा कपडा पदार्थ (टेक्सटाइल) को भएको	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--अन्य:	
	४२०२.३९.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	३०
	४२०२.३९.९०	---अन्य	३०
		-अन्य:	
	४२०२.९१.००	--बाहिरी भाग छालाको वा मिश्रित (संयोजित) छालाको भएको	३०
	४२०२.९२.००	--प्लाष्टिकको चादरको वा टेक्सटाइल (कपडा पदार्थ) को बाहिरी भाग भएको	३०
		--अन्य:	
	४२०२.९९.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	३०
	४२०२.९९.९०	---अन्य	३०
		(१३३) भाग ४४ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ढ) मा रहेका "ल्याम्पस, लाइटिङ्ग फिटिङ्ग" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१३४) भाग ४४ को "उपशीर्षक-द्रष्टव्य" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "उपशीर्षक द्रष्टव्यहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१३५) भाग ४४ को उपशीर्षक द्रष्टव्य १ पछि देहायका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षक द्रष्टव्य २ थप गरिएको छः	
		"२. उपशीर्षक ४४०१.३२.०० को प्रयोजनको लागि "उड ब्रिकेट" भन्ने अभिव्यक्तिले काठ प्रशोधन गर्ने यान्त्रिक उद्योग, फर्निचर बनाउने वा अन्य काठका स्वरूप परिवर्तन गर्ने क्रियाकलापका क्रममा निस्केका पत्रहरू (कटर सेभिङ्गस), आरा काट्दा निस्केको धुलो र साना साना चोइटाचोइटी वा टुक्राहरू जस्ता उपोत्पादन (बाइप्रोडक्ट) हरूलाई जनाउँछ, जसलाई सिधै थिचेर (कम्प्रेशन) वा अनुपातमा तौलको हिसाबले ३ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी योजक द्रव (बाइन्डर) राखेर एकत्रित गरिएको हुन्छ । यस्ता ब्रिकेटहरू न्यूनतम तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) २५ मिलिमीटरभन्दा बढी भएका घनाकार (क्युबिफर्म), बहुकोणीय (पोलिहेड्रल) वा बेलनाकार (सिलिण्ड्रिकल) रूपमा हुन्छन् ।"	
		(१३६) भाग ४४ को उपशीर्षक द्रष्टव्य २ पछि देहायका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षक द्रष्टव्यहरु ३ र ४ थप गरिएका छन्:	
		"३. उपशीर्षक ४४०७.१३.०० को प्रयोजनको लागि "एस-पी-एफ" भन्नाले काठको स्रोत सरल (स्प्रुस), सल्लो (पाइन), र देवदारू (फर) भएको मिश्रित वृक्ष समूह (मिक्स्ड स्ट्याण्ड) लाई बुझाउँछ, जसमा प्रत्येक प्रजातिको अनुपात फरक फरक हुन्छ र अज्ञात हुन्छ।	
		४. उपशीर्षक ४४०७.१४.०० को प्रयोजनको लागि "हेम-फर" भन्नाले काठको स्रोत पश्चिमी हेमलक र देवदारू (फर) भएको मिश्रित वृक्ष समूह (मिक्स्ड स्ट्याण्ड) लाई बुझाउँछ, जसमा प्रत्येक प्रजातिको अनुपात फरक फरक हुन्छ र अज्ञात हुन्छ।"	
		(१३७) उपशीर्षक ४४०१.३ को पाठको सट्टा देहायको उपशीर्षक पाठ राखिएको छः-	
		"-काठको धुलो, अवशेष र पत्रुलाई मुढा, ब्रिकेट, गुटिका (पेलेट) हरू वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको: "	
		(१३८) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		४४०१.३१.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः	
	"४४०१.३२.००	--काठका ब्रिकेटहरू"	५
		(१३९) उपशीर्षक ४४०१.४०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-एकत्रित नगरिएको काठको धुलो, अवशेष र पत्रुः	
	४४०१.४१.००	--काठको धुलो	५
	४४०१.४९.००	--अन्य"	५
		(१४०) उपशीर्षक ४४०२.१०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४०२.२०.००	-खबटा (शेल) वा बियाँ (नट) का"	१५
		(१४१) उपशीर्षक ४४०३.२१.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"४४०३.२१.००	--सल्ला (पाइनस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको"	५
		(१४२) उपशीर्षक ४४०३.२३.०० को सट्टा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"४४०३.२३.००	--देवदारू (एबिएस प्रजातिहरू) र सरल (पिसिया प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको"	५
		(१४३)उपशीर्षक ४४०३.२५.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"४४०३.२५.००	--अन्य, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको"	५
		(१४४) उपशीर्षक ४४०३.४१.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४०३.४२.००	-- टिक "	५
		(१४५)उपशीर्षक ४४०३.९३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"४४०३.९३.००	-- बीच (फागस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भएको"	
		(१४६) उपशीर्षक ४४०३.९५.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"४४०३.९५.००	-- बीच (फागस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको"	५
		(१४७) उपशीर्षक ४४०७.१२.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरु थप गरिएका छन्:-	
	"४४०७.१३.००	--एस-पी-एफ (सरल (पिसिया प्रजातिहरू), सल्लो (पाइनस प्रजातिहरू) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू) को	५
	४४०७.१४.००	--हेम-फर (पश्चिमी हेमलक (सुगा हेटेरो फिल्ला) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू) को"	५
		(१४८) उपशीर्षक ४४०७.२२.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४०७.२३.००	--टिक"	५
		(१४९) उपशीर्षक ४४१२.३९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		"-भिनियरबाट बनाइएको पटलित काठको फल्याक (लेमिनेटेड भिनियर्ड लम्बर) (एलभीएल):	
	४४१२.४१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्यपत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१५
	४४१२.४२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्यपत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१५
	४४१२.४९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको"	१५
		(१५०) उपशीर्षक ४४१२.४९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
		"-ब्लकबोर्ड, लेमिनबोर्ड र ब्याटेनबोर्ड:	
	४४१२.५१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१५
	४४१२.५२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१५
	४४१२.५९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको"	१५
		(१५१) ४४१२.९ देखि ४४१२.९९.०० सम्मका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य:	
	४४१२.९१.००	--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१५
	४४१२.९२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१५
	४४१२.९९.००	--अन्य, दुवै बाह्य पत्रहरू (आउटर प्लाईज) कोणधारी काठको भएको"	१५
		(१५२) शीर्षक ४४.१४ को सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"४४.१४		चित्रकारीहरू (पेन्टिङ्गस्) फोटोहरू (फोटोग्राफ्स), ऐनाहरू (मिरर्स) र यस्तै प्रकारका वस्तुहरुका लागि काठका फ्रेमहरु	
	४४१४.१०.००	-उष्णप्रदेशीय काठका	१०
	४४१४.९०.००	-अन्य"	१०
		(१५३) उपशीर्षक ४४१८.१०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-झ्यालहरू, खुला झ्यालहरू (फ्रेन्च-विन्डोज) र तिनका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		फ्रेमहरू:	
	४४१८.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१५
	४४१८.१९.००	--अन्य"	१५
		(१५४) उपशीर्षक ४४१८.२०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-ढोकाहरू, तिनका चौकोस (फ्रेम) हरू र सँघार (थ्रेसहोल्ड) हरू:	
	४४१८.२१.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१५
	४४१८.२९.००	--अन्य"	१५
		(१५५) उपशीर्षक ४४१८.२९.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ:-	
	"४४१८.३०.००	-उपशीर्षक ४४१८.८१.०० देखि ४४१८.८९.०० सम्मका उत्पादन बाहेकका स्तम्भ (पोस्ट) हरू र निदाल (बिम) हरू"	१५
		(१५६) उपशीर्षक ४४१८.६०.०० हटाइएको छ।	
		(१५७) उपशीर्षक ४४१८.७९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
		"-अभियन्त्रित (इञ्जिनियर्ड) संरचनागत (स्ट्रकचरल) काठका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उत्पादनहरू:	
	४४१८.८१.००	--सरेस (ग्लु) ले पटलित (लेमिनेटेड) गरिएका काठ (ग्लुलम)	१५
	४४१८.८२.००	--तिर्यक-पटलित (क्रस लेमिनेटेड) गरिएका काठ (सीएलटी वा एक्स-लम)	१५
	४४१८.८३.००	--आई बिमहरू	१५
	४४१८.८९.००	--अन्य"	१५
		(१५८) उपशीर्षक ४४१८.९१.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४१८.९२.००	--कोशमय (सेल्युलर) काठका प्यानलहरू"	१५
		(१५९) उपशीर्षक ४४१९.१९.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४१९.२०.००	-उष्णप्रदेशीय काठका"	१५
		(१६०) उपशीर्षक ४४२०.१०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-साना मूर्तिहरू र अन्य अलङ्कारहरू :	
	४४२०.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१५
	४४२०.१९.००	--अन्य"	१५
		(१६१) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		४४२१.१०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"४४२१.२०.००	-शव पेटिकाहरू (कफिन्स्)"	१५
		(१६२) भाग ४६ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (ङ) मा रहेका "ल्याम्प, लाइटिङ्ग फिटिङ्ग" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१६३) भाग ४८ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (त) को सट्टा देहायको खण्ड (त) राखिएको छः-	
		"(त) भाग ९६ का सामानहरू (जस्तै, टाँकहरू, सेनिटरी टावल (प्याड) हरू र ट्याम्पोनहरू, न्याप्किन (डाइपर) हरू तथा न्याप्किन लाइनरहरू) ।"	
		(१६४) भाग ४८ को द्रष्टव्य ५ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य ५ राखिएको छः-	
		"५. शीर्षक ४८.०२ को प्रयोजनार्थ "लेखन, मुद्रण वा अन्य आलेखीय (ग्राफिक) प्रयोजनार्थ प्रयोग हुने खालका कागज र कागतगाता" र "अछिद्रित (नन्परफोरेटेड्) छेदनपत्र (पन्चकार्ड) र छेद्र पट्टिका पत्र	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(पन्च टेप कार्ड)" भन्ने उक्तिहरुले देहायका कुनै मानक (क्राइटेरिया) सँग मिल्ने मुख्यतः विरञ्जित लेदो (ब्लिच्ड पल्प) बाट वा यान्त्रिकीय वा रसायन-यान्त्रिकीय प्रक्रियाबाट बनेको कागत वा कागतगाता भन्ने जनाउँछः (अ) प्रति वर्ग मिटर १५० ग्राम भन्दा बढी तौल नभएको कागत र कागतगाताको लागिः (क) यान्त्रिकीय (मेकानिकल) वा रसायन-यान्त्रिकीय (केमि-मेकानिकल) प्रक्रियाबाट प्राप्त तन्तुहरु १० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएको, र १. तौल ८० ग्राम प्रति वर्ग मिटरभन्दा बढी नभएको, वा २. सम्पूर्णतया रङ्गाएको (कलर्ड थ्रुआउट द मास); वा (ख) ८ प्रतिशतभन्दा बढी खरानीको मात्रा भएको, र १. तौल ८० ग्राम प्रति वर्ग मिटरभन्दा बढी नभएको, वा २.सम्पूर्णतया रङ्गाएको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(कलर्ड थ्रुआउट द मास); वा (ग) ३ प्रतिशतभन्दा बढी खरानीको मात्रा भएको र ६० प्रतिशत वा बढी चम्किलोपन (ब्राइटनेस) भएको, वा (घ) खरानीको मात्रा ३ प्रतिशतभन्दा बढी भएको तर ८ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको, ६० प्रतिशतभन्दा कम चम्किलोपन (ब्राइटनेस) भएको र प्रस्फोट अभिसूचक (बस्ट इण्डेक्स) २.५ के पी ए वर्ग मिटर/ग्राम बराबर वा सो भन्दा कम भएको; वा (ङ) ३ प्रतिशत वा सोभन्दा घटी खरानीको मात्रा भएको, चम्किलोपन (ब्राइटनेस) ६० प्रतिशत वा सोभन्दा बढीको भएको र प्रस्फोट अभिसूचक (बस्ट इण्डेक्स) २.५ के. पी. ए. वर्ग मिटर/ग्राम भएको । (आ) १५० ग्राम प्रति वर्ग मिटरभन्दा बढी तौल भएको कागत वा कागतगाताको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		लागिः (क) सम्पूर्णतया रङ्गाएको (कलर्ड थ्रुआउट द मास); वा (ख) चम्किलोपन (ब्राइटनेश) ६० प्रतिशत वा सोभन्दा बढीको भएको, र १. मोटाइ वा त्रय-आयामिक घनता (क्यालिपर) २२५ माइक्रोमिटर (माइक्रोन्स) वा सोभन्दा घटीको, वा २. मोटाइ वा त्रय-आयामिक घनता (क्यालिपर) २२५ माइक्रोमिटर (माइक्रोन्स) भन्दा बढीको तर ५०८ माइक्रोमिटर (माइक्रोन्स) भन्दा बढी नभएको र खरानीको मात्रा ३ प्रतिशत भन्दा बढीको वा (ग) चम्किलोपन (ब्राइटनेश) ६० प्रतिशतभन्दा कम, मोटाइ वा त्रय-आयामिक घनता (क्यालिपर) २५४ माइक्रोमिटर (माइक्रोन्स) वा सो भन्दा कम तथा खरानीको मात्रा ८ प्रतिशत भन्दा बढीको भएको। तर, शीर्षक ४८.०२ ले	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		निस्पन्दकपत्र (फिल्टर पेपर) वा कागतगाता (पेपरबोर्ड) (चियाथैलो कागत (टी व्याग पेपर) समेत) वा जमोठ कागत वा कागतगाता (फेल्ट पेपर वा पेपरबोर्ड) लाई समावेश गर्दैन।"	
		(१६५) भाग ४८ को द्रष्टव्य १२ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य १२ राखिएको छः-	
		"१२. शीर्षक ४८.१४ वा ४८.२१ का सामानहरु बाहेक पुनरावर्ती आकृति वा बुट्टा (मोटिफ), चिन्ह (क्यारेक्टर), चित्रात्मक प्रतिकृति (पिक्टोरियल रिप्रिजेन्टेशन) छापिएका, जो ती वस्तुको प्राथमिक प्रयोगको लागि केवल सहायक (सब्सिडियरी) हुँदैनन्, त्यस्ता कागत, कागतगाता (पेपरबोर्ड), कोशीय गद्दा (सेल्यूलोज वाडिङ) र तिनबाट बनेका सामानहरु भाग ४९ मा पर्दछन्।"	
		(१६६) भाग ४९ को उपशीर्षक ४९०५.१०.०० हटाइएको छ।	
		(१६७) ४९०५.९ देखि ४९०५.९९ सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
	"४९०५.२०.००	-किताबको रूपमा	१०
	४९०५.९०.००	-अन्य"	१०
		(१६८) परिच्छेद ११ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (द) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्प) हरु र प्रकाश व्यवस्था जडानका सामग्रीहरु (लाइट फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१६९) परिच्छेद ११ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (न) को सट्टा देहायको खण्ड (न) राखिएको छः-	
		"(न) भाग ९६ का वस्तुहरु (उदाहरणतः कुचोकुची (ब्रस) हरू, यात्राको निमित्तको सिलाइ सेट, स्लाइड् फास्नरहरु, टाइपराइटरका रिबनहरु, स्यानिटरी टावल (प्याड) हरू र टेम्पोनहरू, न्याप्किन (डाइपर) हरू र न्याप्किन लाइनरहरू); वा"	
		(१७०) परिच्छेद ११ को द्रष्टव्य १४ पछि देहायको द्रष्टव्य १५ थप गरिएको छः-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		"१५. परिच्छेद ११ को द्रष्टव्य १ को अधीनमा रही अतिरिक्त कार्यको लागि रासायनिक, यान्त्रिक वा विद्युतीय अवयव (कम्पोनेन्ट्) हरू अभिन्न अवयवको रूपमा जोडिएका वा रेशा (फाइवर) वा कपडा (फेब्रिक) भित्र समावेश गरिएका कपडा पदार्थहरू, पोशाकहरू र कपडा पदार्थका सामानहरूले यस परिच्छेदका वस्तुहरूको सारभूत लक्षण कायम राखेको भएमा तिनीहरूलाई परिच्छेद ११ को सम्बन्धित शीर्षकहरूमा नै वर्गीकरण गरिन्छ।"	
		(१७१) भाग ५५ को उपशीर्षक ५५०१.१०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-नाइलन वा अन्य पोलियामाइडहरूको:	
	५५०१.११.००	--एरामिडहरूको	५
	५५०१.१९.००	--अन्य"	५
		(१७२) भाग ५६ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (च) सट्टा देहायको खण्ड (च) राखिएको छ:-	
		"(च) शीर्षक ९६.१९ का	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सेनिटरी टावल (प्याड) हरू र ट्याम्पोनहरू, न्याप्किन (डाइपर) हरू तथा न्याप्किन लाइनरहरू र यस्तै प्रकारका सामानहरू,"	
५७.०२		तयार गरिएको (मेड अप) वा नगरिएको गुच्छादार नभएको (नट टफ्टेड् वा फ्लोक्ड) बुनिएका कार्पेटहरु र अन्य कपडा पदार्थका भुई ढाक्ने सामानहरु (कृत्रिम आच्छादन), "केलेम" "सुम्याक" "कारमेनी" र यस्तै हातले बुनिएका कम्बलहरु समेत ।	
	५७०२.२०.००	-नरिवलको जटा वा (क्याएर) रेशाको भुई ढाक्ने वस्तु (कृत्रिम आच्छादन)	३०
		(१७३) भाग ५७ को शीर्षक ५७.०३ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"५७.०३		तयार भएका वा नभएका गुच्छदार गलैंचा (कार्पेट) हरू र अन्य कपडा पदार्थका भुई ढाक्ने सामानहरू (फ्लोर कभरिङ्स)) टर्फ समेत)	
	५७०३.१०.००	-ऊनको वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

		-नाइलनको वा अन्य पोलियामाइडहरूको:	
	५७०३.२१.००	--टर्फ	३०
	५७०३.२९.००	--अन्य	३०
		-अन्य मानव निर्मित कपडा पदार्थहरूको:	
	५७०३.३१.००	--टर्फ	३०
	५७०३.३९.००	--अन्य	३०
		-अन्य कपडा पदार्थहरूको:	
	५७०३.९०.१०	--- सुति सतरञ्जा	१५
	५७०३.९०.९०	---अन्य"	३०
		(१७४) भाग ५८ को ५८०२.१ देखि ५८०२.१९.०० सम्मका उपशीर्षकहरुको सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः	
	"५८०२.१०.००	-कपासका सुर्केनी (लूप) नकाटी बुनिएका तौलिया (टेरी टावलिङ्ग) का कपडा र त्यस्तै सुर्केनी नकाटी बुनिएका कपडाहरु (टेरी फ्याब्रिक्स)"	१५
		(१७५) भाग ५९ को द्रष्टव्य २ पछि देहायको द्रष्टव्य ३ थप गरी साविकको द्रष्टव्य ३ देखि ७ सम्मलाई क्रमशः द्रष्टव्य ४ देखि ८ कायम गरिएको छः-	
		"३. शीर्षक ५९.०३ को	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		प्रयोजनको लागि " प्लास्टिकले पटलित वयनीय कपडाहरू" भन्नाले कपडाको एक वा धेरै तहलाई प्लाष्टिकको एक वा धेरै सिट वा फिल्मसँग जोडेर बनाइएका क्रस-खण्डमा प्लाष्टिकका सिटहरू वा फिल्महरू नाङ्गो आँखाले देखिने वा नदेखिने उत्पादनहरूलाई बुझाउँछ, जुन तहहरूलाई एकसाथ बाँध्ने कुनै प्रक्रियाद्वारा संयोजन (कम्बाइन) गरिएको हुन्छ ।"	
		(१७६) भाग ५९ को साविकको द्रष्टव्य ७ को खण्ड (क) को उपखण्ड (३) हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य ८ को खण्ड (क) को उपखण्ड (३) को सट्टा देहायको उपखण्ड (३) राखिएको छः-	
		"३. तेल पेल्ने यन्त्र (आयल प्रेस) वा यस्तैमा प्रयोग हुने खालको बुनेको कपडा पदार्थको वा मानव रौं (ह्युमन हेयर) को छान्ने वा चाल्ने कपडा (फिल्टरिङ वा स्ट्रेनिङ्ग क्लथ)"	
		(१७७) शीर्षक ५९.११ को शीर्षक पाठमा रहेको "द्रष्टव्य ७	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		मा" भन्ने शब्दालीको सट्टा "द्रष्टव्य ८ मा" भन्ने शब्दावली राखिएको छ।	
		(१७८) उपशीर्षक ५९११.४०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"५९११.४०.००	-तेल पेल्ने यन्त्र (आयल प्रेस) वा यस्तैमा प्रयोग हुने खालको छान्ने वा चाल्ने कपडा (फिल्टरिङ वा स्ट्रेनिङ्ग क्लथ), मानव रौं (ह्युमन हेयर) को समेत"	१५
		(१७९) भाग ६१ को द्रष्टव्य ४ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य ४ राखिएको छः-	
		"४. शीर्षकहरू ६१.०५ र ६१.०६ ले कम्मर मुनि खल्ती (पकेट) भएका, करङदार कम्मर पेटी (रिब्ड वेस्टब्यान्ड) भएका वा पोशाकको तल्लो भागमा कस्ने अन्य साधन भएका वा कम से कम १० से.मी. × १० से.मी. नापको क्षेत्रमा गणना गर्दा लम्बाइ तर्फमा प्रति दिशा (डाइरेक्सन) मा प्रति से.मी. मा सरदर १० टाँकाभन्दा कम	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सिलाइ भएका पोशाकहरूलाई समावेश गर्दैनन्। शीर्षक ६१.०५ ले बाहुला नभएका (स्लीभलेस) पोशाकहरूलाई समावेश गर्दैन । "शर्टहरू" र "शर्ट-ब्लाउजहरू" घाँटीको घेराबाट प्रारम्भ हुने आंशिक वा पूरा खुला भएका लामा वा छोटा बाहुला सहितका शरीरको माथिल्लो भाग ढाक्नको लागि रूपाङ्कित (डिजाइन्ड) पोशाकहरू हुन्। "ब्लाउजहरू" पनि शरीरको माथिल्लो भाग ढाक्नको लागि रूपाङ्कित नकसिने (लुज-फिटिङ) पोशाकहरू हुन् तर यिनीहरू बाहुला नभएका र घाँटीको घेरामा खुला भएका वा नभएका हुन सक्छन्। "शर्ट", "शर्ट-ब्लाउजहरू" र "ब्लाउजहरू" को कलर पनि हुन सक्छ।"	
		(१८०) उपशीर्षक ६११६.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"६११६.१०.००	-प्लाष्टिक वा रबरद्वारा संसिक्त (इम्प्रिग्नेटेड), लेपित (कोटेड) आच्छादित (कभर्ड) वा पटलित	२०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(लेमिनेटेड)"	
		(१८१) भाग ६२ को द्रष्टव्य ३ पछि देहायको नयाँ द्रष्टव्य ४ थप गरी साविकको द्रष्टव्य ४ देखि द्रष्टव्य ९ सम्मलाई क्रमशः द्रष्टव्य ५ देखि द्रष्टव्य १० कायम गरिएको छः-	
		"४. शीर्षकहरू ६२.०५ र ६२.०६ ले कम्मर मुनि खल्ती (पकेट) भएका, करडदार कम्मर पेटी (रिब्ड वेस्टब्यान्ड) भएका वा पोशाकको तल्लो भागमा कस्ने अन्य साधन भएका पोशाकहरूलाई समेट्दैनन्। शीर्षक ६२.०५ ले बाहुला नभएका (स्लीभलेस) पोशाकहरूलाई समावेश गर्दैन । "शर्टहरू" र "शर्ट-ब्लाउजहरू" घाँटीको घेराबाट प्रारम्भ हुने आँशिक वा पूरा खुला भएका लामा वा छोटा बाहुला सहितका शरीरको माथिल्लो भाग ढाक्नको लागि रूपाङ्कित (डिजाइन्ड) पोशाकहरू हुन्। "ब्लाउजहरू" पनि शरीरको माथिल्लो भाग ढाक्नको लागि रूपाङ्कित नकसिने (लुज-फिटिङ) पोशाकहरू हुन् तर यिनीहरू बाहुला नभएका र	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		घाँटीको घेरामा खुला भएका वा नभएका हुन सक्छन्। "शर्ट", "शर्ट-ब्लाउजहरू" र "ब्लाउजहरू" को कलर पनि हुन सक्छ।"	
		(१८२) शीर्षक ६२.०१ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"६२.०१		शीर्षक ६२.०३ बाहेकका लोग्नेमानिसहरू वा केटाहरूका ओभरकोटहरू, कारकोटहरु, केपहरू, क्लोकहरू, एनो-याकहरू (हुड सहितको नितम्बसम्म ढाक्ने गरी बनाइएको लामो ज्याकेट) (स्कि-ज्याकेट समेत) विण्ड चिटरहरू, विण्ड ज्याकेटहरु र यस्तै वस्तुहरु ।	
	६२०१.२०.००	-ऊनको वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	२०
	६२०१.३०.००	-सुतीको	२०
	६२०१.४०.००	-मानव निर्मित रेशाहरूको	२०
	६२०१.९०.००	-अन्य वयनीय (टेक्सटाइल) पदार्थहरूको"	२०
		(१८३) शीर्षक ६२.०२ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		आगोमा पोलिएका हुन्छन्: (क) शीर्षकहरू ६९.०१ देखि ६९.०३ सम्म वर्गीकरण हुनसक्ने बाहेकका वस्तुहरूमा मात्र शीर्षकहरू ६९.०४ देखि ६९.१४ सम्म लागू हुन्छ; (ख) रेजिनहरूको उपचार (क्योरिङ) गर्ने, जलयोजन (हाइड्रेसन) प्रतिक्रियाहरूलाई गति प्रदान गर्ने वा पानी वा अन्य अस्थिर (भोलाटल) अवयवहरूलाई हटाउने प्रयोजनको लागि ८०० डिग्री सेलसियसभन्दा कम तापक्रममा तताएका वस्तुहरूलाई आगोमा पोलिएको (फायर्ड) मानिँदैन । यस्ता वस्तुहरु भाग ६९ मा समावेश गरिदैन; र (ग) माटो (सेरामिक) का वस्तुहरू अप्राङ्गारिक, गैरधातुजन्य पदार्थहरूलाई आगोमा पोलेर बनाइन्छ जसलाई सामान्यतया कोठाको तापक्रममा आकृति प्रदान गरी तयार गरिन्छ। कच्चा पदार्थहरूमा अन्य कुराहरुको साथै माटोहरू (क्लेज), फ्युज्ड सिलिका लगायत स्फटिकयुक्त	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"६२.०२		शीर्षक ६२.०४ बाहेकका स्वास्नी मान्छेहरू वा केटीहरूका ओभरकोटहरू, कारकोटहरु, केपहरू, क्लोकहरू, एनो-याकहरू (हुडसहितको नितम्बसम्म ढाक्ने गरी बनाइएको लामो ज्याकेट) (स्कि-ज्याकेट समेत), विण्ड चिटरहरू, विण्ड ज्याकेटहरु र यस्तै वस्तुहरु ।	
	६२०२.२०.००	-ऊनको वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	२०
	६२०२.३०.००	-सुतीको	२०
	६२०२.४०.००	-मानव निर्मित रेशाहरूको	२०
	६२०२.९०.००	-अन्य वयनीय (टेक्सटाइल) पदार्थहरूको"	२०
		(१८४) उपशीर्षक ६२१०.२०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरु राखिएका छन्:-	
		"-शीर्षक ६२.०१ मा उल्लिखित प्रकारका अन्य पोशाकहरू:	
	६२१०.२०.१०	---सर्जिकल तथा मेडिकल कार्यमा प्रयोग हुने	५
	६२१०.२०.९०	---अन्य"	२०
		(१८५) उपशीर्षक ६२१०.३०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		"-शीर्षक ६२.०२ मा उल्लिखित प्रकारका अन्य पोशाकहरू:	
	६२१०.३०.१०	---सर्जिकल तथा मेडिकल कार्यमा प्रयोग हुने	५
	६२१०.३०.९०	---अन्य"	२०
		(१८६) शीर्षक ६३.०६ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"६३.०६		त्रिपालहरू (टारपोलिन्स), जहाजको आच्छादन चन्दुवाहरू (अनिङ्गस) र झ्यालका बाहिरी पर्दाहरू (सनब्लाइन्ड्स्); पालहरू (टेन्ट्स्) (अस्थायी सामियानाहरू (क्यानोपिज) समेत र यस्तै वस्तुहरू)); नौका (बोट), सेलबोर्ड वा भूयान (ल्याण्डक्रयाफ्ट) निमित्तका पालहरु (सेल्स); शिविर (क्याम्पिङ्ग) का सामानहरु ।"	
		(१८७) उपशीर्षक ६३०६.२ को सट्टा देहायको उपशीर्षक ६३०६.२ राखिएको छः-	
		"-पालहरू (टेन्ट्स्) (अस्थायी सामियानाहरू (क्यानोपिज) र यस्तै वस्तुहरू समेत)):"	
६४.०१		बाहिरी तलुवाहरु र माथिल्लो भाग रबर वा प्लाष्टिकको भएको जलाभेद्य (वाटरप्रुफ)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पाउपोश, जसको माथिल्लो भाग तलुवासँग न त जडेको (फिक्स्ड) हुन्छ, न त सिएर, ल्वाङ्ग किलाले जोरेर (रिभेटेड), किला ठोकेर (नेल्ड), पेंचदार कीला कसेर (स्क्रुड), टालेर (प्लगिङ्ग) वा यस्तै प्रक्रियाद्वारा समायोजन (एसेम्बल) नै गरेको हुन्छ ।	
	६४०१.१०.००	-टुप्पामा सुरक्षाको निम्ति धातु (मेटल टो-क्याप) समाविष्ट पाउपोश	४०
		-अन्य पाउपोशः	
	६४०१.९२.००	--गोलीगाँठासम्मको तर घुँडा नढाक्ने	४०
	६४०१.९९.००	--अन्य	४०
६४.०२		रबर वा प्लाष्टिकको बाहिरी तलुवाहरु र माथिल्लो भाग भएका अन्य पाउपोश ।	
		-खेलवाडका पाउपोशः	
	६४०२.१२.००	--स्कि को बुटहरु, क्षेत्रपार (क्रसकण्ट्री) स्कि को पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरु	४०
	६४०२.१९.००	--अन्य	४०
	६४०२.२०.००	-माथिल्लो फित्ता वा छालाको डोरी (थोङ्ग) लाई प्लगद्वारा तलुवासँग समायोजन गरिएका पाउपोशहरु	४०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य पाउपोशः	
	६४०२.९१.००	--गोलीगाँठासम्मको	४०
	६४०२.९९.००	--अन्य	४०
६४.०३		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा छालामिश्रित बाहिरी तलुवा र छालाको माथिल्लो भाग (अपर) भएका पाउपोश ।	
		-खेलवाडका पाउपोशः	
	६४०३.१२.००	--स्कि बुटहरु, क्षेत्रपार (क्रसकण्ट्री) स्कि (पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरु	४०
	६४०३.१९.००	--अन्य	४०
	६४०३.२०.००	-छालाको बाहिरी तलुवा भएको पाउपोश, र पाउको कमान पैतालाको माथिल्लो भाग (इन्स्टेप), माथि र पञ्जा (बिग टो) को चारैतिर छालाको फित्ता (स्ट्रयाप) भएको माथिल्लो भाग भएको	४०
	६४०३.४०.००	-सुरक्षात्मक धातुको पञ्जा (मेटल टो) समाविष्ट गरिएका अन्य पाउपोश	४०
		-छालाको बाहिरी तलुवा भएका अन्य पाउपोशः	
	६४०३.५१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	४०
	६४०३.५९.००	--अन्य	४०
		-अन्य पाउपोशः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	६४०३.९१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	४०
	६४०३.९९.००	--अन्य	४०
६४.०४		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा मिश्रित छालाको बाहिरी तलुवा भएका र कपडाका सामानहरुको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।	
		-रबर वा प्लाष्टिकको बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश:	
		--खेलकुदका पाउपोश, टेनिस जुत्ताहरु, बास्केटबल जुत्ताहरु, जिम (व्यायामशालाका) जुत्ताहरु, तालीमका जुत्ताहरु र यस्तै:	
	६४०४.११.९०	---अन्य कपडाको माथिल्लो भाग भएको	४०
	६४०४.१९.००	--अन्य	४०
	६४०४.२०.००	-छाला वा मिश्रित छालाको बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश	४०
६४.०५		अन्य पाउपोश ।	
	६४०५.१०.००	-छाला वा मिश्रित छालाको माथिल्लो भाग भएका	४०
		-कपडाका सामानहरुको माथिल्लो भाग भएका:	
		---अन्य कपडाबाट तयार गरिएका:	
	६४०५.२०.९१	----जमोठ (फेल्ट) को	४०
	६४०५.२०.९९	----अन्य	४०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	६४०५.९०.००	-अन्य	४०
		(१८८) भाग ६८ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ञ) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्प) हरु, र बत्तीका जडान सामग्री (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) हरु" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१८९) उपशीर्षक ६८०२.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"६८०२.१०.००	-वर्गाकारमा एकापट्टि ७ से.मी . भन्दा कम लामो बाहिरी सतह भएको चारपाटे भएको वा नभएको (वर्गाकार समेत) टाइलहरु, क्युबहरु र यस्तै वस्तुहरु; कृत्रिम रूपले रङ्गाइएका दानाहरु, रोडा, गिर्खा, टुक्राहरु र धुलो ।"	३०
		(१९०) उपशीर्षकहरू ६८१२.९२.०० र ६८१२.९३.०० हटाइएका छन्।	
		(१९१) उपशीर्षक ६८१५.१०.०० को सट्टा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-कार्बन फाइबरहरू; अविद्युतीय प्रयोगहरूका लागि कार्बन फाइबरका सामानहरू; ग्राफाइट वा अन्य कार्बनका अविद्युतीय प्रयोग निमित्तका सामानहरू:	
	६८१५.११.००	--कार्बन फाइबरहरू	१५
	६८१५.१२.००	--कार्बन फाइबरहरूका कपडा (फेब्रिक्स) हरू	१५
	६८१५.१३.००	--कार्बन फाइबरहरूका अन्य सामानहरू	१५
	६८१५.१९.००	--अन्य"	१५
		(१९२) उपशीर्षक ६८१५.९१.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"६८१५.९१.००	--म्यारनेसाइट, पेरिक्लेसको रूपमा म्यारनेसिया, डोलिम रूपमा भएको समेत डोलोमाइट वा क्रोमाइट भएको"	१५
		(१९३) भाग ६९ को द्रष्टव्य १ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य १ राखिएको छः-	
		"१. यो भाग त्यस्ता माटा (सेरामिक) का उत्पादनहरूको हकमा मात्र लागू हुन्छ जुन आकृति प्रदान (शेपिङ) गरेपछि	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

		(सिलिसियस) पदार्थहरू, पग्लने बिन्दु उच्च भएका पदार्थहरू जस्तै अक्साइडहरू, कारबाइडहरू, नाइट्राइडहरू, ग्राफाइट वा अन्य कार्बन, र कुनैमा योजक (बाइन्डर) हरू जस्तै ताप सहन गर्ने माटोहरू वा फोस्फेटहरू हुन्छन्।"	
		(१९४) भाग ६९ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (झ) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्प) हरु, बत्ती जडानका सामग्रीहरु (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(१९५) भाग ६९ को शीर्षक ६९.०३ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"६९.०३		स्फटिकयुक्त भौगर्भिक अवशेषको धुलो वा त्यस्तै स्फटिकयुक्त माटो बाहेकको अन्य ताप सहन गर्ने माटोका वस्तुहरु (जस्तै-टुटी भएका भाँडाहरु (रिटोर्टस), धातु पगाल्ने भाँडाहरू (क्रुसिबल्स), भट्टी (मफल्स) हरू, टुप्पा वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		टुटीहरु (नोजल्स), चुकुल वा बुजोहरु (प्लग्स) टेवाहरु (सपोर्ट्स) मूल्यवान धातुहरुको धाउ विश्लेषण गर्ने शोषणक्षमता भएको गहिरो नभएका भाँडाहरु (कपेल्स), नलीहरु, पाइपहरु, ढाक्ने दाप वा खोलहरु (सिथ्स), र डण्डीहरू तथा स्लाइड गेटहरू)।"	
		(१९६)उपशीर्षक ६९०३.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"६९०३.१०.००	-तौलको हिसाबले ५० प्रतिशतभन्दा बढी स्वतन्त्र कार्बन (फ्री कार्बन) भएको"	१०
६९.०७		माटोका फ्लेगहरू र पेभिङहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू; अस्तर (व्याकिङ्ग) भएको वा नभएको सङ्गमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थ र यस्तै सामानहरू; फिनिसिङ्ग सेरामिक्स ।	
		-फ्लेगहरू र पेभिङहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू, उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		६९०७.३० र ६९०७.४० का बाहेक:	
	६९०७.२१.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% ननाघेको	४०
	६९०७.२२.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% नाघेको तर १०% ननाघेको	४०
	६९०७.२३.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट १०% नाघेको	४०
	६९०७.३०.००	-सङ्गमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थहरू (मोज्याक क्युब्स) र यस्तै, उपशीर्षक ६९०७.४० का बाहेक	४०
	६९०७.४०.००	-फिनिसिङ्ग सेरामिक्स	४०
		(१९७) भाग ७० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ) र खण्ड (ङ) थप गरी साविकको खण्ड (घ) देखि (छ) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (ङ) देखि (झ) सम्म कायम गरिएको छः-	
		"(घ) भाग ८६ देखि ८८ सम्मका वाहनहरूका लागि फ्रेम हालिएका, अग्रभागका वायुरोधी सिसा (विन्डस्क्रिन, विण्डशिल्ड) हरू, पृष्ठभागका झ्यालहरू र अन्य झ्यालहरू;	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(ङ) भाग ८६ देखि ८८ सम्मका वाहनहरूका लागि तातो पार्ने उपकरणहरू वा अन्य वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक उपकरणहरू समावेश गरिएका, फ्रेम हालिएका वा नहालिएका, अग्रभागका वायुरोधी सिसा (विन्डस्क्रिन, विण्डशिल्ड) हरू, पृष्ठभागका झ्यालहरू र अन्य झ्यालहरू;"	
		(१९८) भाग ७० को द्रष्टव्य १ को साविकको खण्ड (ङ) (पुनः क्रमाङ्कित खण्ड (छ)) मा रहेका "बत्ती वा बत्ती जडानका सामग्रीहरु", भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्:-	
		(१९९) शीर्षक ७०.०१ को सट्टा देहायको शीर्षक राखिएको छः-	
"७०.०१	७००१.००.००	शीर्षक ८५.४९ को क्याथोड रे नलीहरूका वा अन्य सक्रिय पारिएको काँच बाहेक टुटेफुटेको वा अवशिष्ट (कलेट) काँच र काँचको अन्य अवशेष र पत्रुहरू; सबै प्रकारको काँच।"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२००) शीर्षक ७०.११ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"७०.११		जडान बिनाका विद्युतीय बत्तीहरू र प्रकाशका स्रोतहरू, क्याथोड-रे नलीहरू र त्यस्तैका लागि काँचका आवरण वा खोलहरू (चिम र ट्युब समेत) मुख (ओपन) र तिनका पार्टपुर्जाहरू।"	
		(२०१) शीर्षक ७०.१९ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"७०.१९		काँचका रेशाहरु (काँचको ऊन समेत) र तिनका सामानहरु (जस्तै-धागो, पिउरीमुठा (रोभिङ्ग) हरू, बुनिएका कपडाहरू)।	
		-छेस्काहरु (स्लिभर्स), पिउरीमुठा (रोभिङ्गस), धागो (यार्न) र काटिएका तन्तुगुच्छ (चप्ड स्ट्राण्ड्स) र तिनका गुन्द्री (म्याट) हरू:	
	७०१९.११.००	--५० मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइ नभएका काटिएका तन्तुगुच्छ (चप्ड स्ट्राण्ड)	१०
	७०१९.१२.००	--पिउरीमुठा (रोभिङ्गस्)	१०
	७०१९.१३.००	--अन्य धागो, छेस्काहरू	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(स्लिभर्स्)	
	७०१९.१४.००	--यन्त्रद्वारा संयोजित (बन्डेड) गुन्द्री (म्याट) हरू	१०
	७०१९.१५.००	--रासायनिक पदार्थद्वारा संयोजित गुन्द्री (म्याट) हरू	१०
	७०१९.१९.००	--अन्य	१०
		-यन्त्रद्वारा संयोजित कपडा (फेब्रिक्स्) हरू:	
	७०१९.६१.००	--पिउरीमुठा (रोभिङ्गस्) का खँदिलो (क्लोज्ड) बनोट भएका कपडाहरू	१०
	७०१९.६२.००	--पिउरीमुठा (रोभिङ्गस्) का अन्य कसिलो (क्लोज्ड) बनोट भएका कपडाहरू	१०
	७०१९.६३.००	--धागोका, साधा बुनोट भएका, कसिलो गरी (क्लोज्ड) बुनिएका, लेपित वा पटलित नगरेका कपडाहरू	१०
	७०१९.६४.००	--धागोका, साधा बुनोट भएका, कसिलो गरी (क्लोज्ड) बुनिएका, लेपित वा पटलित गरेका कपडाहरू	१०
	७०१९.६५.००	--चौडाइ ३० से.मी. ननाघेका खुकुलो बुनोट (ओपन वुभन) भएका कपडाहरू	१०
	७०१९.६६.००	--चौडाइ ३० से.मी. नाघेका खुकुलो बुनोट (ओपन वुभन)	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भएका कपडाहरू	
	७०१९.६९.००	--अन्य	१०
		-रासायनिक पदार्थले संयोजित कपडाहरू:	
	७०१९.७१.००	--भेलहरू (पातला सिटहरू)	१०
	७०१९.७२.००	--अन्य कसिलो (क्लोज्ड) बुनोट भएका कपडाहरू	१०
	७०१९.७३.००	--अन्य खुकुलो (ओपन) बुनोट भएका कपडाहरू	१०
	७०१९.८०.००	-काँचको ऊन र काँचको ऊनका सामानहरू	१०
	७०१९.९०.००	-अन्य"	१०
		(२०२) भाग ७१ को उपशीर्षक ७१०४.२०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य, कारीगरी नगरिएका वा सामान्य चिरेका वा खस्रो आकारका:	
	७१०४.२१.००	--हिरा	१
	७१०४.२९.००	--अन्य"	१०
		(२०३) उपशीर्षक ७१०४.९०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य:	
	७१०४.९१.००	--हिरा	१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७१०४.९९.००	--अन्य"	१०
		(२०४) शीर्षक ७१.१२ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"७१.१२		बहुमूल्य धातुको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको (मेटल क्ल्याड) धातुको अवशेष र पत्रुः शीर्षक ८५.४९ का वस्तुहरू बाहेक मुख्यतया बहुमूल्य धातु पुनर्प्राप्ति (रिकोभरी) निमित्त प्रयोग हुने खालका, बहुमूल्य धातु वा बहुमूल्य धातुको यौगिक (कम्पाउण्ड्स) भएका अन्य अवशेष र पत्रुहरू।"	
		(२०५) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ञ) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्प) र बत्ती जडानका सामग्रीहरु (फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।	
		(२०६) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-	
		"(क) विशेष गरी औषधोपचार, शल्य चिकित्सा, दन्तोपचार वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पशु विज्ञानमा प्रत्यारोपणमा प्रयोग गर्ने गरी विशेष किसिमले रूपाङ्कित सामानहरू (शीर्षक ९०.२१) बाहेकका शीर्षक ७३.०७, ७३.१२, ७३.१५, ७३.१७ वा ७३.१८ का वस्तुहरु र अन्य अपधातु वा आधारभूत धातु (वेसमेटल) का यस्तै वस्तुहरु;	
		(२०७) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य ७ को पहिलो अनुच्छेद रहेका "व्याख्यात्मक नियमहरु अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सामान्य व्याख्यात्मक नियमहरु अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२०८) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य ८ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-	
		"(क) रद्दी र टुक्राटाक्री (वेस्ट र स्क्र्याप) (अ) सबै धातुका अवशेष र पत्रु; (आ) टुक्राटाक्री र टुटफुट, काटछाँट, प्रयोगबाट पुरानो भएको वा अरू कारणहरूले त्यसै अवस्थामा निश्चित रूपले	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		प्रयोगयोग्य नभएका धातुका वस्तुहरू।"	
		(२०९) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य ८ पछि देहायको द्रष्टव्य ९ थप गरिएको छः-	
		"९. भाग ७४ देखि ७६ सम्म र भाग ७८ देखि ८१ सम्मको प्रयोजनको लागि देहायका अभिव्यक्ति (एक्सप्रेशन) हरूलाई यसैद्वारा देहाय बमोजिमको अर्थ प्रदान गरिएको छः- (क) छडहरू र डण्डीहरू सम्पूर्ण लम्बाइभरि समान रूपको वृत्त (सर्कल), दीर्घवृत्त (ओभल), चतुर्भुज (वर्गाकार समेत), समभुजत्रिभुज वा उत्तलसम बहुभुज (रेगुलर कन्भेक्स पोलिगन) ("चेप्टोवृत्त" (फ्लाटेण्ड सर्कल्स) र "आपरिवर्तित चतुर्भुज" (मोडिफाइड रेक्टाङ्गल्स) समेत, जसको दुई ओटा सम्मुखका भुजाहरु उत्तल चापहरु हुन्छन्, अर्का दुई भुजा सरल, बराबर लम्बाइका र समानान्तर भएका हुन्छन्) आकारको समरूप (युनिफर्म) ठोस तिर्यक्च्छेद भएको, कुण्डली (क्वाइल) मा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		नभएको बेल्लित (रोल्ड), निःस्रावित (एक्सट्रुडेड), निकर्षित (ड्रन) वा गढेको (फोर्ज्ड) उत्पादनहरू। चतुर्भुज (वर्ग समेत), त्रिभुज वा बहुभुज तिर्यक्च्छेद भएका उत्पादनहरुको कोण (कुना वा चुच्चो) हरुलाई सम्पूर्ण लम्बाइ भरी गोल्याएको हुन सक्छ । चतुर्भुजाकार (आपरिवर्तित चतुर्भुज समेत) तिर्यक्च्छेद भएका त्यस्ता उत्पादनहरुको मोटाइ (थिकनेस) चौडाइको दशांशभन्दा बढी हुन्छ । यस अभिव्यक्ति (एक्सप्रेसन) ले उही रूप (फर्म) र माप (डाइमेन्सन) का, (सामान्य काँटछाँट (ट्रिमिङ्ग) वा खुर्कने वा पाप्रो उपक्याउने (डि-स्केलिङ्ग) काम बाहेक) उत्पादन भएपछि अनुगामी (सब्सीक्वेण्ट) कार्य गरिएका ढालिएका (काष्ट) वा संपुजित (सिण्टर्ड) उत्पादनहरुलाई समावेश गर्दछ, तर यसबाट तिनले अन्य शीर्षकहरुको उत्पादन वा वस्तुहरुको लक्षण धारण गरेको भने हुनु हुदैन।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		तर, ड्रइङ्ग-स्टक (वायर-रड) वा नली (ट्युब) जस्ता वस्तुमा परिवर्तन गर्न यन्त्रमा पसाउन सजिलो पार्नको लागि मात्र टुप्पोलाई शुण्डाकार (टेपरिङ्ग) गरिएको वा अन्य किसिमको काम गरिएको भाग ७४ का तार, छड र साँप्लाहरु (बिलेट) लाई शीर्षक ७४.०३ को केही काम नगरिएको (कच्चा) (अनरट) तामा मान्नु पर्दछ। यो प्रावधान आवश्यक परिवर्तन सहित भाग ८१ का वस्तुहरूमा लागू हुन्छ। **(ख) प्रोफाइलहरू** छड, डण्डी, तार (वायर), पाता (प्लेट), चादर (सिट), पट्टी (स्ट्रिप), पन्नी (फ्वाइल), नली (ट्युब) वा नल (पाइप)हरू मध्ये कसैको पनि परिभाषासँग मेल नखाने, सम्पूर्ण लम्बाइभरि समरूप (युनिफर्म) तिर्यक्च्छेद भएको, कुण्डलीकृत (क्वाइल्ड) गरिएको वा नगरिएको, बेल्लित (रोल्ड), निःस्रावित (एक्सट्रुडेड), निकर्षित (ड्रन), गढेको (फोर्ज्ड वा रूप दिएको (फोर्ज्ड) उत्पादनहरु । उही रूपको,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उत्पादन गरिएपछि अनुगामी (सब्सीक्वेण्ट) कार्य गरिएको (सामान्य काँटछाँट (ट्रिमिङ्ग) वा खुर्कने वा पाप्रो उप्काउने (डि-स्केलिङ्ग) काम बाहेक) ढालिएको (काष्ट) वा संपुजित (सिण्टर्ड) उत्पादनहरू पनि यस अभिव्यक्ति (एक्सप्रेशन) भित्र पर्दछन्, तर तिनले त्यसबाट अन्य शीर्षकहरुको वस्तु वा उत्पादनहरुको लक्षण भने धारण गरेको हुनु हुँदैन। (ग) तार (वायर) सम्पूर्ण लम्बाइभरि वृत्त (सर्कल), दीर्घवृत्त (ओभल), चतुर्भुज (वर्ग समेत), समभुज त्रिभुज वा उत्तल समबहुभुज (रेगुलर कन्भेक्स पोलिगन) (चेप्टोवृत्त) (फ्लाटेण्ड सर्कल्स) र आपरिवर्तित चतुर्भुज (मोडिफाइड रेक्टाङ्गल्स) समेत, जसका सम्मुखका (अपोजिट) दुईटा भुजाहरु उत्तल चाप (कन्भेक्स आर्कस्), अर्को दुई भुजा सरल बराबर लम्बाइका र समानान्तर हुन्छन्) आकारको समरूप (यूनिफर्म) ठोस तिर्यक्च्छेद (क्रस सेक्सन) भएको, कुण्डली (क्वाइल) मा भएको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वेल्लित (रोल्ड), निःस्रावित (एक्सट्रुडेड) वा निकर्षित (ड्रन) उत्पादनहरु । चतुर्भुज (वर्ग समेत), त्रिभुज वा बहुभुज (पोलिगन) आकारको तिर्यक्च्छेद (क्रस-सेक्सन) भएका उत्पादनहरुको सम्पूर्ण लम्बाइभरि कुना वा चुच्चाहरु गोल्याइएका (राउण्डेड) हुन सक्तछन्। चतुर्भुजाकार "(परिमार्जित चतुर्भुज समेत)" तिर्यक्च्छेद भएका त्यस्ता उत्पादनहरुको मोटाइ (थिकनेस) चौडाइको दशांशभन्दा बढी हुन्छ। (घ) पाता (प्लेट्स), चादर (शीट्स), पाटा पट्टी (स्ट्रिप्स) र पन्नी (फ्वाइल), कुण्डली (क्वाइल) मा भएको वा नभएको, ठोस चतुर्भुजाकार (वर्गाकार बाहेक) तिर्यक्च्छेद भएको, कुना वा चुच्चाहरु (कर्नर्स) गोल्याइएको (राउण्डेड) वा नगोल्याइएको, (सम्मुखका दुई भुजाहरु उत्तल चाप र अर्का दुई भुजा सरल, बराबर लम्बाइका र समानान्तर भएका "(परिमार्जित चतुर्भुज समेत)", एक रूपको मोटाइ (थिकनेस)	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भएको चेप्टो सतह भएको (फ्लाट-सर्फेस्ड) उत्पादनहरु (शीर्षक ८०.०१ को कच्चा (अनरट) उत्पादनहरु बाहेक), जोः- - चतुर्भुजाकार (वर्गाकार समेत) आकृति (शेप) को, मोटाइ चौडाइको दशांश भन्दा बढी छैन, - चतुर्भुजाकार वा वर्गाकार बाहेक जुनसुकै पनि नाप (साइज) को छ, तर तिनले अर्को शीर्षकहरुका उत्पादनहरुको लक्षण भने धारण गरेको हुनु हुँदैन । पाता (प्लेट), चादर (सिट), पट्टी (स्ट्रिप) र पन्नी (फ्वाइल) का शीर्षकहरू अन्य कुराको साथसाथै, बुट्टाहरु (उदाहरणको लागि, खाँचा (ग्रुभ्स), धर्सा (रिब्स), चारखाना (चेकर्स), चिरा (टियर्स), थोप्ला (बटन्स), विषमकोण चतुर्भुज (लोजेन्जेज)) भएका पाता (प्लेट), चादर (सिट), पट्टि (स्ट्रिप) र पन्नी (फ्वाइल) को लागि पनि लागू हुन्छन् र छिद्रित (प्वाल पारिएकोः परफोरेटेड), गरा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		बनाइएको (कोरुगेटेड), चम्काइएको (पोलिस्ड) वा लेपित (कोटेड) गरिएका, तर यसबाट तिनले अन्य शीर्षकहरुका वस्तुहरु वा उत्पादनहरुको लक्षण ग्रहण नगरेका, उत्पादनहरुको लागि पनि लागू हुन्छ । (ङ) नली र नलहरु (ट्युब र पाइप) कुण्डली (क्वाइल) पारेको वा नपारेको, वृत्त (सर्कल), दीर्घवृत्त (ओभल), चतुर्भुज (वर्ग समेत), समभुज त्रिभुज वा उत्तल समबहुभुज (रेगुलर कन्भेक्स पोलिगन) को आकार (शेप) मा सम्पूर्ण लम्बाइभरि एक मात्र समावृत्त (इनक्लोज्ड) रिक्तस्थान (भ्वाइड) युक्त समरूप तिर्यक्च्छेद भएको र भित्ताको मोटाइ समान रूपको भएको खोक्रा (होलो) उत्पादनहरु । चतुर्भुज (वर्ग समेत) आकार, समभुज त्रिभुजाकार वा उत्तल समबहुभुज (रेगुलर कन्भेक्स पोलिगन) आकारको तिर्यक्च्छेद भएका, सम्पूर्ण लम्बाइभरि चुच्चा कुना (कर्नर्स) हरु गोल्याइएको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(राउण्डेड), उत्पादनलाई पनि भित्री (इनर) र बाहिरी (आउटर) तिर्यक्च्छेद (क्रस सेक्सन) एक केन्द्रीय (कन्सेन्ट्रिक) छन् र उही रूप (फर्म) र अनुस्थापन (ओरिएण्टेशन) का छन् भने नली र नलको रूपमा लिनु पर्दछ । पूर्व उल्लिखित तिर्यक्च्छेद (क्रस सेक्सन) का नली र नलहरु चम्काइएका (पोलिस्ड), लेपित (कोटेड्), बङ्गयाइएका (बेन्ट), पेंचदार वा घाट बनाइएका (थ्रेडेड), छिद्रित (ड्रिल्ड), कटीयुक्त (वेष्टेड), विस्तारित (एक्सप्याण्डेड), शंकु आकार (कोन(शेप्ड) का वा किनारा (फ्लान्जेज), पट्टा (कोलर्स) वा घेरा (रिङ्गस) युक्त हुन सक्तछन् ।"	
७२.०९		६०० मि.मि. वा सो भन्दा बढी चौडाइ भएको, आच्छादित (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड्) वा लेपित (कोटेड्) नगरिएको, शीतबेलित (कोल्डरोल्ड) (कोल्डरिडयूस्ड) फलाम वा अमिश्रित (नन-एल्वाय) इस्पातका फ्ल्याटरोल्ड	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उत्पादनहरु।	
		(कुण्डली (क्वायल) मा भएको शीत-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिडयूस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका:	
	७२०९.१५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	१५
	७२०९.१६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	१५
	७२०९.१७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि. ननाघ्ने मोटाइका	१५
	७२०९.१८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	१५
		-कुण्डली (क्वायल) मा नभएका, शीत-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिडयूस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका:	
	७२०९.२५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	१५
	७२०९.२६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	१५
	७२०९.२७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि. ननाघ्ने मोटाइका	१५
	७२०९.२८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	१५
	७२०९.९०.००	-अन्य	१५
७२.१०		६०० मि.मि.वा सो भन्दा बढी चौडाइको, आच्छादित, (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड) वा लेपित	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(कोटेड्) गरिएका फलाम वा अमिश्रित इस्पात (नन्एल्वाय) का फ्ल्याटरोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-अन्य किसिमबाट जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको:	
	७२१०.४१.००	--कर्कटीकृत (गरागरा पारिएको वा कोरुगेटेड्)	३०
७२.११		६०० मि.मि. भन्दा कम चौडाइको, आच्छादित (क्ल्याड्), जलप (प्लेटेड्) वा लेपन (कोटेड्) नभएको फलामका वा अमिश्रित (नन्-एल्वाय) इस्पातका फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-ताप-बेलन (हट-रोल्ड) बाहेक अन्य काम नभएको:	
	७२११.१३.००	--चारै तर्फ (औन फोर फेसेज) वा क्लोज्ड बक्स पासमा बेलिएको (रोल्ड), १५० मि.मि. भन्दा बढी चौडाइको र ४ मि.मि. मा नघटने गरी मोटाइ भएको, कुण्डली (क्वायल) मा नभएको र उच्चाबच बुट्टा (प्याटर्न इन रिलिफ) नभएको ।	३०
	७२११.१४.००	--अन्य, ४.७५ मि.मि. वा बढी मोटाइको	३०
	७२११.१९.००	--अन्य	३०
		-शीत बेलन (कोल्ड-रोल्ड) (कोल्ड रिडयूस्ड) बाहेक अन्य	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		काम नभएको:	
	७२११.२३.००	--तौलको हिसाबले कार्बनको मात्रा ०.२५% भन्दा कम भएको	३०
	७२११.२९.००	--अन्य	३०
	७२११.९०.००	-अन्य	३०
७२.१३		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका (नन् एल्वाय) का लाप्सा र डण्डीहरु (बार्स एण्ड रड्स), तापबेलित (हटरोल्ड), असममित रूपले बेहिएको कुण्डली (क्वायल) हरु ।	
		-अन्य:	
		--१४ मि.मि. भन्दा कम नापको व्यास भएको वृत्ताकार तिर्यकच्छेद (क्रस सेक्सन) को:	
	७२१३.९१.१०	---८ मि.मि. ननाघेको	१०
७२.१६		फलाम वा अमिश्रित (नन्-एल्वाय स्टील) इस्पातका ऐङ्गल (कोण) सेप्स (आकार) र सेक्सनहरु (भागहरु) ।	
	७२१६.१०.००	-तापबेलित (हट रोल्ड), ताप कर्षित (हटड्रन) वा ताप वहिष्कृत (हट एक्सट्रुडेड) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि.भन्दा कम उचाइ भएको यु, आइ वा एच भागहरु (सेक्सन्स)	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृत बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. भन्दा कम उचाइ भएको एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स):	
	७२१६.२१.००	--एल सेक्सनहरु	३०
	७२१६.२२.००	--टि सेक्सनहरु	३०
		-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृत बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. वा सो भन्दा बढी उचाइ भएको यू, आइ वा एच् भागहरु (सेक्सन्स):	
	७२१६.३१.००	--यू सेक्सनहरु	३०
	७२१६.३२.००	--आई सेक्सनहरु	३०
	७२१६.३३.००	--एच सेक्सनहरु	३०
	७२१६.४०.००	--तापबेलित, तापकर्षित वा ताप वहिष्कृत बाहेक अन्य कुनै काम नगरिएको, ८० मि.मि. वा सो भन्दा बढी उचाइ भएको, एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स)	३०
	७२१६.५०.००	-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृत बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, कोणहरु (एङ्गल) आकार (शेप्स) र भागहरु (सेक्सन्स)	३०
		-शीत निर्मित (कोल्ड फर्म्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		कोणहरु (एङ्गल्स), आकारहरु (शेप्स) र खण्डहरु (सेक्सन्स):	
	७२१६.६१.००	--समतल बेलन (फल्याट रोल्ड) उत्पादनहरुबाट उपलब्ध	३०
	७२१६.६९.००	--अन्य	३०
		-अन्य:	
	७२१६.९१.००	--समतल-बेलन (फल्याट-रोल्ड) उत्पादनहरुबाट शीत-निर्मित (कोल्ड-फर्म्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) गरिएका	३०
	७२१६.९९.००	--अन्य	३०
७२.१७		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका तारहरु (वायर) ।	
	७२१७.१०.००	-जलप वा लेप नलगाइएको, चमकदार (पोलिस्ड) बनाइएको वा नबनाइएको	३०
	७२१७.२०.००	-जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	३०
	७२१७.३०.००	-अन्य अपधातु (बेस मेटल) को जलप वा लेप लगाइएको	३०
	७२१७.९०.००	-अन्य	३०
७२.२५		६०० मि.मि. वा सो भन्दा बढी चौडाइको अन्य मिश्रित इस्पात (एल्वाय स्टील)का फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरु ।	
		-सिलिकोन-वैद्युतिक इस्पातको:	
	७२२५.११.००	--ग्रेन ओरिएण्टेड	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२२५.१९.००	--अन्य	३०
	७२२५.३०.००	-अन्य, तापबेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको, कुण्डली (क्वायल) मा भएको	३०
	७२२५.४०.००	-अन्य, तापबेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको कुण्डली (क्वायल) मा नभएको	३०
	७२२५.५०.००	-अन्य, शीतबेलित (कोल्ड रोल्ड) (कोल्डरिडयुस्ड) बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको	३०
		-अन्य:	
	७२२५.९१.००	--विद्युत प्रक्षेपण प्रक्रियाद्वारा जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	३०
	७२२५.९२.००	--अन्य किसिमबाट जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	३०
	७२२५.९९.००	--अन्य	३०
७२.२७		तापबेलित (हटरोल्ड), असममित रूपले बेरिएका कुण्डली (क्वायल) मा भएका अन्य मिश्रित इस्पातका लाप्सा र डण्डीहरु ।	
	७२२७.१०.००	-उच्च वेग भएका इस्पातको	३०
	७२२७.२०.००	-सिलिकन म्यांगनिज इस्पातका	३०
	७२२७.९०.००	-अन्य	३०
७३.१२		विद्युतीय अवरोधक नभएको, फलाम वा इस्पातको बाटिएको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(स्ट्राण्डेड्), तार, डोरी, केबुल, सङ्ग्रथित (प्लेटेड्) फित्ताहरु (बेण्डस्) घुएत्रो हान्ने डोरी (स्लिङ्ग) र यस्तै ।	
	७३१२.१०.००	-बाटिएको (स्ट्राण्डेड्) तार (वायर), डोरी र केबुल	३०
	७३१२.९०.००	-अन्य	३०
७३.१७	७३१७.००.००	फलाम वा इस्पातको किला, मसीना किला, रेखण पिन (ड्रइङ पिन), कोरुगेटेड नेल, स्टयापल (शीर्षक ८३.०५ बाहेकका) र यस्तै सामानहरु, अरु पदार्थको टाउको भएका वा नभएका तर तामाको टाउको भएका सामान बाहेक ।	३०
		(२१०) भाग ७४ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (घ) देखि (ज) सम्म हटाइएको छ।	
		(२११) उपशीर्षक ७४१९.१०.०० हटाइएको छ।	
		(२१२) ७४१९.९ देखि ७४१९.९९.०० सम्मका उपशीर्षकहरुको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:	
	"७४१९.२०.००	-काष्ट, मोल्ड, स्टयाम्प वा फोर्ज गरिएको तर सोभन्दा बढी काम नगरिएका	१५
	७४१९.८०.००	-अन्य"	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२१३) भाग ७५ को द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२१४) भाग ७५ को उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा रहेको "यस भागको द्रष्टव्य १ (ग)" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य ९ को खण्ड (ग)" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ।	
		(२१५) भाग ७६ को द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२१६) भाग ७६ को उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा रहेको "यस भागको द्रष्टव्य १ (ग)" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य ९ को खण्ड (ग)" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ।	
		(२१७) भाग ७८ को द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२१८) भाग ७९ को द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२१९) भाग ८० को द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२२०) भाग ८१ को उपशीर्षक द्रष्टव्य १ हटाइएको छ।	
		(२२१)उपशीर्षक ८१०३.९०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		"-अन्य:	
	८१०३.९१.००	--धातु पगाल्ने भाँडा (क्रुसिबल) हरू	१५
	८१०३.९९.००	--अन्य"	१५
		(२२२) शीर्षक ८१.०६ को सट्टा देहायको शीर्षक उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"८१.०६		बिस्मथ र तिनका समानहरू, अवशेष र पत्रु समेत।	
	८१०६.१०.००	-तौलको हिसाबले बिस्मथ ९९.९९ प्रतिशत भन्दा बढी भएको	१५
	८१०६.९०.००	-अन्य"	१५
८१.०७		(२२३) शीर्षक ८१.०७ र सोका उपशीर्षकहरू हटाइएको छ।	
		(२२४) उपशीर्षक ८१०९.२०.०० देखि ८१०९.९०.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अप्रभावित (अनरट) गोमेधातु (जिर्कोनियम); चूर्णहरू(पाउडर्स):	
	८१०९.२१.००	--तौलको हिसाबले ५०० भाग जिर्कोनियममा १ भागभन्दा कम हाफ्नियम भएको	१५
	८१०९.२९.००	--अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अवशेष र पत्रु:	
	८१०९.३१.००	--तौलको हिसाबले ५०० भाग जिर्कोनियममा १ भागभन्दा कम हाफ्नियम भएको	१५
	८१०९.३९.००	--अन्य	१५
		-अन्य:	
	८१०९.९१.००	--तौलको हिसाबले ५०० भाग जिर्कोनियममा १ भागभन्दा कम हाफ्नियम भएको	१५
	८१०९.९९.००	--अन्य"	१५
		(२२५) शीर्षक ८१.१२ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छ:-	
"८१.१२		बेरिलियम, क्रोमियम, हाफ्नियम, रेनियम, थालियम, क्याडमियम जर्मेनियम, भेनेडियम, ग्यालियम, इण्डियम, नियोवियम (कोलम्बियम), यी धातुहरुका सामानहरु, अवशेष र पत्रु समेत ।"	
		(२२६) उपशीर्षक ८११२.२९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
		"-हाफ्नियम:	
	८११२.३१.००	--अप्रभावित (अनरट); अवशेष र पत्रु; चूर्णहरू (पाउडर्स)	१५
	८११२.३९.००	--अन्य	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-रेनियमः	
	८११२.४१.००	--अप्रभावित (अनरट); अवशेष र पत्रु; चूर्णहरू (पाउडर्स)	१५
	८११२.४९.००	--अन्य"	१५
		(२२७)उपशीर्षक ८११२.५९.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
		"-क्याडमियमः	
	८११२.६१.००	--अवशेष र पत्रु	१५
	८११२.६९.००	--अन्य"	१५
		(२२८) परिच्छेद १६ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (ख) मा रहेको "तर, शीर्षक ८५.१७ र ८५.२५ देखि ८५.२८ सम्मका सामानहरुका साथ मुख्यतया प्रयोगको लागि उत्तिकै उपयुक्त अङ्गहरु (पार्टस) लाई शीर्षक ८५.१७ मा वर्गीकरण गरिनेछ;" भन्ने दोस्रो वाक्यको सट्टा देहायको वाक्य राखिएको छः-	
		"तर शीर्षक ८५.१७ र ८५.२५ देखि ८५.२८ सम्मका वस्तुहरुका साथ मुख्यतया प्रयोगको लागि उत्तिकै उपयुक्त अङ्गहरू (पार्टस) लाई शीर्षक ८५.१७ मा वर्गीकरण गरिनेछ र शीर्षक ८५.२४ का वस्तुहरूका साथ प्रयोगका लागि पूर्णतया वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		मुख्यतया उपयुक्त अङ्गहरू (पार्टस) लाई शीर्षक ८५.२९ बाट वर्गीकरण गरिनेछ।"	
		(२२९) परिच्छेद १६ को द्रष्टव्य ५ पछि देहायको द्रष्टव्य ६ थपिएको छः-	
		"६. (क) यस दरबन्दी (नोमेन्क्लेचर) भरि नै "विद्युतीय (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक अवशेष र पत्रु" भन्ने अभिव्यक्तिले विद्युतीय (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक संयोजनहरू (एसेम्ब्लिज), मुद्रित परिपथ पट (प्रिन्टेड सर्किट बोर्ड) र विद्युतीय (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक समानहरूलाई जनाउँछ जुनः-	
		(१) टुटफुट, काँटछाँट वा अन्य प्रक्रियाहरूको कारणले तिनीहरूको मौलिक उद्देश्यको लागि प्रयोगहीन भएका वा मौलिक प्रयोजनको लागि लायक (फिट) बनाउनको लागि मर्मत (रिपेयर) गर्न नवीकरण (रिफर्बिश) गर्न वा पुनर्निमाण (रिनोभेट) गर्न आर्थिक रूपले उपयुक्त	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		हुँदैनन्; र (२) परिवहन, लोडिङ वा अनलोडिङ कार्यका अवस्थामा प्रत्येक सामानहरूलाई क्षति हुनबाट बचाउने मनसाय नराखी प्याकेज गरिएका वा चलान गरिएका हुन्छन्। (ख) "विद्युतीय (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक अवशेष र पत्रु " र अन्य अवशेष र पत्रुका मिश्रित खेप (कन्साइनमेन्ट) हरूलाई शीर्षक ८५.४९ बाट वर्गीकरण गरिनेछ। (ग) यो परिच्छेदले भाग ३८ को द्रष्टव्य ४ मा परिभाषित नगरीय उत्सर्जित पदार्थ (म्युनिसिपल वेस्ट) लाई समेट्दैन।"	
		(२३०) भाग ८४ को द्रष्टव्य २ को सट्टा देहायको द्रष्टव्य २ राखिएको छः-	
		"२. परिच्छेद १६ को द्रष्टव्य ३ र यस भागको द्रष्टव्य ९ को कार्यविधि (अपरेशन) का अधीनमा रही, शीर्षक ८४.०१ देखि ८४.२४ सम्मका वा शीर्षक ८४.८६ का एक वा अधिक शीर्षकहरूका विवरण अनुरूपका,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		साथसाथै शीर्षक ८४.२५ देखि ८४.८० सम्मका एक वा अधिक शीर्षकहरूको विवरणसँग पनि मिल्ने खालका यन्त्र (मेशिन) वा साधित्र (उपकरण वा अप्लायन्सेस) लाई पछिल्लो वर्ग (ल्याटर ग्रुप) मा होइन, अघिल्लो वर्ग (फर्मर ग्रुप) को उपयुक्त शीर्षक वा शीर्षक ८४.८६ अन्तर्गत नै वर्गीकरण गरिनेछ। (अ) तर, देहायका वस्तुहरु शीर्षक ८४.१९ अन्तर्गत पर्दैनन्: (१) अङ्कुरण संयन्त्र (जर्मिनेशन प्लाण्ट) उद्भवन-पात्र (इन्क्युबेटर) वा फुल कोरल्ने मेशिन (ब्रुडर्स) (शीर्षक ८४.३६); (२) अन्न ओस्याउने यन्त्रहरु (ग्रेन ड्याम्पेनिङ्ग मशीन्स) (शीर्षक ८४.३७); (३) उखुको रस निकाल्नको लागि विसरण औजारहरु (डिफ्युजिङ्ग एप्न्याटस) (शीर्षक ८४.३८); (४) कपडा बुन्ने धागोहरू (टेक्सटाइल यार्नस्) बुनेको कपडा (फ्याब्रिक्स) वा कपडा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पदार्थका तयारी वस्तुहरुको तापोपचार (हिट ट्रिटमेण्ट) निमित्तका यन्त्रावली (मेशिनरी) (शीर्षक ८४.५१); वा (५) यान्त्रिक परिचालनको लागि रूपाङ्कित (डिजाइन्ड), तापमानको परिवर्तन, आवश्यक भए पनि पूरक (वा गौण) मात्र भएको, यन्त्रावली (मेशिनरी) वा संयन्त्र (प्लाण्ट)। (आ) देहायका वस्तुहरु शीर्षक ८४.२२ अन्तर्गत पर्दैनन्: (१) झोला वा त्यस्तै किसिमका आधानपात्र (कन्टेनर्स) लाई बन्द गर्नको लागि सिउने कल (सुइङ्ग मेशिन) (शीर्षक ८४.५२); वा (२) शीर्षक ८४.७२ को कार्यालय (अफिस) यन्त्रावली (मेशिनरी)। (इ) शीर्षक ८४.२४ मा देहायका मालवस्तुहरु पर्दैनन्: (१) इङ्क-जेट मुद्रण यन्त्रहरू (प्रिण्टिङ्ग मेशिन) (शीर्षक ८४.४३); वा (२) वाटर-जेट कटिङ्ग यन्त्र (मेशिन) (शीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		८४.५६)।"	
		(२३१) भाग ८४ को द्रष्टव्य ४ पछि देहायको द्रष्टव्य ५ थपी साविकको द्रष्टव्य ५ देखि ८ सम्मलाई क्रमशः द्रष्टव्य ६ देखि ९ सम्म पुनः क्रमाङ्कन गरिएको छः-	
		"५. शीर्षक ८४.६२ को प्रयोजनको लागि "लम्बाइमा चिरेको रेखा (स्लिटिङ लाइन)" चेप्टा उत्पादनहरूका लागि कुण्डली (क्वाइल) लाई सिधा बनाउने (अनक्वाइलर), कुण्डली (क्वाइल) लाई च्याप्टो बनाउने (फ्लाटनर), लम्बाइमा चिर्ने (स्लिटर) र पुनः कुण्डली बनाउने (रिक्वाइलर) को संयोजनबाट बनेको एउटा प्रक्रियात्मक (प्रोसेसिङ) रेखा हो। चेप्टा उत्पादनहरूको लागि "लम्बाइमा काटेको रेखा (कट-टु-लेन्थ-लाइन)" कुण्डली (क्वाइल) लाई सिधा बनाउने (अनक्वाइलर), कुण्डली (क्वाइल) लाई च्याप्टो बनाउने (फ्लाटनर) र कत्रने (शियर) कार्यबाट बनेको एउटा प्रक्रियात्मक रेखा हो।"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२३२) साविकको द्रष्टव्य ५ हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य (६) को खण्ड (ई) मा रहेका "द्रष्टव्य ५(इ)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "द्रष्टव्य ६(इ)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२३३) भाग ८४ को हाल पुनः क्रमाङ्कित द्रष्टव्य ९ पछि देहायको द्रष्टव्य १० थपी साविकको द्रष्टव्य ९ लाई द्रष्टव्य ११ मा पुनः क्रमाङ्कन गरिएको छः-	
		"१०. शीर्षक ८४.८५ को प्रयोजनको लागि "थपिएको उत्पादन (एडिटिव म्यानुफ्याक्चरिङ)" (३डी प्रिन्टिङको रूपमा पनि बुझिने) भन्नाले पदार्थहरू (उदाहरणको लागि धातु, प्लाष्टिकहरू र माटोहरू (सेरामिक्स)) लाई एकपछि अर्को जोड्ने, तह मिलाउने र एकत्रीकरण (कन्सोलिडेसन) र जमाउने कार्य (सोलिडीफिकेसन) गरी एउटा डिजिटल मोडेलको आधारमा भौतिक वस्तुहरू निर्माण गर्ने कार्यलाई जनाउँछ। परिच्छेद -१६ को द्रष्टव्य १ र	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भाग ८४ को द्रष्टव्य १ को अधीनमा रही शीर्षक ८४.८५ को विवरणसँग मिल्ने यन्त्र उपकरणहरूलाई यसै शीर्षकमा वर्गीकरण गरिनेछ र यस दरबन्दीको अन्य शीर्षकबाट वर्गीकरण गरिने छैन।"	
		(२३४) साविकको द्रष्टव्य ९ (हाल पुनः क्रमाङ्कित द्रष्टव्य ११ को खण्ड (अ) मा रहेका "द्रष्टव्यहरू ९(अ) र ९(आ)" भन्ने शब्दहरुको सट्टा द्रष्टव्य "१२(अ) र १२(आ)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२३५) भाग ८४ को उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा रहेको "द्रष्टव्य ५ (इ)" भन्ने शब्दहरूको को सट्टा "द्रष्टव्य ६(इ)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२३६) शीर्षक ८४.१४ मा भएको शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"८४.१४		हावादार पम्प वा भ्याकुम पम्प, हावा वा अन्य ग्याँस संपीडित्रहरु (कम्प्रेसर) र पङ्खाहरु; फिल्टरहरू जडेको वा नजडेको पङ्खा समाविष्ट भएको वायु	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सञ्चार (भेन्टिलेटिङ्ग) का वा रिसाइक्लिङ हुडहरू; फिल्टरहरू जोडिएका वा नजोडिएका ग्याँस नछिर्ने जैविक सुरक्षित क्याबिनेटहरू।"	
		(२३७) उपशीर्षक ८४१४.६०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"८४१४.७०.००	-ग्यास नछिर्ने जैविक सुरक्षित क्याबिनेटहरू।"	१५
		(२३८) उपशीर्षक ८४१८.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"८४१८.१०.००	-छुट्टै बाहिरी ढोकाहरू (एक्स्टर्नल डोर) वा घर्रा (ड्रअर) हरू वा तिनका संयोजन (कम्बिनेशन) हरू जडान भएका संयुक्त रेफ्रिजिरेटर-फ्रिजरहरू"	१५
		(२३९) उपशीर्षक ८४१९.११.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"८४१९.१२.००	--सौर्य शक्तिबाट चल्ने पानी तताउने हिटरहरू (सोलार वाटर हिटर्स)"	१०
		(२४०)उपशीर्षक ८४१९.१९.१० र	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		८४१९.१९.९० हटाई देहायको उपशीर्षक राखिएको छ।	
	"८४१९.१९.००	--अन्य"	१०
		(२४१) ८४१९.३ देखि ८४१९.३९.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-सुकाउने यन्त्रहरू (ड्रायर्स):	
	८४१९.३३.००	--हिमशुष्कीकरण उपकरणहरू (लायोफिलाइजेसन एपन्याटस), हिमशुष्कीकरण एकाइ (फ्रिज ड्राइङ युनिट) र पचका किसिमका सुकाउने उपकरणहरू (स्प्रे ड्रायर्स)	५
	८४१९.३४.००	--अन्य, कृषि उत्पादनको लागि	५
	८४१९.३५.००	--अन्य, काठ, कागजको पल्प, कागज र कागजगाताको लागि	५
	८४१९.३९.००	--अन्य"	५
		(२४२) उपशीर्षक ८४२१.३१.०० पछि देहायको थप गरिएको छ:-	
	"८४२१.३२.००	--आन्तरिक कम्बसन इञ्जिनहरूबाट निस्कने ग्यासलाई परिशोधन वा निस्पन्दन निमित्तका, संयोजन भएका वा नभएका, क्याटलिक कन्भर्टरहरू वा कण निस्पन्दकहरू (पार्टिकुलेट फिल्टर्स)"	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२४३) उपशीर्षक ८४२८.६०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"८४२८.७०.००	-औद्योगिक रोबोटहरू"	५
		(२४४) शीर्षक ८४.३८ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"८४.३८		प्राणीजन्य (एनिमल) वा अवाष्पशील वनस्पति (फिक्स्ड भेजिटेबल) वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेलको निष्कर्षण (एक्सट्र्याक्सन) वा तयार (प्रिपरेशन) गर्न निमित्तका यन्त्रावली बाहेक, खाद्य वा पेय पदार्थको औद्योगिक तयारी वा उत्पादनको लागि चाहिने यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका यन्त्रावली (मेशिनरी)।	
		(२४५) शीर्षक ८४.६२ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"८४.६२		धातुलाई तताएर पिटेर आकार दिने (फोर्जिङ्ग) घनले ठोक्ने (ह्यामरिङ्ग) वा साँचोमा हालेर आकार दिने (डाइफोर्जिङ) (रोलिङ मिलहरू बाहेक);	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		क्रियाद्वारा धातुको काम गर्न निमित्तका यान्त्रिक औजार (मेशिन टुल्स) संपीडक वा दावयन्त्र (प्रेसेस) हरु समेत; धातुलाई बङ्गयाएर (बेण्डिङ्ग), मोडेर (फोल्डिङ्ग), सोझो पारेर (स्ट्रेटेनिङ्ग), चेप्टो पारेर (फ्ल्याटेनिङ्ग), कत्रेर (शियरिङ्ग), छिद्र पारेर (पञ्चिङ्ग) वा खाँचा बनाएर वा प्वाल पार्ने (नोचिङ्ग वा निबलिङ) (ड्र- बेञ्चहरू बाहेक) क्रियाद्वारा धातुको काम गर्न निमित्तका यान्त्रिक औजारहरु-मेशिन (टुल्स) (प्रेसहरू, लम्बाइमा चिर्ने र लम्बाइमा काट्ने समेत); धातु वा धातुको कारबाइड्को काम गर्ने संपीडक वा दाबक यन्त्रहरु (प्रेसेस), माथि उल्लेख नभएका ।	
		-धातुलाई पिटेर आकार दिने ताप अभिरूपण (हट फर्मिङ) यन्त्रहरू, साँचोमा ढालेर आकार दिने (डाइ फोर्जिङ) (प्रेसहरू समेत) र तताएर पिट्ने घन (हट ह्यामर) हरू:	
	८४६२.११.००	--क्लोज्ड डाइफोर्जिङ यन्त्रहरू	५
	८४६२.१९.००	--अन्य	५
		-चेप्टा उत्पादनहरूको लागि	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		बङ्ग्याउने, मोड्ने, सोझो पार्ने, वा च्याप्टो पार्ने (प्रेस ब्रेकहरू समेत) यन्त्रहरू:	
	८४६२.२२.००	--प्रोफाइल बनाउने यन्त्रहरू	५
	८४६२.२३.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित प्रेस ब्रेकहरू	५
	८४६२.२४.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित प्यानल बेन्डरहरू	५
	८४६२.२५.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित रोल बनाउने यन्त्रहरू	५
	८४६२.२६.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित बङ्ग्याउने, मोड्ने, सोझो पार्ने, वा च्याप्टो पार्ने अन्य यन्त्रहरू	
	८४६२.२९.००	--अन्य	५
		-चेप्टा उत्पादनहरूको लागि प्वाल पार्ने र कत्रने यन्त्रहरू संयोजन भएका बाहेक लम्बाइमा चिर्ने (स्लिटिङ लाइन्स), लम्बाइमा काट्ने (कट-टु-लेन्थ लाइन्स) र अन्य कत्रने (शियरिङ) यन्त्रहरू (प्रेसहरू बाहेक);	
	८४६२.३२.००	--लम्बाइमा चिर्ने (स्लिटिङ लाइन्स) र लम्बाइमा काट्ने (कट-टु-लेन्थ लाइन्स)	५
	८४६२.३३.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित कत्रने (शियरिङ) यन्त्रहरू	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४६२.३९.००	--अन्य	५
		-चेप्टा उत्पादनहरूका लागि प्वाल पार्ने र कत्रने यन्त्रहरू जोडिएका लगायत छिद्रहरू बनाउने (पन्चिङ),खाँचाहरू बनाउने (नोचिङ) वा प्वाल पार्ने (निबलिङ) (प्रेसहरू बाहेक) यन्त्रहरू:	
	८४६२.४२.००	--सांख्यिक रूपले नियन्त्रित	५
	८४६२.४९.००	--अन्य	५
		-नली, पाइप, खोक्रा खण्ड (हलो सेक्सन) र छड (बार) (प्रेसहरू बाहेक) का कार्यका लागि यन्त्रहरू:	
	८४६२.५१.००	-- सांख्यिक रूपले नियन्त्रित	५
	८४६२.५९.००	--अन्य	५
		-शीत धातु (कोल्ड मेटल) कार्यका प्रेसहरू:	
	८४६२.६१.००	--हाइड्रोलिक प्रेसहरू	५
	८४६२.६२.००	--मेकानिकल प्रेसहरू	५
	८४६२.६३.००	--सर्वो-प्रेसहरू	५
	८४६२.६९.००	--अन्य	५
	८४६२.९०.००	-अन्य"	५
		(२४६) उपशीर्षक ८४७९.२०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	"८४७९.२०.००	-जीवजन्तुजन्य वा अवाष्पशील वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक बोसो वा तेल तयार गर्ने वा निष्कर्षण निमित्तका यन्त्रावली"	५
		(२४७) उपशीर्षक ८४७९.८२.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ:-	
	"८४७९.८३.००	--शीत (कोल्ड) समस्थितिक (आइसोस्टेटिक) प्रेसहरू"	५
		(२४८) उपशीर्षक ८४८२.४०.०० र ८४८२.५०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
	"८४८२.४०.००	-निडल रोलर बियरिङ्गहरू, केज र निडल रोलर जडानहरू (एसेमबलिज) समेत	५
	८४८२.५०.००	-अन्य बेलनाकार रोलर बियरिङ्गहरू, केज र निडल रोलर जडानहरू (एसेमबलिज) समेत"	५
		(२४९) शीर्षक ८४.८४ पछि देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"८४.८५		एडिटिव उत्पादनका लागि यन्त्र (मेशिन) हरू। (३डी प्रिन्टिङ्गको रूपमा पनि बुझिने)	
	८४८५.१०.००	-धातु राखेर बनाउने	५
	८४८५.२०.००	-प्लाष्टिक वा रबर राखेर बनाउने	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८४८५.३०.००	-प्लाष्टर, सिमेण्ट, माटो वा काँच राखेर बनाउने	५
	८४८५.८०.००	-अन्य	५
	८४८५.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू"	५
		(२५०) शीर्षक ८४.८६ को शीर्षक पाठमा रहेका "द्रष्टव्य ९(इ)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "द्रष्टव्य ११(इ)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२५१) उपशीर्षक ८४८६.४०.०० को उपशीर्षक पाठमा रहेका "द्रष्टव्य ९(इ)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "द्रष्टव्य ११(इ)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२५२) भाग ८५ को द्रष्टव्य ४ पछि देहायको नयाँ द्रष्टव्य ५ थप गरी साविकको द्रष्टव्य ५ लाई द्रष्टव्य ६ कायम गरिएको छः-	
		"५. शीर्षक ८५.१७ को प्रयोजनको लागि "स्मार्टफोनहरू" भन्नाले स्वचालित आँकडा प्रशोधन यन्त्रले जस्तै डाउनलोड गर्ने, तेस्रो पक्षीय एप्लिकेशनहरू लगायत एकैसाथ धेरै एप्लिकेशनहरू चल्ने जस्ता कार्यहरू सम्पादन गर्ने गरी रूपाङ्कित गरिएका डिजिटल	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		क्यामराहरू र मार्गनिर्देशन सहायता प्रणाली (न्याभिगेशनल एड सिस्टम) जस्ता अन्य विशेषताहरू एकीकृत गरिएका वा नगरिएका, मोबाइल सञ्चालन प्रणाली (टेलिफोन अपरेटिङ सिस्टम) जडित सेलुलर नेटवर्कहरूका लागि बनाइएका टेलिफोनहरू सम्झनु पर्छ।"	
		(२५३) भाग ८५ को साविकको द्रष्टव्य ५ हाल कायम गरिएको ६ पछि देहायको नयाँ द्रष्टव्य ७ थपी साविकको द्रष्टव्य ६ देखि ८ सम्मलाई द्रष्टव्य ८ देखि १० कायम गरिएको छः-	
		"७. शीर्षक ८५.२४ को प्रयोजनको लागि "समतल प्रदर्शन पट मोड्यूलहरू (फ्ल्याट प्यानल डिस्प्ले मोड्यूल्स)" भन्नाले प्रयोग गर्नुभन्दा पहिले अन्य शीर्षकका वस्तुहरूमा समावेश गर्नु पर्ने गरी रूपाङ्कन गरिएका, सूचना प्रदर्शनको लागि कम्तिमा प्रदर्शन स्क्रिन जोडिएका साधन वा उपकरणहरूलाई जनाउँछ। समतल प्रदर्शन पट	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		मोडयूलहरूका लागि प्रदर्शन स्क्रिनहरूमा, तर यतिमा मात्र सीमित नभई समतल (फ्ल्याट), घुमाइएका (कर्भ्ड), लचकदार (फ्लेकजिवल), दोबार्न मिल्ने (फोल्डेबल) वा तन्काउन मिल्ने (स्ट्रेचेबल) स्वरूपका समावेश हुन्छन्। समतल प्रदर्शन पट मोडयूलहरू दृश्य सङ्केतहरू प्राप्त (रिसिभिङ) गर्ने र त्यस्ता सङ्केतहरूलाई प्रदर्शनमा पिक्सेलहरूमा विनियोजन गर्न आवश्यक पर्ने अतिरिक्त अवयव (इलिमेन्ट) हरू समावेश गरिएका हुन सक्छन्। तर शीर्षक ८५.२४ ले दश्य सङ्केतहरू (उदाहरणको लागि स्केलर आइसी, डीकोडर आइसी, या एप्लिकेशन प्रोसेसरहरू) वा अन्य शीर्षकहरूका मालवस्तुको विशेषता भएका प्रदर्शन मोडयूलहरूलाई समेट्दैन। यस द्रष्टव्यमा परिभाषित समतल प्रदर्शन पट मोडयूलहरूको वर्गीकरणको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		लागि यस दरबन्दीको अन्य शीर्षकभन्दा शीर्षक ८५.२४ लाई प्राथमिकता दिइने छ।	
		(२५४) भाग ८५ को साविकको द्रष्टव्य ८ हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य १० पछि देहायको नयाँ द्रष्टव्य ११ थप गरिएको छः-	
		"११. शीर्षक ८५.३९ को प्रयोजनको लागि "लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) प्रकाशका स्रोतहरू (लाइट सोर्सेस)" भन्ने अभिव्यक्तिले देहायका कुराहरूलाई समावेश गर्दछः (क) विद्युतीय परिपथमा व्यवस्थित गरिएका लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरूमा आधारित थप अवयवहरू जस्तै विद्युतीय, यान्त्रिक, तापक वा अप्टिकल तत्त्वहरू भएका विद्युतीय प्रकाशका स्रोतहरू । तिनीहरूमा विभक्त (डिस्क्रिट) सक्रिय तत्त्वहरू, विभक्त (डिष्क्रिट) निष्क्रिय तत्त्वहरू वा विद्युत आपूर्ति वा विद्युत नियन्त्रणको प्रयोजनको लागि शीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		८५.३६ वा ८५.४२ का सामानहरू पनि राखिएका हुन्छन्। लाइट इमिटिङ्ग डायोड मोड्युलहरू सजिलै स्थापना (इन्स्टलेशन) गर्नको लागि वा प्रकाशमा प्रतिस्थापनाको लागि र यान्त्रिक तथा विद्युतीय सम्पर्क सुनिश्चितताको लागि क्याप रूपाङ्कित हुँदैनन्। (ख) "लाइट-इमिटिङ्ग डायोड बत्तीहरू" जुन एक वा बढी एलइडी मोड्यूलहरू र विद्युतीय, यान्त्रिक, तापक वा अप्टिकल तत्त्वहरू भएका विद्युतीय प्रकाशका स्रोतहरू हुन। लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) मोड्युल र लाइट-इमिटिङ्ग डायोड बत्तीहरू बीचको भिन्नता के हो भने सजिलै स्थापना (इन्स्टलेशन) गर्नको लागि वा प्रकाश प्रतिस्थापनाको लागि र यान्त्रिक तथा विद्युतीय सम्पर्क सुनिश्चितताको लागि बत्तीहरु क्याप रूपाङ्कित (क्याप डिजाइन्ड) हुन्छन्।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२५५) भाग ८५ को साविकको द्रष्टव्य ९ लाई १२ कायम गरिएको छ । भाग ८५ को साविकको द्रष्टव्य ९ को खण्ड (क) हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य १२ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः- "(क) (अ) "अर्ध-संवाहक (सेमि-कन्डक्टर) साधनहरू (डिभाइसेस)" भन्नाले विद्युत क्षेत्र (इलेक्ट्रिक फिल्ड) को अनुप्रयोग (अप्लिकेशन) मा प्रतिरोधकता (रेसिस्टिभिटी) को विभिन्नता (भ्यारिएशन) माथि परिचालन (अपरेशन) भर पर्ने अर्ध-संवाहक साधनहरू (सेमिकन्डक्टर डिभाइसेज) लाई जनाउँछ। अर्ध-संवाहक साधनहरूमा सहायक कार्यहरूका सक्रिय वा निष्क्रिय साधनहरू जडान भएका वा नभएका एकाधिक (प्लुरल) तत्त्वहरू (एलमेन्ट्स) का संयोजन (एसेम्बली) पनि समावेश हुन सक्छन। यो परिभाषाको प्रयोजनको लागि "अर्ध-संवाहकमा आधारित ट्रान्स्डयुसरहरू" भनेका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आन्तरिक (इन्ट्रिन्जिक) कार्य सम्पादन गर्ने र कुनै पनि प्रकारको भौतिक वा रासायनिक दृश्य घटना वा कार्यलाई विद्युतीय सङ्केतमा वा विद्युतीय सङ्केतलाई कुनै प्रकारको भौतिक घटना (फेनोमेना) वा कार्यमा परिवर्तन गर्न सक्षम विभक्त (डिस्क्रेट) प्रकारका अर्ध-संवाहकमा आधारित सेन्सरहरू, अर्ध-संवाहकमा आधारित एक्चुएटरहरू, अर्ध-संवाहकमा आधारित रेजोनेटरहरू र अर्ध-संवाहकमा आधारित ओस्सिलेटरहरू हुन् ।

अर्ध-संवाहकमा आधारित ट्रान्सडयुसरहरूमा सबै तत्त्वहरू अविभक्त किसिमले संयोजन गरिएका हुन्छन् र तिनीहरुको निर्माण वा कार्यलाई सक्षम बनाउन आवश्यक सामग्रीहरू अविभक्त किसिमले संलग्न गरिएका पनि हुन सक्छन्।

देहायका अभिव्यक्तिहरूको अर्थः

(१) "अर्ध-संवाहकमा आधारित" भन्नाले अर्ध-संवाहक आधार (सब्सट्रेट) मा बनाइएका वा निर्माण गरिएका वा अर्ध-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		संवाहक पदार्थहरूबाट बनेका, अर्ध-संवाहक प्रविधिद्वारा निर्माण गरिएका, जसमा अर्ध-संवाहक आधार (सब्सट्रेट) वा पदार्थले ट्रान्सडयूसरको कार्य र निष्पादनको महत्त्वपूर्ण र अपरिवर्तनीय भूमिका खेलेको हुन्छ र यसको सञ्चालन भौतिक, विद्युतीय, रासायनिक र अप्टिकल गुणहरू लगायत अर्ध-संवाहक गुणहरू (प्रपर्टिज) मा आधारित हुन्छ। (२) "भौतिक वा रासायनिक दृश्य घटनाहरू (फेनोमेना)", दवाव (प्रेसर), ध्वनिक तरङ्गहरू (अकुस्टिक वेभ्स), गतिबर्धन (एक्सिलेरेसन), कम्पन (भाइब्रेसन), चाल (मुभमेन्ट), अभिविन्यास (ओरियन्टेसन), निष्पीडन (स्ट्रेन), चुम्बकीय क्षेत्रको बल (म्याग्नेटिक फिल्ड स्ट्रेन्थ), विद्युतीय क्षेत्रको बल (इलेक्ट्रिक फिल्ड स्ट्रेन्थ), प्रकाश, रेडियोधर्मिता (रेडियो एक्टिभिटी), आद्रता (ह्युमिडिटि), बहाव (फ्लो), रासायनिक सघनता (केमिकल कन्सन्ट्रेसन) इत्यादि सँग सम्बन्धित छन्।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(३) "अर्ध-संवाहकमा आधारित सेन्सर" अर्ध-संवाहक साधन (डिभाइस) को एउटा प्रकार हो जसमा माइक्रोइलेकट्रोनिक वा यान्त्रिक संरचनाहरू रहेका हुन्छन्, यिनीहरू स्थूल रूपमा वा अर्ध-संवाहकको सतहमा तयार गरिएका हुन्छन् र भौतिक वा रासायनिक परिमाणहरू पत्ता लगाउने कार्य गर्दछन् र विद्युतीय गुण (प्रोपर्टी) मा हुने परिवर्तन वा यान्त्रिक (मेकानिकल) संरचनाको विस्थापनका कारणले तिनलाई विद्युतीय सङ्केतमा बदल्छन्। (४) "अर्ध-संवाहकमा आधारित प्रवर्तक (एक्चुएटर)" अर्ध-संवाहक साधन (डिभाइस) को एउटा प्रकार हो जसमा माइक्रोइलेक्ट्रोनिक वा यान्त्रिक (मेकानिकल) संरचनाहरू रहेका हुन्छन् यिनीहरू स्थूल रूपमा वा अर्धसंवाहकको सतहमा सिर्जना गरिएका हुन्छन् र यिनले विद्युतीय सङ्केतलाई भौतिक गतिमा परिवर्तन गर्ने काम गर्दछन् । (५) "अर्ध-संवाहकमा आधारित	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		प्रतिध्वनित यन्त्र (रेजोनेटर)" अर्ध-संवाहक साधन (डिभाइस) को एउटा प्रकार हो जसमा माइक्रोइलेक्ट्रोनिक वा यान्त्रिक (मेकानिकल) संरचनाहरू रहेका हुन्छन् यिनीहरू स्थूल रूपमा वा अर्ध-संवाहकको सतहमा सिर्जना गरिएका हुन्छन् र यिनले पूर्व निर्धारित आवृतिको यान्त्रिक वा विद्युतीय दोलन (ओस्सिलेशन) सिर्जना गर्दछन् जुन बाह्य आदान (इन्पुट)को प्रतिक्रिया स्वरूप उत्पन्न हुने ती संरचनाको भौतिक ज्यामिति (फिजिकल जियोमेट्री) मा भर पर्दछ । (६) "अर्ध-संवाहकमा आधारित दोलक (ओस्सिलेटर) " अर्धसंवाहक साधनको एउटा प्रकार हो जसमा माइक्रोइलेक्ट्रोनिक वा यान्त्रिक (मेकानिकल) संरचनाहरू रहेका हुन्छन् तिनीहरू स्थूल रूपमा वा अर्ध-संवाहक (सेमिकन्डक्टर) को सतहमा सिर्जना गरिएका हुन्छन् र यिनले ती संरचनाको भौतिक ज्यामिति (फिजिकल जियोमेट्री) मा आधारित पूर्व निर्धारित आवृत्तिको यान्त्रिक वा विद्युतीय	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		दोलन (ओस्सिलेशन) सिर्जना गर्ने काम गर्दछन् । (आ) "लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी)" विद्युतीय रूपमा एकआपसमा आबद्ध भएका वा नभएका र सुरक्षात्मक डायोडहरूसँग जोडिएका वा नजोडिएका अर्ध-संवाहक पदार्थमा आधारित अर्ध-संवाहक साधनहरू हुन् जसले विद्युतीय ऊर्जालाई दृश्य, इन्फ्रा-रेड वा पराबैजनी (अल्ट्राभ्वालेट) किरणहरूमा बदल्छन्। शीर्षक ८५.४१ का लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरूमा शक्ति (पावर) आपूर्ति (सप्लाई) गर्ने वा शक्ति (पावर) नियन्त्रण (कन्ट्रोल) गर्ने उद्देश्यका लागि तत्त्वहरू (एलिमेन्ट्स) समावेश गरिएका हुँदैनन्।"	
		(२५६) भाग ८५ को साविकको द्रष्टव्य ९ को खण्ड (ख) को उपखण्ड (ई) को ३(क) हाल कायम गरिएको द्रष्टव्य १२ को खण्ड (ख) को उपखण्ड (ई) को ३(क) को सट्टा देहायको ३(क) राखिएको छः-	
		"३(क) "सिलिकनमा आधारित सेन्सरहरू" मा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		माइक्रोइलेक्ट्रोनिक वा यान्त्रिक (मेकानिकल) संरचनाहरू रहेका हुन्छन् यिनीहरू स्थूल रूपमा वा अर्ध-संवाहकको सतहमा तयार गरिएका हुन्छन् र भौतिक वा रासायनिक दश्य घटनाहरू (फेनोमेना) पत्ता लगाउने कार्य गर्दछन् र विद्युतीय गुण (प्रोपर्टी) मा हुने परिवर्तन वा मेकानिकल संरचनाको विस्थापनका कारणले तिनलाई विद्युतीय सङ्केतमा पारक्रमण (ट्रान्सडयुस) गर्दछन्। "भौतिक वा रासायनिक दश्य घटनाहरू (फेनोमेना)" दवाब (प्रेसर), ध्वनी तरङ्ग (अकुस्टिक वेभ), गतिवर्धन (एक्सीलरेशन), कम्पन (भाइब्रेशन), चाल (मुभमेन्ट), ओरियन्टेसन), निष्पीडन (स्ट्रेन), चुम्बकीय क्षेत्रको बल (म्याग्नेटिक फिल्ड स्ट्रेन्थ), विद्युतीय क्षेत्रको बल (इलेक्ट्रिक फिल्ड स्ट्रेन्थ), प्रकाश (लाइट), रेडियोधर्मिता (रेडियोएक्टिभिटी), आर्द्रता (ह्युमिडिटि), प्रवाह (फ्लो), रासायनिक सघनता (केमिकल कन्सन्ट्रेसन) इत्यादिसँग सम्बन्धित छन्।"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२५७) भाग ८५ को द्रष्टव्य १० हटाइएको छ।	
		(२५८) भाग ८५ को "उपशीर्षक-द्रष्टव्य" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "उपशीर्षक द्रष्टव्यहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२५९) भाग ८५ को देहायका १ देखि ३ सम्मका नयाँ उपशीर्षक द्रष्टव्यहरु राखी साविकको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ लाई उपशीर्षक द्रष्टव्य ४ कायम गरिएको छः- "१. उपशीर्षक ८५२५.८१.०० ले केवल देहायका एक वा बढी विशेषताहरू भएका उच्च गतिका टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरूलाई समेट्दछः - लेखन गति प्रति माइक्रोसेकेण्ड ०.५ मिलिमिटरभन्दा बढी भएका; - टाइम रिजोल्युसन ५० न्यानोसेकेण्ड वा कम भएका; - फ्रेम दर प्रतिसेकेण्ड २२५००० फ्रेमभन्दा बढी भएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		२. उपशीर्षक ८५२५.८२.०० को सम्बन्धमा, विकिरणबाट बचाउने (रेडियसन-हार्डेन्ड) वा विकिरण सहिष्णु (रेडिएसन-टोलरेन्ट) टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू, भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरु उच्च-विकिरण वातावरणमा सञ्चालन गर्न सकिने गरी रूपाङ्कित वा सिल गरिएका हुन्छन् । यी क्यामराहरू परिचालन गिरावट बिना कुल विकिरणको मात्रा कम्तिमा ५०×१०^{३} जीवाई (सिलिकन) (५×१०^{६} आरएडी (सिलिकन)) सहन (विथस्ट्याण्ड) गर्न सक्ने गरी रूपाङ्कित (डिजाइन) गरिएका हुन्छन्। ३. उपशीर्षक ८५२५.८३.०० ले दश्य आकृतिको साइज वा गुणस्तर बढाउने र दश्य आकृतिमा परिवर्तन हुन सक्ने बनाउनको लागि उपलब्ध प्रकाशलाई इलेक्ट्रोनहरूमा परिवर्तन गर्न फोटोक्याथ्योड प्रयोग गर्ने रात्रि दृष्टि (नाइट भीजन) टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरूलाई समेट्छ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		यस उपशीर्षकमा थर्मल आकृति क्यामराहरू पर्दैनन् (सामान्यतः उपशीर्षक ८५२५.८९)।"	
		(२६०) भाग ८५ को साविकको उपशीर्षक द्रष्टव्य (१) हाल कायम गरिएको उपशीर्षक द्रष्टव्य ४ पछि देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य ५ थप गरिएको छः-	
		"५. उपशीर्षकहरू ८५.४९.११.०० देखि ८५४९.१९.०० को प्रयोजनको लागि, "प्रयुक्त प्राथमिक सेलहरू (स्पेण्ट प्राइमरी सेल्स), प्रयुक्त प्राथमिक ब्याट्रीहरू र प्रयुक्त विद्युत सञ्चायकहरू (स्पेण्ट इलेक्ट्रिक एक्यूमुलेटर्स)" ती हुन् जो टुटफुट (ब्रेकेज), टुक्राटाक्री भएर (कटिङ्ग-अप), घर्षण (वियर) वा अन्य कारणहरूले गर्दा त्यसै अवस्थामा न प्रयोगको लागि उपयुक्त हुन्छन् न रिचार्ज गर्न सकिने हुन्छन् ।"	
		(२६१) उपशीर्षक ८५०१.३ को सट्टा देहायको उपशीर्षक ८५०१.३ राखिएको छः	
		"-अन्य डीसी मोटरहरू; फोटोभोल्टिक जेनेरेटरहरू बाहेकका डीसी जेनेरेटरहरूः"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२६२) उपशीर्षक ८५०१.६को सट्टा देहायको उपशीर्षक ८५०१.६ राखिएको छः-	
		"-फोटोभोल्टिक जेनेरेटरहरू बाहेकका एसी जेनेरेटरहरू (अल्टरनेटरहरू):"	
		(२६३) उपशीर्षक ८५०१.६४.०० पछि देहायका उपशीर्षकहरू थपिएका छन्:-	
		"-फोटोभोल्टिक डीसी जेनेरेटरहरू:	
	८५०१.७१.००	--उत्पादन क्षमता ५० वाट ननाघेको	१५
	८५०१.७२.००	--उत्पादन क्षमता ५० वाट नाघेको	१५
	८५०१.८०.००	-फोटोभोल्टिक एसी जेनेरेटरहरू"	१५
		(२६४) उपशीर्षक ८५०७.४०.०० हटाइएको छ।	
		(२६५) उपशीर्षक ८५१४.१०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-तातो सहने भट्टी र चुलोहरू:	
	८५१४.११.००	--ताप समस्थितिक (हट आइसोस्टेटिक) प्रेसहरु	माफी
	८५१४.१९.००	--अन्य"	माफी
		(२६६) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		८५१४.३०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य भट्टी र चुलोहरू:	
	८५१४.३१.००	--इलेक्ट्रोन बिम भट्टीहरू	माफी
	८५१४.३२.००	--प्लाज्मा र भ्याकुम आर्क भट्टीहरू	माफी
		--अन्य:	माफी
	८५१४.३९.१०	---शबदाह मेशिन	माफी
	८५१४.३९.९०	---अन्य"	माफी
		(२६७) शीर्षक ८५.१७ को शीर्षक पाठमा रहेको "टेलिफोनहरू" भन्ने शब्दको सट्टा "स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२६८) उपशीर्षक ८५१७.१ को सट्टा देहायको उपशीर्षक ८५१७.१ राखिएको छः-	
		"-टेलिफोन सेटहरु; सेलुलर सञ्जालहरु वा अन्य तारविहीन सञ्जालहरुका लागि प्रयोग हुने स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू समेतः"	
		(२६९)।उपशीर्षक ८५१७.१२.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		छन्:-	
	"८५१७.१३.००	--स्मार्ट फोनहरू	माफी
	८५१७.१४.००	--सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहीन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने टेलिफोनहरू"	माफी
		(२७०) उपशीर्षक ८५१७.७०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-पार्टपुर्जाहरू:	
	"८५१७.७१.००	-- सबै प्रकारका एरियल र एरियल रिफ्लेक्टरहरू; तिनीहरुका प्रयोगयोग्य पार्टपुर्जाहरू	माफी
	८५१७.७९.००	--अन्य"	माफी
		(२७१) उपशीर्षक ८५१९.५०.०० हटाइएको छ।	
		(२७२) शीर्षक ८५.२३ पछि देहायको शीर्षक ८५.२४ तथा सोका उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
"८५.२४		स्पर्श-संवेदनशील (टच-सेन्सिटिव) स्क्रीन भएका वा नभएका समतल प्रदर्शन पट मोड्युलहरू (फ्याट प्यानल डिस्प्ले मोड्यूल्स)।	
		-परिचालक (ड्राइभर) हरू वा नियन्त्रण परिपथ (सर्किट) हरू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		रहितका:	
	८५२४.११.००	--लिक्विड क्रिस्टलहरूका	१५
	८५२४.१२.००	--अर्गानिक लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (ओएलइडी) का	१५
	८५२४.१९.००	--अन्य	१५
		-अन्य:	
	८५२४.९१.००	--लिक्विड क्रिस्टलहरूका	१५
	८५२४.९२.००	--अर्गानिक लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (ओएलइडी) का	१५
	८५२४.९९.००	--अन्य	१५
		(२७३) उपशीर्षक ८५२५.८०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन:-	
		"-टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू:	
		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लेख भए बमोजिमका उच्च गतिका वस्तुहरू:	
	८५२५.८१.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८१.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८१.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	माफी
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भए बमोजिमका विकिरणबाट बचाउने (रेडियसन-हार्डेन्ड) वा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		विकिरण सहिष्णु (रेडिएसन-टोलरेन्ट) वस्तुहरू:	
	८५२५.८२.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८२.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८२.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	माफी
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य ३ मा उल्लेख भए बमोजिमका रात्रि दृष्टि (नाइट भीजन) वस्तुहरू:	
	८५२५.८३.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८३.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८३.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	माफी
		--अन्य:	
	८५२५.८९.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८९.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	माफी
	८५२५.८९.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	माफी
८५.२८		रेडियो प्रसारण (ब्रोडकास्ट) ग्राहकहरु (रिसिभर्स) अथवा ध्वनि वा भिडियो अभिलेखन (रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन (रिप्रोडयूसिङ्ग) उपकरणहरु (एपरेटस) समाविष्ट (इनकरपोरेटिङ्ग) भएका वा नभएका, टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरण (एपरेटस); टेलिभिजन सङ्ग्रहण उपकरणहरु समाविष्ट	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		नभएका मोनिटरहरु (परीविक्षकहरु) र प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु ।	
		-रेडियो ब्रोडकाष्ट रिसिभरहरु वा ध्वनि वा दश्य अभिलेखन वा पुनरुत्पादन उपकरणहरु समावेश भएका वा नभएका टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण उपकरणहरु:	
		--अन्य रङ्गिन:	
		---अनएसेम्बल अवस्थाका:	
	८५२८.७२.११	----४८ इञ्चसम्मका	२०
	८५२८.७२.१९	----अन्य	३०
		---अन्य:	
	८५२८.७२.९१	----४८ इञ्च सम्मका	२०
	८५२८.७२.९९	----अन्य	३०
		(२७४) शीर्षक ८५.२९ को शीर्षक पाठमा रहेको "शीर्षक ८५.२५" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शीर्षक ८५.२४" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(२७५) शीर्षक ८५.३९ को शीर्षक पाठमा रहेका "लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) बत्तीहरू (ल्याम्प्स्)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) प्रकाशका स्रोतहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		छन्।	
		(२७६) उपशीर्षक ८५३९.५०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) प्रकाशका स्रोतहरू:	
	८५३९.५१.००	--लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) मोडयूलहरू	१५
	८५३९.५२.००	--लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) बत्तीहरू"	१५
		(२७७) शीर्षक ८५.४१ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छ:-	
"८५.४१		अर्ध-संवाहक साधनहरु (उदाहरणको लागि डायोडहरू, ट्रान्जिष्टरहरू, अर्ध-संवाहकमा आधारित पारक्रमित्रहरू (ट्रान्सडयूसर्स); प्रकाशग्राही अर्ध-संवाहक साधनहरू, प्यानेलहरूको रूपमा बनाइएका वा नबनाइएका वा मोड्यूलहरूको रूपमा संयोजन गरिएका वा नगरिएका फोटोभोल्टिक सेल समेत; अन्य लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी) सँग संयोजन गरिएका वा नगरिएका लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी); माउण्टेड	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		पिजो-इलेक्ट्रिक क्रिष्टलहरू।"	
		(२७८) उपशीर्षक ८५४१.४०.०० र उपशीर्षक ८५४१.५०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-प्रकाशग्राही अर्ध-संवाहक साधनहरू, प्यानेलहरूको रूपमा बनाइएका वा नबनाइएका वा मोड्यूलहरूको रूपमा संयोजन गरिएका वा नगरिएका फोटोभोल्टिक सेलहरू समेत; लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी):	
	८५४१.४१.००	--लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एलइडी)	माफी
	८५४१.४२.००	--प्यानेलहरूको रूपमा नबनाइएका वा मोड्युलहरूको रूपमा संयोजन नगरिएका फोटोभोल्टिक सेलहरू	माफी
	८५४१.४३.००	--प्यानेलहरूको रूपमा बनाइएका वा मोड्युलहरूको रूपमा संयोजन गरिएका फोटोभोल्टिक सेलहरू	माफी
		--अन्य:	
	८५४१.४९.१०	---सोलार प्यानल र मोड्युल	माफी
	८५४१.४९.९०	---अन्य	माफी
		-अन्य अर्ध-संवाहक साधनहरू:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५४१.५१.००	--अर्ध-संवाहकमा आधारित पारक्रमित्रहरू (ट्रान्सड्युसर्स)	१५
	८५४१.५९.००	--अन्य"	१५
		(२७९) उपशीर्षक ८५४३.३०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"८५४३.४०.००	-इलेक्ट्रोनिक चुरोटहरू (सिगरेट्स) र यस्तै प्रकारका व्यक्तिगत विद्युतीय वाष्पीकरणका (भेपोराइजिङ) साधनहरू"	५
		(२८०) उपशीर्षकहरु ८५४३.७०.१० र ८५४३.७०.९० हटाई देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"८५४३.७०.००	-अन्य यन्त्रहरू र उपकरणहरू"	५
		(२८१) शीर्षक ८५.४८ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक राखिएको छः-	
"८५.४८	८५४८.००.००	यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, यन्त्रावली (मेशिनरी) वा उपकरण (एपरेटस) का वैद्युतिक अङ्गहरु (पार्ट्स) ।"	१५
		(२८२) शीर्षक ८५.४८ पछि देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"८५.४९		वैद्युतिक (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक अवशेष (वेस्ट) तथा पत्रु (स्क्रयाप)	
		-प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक व्याट्रीहरू र विद्युत सञ्चायकहरूका अवशेष र पत्रु; प्रयुक्त प्राथमिक सेलहरू, प्रयुक्त प्राथमिक व्याट्रीहरू र प्रयुक्त विद्युत सञ्चायकहरू:	
	८५४९.११.००	--लिड-एसिड सञ्चायकहरू (एक्युमुलेटर्स) का अवशेष र पत्रु; प्रयुक्त लिड-एसिड विद्युत सञ्चायकहरू (एक्युमुलेटर्स)	१५
	८५४९.१२.००	--अन्य, सिसा (लिड), क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) भएका	१५
	८५४९.१३.००	--रासायनिक प्रकार अनुसार छाँटिएका (सर्टेड) र सिसा, क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) नभएका	१५
	८५४९.१४.००	--नछाँटिएका (अनसर्टेड) र सिसा, क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) नभएका	१५
	८५४९.१९.००	--अन्य	१५
		-मुख्यतया बहुमूल्य धातुको पुनः प्राप्ति (रिकभरी) को कार्यमा प्रयोग हुने:	
	८५४९.२१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		ब्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो, सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	
	८५४९.२९.००	--अन्य	१५
		-अन्य वैद्युतिक र इलेक्ट्रोनिक संयोजनहरू (एसेम्ब्लिज) तथा मुद्रित परिपथ बोर्डहरू:	
	८५४९.३१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक ब्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो, सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	१५
	८५४९.३९.००	--अन्य	१५
		-अन्य:	
	८५४९.९१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक ब्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो,	१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	
	८५४९.९९.००	--अन्य"	१५
		(२८३) परिच्छेद १७ को द्रष्टव्य २ को खण्ड (ञ) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्प्स) वा बत्ती जडानका सामग्रीहरु (लाइटिङ फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज), प्रकाश जडानहरू र तिनका अङ्गहरू (पार्टस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।	
		(२८४) भाग ८७ को द्रष्टव्य ४ पछि देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ थपिएको छः-	
		"उपशीर्षक द्रष्टव्य १. पूर्ण रूपले वा मुख्य रूपले शीर्षकहरु ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूमा प्रयोगको लागि उपयुक्त देहायका वस्तुहरू उपशीर्षक ८७०८.२२.०० मा पर्दछन्:- (क) फ्रेम राखिएका अग्रभाग (फ्रन्ट)का वायुरोधी सिसाहरू (विण्डस्क्रिन्स्,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		विण्डशिल्ड्स्), पृष्ठभाग (रियर) का झ्यालहरू तथा अन्य झ्यालहरू; र (ख) फ्रेम राखिएका वा नराखिएका, तातो पार्ने उपकरणहरू (हिटिङ्ग डिभाइसेस) वा अन्य वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक उपकरणहरू समावेश गरिएका, अग्रभाग (फ्रन्ट) का वायुरोधी सिसाहरू (विण्डस्किन्स्, विण्डशिल्ड्स्), पृष्ठभाग (रियर) का झ्यालहरू तथा अन्य झ्यालहरू;"	
		(२८५) उपशीर्षक ८७०१.२०.१० र ८७०१.२०.९० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-सेमी ट्रेलरको लागि सडकमा गुड्ने ट्रयाक्टर:	
		--कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
	८७०१.२१.१०	---१८ किलोवाटसम्मका	५
	८७०१.२१.९०	---१८ किलोवाटभन्दा माथिका	५
		--कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	८७०१.२२.१०	---१८ किलोवाटसम्मका	५
	८७०१.२२.९०	---१८ किलोवाटभन्दा माथिका	५
		--स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	८७०१.२३.१०	---१८ किलोवाटसम्मका	५
	८७०१.२३.९०	---१८ किलोवाटभन्दा माथिका	५
		--धक्का दिने विद्युतीय मोटरमात्र भएका:	
	८७०१.२४.१०	---१८ किलोवाटसम्मका	५
	८७०१.२४.९०	---१८ किलोवाटभन्दा माथिका	५
		--अन्य:	
	८७०१.२९.१०	---१८ किलोवाटसम्मका	५
	८७०१.२९.९०	---१८ किलोवाटभन्दा माथिका"	५
		(२८६) उपशीर्षक ८७०२.३ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
		(२८७) उपशीर्षक ८७०३.२ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
		(२८८) उपशीर्षक ८७०३.४ को उपशीर्षक पाठमा रहेको	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		"रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
		(२८९) उपशीर्षक ८७०३.६ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरु र अन्य मोटर गाडीहरु (शीर्षक ८७.०२ बाहेकका), स्टेसन वागेन र रेसिङ कार समेत ।	
		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको:	
		---मोटरको पिकपावर १०० किलोवाटभन्दा बढीको तर २०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.५९	----अन्य	३०
		---मोटरको पिकपावर २०० किलोवाटभन्दा बढीको तर ३०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.६९	----अन्य	४५
		---मोटरको पिकपावर ३०० किलोवाटभन्दा बढीको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.७९	----अन्य	६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		---अन्य:	
	८७०३.८०.९९	----अन्य	६०
		(२९०) उपशीर्षक ८७०४.२ देखि उपशीर्षक ८७०४.३२.०० सम्मका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी. भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.२१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.२१.२०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	३०
	८७०४.२१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.२१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.२१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.२१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.२१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यु) ५ टन नाघेका तर २० टन ननाघेका:	
	८७०४.२२.१०	--- मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.२२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	१
	८७०४.२२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.२२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	१०
	८७०४.२२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.२२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.२२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग	१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	
	८७०४.२२.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) २० टन नाघेका:	
	८७०४.२३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.२३.२०	---दुध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	१
	८७०४.२३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.२३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.२३.५०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.२३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	१०
	८७०४.२३.९०	---अन्य	३०
		-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टर्नल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिनमात्र भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.३१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २	४०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	
	८७०४.३१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	३०
	८७०४.३१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.३१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.३१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.३१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.३१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघेका:	
	८७०४.३२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.३२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.३२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.३२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	१०
	८७०४.३२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.३२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.३२.९०	---अन्य	३०
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.४१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.४१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	
	८७०४.४१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.४१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.४१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.४१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.४१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघेका तर २० टन ननाघेका:	
	८७०४.४२.१०	--- मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.४२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	१
	८७०४.४२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.४२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		ट्रकहरू	
	८७०४.४२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.४२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.४२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.४२.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) २० टन नाघेका:	
	८७०४.४३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.४३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	१
	८७०४.४३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.४३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.४३.५०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.४३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्यास ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	१०
	८७०४.४३.९०	---अन्य	३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघेका:	
	८७०४.५१.१०	--- मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.५१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सिट भएको सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	३०
	८७०४.५१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.५१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.५१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.५१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.५१.९०	---अन्य	३०
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघेका:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.५२.१०	--- मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	४०
	८७०४.५२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	१
	८७०४.५२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	१०
	८७०४.५२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	१०
	८७०४.५२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	१५
	८७०४.५२.६०	---सिमेण्ट बल्कर	३०
	८७०४.५२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.५२.९०	---अन्य	३०
		-अन्य धक्का दिने विद्युतीय मोटरमात्र भएका:	
	८७०४.६०.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१
	८७०४.६०.२०	---अन्य, तीन पाङ्ग्रे गाडी	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७०४.६०.९०	---अन्य, चार पाङ्ग्रे गाडी	१०
		(२९१) उपशीर्षक ८७०४.९०.१० देखि ८७०४.९०.९० सम्मको सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"८७०४.९०.००	-अन्य"	३०
		(२९२) उपशीर्षक ८७०८.२१ पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः	
	"८७०८.२२.००	--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लिखित अग्रभाग (फ्रन्ट) का वायुरोधी सिसाहरू (विन्डस्क्रिन, विन्डशिल्ड्स), पृष्ठभाग (रियर) का झ्यालहरू तथा अन्य झ्यालहरू"	२०
		(२९३) उपशीर्षक ८७११.१०.०० को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
		(२९४) उपशीर्षक ८७११.२ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
८७.११		मोटरसाइकलहरु (मोपेड सहित) र साइड कार रहित वा सहित साइकलमा सहायक मोटर जडान गरेको साइडकारहरु ।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
		---अन्य:	
	८७११.२०.९९	----२०० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको	४०
		(२९५) उपशीर्षक ८७११.३ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
		-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघेको तर ५०० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन:	
	८७११.३०.९०	---अन्य	७०
		(२९६) उपशीर्षक ८७११.४०.०० को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
	८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघेको तर ८०० सी.सी. ननाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	८०
		(२९७) उपशीर्षक ८७११.५०.०० को उपशीर्षक पाठमा रहेको "रेसिप्रोकेटिङ" भन्ने शब्द हटाइएको छ।	
	८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघेको इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	८०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(२९८) भाग ८८ मा देहायको नयाँ द्रष्टव्य १ थप गरिएको छः-	
		<u>द्रष्टव्यः</u> "१. यस भागको प्रयोजनको लागि "मानवरहित हवाईजहाज (अनम्यान्ड एयरक्राफ्ट)" भन्ने अभिव्यक्तिले शीर्षक ८८.०१ मा पर्ने बाहेकका हवाईजहाजमा चालक (पाइलट) बिना उड्ने गरी बनाइएका कुनै पनि हवाईजहाजलाई जनाउँछ। तिनीहरू प्रदायभार (पेलोड) बोक्ने गरी वा स्थायी रूपले एकीकृत डिजिटल क्यामराहरू वा अन्य उपकरण जडान गरी बनाइएका हुन सक्छन् जसले तिनीहरुलाई उडानको समयमा उपयोगी कार्यहरू (युटिलिटेरियन फङ्सन्स्) सम्पादन गर्न योग्य बनाउँछन्। तर "मानवरहित हवाईजहाज (अनम्यान्ड एयरक्राफ्ट)" भन्ने अभिव्यक्तिले मनोरञ्जन गर्ने उद्देश्यले बनाइएका उड्ने खेलौनाहरू समेट्दैन (शीर्षक ९५.०३)।"	
		(२९९) भाग ८८ मा रहेको "उपशीर्षक-द्रष्टव्य" भन्ने	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		शब्दहरूको सट्टा "उपशीर्षक द्रष्टव्यहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३००) भाग ८८ को उपशीर्षक द्रष्टव्य १ पछि देहायको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ थप गरिएको छः-	
		"२. उपशीर्षक ८८०६.२१.०० देखि ८८०६.२४.०० तथा ८८०६.९१.०० देखि ८८०६.९४.०० को प्रयोजनको लागि "उड्ने बेलाको उच्चतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट)" भन्ने अभिव्यक्तिले सामान्य उडानको अवस्थामा, उड्ने बेलामा प्रदायभार (पेलोड), उपकरण (इक्विपमेन्ट) र इन्धनको तौल लगायत यन्त्र (मेशिन) को उच्चतम् तौललाई जनाउँछ।"	
		(३०१) शीर्षक ८८.०२ को शीर्षक पाठमा रहेको "वायुयान" भन्ने शब्दको सट्टा "शीर्षक ८८.०६ को मानव रहित हवाईजहाज बाहेकको अन्य हवाईजहाज" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३०२) शीर्षक ८८.०३ तथा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सोका उपशीर्षकहरू हटाइएको छ।	
		(३०३) शीर्षक ८८.०५ पछि देहायको शीर्षक ८८.०६ तथा उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
"८८.०६		मानव रहित (अनम्यान्ड) हवाईजहाज।	
	८८०६.१०.००	-यात्रुहरू बोक्नको लागि बनाइएका	१०
		-अन्य, दूर-नियन्त्रित (रिमोट-कन्ट्रोल्ड) उडानको लागि मात्र:	
	८८०६.२१.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५० ग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.२२.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५० ग्रामभन्दा बढी तर ७ किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.२३.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) ७ किलोग्रामभन्दा बढी तर २५ किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.२४.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५ किलोग्रामभन्दा बढी तर १५० किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	
	८८०६.२९.००	--अन्य	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्यः	
	८८०६.९१.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५० ग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.९२.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५० ग्रामभन्दा बढी तर ७ किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.९३.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) ७ किलोग्रामभन्दा बढी तर २५ किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.९४.००	--उड्ने बेलाको अधिकतम् तौल (म्याक्सिमम् टेक-अफ वेट) २५ किलोग्रामभन्दा बढी तर १५० किलोग्रामभन्दा बढी नभएको	१०
	८८०६.९९.००	--अन्य"	१०
		(३०४) हाल थप गरिएको शीर्षक ८८.०६ पछि देहायको शीर्षक ८८.०७ तथा उपशीर्षकहरू थप गरिएका छन्:-	
"८८.०७		शीर्षक ८८.०१, ८८.०२ वा ८८.०६ का वस्तुका अङ्गहरू (पार्टस्) ।	
	८८०७.१०.००	-घचेट्ने वस्तु (प्रोपेलर) हरू र घुम्ने वस्तु (रोटर) हरू तथा तिनका अङ्गहरू	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८८०७.२०.००	-अन्डर-क्यारिजहरू र तिनका अङ्गहरू	१०
		-हवाईजहाज, हेलिकप्टर वा मानव रहित हवाईजहाजका अन्य अङ्गहरू:	
	८८०७.३०.१०	---हवाईजहाज र हेलिकप्टरका	१०
	८८०७.३०.९०	---मानव रहित हवाईजहाजका	१०
	८८०७.९०.००	-अन्य"	१०
		(३०५) भाग ८९ को उपशीर्षकहरू ८९०३.१०.०० देखि ८९०३.९९.०० सम्मको को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन:-	
		"-हावा भर्न मिल्ने (इन्फ्लेटेबल) (हावा भर्न मिल्ने कडा फ्रेम भएका (रिजिड हल) समेत) डुङ्गाहरू:	
	८९०३.११.००	--मोटर जोडिएका वा मोटर जोड्न मिल्ने गरी बनाइएका, सामान नहाल्दाको (शुद्ध) वजन (मोटर बाहेक) १०० किलोग्राम ननाघेका	५
	८९०३.१२.००	--मोटरसँग प्रयोग गर्ने गरी नबनाइएका र सामान नहाल्दाको (शुद्ध) वजन १०० किलोग्राम ननाघेका	५
	८९०३.१९.००	--अन्य	५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-हावा भर्न मिल्ने बाहेकका सहायक मोटर सहित वा रहित पालयुक्त डुङ्गा (सेलबोट) हरू:	
	८९०३.२१.००	--लम्बाइ ७.५ मीटर ननाघेका	१
	८९०३.२२.००	--लम्बाइ ७.५ मीटर नाघेका तर २४ मीटर ननाघेका	१
	८९०३.२३.००	--लम्बाइ २४ मीटर नाघेका	१
		-आउटबोर्ड मोटर बोटहरू बाहेकका हावा भर्न नमिल्ने अन्य मोटरबोटहरू:	
	८९०३.३१.००	--लम्बाइ ७.५ मीटर ननाघेका	५
	८९०३.३२.००	--लम्बाइ ७.५ मीटर नाघेका तर २४ मीटर ननाघेका	५
	८९०३.३३.००	--लम्बाइ २४ मीटर नाघेका	५
		-अन्य:	
	८९०३.९३.००	--लम्बाइ ७.५ मीटर ननाघेका	५
	८९०३.९९.००	--अन्य"	५
		(३०६) भाग ९० को द्रष्टव्य १ को खण्ड (च) को सट्टा देहायको खण्ड (च) राखिएको छ:-	
		"(च) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषित, अपधातुका सामान्य प्रयोगका अङ्गहरु (पार्ट्स) (परिच्छेद १५) वा प्लास्टिकका त्यस्तै सामानहरु (भाग ३९); तर विशेष रूपमा औषधोपचार,	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		शल्य चिकित्सा, दन्तोपचार वा पशु विज्ञानमा प्रत्यारोपणमा प्रयोग गर्ने गरी विशेष किसिमले बनाइएका सामानहरूलाई शीर्षक ९०.२१ मा वर्गीकरण गरिनेछ।"	
		(३०७) उपशीर्षकहरू ९००६.५१.०० र ९००६.५२.०० हटाइएका छन्।	
		(३०८) उपशीर्षक ९००६.५३.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"९००६.५३.००	--३५ मी.मी. चौडाइको रोल फिल्मको लागि"	५
		(३०९) शीर्षक ९०.१३ मा भएको शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"९०.१३		लेजर डायोडहरू बाहेकका लेजरहरू; यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नगरिएका अन्य चाक्षुष उपकरण र औजारहरु ।"	
		(३१०) शीर्षक ९०.२२ को शीर्षक पाठमा रहेका "वा गामा"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भन्ने शब्दहरूको सट्टा ", गामा वा अन्य आयनीकृत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३११) उपशीर्षक ९०२२.२ को उपशीर्षक पाठमा रहेका "वा गामा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा ", गामा वा अन्य आयनीकृत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३१२) उपशीर्षक ९०२७.८०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अन्य औजारहरू र उपकरणहरू:	
	९०२७.८१.००	--मास स्पेक्ट्रोमीटरहरू	५
		--अन्य:	
	९०२७.८९.१०	---हेमाटोलोजी एनालाइजर, ब्लड केमेष्ट्री एनालाइजर, क्लिनिकल केमेष्ट्री एनालाइजर, इम्यूनो केमेष्ट्री एनालाइजर लगायतका यस्तै एनालाइजरहरु	माफी
	९०२७.८९.९०	---अन्य"	माफी
		(३१३) उपशीर्षक ९०३०.३ को उपशीर्षक पाठमा रहेको "शक्ति (पावर)" भन्ने शब्दको सट्टा "शक्ति (पावर) (अर्ध-संवाहक वेफरहरू वा साधनहरू मापन वा जाँच गर्ने बाहेकका)"	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३१४) उपशीर्षक ९०३०.८२.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"९०३०.८२.००	--अर्ध-संवाहक वेफरहरू वा साधनहरू मापन वा जाँच गर्न निमित्तका (एकीकृत परिपथ समेत)"	५
		(३१५) उपशीर्षक ९०३१.४१.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-	
	"९०३१.४१.००	--अर्ध-संवाहक वेफरहरू वा साधनहरु (एकीकृत परिपथ समेत) निरीक्षण को लागि वा अर्ध-संवाहक साधनहरु (एकीकृत परिपथ समेत) को उत्पादनमा प्रयोग हुने प्रकाशावरण (फोटोमास्क) हरू वा जालीहरु रेटिकल्सको निरीक्षणको लागि"	माफी
		(३१६) भाग ९१ को उपशीर्षक ९११४.१०.०० हटाइएको छः-	
		(३१७) भाग ९४ को मूल पाठमा रहेको "बत्ती (ल्याम्प) र बत्ती जडानका सामग्रीहरु (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३१८) भाग ९४ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (च) मा रहेका "बत्ती (ल्याम्पहरु) वा बत्ती जडानका सामग्रीहरु (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू वा प्रकाशका स्रोतहरू र तिनका अङ्गहरू" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३१९) भाग ९४ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ट) को,- (१) पहिलो हरफमा रहेका "बत्ती (ल्याम्प) वा बत्ती जडानका सामग्रीहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्। (२) अन्तिम हरफमा रहेका "वैद्युतिक माला" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "प्रकाशयुक्त तारहरू (लाइटिङ्ग स्ट्रिङ्गस्)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३२०) भाग ९४ को द्रष्टव्य ४	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		को पहिलो अनुच्छेदपछि देहाय बमोजिमको दोस्रो अनुच्छेद थप गरिएको छः-	
		"पूर्व विरचित भवनहरूमा सामान्यतः स्तरीकृत शिपिङ्ग कन्टेनरको नाप र आकारमा प्रस्तुत भएका तर आन्तरिक रूपमा अधिकांश वा पूर्ण रूपले पूर्वजडित इस्पातका "प्रमापीय भवनका एकाइहरू (मडयूलर बिल्डिङ्ग युनिट्स)" समावेश हुन्छन्। यस प्रकारका प्रमापीय भवनका एकाइहरू एकैसाथ जोडी स्थायी भवनहरू बनाउनको लागि सामान्यतः रुपांकित (डिजाइन) गरिएका हुन्छन्।"	
		(३२१) उपशीर्षक ९४०१.३०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-उचाइ घटीबढी गर्न सकिने घुम्ने आसनः	
	९४०१.३१.००	--काठका	३०
	९४०१.३९.००	--अन्य"	३०
		(३२२) उपशीर्षक ९४०१.४०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		छन्:-	
		"-बगैंचाको आसन वा क्याम्पिङ उपकरण बाहेकका बिछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन हुने आसनहरू:	
	९४०१.४१.००	--काठका	३०
	९४०१.४९.००	--अन्य"	३०
		(३२३) उपशीर्षक ९४०१.९०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-अङ्गहरू (पार्टस्):	
	९४०१.९१.००	--काठका	३०
	९४०१.९९.००	--अन्य"	३०
		(३२४) उपशीर्षक ९४०३.९०.०० को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
		"-पार्टपुर्जाहरू:	
	९४०३.९१.००	--काठका	३०
	९४०३.९९.००	--अन्य"	३०
		(३२५) उपशीर्षक ९४०४.३०.०० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छ:-	
	"९४०४.४०.००	-सिरकहरू, पूरा विस्तरा छोप्ने वस्तु (बेडस्प्रेड) हरू, समुन्द्री हाँसका प्वाँख वा यस्तै न्यानो पदार्थबाट बनाइएका सिरक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(आइडरडाउन) हरू र अन्य रेशा वा चराका प्वाँख भरी बनाइएका हल्का सिरक (डुवे) हरू (कम्फर्टरहरू)"	
		(३२६) शीर्षक ९४.०५ को शीर्षक पाठमा रहेका "बत्तीहरु र प्रकाशका जडान" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३२७)उपशीर्षकहरू ९४०५.१०.०० देखि ९४०५.६०.०० सम्मको को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छनः-	
		"-झूमर बत्तीहरू (शाण्डलियर्स) र अन्य छत र भित्तामा बाल्ने विजुलीका बत्तीहरु, सार्वजनिक खुला ठाउँमा वा मान्छे हिड्ने बाटोमा बाल्ने बत्ती बाहेकः	
	९४०५.११.००	--पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.१९.००	--अन्य	२०
		-विद्युतीय टेबल, डेस्क, बेडसाइट (ओछ्यान नजिकको) वा भुईंमा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(आइडरडाउन) हरू र अन्य रेशा वा चराका प्वाँख भरी बनाइएका हल्का सिरक (डुवे) हरू (कम्फर्टरहरू)"	
		(३२६) शीर्षक ९४.०५ को शीर्षक पाठमा रहेका "बत्तीहरु र प्रकाशका जडान" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३२७)उपशीर्षकहरू ९४०५.१०.०० देखि ९४०५.६०.०० सम्मको को सट्टा देहायका उपशीर्षकहरू राखिएका छनः-	
		"-झूमर बत्तीहरू (शाण्डलियर्स) र अन्य छत र भित्तामा बाल्ने विजुलीका बत्तीहरु, सार्वजनिक खुला ठाउँमा वा मान्छे हिड्ने बाटोमा बाल्ने बत्ती बाहेकः	
	९४०५.११.००	--पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.१९.००	--अन्य	२०
		-विद्युतीय टेबल, डेस्क, बेडसाइट (ओछ्यान नजिकको) वा भुईंमा	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उभ्याइने बिजुलीका बत्तीहरु (लुमिनेयरिज):	
	९४०५.२१.००	--पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.२९.००	--अन्य	२०
		-क्रिसमस रुखहरूमा प्रयोग गर्ने किसिमका प्रकाशयुक्त तारहरू (लाइटिङ्ग स्ट्रिङ्गस्):	
	९४०५.३१.००	--पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.३९.००	--अन्य	२०
		-अन्य बिजुलीका बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) तथा प्रकाश जडानहरू:	
	९४०५.४१.००	--फोटो भोल्टिक, पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.४२.००	--अन्य, पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	२०
	९४०५.४९.००	--अन्य	२०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	९४०५.५०.००	-अवैद्युतिक (नन्-इलेक्ट्रिकल) बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) तथा प्रकाश जडानहरू	५
		-प्रकाशमय चिन्ह, प्रकाशमय नामपट्टिका र त्यस्तै वस्तुहरू:	
	९४०५.६१.००	--पूर्ण रूपमा लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलईडी) प्रकाश स्रोतहरूसँग प्रयोगको लागि बनाइएका	१५
	९४०५.६९.००	--अन्य"	१५
		(३२८) उपशीर्षक ९४०६.१०.९० पछि देहायको उपशीर्षक थप गरिएको छः-	
	"९४०६.२०.००	-इस्पातका प्रमापीय भवनका एकाइहरू (मडयुलर बिल्डिङ्ग युनिट्स)"	३०
		(३२९) भाग ९५ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ढ) पछि देहायको खण्ड (ण) थपी साविकको खण्ड (ण) देखि (फ) सम्मलाई क्रमशः खण्ड (त) देखि (ब) सम्म कायम गरिएको छः-	
		"(ण) मानव रहित (अनम्यान्ड) हवाईजहाज (शीर्षक ८८.०६)"	
		(३३०) भाग ९५ को द्रष्टव्य ५ पछि देहायको द्रष्टव्य ६ थप गरिएको छः-	
		"६.शीर्षक ९५.०८ को	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		प्रयोजनको लागिः	
		(क)"मनोरञ्जन उद्यानका सवारीहरू (अम्यूजमेन्ट पार्क राइड्स)" भन्ने अभिव्यक्तिले मुख्य प्रयोजन मनोरञ्जन वा आमोदप्रमोदका लागि मानिस वा मानिसहरूलाई जलमार्गहरू वा कुनै परिभाषित क्षेत्र लगायत कुनै निश्चित वा सीमित गतिपथमा बोक्ने, लैजाने वा माथिबाट वा सिधा निर्देशित गर्ने साधन वा साधनहरूको संयोजन वा उपकरणहरूलाई जनाउँछ। यस्ता सवारी (राइड) हरू कुनै मनोरञ्जन उद्यान (अम्यूजमेन्ट पार्क, मनोविनोद उद्यान (थिम पार्क), जल उद्यान (वाटर पार्क) वा मेला क्षेत्र (फेयरग्राउण्ड) भित्र संयोजित (कम्बाइन्ड) हुन सक्छन्। यी मनोरञ्जन	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		उद्यानका सवारीहरूमा सामान्यतः आवासहरू वा खेल मैदानहरूमा स्थापना गर्ने खालका उपकरणहरू पर्दैनन्; (ख) "जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू (वाटर पार्क अम्यूजमेन्ट्स)" भन्ने अभिव्यक्तिले खास उद्देश्यका मार्ग बिनाको, पानी भएको परिभाषित क्षेत्रको चारित्रिक विशेषता भएका साधन वा साधनहरूको संयोजन वा उपकरणलाई जनाउँछ। जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरूमा विशेष गरी जल उद्यानहरू (वाटर पार्क्स) को लागि बनाइएका उपकरणहरू पर्दछन्; र (ग) "मेला क्षेत्रका मनोरञ्जनका साधनहरू (फेयरग्राउण्ड	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		अम्यूजमेन्ट्स)" भन्ने अभिव्यक्तिले मौका (चान्स), बल (स्ट्रेन्थ) वा सिप (स्किल) का खेलहरूलाई जनाउँछ, जुन सामान्यतः एउटा सञ्चालक वा सहयोगी सहितका हुन्छन् र स्थायी भवनहरू वा स्वतन्त्र कन्सेसन स्टलहरूमा स्थापना गरिएका हुन सक्छन्। मेला क्षेत्रका मनोरञ्जनका साधनहरूमा शीर्षक ९५.०४ का उपकरणहरू पर्दैनन्। यस दरबन्दी (नोमेन्क्लेचर) मा अन्यत्र बढी किटानीसाथ वर्गीकृत उपकरणहरू यस शीर्षकमा पर्दैनन्।"	
		(३३१) शीर्षक ९५.०४ को शीर्षक पाठको सट्टा देहायको शीर्षक पाठ राखिएको छः-	
"९५.०४		भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरु, टेबल वा पार्लर गेमहरू, मुद्रा, बैङ्क नोटहरू, बैङ्क कार्डहरू, टोकनहरू वा भुक्तानी	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सम्बन्धी अन्य साधनहरूद्वारा सञ्चालन हुने पिनटेबलहरू, बिलियार्डहरु, क्यासिनो खेलका विशेष टेबुलहरु र स्वचालित वाउलिङ उपकरणहरू, मनोरञ्जनका यन्त्रहरू समेत ।"	
		(३३२) शीर्षक ९५.०८ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९५.०८		घुम्ती सरकस (ट्राभलिङ्ग सरकस) हरू तथा जङ्गली जन्तु समूह (मेनाजरिज) को घुम्ती प्रदर्शनीहरू; मनोरञ्जन उद्यानका सवारीहरू (अम्यूजमेन्ट पार्क राइड्स) तथा जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू (वाटर पार्क अम्यूजमेन्ट्स); मेला क्षेत्रका मनोरञ्जनका साधनहरू (फेयरग्राउण्ड अम्यूजमेन्ट्स), लक्षवेधन दीर्घा वा तारो हान्ने खेल खेल्ने ठाउँहरू (शुटिङ्ग ग्यालरिज) समेत; घुम्ती रङ्गमञ्चहरू (ट्राभलिङ्ग थिएटर्स)।	
	९५०८.१०.००	-घुम्ती सरकसहरू तथा जङ्गली जन्तु समूहको घुम्ती प्रदर्शनीहरू (ट्राभलिङ्ग मेनाजरिज)	१०
		-मनोरञ्जन उद्यानका सवारीहरू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		तथा जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू:	
	९५०८.२१.००	--रोलर कोस्टरहरू	१०
	९५०८.२२.००	--केरोसेलहरू, पिङ (स्वीङस्) हरू तथा आसन सहितका वृत्ताकार परिपथमा घुम्ने खेल (राउन्डअबाउट) हरू	१०
	९५०८.२३.००	--ड्रजिम कारहरू	१०
	९५०८.२४.००	--मोसन सिम्युलेटरहरू र घुम्ने रङ्गमञ्चहरू (मुभिङ थियटर्स)	१०
	९५०८.२५.००	--पानी सवारीहरू (वाटर राइड्स)	१०
	९५०८.२६.००	--जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू	१०
	९५०८.२९.००	--अन्य	१०
	९५०८.३०.००	-मेला क्षेत्रका मनोरञ्जनका साधनहरू	१०
	९५०८.४०.००	-घुम्ती रङ्गमञ्चहरू (ट्राभलिङ् थिएटर्स)"	१०
		(३३३) भाग ९६ को द्रष्टव्य १ को खण्ड (ञ) मा रहेका "ल्याम्पहरु र बत्ती जडानका सामानहरु (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बत्तीहरू (लुमिनेयरिज) र प्रकाश जडानहरू (लाइटिङ्ग फिटिङ्गस) भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।	
		(३३४) उपशीर्षक	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		९६०९.१०.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ।	
	"९६०९.१०.००	-आवरणभित्र सीसा राखेका सिसाकलम (पेन्सिल) हरू र रङ्गीन खरी (क्रेयन) हरू"	५
		(३३५) शीर्षक ९६.१७ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९६.१७		तयारी भ्याकुम फ्ल्यास्क र अन्य भ्याकुम भएका भाँडाहरू (भ्याकुम भेसेल्स); भित्री काँच बाहेकका तिनका पार्टपुर्जा।	
	९६१७.००.१०	---तयारी भ्याक्युम फ्लाक्स	१५
	९६१७.००.२०	---भ्याकुम भएका अन्य तयारी भाँडाहरू (भ्याकुम भेसेल्स)	१५
	९६१७.००.९०	---भित्री काँच बाहेकका तिनका पार्टपुर्जाहरू।"	१५
		(३३६) शीर्षक ९६.१९ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९६.१९		जुनसुकै पदार्थका स्यानिटरी टावलहरू (प्याडहरू) र टेम्पोनहरू, न्याप्किनहरू (डाइपरहरू), न्यापकिन लाइनरहरू तथा यस्तै	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सामानहरू।	
	९६१९.००.१०	---स्यानिटरी टावलहरू (प्याडहरू)	१५
	९६१९.००.२०	---न्याप्किनहरू (डाइपरहरू)	१५
	९६१९.००.३०	---न्याप्किन लाइनरहरू	१५
	९६१९.००.४०	---टेम्पोनहरू र मेन्सट्रुवल कप	१५
	९६१९.००.९०	---अन्य"	१५
		(३३७) भाग ९७ को द्रष्टव्य १ पछि देहायको द्रष्टव्य २ थप गरी साविकको द्रष्टव्य २ देखि ५ सम्मलाई क्रमशः ३ देखि ६ सम्म कायम गरिएको छः-	
		"२. कलाकारद्वारा रूपाङ्कित वा सिर्जित भए तापनि बृहत रूपमा उत्पादन गरिएका ढुङ्गा, टायल वा काँचका रङ्गीन टुक्राहरू जोडी बनाइएका चित्र वा आकृतिहरू (मोजेक्स) का पुनरुत्पादनहरू, व्यापारिक चरित्र (कमर्सियल क्यारेक्टर) का परम्परागत (कन्भेन्सनल) शिल्पकौशल (क्राफ्टम्यानसिप) का ढलाई गरिएका वस्तुहरू (कास्ट्स्) वा कृतिहरु (वर्क्स) को हकमा शीर्षक ९७.०१ लागू हुँदैन।"	
		(३३८) शीर्षक ९७.०१ र सोका उपशीर्षकहरूको सट्टा देहायको शीर्षक र उपशीर्षकहरू	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		राखिएका छन्:-	
"९७.०१		हस्तकलाका रङ्गीन चित्रहरू, रेखा चित्रहरु र रङ्गीन पेन्सिलले बनाएका चित्रहरु (पास्टेल्स), शीर्षक ४९.०६ अन्तर्गत पर्ने रेखा चित्रहरु र हातले रङ्ग भरिएका वा हातले अलङ्कृत तयारी सामानहरु बाहेक; समुच्चित चित्रकलाहरु (कोलाज), ढुङ्गा टायल वा काँचका रङ्गीन टुक्राहरू जोडी बनाइएका चित्र वा आकृतिहरू (मोजेक्स) र यस्तै अलङ्कृत बुट्टा भरेको पाताहरू (प्लाक्स्)।	
		-१०० वर्ष अवधि नाघेका:	
	९७०१.२१.००	-- हस्तकलाका रङ्गीन चित्रहरू, रेखा चित्रहरु र रङ्गीन पेन्सिलले बनाएका चित्रहरु (पास्टेल्स)	१०
	९७०१.२२.००	--ढुङ्गा टायल वा काँचका रङ्गीन टुक्राहरू जोडी बनाइएका चित्र वा आकृतिहरू (मोजेक्स)	१०
	९७०१.२९.००	--अन्य	१०
		-अन्य:	
	९७०१.९१.००	--हस्तकलाका रङ्गीन चित्रहरू, रेखा चित्रहरु र रङ्गीन पेन्सिलले बनाएका चित्रहरु (पास्टेल्स)	१०
	९७०१.९२.००	--ढुङ्गा, टायल वा काँचका रङ्गीन टुक्राहरू जोडी बनाइएका चित्र	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		वा आकृतिहरू (मोजेक्स)	
	९७०१.९९.००	--अन्य"	१०
		(३३९) शीर्षक ९७.०२ को सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९७.०२		मौलिक उत्कीर्णन चित्रहरु (इन्ग्रेभिङ्गस) मुद्रणहरू (प्रिन्ट्स) र शिलामुद्रणहरू (लिथोग्राफ्स)	
	९७०२.१०.००	-१०० वर्ष अवधि नाघेका	१०
	९७०२.९०.००	-अन्य"	१०
		(३४०) शीर्षक ९७.०३ को सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९७.०३		जुनसुकै पदार्थमा कुँदिएका मौलिक शिल्पकारिताका कृतिहरु (स्कल्पचर) र मूर्तिकलाहरु (स्टाच्युअरी)।	
	९७०३.१०.००	-१०० वर्ष अवधि नाघेका	१०
	९७०३.९०.००	-अन्य"	१०
		(३४१) शीर्षक ९७.०५ को सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९७.०५		पुरातात्त्विक, मानवजाति शास्त्र, ऐतिहासिक, प्राणी विज्ञान, वनस्पति शास्त्र, खनिज विज्ञान, शरीर रचना सम्बन्धी, जीवाश्म विज्ञान र मुद्रा सम्बन्धी	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		सङ्ग्रहहरू र सङ्ग्रहकर्ताका रुचिका वस्तुहरू	
	९७०५.१०.००	- पुरातात्त्विक, मानवजाति शास्त्र वा ऐतिहासिक सङ्ग्रहहरू र सङ्ग्रहकर्ताका रुचिका वस्तुहरू	१०
		-प्राणी विज्ञान, वनस्पति शास्त्र, खनिज विज्ञान, शरीर रचना सम्बन्धी र जीवाश्म विज्ञान सम्बन्धी सङ्ग्रहहरू र सङ्ग्रहकर्ताका रुचिका वस्तुहरू:	
	९७०५.२१.००	--मानव नमूनाहरू र तिनका अङ्गहरू	१०
	९७०५.२२.००	--दुर्लभ वा लोपोन्मुख प्रजातिहरू र तिनका अङ्गहरू	१०
	९७०५.२९.००	--अन्य	१०
		-मुद्रा सम्बन्धी सङ्ग्रहहरू र सङ्ग्रहकर्ताका रुचिका वस्तुहरू:	
	९७०५.३१.००	--१०० वर्ष अवधि नाघेका	१०
	९७०५.३९.००	--अन्य"	१०
		(३४२) शीर्षक ९७.०६ को सट्टा देहायको शीर्षक तथा उपशीर्षकहरू राखिएका छन्:-	
"९७.०६		१०० वर्ष अवधि नाघेका पुरातात्त्विक वस्तुहरु ।	
	९७०६.१०.००	-२५० वर्ष अवधि नाघेका	१०
	९७०६.९०.००	-अन्य"	१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भए तापनि यस अनुसूचीको दफा २ देखि २२ सम्म लेखिएका कुराको हकमा सोही बमोजिम हुनेछ।

२. **<u>यात्रुले ल्याउने मालवस्तु सम्बन्धमाः</u>** यात्रुले भन्सार महसुल छुटमा ल्याउन पाउने मालवस्तु बाहेक यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना अनुसार विदेशबाट आफूसँग ल्याएको (एकम्पनिड) वा आफू आउनुभन्दा अघि वा पछि ल्याएको (अनएकम्पनिड) मालवस्तुमा दरबन्दी अनुसार महसुल लाग्नेछ।

तर,

(१) विदेशबाट फर्केका यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याएको सुन तथा सुनका गहनामा देहाय बमोजिम महसुल लाग्नेछः

(अ) सुनको हकमाः-

(क) पहिलो पचास ग्रामसम्म प्रति दश ग्राम नौ हजार पाँच सय रुपैयाँ।

(ख) पचास ग्रामभन्दा बढी थप पचास ग्रामसम्म प्रति दश ग्राम दश हजार पाँच सय रुपैयाँ।

(आ) सुनको गहनाको हकमाः-

(क) पचास ग्रामसम्म सुनका गहनामा कुनै महसुल लाग्ने छैन।

(ख) पचास ग्रामभन्दा बढी थप सय ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रति दश ग्राम दश हजार पाँच सय रुपैयाँ।

(ग) उपखण्ड (ख) मा तोकिएको परिमाणभन्दा बढी थप सय ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रति दश ग्राम बाह्र हजार रुपैयाँ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) खण्ड (१) को उपखण्ड (अ) वा (आ) मा उल्लेख भएभन्दा बढी परिमाणमा सुन तथा सुनका गहना पैठारी गरेमा बढी भएको परिमाण जति जफत गरिनेछ।

(३) विदेशी यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याउन पाउने पचास ग्रामसम्म सुनको गहना र सय ग्रामसम्म चाँदीका गहनाभन्दा बढी निजी प्रयोगका सुन तथा चाँदीका गहना पछि फिर्ता लैजाने गरी भन्सार बिन्दुमा घोषणा गरेमा त्यस्तो गहना परीक्षण गरी सो गहनाको मूल्यको बीस प्रतिशत रकम धरौटी राखी ल्याउन दिइनेछ।

त्यसरी ल्याएको गहना निज यात्रु फिर्ता जाँदा भन्सार बिन्दुमा परीक्षण गराई त्यस्तो गहना ल्याउँदा राखेको धरौटी रकम फिर्ता लैजान सक्नेछ। त्यसरी परीक्षण गर्दा घोषणा गरेभन्दा फरक गुणस्तर तथा परिमाण भएको प्रमाणित भएमा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम कसूर गरेको मानी सजाय हुनेछ।

(४) यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनामा तोकिए बमोजिम नेपाली यात्रुले ल्याउने टेलिभिजनमा दरबन्दी अनुसार महसुल लाग्नेछ।

तर वैदेशिक रोजगारमा गई कम्तीमा लगातार बाह्र महिना काम गरी आउने नेपाली नागरिकलाई एक पटकको लागि अभिलेख राखी निजले साथमा ल्याएको एउटा जुनसुकै प्रकारको बत्तीस इञ्चसम्मको टेलिभिजनमा लाग्ने सम्पूर्ण कर महसुल छुट दिइनेछ। सो भन्दा बढी इञ्चको टेलिभिजन ल्याएमा उक्त छुट सुविधा दिइने छैन।

३. **<u>भारतबाट हुने पैठारीमा महसुल छुट हुने:</u>** भारतमा उत्पादित मालवस्तु भारतबाटै नेपालभित्र प्रतीतपत्रको माध्यमद्वारा पैठारी हुँदा मूल्यगत दर (परिमाणगत दर बाहेक) अनुसार लाग्ने भन्सार महसुलमा पाँचदेखि

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तीस प्रतिशतसम्मको दरमा पाँच प्रतिशत र सोभन्दा बढीका दरमा तीन प्रतिशत छुट दिइनेछ।

४. **चीनको तिब्बतबाट हुने पैठारीमा महसुल छुट हुनेः** जनवादी गणतन्त्र चीनमा उत्पादित मालवस्तु चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतबाट स्थल मार्ग हुँदै नेपालभित्र प्रतीतपत्रको माध्यमबाट पैठारी हुँदा मूल्यगत दर (परिमाणगत दर बाहेक) अनुसार लाग्ने भन्सार महसुलमा पाँचदेखि तीस प्रतिशतसम्मको दरमा पाँच प्रतिशत र सोभन्दा बढीका दरमा तीन प्रतिशत छुट दिइनेछ।

५. **विदेशी मुद्रा प्राप्तिको कागजात पछि पेश गर्न सकिनेः** दश हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मका नेपालमा उत्पादन भएका मालवस्तुहरू निकासी गर्दा निकासीकर्ताले विदेशी मुद्रा प्राप्तिको कागजात तत्काल पेश गर्न नसक्ने अवस्था भएमा उक्त कागजात पछि पेश गर्ने शर्तमा प्राप्त भुक्तानीको कागजात पछि पेश गर्ने शर्तमा निकासी गर्न दिइनेछ । निकासीकर्ताले निकासी गरेको छ महिनाभित्र विदेशी मुद्रा भुक्तानी प्राप्तिको कागजात वा निकासी भएको मालवस्तु फिर्ता आएको भए सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त अवधिभित्र भुक्तानीको कागजात वा निकासी भएको मालवस्तु फिर्ता आएको प्रमाण पेश नगरेमा भन्सार अधिकृतले विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ बमोजिम कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

६. **साफ्टा सम्झौता र संवेदनशील सूचीमा परेका मालवस्तु सम्बन्धमाः** यस अनुसूचीको दफा १९ मा उल्लिखित नेपाल सरकारको संवेदनशील सूचीमा परेका मालवस्तु र यस अनुसूचीको दफा २० मा उल्लिखित मालवस्तु बाहेक सार्क मुलुकमा उत्पादित अन्य मालवस्तु त्यस्तो मुलुकमा प्रतीतपत्र खोली सोही मुलुकको उत्पादक वा निजको आधिकारिक वितरकबाट जारी भएको बिल बीजक सहित सोही मुलुकबाट साफ्टा सम्झौता बमोजिम साफ्टा उत्पत्तिको प्रमाणपत्र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सहित पैठारी भएमा संवत् २०६२ साल पुस १७ गते कायम रहेको देहाय अनुसारको भन्सार महसुल दरमा आंशिक छुट दिई देहाय बमोजिमको दरमा भन्सार महसुल असुल गरिनेछः-

संवत् २०६२ साल पुस १७ गते कायम रहेको भन्सार महसुल दर	सार्क मुलुकहरूबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल दर
५%	५%
१०%	६%
१५%	७.२५%
२५%	९.५%
३५%	११.२५%
४०%	११.२५%
८०%	११.२५%

तर,

(१) सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भनी यस दफामा उल्लेख भएको भन्दा यस ऐनद्वारा तोकिएको भन्सार महसुल दर घटी भएमा सोही दर बमोजिम महसुल असुल गरिनेछ।

(२) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस अनुसूचीको अन्य दफाबाट भन्सार महसुल पूर्ण वा आंशिक छुट दिइएको कारणले यस दफा अनुसार लाग्ने महसुलभन्दा घटी महसुल लाग्ने वा महसुल नलाग्ने भएमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(३) संवत् २०६२ साल पुस १७ गते कायम नरहेका तर यस अनुसूचीको दफा १ मा रहेका, यस अनुसूचीको दफा १९ र दफा २० मा नपरेका उपशीर्षकहरूमा उल्लिखित मालवस्तु यस दफा बमोजिम सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा यसै दफामा उल्लिखित सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल दर लाग्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४) साफ्टा उत्पत्तिको प्रमाणपत्र, उत्पादक वा निजको आधिकारिक वितरकबाट जारी भएको बीजक, प्रतीतपत्र लगायतका कागजातमा उल्लेख भएको उपशीर्षक र भन्सार कार्यालयमा घोषित वा भन्सार अधिकृतले यकिन गरेको उपशीर्षकको पहिलो ६ अङ्क फरक परेमा यस दफा बमोजिम भन्सार महसुल दरमा आंशिक छुट दिइने छैन।

७. **साफ्टा सम्झौता बमोजिमका मालवस्तुमा महसुलः** सार्क मुलुकमा उत्पादित यस अनुसूचीको दफा २० मा उल्लिखित उपशीर्षकका मालवस्तु त्यस्तो मुलुकमा प्रतीतपत्र खोली सोही मुलुकको उत्पादक वा निजको आधिकारिक वितरकबाट जारी भएका बिल बीजक सहित सोही मुलुकबाटै साफ्टा सम्झौता बमोजिम साफ्टा उत्पत्तिको प्रमाणपत्र सहित पैठारी भएमा संवत् २०६७ साल कात्तिकमा कायम रहेको देहाय अनुसारको भन्सार महसुल दरमा आंशिक छुट दिई देहाय बमोजिमको दरमा भन्सार महसुल असुल गरिनेछ। संवत् २०६७ साल कार्तिकमा कायम नरहेका तर यस अनुसूचीको दफा १ मा रहेका, यस अनुसूचीको दफा १९ र दफा २० मा नपरेका उपशीर्षकमा उल्लिखित मालवस्तु यस दफा बमोजिम सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा यसै दफामा उल्लिखित सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल दर लाग्नेछः-

संवत् २०६७ साल कात्तिकमा कायम रहेको भन्सार महसुल दर	सार्क मुलुकहरूबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल दर
५%	५%
१०%	९%
१५%	१४%
२०%	१८.५%
२५%	२२%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३०%	२७.५%
८०%	३०%

तर,

(१) सार्क मुलुकबाट पैठारी गर्दा लाग्ने भनी यस दफामा उल्लेख भएको भन्दा यस ऐनद्वारा तोकिएको भन्सार महसुल दर घटी भएमा सोही दर बमोजिम महसुल असुल गरिनेछ।

(२) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस अनुसूचीको अन्य दफाबाट भन्सार महसुल पूर्ण वा आंशिक छुट दिइएको कारणले यस दफा अनुसार लाग्ने महसुलभन्दा घटी महसुल लाग्ने वा महसुल नलाग्ने भएमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(३) साफ्टा उत्पत्तिको प्रमाणपत्र, उत्पादक वा निजको आधिकारिक वितरकबाट जारी भएको बिल बीजक, प्रतीतपत्र लगायतका कागजातमा उल्लेख भएको उपशीर्षक र भन्सार कार्यालयमा घोषित वा भन्सार अधिकृतले यकिन गरेको उपशीर्षकको पहिलो ६ अङ्क फरक परेमा यस दफा बमोजिम भन्सार महसुल दरमा आंशिक छुट दिइने छैन।

८. **दोहोरो छुट नपाइने:** यस अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम कुनै मालवस्तुमा दिइएको छुट प्रदान गर्दा दोहोरो नपर्ने गरी कुनै एक छुट मात्र प्रदान गरिनेछ।

९. **पुराना सवारी साधन र यन्त्र उपकरणमा ह्रासकट्टी गरी मूल्य कायम गर्ने:** (१) कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी भएका वा आयोजना वा आयोजनाको ठेकेदार वा परामर्शदाताका नाममा पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधा वा बैङ्क ग्यारेण्टी वा धरौटीमा पैठारी भएका वा अन्य सङ्घ, संस्थाको नाममा पूर्ण वा आंशिक भन्सार महसुल छुटमा पैठारी भएका सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरण नेपालभित्र कसैलाई उपहार दिएमा वा बिक्री गरेमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वा पैठारी गर्नेले आफ्नै प्रयोजनको लागि राख्ने भएमा त्यस्ता सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरणको भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि भन्सार अधिकृतले पैठारी हुँदाको अवस्थामा कायम भएको मूल्यमा (प्रत्येक वर्षको अवशिष्ट मूल्यमा) वार्षिक दश प्रतिशतको दरबाट अधिकतम पाँच वर्षको ह्रासकट्टी गरी मूल्य कायम गर्नेछ।

तर एक वर्षभन्दा कम हुन आउने अवधिलाई ह्रासकट्टी प्रयोजनका लागि गणना गरिने छैन।

(२) उपदफा (१) बाहेक निजी प्रयोगका लागि आंशिक भन्सार महसुल छुटमा व्यक्तिगत रूपमा पैठारी भएका सवारी साधन अन्य व्यक्तिलाई बिक्री गर्ने वा हक हस्तान्तरण गर्ने भएमा भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा वार्षिक दश प्रतिशतका दरले अधिकतम पाँच वर्षको (प्रत्येक वर्षको अवशिष्ट मूल्यमा) ह्रासकट्टी गरी मूल्य कायम गरिनेछ।

तर एक वर्षभन्दा कम हुन आउने अवधिलाई ह्रासकट्टी प्रयोजनका लागि गणना गरिने छैन।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम पैठारी भएको सवारी साधनको पैठारीका अवस्थामा कायम भएको मूल्य अन्य त्यस्तै सवारी साधनको मूल्यभन्दा धेरै कम भएको अवस्थामा बाहेक सामान्यतः पैठारी गर्दा कायम गरेको विदेशी मुद्रालाई आधार मानी उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मूल्य कायम गरिनेछ।

(४) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम सवारी साधनमा ह्रासकट्टी गर्दा उक्त सवारी साधनको उत्पादन मितिदेखि गणना गरिनेछ र पैठारी हुनुपूर्व विदेशमा व्यतीत भएको अवधि कटाई बाँकी अवधिको मात्र ह्रासकट्टी गरिनेछ।

(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कूटनीतिक निकायबाट गरेको सवारी साधनको बिक्रीलाई लिलाम गरे सरह मानिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१०. **मालवस्तुको हवाई भाडा सम्बन्धमा:** (१) हवाईमार्गबाट व्यापारिक रूपमा पैठारी गरिने मालवस्तुको भन्सार ऐन, २०६४ को दफा १३ को उपदफा (३) बमोजिम भन्सार कार्यालयमा मूल्य घोषणा गर्दा पैठारीकर्ताले मालवस्तुको मूल्य, भाडा तथा बीमा रकम छुट्टाछुट्टै घोषणा गर्नु पर्नेछ। पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको भाडा रकम र एयर वे बिलमा उल्लिखित भाडा रकममध्ये जुन बढी हुन्छ सोही भाडा रकमलाई समावेश गरी मूल्य निर्धारण गरिनेछ। एयर वे बिलमा भाडा रकम उल्लेख नभएको र पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको भाडा रकम वास्तविक भाडा रकमभन्दा कम भएमा भन्सार अधिकृतले उक्त मालवस्तु हवाईमार्गबाट पैठारी गर्दा लाग्न सक्ने अनुमानित भाडा रकम समेत समायोजन गरी मूल्य निर्धारण गर्नु पर्नेछ। हवाईमार्गबाट मालवस्तु पैठारी गर्दा लाग्ने भाडा रकमको जानकारी भन्सार अधिकृतले सम्बन्धित हवाई सेवाबाट लिन सक्नेछ। त्यसरी भन्सार अधिकृतले मालवस्तुमा लागेको वा लाग्न सक्ने भाडा रकमको जानकारी मागेको बखत त्यस्तो जानकारी वा विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित हवाई सेवा प्रदायकको कर्तव्य हुनेछ।

तर एयर वे बिलमा उल्लिखित भाडा रकम र सम्बन्धित हवाई सेवा प्रदायकले वास्तविक रूपमा असुल गरेको भाडा रकम फरक भएमा सम्बन्धित हवाई सेवाले वास्तविक भाडा रकम असुल गरी जारी गरेको नगदी रसिदलाई मान्यता दिन सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महानिर्देशकले हवाई भाडा तोकेकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

११. **निर्यात हुने वस्तुको कच्चा पदार्थ नगद धरौटीमा पैठारी गर्न सकिने:** बण्डेड वेयर हाउसको इजाजत नलिएका उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रतीतपत्रको माध्यमद्वारा वा प्रचलित बैङ्किङ्ग कागजातको माध्यमबाट निकासी गर्ने वा परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा स्वदेशमै बिक्री गर्ने भएमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

त्यस्तो मालवस्तु उत्पादन गर्न आवश्यक कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ (नेपालमा उत्पादन नहुने (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल वा कृषि सुधार शुल्क देहायका शर्त र प्रक्रियाका अधीनमा रही नगद धरौटी राखी पैठारी गर्न पाउनेछ र नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियलको हकमा उद्योग विभागले नेपालमा उत्पादन नहुने भनी प्रमाणित गरी सुविधा दिन सिफारिस गरेको अवस्थामा मात्र नगद धरौटी राखी पैठारी गर्न दिइनेछ।

(क) उद्योगले यस दफा बमोजिम कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गर्दा तयारी वस्तु निकासी गर्ने व्यहोरा जनाई उक्त कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) मा दरबन्दी अनुसार लाग्ने भन्सार महसुल वा कृषि सुधार शुल्क धरौटीमा जाँचपास गर्ने व्यवस्थाको लागि तोकिएको ढाँचामा भन्सार अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम प्राप्त निवेदनको आधारमा पैठारी भएको कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) मा लाग्ने भन्सार महसुल वा कृषि सुधार शुल्क बापतको रकम धरौटी राखी जाँचपास गरिनेछ। कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गर्दा वा निकासी प्रक्रिया पूरा गरेपछि सोको विवरण पैठारीकर्तालाई दिइने पासबुकमा स्पष्टसँग उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(ग) यस दफा बमोजिम पैठारी भएको कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) बाट उत्पादित तयारी मालवस्तु बाह्र महिनाभित्र निकासी वा स्वदेशमै परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बिक्री गरिसक्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) उद्योगले आफ्नो उत्पादन परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा स्वदेशमा बिक्री गर्दा नेपाल सरकारबाट आंशिक वा पूर्ण रूपमा महसुल सुविधा पाएको आयोजना वा निकायलाई बिक्री गर्ने भएमा मात्र यस दफा बमोजिमको सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(ङ) उद्योगले निकासी वा परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा स्वदेशमै बिक्री गरेमा सोको प्रमाण, बैङ्कद्वारा प्रमाणित विदेशी मुद्रा आर्जन भएको कागजात वा वस्तु विनिमय अन्तर्गत मालवस्तु निकासी भएको भए सो बापत मालवस्तु पैठारी भएको प्रमाण र उद्योग विभागको खपत अनुपातको प्रमाण सहित तोकिएको ढाँचामा उक्त धरौटी फुकुवा वा फिर्ताको लागि खण्ड (ग) बमोजिमको अवधिभित्रै सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।

तर बन्द, हड्ताल, विपद् वा अन्य यस्तै काबुबाहिरको परिस्थिति परी खण्ड (ग) बमोजिमको अवधिभित्र तयारी मालवस्तु निकासी गर्न वा स्वदेशमै परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बिक्री गर्न वा विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको प्रमाण पेश गर्न नसकेको व्यहोरा जनाई भन्सार कार्यालयका प्रमुख समक्ष निवेदन दिएमा र त्यसरी दिएको निवेदनको व्यहोरा मनासिव देखिएमा भन्सार कार्यालयका प्रमुखले बढीमा छ महिनासम्मको म्याद थप गर्न सक्नेछ।

(च) खण्ड (ङ) बमोजिमको अवधिभित्र दिएको निवेदनको व्यहोरा मनासिब देखिएमा भन्सार कार्यालयका प्रमुखले कागजात पेश भएको एक महिनाभित्र धरौटी फिर्ता गर्नु पर्नेछ। त्यसरी धरौटी फिर्ता भएको विवरण पासबुकमा जनाई दिनु पर्नेछ।

(छ) उद्योगले यस दफा बमोजिम पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) मा लाग्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भन्सार महसुल वा कृषि सुधार शुल्क फुकुवा भएको धरौटी रकम मिलान गरी पासबुकमा जनाइनेछ।

तर उद्योगले त्यस्तो फुकुवा भएको धरौटी रकम फिर्ता माग गरेमा फुकुवा भएजतिको रकम तत्काल फिर्ता दिइनेछ।

(ज) यस दफा बमोजिम पैठारी भएको कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) बाट तयारी वस्तु बनाई निकासी गर्दा पैठारीको अवस्थाको कारोबार मूल्यमा कम्तीमा दश प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि भएको हुनु पर्नेछ।

(झ) यस दफा बमोजिम पैठारी भएको कच्चा पदार्थ वा सहायक कच्चा पदार्थ (प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) बाट उत्पादित मालवस्तु शर्त बमोजिम पूर्ण वा आंशिक निकासी नगरेमा वा स्वदेशमै खण्ड (ग) अनुसार परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बिक्री नगरेमा स्थानीय बिक्री मानी त्यस्तो बिक्री गरे जतिको हकमा नियम अनुसार लाग्ने महसुल धरौटी रहेको रकमबाट सदरस्याहा गरी लाग्ने महसुलको दश प्रतिशत जरिबाना समेत पैठारीकर्ताबाट असुल गरिनेछ।

१२. **<u>सवारी साधन पैठारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः</u>** (१) सवारी वा ढुवानीका साधन पैठारी गर्दा देहायका शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछः-

(क) निर्माता कम्पनी वा निजको आधिकारिक बिक्रेताबाट खरिद गरिएका नयाँ सवारी वा ढुवानीका साधन नेपालस्थित आधिकारिक बिक्रेताले मात्र पैठारी गर्न पाउनेछ।

(ख) रिकण्डीसन्ड, प्रयोग भइसकेको वा नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्ड, २०६९ भित्र नपर्ने सवारी वा ढुवानीका साधन पैठारी गर्न पाइने छैन। यस्ता साधन कसैले पैठारी गरेमा जफत हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) बिक्री गर्ने प्रयोजनको लागि खण्ड (क) बमोजिम पैठारी गरेका सवारी वा ढुवानीका साधनको पैठारीकर्ताले एक वर्षमा तीन पटक (प्रत्येक चार महिनामा) त्यस्ता साधनको अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य (एम.आर.पी.) राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।

(घ) पैठारी भएका सवारी वा ढुवानीका साधनको खण्ड (ग) बमोजिम अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य (एम.आर.पी.) प्रकाशित नगर्ने पैठारीकर्ताको भन्सार विभागले पैठारी तथा बिक्री कारोबार रोक्का राखी छानबिन गर्न सक्नेछ।

(ङ) खण्ड (क) मा उल्लिखित शर्त उल्लङ्घन गरी सवारी वा ढुवानीका साधन पैठारी गरेमा त्यस्ता सवारी तथा ढुवानी साधन जफत गर्नु पर्नेछ।

तर,

(१) सरकारी निकाय, कूटनीतिक वा महसुल सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकाय, ऋण तथा अनुदान सहयोगमा सञ्चालित सरकारी आयोजनाले पैठारी गर्ने सवारी तथा ढुवानीका साधन तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने स्कुटरमा खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुनेछैन।

(२) दमकल (बारुणयन्त्र) पैठारी गर्दा खण्ड (क) तथा (ख) को व्यवस्था लागू हुने छैन।

(३) एक वर्षभन्दा बढी विदेशस्थित नेपालको कूटनीतिक नियोगमा काम गरेको नेपाली नागरिक आफ्नो कार्यकाल समाप्त भई नेपाल फर्कंदा निजले विदेशमा आफ्नो नाममा दर्ता गरी आफैंले प्रयोग गरेको सवारी साधन नेपाल सरकार, वन तथा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वातावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्न सक्नेछ। तर दफा ९ बमोजिमको हासकट्टी सुविधा दिइने छैन ।

(४) स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड बमोजिमको एम्बुलेन्स; शीर्षक ८७.०१ अन्तर्गत पर्ने ट्याक्टर र शीर्षक ८७.०५ मा पर्ने खास उद्देश्यका मोटरगाडी पैठारी गर्दा यस उपदफाको खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।

(५) नेपालले आयोजना गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वा क्षेत्रीय महत्त्वको सभा सम्मेलनको प्रयोजनको लागि नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्ले निर्णय गरी पैठारी गर्ने नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्ड, २०६९ भित्र पर्ने सवारी साधनको हकमा खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।

(६) नेपालस्थित विदेशी कूटनीतिक नियोगमा कार्यरत कूटनीतिक पदाधिकारीले प्रयोग भइसकेका सवारी साधन पैठारी गर्न चाहेमा पारस्परिकताको आधारमा पैठारी गर्न दिन परराष्ट्र मन्त्रालयले सिफारिस गरेको अवस्थामा नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्ड, २०६९ भित्र पर्ने सवारी साधन पछि आफ्नो कार्य अवधि समाप्त भएपछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्न दिन सकिनेछ।

(७) यस अनुसूची बमोजिम वा नेपाल सरकारको निर्णयद्वारा पूर्ण वा आंशिक भन्सार महसुल छुट दिइएको व्यक्ति वा संस्था वा निकायले सवारी साधन निर्माता कम्पनी वा निजको आधिकारिक

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बिक्रेताबाट खरिद गरी पैठारी गर्दा खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।

(२) कार्नेट अन्तर्गत पर्यटकले ल्याएका व्यक्तिगत प्रयोगका सवारी साधन र त्यस्तो साधनसँग सम्बद्ध मालवस्तु नेपालभित्र अस्थायी रूपमा प्रथम पटक प्रवेश गरेको मितिले एक वर्षको अवधिमा लगातार वा पटक पटक गरी जम्मा छ महिनाको अवधिसम्म नेपालभित्र राख्न पाउनेछ। त्यसरी नेपालमा राखेको अवधिभर कुनै महसुल लाग्ने छैन। दुर्घटना भई प्रहरी कब्जामा रहेको वा मर्मतको लागि वर्कसपमा रहेको भनी प्रहरी कार्यालयले सिफारिस गरेको अवस्थामा भने त्यस्तो अवधि कार्नेटमा तोकिदिएको अवधिमा गणना हुने छैन। यसरी कार्नेट अन्तर्गत पैठारी भएका सवारी साधनहरू दान, दातव्य वा उपहार दिन वा बिक्री गर्न पाइने छैन। कार्नेटमा जनाई नेपाल प्रवेश गराइएको सवारी साधन छ महिनाभित्र फिर्ता नलगेमा स्वतः जफत हुनेछ।

(३) कार्नेट बाहेक अस्थायी तवरबाट पैठारी भएका मोटरकार, स्टेशन वाइगन, जीप, बस, ट्रक, ट्रयाक्टर र तिनका ट्रेलर, लहरी, भ्यान, तीन पाङ्ग्रे साधन र मोटरसाइकल जस्ता साधन समेतमा भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि करको सट्टा देहाय बमोजिम एकमुष्ट समदरमा भन्सार महसुल लगाई असुल गरिनेछः-

(क) ट्रयाक्टरमा प्रतिदिन चार सय रूपैयाँ, ट्रेलर फिट भएको ट्रयाक्टरमा वा ट्रेलर मात्रमा प्रति दिन सात सय रूपैयाँ।

तर मालवस्तु बोकी ल्याएका ट्रेलर सहितको ट्रयाक्टर अठ्चालीस घण्टाभित्र रित्तै फर्की गएमा सो ट्रयाक्टरको महसुल लिइने छैन। यसरी पैठारी गरी ल्याएको ट्रयाक्टर,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ट्रेलर वा ट्रेलर सहितको ट्रयाक्टर तीस दिनभन्दा बढी नेपालमा राख्न पाइने छैन।

(ख) कार्नेट नभएका सवारी साधनमध्ये कार, जीप र भ्यानमा दैनिक पाँच सय रूपैयाँ, बस, मिनिबस लगायतका टुरिष्ट गाडीमा दैनिक पाँच सय रूपैयाँ, मोटरसाइकल तथा स्कुटरमा दैनिक एक सय पचास रूपैयाँ र तीनपाङ्ग्रे सवारी साधनमा दैनिक चार सय रूपैयाँ महसुल तिरी अस्थायी पैठारी भएका सवारी साधन एक वर्षमा तीस दिनभन्दा बढी नेपालमा राख्न पाइने छैन।

तर,

(१) यसरी पैठारी भएका सवारी साधन नजिकको बजारसम्म पुगी प्रवेश गरेकै दिन फर्कने भएमा कुनै महसुल लाग्ने छैन।

(२) नेपालसँग भएको द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सम्झौता बमोजिम अस्थायी पैठारी हुने सवारी साधनको सम्बन्धमा सोही सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(३) चलचित्र छायाङ्कन, शैक्षिक प्रदर्शनी तथा सामाजिक जनचेतना अभिवृद्धिका निमित्त संयन्त्र जडित भई आउने विशेष प्रकारका सवारी साधनको लागि यस खण्डमा उल्लिखित समयावधिले अपुग हुने भई सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको राय सहित लेखी आएमा महानिर्देशकले

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नियम अनुसारको महसुल लिई बढीमा तीन महिनासम्मको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ।

(ग) मालवस्तुको परिवहनको लागि अस्थायी पैठारी हुने ट्रयाक्टर बाहेकका ट्रेलर, ट्रक र अन्य गाडीलाई एक पटकमा सात दिनसम्म प्रति दिन एक हजार सात सय रूपैयाँ।

(घ) अस्थायी पैठारी गरी ल्याएका सवारी र ढुवानीका साधन अनिवार्य रूपमा फिर्ता लैजानु पर्नेछ। खण्ड (क), (ख) र (ग) मा उल्लिखित साधन प्रज्ञापनपत्रमा घोषणा गरेको अवधिभन्दा बढी बसेको फेला परेमा वा झुट्टा विवरण दिई नेपालभित्र बसेको ठहरेमा जफत गर्न सकिनेछ। फिर्ता लैजाने क्रममा मनासिब कारण भई बढी अवधि बसेको त्यस्तो साधनको मूल्यमा नबढ्ने गरी बढी बसेको अवधिको मोटरसाइकल र स्कुटरमा दैनिक एक हजार दुई सय रूपैयाँका दरले र अन्य साधनमा दैनिक दुई हजार पाँच सय रूपैयाँका दरले महसुल असुल गरी फिर्ता लैजान दिन सकिनेछ।

(ङ) विदेशबाट एल.पी. ग्याँस बोकी ल्याउने मालबाहक कन्टेनर (बुलेट) लाई गन्तव्य स्थलमा अनलोड गर्नका लागि छयानब्बे घण्टासम्म अस्थायी पैठारी महसुल लाग्ने छैन।

(च) विदेशबाट एल.पी. ग्याँस बाहेक अन्य मालवस्तु ढुवानी गरी ल्याएको ट्रक र मालवस्तु सहितको कन्टेनर बोकी ल्याएको ट्रेलरलाई सो मालवस्तु

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गन्तव्य स्थलमा अनलोड गर्नको लागि र रित्तो कन्टेनर लिई आएको ट्रेलरलाई भन्सार क्षेत्रभित्र रहेको मालवस्तु लोड गर्नका निमित्त बहत्तर घण्टासम्म अस्थायी पैठारी महसुल लाग्ने छैन।

(छ) विदेशबाट मालवस्तु ढुवानी गरी नेपाल प्रवेश गरेका ट्रक र मालवस्तु सहितको कन्टेनर बोकी आएको ट्रेलर र रित्तो ट्रक वा रित्तो कन्टेनर सहित आएको ट्रेलरले भन्सार क्षेत्र बाहिरबाट मालवस्तु लोड गरी अठ्चालीस घण्टाभित्र फर्केमा एक दिनको मात्र अस्थायी पैठारी महसुल लाग्नेछ। त्यस्तो साधन अठ्चालीस घण्टापछि भन्सार क्षेत्र बाहिरबाट मालवस्तु लोड गरी फर्केमा प्रति दिन दुई हजार तीन सय रुपैयाँका दरले अस्थायी पैठारी महसुल लाग्नेछ।

(ज) खण्ड (ङ), (च) र (छ) मा उल्लिखित ढुवानीसँग सम्बन्धित साधनहरू तत् तत् खण्डमा उल्लिखित समयावधिभित्र बन्द, हड्ताल, विपद्, दुर्घटना जस्ता कारणले फिर्ता हुन नसकी अस्थायी महसुल लाग्ने अवस्था भएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले बढीमा अर्को तीन दिनसम्मको म्याद थप्न सक्नेछ र यसरी थपिएको अवधिको महसुल लाग्ने छैन।

(४) भाग ८७ को गाडी र तिनका चेसिस पैठारी भएकोमा जुन किसिमको सवारी साधनको चेसिस वा जुन किसिमको गाडी भनी महसुल बुझाएको छ सोही किसिमको सवारी साधनमा दर्ता गर्नु पर्नेछ। अर्को किसिमको सवारी साधनमा दर्ता गरी प्रयोग गर्नु परेमा भन्सार कार्यालयले महसुल अपुग हुने भए सो रकम असुल गरी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

स्वीकृति दिएको अवस्थामा मात्र अर्को किसिमको सवारी साधनमा दर्ता गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ र स्वीकृति नलिई दर्ता गरेको वा प्रयोगमा ल्याएको सवारी साधन जफत गरिनेछ।

(५) शीर्षक ८७.०२ को प्रयोजनका लागि सिट सङ्ख्या गणना गर्नु पर्दा नियमित सिट र ड्राइभर सिट गणना गरिनेछ।

तर कण्डक्टर सिट एवं अन्य अतिरिक्त सिट तथा फोल्डिङ्ग सिटलाई गणना गरिने छैन।

(६) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्व रहेका संस्थाहरूले महसुल सुविधामा पैठारी गरेका पाँच वर्षभन्दा पुराना गाडी र यन्त्र उपकरण लिलाम बिक्री गर्दा त्यसमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

तर भन्सार ऐन, २०६४ बमोजिम जफत भई नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेका सवारी साधन लिलाम गर्दा पाँच वर्षको बन्देज लागू हुने छैन।

(७) अस्थायी पैठारी भएका सवारी तथा ढुवानीका साधन दुर्घटना भई वा अन्य अनुसन्धानको सिलसिलामा कब्जामा रहेको व्यहोरा सम्बन्धित प्रहरी वा राजस्व अनुसन्धान विभाग वा सो अन्तर्गत कार्यालयबाट प्रमाणित भएमा सो अवधिको लाग्ने महसुल मूल भन्सार कार्यालयको प्रमुखले मिन्हा दिन सक्नेछ।

(८) कुनै विदेशी यात्रुले सवारी साधन सहित नेपाल प्रवेश गर्दा यस दफा बमोजिम महसुल बुझाउन छुट भएको र निजले पछि कुनै भन्सार कार्यालयमा स्वयं उपस्थित भई महसुल बुझाउन निवेदन दिएमा भन्सार अधिकृतले जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखिएमा पच्चीस हजार रुपैयाँ जरिबाना र लाग्ने महसुल लिई त्यस्तो सवारी साधन विदेश फिर्ता लैजान दिन सक्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तर,

(क) यस्तो सवारी साधन नेपाल प्रवेश गरेको मितिले सात दिनभित्रको हुनु पर्नेछ।

(ख) कुनै पनि व्यक्ति वा निकायबाट पक्राउ गरी भन्सार कार्यालयमा मुद्दाको रूपमा पेश भएको हुनु हुँदैन।

(९) नेपालमा खानेपानी तथा सिँचाई कार्यको लागि भूमिगत पानी निकाल्न पैठारी गरिने बोरिङ मेशिन जडित ढुवानीका साधन अस्थायी पैठारी गर्दा भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि करको सट्टा एकमुष्ट समदरमा भन्सार महसुल प्रति दिन तीन हजार रुपैयाँ लाग्नेछ। त्यसरी पैठारी गरेको बोरिङ मेशिन जडित त्यस्ता ढुवानीका साधन छ महिनाभन्दा बढी नेपालमा राख्न पाइने छैन। सो अवधिभन्दा बढी बसेको फेला परेमा वा नेपालभित्र झुट्टा विवरण दिई बसेको ठहरेमा जफत गर्न सकिनेछ। फिर्ता लैजाने क्रममा मनासिब कारण भई बढी अवधि बसेको त्यस्तो साधनको मूल्यमा नबढ्ने गरी बढी बसेको अवधिको दैनिक पाँच हजार रूपैयाँका दरले महसुल असुल गरी फिर्ता लैजान दिन सकिनेछ।

१३. **भन्सार महसुल सुविधामा पैठारी भएका मालवस्तु सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः** (१) कूटनीतिक सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकायले कूटनीतिक वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सवारी साधन, यन्त्र उपकरण एवं मालवस्तु पैठारी गरेको मितिले पाँच वर्ष पुगेपछि बिक्री गरेमा वा उपहार दिएमा यस अनुसूची बमोजिम लाग्ने कुल भन्सार महसुलको साठी प्रतिशत छुट हुनेछ। कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी भएका यस्ता सवारी साधन, यन्त्र उपकरण तथा मालवस्तुको हकमा सो सुविधा कुनै व्यक्तिको हकमा उपलब्ध गराउँदा निजको नेपालमा पदाधिकार रहेको अवधिभर एक पटक मात्र दिइनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) नेपालभित्रका आयोजना सञ्चालनार्थ ती आयोजना वा ठेकेदारको नाममा पैठारी हुने मालवस्तुका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) सवारी र ढुवानीका साधन, निर्माण यन्त्र तथा उपकरण समेतको सम्बन्धमाः-

(अ) नेपाल सरकारसँग भएको सम्झौता वा नेपाल सरकारको निर्णयको अधीनमा रही सरकारी वा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित आयोजना वा सम्बन्धित ठेकेदारको नाममा पैठारी हुने निर्माण यन्त्र तथा उपकरण तथा सरकारी आयोजना वा सोसँग सम्बन्धित विदेशी ठेकेदार वा विदेशी ठेकेदार र नेपाली ठेकेदारको संयुक्त उपक्रमका नाममा पैठारी हुने सवारी तथा ढुवानी साधनमा लाग्ने महसुल बापतको रकम बैङ्क ग्यारेण्टी लिई अस्थायी पैठारी गर्न दिइनेछ। त्यसरी बैङ्क ग्यारेण्टी लिई अस्थायी पैठारी गर्न दिइने आयोजनाको लागि नभई नहुने मालवस्तुको विवरण भएको माष्टर लिष्ट सम्बन्धित निकायको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत वा लगानी बोर्डको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट स्वीकृत भएको हुनु पर्नेछ।

तर वैदेशिक अनुदानमा सञ्चालित आयोजनाको हकमा सम्झौतामा उल्लिखित शर्तको अधीनमा रही सम्बन्धित मन्त्रालयको सचिव वा विकास साझेदारबाट भएको सिफारिसका आधारमा आयोजनाको लागि आवश्यक निर्माण उपकरण, यन्त्र र सवारी तथा ढुवानी साधन आयोजनाको समाप्ति पछि अनिवार्य रूपमा फिर्ता लैजाने गरी लगतमा राखी अस्थायी पैठारी गर्न अनुमति दिन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सकिनेछ। त्यसरी पैठारी भएको मालवस्तु नेपालमा कसैलाई बिक्री वा दान गर्न वा हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन।

(आ) उपखण्ड (अ) बमोजिम पैठारी हुने सवारी र ढुवानी साधन, निर्माण यन्त्र तथा उपकरण पैठारी गर्दा प्रज्ञापनपत्रमा नेपालभित्र रहने अवधि उल्लेख गरी जाँचपास गर्नु पर्नेछ। निर्धारित अवधिमा आयोजना सम्पन्न नभएको कारणले प्रज्ञापनपत्रमा उल्लिखित अवधिभन्दा बढी अवधिसम्म नेपालभित्र राख्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिई आयोजनाको अवधि थप भएको जानकारी भन्सार विभागलाई दिनु पर्नेछ। सो आधारमा भन्सार विभागले सम्बन्धित भन्सार कार्यालय एवं अन्य निकायलाई जानकारी गराउनेछ।

(इ) उपखण्ड (अ) बमोजिम पैठारी हुने सवारी र ढुवानी साधनको दर्ता गर्दा छुट्टै पहिचान हुने किसिमले दर्ता गर्नु पर्नेछ र परियोजना अवधि समाप्त भएपछि यस्ता साधनको नवीकरण गरिने छैन। पैठारीकर्ताले यसरी दर्ता भएको सवारी तथा ढुवानी साधनको सवारी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सहितको जानकारी दर्ता भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

(ई) नेपाल सरकारले म्याद थप दिएकोमा बाहेक आयोजना सम्पन्न भएको मितिले वा करार सम्झौता (ठेक्का सम्झौता) रद्द भएको मितिले तीन महिनाभित्र उपरोक्त अनुसारका मालवस्तु फिर्ता लगिसक्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "आयोजना सम्पन्न भएको मिति" भन्नाले सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसारको डिफेक्ट लायाबिलिटि पिरियड वा मर्मत अवधि (मेन्टिनेन्स पिरियड) सम्झनु पर्छ।

(उ) उपखण्ड (ई) बमोजिम मालवस्तु फिर्ता नलगी आफैंले उपयोग गरेमा, कसैलाई उपहार दिएमा वा बिक्री गरेमा उल्लिखित अवधिभित्रै प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने महसुल बुझाउनु पर्नेछ। त्यसरी तोकिएको अवधिभित्र फिर्ता नलगेका वा महसुल नबुझाएका सवारी र ढुवानी साधन, निर्माण यन्त्र तथा उपकरण जफत गरिनेछ र अस्थायी पैठारी गर्दा राखेको बैङ्क जमानतबाट लाग्ने महसुल बराबरको रकम समेत राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

(क) उपखण्ड (उ) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सम्बन्धित कुनै परियोजनाको प्रयोजनको लागि बैङ्क जमानत राखी पैठारी गरेको सवारी वा ढुवानीको साधन वा निर्माण यन्त्र तथा उपकरण परियोजना सम्पन्न भएको वा सम्झौता रद्द भएको मितिले पैँतीस दिनभित्र सरोकारवाला वा सम्बन्धित परियोजनले सम्बद्ध कार्यालयलाई लिखित रूपमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(ख) माथि (क) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएको मितिले नब्बे दिनभित्र सम्बन्धित भन्सार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

कार्यालयले प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने महसुल लिई त्यस्ता सवारी साधन वा ढुवानीको साधन वा निर्माण यन्त्र वा उपकरण फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

तर सम्बन्धित सरोकारवाला कम्पनी वा निजको तर्फबाट जमानत दिने फर्म, कम्पनी वा परियोजनाले ९० दिनभित्र लिन नआएमा सो वापत राखेको बैङ्क जमानत जफत हुनेछ ।

(ग) माथि (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै परियोजनाको प्रयोजनको लागि बैङ्क जमानत राखी पैठारी गरेको सवारी तथा ढुवानीको साधन वा निर्माण यन्त्र तथा उपकरण सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले लिलाम नगरेको भए त्यस्ता सवारी तथा ढुवानीको साधन वा निर्माण यन्त्र तथा उपकरण एक पटकको लागि संवत् २०७९ पुस मसान्तसम्म सम्बन्धित सरोकारवाला कम्पनी वा निजको तर्फबाट जमानत दिने फर्म वा कम्पनीले प्रचलित कानून बमोजिम भन्सार महसुल तिरी लैजान सक्नेछन् । यसरी लैजादा थप दस्तुर, ब्याज वा जरिबाना लाग्ने छैन।

(ङ) सम्बन्धित ठेकेदारले एउटा परियोजनाको नाममा पैठारी गरेको मालवस्तु फिर्ता नलगी वा महसुल नतिरेसम्म त्यस्तो ठेकेदारले अर्को परियोजनाका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लागि सवारी साधन, यन्त्र उपकरण एवं मालवस्तुहरू पैठारी गर्न पाउने छैन।

(ख) <u>आयोजनामा खपत हुने मालवस्तुका सम्बन्धमाः-</u>

वैदेशिक ऋण वा अनुदानमा सञ्चालित तथा लगानी बोर्डले स्वीकृत गरेका आयोजनामा खपत हुने मालवस्तुमा लाग्ने महसुल छुटका लागि अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गर्दा देहायका विषय सहित त्यस्ता मालवस्तुको विवरण भएको माष्टर लिष्ट सम्बन्धित निकायको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत वा लगानी बोर्डको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले स्वीकृत गरेको हुनु पर्नेछः-

(१) वैदेशिक ऋण वा अनुदान वा लगानी बोर्डबाट स्वीकृत लगानी सम्बन्धी सम्झौतामा भएको कर छुटको प्रावधान स्पष्ट खुलेको हुनु पर्ने,

(२) आयोजनाको दर विश्लेषण तथा लागत अनुमानमा माष्टर लिष्टमा समावेश भएको वस्तुको कर बाहेकको मूल्य खुलेको हुनु पर्ने,

(३) सम्झौता अङ्कको कति मूल्यको मालवस्तु पैठारी हुने हो सो खुलेको हुनु पर्ने,

(४) माष्टर लिष्टमा उल्लिखित मालवस्तुहरुमध्ये कुन नेपालमा खरिद गर्ने हो र कुन पैठारी गर्ने हो सो स्पष्ट रूपमा खुलाउनु पर्ने,

(५) स्वीकृत माष्टर लिष्ट संशोधन भए संशोधन गर्नु पर्नाको आधार र कारण खुलाउनु पर्ने।

(ग) खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित माष्टर लिष्टमा मालवस्तुको नाम, एकाइ, प्रति एकाइ मूल्य, जम्मा मूल्य (सि.आई.एफ., सि.आई.पी., एफ.ओ.वि., एक्स वर्कस् डब्लु वा अन्य), मुद्रा, वस्तु वर्गीकरणको उपशीर्षक, उत्पत्तिको मुलुक, आयोजना

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तथा पैठारीकर्ताको नाम र आयोजना सम्पन्न हुने मिति समेत स्पष्ट रूपमा खुलाइएको हुनु पर्नेछ।

(घ) खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित स्वीकृत मास्टर लिस्टमा पर्ने मालवस्तुको प्रति एकाइ मूल्य सो मास्टर लिस्टमा उल्लेख भएको भन्दा पच्चीस प्रतिशतसम्म घटी भएमा समेत सो मूल्यलाई मान्यता दिइनेछ । मालवस्तुको प्रति एकाइ मूल्य पच्चीस प्रतिशतभन्दा बढी घट्न गएमा मास्टर लिस्ट संशोधन गरी त्यस्तो मूल्य समायोजन गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सुविधामा पैठारी भएको मालवस्तु जुन आयोजनाको लागि पैठारी भएको हो सोही आयोजनामा मात्र प्रयोग गर्न पाइनेछ। नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएको अवस्थामा बाहेक तोकेको आयोजनाभन्दा अन्यत्र प्रयोग भएको पाइएमा खपत हुने मालवस्तुको हकमा त्यस्तो मालवस्तुमा लाग्ने महसुल र सो महसुल बराबर जरिबाना हुनेछ। खपत नहुने सवारी साधन, मेशिनरी यन्त्र, उपकरण लगायतका मालवस्तुको हकमा त्यस्ता मालवस्तु जफत गरिनेछ र महसुल बापत बैङ्क ग्यारेण्टी राखेको भए त्यस्तो बैङ्क ग्यारेण्टीबाट लाग्ने महसुल बराबरको रकम राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम महसुल नबुझाएका वा सो उपदफामा उल्लिखित म्यादभित्र फिर्ता नलगेका सवारी र ढुवानीका साधन, निर्माण उपकरण तथा यन्त्रको यथार्थ सूचना दिई कब्जा गर्न सहयोग गर्ने व्यक्तिलाई त्यस्तो मालवस्तु लिलाम गरी प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम पुरस्कार स्वरूप दिइनेछ।

१४. **<u>देहायका मालवस्तुमा देहाय बमोजिम भन्सार महसुल छुट हुनेछः-</u>**

(१) **भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुनेः**

(क) आंशिक चहकिलो पारिएको धागो (पी.ओ.वाई.) उत्पादन गर्ने उद्योगले उद्योग विभागले तोकेको हदसम्मका कच्चा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पदार्थको खपत अनुपात, स्वदेशमा हुने उपभोग तथा विदेशमा हुने निकासीको आधारमा उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३९०७.६१.०० र ३९०७.६९.०० मा पर्ने पेट चिप्स,

(ख) जुट उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५३०३.१०.०० र ५३०३.९०.०० मा पर्ने कच्चा जुट,

(ग) नेपाल सरकारले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४९०७.००.२० को हुलाक टिकट, उपशीर्षक ४९०७.००.३० को हवाईपत्र, उपशीर्षक ४९०७.००.४० को राहदानी, उपशीर्षक ४९०७.००.५० अन्तःशुल्क टिकट र उपशीर्षक ४९०९.००.०० को पोष्टकार्ड,

(घ) निजी प्रयोगको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा पैठारी भई सवारी साधनका धनीको मृत्यु भएको कारणले निजको हकवाला पति वा पत्नीको नाममा नामसारी हुने सवारी साधन,

(ङ) भारतमा उत्पादन भई भारतबाटै पैठारी भएको उपशीर्षक २७०९.००.०० को कच्चा पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त कच्चा तेल,

(च) भारतमा उत्पादन भई भारतबाटै पैठारी हुने देहायका उपशीर्षकका मालवस्तुः

भाग २५				
२५०२.००.००	२५०४.१०.००	२५०४.९०.००	२५१०.१०.००	२५११.१०.००
२५११.२०.००	२५१३.१०.००	२५१३.२०.००	२५१९.९०.००	२५२१.००.००
२५२५.१०.००	२५२८.००.००			
भाग २६				
२६०१.११.००	२६०१.१२.००	२६०१.२०.००	२६०२.००.००	२६०३.००.००
२६०४.००.००	२६०५.००.००	२६०६.००.००	२६०७.००.००	२६०८.००.००
२६०९.००.००	२६१०.००.००	२६११.००.००	२६१२.१०.००	२६१२.२०.००
२६१३.१०.००	२६१३.९०.००	२६१४.००.००	२६१५.१०.००	२६१५.९०.००

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२६१६.१०.००	२६१६.९०.००	२६१७.१०.००	२६१७.९०.००	
भाग ४४				
४४०१.११.००	४४०१.१९.००	४४०१.२१.००	४४०१.२२.००	४४०१.३१.००
४४०१.३२.००	४४०१.३९.००	४४०२.१०.००	४४०२.२०.००	४४०२.९०.००
४४०३.११.००	४४०३.१२.००	४४०३.२१.००	४४०३.२२.००	४४०३.२३.००
४४०३.२४.००	४४०३.२४.००	४४०३.२६.००	४४०३.४१.००	४४०३.४२.००
४४०३.४९.००	४४०३.९१.००	४४०३.९३.००	४४०३.९४.००	४४०३.९५.००
४४०३.९६.००	४४०३.९७.००	४४०३.९८.००	४४०३.९९.१०	४४०३.९९.९०

(छ) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका धागो उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५४०२.४६.०० को आंशिक चहकिलो पारिएको धागो (पि.ओ.वाई) र उपशीर्षक ५५०३.११.००, ५५०३.१९.००, ५५०३.२०.००, ५५०३.३०.००, ५५०३.४०.००, ५५०३.९०.००, ५५०४.१०.००, ५५०४.९०.००, ५५०६.१०.००, ५५०६.२०.००, ५५०६.३०.००, ५५०६.४०.००, ५५०६.९०.०० र उपशीर्षक ५५०७.००.०० मा पर्ने मानव निर्मित स्टेपुल फाइवर,

(ज) विद्युत, सोलार वा ब्याट्रीबाट मात्र चल्ने दुईपाङ्ग्रे, तीनपाङ्ग्रे वा चारपाङ्ग्रे सवारी वा ढुवानी साधन उत्पादन गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले आफूले उत्पादन गर्ने सवारी वा ढुवानी साधनको उत्पादनमा प्रयोग गर्ने उपशीर्षक ८७०६.००.४० र ८७०६.००.५० मा पर्ने चेसिस, उपशीर्षक ८५०१.१०.००, ८५०१.२०.००, ८५०१.३१.००, ८५०१.३२.००, ८५०१.३३.००, ८५०१.३४.००, ८५०१.४०.००, ८५०१.५१.००, ८५०१.५२.००, ८५०१.५३.०० ८५०१.६१.००, ८५०१.६२.००, ८५०१.६३.००, ८५०१.६४.०० मा पर्ने मोटर, उपशीर्षक ८५०४.४०.१० मा पर्ने ब्याट्री चार्जर र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

दुईपाङ्ग्रे सवारीको चेसिस तथा फ्रेम बनाउन आवश्यक पर्ने शीर्षक ७२.२५ को स्टील सिट मेटल, शीर्षक ७३.०६ को स्टील ट्युब, उपशीर्षक ७४०७.२१.०० को ब्रास मेटल, उपशीर्षक ७६०४.१०.९० को अल्मुनियम रड र उपशीर्षक ७६०६.११.०० को अल्मुनियम सिट मेटल,

(झ) रक्त सञ्चार सेवाको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ९०१८.९०.२० मा पर्ने रगत राख्ने प्लाष्टिकका थैला तथा सोही प्रयोजनका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने ट्रान्सफ्यूजन सेट, उपशीर्षक ३००२.९०.१० मा पर्ने टेस्टिङ्ग किट्स र उपशीर्षक ३८२२.११.००, ३८२२.१२.००, ३८२२.१३.००, ३८२२.१९.००, ३८२२.९०.०० मा पर्ने रिएजेण्ट,

(ञ) दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने उपशीर्षक ८४४३.३१.००, ८४४३.३२.०० र ८४४३.३९.०० मा पर्ने ब्रेलो (ब्रेल प्रिन्टर), उपशीर्षक ८५३१.८०.०० मा पर्ने रङ्गसूचक, पानीसूचक र प्रकाशसूचक यन्त्रहरू, उपशीर्षक ९०२५.१९.९० मा पर्ने आवाज दिने थर्मामिटर, उपशीर्षक ९१०२.९९.०० मा पर्ने ब्रेल घडी, उपशीर्षक ९०१३.८०.०० मा पर्ने मेग्नीफाइङ्ग ग्लास, उपशीर्षक ९०१४.१०.०० मा पर्ने ब्रेल कम्पास, उपशीर्षक ४९०१.९१.०० र ४९०१.९९.०० मा पर्ने ब्रेल पुस्तक, उपशीर्षक ८४४३.३९.०० मा पर्ने ब्रेल इम्बोसर, उपशीर्षक ८४७२.१०.०० मा पर्ने ब्रेल स्टेनसिल मेशिन,

(ट) नेपाल राष्ट्र बैङ्कको नाममा पैठारी हुने भाग २८, २९, र ३८ मा पर्ने रसायन, भाग ४८ मा पर्ने टकमरीको निमित्त आवश्यक पर्ने कागज, उपशीर्षक ४९०७.००.६० मा पर्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

चेक फर्म तथा चेकबुक, भाग ७१ मा पर्ने सिक्का, शीर्षक ७१.०६, ७१.०८ र ७१.१३ मा पर्ने चाँदी, सुन तथा सोका गहना, भाग ७४ को धातु, भन्सार शीर्षक ८४.७२ अन्तर्गत पर्ने भन्सार महसुल माफी बाहेकका कार्यालय यन्त्रहरु एवं यस्तै प्रकृतिका अन्य मालवस्तु,

(ठ) विदेशी प्रकाशकद्वारा प्रकाशित शीर्षक ४९.०१, ४९.०३ र ४९.०४ मा पर्ने पुस्तक तथा पत्रिका,

(ड) उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ४७.०७, ७२.०१, ७२.०२, ७२.०४ ७६.०१ र ७९.०१ मा पर्ने मालवस्तु ।

(ढ) उपशीर्षक ३९२६.९०.३१ मा पर्ने यूरिन ब्याग ।

(२) **भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्नेः**

(क) हवाई सेवा प्रदायक संस्थाले वा नागरिक उड्डयन प्राधिकरणबाट इजाजत प्राप्त गरेका कम्पनीले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८८०२.२०.००, ८८०२.३०.०० र ८८०२.४०.००, ८८०६.१०.०० मा पर्ने हवाईजहाज; उपशीर्षक ८८०२.११.०० र ८८०२.१२.०० मा पर्ने हेलिकप्टर; उपशीर्षक ८४८३.४०.०० मा पर्ने गेयर बक्स; उपशीर्षक ८४०७.१०.०० मा पर्ने इञ्जिन; उपशीर्षक ८४११.११.००, ८४११.१२.००, ८४११.२१.०० र ८४११.२२.०० मा पर्ने टर्बो जेट इञ्जिन र टर्वो प्रोपेलर्स; उपशीर्षक ४०११.३०.०० मा पर्ने टायर; उपशीर्षक ४०१३.९०.३० मा पर्ने ट्युव; उपशीर्षक ८५०७.१०.०० मा पर्ने ब्याट्री; उपशीर्षक ७३१८.१६.००, ७३१८.१९.०० र ७३१८.२३.०० मा पर्ने नट, बोल्ट र रिभेट; उपशीर्षक ८८०७.१०.०० मा पर्ने प्रोपेलर,, रोटर र ब्लेड, उपशीर्षक ८४०९.१०.०० मा पर्ने पिष्टन; उपशीर्षक ८८०७.३०.१० मा पर्ने हवाईजहाज वा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

हेलिकप्टरका अन्य पार्टपुर्जाहरु; उपशीर्षक ८८०५.१०.०० मा पर्ने ल्याण्डिङ्ग गेयर; उपशीर्षक ७००७.११.०० र ७००७.२१.०० मा पर्ने विण्डसिल्ड।

तर लिजमा पैठारी भएका हवाईजहाज, हेलिकोप्टर वा तिनका इञ्जिन पैठारी गरेको मितिले तीन वर्षभित्र फिर्ता गरेमा वा नेपालमा दुर्घटना भई पुनः सञ्चालन गर्न नसक्ने भएमा तथा सोही कारण फिर्ता लैजान समेत नसकेमा पैठारी हुँदा तिरेको भन्सार महसुल फिर्ता दिइनेछ।

(ख) दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले स्वदेशमा प्रयोग गर्ने गरी पैठारी गर्ने उपशीर्षक ०५११.९१.०० मा पर्ने माछाका टुक्राटाक्री वा धुलो र सिपीको टुक्रा; उपशीर्षक २३०१.१०.०० र २३०१.२०.०० मा पर्ने फिड सप्लिमेन्टको कच्चा पदार्थ, उपशीर्षक २३०३.१०.०० मा पर्ने मकैको ग्लुटेन र उपशीर्षक २५२१.००.०० मा पर्ने चुन ढुङ्गाको धुलो र उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने ईन्जाइम,

(ग) कपडा तथा कार्पेट उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ५२.०५ र उपशीर्षक ५२०७.१०.०० मा पर्ने धागो,

(घ) उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९०२७.१०.००, ९०२७.३०.०० र ९०२७.९०.१० मा पर्ने यन्त्र उपकरण तथा ९०२७.९०.९० मा पर्ने तिनका पार्टपुर्जा,

(ङ) टायर उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादनको प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने सम्पूर्ण कच्चा पदार्थ तथा सहायक कच्चा पदार्थ,

(च) यातायात व्यवस्था कार्यालयमा दर्ता भइसकेका डिजेल वा पेट्रोलबाट चल्ने सवारी साधनलाई विद्युतीय मोटरबाट

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सञ्चालन हुने गरी बनाउने प्रयोजनका लागि यस्ता उद्योग वा सवारी धनीले पैठारी गर्ने यन्त्र तथा उपकरण,

(छ) बालीनालीमा प्रयोग हुने जैविक विषादि उत्पादन गर्ने उद्योगले जैविक विषादि उत्पादन गर्नका लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने भन्सार महसुल माफी भए बाहेकका मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण,

(ज) धागो तथा कपडा उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ८४.०२, ८४.२०, ८४.४४, ८४.४५, ८४.४६, ८४.४७, ८४.४८, उपशीर्षक ८४२१.१२.००, ८४५१.२९.००, ८४५१.३०.००, ८४५१.४०.००, ८४५१.५०.०० का मेशिनरी तथा उपकरण, सोका स्पेयर्स पार्ट्स, शीर्षक २८.१५, २८.३०, २८.३६, २८.४७, २९.१५, ३२.०४, ३४.०३, ३८.०९, ३९.०५, ३९.०६, मा पर्ने केमिकल, डाइज र पोलिमर,

(झ) तयारी पोशाक निर्यात गर्ने उद्योगहरूले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०३.२०.९० र ९४०३.६०.०० मा पर्ने भ्याकुम आइरनिङ टेबुल र उपशीर्षक ८५१६.४०.०० मा पर्ने स्टीम आइरन,

(ञ) कृषि तथा पशुजन्य उद्योगमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ८४२१.११.०० मा पर्ने सेपरेटर; उपशीर्षक ७३०९.००.०० र ७६११.००.०० मा पर्ने मिल्क चिलिङ भ्याट; उपशीर्षक २८०४.३०.०० मा पर्ने लिक्विड नाइट्रोजन; उपशीर्षक ८४१८.१०.०० मा पर्ने औद्योगिक रेफ्रीजरेटर; उपशीर्षक ७६१३.००.**२०** मा पर्ने लिक्विड नाइट्रोजन राख्ने कन्टेनर। त्यस्ता यन्त्र उपकरणहरू सि.के.डी. वा एस.के.डी. रूपमा पैठारी हुँदा द्विविधा पर्न

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गएमा पैठारी गर्दाकै अवस्थामा एक प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी महसुल बापतको बैङ्क ग्यारेण्टी लिने र उक्त यन्त्र, उपकरण जडान भइसकेपछि मेशिन ठहरिएमा उक्त बैङ्क ग्यारेण्टी फुकुवा गरिनेछ।

(ट) भाग ८४ को पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने घरायसी प्रयोग हुन सक्ने बाहेकका मेशिनरी, यन्त्र, उपकरण र उद्योग विभागको स्वीकृत स्किम बमोजिम सि.के.डि. वा एस.के.डि. अवस्थामा पटक पटक पैठारी हुने मेशिनरीका मुख्य अवयव तथा तिनका पहिचान योग्य अङ्ग एवं सहायक सामग्री।

तर भाग ७३ मा पर्ने मेकानिकल संयन्त्र जडान नगरिएका भण्डारण टङ्की (स्टोरेज ट्याङ्क), पेषण गुटिका (ग्राइण्डिङ बल), फलाम वा इस्पातका पाइप, भाग ६९ मा पर्ने ताप सहन गर्न सक्ने इँटा, विद्युतीय प्रसारण लाइनमा जडान गरिने ट्रान्सफरमर तथा शीर्षक ८४.२९ मा पर्ने मालवस्तुहरुमा यो सुविधा प्रदान नगरी दरबन्दी बमोजिम नै महसुल असुल गरिनेछ। जगेडा वा प्रतिस्थापनको लागि पैठारी हुने मिल, मेशिनरी, यन्त्र, उपकरणका पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्रीमा पनि यो सुविधा नदिई दरबन्दी बमोजिमको महसुल लाग्नेछ। साथै पुराना वा प्रयोग भइसकेका मिल, मेशिनरी यन्त्र, उपकरणमा यस उपदफा बमोजिमको छुट दिइने छैन।

(ठ) चिया उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ६०.०५ मा पर्ने वेदरिङ्ग नेट, उपशीर्षक ८४०२.२०.०० मा पर्ने बोइलर, उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने ट्रफ फ्यान, शीर्षक ८४.२३ मा पर्ने वेइङ्ग ब्रिज, शीर्षक ८४.५९ मा पर्ने रोलर सार्पनिङ्ग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मेशिन, उपशीर्षक ८२०१.६०.०० मा पर्ने प्लकिङ्ग शियर्स, उपशीर्षक ८२०८.४०.०० मा पर्ने कटिङ्ग ब्लेड, उपशीर्षक ३५०६.९९.०० मा पर्ने किरा टाँस्ने गम, उपशीर्षक ८४३८.८०.९० मा पर्ने टी प्रोसेसिङ्ग मेशिन; रोलिङ्ग टेबुल, टी ब्लेण्डिङ्ग मेशिन, प्लकिङ्ग मेशिन, शीर्षक ८४.८२ मा पर्ने वियरिङ्ग, उपशीर्षक ८४३८.९०.०० मा पर्ने पार्टपुर्जाहरु; उपशीर्षक ४८२३.२०.१० मा पर्ने टि ब्याग फिल्टर पेपर, उपशीर्षक ७६०७.११.०० मा पर्ने अलुमिनियम फ्वाइल; चिया प्याकिङ्गको लागि उद्योगको नाम छपाइ गरी पैठारी गर्ने शीर्षक ४८.१९ अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकहरुमा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल, उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने प्रिन्टिङ्ग लेबल र उपशीर्षक ३९२३.१०.९०, ३९२३.२१.००, ३९२३.२९.०० र ३९२३.९०.९० मा पर्ने मेटेरियल र उपशीर्षक ७६१२.९०.०० मा पर्ने अलुमिनियमको बट्टा,

(ङ) दर्ता भएका मत्स्य फार्मले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०८.११.०० मा पर्ने तयारी जालहरू; उपशीर्षक ५६०७.५०.०० मा पर्ने जाल बनाउन प्रयोग गरिने नाइलन धागो र उपशीर्षक ७३१४.४९.०० मा पर्ने माछा पाल्ने तयारी केजहरू; उपशीर्षक ८४१३.८१.०० मा पर्ने पम्प सेट, उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने एरेटर; उपशीर्षक ३८०८.९१.९० मा पर्ने मत्स्य विष एवं मत्स्य प्रजनन्का लागि आवश्यक उपशीर्षक २९३७.१९.०० र २९३७.२९.०० मा पर्ने हार्मोन,

(च) धागो उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ५२.०१ र ५२.०३ मा पर्ने कपास,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ण) मौरी पालन उद्योगले पैठारी गर्ने मौरी पालनको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ७३१०.१०.०० र ७३१०.२९.०० मा पर्ने मेटल ब्यारल; उपशीर्षक ७३२६.९०.०० मा पर्ने आधार चाका रोलर, हील प्लेट र रानी छेक्ने पाता; उपशीर्षक ८४१३.८१.०० मा पर्ने गियर पम्प, उपशीर्षक ९०३१.८०.०० मा पर्ने महको गुणस्तर परीक्षण गर्ने उपकरण र उपशीर्षक ९६०३.९०.०० मा पर्ने मौरी ब्रुस;

(त) तयारी गहना बनाई विदेश निकासी गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २५३०.९०.०० मा पर्ने कच्चा एम्बर (र अम्बर),

(थ) कृषि कार्यमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ३९२६.९०.९३ र ८५१६.७९.१० मा पर्ने किरा मार्ने ट्र्याप (इन्सेक्ट ट्रयाप), शीर्षक ३५.०६ मा पर्ने मुसा टास्ने गम (ग्लु),

(द) सामान्य भाँडाबर्तन बाहेक कुखुरालाई दाना तथा पानी खुवाउने उपशीर्षक ३९२४.९०.१०, ७३२३.९३.००, ७३२३.९४.०० र ७३२३.९९.०० मा पर्ने विशेष किसिमका भाँडा, उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने बिउ उमार्ने तथा रोप्न प्रयोग हुने ट्रे,

(ध) औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९०१६.००.०० मा पर्ने तराजु,

(न) ग्यास सिलिण्डरको भल्भ बनाउने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको निमित्त पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७४०७.२१.०० मा पर्ने पित्तलको डण्डी,

(प) डिस्पोजेवल डाइपर, बेबी वाइप्स र सेनेटरी प्याड उत्पादन गर्ने उद्योगले त्यस्ता वस्तु उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने उपशीर्षक

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३५०६.९१.०० मा पर्ने ग्लु (हटमेल्ट), उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने सुपर एब्जरवेन्ट पोलिमर, उपशीर्षक ३९२०.४९.१०, ३९२०.४९.९० मा पर्ने पी.ई. फिल्म, उपशीर्षक ३९२१.१९.१० र ३९२१.१९.९० मा पर्ने पी.पी.ई. फिल्म, उपशीर्षक ४८०३.००.०० मा पर्ने टिस्यु पेपर, उपशीर्षक ४८११.९०.९० मा पर्ने रिलिज पेपर र उपशीर्षक ५६०३.९१.०० मा पर्ने नन् ओभन फेब्रिक।

(फ) उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.०३ मा पर्ने मालवस्तु ।

(३) **भन्सार महसुल आंशिक रूपमा छुट हुनेः-**

(क) कार्पेट उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५५०३.११.००, ५५०३.१९.००, ५५०३.२०.००, ५५०३.३०.००, ५५०३.४०.००, ५५०३.९०.००, ५५०४.१०.००, ५५०४.९०.००, ५५०६.१०.००, ५५०६.२०.००, ५५०६.३०.००, ५५०६.४०.००, ५५०६.९०.००, ५५०७.००.०० मा पर्ने स्टेपुल फाइबरमा लाग्ने भन्सार महसुलमा नब्बे प्रतिशत छुट दिइनेछ।

(ख) भाग ३० मा पर्ने (उपशीर्षक ३००२.१२.००, ३००२.१३.००, ३००२.१४.००, ३००२.१५.००, ३००२.४१.००, ३००२.४२.०० ३००२.४९.००, ३००२.५१.००, ३००२.५९.०० ३००४.९०.४१, ३००४.९०.४९ र ३००४.९०.५० तथा मानव पोषण र स्वास्थ्यबर्धक भिटामिन बाहेक) औषधिमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ग) जुट उद्योगले आफ्नो उत्पादनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक २७१०.१९.७० मा पर्ने जुट ब्लिचिङ्ग आयलमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) कर्न फ्लेक्स, ओट्स, मुस्ली, पोरिज, ह्विट फ्लेक्स जस्ता ब्रेक फास्ट सेरियल्स उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक १००४.९०.०० मा पर्ने भुस सहितको ओट्स पैठारी गरेमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ङ) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका पोलिकोटिङ्ग पेपर र प्रिन्टेड लेमिनेशन फिल्म उत्पादन गर्ने उद्योगले पोलिकोटिङ्ग पेपर वा प्रिन्टेड लेमिनेशन फिल्म उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने परिमाणसम्मको उपशीर्षक ३९१९.९०.०० तथा शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने पोलिष्टर फिल्म, वि.ओ.पी.पी. फिल्म, मेटालाइज्ड सी.पी.पी. फिल्म र मिल्की सी.पी.पी. फिल्म पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(च) कुखुरापालन व्यवसायको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ०४०७.११.०० र ०४०७.१९.०० मा पर्ने चल्ला कोरल्नका लागि निषेचित फुलको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(छ) उपशीर्षक ६२११.३२.२०, ६२११.३३.२०, ६२११.४३.२०, ६२११.४९.९०, ६२११.४२.२० मा पर्ने साडी, लुङ्गी, धोती र उपशीर्षक ६२१४.९०.०० मा पर्ने सुतीको गम्छामा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ज) वाणिज्य बैङ्कले सर्वसाधारण जनतालाई बिक्री गर्न आफ्नो लोगो अङ्कित स-साना परिमाणका उपशीर्षक ७११३.१९.१० र ७११३.१९.९० मा पर्ने सिक्का पैठारी गरेमा सो सिक्कामा उपशीर्षक ७१०८.१३.०० बमोजिमको दरमा भन्सार महसुल लाग्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(झ) नेपालमा केबुलकार सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७३१२.१०.०० मा पर्ने केबुल (लट्ठा) र उपशीर्षक ८४३१.३९.०० मा पर्ने तयारी क्याब वा क्याब निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ७२१०.९०.०० मा पर्ने स्टील पाता पैठारी गर्दा चार प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ञ) शीर्षक ३९.२० अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकमा पर्ने फिलर मास्टर ब्याचमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ट) अगरबत्ती उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २९१७.३४.०० मा पर्ने डी.ई.पी. र उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने अगरबत्ती कम्पाउण्ड पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ठ) मालवस्तु चिस्यानमा राखी ढुवानी गर्न प्रयोग हुने गरी रेफ्रीजिरेटिङ्ग प्रणाली जडान गर्न आवश्यक पर्ने शीर्षक ८७.०६ अन्तर्गतका चेसिस र उक्त चेसिसमा जडान हुने बक्स र सोसँग सम्बन्धित मेशिनरी उपकरण सहितको चेसिस (रेफ्रीजिरेसन सिष्टम) पैठारी गरेमा नियम अनुसार लाग्ने पूरै भन्सार महसुल धरौटीमा राखी पछि मालवस्तु चिस्यानमा राखी ढुवानी गर्न प्रयोग हुने गरी पूर्ण रूपले रेफ्रीजिरेसन जडान भएको ढुवानीको साधन बनाई यातायात व्यवस्था कार्यालयमा दर्ता गरेको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेश गरेपछि एक प्रतिशत भन्सार महसुल बापतको रकम असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता गरिनेछ।

तर यसरी सुविधा प्राप्त गर्नका लागि यस्तो ढुवानी साधन अरु प्रयोजनमा प्रयोग हुन नसक्ने, चालकले ड्यासबोर्डबाट नै सबै कुराको नियन्त्रण गर्न सक्ने गरी स्थायी किसिमबाट आवश्यक संयन्त्र जडान गरी तयार भएको हुनु पर्नेछ। सामान्य ढुवानी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

साधनमा अस्थायी तवरबाट अन्य संयन्त्र जडान गरिएको अवस्थामा यस्तो सुविधा प्रदान गरिने छैन। उपशीर्षक ८७०४.२१.५०, ८७०४.२२.७०, ८७०४.२३.१०, ८७०४.३१.५०, ८७०४.३२.७०, ८७०४.४१.५०, ८७०४.४२.७०, ८७०४.४३.१०, ८७०४.५१.५०, ८७०४.५२.७० र ८७०४.६०.१० को प्रशितक प्रणाली (रेफ्रीजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएको तयारी ढुवानी साधनको हकमा समेत यस्तो व्यवस्था लागू हुनेछ।

(ङ) स्पिलिटिङ्ग तथा डिस्टिलेशन प्लान्ट राखी डिस्टिल्ड फेट्टी एसिड उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक १५०३.००.०० मा पर्ने टेलो आयल, उपशीर्षक ३८२३.११.०० र ३८२३.१२.०० मा पर्ने पाम एसिड आयल र एसिड आयल तथा उपशीर्षक ३८२३.१३.०० मा पर्ने पाम फेट्टी एसिडमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ढ) हार्डवेयरमा पहिले नै लोड भई आएका (प्रि-लोडेड वा इनबिल्ट) सफ्टवेयर पैठारी हुँदा जुन हार्डवेयरमा लोड भई आएको हो सोही हार्डवेयरमै वर्गीकरण गरी महसुल लिइनेछ र सफ्टवेयरको छुट्टै वर्गीकरण गर्नु पर्ने छैन।

(ण) रङ्ग (पेन्ट) उत्पादन गर्ने उद्योगले कच्चा पदार्थको रूपमा पेठारी गर्ने उपशीर्षक ३२०९.१०.१० मा पर्ने एक्रेलिक इमुल्सनमा बीस प्रतिशत र उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड र उपशीर्षक २८२३.००.०० मा पर्ने टिटानियम डाइअक्साइडमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(त) कम्तीमा एक हेक्टर क्षेत्रफलमा माछा पालन गरेका मत्स्य फर्मले जीवित माछा तथा माछाका भुरा ढुवानी गर्ने गरी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तयार गरेका अक्सिजन संयन्त्र जडित डबल क्याब पिकअप बाहेकका शीर्षक ८७.०४ अन्तर्गत सबै उपशीर्षकहरुमा पर्ने ढुवानी साधनमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

तर यसरी सुविधा प्राप्त गर्नका लागि यस्तो ढुवानी साधन उत्पादक कम्पनीबाट अरु प्रयोजनमा प्रयोग हुन नसक्ने, चालकले ड्यासबोर्डबाट सबै कुराको नियन्त्रण गर्न सक्ने गरी स्थायी किसिमबाट आवश्यक संयन्त्र जडान गरी तयार भएको हुनु पर्नेछ। सामान्य ढुवानी साधनमा अस्थायी तबरबाट अन्य संयन्त्र जडान गरी ल्याएको अवस्थामा यस्तो सुविधा प्रदान गरिने छैन।

(थ) चालीस वा सोभन्दा बढी सिट क्षमताका कम्तीमा पाँच वटा बस सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका उपशीर्षक ८७०२.१०.१० मा पर्ने तयारी बस र उपशीर्षक ८७०६.००.८० मा पर्ने चेसिसमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। त्यसरी पैठारी गरेका सवारी साधन पैठारी गरेको मितिले दश वर्ष नपुगी सार्वजनिक यातायात सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका सहकारी संस्था वा कम्पनी बाहेक अरुलाई बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै महसुल लाग्नेछ।

(द) पूर्वनिर्मित भवन (प्रिफेब्रिकेटेड बिल्डिङ) निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने मालवस्तु उत्पादन गर्न दर्ता भएका उद्योगले त्यस्ता भवन निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने मालवस्तु उत्पादन गर्नका लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.१० वा ७२.१२ अन्तर्गतका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने सबै उपशीर्षकमा पर्ने स्लिट स्टील क्वाइलमा बीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ध) ग्रिज र लुब्रिकेटिङ्ग आयल उत्पादन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २७१०.१९.६० मा पर्ने बेस आयलमा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(न) पि.एस.टि.एन. (ल्याण्ड लाइन) टेलिफोन सञ्जालमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९४०३.२०.९० मा पर्ने क्रस कनेक्सन क्याबिनेट बक्समा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(प) विद्युतीय मोटरसाइकल वा स्कुटर उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका निमित्त पैठारी गर्ने विद्युतीय मोटरसाइकल वा स्कुटरमा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.१४ अन्तर्गतका पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री र विद्युतीय रिक्सा उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका निमित्त पैठारी गर्ने विद्युतीय रिक्सामा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.०८ अन्तर्गत पर्ने पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ।

(फ) उद्योगले आफ्नो उत्पादनको प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक २७१३.२०.०० को पेट्रोलियम बल्क बिटुमिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ब) उद्योगले सूर्यमुखी तेल उत्पादन गर्न उपशीर्षक १२०६.००.०० मा पर्ने सूर्यमुखीको गेडा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(भ) भटमासको गेडाबाट प्रशोधित तेल तथा पिना उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक १२०१.९०.०० मा पर्ने भटमासको गेडा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(म) दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २३०४.००.०० मा पर्ने भटमासको पिनामा लाग्ने भन्सार महसुलमा दश प्रतिशत छुट हुनेछ।

(य) खाने तेल उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक १२०५.१०.०० मा पर्ने तोरी, रायो र क्यानोला (रेप्सीड) को गेडा र उपशीर्षक १२०७.५०.०० मा पर्ने सर्स्युंको गेडामा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(र) एसेम्बल गरी सवारी साधन उत्पादन गर्ने उद्योगले अनएसेम्बल्ड अवस्थाका शीर्षक ८७.०२ र ८७.०३ मा पर्ने सवारी साधन पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ल) एडेसिभ उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २९०५.१३.०० मा नर्मल बुटाइल अल्कोहल, उपशीर्षक २९१५.३१.०० मा पर्ने इथायल एसेटेट, उपशीर्षक २९१५.३२.०० मा पर्ने भिनायल एसेटेट मोनोमर र उपशीर्षक ३९०५.३०.०० मा पर्ने पोलिभिनाइल अल्कोहल पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(व) औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले औषधि उत्पादन तथा गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४१५.८३.१० मा पर्ने एयर ह्याण्डलिङ्ग युनिट पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(श) सिपिङ्ग कम्पनीले शीर्षक ८६.०९ मा पर्ने सिपिङ्ग कन्टेनर पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ष) उपशीर्षक ९६१९.००.१० मा पर्ने स्यानिटरी टावेल (प्याड) र उपशीर्षक ९६१९.००.४० मा पर्ने टेम्पोनहरु र मेन्सटुबल कप पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा नब्बे प्रतिशत छुट हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१५. <u>नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको सिफारिसमा महसुल छुट हुनेः-</u>

(१) **भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुनेः-**

(क) कूटनीतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य निकाय (सरकारी तथा गैरसरकारी सङ्घ संस्था) ले महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले पन्ध्र वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधन,

(ख) नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाली सेनाका नाममा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

(अ) सैनिक प्रयोगका खरखजाना, हातहतियार, गोली गट्ठा, बारूद र तिनका स्पेयर पार्ट्स, विशेष प्रकारको तेल र टल्लीहरू, एक्सेसरिज, विष्फोटक पदार्थ, सैनिक सामग्री उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ तथा सुरक्षाको निमित्त प्रयोग गर्ने मेशिनरी औजार र पार्टपुर्जा,

(आ) सैनिक जवान तथा घोडा खच्चडको स्वास्थ्य उपचारको लागि आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण, औषधि र तत्सम्बन्धी मालवस्तु,

(इ) नेपाली सेनाले उपयोग गर्ने सञ्चारका उपकरण र सोको सञ्चालनको लागि आवश्यक मालवस्तु,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ई) इञ्जिनियरिङ्ग सर्भे र निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने हेभी अर्थमुभिङ्ग प्लाण्ट, औजार र सो सम्बन्धी पार्ट्स, अप्टिकल इक्विपमेण्ट तथा नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालयद्वारा तोकिए बमोजिमको डिफेन्स स्टोरका मालवस्तु,

(उ) क्याम्पिङ्ग इक्विपमेण्ट्स तथा स्पेशल फोर्स र प्यारा ट्रुपरलाई आवश्यक पर्ने मालवस्तु,

(ऊ) सैनिक अस्पतालको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर तथा मालवस्तु, औषधि, मेडिकल औजार र उपकरण,

(ए) नेपाली सेनाको नाममा पैठारी हुने हवाईजहाज, हेलिकोप्टर र तिनका पार्टपुर्जा, प्यारासुट (व्याग समेत) टुल्स, तथा ग्राउण्ड इक्विपमेण्ट,

(ऐ) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने मालवस्तु,

(ओ) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सैनिक डफ्फाको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका आर्मौंड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हात हतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु।

(ग) नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा सशस्त्र प्रहरी प्रधान कार्यालयको नाममा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(अ) शान्ति सुरक्षा कायम गर्न आवश्यक पर्ने मेशिनरी औजार,

(आ) हातहतियार,

(इ) भीड नियन्त्रणका मालवस्तु

(ई) अस्पताल सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजार,

(उ) सशस्त्र प्रहरीले प्रयोग गर्ने सञ्चार सम्बन्धी मालवस्तु (नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिस बमोजिम),

(ऊ) अपराध अनुसन्धानको लागि आवश्यक उपकरण तथा अन्य मालवस्तु,

(ए) विष्फोटक सम्बन्धी सशस्त्र प्रहरीलाई आवश्यक पर्ने मालवस्तु,

(ऐ) वैज्ञानिक प्रयोगशालाको लागि चाहिने मालवस्तु,

(ओ) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने मालवस्तु,

(औ) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सशस्त्र प्रहरीको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका आर्मौड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हात हतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु।

(घ) नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल प्रहरीको नाममा पैठारी हुने देहायका मालवस्तुः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(अ) शान्ति सुरक्षा कायम राख्न आवश्यक मेशिनरी तथा औजार,

(आ) हातहतियार,

(इ) भीड नियन्त्रणको लागि आवश्यक मालवस्तु,

(ई) अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजार,

(उ) प्रहरीले प्रयोग गर्ने सञ्चार सम्बन्धी मालवस्तु (नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिस बमोजिम),

(ऊ) ट्राफिक सम्बन्धी मालवस्तु,

(ए) फिङ्गर प्रिन्ट्स र सो सम्बन्धी आवश्यक मालवस्तु,

(ऐ) अपराध अनुसन्धानको लागि चाहिने उपकरण तथा अन्य मालवस्तु,

(ओ) विष्फोटक सम्बन्धी प्रहरीलाई आवश्यक पर्ने मालवस्तु,

(औ) वैज्ञानिक प्रयोगशालाको लागि चाहिने मालवस्तु,

(अं) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने मालवस्तु,

(अः) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने नेपाल प्रहरीको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका आर्मौड पर्सनल क्यारियर, सवारी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

साधन, हात हतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु।

(ङ) वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागको सिफारिसमा पर्वतारोहण दलले ट्रान्जिटको रूपमा नेपालको बाटो गरी निकासी वा पैठारी गर्ने मालवस्तु।

(च) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

(अ) राष्ट्रिय चिकित्सा विज्ञान प्रतिष्ठान वीर अस्पताल, त्रि.वि. शिक्षण अस्पताल, वी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, वी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र र मनमोहन कार्डियोथोरासिक भास्कुलर तथा ट्रान्सप्लान्ट सेण्टरको नाममा पैठारी हुने निर्माण तथा अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक निर्माण सामग्री, चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण र औजार,

(आ) क्यान्सरका बिरामीलाई निःशुल्क वितरण गर्ने प्रयोजनको लागि सरकारी वा सामुदायिक अस्पतालले पैठारी गर्ने क्यान्सर निरोधक ग्लिभेक एचजीसी र यस्तै औषधि,

(इ) मन्त्रालयको नाममा वा मन्त्रालयले तोकेको स्वास्थ संस्था वा निकायलाई सहयोग स्वरूप हस्तान्तरण गर्ने विभिन्न

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सङ्घ संस्था निकाय वा व्यक्तिले पैठारी गर्ने कोविड-१९ सङ्क्रमणको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि आवश्यक भाग ३० मा पर्ने औषधि, शीर्षक ३९.२६, ६२.०७, ६२.०८, ६२.१० र ६२.११ मा पर्ने मेडिकल तथा सर्जिकल काममा प्रयोग हुने वस्तु (पी.पी.ई), उपशीर्षक ३८२१.००.०० मा पर्ने भायरल ट्रान्सपोर्ट मिडिया, उपशीर्षक ३८२२.१९.०० मा पर्ने पि.सि.आर. टेष्ट किट, आर.डि.टी. टेष्ट किट, पि.सि.आर. रिएजेन्ट एक्सट्राक्सन किट्स, उपशीर्षक ४०१५.१२.०० मा पर्ने औषधोपचार, शल्यचिकित्सा, दन्तोपचार वा पशु चिकित्सामा प्रयोग हुने किसिमका ग्लोभ्स, उपशीर्षक ६३०७.९०.२० मा पर्ने फेस मास्क, भन्सार उपशीर्षक ८४१९.२०.१० मा पर्ने अटोक्लेभ मेशिन, उपशीर्षक ९०२५.११.०० र ९०२५.१९.१० मा पर्ने थर्मोमिटर र डिजिटल इन्फ्रारेड थर्मोमिटर (थर्मल गन), उपशीर्षक ९०१९.२०.३० मा पर्ने भेन्टिलेटर, उपशीर्षक ९०१८.९०.३० मा पर्ने पोर्टेवल पि.सि.आर. मेशिन र उपशीर्षक ९००४.९०.०० मा पर्ने प्रोटेक्टिभ गगल्स। भन्सार उपशीर्षक २८०४.४०.१० मा पर्ने मेडिकल ग्रेड अक्सिजन (लिक्विड एण्ड ग्यास्यिस

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अक्सिजन), उपशीर्षक ९०१८.१९.१० मा पर्ने पल्स अक्सिमीटर, उपशीर्षक ९०१९.२०.९० मा पर्ने हेल्मेटस् फर नन्-इनभेसिभ भेन्टिलेटर्स, उपशीर्षक ७३११.००.१० र ७६१३.००.१० मा पर्ने अक्सिजन सिलिन्डर, लिक्विड अक्सिजन कन्टेनर, लिक्विड अक्सिजन ट्याङ्क, अक्सिजन क्यानिस्टर, आई.एस.ओ. कन्टेनर्स् फर सिपिङ्ग अक्सिजन र क्रोजेनिक रोड ट्रान्सपोर्ट ट्याङ्क फर अक्सिजन, उपशीर्षक ८४२१.३९.१० मा पर्ने भ्याक्युम प्रेसर स्विङ्ग एडजोर्प्सन (भि.पि.एस.ए.), प्रेसर स्विङ्ग एडजोर्प्सन (पि.एस.ए.) अक्सिजन प्लान्ट्स्, र क्रोजेनिक अक्सिजन एयर सेपेरेसन युनिट्स (ए.एस.यु.), उपशीर्षक ८४८१.८०.२० मा पर्ने अक्सिजन सिलिन्डर भल्भ, उपशीर्षक ९०१८.३१.०० मा पर्ने सिरिन्ज पम्प, इन्फ्युजन पम्प, उपशीर्षक ९०१८.३९.०० मा पर्ने हाइ फ्लो नेसल क्यानुला, र उपशीर्षक ९०१८.१९.२० मा पर्ने आइ.सि.यु. मनिटर, उपशीर्षक ९०१९.२०.१० मा पर्ने अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर; उपशीर्षक ९०१९.२०.२० मा पर्ने भेन्टयुरी मास्क, रिजर्भायर मास्क, भेन्टिलेटर मास्क र नन् इन्भेसिभ भेन्टिलेटर मास्क; उपशीर्षक ९०१९.२०.९० मा पर्ने भेन्टिलेटर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सर्किट, अक्सिजन कनेक्टर्स एण्ड ट्युबिङ्ग, ह्युमिडिफायर्स् एण्ड भाइरल फिल्टर्स् फर भेन्टिलेटर्स, ओरो-नेसल मास्क एण्ड नेसल मास्क फर नन् इन्भेसिभ भेन्टिलेटर्स्, उपशीर्षक ८४२२.३०.०० मा पर्ने अक्सिजन फिलिङ्ग सिस्टम; उपशीर्षक ८४०५.१०.०० मा पर्ने अक्सिजन जेनेरेटर कम्प्रेसर, ट्युबिङ्ग, उपशीर्षक ९०२६.८०.१० मा पर्ने अक्सिजन फ्लोमिटर र अक्सिजन रेगुलेटर्स, र उपशीर्षक ९४०२.९०.१० मा पर्ने आइ.सि.यु. बेड।

(छ) उद्योग विभागको सिफारिसमा जुट उद्योगले आफ्नो उद्योगको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८४०९.९९.९०, शीर्षक ८४.४८, उपशीर्षक ८४५२.९०.००, शीर्षक ८४.५५, शीर्षक ८४.८२ र उपशीर्षक ८४८३.९०.०० मा पर्ने स्पेयर पार्टस।

(ज) चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पैठारी गर्ने विदेशमा रहेका पुराना ऐतिहासिक नेपाली चलचित्र तथा वृत्तचित्रका डिजिटल प्रति, टेप, क्यासेट वा रिलहरु।

(झ) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा स्थानीय तहले पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने वा एक थान कृषि एम्बुलेन्स वा ढुवानी साधन । त्यस्तो कृषि एम्बुलेन्स वा ढुवानी साधन पैठारी गरेका मितिले

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन।

(ञ) उद्योग विभागको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्ने सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण कच्चा पदार्थ ।

(२) **भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्नेः-**

(क) स्वीकृति प्राप्त निजी वा सामुदायिक अस्पताल तथा स्थानीय तहले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारको देहाय बमोजिमको शर्त अनुसार पैठारी गर्ने देहाय बमोजिमको परिमाणसम्मको एम्बुलेन्स तथा यस अनुसूचीको दफा १२ को खण्ड (क) को अधीनमा रही पैठारी गर्ने देहाय बमोजिमको परिमाणसम्मको शव बाहनः-

(अ) एक सयभन्दा कम शय्या भएको निजी वा सामुदायिक अस्पतालको लागि एउटा एम्बुलेन्स र एउटा शव बाहन तथा एक सय वा सोभन्दा बढी शय्या भएको अस्पतालको लागि दुई वटासम्म एम्बुलेन्स र एउटा शवबाहन; गाउँपालिकाको लागि दुई वटा, नगरपालिकाको लागि तीन वटा र उपमहानगरपालिका तथा महानगरपालिकाको लागि चार वटा एम्बुलेन्स। यस उपखण्ड बमोजिम स्थानीय तहले पैठारी गर्ने एम्बुलेन्सको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मूल्य अधिकतम सोह लाख रुपैयाँसम्मको हुनु पर्नेछ।

यस उपखण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले उक्त संस्था वा निकायले त्यसभन्दा अघि यस्तो सुविधा उपभोग नगरेको व्यहोरा उक्त सिफारिसपत्रमा खुलाउनु पर्नेछ।

यसरी सुविधामा पैठारी भएको एम्बुलेन्स र शव बाहन दश वर्ष पुरानो भई वा दुर्घटना वा अन्य कुनै कारणले प्रयोग गर्न नसक्ने भएमा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयबाट त्यसलाई पत्रु (स्क्रयाप) गरी दर्ता खारेज गराई सोको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेश गरेपछि सोको सट्टा अर्को एम्बुलेन्स र शव बाहन पैठारी गर्दा यस्तो सुविधा दिइनेछ।

(आ) खण्ड (ख) वा यस खण्डको उपखण्ड (अ) बमोजिम एम्बुलेन्स वा शवबाहन पैठारी गर्दा निम्न बमोजिमको शर्त समेत पालना गर्नु पर्नेछः-

(१) एम्बुलेन्स वा शव बाहन पैठारी गर्दा पैठारीकै अवस्थामा त्यस्तो एम्बुलेन्स वा शव बाहनको अगाडि पछाडि टाढैबाट देखिने गरी ठूला-ठूला अक्षरमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

एम्बुलेन्स वा शव बाहन भनी लेखिएको हुनु पर्नेछ।

(२) एम्बुलेन्समा साइरन, इमर्जेन्सी बत्ती, स्ट्रेचरका साथै अन्य आवश्यक औजारहरू फिट गरिएको हुनु पर्नेछ।

(३) एम्बुलेन्स वा शव बाहनमा चालकको पछाडिपट्टि कुनै पनि सिट राखिएको हुनु हुँदैन।

(४) एम्बुलेन्स बिरामीको सेवा बाहेक अन्यत्र प्रयोग गर्न र शव बाहन शवको ओसारपसार गर्न बाहेक अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाइने छैन।

(५) एम्बुलेन्स वा शव बाहन नेपाल सरकारको सवारी प्रदूषण मापदण्डभित्र रहेर सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(६) पैठारी भएको एम्बुलेन्स वा शवबाहनको सवारी दर्ता गर्दा एम्बुलेन्स वा शव बाहन भनी सवारी दर्ता प्रमाणपत्रमा स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(७) एम्बुलेन्समा टाढैबाट देखिने गरी ठूला ठूला अक्षरमा "नेपाल सरकारबाट राजस्व छुट सुविधा प्राप्त" भन्ने लेखिएको हुनु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८) एम्बुलेन्सले बिरामी ओसारपसार लगायतका सेवा प्रदान गरे बापत लिने भाडा दर नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(इ) उपखण्ड (आ) मा उल्लिखित शर्त उल्लङ्घन गरेको पाइएमा त्यस्तो एम्बुलेन्स वा शव बाहन जफत गरी बिगो बमोजिम जरिबाना गरिनेछ।

(ख) सरकारी, सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रका अस्पताल बाहेक कानून बमोजिम दर्ता भएका अन्य सङ्घ, संस्था, कम्पनी वा उद्योगले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारको खण्ड (क) को उपखण्ड (आ) बमोजिमको शर्तका अधीनमा रही पैठारी गर्ने एम्बुलेन्स र शव बाहन एक एक थान।

त्यसरी सुविधामा पैठारी भएको एम्बुलेन्स र शवबाहन दश वर्ष पुरानो भई वा दुर्घटना वा अन्य कुनै कारणले प्रयोग गर्न नसक्ने भएमा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयबाट त्यसलाई पत्रु (स्क्रयाप) गरी दर्ता खारेज गराई सोको प्रमाण पेश गरेमा सोको सट्टा अर्को एम्बुलेन्स र शवबाहन पैठारी गर्दा समेत यो सुविधा दिइनेछ।

यस खण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले उक्त

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

संस्थाले त्यसभन्दा अघि यस्तो सुविधा उपभोग नगरेको वा गरेको भए सो सुविधामा पैठारी गरेको एम्बुलेन्स र शव बाहन पत्रु (स्क्रयाप) गरी दर्ता खारेज गरेको व्यहोरा उक्त सिफारिसपत्रमा खुलाउनु पर्नेछ।

(ग) सरकारी अस्पतालले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारका एम्बुलेन्स र शवबाहन।

(घ) औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देशको आन्तरिक तथा बाह्य कारणले राम्रोसँग चल्न नसकी ठूलो नोक्सानी व्यहोर्नु परेका उद्योगको प्रवर्द्धन तथा सुधारको लागि नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी कुनै उद्योगलाई रूग्ण उद्योग घोषणा गरी त्यस्ता उद्योगलाई सोही सूचनामा तोकिएको निकायको सिफारिसमा त्यस्ता रूग्ण उद्योगको पुनर्स्थापनाको लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ अन्तर्गत पर्ने औद्योगिक मेशिनरी र पार्टपुर्जा।

(ङ) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

(अ) दाना तथा पशुपन्छी उद्योग र फिड सप्लिमेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८ र २९ मा पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ तथा शीर्षक ३९.२३, ४८.१९, ६३.०५ र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उपशीर्षक ८३०९.९०.९० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल,

त्यसरी सिफारिस गर्दा एक आर्थिक वर्षमा खपत हुन सक्ने परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्न सक्नेछ। यस्तो सुविधा अनुसार पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ एवं उद्योगको ट्रेडमार्क अङ्कित प्याकिङ्ग मेटेरियलको सिफारिस गर्दा पशु सेवा विभागले खपत अनुपात र बिक्री एवं विदेश निकासी भएको परिमाणको आधारमा गर्नु पर्नेछ।

(आ) नश्ल सुधारको लागि विदेशबाट पैठारी गरिने उपशीर्षक ०५११.१०.०० मा पर्ने उन्नत जातका चौपायाको वीर्य (सिमेन) र पशुको भ्रुण।

(च) कृषि यन्त्र तथा उपकरणहरु निर्माण गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने कृषि यन्त्र तथा उपकरणहरु निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने मालवस्तु,

यस खण्ड बमोजिम मालवस्तुको सिफारिस गर्दा उद्योगको वार्षिक निर्माण क्षमताका आधारमा रही गर्नु पर्नेछ ।

(छ) वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

(अ) वैकल्पिक उर्जाको स्रोत, जस्तै हावाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने उपशीर्षक ८५०२.३१.०० मा पर्ने हावा मिल र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उपशीर्षक ८५०३.००.१० मा पर्ने हावा मिलका एसेसरिज र पार्टपुर्जा,

(आ) दरबन्दीमा माफी जनिए बाहेकका सौर्य शक्तिबाट विद्युत उत्पादन गर्न प्रयोग हुने निम्न उपकरण:-

(१) उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने सोलार चार्ज कन्ट्रोलर,

(२) उपशीर्षक ७८०१.९१.०० मा पर्ने एण्टिमोनियल लिड एल्वाय इन्गट, उपशीर्षक ७८०१.१०.०० र ७८०१.९९.०० मा पर्ने लिड; उपशीर्षक ८५०७.९०.०० मा पर्ने ब्याट्री बक्स, सेपरेटर र ट्युबलर ब्याग,

(३) उपशीर्षक ८४१३.७०.९९ मा पर्ने ब्याट्रीबाट चल्ने पानी तान्ने पम्प (डी.सी. पम्प),

(४) असी प्रतिशतभन्दा बढी क्षमता भएको उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने सोलार इन्भर्टर,

(५) सौर्य टुकीमा प्रयोग हुने १२ भन्दा कम भोल्ट र १० भन्दा कम एम्पीयर क्षमताका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियम आयन व्याट्री।

(इ) गोबर ग्याँस लगायत बायो ग्याँसका लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४८१.१०.०० मा पर्ने मेन ग्याँस भल्भ तथा बायो ग्याँसमा प्रयोग हुने अन्य भल्भ र उपशीर्षक ७३०७.२३.०० मा पर्ने तिनका फिटिङ्ग, उपशीर्षक ७३०७.९९.०० मा पर्ने एल्वो, उपशीर्षक ३९१७.३९.०० मा पर्ने ग्याँस पाइप, उपशीर्षक ९०२८.१०.०० मा पर्ने ग्याँस गेज, उपशीर्षक ५९०८.००.०० मा पर्ने गोबर ग्याँस बत्ती, उपशीर्षक ८३०७.९०.०० मा पर्ने ग्याँस टेप (ब्रास), उपशीर्षक ७३२१.११.०० मा पर्ने गोबर ग्याँस चुल्हो र उपशीर्षक ७३२१.९०.०० मा पर्ने तिनका पार्टपुर्जा, उपशीर्षक ७३०७.९२.०० मा पर्ने रिडक्सन एल्वो र उपशीर्षक ४००९.३१.०० मा पर्ने रवर होज पाइप,

(ई) गोबरबाट विद्युत उत्पादन गर्नका लागि व्याट्री बनाउने उद्योगले पैठारी गर्ने सो व्याट्री बनाउन चाहिने आवश्यक कच्चा पदार्थ भनी उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभागबाट सिफारिस भई

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आएका उद्योगको वार्षिक क्षमता र स्वीकृत स्कीममा तोकिएको परिमाणसम्मका कच्चा पदार्थ,

(उ) बायो उर्जामा आधारित उपशीर्षक ७३२१.१९.०० मा पर्ने बायो स्टोभ (राइस हस्क स्टोभ), उपशीर्षक ७३२१.९०.०० मा पर्ने बेकेलाइट हेन्डल र उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने हाईस्पीड डी.सी. पङ्खा,

(ऊ) जैविक इन्धन (ठोस, तरल तथा ग्यास) उत्पादनको प्रयोजनको लागि पैठारी हुने उपशीर्षक ८४१९.३९.०० मा पर्ने ड्रायर, उपशीर्षक ८४१७.८०.०० मा पर्ने कार्बोनाइजेशन फर्नेश, उपशीर्षक ८४७९.८९.७० मा पर्ने ब्रिकेट मेशिन लगायतका जैविक इन्धन उत्पादन गर्ने मेशिनरी, उपशीर्षक ८४७९.८२.०० मा पर्ने मिक्सर मेशिन, उपशीर्षक ८४१६.२०.०० मा पर्ने उड पेलेट बर्नर, उपशीर्षक ८४१९.११.०० मा पर्ने बायोमास ग्यासिफायर तथा तिनका पार्टपुर्जा र भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने रसायन।

(ए) सौर्य ऊर्जाबाट मात्र सञ्चालन हुने तथा सौर्य ताप उर्जा उत्पादनमा प्रयोग हुने निम्न उपशीर्षकमा पर्ने मालवस्तुः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७४१०.२१.००, ७६०७.१९.००,
८४०३.१०.००, ८४०३.९०.००,
८४१२.८०.००, ८४१९.३१.००,
८५१६.६०.११, ८५१६.६०.१२,
८५१६.६०.१९, ८५१६.६०.२०,
८५१६.६०.३० र ८५१६.६०.९०

(ज) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा सरकारी, सामुदायिक तथा मुनाफा वितरण नगर्ने अस्पतालले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूविङ्ग; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलासिस बेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी; मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.११.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ, उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याव, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिशन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्यूटेड टोमोग्राफी (सि.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सिलरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर, प्रोटिन माइक्रोएरी प्लेटर्फम, उपशीर्षक ९०१८.९०.३० मा पर्ने मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सि.आर. र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई.) मेशिन।

(झ) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा पशुपन्छी पालन उद्योग, कृषि फर्म तथा कम्पनी एवं कृषि सहकारी संस्थाले पैठारी गर्ने कृषिजन्य उत्पादन, सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४१४.३०.०० मा पर्ने कम्प्रेसर, उपशीर्षक ८४१५.८३.१० मा एयर ह्याण्डलिङ्ग युनिट, उपशीर्षक ८४१८.६९.१० मा पर्ने चिलर, उपशीर्षक ८४१९.५०.०० मा पर्ने ताप विनिमय एकाईहरु, उपशीर्षक ८४८१.८०.९० मा पर्ने भल्भ, एवं उपशीर्षक ३९२१.९०.९१ मा पर्ने थर्मोकोल, शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने कुखुरा पालनको लागि आवश्यक पर्ने विशेष प्रकारको प्लाष्टिक सिट र उपशीर्षक ४८१९.१०.१० र ३९२३.१०.२० मा पर्ने अण्डा राख्ने क्रेट र च्याउको बीउ उत्पादनमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९४०३.२०.९० मा पर्ने बीउ राख्ने एस.एस. वाल टेबुल,

(ञ) प्लाण्ट क्वारेन्टिन तथा विषादि व्यवस्थापन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने बालीनालीको लागि मात्र प्रयोग हुने उपशीर्षक ३८०८.९१.९० मा पर्ने कीटनाशक, उपशीर्षक ३८०८.९२.०० मा पर्ने ढुसीनाशक, उपशीर्षक ३८०८.९३.१० मा पर्ने झारपातनाशक, उपशीर्षक ३८०८.९९.११ मा पर्ने मुसानाशक विषादि र पशुपन्छीको जैविक सुरक्षाका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लागि आवश्यक उपशीर्षक ३८०८.९४.९० मा पर्ने निसङ्क्रामक (डिस्ईन्फेक्टेन्ट), पानी सफा गर्ने (वाटर सेनिटाइजर), पानी अम्लीकरण गर्ने (वाटर एसिडीफायर) तथा उल्लिखित मालवस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगले उक्त केन्द्रको परिमाण र अवधि खोलिएको सिफारिसका आधारमा पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थ,

(ट) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका मालवस्तुः-

(अ) सरकारी, सरकारी अनुदान प्राप्त तथा सामुदायिक अस्पतालले पैठारी गर्ने भाग ८४ र ९० का औषधिय तथा शल्यचिकित्सा सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण र औजार, मुटुभित्र प्रत्यारोपण गरिने उपशीर्षक ९०२१.९०.३० मा पर्ने भल्भ र स्टेण्टहरू, उपशीर्षक ९०२१.५०.०० मा पर्ने पेस मेकर र पेसमेकरका पार्टपुर्जा, मुटु तथा मानव शरीर प्रत्यारोपणमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२१.९०.९० मा पर्ने आर्टिएल सेप्टल डिफेक्ट (एसडी), पाटेन्ट डक्टटस आर्टेरूसस (पिडीए), भेन्ट्रीकुलर सेप्टल डिफेक्ट (भिसडी), एलएलए डिभाइसेस भास्कुलर प्लग

तर यसरी पैठारी गरेका मालवस्तु वारेण्टी वा ग्यारेण्टीको अवधिमा पैठारी गरेको मितिले एक वर्षभित्र मर्मत गर्न लैजाँदा वा मर्मत गरी ल्याउँदा वा सोको सट्टा सोही

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

प्रकारको अर्को मालवस्तु पैठारी गर्दा त्यसमा भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुनेछ।

(आ) सरकारी, सरकारी अनुदान प्राप्त, सामुदायिक तथा गैरसरकारी अस्पतालले पैठारी गर्ने आँखा उपचारको प्रयोगमा आउने इण्ट्राओकुलर लेन्स उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ३९२६.९०.३९, ३९२६.९०.९९ ९००१.१०.००, ९००१.२०.०० र ९००१.९०.०० मा पर्ने कच्चा पदार्थ र तिनका सहायक सामग्री; यन्त्र उपकरण र तिनका पार्टपुर्जा।

(ठ) दुई सय मेगावाटभन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरु ।

यस खण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इञ्जिनियरिङ्ग डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा फोहरमैला सङ्कलन गरी पुनः उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने, उपशीर्षक ७३०९.००.०० मा पर्ने गार्वेज कन्टेनर,

(ढ) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरी कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्ने वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका र आयोजना समाप्तिपछि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्ने गरी सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण गर्ने वा स्वीकृति प्राप्त कम्तीमा पन्ध्र शय्याभन्दा बढी क्षमताका गैरनाफामुखी सामुदायिक अस्पताललाई हस्तान्तरण गर्ने सवारी साधन,

तर उत्पादन मितिले दश वर्ष नाघेका सवारी साधनलाई यो सुविधा दिइने छैन।

(ण) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थ; शीर्षक ११.०८ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने माड (स्वेतसार), उपशीर्षक १३०२.१९.०० मा पर्ने जडीबुटीका सार, शीर्षक १५.२१ मा पर्ने मौरीको वनस्पति तथा अन्य मैन, उपशीर्षक १७०१.१४.९० मा पर्ने उखुको अन्य चिनी, उपशीर्षक १७०२.११.०० मा पर्ने ल्याक्टोज,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उपशीर्षक १७०२.३०.१० र १७०२.३०.२० मा पर्ने ग्लुकोज, उपशीर्षक १७०२.३०.३० मा पर्ने डेक्स्ट्रोज र उपशीर्षक १७०२.९०.९० मा पर्ने फ्रुक्टोज वा अन्य चिनी, उपशीर्षक १९०५.९०.४० मा पर्ने औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्टी क्यासे), उपशीर्षक २२०७.१०.१० र २२०७.२०.९० मा पर्ने इथानोल, उपशीर्षक २२०७.१०.२० र २२०७.२०.१० मा पर्ने रेक्टिफाइड स्प्रिट, उपशीर्षक २५१९.९०.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम अक्साइड, शीर्षक २७.१२ मा पर्ने ह्वाइट सफ्ट प्याराफिन र पेट्रोलियम जेली, शीर्षक ३२.०३ र ३२.०४ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने रङ्ग, शीर्षक ३२.०५ मा पर्ने कोटिङ्ग मेटेरियल्स, उपशीर्षक ३३०१.९०.०० मा पर्ने एसेन्सियल आयल, उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने सुगन्धयुक्त तत्त्व, शीर्षक ३४.०२ मा पर्ने टिवइन ८० सोडियम लौरेल सल्फेट, उपशीर्षक ३४०४.२०.०० र ३४०४.९०.०० मा पर्ने मैन, उपशीर्षक ३५०१.९०.०० मा पर्ने सोडियम केसिनेट, उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने इन्जाइम, उपशीर्षक ३९०५.९९.०० मा पर्ने पोलिभिनायल पिरालोडोन (भिनायल एसिटेड) एसिटेड, उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने कारबोमर्स, उपशीर्षक ३९१०.००.०० मा पर्ने प्राथमिक रूपका सिलिकनहरु, शीर्षक ३९.१२ मा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पर्ने माइक्रोक्रिस्टिलाइन सेलुलोज, शीर्षक ३९.१४ मा पर्ने को-पोलिमर टेष्ट मेकिङ्ग, उपशीर्षक ४०१४.९०.०० मा पर्ने रबर स्टोपर, उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने लेबल, उपशीर्षक ७०१०.१०.०० मा पर्ने एम्पुल, उपशीर्षक ७६१२.१०.०० मा पर्ने आल्मोनियमका लचकदार ट्युब, तथा उपशीर्षक ८३०९.९०.१० मा पर्ने पी.पी. क्याप; शीर्षक ३९.२०, ३९.२१ र ४८.१९ का सबै उपशीर्षक एवं उपशीर्षक ३९२३.१०.१०, ३९२३.१०.९०, ३९२३.३०.९०, ३९२३.५०.००, ७०१०.९०.००, ७६०७.११.००, ७६०७.१९.००, ७६०७.२०.०० र ९६०२.००.०० मा पर्ने प्याकिङ मेटेरियल तथा उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने १५ एम.एल. सम्म क्षमताका मेजरिङ्ग कपहरू,

यस्तो सिफारिस गर्दा औषधि व्यवस्था विभागले कच्चा पदार्थको खपत अनुपात, स्वदेशमा हुने उपभोग र विदेशमा भएको निकासीको आधारमा एक आर्थिक वर्षको लागि चाहिने परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्न सक्नेछ।

(त) लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुने जलविद्युत आयोजनाको हकमा सो बोर्डको र अन्य जलविद्युत आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण, वितरण,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सञ्चालन वा सम्भारका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार र सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जा र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा सौर्य तथा वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन, प्रसारण, वितरण, सञ्चालन वा सम्भारको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार र सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जाहरू,

(थ) बीउ बीजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने उपशीर्षक १००१.११.०० र १००१.९१.०० मा पर्ने गहुँको बीउ, उपशीर्षक १००५.१०.०० मा पर्ने मकैको बीउ, उपशीर्षक १००६.१०.१० मा पर्ने धानको बीउ, उपशीर्षक १२०९.९१.१०, १२०९.९१.२०, १२०९.९१.३०, १२०९.९१.४०, १२०९.९१.५० र १२०९.९१.९० मा पर्ने तरकारीको बीउ तथा उपशीर्षक १२०९.२१.००, १२०९.२२.००, १२०९.२३.००, १२०९.२४.००, १२०९.२५.०० र १२०९.२९.०० मा पर्ने विभिन्न उन्नत जातका घाँसका बीउ,

(द) नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने सफा टेम्पोमा प्रयोग गरिने उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड ब्याट्री र काठमाडौं उपत्यकामा सञ्चालित सफा टेम्पोमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियन आयन ब्याट्री,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) पत्र-पत्रिका प्रकाशन गर्न स्वीकृति प्राप्त सञ्चार गृहले नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४८०१.००.०० मा पर्ने अखबारी कागज,

(ङ) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा कृषि, बागवानी तथा पुष्प फार्मले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रिन हाउस र सिँचाइमा प्रयोग हुने शीर्षक ३९.१७ र ७३.०६ मा पर्ने पाइप, शीर्षक ३९.१७ र ७३.०७ मा पर्ने पाइप जडान, उपशीर्षक ८४१३.७०.१९, ८४१३.७०.९१, ८४१३.७०.९२ र ८४१३.७०.९९ तथा ८४१३.८१.०० मा पर्ने पानी तान्ने पम्प,

(च) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा फलफूल, पुष्प तथा तरकारी खेती गर्ने कृषि तथा नर्सरी फर्महरुले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने यूभी प्लाष्टिक फिल्म, उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ र ६३०७.९०.९० मा पर्ने ईन्सेक्ट नेट, उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने हेल नेट (असिना छेक्ने जाली) र टनेल प्लास्टिक, उपशीर्षक १४०४.९०.९० मा पर्ने कोकोपिट, उपशीर्षक ६००५.३५.०० मा पर्ने थर्मल स्क्रिन सेट, ग्रीन हाउसमा प्रयोग हुने शीर्षक ६०.०५ मा पर्ने एग्रोनेट र उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रिन हाउस,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(फ) आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागको सिफारिसमा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थ,

(ब) काठमाडौं उपत्यकाभित्र सञ्चालित उद्योग काठमाडौं उपत्यका बाहिर स्थानान्तरण गरी पुन:सञ्चालन गर्न चाहने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने औद्योगिक मेशिनरी, उपकरण तथा पार्टपुर्जा।

(भ) संवत् २०८२ सालसम्म सञ्चालनमा आउने गरी निर्माणाधीन होटेल तथा रिसोर्टमध्ये नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा एक अर्ब रुपैयाँदेखि दुई अर्ब रुपैयाँसम्म लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने दुई वटा सवारी साधन, दुई अर्ब रुपैयाँदेखि पाँच अर्ब रुपैयाँसम्म लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने पाँच वटा सवारी साधन र पाँच अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने दश वटा सवारी साधन।

तर यसरी पैठारी हुने सवारी साधन पैठारी भएको दश वर्षसम्म निजी सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने र यसरी पैठारी भएका सवारी साधनमा बाहिरपट्टि त्यस्ता होटल तथा रिसोर्टको नाम लेखिएको हुनु पर्नेछ। यस्ता सवारी साधन दश वर्ष नपुगी नामसारी गरेमा नियमानुसार पूरै भन्सार महसुल लाग्नेछ र दश वर्षपछि नामसारी भएमा भन्सार महसुल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लाग्ने छैन। एक पटक यस्तो सुविधा उपभोग गरिसकेको दश वर्ष व्यतीत गरिसकेपछि मात्र पुनः यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(म) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा पशुपालन गर्ने कृषकहरुले आयात गर्ने उपशीर्षक ४०१६.९१.०० मा पर्ने पशु चौपायाका लागी ओछ्याउने म्याट ।

(३) **भन्सार महसुल आंशिक छुट हुनेः-**

(क) मसी बनाउने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड, उपशीर्षक २९०५.३२.०० मा पर्ने प्रोपिलिन ग्लाइकोल, शीर्षक ३२.०४ र ३२.०६ मा पर्ने वर्णक (पिगमेण्ट), उपशीर्षक ३८१४.००.०० मा पर्ने सोलभेन्ट, शीर्षक ३८.२४ मा पर्ने रसायन, भाग ३९ मा पर्ने पोलिमरमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ख) नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा स्वदेशी मुद्रण (प्रेस) उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोगको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३२१५.१९.०० मा पर्ने मसीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ग) पर्यटन विभागको सिफारिसमा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ६३०६.२२.०० र ६३०६.२९.०० मा पर्ने पाल, उपशीर्षक ५६०७.५०.०० मा पर्ने क्लाइम्बिङ्ग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

रोप, क्लाइम्बिङ्गमा मात्र प्रयोग हुने मालवस्तु, विशेष प्रकारका क्याम्पिङ्ग क्रोकरी तथा उपशीर्षक ८२१५.२०.०० र ८२१५.९९.०० मा पर्ने कटलरी र उपशीर्षक ४२०२.९१.००, ४२०२.९२.००, ४२०२.९९.१० र ४२०२.९९.९० मा पर्ने रूकस्याक, क्याम्पन र पिटन, पहिलो पटक पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशतमात्र भन्सार महसुल लाग्नेछ।

यस्ता एजेन्सीले नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने सञ्चार उपकरणमा समेत लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। यसरी पैठारी हुने मालवस्तुमध्ये क्याम्पिङ्ग क्रोकरी र कटलरीमा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको नाम र चिन्ह अङ्कित भएको हुनु पर्नेछ।

(घ) पर्यटन विभागको सिफारिसमा जलयात्राको व्यवसाय गर्ने राफ्टिङ्ग सेवा सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालनको लागि उपशीर्षक ६५०६.१०.०० मा पर्ने हेलमेट एक सय थान र उपशीर्षक ३९२३.१०.९० मा पर्ने वाटर प्रुफ क्यामरा कण्टेनर दश थान पहिलो पटक पैठारी गर्दा भन्सार महसुल पाँच प्रतिशत लाग्नेछ।

(ङ) नेपालमा छायाङ्कन गरिएको शीर्षक ३७.०६ मा पर्ने फिल्म डेभलप गर्न वा प्रशोधन गर्न वा प्रदर्शन गर्न अस्थायी निकासी गर्नु परेमा चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा भन्सार महसुल नलिई लगतमा राखी निकासी गर्न दिइनेछ। यस्तो सिनेमा पुनः

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पैठारी गर्दा प्रति सिनेमा पाँच हजार रुपैयाँ भन्सार महसुल लाग्नेछ। विदेशमा प्रदर्शनका लागि लगिएको सिनेमा फिर्ता ल्याउँदा भने भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

तर विदेशी चलचित्र नेपालमा प्रदर्शनको लागि पैठारी गर्दा प्रति चलचित्र बीस हजार रूपैयाँ भन्सार महसुल लाग्नेछ। नेपालमा चलचित्र छायाङ्कन गर्नको लागि विदेशी नागरिकले आफूसँग ल्याउने तथा नेपाली नागरिकले विदेशमा चलचित्र छायाङ्कन गर्नको लागि आफूसँग लैजाने चलचित्र सम्बन्धी यन्त्र उपकरण र सोसँग सम्बन्धित मालवस्तु चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पछि फिर्ता लैजाने वा फिर्ता ल्याउने शर्तमा भन्सार महसुल नलिई लगतमा राखी पैठारी वा निकासी गर्न दिन सकिनेछ।

(च) स्थायी स्वीकृत प्राप्त ट्राभल एजेन्सी, ट्रेकिङ्ग एजेन्सी, राफ्टिङ्ग एजेन्सी र तारे तथा रिसोर्ट होटलले नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८७०२.१०.१०, ८७०२.२०.१०, ८७०२.३०.१० र ८७०२.९०.१० मा पर्ने लक्जरी कोच; उपशीर्षक ८७०२.१०.३०, ८७०२.२०.३०, ८७०२.३०.३० र ८७०२.९०.३० मा पर्ने माइक्रोबस; र उपशीर्षक ८७०२.१०.२०, ८७०२.२०.२०, ८७०२.३०.२० र ८७०२.९०.२० मा पर्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मिनिबसमध्ये जम्मा दुई थानमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

तर यसरी पैठारी हुने सवारी साधन पैठारी भएको दश वर्षसम्म निजी सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने र सवारी साधनमा बाहिरपट्टि त्यस्ता एजेन्सी वा होटलको नाम लेखिएको हुनु पर्नेछ। यस्ता सवारी साधन दश वर्ष नपुगी नामसारी गरेमा नियमानुसार पूरै भन्सार महसुल लाग्नेछ र दश वर्षपछि नामसारी भएमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन। एक पटक यस्तो सुविधा उपभोग गरिसकेको दश वर्ष व्यतित गरिसकेपछि मात्र पुनः यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(छ) तारे होटल वा रिसोर्टले स्वीकृत योजना अनुसार होटेलको निर्माणका लागि पर्यटन विभागको सिफारिसमा पहिलो पटक पैठारी गर्दा निम्न उपशीर्षकमा पर्ने मालवस्तुमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछः-

उपशीर्षक ९४०३.१०.००, ९४०३.२०.९०, ९४०३.४०.००, ९४०३.५०.००, ९४०३.६०.००, ९४०३.७०.९०, ९४०३.८२.००, ९४०३.८३.००, ९४०३.८९.००, ९४०४.१०.०० मा पर्ने फर्निचर एवं फिक्चर्स; उपशीर्षक ९४०६.९०.९० मा पर्ने पुनर्निर्मित भवन, शीर्षक ३२.०८, ३२.०९ र ३२.१० अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकहरुमा पर्ने रङ्गहरु; उपशीर्षक ५७०२.३२.००, ५७०२.३९.००, ५७०२.४२.००,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५७०२.४९.९०, ५७०२.५०.००, ५७०२.९२.००, ५७०२.९९.००, ५७०३.२१.००, ५७०३.२९.००, ५७०३.३१.००, ५७०३.३९.००, ५७०३.९०.१० र ५७०३.९०.९० मा पर्ने कार्पेट; उपशीर्षक ७००७.१९.०० मा पर्ने सिसा र सिसाका सामान, उपशीर्षक ८५३६.१०.००, ८५३६.२०.००, ८५३६.३०.००, ८५३६.४९.००, ८५३६.६१.००, ८५३९.१०.००, ८५३९.२१.००, ८५३९.२२.००, ८५३९.२९.००, ८५३९.३१.००, ८५३९.३२.००, ८५३९.३९.००, ८५३९.४१.००, ८५३९.४९.००, ८५३९.९०.०० मा पर्ने इलेक्ट्रिक इन्स्टलेशन; उपशीर्षक ८४५१.१०.०० मा पर्ने ड्राइक्लिनिङ्ग मेशिन, उपशीर्षक ६३०२.३१.१०, ६३०२.३१.९०, ६३०२.३२.१०, ६३०२.३२.९०, ६३०२.३९.१०, ६३०२.३९.९०, ६३०२.९१.००, ६३०२.९३.००, ६३०२.९९.०० मा पर्ने हाउसकिपिङ्गका मालवस्तु; उपशीर्षक ८४१४.३०.००, ८४१४.४०.०० मा पर्ने कम्प्रेशर; उपशीर्षक ८४१४.१०.०० मा पर्ने भ्याकुम पम्प, उपशीर्षक ८३०१.४०.०० मा पर्ने डोर लक्स; उपशीर्षक ८५०४.३३.०० मा पर्ने ट्रान्सफर्मर; उपशीर्षक ८५०२.१२.००, ८५०२.१३.००, ८५०२.२०.०० मा पर्ने जेनेरेटर्स; उपशीर्षक ८२१४.९०.००,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८२१५.१०.००, ८२१५.२०.००, ८२१५.९१.००, ८२१५.९९.०० मा पर्ने क्रकरी एवं कटलरी; उपशीर्षक ७०१३.१०.००, ७०१३.२२.००, ७०१३.२८.००, ७०१३.३३.००, ७०१३.३७.००, ७०१३.४१.००, ७०१३.४२.००, ७०१३.४९.००, ७०१३.९१.००, ७०१३.९९.०० मा पर्ने ग्लासवेयर; उपशीर्षक ७३२३.९३.०० मा पर्ने टेबुलवेयर; उपशीर्षक ६९१०.१०.०० र ८४८१.८०.९० मा पर्ने सेनिटरी फिटिङ्ग।

माथि उल्लिखित मालवस्तुमध्ये क्रकरी, ग्लासवेयर, कट्लरी, टेबुलवेयर, सेनेटरी फिटिङ्ग र लिलेन्समा होटलको नाम र चिन्ह अङ्कित भएको हुनु पर्नेछ ।

(ज) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा सरकारी, सामुदायिक वा मुनाफा वितरण नगर्ने अस्पतालले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८७०२.१०.३०, ८७०२.२०.३०, ८७०२.३०.३० र ८७०२.९०.३० मा पर्ने माइक्रोबस तथा उपशीर्षक ८७०२.१०.२०, ८७०२.२०.२०, ८७०२.३०.२० र ८७०२.९०.२० मा पर्ने मिनिबसमा देहाय बमोजिम भन्सार महसुल छुट दिइनेछः-

(अ) न्यूनतम पन्ध्र शय्यादेखि पचास शय्यासम्म भएको अस्पतालको लागि माइक्रोबस वा मिनिबसमध्ये एउटा र पचास शय्याभन्दा बढी भएको अस्पतालको लागि माइक्रोबस

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वा मिनिबसमध्ये जम्मा दुई वटा सवारी साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट दिइनेछ।

(आ) उपखण्ड (अ) बमोजिम सुविधामा पैठारी भएको माइक्रोबस वा मिनिबस पुरानो भई प्रयोग गर्न नसकिने भएमा त्यसलाई स्क्र्याप गरी सोको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेश गरेपछि सोही प्रकारको अर्को सवारी साधन पैठारी गर्दा समेत यो सुविधा दिइनेछ।

(झ) चलचित्र धुलाइ गर्ने, ध्वनि भर्ने वा निर्माण गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योग वा कम्पनीले चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पैठारी गर्ने देहायको उपखण्ड (अ) मा उल्लिखित मालवस्तु र चलचित्र प्रदर्शन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योग वा कम्पनीले उपखण्ड (आ) मा उल्लिखित मालवस्तु पहिलो पटक पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल छुट हुनेछ। त्यसरी सिफारिस गर्दा चलचित्र विकास बोर्डले सम्बन्धित उद्योग वा कम्पनीको क्षमता र प्रयोगको आधारमा परिमाण किटान गरेर सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(अ) उपशीर्षक ९०१०.१०.०० मा पर्ने नेगेटिभ प्रोसेसिङ्ग मेशिन र फाइनल नेगेटिभ अल्ट्राक्लिनिङ मेशिन; उपशीर्षक ९०१०.५०.०० मा पर्ने कम्प्यूटराइज्ड प्रिभ्यूएवल, भिडियो एसिष्ट सहित कलर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

एनालाइजिङ्ग (करेक्सन) मेशिन सेट, फाइनल प्रिन्टिङ्ग तथा फाइनल प्रोसेसिङ्ग मेशिन, प्रोसेसर एवं प्रिन्टर, एनालाइजर, स्टेनवेक, साउण्ड रिडर, सिक्रोमीटर, डवर, मिक्सचर, अडियो मिक्सिङ्ग कन्सोल, स्पालाइजर, रिवाइण्डर, कलर करेक्सन समेतको टेलिसिने मेशिन, साउण्ड अप्टिकल ट्रान्सफरिङ्ग मेशिन सेट, रिफ्लेक्टर, बेबी, सुपर मल्टी-१०, मल्टी-२० सोलार, एच.एम.आई, रेक्टिफाईस, प्रोजेक्ट कन्सोल, डिजिटल फिल्म सर्वर, सवउफर्स, फिल्म प्लाटर्स, फिल्म अटोमेशन इक्विपमेण्ट्स, टेलिसिने सम्बन्धी उपकरण; उपशीर्षक ८५२८.४९.०० मा पर्ने मनिटर, उपशीर्षक ९००७.२०.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर र उपशीर्षक ९००२.११.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर लेन्स, साउण्ड अप्टिकल क्यामराको लेन्स र लेन्स; उपशीर्षक ८४४१.१०.०० मा पर्ने नेगेटिभ कटिङ मेशिन सेट र उपशीर्षक ८५२१.१०.०० र ८५२१.९०.०० मा पर्ने एच.डी. टेप रेकर्डर, वेटा-एस.पी. भिडियो रेकर्डर र पी२ रेकर्डर; उपशीर्षक ८५२८.५९.०० मा पर्ने एच.डी. मोनिटर; उपशीर्षक ८५१८.४०.०० र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५१८.५०.०० मा पर्ने एम्प्लिफायर; उपशीर्षक ८५१८.२१.०० र ८५१८.२२.०० मा पर्ने स्पीकर; र उपशीर्षक ८५२८.६९.०० मा पर्ने प्रिन्ट प्रिभ्यु प्रोजेक्टर, उपशीर्षक ९००६.५१.०० र ९००६.५३.०० मा पर्ने क्यामराहरू, उपशीर्षक ९००२.२०.०० मा पर्ने फिल्टर; उपशीर्षक ९००७.९१.०० मा पर्ने क्यामरा स्टेण्ड, उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने ब्याट्री चार्जर, उपशीर्षक ८७१६.८०.०० मा पर्ने ट्रली, उपशीर्षक ८४२६.११.०० मा पर्ने क्रेन पहिलो पटक पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल छुट हुनेछ।

(आ) उपशीर्षक ९४०१.८०.९० मा पर्ने लक्जरी सिट्स, उपशीर्षक ८४१५.१०.०० मा पर्ने ४ टनभन्दा बढी क्षमताको एयर कण्डीस्नर, उपशीर्षक ८५३९.२९.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर ल्याम्पस र जेनन बल्बस, उपशीर्षक ९००७.२०.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर्स, उपशीर्षक ९०१०.६०.०० मा पर्ने प्रोजेक्सन स्क्रिन्स, उपशीर्षक ८५१८.४०.०० र ८५१८.५०.०० मा पर्ने एम्प्लिफायर।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ञ) नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा पर्वतारोहण दलले नेपालका हिमाल आरोहण गर्नको निमित्त पैठारी गर्ने नेपालमा खपत हुने मदिरा तथा चुरोट बाहेकका मालवस्तुहरूमा दश प्रतिशतभन्दा बढी भन्सार महसुल लाग्ने भएमा दश प्रतिशत मात्र भन्सार महसुल लाग्नेछ।

यस्ता दलले पैठारी गर्ने नेपालमा खपत नहुने मालवस्तुको हकमा दरबन्दी बमोजिम लाग्ने महसुल धरौटीमा लिई मालवस्तु फिर्ता गरेपछि धरौटी रकम फिर्ता दिइनेछ।

(ट) नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा पुऱ्याउने दूरसञ्चार सेवा प्रदायक वा दूरसञ्चार सेवा स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने सरकारी वा निजी क्षेत्रका निकायले एक्सचेनञ्ज स्थापना तथा नेटवर्क विस्तारका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८५४४.२०.०० मा पर्ने केबुल तथा उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने ब्याट्रीमा सात प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ठ) उपशीर्षक ९०१८.३१.०० मा पर्ने सिरिञ्ज उत्पादन गर्ने उद्योग र प्लाष्टिक दाना प्रयोग गरी सोझै स्लाइन पानी उत्पादन गर्ने उद्योगले आवश्यक पर्ने परिमाणसम्मको प्लाष्टिक दानामा उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। उद्योग विभागले यसरी सिफारिस गर्दा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उद्योगले उत्पादन तथा बिक्री गरेको सिरिञ्ज वा स्लाइन बोतलको परिमाण, त्यस्तो वस्तु उत्पादन गर्दा लाग्ने प्लाष्टिक दानाको परिमाण र खपत अनुपात समेतका आधारमा एक आर्थिक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने प्लाष्टिक दानाको परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(ङ) मुटुको शल्यक्रिया गर्दा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने कष्टम ट्यूविङ्ग प्याक (सी.टि.पी.) उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने परिमाणसम्मको उपशीर्षक ३९१७.३९.०० मा पर्ने मेडिकल पी.भि.सी. ट्युब र सोको सहायक सामग्री उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(ढ) एक सय बटाभन्दा बढी दुधालु गाई वा भैंसी पाल्ने पशु फार्म र कृषि सहकारीले आफ्नो प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ अन्तर्गत पर्ने जुनसुकै एउटा ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानीका साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन।

(ण) चिया उद्योगले चिया ढुवानी गर्ने प्रयोजनको निमित्त उपशीर्षक ८७०४.२१.२० मा पर्ने पिकअप वा उपशीर्षक ८७०४.३२.९० मा पर्ने मिनि ट्रक नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गरेमा सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न नपाउने गरी एक पटकका लागि देहाय बमोजिमको सङ्ख्यामा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछः-

(अ) दश विगाहादेखि तीस विगाहासम्म क्षेत्रफलमा चिया खेती गरी चिया उत्पादन गर्ने उद्योगलाई एउटा,

(आ) तीस विगाहाभन्दा बढी क्षेत्रफलमा चिया खेती गरी चिया उत्पादन गर्ने उद्योगलाई दुई वटा।

(त) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा पशुपन्छी पालन उद्योग, कृषि फर्म तथा कम्पनी एवं कृषि सहकारी संस्थाले पैठारी गर्ने कृषिजन्य उत्पादन सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ३९२५.९०.२० मा पर्ने पफ स्याण्डविच वाल एण्ड रुफ प्यानलहरुमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(थ) नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थी ल्याउने लैजाने प्रयोजनका लागि तीस सिटभन्दा बढी क्षमताको उपशीर्षक ८७०२.१०.१०, ८७०२.२०.१०, ८७०२.३०.१०, ८७०२.४०.१०, ८७०२.९०.१० मा पर्ने बसमा पाँच सय विद्यार्थीसम्म अध्ययनरत भएका शिक्षण संस्थालाई

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

एउटा र सोभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत भएका शिक्षण संस्थालाई थप एउटा बस पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट दिइनेछ। यसरी पैठारी गरेको बस पैठारी गरेको मितिले दश वर्षसम्म अरु कसैलाई बिक्री वितरण वा नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण वा नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै महसुल लाग्नेछ।

(द) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त निजी स्वास्थ्य संस्थाले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूविङ्ग; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलासिस बेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी, मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१२.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याव, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर, क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिशन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्यूटेड टोमोग्राफी (सि.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सिलरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

जेनेरेशन सिक्वेन्सर, प्रोटिन माइक्रोएरी प्लेटफर्म मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सी.आर. र उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई.) मेशिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(घ) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा भेटेरिनरी अस्पताललले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८५४३.७०.९० मा पर्ने मेटल डिटेक्टर, उपशीर्षक ९०१८.१२.०० मा पर्ने अल्ट्रासाउण्ड, उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने ग्यास एनेस्थेसिया सेट, उपशीर्षक ९०२२.१४.०० मा पर्ने एक्स-रे मेशिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ङ) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा मोबाइल भेटेरिनरी सेवा प्रदान गर्ने संस्थाले मोबाइल भेटेरिनरी सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने भेटेरिनेरी एम्बुलेन्स र प्रयोगशाला तथा डायोगनोष्टिक सुविधा जडित उपशीर्षक ८७०५.९०.९० मा पर्ने मोटर गाडी पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(च) उद्योग विभागको सिफारिसमा मास्क बनाउने उद्योगले सर्जिकल मास्क बनाउनका लागि कच्चा पदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०३.११.०० र ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा, उपशीर्षक ५६०४.१०.०० मा पर्ने इलाष्टिक डोरी र शीर्षक ७२.२६ मा पर्ने खिया नलाग्ने इस्पातको स्ट्रीप पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(फ) तराईमा पाँच हेक्टरभन्दा बढी र पहाड तथा हिमालमा तीन हेक्टरभन्दा बढी क्षेत्रफलमा सामूहिक कृषि खेती गर्ने कृषि सहकारी संस्थाले आफ्नो उत्पादन ढुवानी गर्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८७०४.२१.१० वा ८७०४.२२.१० मा पर्ने डबल क्याब पिकअप, उपशीर्षक ८७०४.२१.५०, वा ८७०४.२२.७० वा ८७०४.२३.१० वा ८७०४.३१.५० वा ८७०४.३२.५० वा ८७०४.४१.५० वा ८७०४.४२.७० वा ८७०४.५१.५० वा ८७०४.५२.७० वा ८७०४.६०.१० मा पर्ने प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएको ढुवानी साधन बाहेक जुनसुकै प्रकारका एउटा ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानीका साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन।

(ब) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा कृषि सहकारीले सङ्कलन गर्ने कृषिजन्य उत्पादन ढुवानी गर्न पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ पर्ने डबल क्याप पिकअप बाहेकको एक थान ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानी साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन।

(भ) उद्योग विभागको सिफारिसमा बिस्कुट तथा चाउचाउ उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक १५.११ मा पर्ने पाम

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आयल, पामोलिन लगायतका कच्चा पदार्थमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ ।

(म) उद्योग विभागको सिफारिसमा स्वःप्रयोजनका लागि उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ०९.०४ अन्तर्गतको मरिचको गेडाको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ ।

१६. **कृषि सुधार शुल्क लाग्नेः** देहायका मालवस्तुहरू भारत र जनवादी गणतन्त्र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतबाट स्थल मार्ग हुँदै नेपालमा पैठारी हुँदा भन्सार महसुल पूर्ण रूपले छुट हुनेछ र देहाय बमोजिमको दरमा कृषि सुधार शुल्क लाग्नेछः-

(१) देहायका उपशीर्षकमा पर्ने मालवस्तुमा पाँच प्रतिशतका दरले कृषि सुधार शुल्क लाग्नेछः-

भाग ०१				
०१०१.२१.००	०१०१.२९.००	०१०१.३०.००	०१०१.९०.००	०१०२.२१.००
०१०२.२९.००	०१०२.३१.००	०१०२.३९.००	०१०२.९०.००	०१०३.१०.००
०१०३.९१.००	०१०३.९२.००	०१०४.१०.००	०१०५.११.००	०१०५.१२.००
०१०५.१३.००	०१०५.१४.००	०१०५.१५.००	०१०६.११.००	०१०६.१२.००
०१०६.१३.००	०१०६.१४.००	०१०६.१९.००	०१०६.२०.००	०१०६.३१.००
०१०६.३२.००	०१०६.३३.००	०१०६.३९.००	०१०६.४१.००	०१०६.४९.००
०१०६.९०.००				
भाग ०३				
०३०२.१३.००	०३०२.१४.००	०३०२.१९.००	०३०२.२१.००	०३०२.२२.००
०३०२.२३.००	०३०२.२४.००	०३०२.२९.००	०३०२.३१.००	०३०२.३२.००
०३०२.३३.००	०३०२.३४.००	०३०२.३५.००	०३०२.३६.००	०३०२.३९.००
०३०२.८१.००	०३०३.११.००	०३०३.१२.००	०३०३.१३.००	०३०३.१९.००
०३०३.२३.००	०३०३.२४.००	०३०३.२५.००	०३०३.२९.००	०३०३.३२.००
०३०३.४१.००	०३०३.४२.००	०३०३.४३.००	०३०३.४४.००	०३०३.४५.००
०३०३.४६.००	०३०३.४९.००	०३०३.५१.००	०३०३.५३.००	०३०३.५४.००
०३०३.५५.००	०३०३.५६.००	०३०३.५७.००	०३०३.५९.००	०३०३.६३.००
०३०३.६४.००	०३०३.६५.००	०३०३.६६.००	०३०३.६७.००	०३०३.६८.००
०३०३.६९.००	०३०३.८१.००	०३०३.८२.००	०३०३.८३.००	०३०३.८४.००
०३०३.८९.००				
भाग ०५				
०५०६.१०.००	०५०६.९०.००			
भाग ०६				
०६०१.१०.००	०६०१.२०.००	०६०२.१०.००	०६०२.२०.००	०६०२.३०.००

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०६०२.४०.००	०६०२.९०.००	०६०४.२०.००	०६०४.९०.००	
भाग ०७				
०७०५.११.००	०७०५.१९.००	०७०५.२१.००	०७०५.२९.००	०७१०.४०.००
०७११.२०.००	०७१२.३३.००			
भाग ०८				
०८०१.१२.००	०८०१.१९.००	०८०४.२०.१०	०८०६.१०.००	०८०९.१०.००
०८०९.२१.००	०८०९.२९.००	०८१०.२०.००	०८१०.४०.००	०८१०.५०.००
०८१०.६०.००				
भाग १०				
१००१.११.००	१००१.१९.००	१००१.९१.००	१००१.९९.००	१००२.१०.००
१००२.९०.००	१००३.१०.००	१००३.९०.००	१००४.१०.००	१००४.९०.००
१००५.१०.००	१००५.९०.००	१००६.१०.१०	१००६.१०.९०	१००७.१०.००
१००७.९०.००	१००८.१०.००	१००८.२१.००	१००८.२९.००	१००८.३०.००
१००८.४०.००	१००८.५०.००	१००८.६०.००	१००८.९०.००	
भाग १२				
१२०७.२१.००	१२०७.२९.००	१२०८.१०.००	१२०८.९०.००	१२०९.१०.००
१२०९.२१.००	१२०९.२२.००	१२०९.२३.००	१२०९.२४.००	१२०९.२५.००
१२०९.२९.००	१२०९.३०.००	१२०९.९१.१०	१२०९.९१.२०	१२०९.९१.३०
१२०९.९१.४०	१२०९.९१.५०	१२०९.९१.९०	१२०९.९९.००	१२१०.१०.००
१२१०.२०.००	१२११.२०.००	१२११.३०.००	१२११.४०.००	१२११.५०.००
१२११.६०.००	१२११.९०.१०	१२११.९०.९०	१२१३.००.००	१२१४.१०.००
१२१४.९०.००				
भाग १४				
१४०१.१०.००	१४०१.२०.००	१४०१.९०.००	१४०४.२०.००	१४०४.९०.४०
१४०४.९०.९०				
भाग १५				
१५२१.९०.००				

द्रष्टव्य:

माथि उल्लिखित उपशीर्षक १००१.११.०० र १००१.९१.०० मा पर्ने गहुँको बीउ, उपशीर्षक १००५.१०.०० मा पर्ने मकैको बीउ, उपशीर्षक १००६.१०.१० मा पर्ने धानको बीउ तथा उपशीर्षक १२०९.९१.१०, १२०९.९१.२०, १२०९.९१.३०, १२०९.९१.४०, १२०९.९१.५० र १२०९.९१.९० मा पर्ने तरकारीको बीउमा बीउ बीजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुँदा एक प्रतिशत कृषि सुधार शुल्क लाग्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) देहायका उपशीर्षकमा पर्ने मालवस्तुमा नौ प्रतिशतका दरले कृषि सुधार शुल्क लाग्नेछः-

भाग ०१				
०१०४.२०.००	०१०४.९४.००	०१०४.९९.००		
भाग ०३				
०३०१.११.००	०३०१.१९.००	०३०१.९१.००	०३०१.९२.००	०३०१.९३.००
०३०१.९४.००	०३०१.९५.००	०३०१.९९.००	०३०२.११.००	०३०२.४१.००
०३०२.४२.००	०३०२.४३.००	०३०२.४४.००	०३०२.४५.००	०३०२.४६.००
०३०२.४७.००	०३०२.४९.००	०३०२.५१.००	०३०२.५२.००	०३०२.५३.००
०३०२.५४.००	०३०२.५५.००	०३०२.५६.००	०३०२.५९.००	०३०२.७१.००
०३०२.७२.००	०३०२.७३.००	०३०२.७४.००	०३०२.७९.००	०३०२.८२.००
०३०२.८३.००	०३०२.८४.००	०३०२.८५.००	०३०२.८९.००	०३०२.९१.००
०३०२.९२.००	०३०२.९९.००	०३०३.१४.००	०३०३.२६.००	०३०३.३१.००
०३०३.३३.००	०३०३.३४.००	०३०३.३९.००	०३०३.९१.००	०३०३.९२.००
०३०३.९९.००	०३०४.३१.००	०३०४.३२.००	०३०४.३३.००	०३०४.३९.००
०३०४.४१.००	०३०४.४२.००	०३०४.४३.००	०३०४.४४.००	०३०४.४५.००
०३०४.४६.००	०३०४.४७.००	०३०४.४८.००	०३०४.४९.००	०३०४.५१.००
०३०४.५२.००	०३०४.५३.००	०३०४.५४.००	०३०४.५५.००	०३०४.५६.००
०३०४.५७.००	०३०४.५९.००	०३०४.६१.००	०३०४.६२.००	०३०४.६३.००
०३०४.६९.००	०३०४.७१.००	०३०४.७२.००	०३०४.७३.००	०३०४.७४.००
०३०४.७५.००	०३०४.७९.००	०३०४.८१.००	०३०४.८२.००	०३०४.८३.००
०३०४.८४.००	०३०४.८५.००	०३०४.८६.००	०३०४.८७.००	०३०४.८८.००
०३०४.८९.००	०३०४.९१.००	०३०४.९२.००	०३०४.९३.००	०३०४.९४.००
०३०४.९५.००	०३०४.९६.००	०३०४.९७.००	०३०४.९९.००	
भाग ०४				
०४०१.१०.००	०४०१.२०.००	०४०१.४०.००	०४०१.५०.००	०४०७.११.००
०४०७.१९.००	०४०७.२१.००	०४०७.२९.००	०४०७.९०.००	०४०९.००.१०
भाग ०६				
०६०३.११.००	०६०३.१२.००	०६०३.१३.००	०६०३.१४.००	०६०३.१५.००
०६०३.१९.००	०६०३.९०.००			
भाग ०७				
०७०१.१०.००	०७०१.९०.००	०७०२.००.००	०७०३.१०.००	०७०३.२०.००
०७०३.९०.००	०७०४.१०.००	०७०४.२०.००	०७०४.९०.००	०७०६.१०.००
०७०६.९०.००	०७०७.००.००	०७०८.१०.००	०७०८.२०.००	०७०८.९०.००
०७०९.२०.००	०७०९.३०.००	०७०९.४०.००	०७०९.५१.००	०७०९.५९.००
०७०९.६०.००	०७०९.७०.००	०७०९.९१.००	०७०९.९२.००	०७०९.९३.००
०७०९.९९.००	०७१०.१०.००	०७१०.२१.००	०७१०.२२.००	०७१०.२९.००
०७१०.३०.००	०७१०.८०.००	०७१०.९०.००	०७११.४०.००	०७११.५१.००
०७११.५९.००	०७११.९०.००	०७१२.२०.००	०७१२.३१.००	०७१२.३२.००
०७१२.३९.००	०७१२.९०.९०	०७१३.३९.१०	०७१३.३९.९०	०७१३.४०.१०
०७१३.४०.९०	०७१३.५०.१०	०७१३.५०.९०	०७१३.९०.१०	०७१३.९०.९०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भाग ०८				
०८०३.१०.००	०८०३.९०.००	०८०४.३०.००	०८०४.४०.००	०८०४.५०.००
०८०५.१०.००	०८०५.२१.००	०८०५.२२.००	०८०५.२९.००	०८०५.४०.००
०८०५.५०.००	०८०५.९०.००	०८०७.११.००	०८०७.१९.००	०८०७.२०.००
०८०८.१०.००	०८०८.३०.००	०८०८.४०.००	०८०९.३०.००	०८०९.४०.००
०८१०.१०.००	०८१०.३०.००	०८१०.७०.००	०८१०.९०.१०	०८१०.९०.२०
०८१०.९०.९०				
भाग ०९				
०९१०.११.१०	०९१०.३०.१०			
भाग १०				
१००६.२०.००	१००६.३०.१०	१००६.३०.९०	१००६.४०.००	
भाग ११				
११०१.००.००	११०२.२०.००	११०२.९०.००	११०३.११.१०	११०३.११.९०
११०३.१३.००	११०३.१९.००	११०३.२०.००	११०४.१२.००	११०४.१९.००
११०४.२२.००	११०४.२३.००	११०४.२९.००	११०४.३०.००	
भाग १२				
१२०१.१०.००	१२०१.९०.००	१२०२.३०.००	१२०२.४१.००	१२०२.४२.००
१२०६.००.००	१२०७.४०.००	१२०७.९९.००	१२१२.११.००	१२१२.९२.००
१२१२.९३.००	१२१२.९४.००	१२१२.९९.००		
भाग १७				
१७०१.१३.१०	१७०१.१४.१०			
भाग २३				
२३०४.००.००	२३०५.००.००	२३०६.१०.००	२३०६.२०.००	२३०६.३०.००
२३०६.४१.००	२३०६.४९.००	२३०६.५०.००	२३०६.६०.००	२३०६.९०.००

१७. **<u>भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण छुट हुने:</u>** देहायका मालवस्तु पैठारी गर्दा भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण रूपमा छुट हुनेछः-

(क) उपशीर्षक ०१०५.११.००, ०१०५.१२.००, ०१०५.१३.००, ०१०५.१४.००, ०१०५.१५.००, ०१०५.९४.००, ०१०५.९९.०० र ०१०६.३३.०० मा पर्ने प्रजनन्का लागि पैठारी हुने (प्यारेन्ट स्टक) चल्लाहरू।

(ख) उपशीर्षक ०६०१.१०.००, ०६०१.२०.००, ०६०२.१०.००, ०६०२.२०.००, ०६०२.३०.००, ०६०२.४०.०० र ०६०२.९०.०० मा पर्ने फलफूल तथा फूलका गाना तथा जराहरू, फलफूल तथा फूलका बिरूवा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

र कलमी बिरूवाहरू र उपशीर्षक १२०९.३०.०० मा पर्ने फूलको बीउ बिजन।

(ग) कुखुराको दाना उत्पादन गर्ने उद्योग वा ह्याचरी फर्महरूले पैठारी गर्ने कुखुराको दानामा प्रयोग हुने उपशीर्षक ०५०६.१०.०० र ०५०६.९०.०० मा पर्ने हाडको धुलो र अवशेष।

(घ) नेपालमा जैविक मल उत्पादन गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले जैविक मलको उत्पादनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक २३०६.९०.०० मा पर्ने निमखली र अण्डीखली।

(ङ) जैविक इन्धन उत्पादनको लागि पैठारी गरिने उपशीर्षक १४०४.९०.९० मा पर्ने सजिवन (जट्रोफा) को दाना तथा बीउ (सिड्स्)।

(च) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा नश्ल सुधारको लागि पैठारी गरिने भाग १ मा पर्ने जीवित चौपाया पशु।

(छ) नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गरिने उन्नत जातका फलफूलका बिरुवा।

१८. <u>मालवस्तुको पैठारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः</u> (१) व्यावसायिक प्रयोजनका लागि मालवस्तु पैठारी गर्दा एक पटकमा एउटा कन्साईनमेन्टबाट तोकेका वस्तु वर्गीकरण भागमा पर्ने उस्तै प्रकृतिका मालवस्तु मात्र पैठारी गर्न पाइने गरी नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले तोक्न सक्नेछ। यसरी तोकेको भन्दा फरक किसिमका मालवस्तु पैठारी भएको पाइएमा फरक पाएजति मालवस्तुमा लाग्ने महसुल र सोको शतप्रतिशत जरिबाना गरी भन्सार अधिकृतले जाँचपास गर्न सक्नेछ।

(२) व्यावसायिक प्रयोजनका लागि पैठारी हुने खाद्य सामग्री वा सोको प्याकिङ्गमा मालवस्तुको ब्राण्ड, लेवल, लेवलमा कच्चा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पदार्थको मिश्रण र उपभोग्य मिति तथा खाद्य सामग्री बाहेकका अन्य तयारी मालवस्तुको हकमा सो मालवस्तु वा सोको प्याकिङ्गमा मालवस्तुको ब्राण्ड र लेवल समेत खुलाएको हुनु पर्नेछ। यस्तो विवरण नखुलेको मालवस्तु र नक्कली मालवस्तु पैठारी गरेको वा गर्न खोजेको पाइएमा त्यस्तो मालवस्तु भन्सार अधिकृतले जफत गर्नेछ। यसरी जफत गरिएको मालवस्तु सडाउन लाग्ने खर्च समेत पैठारीकर्ताबाट असुल गर्नेछ।

(३) नेपालभित्र प्रतीतपत्रद्वारा पैठारी हुने मालवस्तुको हकमा प्रतीतपत्र खोल्दाकै अवस्थामा र अन्य बैङ्किङ्ग प्रणाली मार्फत भुक्तानी हुने गरी पैठारी भएको मालवस्तुहरूको हकमा प्रोफर्मा इन्भ्वाइस तथा तिनका बीजकमा मालवस्तुको किटानी (स्पेसिफिक) विवरण, वस्तु वर्गीकरण शीर्षक, प्रत्येक वस्तुको प्रति एकाइ मूल्य र परिमाण, उत्पत्तिको मुलुक तथा यथासम्भव मालवस्तुको प्रकृति अनुसार मोडेल नम्बर र कम्पनी समेत खुलाउनु पर्नेछ। मालवस्तु धनी वा भन्सार एजेण्टले पैठारी गर्ने मालवस्तुको घोषणा गर्दा बीजकमा उल्लिखित मालवस्तुलाई प्रज्ञापनपत्रमा अलग अलग घोषणा (सिङ्गल इन्ट्री) गर्नु पर्नेछ। मालवस्तुलाई अलग अलग घोषणा (सिङ्गल इण्ट्री) गरेको नपाइएमा वा प्रतीतपत्र, प्रोफर्मा इन्भ्वाइस तथा तिनका बीजकमा मालवस्तुको किटानी (स्पेसिफिक) विवरण, वस्तु वर्गीकरण शीर्षक, प्रत्येक वस्तुको प्रति एकाइ मूल्य, परिमाण, उत्पत्तिको मुलुक, मालवस्तुको प्रकृति अनुसारको मोडेल नं. र कम्पनी जस्ता विवरण उल्लेख गरेको नपाइएमा भन्सार अधिकृतले सो बमोजिम घोषणा गर्न लगाई त्यस्ता मालवस्तुमा भन्सारले निर्धारण गरेको मूल्यको दुई प्रतिशत र महसुल नलाग्ने मालवस्तु भएमा मूल्यको एक प्रतिशत थप रकम असुल गरी जाँचपास गर्न सक्नेछ।

(४) तयारी मालवस्तु पैठारी गरेपछि प्याकिङ्गमा अनिवार्य रूपमा आयातकर्ता र बजार वितरकको पूरा विवरण भएको लेवल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लगाएर मात्र बजारमा बिक्रीको लागि पठाउनु पर्नेछ। तोके बमोजिमको मापदण्ड पूरा नगरी बजारमा पठाएको पाइएमा अनुगमन गर्ने अधिकारीले यस्तो मालवस्तु जफत गर्न सक्नेछ।

१९. **संवेदनशील सूचीका मालवस्तुमा महसुल छुट नहुनेः** साफ्टा सम्झौता अन्तर्गत नेपाल सरकारको संवेदनशील सूचीमा परेका देहायका उपशीर्षकका मालवस्तुमा अनुसूचीको दफा ६ बमोजिम छुट प्रदान गरिने छैनः

तर यस अनुसूचीका अन्य दफाहरूबाट लाग्ने भन्सार महसुल पूर्ण वा आंशिक छुट दिइएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(१) सार्क मुलुकमध्ये गैरकमविकसित मुलुकको लागि लागू हुने संवेदनशील मालवस्तुको उपशीर्षकको सूचीः-

भाग-४				
०४०२.१०	०४०२.२१	०४०२.२९	०४०२.९१	०४०२.९९
०४०५.१०	०४०५.२०	०४०५.९०		
भाग-७				
०७१२.९०	०७१३.१०	०७१३.२०	०७१३.३१	०७१३.३२
भाग-८				
०८०१.३२	०८०२.७०	०८०२.८०	०८०२.९२	०८०२.९९
०८०५.१०				
भाग-९				
०९०१.११	०९०१.१२	०९०१.२१	०९०१.२२	०९०१.९०
०९०२.१०	०९०२.२०	०९०२.३०	०९०२.४०	०९०८.३१
०९०८.३२	०९१०.९१	०९१०.९९		
भाग-११				
११०७.१०	११०७.२०			
भाग-१५				
१५०७.९०	१५११.९०	१५१२.१९	१५१४.११	१५१४.१९
१५१४.९१	१५१४.९९	१५१५.२९	१५१६.२०	१५१६.३०
१५१७.१०				
भाग-१७				
१७०१.१३	१७०१.१४	१७०१.९१	१७०१.९९	१७०३.१०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७०३.९०	१७०४.१०	१७०४.९०		
भाग-१८				
१८०६.१०	१८०६.२०	१८०६.३१	१८०६.३२	१८०६.९०
भाग-१९				
१९०२.११	१९०२.१९	१९०२.२०	१९०२.३०	१९०५.१०
१९०५.२०	१९०५.३१	१९०५.३२	१९०५.४०	१९०५.९०
भाग-२०				
२००७.९९	२००८.१९	२००८.९३	२००८.९९	२००९.११
२००९.१२	२००९.१९	२००९.२१	२००९.२९	२००९.३१
२००९.३९	२००९.४१	२००९.४९	२००९.५०	२००९.६१
२००९.६९	२००९.७१	२००९.७९	२००९.८१	२००९.८९
२००९.९०				
भाग-२१				
२१०३.१०	२१०३.२०	२१०३.९०	२१०४.१०	२१०४.२०
२१०६.१०	२१०६.९०			
भाग-२२				
२२०१.१०	२२०१.९०	२२०२.१०	२२०२.९१	२२०२.९९
२२०३.००	२२०४.१०	२२०४.२१	२२०४.२२	२२०४.२९
२२०४.३०	२२०५.१०	२२०५.९०	२२०६.००	२२०७.१०
२२०७.२०	२२०८.२०	२२०८.३०	२२०८.४०	२२०८.५०
२२०८.६०	२२०८.७०	२२०८.९०		
भाग-२४				
२४०१.१०	२४०१.२०	२४०१.३०	२४०२.१०	२४०२.२०
२४०२.९०	२४०३.११	२४०३.१९	२४०३.९१	२४०३.९९
२४०४.११	२४०४.१२	२४०४.१९	२४०४.९१	२४०४.९२
२४०४.९९				
भाग-२५				
२५१५.१२	२५१५.२०	२५१६.१२	२५१६.२०	२५१६.९०
२५१७.४१	२५१७.४९	२५२३.१०	२५२३.२१	२५२३.२९
२५२३.३०	२५२३.९०			
भाग-२७				
२७१०.१२	२७१०.१९	२७१०.२०		
भाग-३२				
३२०६.११	३२०६.१९	३२०६.२०	३२०६.४१	३२०६.४२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३२०६.४९	३२०६.५०	३२०८.१०	३२०८.२०	३२०८.९०
३२०९.१०	३२०९.९०	३२१०.००		
भाग-३३				
३३०४.१०	३३०४.२०	३३०४.३०	३३०४.९१	३३०४.९९
३३०५.१०	३३०५.२०	३३०५.३०	३३०५.९०	३३०७.१०
३३०७.२०	३३०७.३०	३३०७.४९	३३०७.९०	
भाग-३४				
३४०१.११	३४०१.१९	३४०१.२०	३४०१.३०	३४०२.२०
३४०२.३१	३४०२.३९	३४०२.४१	३४०२.४२	३४०२.४९
३४०२.५०	३४०२.९०	३४०५.१०	३४०५.२०	३४०५.३०
३४०५.४०	३४०५.९०			
भाग-३६				
३६०५.००				
भाग-३८				
३८१४.००	३८१९.००			
भाग-३९				
३९१६.१०	३९१६.२०	३९१६.९०	३९१७.१०	३९१७.२१
३९१७.२२	३९१७.२३	३९१७.२९	३९१७.३१	३९१७.३२
३९१७.३३	३९१७.३९	३९१७.४०	३९१८.१०	३९१८.९०
३९१९.१०	३९१९.९०	३९२०.१०	३९२०.२०	३९२०.३०
३९२०.४३	३९२०.४९	३९२०.५१	३९२०.५९	३९२०.६१
३९२०.६२	३९२०.६३	३९२०.६९	३९२०.७१	३९२०.७३
३९२०.७९	३९२०.९१	३९२०.९२	३९२०.९३	३९२०.९४
३९२०.९९	३९२१.११	३९२१.१२	३९२१.१३	३९२१.१४
३९२१.१९	३९२१.९०	३९२२.१०	३९२२.२०	३९२२.९०
३९२३.१०	३९२३.२१	३९२३.२९	३९२३.३०	३९२३.५०
३९२३.९०	३९२४.१०	३९२४.९०	३९२५.१०	३९२५.२०
३९२५.३०	३९२५.९०	३९२६.१०	३९२६.२०	३९२६.३०
३९२६.४०	३९२६.९०			
भाग-४०				
४०११.१०	४०११.२०	४०११.४०	४०११.७०	४०११.८०
४०११.९०	४०१२.११	४०१२.१२	४०१२.१९	४०१२.२०
४०१२.९०	४०१३.१०	४०१३.९०	४०१६.१०	
भाग-४२				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४२०२.११	४२०२.१२	४२०२.१९	४२०२.२१	४२०२.२२
४२०२.२९	४२०२.३१	४२०२.३२	४२०२.३९	४२०२.९१
४२०२.९२	४२०२.९९	४२०५.००		
भाग-४८				
४८०२.१०	४८०२.२०	४८०२.४०	४८०२.५४	४८०२.५५
४८०२.५६	४८०२.५७	४८०२.५८	४८०२.६१	४८०२.६२
४८०२.६९	४८१०.१३	४८१०.१४	४८१०.१९	४८१०.२२
१८१०.२९	४८१०.३१	४८१०.३२	४८१०.३९	४८१०.९२
४८१०.९९	४८११.१०	४८११.४१	४८११.४९	४८११.५१
४८११.५९	४८११.६०	४८११.९०	४८१६.२०	४८१६.९०
४८१७.१०	४८१७.२०	४८१७.३०	४८१८.१०	४८१८.२०
४८१८.३०	४८१८.५०	४८१८.९०	४८१९.१०	४८१९.२०
४८१९.३०	४८१९.४०	४८१९.५०	४८१९.६०	४८२०.१०
४८२०.२०	४८२०.३०	४८२०.४०	४८२०.५०	४८२०.९०
४८२१.१०	४८२१.९०			
भाग-४९				
४९०९.००	४९१०.००	४९११.१०	४९११.९१	४९११.९९
भाग-५२				
५२१०.११	५२१०.१९	५२१०.२१	५२१०.२९	५२१०.३१
५२१०.३२	५२१०.३९	५२१०.४१	५२१०.४९	५२१०.५१
५२१०.५९	५२११.११	५२११.१२	५२११.१९	५२११.२०
५२११.३१	५२११.३२	५२११.३९	५२११.४१	५२११.४२
५२११.४३	५२११.४९	५२११.५१	५२११.५२	५२११.५९
भाग-५३				
५३१०.१०	५३१०.९०			
भाग-५४				
५४०७.१०	५४०७.२०	५४०७.३०	५४०७.४१	५४०७.४२
५४०७.४३	५४०७.४४	५४०७.५१	५४०७.५२	५४०७.५३
५४०७.५४	५४०७.६१	५४०७.६९	५४०७.७१	५४०७.७२
५४०७.७३	५४०७.७४	५४०७.८१	५४०७.८२	५४०७.८३
५४०७.८४	५४०७.९१	५४०७.९२	५४०७.९३	५४०७.९४
५४०८.१०	५४०८.२१	५४०८.२२	५४०८.२३	५४०८.२४
५४०८.३१	५४०८.३२	५४०८.३३	५४०८.३४	
भाग-५५				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५५१२.११	५५१२.१९	५५१२.२१	५५१२.२९	५५१२.९१
५५१२.९९	५५१३.११	५५१३.१२	५५१३.१३	५५१३.१९
५५१३.२१	५५१३.२३	५५१३.२९	५५१३.३१	५५१३.३९
५५१३.४१	५५१३.४९	५५१४.११	५५१४.१२	५५१४.१९
५५१४.२१	५५१४.२२	५५१४.२३	५५१४.२९	५५१४.३०
५५१४.४१	५५१४.४२	५५१४.४३	५५१४.४९	५५१५.११
५५१५.१२	५५१५.१३	५५१५.१९	५५१५.२१	५५१५.२२
५५१५.२९	५५१५.९१	५५१५.९९	५५१६.११	५५१६.१२
५५१६.१३	५५१६.१४	५५१६.२१	५५१६.२२	५५१६.२३
५५१६.२४	५५१६.३१	५५१६.३२	५५१६.३३	५५१६.३४
५५१६.४१	५५१६.४२	५५१६.४३	५५१६.४४	५५१६.९१
५५१६.९२	५५१६.९३	५५१६.९४		
भाग-५६				
५६०१.२१	५६०१.२२	५६०१.२९	५६०१.३०	
भाग-५७				
५७०१.१०	५७०१.९०	५७०२.१०	५७०२.२०	५७०२.३१
५७०२.३२	५७०२.३९	५७०२.४१	५७०२.४२	५७०२.४९
५७०२.५०	५७०२.९१	५७०२.९२	५७०२.९९	५७०३.१०
५७०३.२१	५७०३.२९	५७०३.३१	५७०३.३९	५७०३.९०
५७०४.१०	५७०४.२०	५७०४.९०	५७०५.००	
भाग-५९				
५९०३.१०	५९०३.२०	५९०३.९०	५९०४.१०	५९०४.९०
५९०६.१०	५९०६.९१	५९०६.९९		
भाग-६०				
६००१.१०	६००१.२१	६००१.२२	६००१.२९	६००१.९१
६००१.९२	९००१.९९	६००२.४०	६००२.९०	६००३.१०
६००३.२०	६००३.३०	६००३.४०	६००३.९०	६००४.१०
६००४.९०	६००५.२१	६००५.२२	६००५.२३	६००५.२४
६००५.३५	६००५.३६	६००५.३७	६००५.३८	६००५.३९
६००५.४१	६००५.४२	६००५.४३	६००५.४४	६००५.९०
६००६.१०	६००६.२१	६००६.२२	६००६.२३	६००६.२४
६००६.३१	६००६.३२	६००६.३३	६००६.३४	६००६.४१
६००६.४२	६००६.४३	६००६.४४	६००६.९०	
भाग-६१				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६१०१.२०	६१०१.३०	६१०१.९०	६१०२.१०	६१०२.२०
६१०२.३०	६१०२.९०	६१०३.१०	६१०३.२२	६१०३.२३
६१०३.२९	६१०३.३१	६१०३.३२	६१०३.३३	६१०३.३९
६१०३.४१	६१०३.४२	६१०३.४३	६१०३.४९	६१०४.१३
६१०४.१९	६१०४.२२	६१०४.२३	६१०४.२९	६१०४.३१
६१०४.३२	६१०४.३३	६१०४.३९	६१०४.४१	६१०४.४२
६१०४.४३	६१०४.४४	६१०४.४९	६१०४.५१	६१०४.५२
६१०४.५३	६१०४.५९	६१०४.६१	६१०४.६२	६१०४.६३
६१०४.६९	६१०५.१०	६१०५.२०	६१०५.९०	६१०६.१०
६१०६.२०	६१०६.९०	६१०७.११	६१०७.१२	६१०७.१९
६१०७.२१	६१०७.२२	६१०७.२९	६१०७.९१	६१०७.९९
६१०८.११	६१०८.१९	६१०८.२१	६१०८.२२	६१०८.२९
६१०८.३१	६१०८.३२	६१०८.३९	६१०८.९१	६१०८.९२
६१०८.९९	६१०९.१०	६१०९.९०	६११०.११	६११०.१२
६११०.१९	६११०.२०	६११०.३०	६११०.९०	६१११.२०
६१११.३०	६१११.९०	६११२.११	६११२.१२	६११२.१९
६११२.२०	६११२.३१	६११२.३९	६११२.४१	६११२.४९
६११३.००	६११४.२०	६११४.३०	६११४.९०	६११५.१०
६११५.२१	६११५.२२	६११५.२९	६११५.३०	६११५.९४
६११५.९५	६११५.९६	६११५.९९	६११६.१०	६११६.९१
६११६.९२	६११६.९३	६११६.९९	६११७.१०	६११७.८०
भाग-६२				
६२०१.२०	६२०१.३०	६२०१.४०	६२०१.९०	६२०२.२०
६२०२.४०	६२०२.३०	६२०२.९०		
६२०३.११	६२०३.१२	६२०३.१९	६२०३.२२	
६२०३.२३	६२०३.२९	६२०३.३१	६२०३.३२	६२०३.३३
६२०३.३९	६२०३.४१	६२०३.४२	६२०३.४३	६२०३.४९
६२०४.११	६२०४.१२	६२०४.१३	६२०४.१९	६२०४.२१
६२०४.२२	६२०४.२३	६२०४.२९	६२०४.३१	६२०४.३२
३२०४.३३	६२०४.३९	६२०४.४१	६२०४.४२	६२०४.४३
६२०४.४४	६२०४.४९	६२०४.५१	६२०४.५२	६२०४.५३
६२०४.५९	६२०४.६१	६२०४.६२	६२०४.६३	६२०४.६९
६२०५.२०	६२०५.३०	६२०५.९०	६२०६.१०	६२०६.२०
६२०६.३०	६२०६.४०	६२०६.९०	६२०७.११	६२०७.१९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६२०७.२१	६२०७.२२	६२०७.२९	६२०७.९१	६२०७.९९
६२०८.११	६२०८.१९	६२०८.२१	६२०८.२२	६२०८.२९
६२०८.९१	६२०८.९२	६२०८.९९	६२०९.२०	६२०९.३०
६२०९.९०	६२१०.१०	६२१०.२०	६२१०.३०	६२१०.४०
६२१०.५०	६२११.११	६२११.१२	६२११.२०	६२११.३२
६२११.३३	६२११.३९	६२११.४२	६२११.४३	६२११.४९
६२१२.१०	६२१२.२०	६२१२.३०	६२१२.९०	६२१३.२०
६२१३.९०	६२१४.१०	६२१४.२०	६२१४.३०	६२१४.४०
६२१४.९०	६२१५.१०	६२१५.२०	६२१५.९०	६२१६.००
भाग-६३				
६३०१.१०	६३०१.२०	६३०१.३०	६३०१.४०	६३०१.९०
६३०२.१०	६३०२.२१	६३०२.२२	६३०२.२९	६३०२.३१
६३०२.३२	६३०२.३९	६३०२.४०	६३०२.५१	६३०२.५३
६३०२.५९	६३०२.६०	६३०२.९१	६३०२.९३	६३०२.९९
६३०३.१२	६३०३.१९	६३०३.९१	६३०३.९२	६३०३.९९
६३०५.१०	६३०५.२०	६३०५.३२	६३०५.३३	६३०५.३९
६३०५.९०	६३०६.१२	६३०६.१९	६३०६.२२	६३०६.२९
६३०६.३०	६३०६.४०	६३०६.९०		
भाग-६४				
६४०१.१०	६४०१.९२	६४०१.९९	६४०२.१२	६४०२.१९
६४०२.२०	६४०२.९१	६४०२.९९	६४०३.१२	६४०३.१९
६४०३.२०	६४०३.४०	६४०३.५१	६४०३.५९	६४०३.९१
६४०३.९९	६४०४.११	६४०४.१९	६४०४.२०	६४०५.१०
६४०५.२०	६४०५.९०			
भाग-६५				
६५०६.१०				
भाग-६८				
६८०२.१०	६८०२.२१	६८०२.२३	६८०२.२९	६८०२.९१
६८०२.९२	६८०२.९३	६८०२.९९		
भाग-६९				
६९०४.१०	६९०४.९०	६९०७.२१	६९०७.२२	६९०७.२३
६९०७.३०	६९०७.४०	६९१०.१०	६९१०.९०	६९११.१०
६९११.९०				
भाग-७०				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७००३.१२	७००३.१९	७००३.२०	७००३.३०	७००४.२०
७००४.९०	७००५.१०	७००५.२१	७००५.२९	७००५.३०
७००६.००	७००७.११	७००७.१९	७००७.२१	७००७.२९
७००८.००	७००९.१०	७००९.९१	७००९.९२	७०१३.१०
७०१३.२२	७०१३.२८	७०१३.३३	७०१३.३७	७०१३.४१
७०१३.४२	७०१३.४९	७०१३.९१	७०१३.९९	७०२०.००
भाग-७२				
७२१०.२०	७२१०.३०	७२१०.४१	७२१०.४९	७२१०.५०
७२१०.६१	७२१०.६९	७२१०.७०	७२१०.९०	७२१२.२०
७२१२.३०	७२१२.४०	७२१२.५०	७२१२.६०	७२१३.१०
७२१३.२०	७२१३.९१	७२१३.९९	७२१४.१०	७२१४.२०
७२१४.३०	७२१४.९१	७२१७.९९	७२१५.१०	७२१५.५०
७२१५.९०				
भाग-७३				
७३०४.११	७३०४.१९	७३०४.२२	७३०४.२३	७३०४.२४
७३०४.२९	७३०४.३१	७३०४.३९	७३०४.४१	७३०४.४९
७३०४.५१	७३०४.५९	७३०४.९०	७३०५.११	७३०५.१२
७३०५.१९	७३०५.२०	७३०५.३१	७३०५.३९	७३०५.९०
७३०६.११	७३०६.१९	७३०६.२१	७३०६.२९	७३०६.३०
७३०६.४०	७३०६.५०	७३०६.६१	७३०६.६९	७३०६.९०
७३०८.१०	७३०८.२०	७३०८.३०	७३०८.४०	७३०८.९०
७३१३.००				
भाग-८०				
८००७.००				
भाग-८३				
८३०२.१०	८३०२.२०	८३०२.३०	८३०२.४१	८३०२.४२
८३०२.४९	८३०२.५०	८३०२.६०	८३०९.१०	
भाग-८४				
८४१५.१०	८४१५.२०	८४१५.८१	८४१५.८२	८४१५.८३
८४१५.९०	८४१८.१०	८४१८.२१	८४१८.२९	८४१८.३०
८४१८.४०	८४१८.५०	८४१८.६१	८४१८.६९	८४५०.११
८४५०.१२	८४५०.१९	८४५०.२०	८४५०.९०	८४५१.१०
८४५१.२१	८४५१.९०			
भाग-८५				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८५०४.१०	८५०४.२१	८५०४.३१	८५०४.३२	८५०४.३३
८५०४.४०	८५०४.५०	८५०६.१०	८५०६.३०	८५०६.४०
८५०६.५०	८५०६.६०	८५०६.८०	८५०६.९०	८५०७.१०
८५०७.२०	८५०७.३०	८५०७.५०	८५०७.६०	८५०७.८०
८५०७.९०	८५१०.१०	८५१०.२०	८५१०.३०	८५१०.९०
८५२४.११	८५२४.१२	८५२४.१९	८५२४.९१	८५२४.९२
८५२४.९९	८५२८.४९	८५२८.५९	८५२८.६९	८५२८.७२
८५२८.७१	८५२८.७३	८५३६.१०	८५३६.२०	८५३६.४१
८५३६.३०	८५३६.४९	८५३६.६१	८५३६.७०	८५३९.२१
८५३९.१०	८५३९.२२	८५३९.२९	८५३९.३१	८५३९.३९
८५३९.३२	८५३९.४१	८५३९.४९	८५३९.५१	८५३९.५२
८५३९.९०	८५४०.११	८५४४.११	८५४४.१९	८५४४.२०
८५४४.३०	८५४४.६०	८५४९.११	८५४९.१२	८५४९.१३
८५४९.१४	८५४९.१९	८५४९.२९	८५४९.३१	८५४९.३९
८५४९.९१	८५४९.९९			
भाग-८७				
८७०२.१०	८७०२.२०	८७०२.३०	८७०२.४०	८७०२.९०
८७०३.१०	८७०३.२१	८७०३.२२	८७०३.२३	८७०३.२४
८७०३.३१	८७०३.३२	८७०३.३३	८७०३.४०	८७०३.५०
८७०३.६०	८७०३.७०	८७०३.८०	८७०३.९०	८७०४.१०
८७०४.२१	८७०४.२२	८७०४.२३	८७०४.३१	८७०४.३२
८७०४.४१	८७०४.४२	८७०४.४३	८७०४.५१	८७०४.५२
८७०४.६०	८७०४.९०	८७०६.००	८७०८.१०	८७०८.२१
८७०८.२२	८७०८.२९	८७०८.३०	८७०८.४०	८७०८.५०
८७०८.७०	८७०८.८०	८७०८.९१	८७०८.९२	८७०८.९३
८७०८.९४	८७०८.९५	८७०८.९९	८७११.१०	८७११.२०
८७११.३०	८७११.४०	८७११.५०	८७११.६०	८७११.९०
८७१४.१०				
भाग-९६				
९६०३.२१	९६०८.१०	९६१९.००		
भाग-९७				
९७०२.१०	९७०२.९०	९७०३.१०	९७०३.९०	९७०५.१०
९७०५.२१	९७०५.२२	९७०५.२९	९७०५.३१	९७०५.३९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) सार्क मुलुकमध्ये कम विकसित मुलुकको निमित्त लागू हुने संवेदनशील मालवस्तुको उपशीर्षकको सूचीः-

देहायका उपशीर्षक बाहेकका उपदफा (१) मा उल्लिखित अन्य उपशीर्षकः-

भाग-७२				
७२१३.१०	७२१३.२०	७२१३.९१	७२१३.९९	
भाग-७३				
७३०४.११	७३०४.१९	७३०४.२२	७३०४.२३	७३०४.२४
७३०४.२९	७३०४.३१	७३०४.३९	७३०४.४१	७३०४.४९
७३०४.५१	७३०४.५९	७३०४.९०	७३०५.११	७३०५.१२
७३०५.१९	७३०५.२०	७३०५.३१	७३०५.३९	७३०५.९०
७३०८.१०	७३०८.२०	७३०८.३०	७३०८.४०	७३०८.९०
भाग-८३				
८३०२.१०	८३०२.२०	८३०२.३०	८३०२.४१	८३०२.४२
८३०२.४९	८३०२.५०	८३०२.६०		
भाग-८४				
८४५१.९०				

२०. देहायका उपशीर्षकमा उल्लिखित मालवस्तु दफा ७ बमोजिम पैठारी गरेमा सोही दफा बमोजिम दर अनुसार भन्सार महसुल लाग्नेछः-

भाग -१				
०१०४.२०	०१०५.९४	०१०५.९९		
भाग -२				
०२०४.१०	०२०४.२१	०२०४.२२	०२०४.२३	०२०४.३०
०२०४.४१	०२०४.४२	०२०४.४३	०२०४.५०	०२०७.११
०२०७.१२	०२०७.१३	०२०७.१४	०२०७.२४	०२०७.२५
०२०७.२६	०२०७.२७	०२०७.४१	०२०७.४२	०२०७.४३
०२०७.४४	०२०७.४५	०२०७.५१	०२०७.५२	०२०७.५३
०२०७.५४	०२०७.५५	०२०७.६०		
भाग -३				
०३०१.११	०३०१.१९	०३०१.९१	०३०१.९२	०३०१.९३
०३०१.९४	०३०१.९५	०३०१.९९	०३०२.११	०३०२.४१
०३०२.४२	०३०२.४३	०३०२.४४	०३०२.४५	०३०२.४६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३०२.४७	०३०२.४९	०३०२.५१	०३०२.५२	०३०२.५३
०३०२.५४	०३०२.५५	०३०२.५६	०३०२.५९	०३०२.७१
०३०२.७२	०३०२.७३	०३०२.७४	०३०२.७९	०३०२.८२
०३०२.८३	०३०२.८४	०३०२.८५	०३०२.८९	०३०२.९१
०३०२.९२	०३०२.९९	०३०३.१४	०३०३.२६	०३०३.३१
०३०३.३३	०३०३.३४	०३०३.३९	०३०३.९१	०३०३.९२
०३०३.९९	०३०४.३१	०३०४.३२	०३०४.३३	०३०४.३९
०३०४.४१	०३०४.४२	०३०४.४३	०३०४.४४	०३०४.४५
०३०४.४६	०३०४.४७	०३०४.४८	०३०४.४९	०३०४.५१
०३०४.५२	०३०४.५३	०३०४.५४	०३०४.५५	०३०४.५६
०३०४.५७	०३०४.५९	०३०४.६१	०३०४.६२	०३०४.६३
०३०४.६९	०३०४.७१	०३०४.७२	०३०४.७३	०३०४.७४
०३०४.७५	०३०४.७९	०३०४.८१	०३०४.८२	०३०४.८३
०३०४.८४	०३०४.८५	०३०४.८६	०३०४.८७	०३०४.८८
०३०४.८९	०३०४.९१	०३०४.९२	०३०४.९३	०३०४.९४
०३०४.९५	०३०४.९६	०३०४.९७	०३०४.९९	०३०५.२०
०३०५.३१	०३०५.३२	०३०५.३९	०३०५.४२	०३०५.४३
०३०५.४४	०३०५.४९	०३०५.५१	०३०५.५२	०३०५.५३
०३०५.५४	०३०५.५९	०३०५.६१	०३०५.६२	०३०५.६३
०३०५.६४	०३०५.६९	०३०५.७१	०३०५.७२	०३०५.७९
भाग -४				
०४०१.१०	०४०१.२०	०४०१.४०	०४०१.५०	०४०३.२०
०४०३.९०	०४०४.१०	०४०४.९०	०४०६.१०	०४०६.२०
०४०६.३०	०४०६.४०	०४०६.९०	०४०७.११	०४०७.१९
०४०७.२१	०४०७.२९	०४०७.९०	०४०९.००	
भाग -६				
०६०३.११	०६०३.१२	०६०३.१३	०६०३.१४	०६०३.१५
०६०३.१९	०६०३.९०			
भाग -७				
०७०१.१०	०७०१.९०	०७०२.००	०७०३.१०	०७०३.२०
०७०३.९०	०७०४.१०	०७०४.२०	०७०४.९०	०७०६.१०
०७०६.९०	०७०७.००	०७०८.१०	०७०८.२०	०७०८.९०
०७०९.२०	०७०९.३०	०७०९.४०	०७०९.५१	०७०९.५२
०७०९.५३	०७०९.५४	०७०९.५५	०७०९.५६	०७०९.५९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०७०९.६०	०७०९.७०	०७०९.९१	०७०९.९२	०७०९.९३
०७०९.९९	०७१०.१०	०७१०.२१	०७१०.२२	०७१०.२९
०७१०.३०	०७१०.८०	०७१०.९०	०७११.४०	०७११.५१
०७११.५९	०७११.९०	०७१२.२०	०७१२.३१	०७१२.३२
०७१२.३४	०७१२.३९	०७१३.३३	०७१३.३४	०७१३.३५
०७१३.३९	०७१३.४०	०७१३.५०	०७१३.६०	०७१३.९०
भाग -८				
०८०१.३१	०८०२.११	०८०२.१२	०८०२.३१	०८०२.३२
०८०२.४१	०८०२.४२	०८०२.६१	०८०२.६२	०८०३.१०
०८०३.९०	०८०४.३०	०८०४.४०	०८०४.५०	०८०५.२१
०८०५.२२	०८०५.२९	०८०५.४०	०८०५.५०	०८०५.९०
०८०७.११	०८०७.१९	०८०७.२०	०८०८.१०	०८०८.३०
०८०८.४०	०८०९.३०	०८०९.४०	०८१०.१०	०८१०.३०
०८१०.७०	०८१०.९०	०८११.१०	०८११.९०	०८१३.१०
०८१३.२०	०८१३.३०	०८१३.४०	०८१३.५०	
भाग -९				
०९१०.११	०९१०.१२	०९१०.३०		
भाग -१०				
१००१.९१	१००१.९९	१००५.१०	१००५.९०	१००६.१०
१००६.२०	१००६.३०	१००६.४०		
भाग -११				
११०१.००	११०२.२०	११०२.९०	११०३.११	११०३.१३
११०३.१९	११०३.२०	११०४.१२	११०४.१९	११०४.२२
११०४.२३	११०४.२९	११०४.३०	११०५.१०	११०५.२०
११०६.१०	११०६.२०	११०६.३०		
भाग -१२				
१२०१.१०	१२०१.९०	१२०२.३०	१२०२.४१	१२०२.४२
१२०४.००	१२०५.१०	१२०५.९०	१२०६.००	१२०७.१०
१२०७.३०	१२०७.४०	१२०७.५०	१२०७.६०	१२०७.७०
१२०७.९९	१२१२.९१	१२१२.९२	१२१२.९३	१२१२.९४
१२१२.९९				
भाग -१५				
१५०७.१०	१५१२.११	१५१२.२१	१५१२.२९	१५१५.२१
१५१५.५०	१५१५.९०			

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भाग -२०				
२००१.१०	२००१.९०	२००२.१०	२००२.९०	२००३.१०
२००३.९०	२००४.१०	२००४.९०	२००५.१०	२००५.२०
२००५.४०	२००५.५१	२००५.५९	२००५.८०	२००५.९१
२००५.९९	२००६.००	२००७.१०	२००७.९१	२००८.११
२००८.२०	२००८.३०	२००८.४०	२००८.७०	२००८.९१
२००८.९७				
भाग -२१				
२१०३.३०				
भाग -२७				
२७११.११	२७११.१२	२७११.१३	२७११.१४	२७११.१९
२७११.२१	२७११.२९			
भाग -३०				
३००३.१०	३००३.२०	३००३.४१	३००३.४२	३००३.४३
३००३.४९	३००३.९०	३००४.१०	३००४.२०	३००४.३२
३००४.४१	३००४.४२	३००४.४३	३००४.४९	३००४.९०
भाग -३९				
३९२३.४०				
भाग -६३				
६३१०.१०	६३१०.९०			

२१. **<u>निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कुरियरबाट हुने निकासी पैठारी सम्बन्धी व्यवस्थाः</u>** निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कुरियर मार्फत हुने निकासी पैठारीका सम्बन्धमा देहायका व्यवस्था लागू हुनेछः-

(१) देहायका मालवस्तु कुरियरबाट पैठारी गर्न पाइने छैनः-

(क) एक पोकामा सत्तरी किलोग्रामभन्दा बढी तौल भएको,

(ख) जनावर तथा तिनका अङ्ग,

(ग) वनस्पति र तिनका अङ्ग,

(घ) जुनसुकै स्वरूपका सुन, चाँदी तथा गरगहना,

(ङ) बहुमूल्य तथा अर्धबहुमूल्य पत्थर,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(च) प्रचलित कानून बमोजिम पैठारीको लागि प्रतिबन्ध लगाइएका अन्य मालवस्तु।

(२) देहायका मालवस्तु कुरियरबाट निकासी गर्न पाइने छैनः-

(क) निकासी महसुल लाग्ने मालवस्तु,

(ख) बण्डेड वेयरहाउस तथा पासबुक सुविधा उपभोग गरेका उद्योगहरूले निकासी गर्ने मालवस्तु,

(ग) प्रचलित कानून बमोजिम निकासीको लागि प्रतिबन्ध लगाइएका अन्य मालवस्तु।

(३) कुरियर कम्पनीले आफ्नो कुरियर मार्फत हुने पैठारी वा निकासीको कन्सोलिडेटेड मेनिफेस्ट अग्रिम रूपमा भन्सार कार्यालयमा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ। भन्सार कार्यालयले मालवस्तु जाँचपास गर्दा प्रज्ञापनपत्रका साथ त्यस्तो मेनिफेष्टको प्रतिलिपि अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नु पर्नेछ।

(४) नमूना (स्याम्पल) वा निःशुल्क उपहारको रूपमा एक कन्साइन्मेन्टमा पाँचसय अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको मालवस्तु भुक्तानी प्रक्रिया बिना पैठारी गर्न सकिनेछ। व्यापारिक प्रयोजनका हकमा अधिकतम एक हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको मालवस्तु स्वीकृत बैङ्किङ्ग प्रणाली अन्तर्गत भुक्तानी हुने गरी पैठारी गर्न सकिनेछ र त्यसरी हुने पैठारीका हकमा सामान्य भन्सार प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।

(५) नमूना (स्याम्पल) वा निःशुल्क उपहारको रूपमा एक कन्साइन्मेन्टमा एक हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको मालवस्तु भुक्तानी प्रक्रिया बिना निकासी गर्न सकिनेछ। व्यापारिक प्रयोजनका हकमा अधिकतम दश हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको मालवस्तु स्वीकृत बैङ्किङ्ग प्रणाली अन्तर्गत भुक्तानी हुने गरी निकासी गर्न सकिनेछ र यसरी हुने निकासीका हकमा सामान्य भन्सार प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६) निकासी वा पैठारी गर्दा प्रेषकले प्रत्येक पोकामा रहेको मालवस्तुको तौल समेतको विवरण र मूल्य खुलेको फाराम वा कन्सोलिडेटेड मेनिफेष्ट प्रत्येक पोकासँगै पठाउनु पर्नेछ।

(७) निकासी पैठारी हुने मालवस्तु जाँचपास गर्दा प्रज्ञापनपत्रका साथ उपदफा (६) बमोजिमको फाराम वा मेनिफेष्टको प्रतिलिपि संलग्न गर्नु पर्नेछ।

(८) नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई निकासी वा पैठारी हुने मालवस्तु तथा डाक्टरको प्रेस्क्रिप्सनका आधारमा पैठारी हुने औषधिको हकमा उपदफा (४) र (५) बमोजिमको मूल्यको बन्देज लागू हुने छैन।

(९) उपदफा (४) र (५) बमोजिम निकासी वा पैठारी हुने नमूना वा उपहारका हकमा अन्य आवश्यक कागजातका अतिरिक्त उपदफा (६) बमोजिमको फाराम वा मेनिफेस्ट संलग्न गरी सम्बन्धित कुरियर कम्पनीकै नाममा प्रज्ञापनपत्र भरी जाँचपास गर्न सकिनेछ।

(१०) यस दफा बमोजिमको व्यवस्था जुनसुकै मुलुकबाट हुने पैठारी वा जुनसुकै मुलुकमा हुने निकासीका हकमा लागू हुनेछ।

(११) उपदफा (४) र (५) मा तोकिएको मूल्यको सीमा नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरेमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(१२) यस दफाको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा भन्सार विभागको महानिर्देशकले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन वा यस दफामा उल्लिखित प्रक्रियालाई आवश्यकता अनुसार सरलीकरण गर्न सक्नेछ।

२२. **विविधः**

(१) देहायमा उल्लेख भए बाहेक पुराना तथा प्रयोग भएका मालवस्तुहरू पैठारी गर्न पाइने छैनः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) कुनै उद्योगले आफ्नो उद्योगको सञ्चालनको लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने उत्पादन मितिले पाँच वर्ष ननाघेका मेशिनरी एवं यन्त्र उपकरणहरू।

तर मुद्रण उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोजनको लागि उत्पादनको मितिले दश वर्ष ननाघेको मुद्रण यन्त्रावली (प्रिन्टिङ्ग मेशिन) पैठारी गर्न सक्नेछन्।

(ख) उद्योगले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने धातुका पत्रु (मेटल स्क्रयाप), उपशीर्षक ४०१२.२०.०० मा पर्ने प्रयोग गरिएका (युज्ड/स्क्रयाप) टायर, शीर्षक ४७.०७ मा पर्ने रद्दी कागज (वेस्ट एण्ड स्क्रयाप) र रोजिन तथा टर्पेन्टाइन उद्योगले आफ्नो प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८००७.००.१० मा पर्ने प्रयोग गरेका खाली टिनका डिब्बाहरु।

(ग) हवाई सेवा कम्पनीहरूले हवाई सेवा सञ्चालनको लागि नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा पुराना वा प्रयोग भएका हवाईजहाज, हेलिकोप्टर र तिनका इञ्जिन एवं फेडरल एभिएशन एड्मिन्सट्रेशन (एफ.ए.ए.), यूरोपियन एभिएशन सेफ्टी एजेन्सी (इ.ए.एस.ए.) वा सम्बन्धित देशका नागरिक उड्डयन प्राधिकरण (सी.ए.ए.) बाट स्वीकृत प्राप्त मेन्टिनेन्स रिपियर ओभरहल (एम.आर.ओ.) कम्पनीले मेन्टिनेन्स मर्मत सम्भार वा ओभरहल गरी एयरओर्दिनेस स्टाण्डर्ड प्रमाणीकरण गरेका वा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणबाट स्वीकृत प्राप्त कम्पनीले मर्मत सम्भार वा ओभरहल गरेका हवाईजहाज र हेलिकोप्टरका अन्य पार्टपुर्जा।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना अन्तर्गत पैठारी गर्न पाइने निजी प्रयोगका मालवस्तु।

(ङ) नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई राहत तथा उद्धार कार्यका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थाबाट सहयोग स्वरूप पैठारी हुने मालवस्तु।

(च) नेपालमा सञ्चालित आयोजनाको लागि आयोजना तथा ठेकेदारले पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्ने पुराना मिल मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण र पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा नेपाल आयल निगमले भारतीय आयल निगमबाट पैठारी गर्ने पुराना रिफ्यूलर ट्याङ्कर; वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित टर्न कि आयोजनाको लागि पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा आयोजना वा ठेकेदारले पैठारी गर्ने पुराना सवारी तथा ढुवानीका साधन।

(छ) यस उपदफामा उल्लेख गरिएदेखि बाहेकका पुराना वा प्रयोग भएका मालवस्तु र उत्पादन मिति नखुलेका मिल मेशिनरी एवं यन्त्र उपकरण पैठारी गरेको पाइएमा जफत गरिनेछ।

(२) चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतबाट मालवस्तु पैठारी गर्दा देहायमा उल्लिखित मालवस्तु वस्तु विनिमय वा बैङ्किङ्ग प्रणाली अनुसार र अन्य सबै मालवस्तु बैङ्किङ्ग प्रणाली अनुसार गर्नु पर्नेछः-

(क) कच्चा ऊन,

(ख) जीवित भेडा च्याङ्ग्रा,

(ग) नून,

(घ) चौंरी गाई र चौंरी गाईको पुच्छर,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) गलैंचा,

(च) जडीबुटी।

तर निकासी गर्दा र सोह्र हजार रुपैयाँसम्मको मालवस्तु पैठारी गर्दा बैङ्किङ्ग प्रणाली अनिवार्य हुने छैन।

(३) ब्रुअरी कम्पनीले क्राउनकर्क पैठारी गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयको सिफारिसमा मात्र पैठारी गर्नु पर्नेछ।

(४) तेस्रो मुलुक तथा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतमा निकासी हुने मालवस्तु कुनै निकासीकर्ताले काठमाडौंस्थित त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय र चोभार सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा जाँचपास गराई बन्द कन्टेनरमा भन्सारको सीलछाप लगाई दक्षिण सीमास्थित भन्सार कार्यालय तथा उत्तरी सीमामा अवस्थित तातोपानी तथा रसुवा भन्सार कार्यालयबाट निकासी गर्न चाहेमा भन्सार विभागले प्रक्रिया तोकी उक्त सुविधा प्रदान गर्नेछ।

(५) कुनै सरकारी निकाय, उद्योग, व्यक्ति, संस्था वा विदेशी नागरिकले कुनै खास कार्य प्रयोजनको लागि (व्यापारिक प्रयोजन बाहेक) पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्ने मालवस्तु सम्बन्धित मन्त्रालय वा दूतावासको सिफारिसमा बढीमा तीन महिनासम्मको लागि लगतमा राखी पैठारी गर्न दिन सकिनेछ। त्यसरी सिफारिस नभएको अवस्थामा भन्सार कार्यालयले औचित्य हेरी पछि फिर्ता गर्ने शर्तमा बढीमा एक वर्षको अवधि तोकी लाग्ने कर, महसुल तथा शुल्कहरू बापत नगद धरौटी वा बैङ्क ग्यारेण्टी लिई जाँचपास गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ। तोकेको अवधिमा मालवस्तु फिर्ता गरेमा सो मालवस्तु पैठारी हुँदाका बखत नगद धरौटी वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा राखेको महसुल रकमको एक प्रतिशत रकम असुल गरी नगद धरौटी फिर्ता वा बैङ्क ग्यारेण्टी फुकुवा गरिनेछ। तोकिएको अवधिमा मालवस्तु फिर्ता नगरेमा त्यस्तो

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मालवस्तु जफत गरी बैङ्क ग्यारेण्टी वा नगद धरौटीबाट महसुल बराबरको रकम राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

तर,

(क) निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने एक्साभेटर, डोजर, लोडर, रोलर, लेभलर, क्रेन (फिक्स्ड क्रेन बाहेक) र क्रेनलरी जस्ता मालवस्तु पछि फिर्ता लैजाने गरी अस्थायी पैठारी गर्दा भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि करको सट्टा एकमुष्ट समदरमा प्रति दिन एक हजार पाँच सय रुपैयाँका दरले भन्सार महसुल लिई बढीमा एक वर्षसम्मको लागि अस्थायी पैठारी गर्न दिइनेछ।

(ख) कृषि कार्यमा प्रयोग हुने वेलर वा स्ट्र कलेक्टर सहितको कम्बाइन्ड हार्भेष्टर पछि फिर्ता लैजाने गरी अस्थायी पैठारी गर्दा भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि करको सट्टा एकमुष्ट समदरमा प्रतिदिन एक हजार सात सय रुपैयाँका दरले भन्सार महसुल लिई बढीमा तीन महिनासम्मको लागि अस्थायी पैठारी गर्न दिइनेछ।

खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित उपकरण महसुल नबुझाई बसेको अवस्थामा पक्राउ परी कारबाहीका लागि भन्सार कार्यालयमा पेश भएमा चोरी पैठारी भएको मानी भन्सार ऐन बमोजिम कारबाही हुनेछ। महसुल तिरेको समय व्यतीत भएपछि फिर्ता लैजाने क्रममा मनासिब कारण भएमा त्यस्तो उपकरणको मूल्यमा नबढ्ने गरी बढी बसेको अवधिको प्रति दिनको पाँचहजार रुपैयाँका दरले महसुल असुल गरी फिर्ता लैजान दिन सक्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) विपद्को अवस्थामा उद्धार तथा राहत कार्यमा प्रयोग हुने तथा उद्धार तथा राहतका लागि आउने विदेशी व्यक्तिका लागि आवश्यक पर्ने देहाय बमोजिमका मालवस्तु पछि फिर्ता लैजाने गरी लगतमा राखी अस्थायी पैठारी गर्न दिन सकिनेछ:-

(अ) सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी उपकरण,

(आ) पानी शुद्धीकरण तथा पानी भण्डारण सम्बन्धी उपकरण तथा वस्तु,

(इ) डाक्टर, इन्जिनियर, सञ्चारकर्मी, लजिष्टिसियन, सामुदायिक कामदार आदिको कामको लागि आवश्यक पर्ने सबै किसिमका यन्त्र, उपकरण, मेशिन, तथा विद्युतीय उपकरण,

(ई) राहतको लागि प्रत्यक्ष रूपमा प्रयोग नहुने तर विपद्बाट भएको असरलाई हटाउन र सोको सामना गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू जस्तैः सबै प्रकारका प्रदूषण हटाउने, बिग्रिएका, भत्किएका घर, भवन तथा संरचना सफा गर्ने वा हटाउने, औद्योगिक संरचना निरीक्षण गर्ने आदि कार्यमा प्रयोग हुने मेशिनरी तथा उपकरण,

(उ) कार्यालय उपकरण जस्ता प्रशासनिक सहयोगी मालवस्तु, जस्तैः कम्प्यूटर, फोटोकपी तथा प्रिन्टर, खर्च भएर जाने प्रकृतिका मालवस्तु, कर्मचारी सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण, प्रशासनिक म्यानुअल तथा कागजात,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ऊ) विपद्को समयमा उद्धार कार्यमा खटिने कर्मचारीका लागि स्थानान्तरण गर्न सकिने बासस्थान तथा यसका सहायक सामग्री, जस्तैः खाना पकाउने तथा खाने उपकरण तथा सामग्रीहरू, स्नानागार सम्बन्धी सामग्री, सुरक्षा सम्बन्धी सामग्री,

(ए) सवारी साधन, तिनका स्पेयर पार्टस तथा मर्मतका लागि आवश्यक उपकरण,

(ऐ) उद्धार कार्यका लागि आवश्यक जनावर, जस्तैः तालिम प्राप्त कुकुर,

(ओ) विपद्को समयमा उद्धारमा संलग्न व्यक्ति बस्न तथा निजको कार्यसम्पादनको लागि आवश्यक पर्ने मालवस्तु,

(औ) नेपाल सरकारले राहत प्रयोजनको लागि तोके बमोजिमका अन्य मालवस्तु।

(६) चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतबाट क्रेडिट सुविधा अन्तर्गत मालवस्तु पैठारी गर्दा राखेको धरौटी रकम फिर्ता पाउनको लागि उक्त मालवस्तु पैठारी गरेको मितिले तीन महिनाभित्र बैङ्किङ्ग प्रणालीबाट भुक्तानी पठाएको प्रमाण पेश गरी धरौटी फिर्ता लिइसक्नु पर्नेछ। मालवस्तु पैठारी भएको मितिले तीन महिनाभित्र उपरोक्त बमोजिम फिर्ता नभएको धरौटी रकम सदरस्याहा गरिनेछ र त्यसमा पैठारीकर्ताको दाबी लाग्ने छैन।

(७) नेपालको अन्य राष्ट्रहरूसँग भएका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सम्झौता वा सन्धिको प्रतिकूल नहुने गरी नेपालमा पैठारी भएका मालवस्तु देहाय बमोजिम निकासी गर्न दिइनेछः-

(क) मालवस्तु पैठारी भएको मितिले छ महिनाभित्र पुनः अर्को मुलुकमा निकासी गर्ने गरी पैठारी गर्न चाहेमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पैठारीकर्ताको अनुरोधमा उक्त मालवस्तुमा पैठारी गर्दा लाग्ने महसुल तथा सोको थप दश प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी वा बैङ्क ग्यारेण्टी राखी पैठारी गर्न दिइनेछ। यस्ता वस्तुहरू निकासी गर्दा पैठारी गर्दाको अवस्थामा भुक्तानी गरेको विदेशी मुद्रामा नघट्ने गरी आर्जन गरेको प्रमाण र निकासी भएको प्रमाण पेश गरेको एक महिनाभित्र धरौटी रहेको रकम वा बैङ्क ग्यारेण्टीबाट लाग्ने भन्सार महसुलको दश प्रतिशत रकम असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता वा बैङ्क ग्यारेण्टी फुकुवा गरिनेछ। यसरी छ महिनाभित्र निकासी गर्न नसकेमा महसुल बापतको रकम नगद धरौटीमा रहेको रकम वा बैङ्क ग्यारेण्टीबाट असुल गरिनेछ।

(ख) कुनै व्यक्तिले नेपालमा पैठारी भएको मालवस्तु बैङ्किङ्ग प्रक्रिया मार्फत भुक्तानी हुने गरी निकासी गर्न चाहेमा पैठारी मूल्यमा कम्तीमा दश प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गरी निकासी बापतको विदेशी मुद्रा अग्रिम रूपमा प्राप्त भइसकेको वा सो बापत खोलिएको प्रतीतपत्रको आधारमा विदेशी मुद्रा प्राप्त हुने प्रमाण पेश गरेमा निकासी गर्न दिइनेछ।

तर पैठारी भएको मितिले दुई वर्ष नाघेका र नेपालमा बिक्री हुन नसकेका विद्युतीय उपकरण (इलेक्ट्रिक वा इलेक्ट्रोनिक) पैठारीकर्ता स्वयंले निकासी गर्न चाहेमा निकासीकर्ता र त्यस्तो पैठारीकर्ताका बीचमा भएको खरिद बिक्री सम्झौता पेश गरेमा निकासी गर्न दिइनेछ र यस खण्डमा उल्लिखित मूल्य अभिवृद्धिको शर्त लागू हुने छैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८) नेपालमा पैठारी भई वा नेपालमा नै उत्पादन भई प्रयोग भइसकेका वा भाग ८४, ८५ र ९० मा पर्ने पुराना मालवस्तु तथा नेपालभित्रबाट सङ्कलित जुनसुकै पदार्थका रद्दी तथा पत्रु निकासी बापतको विदेशी मुद्रा अग्रिम रूपमा प्राप्त भइसकेको वा सो बापत खोलिएको प्रतीतपत्रको आधारमा दुई पक्षीय सन्धि विपरीत नहुने गरी निकासी गर्न दिइनेछ।

(९) महसुल, मूल्याङ्कन, तथ्याङ्क वा यस्तै अन्य प्रयोजनको लागि भन्सार विभागको महानिर्देशकले वस्तु वर्गीकरणको उपशीर्षकमा आवश्यक अङ्क थप गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्नेछ।

(१०) अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कुटर, नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिको नाममा पैठारी गर्दा भन्सार महसुल लाग्ने छैन। पैठारीको अवस्थामा अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने नभएका र पैठारी गरिसकेपछि अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने बनाई दर्ता गर्ने भएमा उक्त मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल धरौटी लिइनेछ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिको नाममा उपर्युक्त बमोजिम दर्ता भएको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेश गरेपछि धरौटी रहेको भन्सार महसुल फिर्ता दिइनेछ। यसरी पैठारी गरेको स्कुटर नेपाल अपाङ्ग सङ्घको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिलाई नै बिक्री वा नामसारी गर्दा भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

(११) बण्डेड वेयरहाउस र नगद धरौटी (पासबुक) को सुविधा नलिएका उद्योगले आफूले निकासी गर्ने मालवस्तु उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गरी सोबाट उत्पादित तयारी मालवस्तु तोकिएको अवधिभित्र तोकिएको प्रक्रिया अनुसार निकासी गरेमा त्यस्ता कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ (नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गर्दा भन्सार बिन्दुमा लागेको कर, महसुल नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सोही सूचनामा तोकिए बमोजिमका मालवस्तुमा तोकिए बमोजिमको मितिदेखि तोकिए बमोजिमको समदरमा भन्सार बिन्दुबाट फिर्ता दिइनेछ।

(१२) भन्सार महसुल दरबन्दीको विभिन्न शीर्षक र उपशीर्षकमा पर्ने मालवस्तुको प्रति एकाइको मापन भन्सार विभागले तोके बमोजिम हुनेछ।

(१३) चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा नेपाली चलचित्रको छायाङ्कनको लागि आवश्यक यन्त्र तथा उपकरण पछि फिर्ता गर्ने शर्तमा बढीमा एक वर्षको अवधि तोकी लाग्ने महसुल बापतको रकम बैङ्क ग्यारेण्टी लिई पैठारी गर्न दिन सकिनेछ। यसरी पैठारी गरिएका यन्त्र तथा उपकरण फिर्ता गरेपछि राखेको बैङ्क ग्यारेण्टी फुकुवा गरिनेछ। तोकेको अवधिमा फिर्ता नगरेमा लाग्ने महसुल बैङ्क ग्यारेण्टीबाट असुल गरी त्यस्ता यन्त्र तथा उपकरण जफत गरिनेछ।

(१४) पैठारीकर्ताले नेपालमा बिक्री गरिने अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य पैठारीकै अवस्थामा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा अनिवार्य घोषणा गर्नु पर्ने गरी नेपाल सरकारले मालवस्तु तोक्न सक्नेछ।

(१५) पुराना ट्रकलाई विदेश लगी कन्टेनर ट्रक वा कन्टेनर राख्ने ट्रेलर ट्रक बनाई फिर्ता ल्याएमा सोमा लागेको खर्च रकममा लाग्ने भन्सार महसुल पूर्णरूपमा छुट दिइनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१६) शीर्षक ८७.०४ अन्तर्गत पर्ने कुनै ढुवानी साधनको इञ्जिनसँग जोडिएको शीर्षक ८७.०६ अन्तर्गत पर्ने चेसिसमा पैठारी भन्सार महसुल दर बढी भएको र सोही चेसिसमा बनेको तयारी साधनमा पैठारी भन्सार महसुल दर कम भएको अवस्थामा कुनै पैठारीकर्ताले त्यस्तो तयारी साधन पैठारी नगरी सोको इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी सो चेसिस नेपालभित्रै वा विदेशमा लगी तयारी साधन बनाउन चाहेमा देहाय बमोजिम सुविधा प्रदान गरिनेछः-

(क) इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी नेपालभित्रै तयारी साधन बनाउन चाहेमा सो चेसिस पैठारी गर्दा पैठारीकर्ताको अनुरोधमा चेसिसमा लाग्ने पूरै महसुल धरौटीमा राखी छ महिनाभित्र तयारी साधन बनाई सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी सोको प्रमाण तथा तयारी साधन सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा पेश गरेपछि त्यस्तो तयारी साधन पैठारी गर्दा लाग्ने महसुल दर बमोजिमको महसुल रकम धरौटीबाट कट्टा गरी बाँकी धरौटी रकम पैठारीकर्तालाई फिर्ता दिइनेछ।

(ख) इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी पुनः उक्त चेसिस विदेशमा लगी तयारी साधन बनाई ल्याउन चाहेमा पैठारीकर्ताको अनुरोधमा सो चेसिस पैठारी गर्दा लाग्ने पूरै महसुल धरौटीमा राखिनेछ र पैठारी भएको मितिले तीन महिनाभित्र पैठारीकर्ताको अनुरोधमा कुनै प्रकारको महसुल नलिई सो चेसिस विदेश निकासी गर्न अनुमति दिइनेछ। यसरी निकासी भएको चेसिसमा निकासी भएको मितिले छ महिनाभित्र तयारी साधन बनाई पैठारी गरेमा त्यस्तो तयारी साधन बनाउन लागेको खर्च र पहिले पैठारी भएको चेसिस समेतको मूल्यमा त्यस्तो तयारी साधन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पैठारी हुँदा दरबन्दी बमोजिम लाग्ने दर बमोजिमको महसुल चेसिस पैठारी गर्दा राखेको धरौटीबाट असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता दिइनेछ र धरौटीबाट अपुग भएमा पैठारीकर्ताबाट असुल गरिनेछ।

(ग) नेपालस्थित आधिकारिक बिक्रेता वा एजेन्सीको नाममा धरौटी राखी पैठारी भएको चेसिस अन्य व्यक्तिले खरिद गरी खण्ड (क) र (ख) बमोजिम तयारी साधन बनाउन चाहेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई समेत खण्ड (क) र (ख) बमोजिमको सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(घ) उल्लिखित सुविधाको कार्यान्वयनका क्रममा कुनै प्रक्रियागत कठिनाईहरू सिर्जना भएमा वा उल्लिखित समय सीमा अपर्याप्त भएमा भन्सार विभागका महानिर्देशकले छ महिनासम्म म्याद थप गर्न र आवश्यक निर्देशन दिई सरलीकरण गर्न सक्नेछ।

(ङ) उल्लिखित ढुवानी साधनको प्रकृति फरक गरी वा अन्य प्रयोजनको लागि बिक्री गर्ने भएमा वा आफैंले अन्य प्रयोगमा ल्याउन चाहेमा कानून बमोजिम लाग्ने पूरै महसुल तिरी बिक्री गर्न वा अन्य प्रयोजनमा ल्याउन पाइनेछ। सो बमोजिम प्रक्रिया पूरा नगरी ढुवानी साधनको प्रकृति फरक पारेको वा घोषित बाहेक अन्य प्रयोगमा ल्याएको पाइएमा त्यस्तो साधन जफत गरिनेछ।

(१७) बन्द कन्टेनरमा लगाउने सील भन्सार विभागले तोकेको मूल्य भुक्तानी गरी सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ।

(१८) कुनै भन्सार कार्यालयबाट मालवस्तु पैठारी गर्ने गरी प्रतीतपत्र खोलेको तर कारणबस सो भन्सार कार्यालयको सट्टा अन्य भन्सार कार्यालयबाट पैठारी गर्नु पर्ने अवस्था परेमा प्रतीतपत्र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खोलेको बैङ्कले पैठारी हुने भन्सार कार्यालय संशोधन गरेको प्रमाण पैठारी हुने भन्सार कार्यालयमा पेश भएमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले मालवस्तु जाँचपास गर्न सक्नेछ। यसरी पैठारी हुने भन्सार बिन्दु परिवर्तनका लागि अन्य निकायको अनुमति वा सिफारिस आवश्यक पर्ने छैन।

(१९) नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थाले बिरामीको शरीरबाट लिइएको कुनै नमूना परीक्षणको लागि विदेशमा पठाउँदा वा ल्याउँदा महसुल नलिई लैजान वा ल्याउन दिइनेछ।

(२०) नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा स्वदेशी वायुसेवा कम्पनीका स्वामित्वमा रहेका हवाईजहाज तथा हेलिकोप्टर विदेशमा लिजमा दिने गरी लगतमा राखी अस्थायी निकासी गर्न दिन सकिनेछ।

(२१) बण्डेड वेयर हाउसको इजाजत प्राप्त उद्योगले बैङ्क ग्यारेण्टी सुविधामा र बण्डेड वेयर हाउसको इजाजत प्राप्त नगरेका उद्योगले पासबुक सुविधामा पैठारी गरेका कच्चा पदार्थबाट तयारी वस्तु बनाई तोकेको म्यादभित्र निकासी गर्न कोभिड-१९ महामारीको कारण नसकी बैङ्क ग्यारेण्टी वा धरौटी फुकुवा हुन नसकेको भए संवत् २०७९ साल मंसिर मसान्तभित्र तयारी वस्तु बनाई निकासी गरेको कागजात सहित बैङ्क ग्यारेण्टी वा धरौटी फुकुवाका लागि निवेदन दिएमा त्यस्तो बैङ्क ग्यारेण्टी वा धरौटी फुकुवा गरिनेछ।

(२२) यस अनुसूचीमा उल्लेख भएका मालवस्तु तथा ती मालवस्तुको वस्तु वर्गीकरण शीर्षक वा उपशीर्षकमा फरक परी कार्यान्वयनमा द्विविधा भएमा वा मालवस्तुको विवरण र सोको शीर्षक वा उपशीर्षकमा कुनै त्रुटि फेला परेमा भन्सार विभागको महानिर्देशकले व्याख्या गरी तोक्न वा त्यस्तो त्रुटि सच्याउन सक्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-२

(दफा २ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

१. नेपालबाट विदेशमा निकासी हुने मालवस्तुमा देहाय बमोजिम निकासी भन्सार महसुल लाग्नेछ। यस दफामा उल्लेख भएका बाहेक अन्य मालवस्तुमा निकासी भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

शीर्षक	उपशीर्षक	मालवस्तुको विवरण	निकासी भन्सार महसुल दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
०७.१३		**कोसा छोडाएको सुक्खा कोसे तरकारी, बोक्रा छोडाएको वा नछोडाएको वा दलेको वा नदलेको**	
		-मुसुरो:	
	०७१३.४०.९०	---मुसुरोको दाल (स्प्लिट रेड लेन्टिल्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
१०.०१		**गहुँ र मेसलिन।**	
		-दुरुम गहुँ:	
	१००१.११.००	--बीउ	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००१.१९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
		-अन्य:	
	१००१.९१.००	--बीउ	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१००१.९९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
१०.०५		**मकै।**	
	१००५.१०.००	-बीउ (गेडा)	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००५.९०.००	-अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
१०.०६		**धान।**	
		-धानः	
	१००६.१०.१०	---बीउ	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००६.१०.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००६.२०.००	-कुटेको (तर राम्रो नफलेको)	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००६.३०.००	-पालिस वा चम्कने गरेको वा नगरेको कुटेर तयार गरेको चामल	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१००६.४०.००	-कनिका	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१२.११		**मुख्यतः सुगन्धित वस्तु बनाउने, औषधि बनाउने वा कीटनाषक औषधि बनाउने वा यस्तै प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने खालको, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत वा सुकेको काटिएको वा नकाटिएको, पिँधेको वा नपिँधेको वा धुलो पारिएको वा नपारिएको बिरुवा र बिरुवाका अङ्गहरू (बियाँ र फल समेत)।**	
		-अन्यः	
	१२११.९०.१०	---यार्चागुम्बा	प्रति कि.ग्रा. रु.५०००।-
	१२११.९०.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
१४.०४		**अन्यत्र नपरेको वनस्पति उत्पादन।**	
	१४०४.९०.१०	---अर्धतयारी खयर कत्था (कत्था रस)	प्रति कि.ग्रा. रु.७।-
	१४०४.९०.२०	---खयर कत्था	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	१४०४.९०.५०	---रुद्राक्षका दानाहरू	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१४०४.९०.६०	---अर्गेलीको बोक्रा	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१४०४.९०.७०	---रिट्ठा (सोपनट)	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
	१४०४.९०.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-
२१.०६		**अन्यत्र नपरेको खाद्य पदार्थ।**	
		-अन्य:	
	२१०६.९०.२०	---पान मसला (सुर्ती रहित)	प्रति कि.ग्रा. रु.४०।-
	२१०६.९०.६०	---सुर्ती रहित सुगन्धित सुपारी	प्रति कि.ग्रा. रु.२५।-
२३.०४	२३०४.००.००	**भटमासको तेल निकाल्दा प्राप्त हुने पिना र अन्य ठोस अवशेष, पिँधेको वा नपिँधेको वा पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको।**	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२३.०५	२३०५.००.००	**बदामको तेल पेल्दा निस्केको, पिँधेको वा नपिँधेको, पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष।**	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-
२३.०६		**वनस्पतिको बोसो वा तेल निकाल्दा प्राप्त हुने शीर्षक २३.०४ वा २३.०५ मा परेको बाहेक पिँधेको वा नपिँधेको, पेलेटको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष।**	
	२३०६.२०.००	-आलसको बियाँको	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-
		-तोरी वा रायो (रिपअर कोल्जा) दानाः	
	२३०६.४१.००	--न्यून इरुसिक अम्ल तोरी वा रायो (रिप अर कोल्जा) दानाहरू (सिड्स) को	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-
	२३०६.९०.००	-अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२४.०३		**अन्य उत्पादनमा प्रयोग भएको सुर्ती र प्रतिस्थापक सुर्ती; समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्टिचूएटेड) सुर्ती; सुर्तीको रस र सार।**	
		-अन्य:	
		--अन्य:	
	२४०३.९९.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ), गुट्खा र यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरु	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-
		---अन्य:	
	२४०३.९९.९१	----हुक्का फ्लेवर	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-
	२४०३.९९.९९	----अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.५०।-
२५.०५		**भाग २६ को मेटलवियरिङ्ग (धातुयुक्त) बालुवा बाहेक रङ्गीन वा रङ्गहीन सबै प्रकारको प्राकृतिक बालुवा।**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२५०५.१०.००	-सिलिका बालुवा र क्वार्ज	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
	२५०५.९०.००	-अन्य बालुवा	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
२५.१४	२५१४.००.००	**अलि अलि टुक्राएको वा नटुक्राएको वा करौंतीद्वारा काटेको वा नकाटेको वा अरु किसिमले काटेको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता, स्लेट**	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
२५.१६		**करौंतीद्वारा वा अन्य किसिमले अलि अलि ताछिएको, काटिएको वा टुक्राइएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाताको रूपमा रहेको ग्रेनाइट (कडा पत्थर), पर्फाइरी, रेशा नभएको आग्नेय चट्टान, वेसाल्ट, बलौटे ढुङ्गा र स्मारक एवं भवन बनाउने अन्य ढुङ्गा।**	
		-बलौट ढुंगाः	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२५१६.२०.१०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका गिट्टी र बाटुलिएका ढुङ्गाहरू (पेवल्स), २.५ इञ्चसम्मका	प्र.घ.मि. रु.६००।-
	२५१६.२०.२०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
	२५१६.२०.३०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका ढुङ्गाहरू र बालुवाको मिश्रण, छर्रा	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५.१७		साधारणतया कङ्क्रीट जोड्दा, सडकमा ढुङ्गाका टुक्रा ओछ्याउँदा वा रेल्वे र अन्य यस्तै ठाउँमा दृढ बनाउन बोझको रूपमा लगाउन प्रयोग गरिने तापित वा अतापित गिट्टी र टुक्राइएका वा पिँधिएका ढुङ्गाहरू; बाटुलिएका पत्थर (सिङ्गल), अग्निप्रस्तर र यो शीर्षकको पहिलो भागमा उल्लेख भएका वस्तुहरू भएको वा नभएको स्ल्याग (धातु अवशेष), ड्रस र यस्तै औद्योगिक अवशेष; अलकत्रायुक्त मेकाडम (रोडा); तापित वा अतापित शीर्षक २५.१५ वा २५.१६ का पत्थरका दाना, टुक्राटुक्री र धुलो।	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-साधारणतया कङ्क्रीट जोड्दा, सडकमा ढुङ्गा ओछ्याउँदा वा रेल्वे र यस्तै ठाउँमा दृढ बनाउन बोझ लगाउने काममा प्रयोग गरिने तापित वा अतापित गिट्टी र टुक्राइएका वा पिंधिएका ढुङ्गाहरू, बाटुलिएका प्रस्तर, अग्निप्रस्तर (फ्लिण्ट):	
	२५१७.१०.१०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका गिट्टी र बाटुलिएका ढुङ्गाहरू (पेवल्स),२.५ इञ्चसम्मका	प्र.घ.मि. रु.६००।-
	२५१७.१०.२०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
	२५१७.१०.३०	---४५ टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका ढुङ्गाहरू र बालुवाको मिश्रण, छर्रा	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-उपशीर्षक २५१७.१० मा उल्लिखित वस्तु समावेश भए वा नभएका ड्रस र स्ल्याग (धातुका अवशेष) का वा यस्तै औद्योगिक अवशेषका मेकाडम (रोडा) :	
	२५१७.२०.१०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका गिट्टी र बाटुलिएका ढुङ्गाहरू (पेवल्स), २.५ इञ्चसम्मका	प्र.घ.मि. रु.६००।-
	२५१७.२०.२०	---टुक्र्याइएका वा नटुक्र्याइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	प्र.घ.मि. रु.१,२००।-
		-शीर्षक २५.१५ वा २५.१६ को तापित वा अतापित दाना (ग्रेनुअल), टुक्राटाक्री (चिपिङ्ग) र धुलो (पाउडर):	
		--अन्य:	
		---ढुङ्गाको धुलो:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	२५१७.४९.११	----क्रसर उद्योगबाट उत्पादित	प्र.घ.मि. रु.६००।-
		---अन्य:	
	२५१७.४९.९१	----क्रसर उद्योगबाट उत्पादित	प्र.घ.मि. रु.६००।-
२५.१९		**प्राकृतिक म्याग्नेसियम कार्बोनेट (म्याग्नेसाइट); गालिएका म्याग्नेसिया; पूर्ण रूपले बदलिएको (डेडबर्न वा सिन्टर्ड) म्याग्नेसिया, बाल्नुभन्दा पहिले थोरै मात्रामा अन्य अक्साइडहरू मिलाइएको वा नमिलाइएको; अन्य म्याग्नेसियम अक्साइड, शुद्ध वा अशुद्ध।**	
	२५१९.१०.००	-प्राकृतिक म्याग्नेसियम कार्बोनेट (म्याग्नेसाइट)	प्र.घ.मि. रु.६००।-
	२५१९.९०.००	-अन्य	प्र.घ.मि. रु.६००।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५.२६		**करौंतीद्वारा वा अन्य प्रकारले अलि अलि टुक्राइएको वा नटुक्राइएको, ताछिएको वा नताछिएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता समेत र प्राकृतिक स्टियटाइट (साबुन दुङ्गा); टाल्क (खरी)।**	
	२५२६.१०.००	-नपिँधेको धुलो नबनाएको	प्रति कि.ग्रा. रु.१।५०
३९.१५		**प्लाष्टिकको अवशेष, पेरिङ्स (कतरन) र रद्दी।**	
	३९१५.१०.००	-इथाइलिनको पोलिमरको	प्रति कि.ग्रा. रु.५/-
	३९१५.२०.००	-स्टाइरिनको पोलिमरको	प्रति कि.ग्रा. रु.५/-
	३९१५.३०.००	-भिनायल क्लोराइडको पोलिमरको	प्रति कि.ग्रा. रु.५/-
	३९१५.९०.००	-अन्य प्लाष्टिकको	प्रति कि.ग्रा. रु.५/-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.०१		**बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाबिगाँ वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धुलो, काठको अवशेष, रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट (थिचेर बनाइएको चक्का), पेलेट मट्याङ्ग्रा) वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको।**	
		-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (बिलेट), हाँगाबिगाँ, दाउराको बिटो वा यस्तै रूपमाः	
	४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००%
	४४०१.१९.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		(काठको चोइटा चोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री पार्टिकल) :	
	४४०१.२१.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००%
	४४०१.२२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००%
		-काठको धुलो, काठको अवशेष र रद्दी वस्तु, मुढा, चक्का (ब्रिकेट), गुटिका (पेलेट) हरु वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको:	
	४४०१.३१.००	--काठका गुटिका (उडपेलेट) हरु	२००%
	४४०१.३२.००	--काठका ब्रिकेटहरू	२००%
	४४०१.३९.००	--अन्य	२००%
४४.०३		**बोक्रा वा काठको बाहिरी नरम भाग ताछेको वा नताछेको वा मोटामोटी ढङ्गले चारपाटे पारेको अपरिमार्जित काठ।**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-रङ्गलेप (पेन्ट) वर्णक रङ्ग (स्टेन), क्रिओसोट वा अन्य संरक्षित (प्रिजर्भेटिभ) हरूद्वारा उपचार गरिएको:	
	४४०३.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००%
	४४०३.१२.००	--गैहकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००%
		-अन्य, कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०३.२१.००	--सल्ला (पाइनस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	२००%
	४४०३.२२.००	--सल्ला (पाइनस जातहरू) को, अन्य	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०३.२३.००	--देवदारू (एबिएस प्रजातिहरू) र सरल (पिसिया प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	२००%
	४४०३.२४.००	--देवदारु (एबिएस जातहरू) र स्प्रुस (पिसिया जातहरू) को, अन्य	२००%
	४४०३.२५.००	--अन्य, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेनसन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	२००%
	४४०३.२६.००	--अन्य	२००%
		-अन्य, उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
	४४०३.४१.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बकाउ	२००%
	४४०३.४२.००	--टीक	२००%
	४४०३.४९.००	--अन्य	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-अन्य:	
	४४०३.९१.००	--ओकको	२००%
	४४०३.९३.००	-- बीच (फागस प्रजातिहरु) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	२००%
	४४०३.९४.००	--बीच (फागस जातहरू) को, अन्य	२००%
	४४०३.९५.००	--भोजपत्र (बेटुला प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	२००%
	४४०३.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला जातहरू) को, अन्य	२००%
	४४०३.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस जातहरू) को	२००%
	४४०३.९८.००	--मसला (युकलिप्टस जातहरू) को	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		--अन्य:	
	४४०३.९९.१०	---५ इञ्च वा सोभन्दा कम मोटाइमा लम्बाइमा चिरेको	२००%
	४४०३.९९.९०	---अन्य	२००%
४४.०४		**हुपको काठ; काठको चिरेको खाँबा (पोल); तिखारेको तर लम्बाइमा नचिरेको काठको घोचा (पाइल), किलो (पिकेट) र एकापट्टी तिखारिएको घोचो (स्टेक); साधारण रूपले काँटछाँट गरेको तर नदोब्राएको, नबङ्ग्याएको, अरुयोक नबनाएको टेक्ने लट्ठी, छाताको डण्डी, औजारको डण्डी वा त्यस्तै सामान बनाउन उपयुक्त हुने खालको काठको छडी, चोइटाचोइटी काठ (चिपउड) र यस्तै।**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०४.१०.००	-देवदार जातिको (कोनिफेरस)	२००%
	४४०४.२०.००	-देवदार जातिको बाहेक (नन्-कोनिफेरस)	२००%
४४.०५	४४०५.००.००	**काठको ऊन; काठको पिठो।**	२००%
४४.०६		**रेल वा ट्रामको काठका पटरीहरू (स्लिपर) (क्रस-टाइज)।**	
		-असंसिक्त (नट इम्प्रिग्नेटेड)	
	४४०६.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००%
	४४०६.१२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००%
		-अन्य:	
	४४०६.९१.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००%
	४४०६.९२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.०७		**लम्बाइमा चिरेको वा काटेको (चिप्ड), ताछेको (स्लाइस्ड) वा बोक्रा हटाएको (पिल्ड)रण्डा लगाएको वा नलगाएको, अपघर्षक लगाई चिल्याएको वा नचिल्याएको वा छेउमा जोड (इन्ड ज्वाइन्टेड) गरिएको वा नगरिएको ६ एम.एम. भन्दा बढी मोटाइको काठ।**	
		-कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०७.११.००	--सल्ला (पाइनस जातहरू) को	२००%
	४४०७.१२.००	--देवदारु (एबिएस जातहरू) र स्प्रुस पिसिया जातहरू) को	२००%
	४४०७.१३.००	--एस-पी-एफ (सरल (पिसिया प्रजातिहरू), सल्लो (पाइनस प्रजातिहरू) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू)) को	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०७.१४.००	--हेम-फर (पश्चिमी हेमलक (सुगा हेटेरो फिल्ला) र देवदारू (एबीएस प्रजातिहरू)) को	२००%
	४४०७.१९.००	--अन्य	२००%
		-उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
	४४०७.२१.००	--महोगनी स्वीटेनिया (एसपीपी)	२००%
	४४०७.२२.००	--भिरोला, इम्बुइया र वाल्सा	२००%
	४४०७.२३.००	--टिक	२००%
	४४०७.२५.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बकाउ	२००%
	४४०७.२६.००	--सेतो लौआन, सेतो मेरान्ती, सेतो सेराया, पहेंलो मेरान्ती र एलान	२००%
	४४०७.२९.००	--अन्य	२००%
		-अन्य:	
	४४०७.९१.००	--ओकको	२००%
	४४०७.९२.००	--बीचको	२००%
	४४०७.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला जातहरू) को	२००%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०७.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस जातहरू) को	२००%
	४४०७.९९.००	--अन्य	२००%
४४.०८		**पृष्ठावरण वा बाहिरी पत्र चढाउने (भेनियरिङ्ग) निमित्तका चादर (शिट्स) हरू (पटलित काष्ठ (ल्यामिनेटेड् उड) ताछेर (स्लाइसिङ्) प्राप्त हुने वस्तु समेत), प्लाईउड (स्तर काष्ठ) वा यस्तै पटलित काष्ठ निमित्तका चादरहरू (शिट्स) तथा रण्डा (प्लेन) लगाएको वा नलगाएको अपघर्षक लगाएको वा नलगाएको, दुई टुप्पा जोडिएका (स्लाइस्ड) वा नजोडिएको वा छेउको जोड (इण्ड ज्वाइण्टेड्) गरिएको वा नगरिएको, ६ मि. मि. मा नबढ्ने मोटाइ (थिकनेस) भएका अन्य काठ।**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४४०८.१०.००	-कोणधारी	प्रति कि.ग्रा. रु.६।-
		-उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
	४४०८.३१.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बकाउ	प्रति कि.ग्रा. रु.६।-
	४४०८.३९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.६।-
	४४०८.९०.००	-अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.६।-
४७.०७		**प्रतिलम्ध (रिकभर्ड) (रद्दी र टुक्राटाक्री) कागत वा कागतको गाता (पेपर बोर्ड)।**	
	४७०७.१०.००	-अविरञ्जित (अनब्लिज्ड) दृढ कागत (क्राफ्ट पेपर) वा कागतगाता (पेपर बोर्ड) वा खोल्सीदार कागत (कोरुगेटेड पेपर) वा कागतगाता (पेपर बोर्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	४७०७.२०.००	-सम्पूर्णतः रङ्गीन नगरेको, मुख्यतया विरञ्जित रासायनिक गुभो (पल्प) बाट बनाइएको अन्य कागत र कागतगाता (पेपर बोर्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	४७०७.३०.००	-मुख्यतः यान्त्रिक गुभो (मेकानिकल पल्प) बाट बनाइएको कागत वा कागतगाता (पेपरबोर्ड) (जस्तै समाचारपत्र, पत्रिका (जर्नल्स) र त्यस्तै मुद्रण सामग्रीहरु)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	४७०७.९०.००	-अन्य, नकेलाइएको वा नछुटयाइएको रद्दी र टुक्राटाक्रीहरु (अवशेष) (वेष्ट एण्ड स्क्र्याप)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
७२.०४		**रद्दी फलाम र पत्रु; पुन पगालिने फलाम वा इस्पातको ईट आकारको (इन्गोट) पत्रु।**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२०४.१०.००	-रद्दी ढालेको (कास्ट) फलामको रद्दी र पत्र	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
		-मिश्रित इस्पात (एल्वायस्टिल) का रद्दी र पत्रुः	
	७२०४.२१.००	--खिया नलाग्ने इस्पातको	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	७२०४.२९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	७२०४.३०.००	-टिनयुक्त फलाम वा इस्पातका रद्दी वा पत्रु	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
		-अन्य रद्दी र पत्रुः	
	७२०४.४१.००	--गट्ठा (बण्डल) मा भए वा नभएका, (कारखानाको काम पछि निस्केका) टर्निङ्ग, शेभिङ्ग, चिप्स, मिलिङ्ग वेष्ट, स-डस्ट, फिलिङ्गस, ट्रिमिङ्गस र स्टैम्पिङ्ग जस्ता छयाङ्कन, टुक्राटाक्री र धुलो रूपका पत्रु	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	७२०४.४९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	७२०४.५०.००	इँट आकारको (इनगट) पुन पगालिने पत्रु	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
७४.०४	७४०४.००.००	**तामा अवशेष र पत्रु।**	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
७६.०२	७६०२.००.००	**अलुमिनियम अवशेष र पत्रु।**	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
७९.०२	७९०२.००.००	**जस्ता अवशेष र पत्रुहरु।**	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
८०.०२	८००२.००.००	**टिनको अवशेष र पत्रुहरु।**	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
८५.४८	८५४८.००.००	**यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, यन्त्रावली (मेशिनरी) वा उपकरण (एपरेटस) का वैद्युतिक अङ्गहरु (पार्ट्स) ।**	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
८५.४९		**वैद्युतिक (इलेक्ट्रिकल) र इलेक्ट्रोनिक अवशेष (वेस्ट) तथा पत्रु (स्क्र्याप)**	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		-प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक व्याट्रीहरू र विद्युत सञ्चायकहरूका अवशेष र पत्रु; प्रयुक्त प्राथमिक सेलहरू, प्रयुक्त प्राथमिक व्याट्रीहरू र प्रयुक्त विद्युत सञ्चायकहरूका अवशेष र पत्रुः	
	८५४९.११.००	--लिड-एसिड सञ्चायकहरू (एक्युमुलेटर्स) का अवशेष र पत्रु; प्रयुक्त लिड-एसिड विद्युत सञ्चायकहरू (एक्युमुलेटर्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.१२.००	--अन्य, सिसा (लिड), क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) भएका	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.१३.००	--रासायनिक प्रकार अनुसार छाँटिएका (सर्टेड) र सिसा, क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) नभएका ।	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५४९.१४.००	--नछाँटिएका (अनसर्टेड) र सिसा, क्याडमियम वा पारो (मर्क्यूरी) नभएका ।	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.१९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
		-मुख्यतया बहुमूल्य धातुको पुनःप्राप्ति (रिकभरी) को कार्यमा प्रयोग हुनेः	
	८५४९.२१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक ब्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो, सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.२९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५४९.३१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक ब्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो, सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.३९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
		-अन्य:	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८५४९.९१.००	--प्राथमिक सेलहरू, प्राथमिक व्याट्रीहरू, विद्युत सञ्चायकहरू, मर्क्यूरी-स्वीचहरू, क्याथोड रे ट्युबको काँच वा अन्य सक्रिय काँच, वा क्याडमियम, पारो, सिसा वा पोलिक्लोरिनिकृत बाइफेनलहरू (पीसीबीहरू) भएका वैद्युतिक वा इलेक्ट्रोनिक अवयवहरू (कम्पोनेन्ट्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-
	८५४९.९९.००	--अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१०/-

२. निकासी हुने मालवस्तुको वर्गीकरणका लागि भन्सार कार्यालयहरूले अनुसूची-१ को परिच्छेद १ देखि २१ सम्म पर्ने भाग १ देखि ९७ सम्ममा उल्लिखित उपशीर्षकको प्रयोग गर्नु पर्नेछ।

३. जिल्ला वन कार्यालयको इजाजत लिई उद्योगले धूप वा हवनमा प्रयोग हुने गरी सल्लाबाट बनाएको स-साना टुक्राहरू (चिप्स) (उपशीर्षक ४४०१.३१.०० र ४४०१.३९.००) निकासी गर्दा दश प्रतिशत मात्र भन्सार महसुल लाग्नेछ।

४. संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको प्रयोगका लागि रक्षा मन्त्रालय वा गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा लैजाने आर्मौंड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हात हतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु लगतमा राखी निकासी गर्न दिइनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची -३

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

सडक निर्माण दस्तुर

(१) देहायका सवारी तथा ढुवानीका साधन पैठारी हुँदाका बखत भन्सार विन्दुमा र स्वदेशमा उत्पादन हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा दर्ताका बखत देहाय बमोजिमको सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ :-	
सवारी तथा ढुवानीका साधनको किसिम	**दस्तुर**
(क) शीर्षक ८७.०२ मा पर्ने बस, मिनीबस, माइक्रोबस, शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने ट्रक, ट्रिपर, डम्पर, लरी, ट्रकलरी, मिनीट्रक, मिनीट्रिपर, बन्द कन्टेनर सहितको ट्रक, ग्याँस बोक्ने बुलेट, ट्याङ्कर, ट्रक चेसिसमा जडान भएको गार्वेज कम्प्याक्टर, सिमेण्ट बल्कर।	मूल्यको सात प्रतिशत
(ख) २००० सि.सि. सम्मका शीर्षक ८७.०२ र ८७.०३ मा पर्ने कार, जीप, भ्यानहरु, शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने सिङ्गल र डबल क्याब पिकअप गाडी तथा डेलिभरी भ्यान	मूल्यको आठ प्रतिशत
(ग) २००० सि.सि. भन्दा माथिका शीर्षक ८७.०२ र ८७.०३ मा पर्ने कार, जीप, भ्यानहरु, शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने सिङ्गल र डबल क्याब पिकअप गाडी तथा डेलिभरी भ्यान	मूल्यको दश प्रतिशत
(घ) धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका कार, जीप, भ्यान, (तीनपाङ्ग्रे वाहेक)	मूल्यको पाँच प्रतिशत

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका बस, मिनिबस, माइक्रोबस र शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका ढुवानीका साधन, (तीनपाङ्ग्रे बाहेक)	मूल्यको दुई दशमलव पाँच प्रतिशत
(च) मोटरसाइकल र स्कुटरः	
(अ) १२५ सि.सि. सम्मको	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
(आ) १२५ सि.सि. नाघेको तर २५० सि.सि. ननाघेको	प्रति गोटा रु. १८,०००।-
(इ) २५० सि.सि. नाघेको तर ४०० सि.सि. ननाघेको	प्रति गोटा रु. ५०,०००।-
(ई) ४०० सि.सि. नाघेको	प्रति गोटा रु.१,००,०००।-
(ऊ) धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका मोटरसाइकल र स्कुटर	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
(छ) धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका तीनपाङ्ग्रे सवारी र ढुवानी साधन	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
(ज) शीर्षक ८७.०३ र ८७.०४ मा पर्ने अन्य तीनपाङ्ग्रे सवारी तथा ढुवानीका साधनहरु	प्रति गोटा रु.१५,०००।-
(झ) माथि उल्लेख गरिए बमोजिम बाहेकका शीर्षक ८७.०२, ८७.०३ र ८७.०४ मा पर्ने अन्य सवारी र ढुवानीका साधन	मूल्यको दश प्रतिशत
(ञ) शीर्षक ८७.०६ मा पर्ने चेसिस	मूल्यको नौ प्रतिशत
(ट) जुनसुकै प्रक्रियाबाट सुरु दर्ता हुन आउने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा यस दफामा उल्लेख भए अनुसार नै सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ।	

(२) माथि दफा (१) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भए तापनि तल उल्लिखित

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

विषयमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(क) कूटनीतिक नियोग तथा कूटनीतिक सुविधा प्राप्त व्यक्तिले पैठारी गर्ने मोटर गाडी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका १५५ सी.सी. सम्मका स्कूटर, दमकल, एम्बुलेन्स, शव बाहन र शीर्षक ८७.०५ मा पर्ने विशेष उद्देश्य भएका साधनमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।

(ख) चालीस वा सोभन्दा बढी सिट क्षमताका कम्तीमा पाँच वटा बस सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका तयारी बस तथा तिनका चेसिसमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।

(ग) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको प्रयोगका लागि नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालय वा गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपालमा दर्ता नहुने गरी अस्थायी पैठारी हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।

(घ) विमानस्थलभित्र यात्रु टर्मिनलदेखि वायुयानसम्म यात्रु ल्याउने र लैजाने गरी मात्र चल्ने शर्तमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा पैठारी हुने बसमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।

(ङ) नेपाल सरकारबाट भन्सार सुविधा (कूटनीतिक सुविधा) वा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधा पाई वा नेपाल सरकारको निर्णयबाट एक प्रतिशत भन्सार महसुल लिई वा लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा अस्थायी पैठारी भएका सवारी तथा ढुवानीका साधन बिक्री गरेमा वा उपहार दिएमा वा आफैंले उपयोग गरी स्थायी पैठारीमा रुपान्तरण गर्न चाहेमा एक पटक सडक निर्माण दस्तुर तिरिसकेको भए पुनः सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन। सडक निर्माण दस्तुर नतिरेको भए स्थायी पैठारीमा रुपान्तरण गर्दाका बखत सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ।

(३) सडक निर्माण दस्तुर तिरेको सुनिश्चितता गरेर मात्र सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयले सवारी तथा ढुवानी साधन दर्ता गर्नु पर्नेछ। भन्सार कार्यालयबाट जाँचपास हुँदा सडक निर्माण दस्तुर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

असुल गर्न छुट भएको देखिएमा छुट भएको दस्तुर असुल गरेको प्रमाण भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त भएपछि मात्र दर्ता गर्नु पर्नेछ।
स्पष्टीकरण : यस अनुसूचीको प्रयोजनको लागि,- (१) "मूल्य" भन्नाले आन्तरिक उत्पादन वा खरिदको हकमा सवारी तथा ढुवानी साधनको बिक्री बीजकमा उल्लिखित मूल्य अभिवृद्धि कर सहितको बीजक मूल्य, पैठारीको हकमा भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर तथा भन्सार बिन्दुमा लाग्ने सबै प्रकारका दस्तुर र शुल्क समावेश भएको मूल्य सम्झनु पर्छ। (२) "जुनसुकै प्रक्रियाबाट" भन्नाले लिलाम, जफत, हस्तान्तरण, खरिद वा बिक्रीबाट दर्ता हुन आउने सवारी साधन सम्झनु पर्छ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-४

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

चलचित्र विकास शुल्क

१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालमा चलचित्रको प्रदर्शनमा चलचित्र घरले प्रदर्शन गर्ने विदेशी चलचित्रको सबै श्रेणीको प्रवेश शुल्कमा पन्ध्र प्रतिशत चलचित्र विकास शुल्क असुल गरिनेछ।

२. चलचित्र घरले क्याबिन सञ्चालन गर्न पाउनेछ। विदेशी चलचित्र प्रदर्शन गरे बापत त्यस्तो क्याबिनको सबै श्रेणीको टिकट बिक्रीबाट असुल गर्ने चलचित्र विकास शुल्कको दर प्रवेश शुल्कको बीस प्रतिशत हुनेछ।

३. चलचित्र घरले आफूले प्रदर्शन गरेको चलचित्रको दैनिक टिकट बिक्रीको विवरण अभिलेख बिक्री खातामा दैनिक रूपमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ। चलचित्र घरले चलचित्र प्रदर्शन सम्बन्धी विवरण साप्ताहिक रूपमा काठमाडौं उपत्यकाको हकमा चलचित्र विकास बोर्ड र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा तथा अन्य क्षेत्रको हकमा आन्तरिक राजस्व कार्यालय भएको जिल्लामा सो कार्यालयमा र आन्तरिक राजस्व कार्यालय नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

४. चलचित्र घरले विद्युतीय प्रणाली (ई-टिकेटिङ्ग सिष्टम) बाट टिकट जारी गरी केन्द्रीय चलचित्र व्यवस्थापन प्रणाली (सेन्ट्रल सिनेमा म्यानेजमेन्ट) को सर्भरसँग लिङ्ग गर्नु पर्नेछ।

५. प्रकरण ४ बमोजिम तोकिएको समयमा विद्युतीय प्रणाली जडान तथा केन्द्रीय सर्भरसँग लिङ्ग नगरी टिकट जारी गरेको पाइएमा त्यसरी जारी गरिएको टिकटबाट प्राप्त रकमको पहिलो पटकका लागि शतप्रतिशत एक पटकभन्दा बढीको लागि दुई सय प्रतिशत जरिबाना लगाई असुल गरिनेछ।

६. प्रकरण १ र २ बमोजिमको शुल्क चलचित्र घरले असुल गरी प्रत्येक महिनाको शुल्क अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र प्रकरण ५ को

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अधीनमा रही विवरण सहित सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय वा सो कार्यालयहरू नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा दाखिल गर्नु पर्नेछ। तोकेको समयमा शुल्क नबुझाउनेलाई प्रत्येक महिनाको बुझाउनु पर्ने शुल्कको पच्चीस प्रतिशत जरिबाना लाग्नेछ। चलचित्र विकास शुल्कको मासिक विवरण उल्लिखित अवधिभित्र चलचित्र विकास बोर्डमा समेत बुझाउनु पर्नेछ। चलचित्र विकास बोर्डमा बुझाउनु पर्ने विवरण बक्स अफिस प्रणालीबाट समेत पठाउनु पर्नेछ।

७. चलचित्र घरले चलचित्र प्रदर्शन गरी चलचित्र प्रदर्शन नगरेको भनी वा विदेशी चलचित्र प्रदर्शन गरी नेपाली चलचित्र प्रदर्शन गरेको हो भनी वा वास्तविक टिकट बिक्रीभन्दा कम टिकट बिक्री दैनिक बिक्री खातामा जनाई झुट्टा विवरण दिएमा निम्न बमोजिमको जरिबाना लगाई त्यसरी छलिएको चलचित्र विकास शुल्क सहित असुल गरिनेछः-

(क) पहिलो पटक भए छलिएको चलचित्र विकास शुल्कको शत प्रतिशत।

(ख) दोस्रो पटक वा सोभन्दा बढी जतिसुकै पटक भए पनि छलिएको चलचित्र विकास शुल्कको दुई सय प्रतिशत।

८. प्रकरण ४ र ५ बमोजिम तोकिएको म्याद व्यतित भएको दुई महिनाभित्र जरिबाना सहित शुल्क नबुझाउने चलचित्र घर बन्द गरी लागेको शुल्क तथा जरिबाना समेत सम्बन्धित अधिकृतले असुल गर्नेछ। समयमा विवरण पेश नगरेमा प्रति महिना एक हजार रुपैयाँ जरिबाना लाग्नेछ।

९. विपद्, उपकरणीय मर्मत सम्भार वा अन्य कुनै कारणले सात दिन वा सोभन्दा बढी दिन चलचित्र घर बन्द भएको व्यहोरा प्रकरण ११ मा उल्लिखित कार्यालयले प्रमाणित गरेको अवस्थामा बन्द भएको दिनको चलचित्र विकास शुल्क लाग्ने छैन।

१०. विद्यार्थी वर्गको सहुलियतको लागि शनिबार बिहान ८ बजेको र सार्वजनिक बिदा परेका दिनको बिहान ८ बजेको चलचित्र प्रदर्शनमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

चलचित्र विकास शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट दिइनेछ।

११. यस अनुसूची बमोजिम गरेको निर्णय उपर पैँतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ।

१२. चलचित्र विकास शुल्क सम्बन्धी प्रशासन आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय भएको जिल्लामा सो कार्यालयले र आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले गर्नेछ।

१३. चलचित्र विकास शुल्कको अनुगमन चलचित्र विकास बोर्डले समेत गर्नेछ। चलचित्र विकास शुल्कको स्थलगत निरीक्षणका लागि बोर्डबाट खटिई आएका कर्मचारीलाई चलचित्र सम्बन्धी अभिलेख, बिक्री खाता तथा दर्शक सङ्ख्या सम्बन्धी अभिलेख चलचित्र घरले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय वा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आवश्यकता अनुसार अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नेछन्।

१४. चलचित्र घरका सञ्चालकले चलचित्र प्रदर्शन गर्नुभन्दा एक दिन अगावै आफूले प्रयोग गर्ने टिकटको सिलसिलेवार नम्बर, चलचित्रको नाम र प्रदर्शन गरिने मिति चलचित्र विकास बोर्ड र आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय वा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ र सोको अभिलेख चलचित्र घरले राख्नु पर्नेछ।

१५. यस अनुसूची बमोजिम असुल भएको चलचित्र विकास शुल्कको नब्बे प्रतिशत रकम चलचित्र विकास बोर्डलाई र बाँकी दश प्रतिशत रकम आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम चलचित्र विकास शुल्कको प्रशासन गर्ने कार्यालयको प्रशासनिक तथा भौतिक सुधार कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ। चलचित्र विकास बोर्डले आफूले प्राप्त गरेको चलचित्र विकास शुल्क रकमको पच्चीस प्रतिशतभन्दा बढी रकम प्रशासनिक कार्यमा खर्च गर्न पाउने छैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. चलचित्र विकास शुल्क सम्बन्धी अन्य प्रक्रियागत कुरा चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा आन्तरिक राजस्व विभागले तोके बमोजिम हुनेछ।

१७. चलचित्र विकास शुल्कको लेखापरीक्षण महालेखापरीक्षकबाट हुनेछ।

प्रमाणीकरण मितिः २०७९।०३।३१

आज्ञाले,
उदयराज सापकोटा
नेपाल सरकारको सचिव।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित। मूल्य रू.२१०।-
गो.हु.व.नं. १६।२०६२।६३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।